

ཉུག་པོ་རྒྱལ་བ་ལྷན་དཔེ་རྒྱུ་གསལ་བྱེད་པའོ།

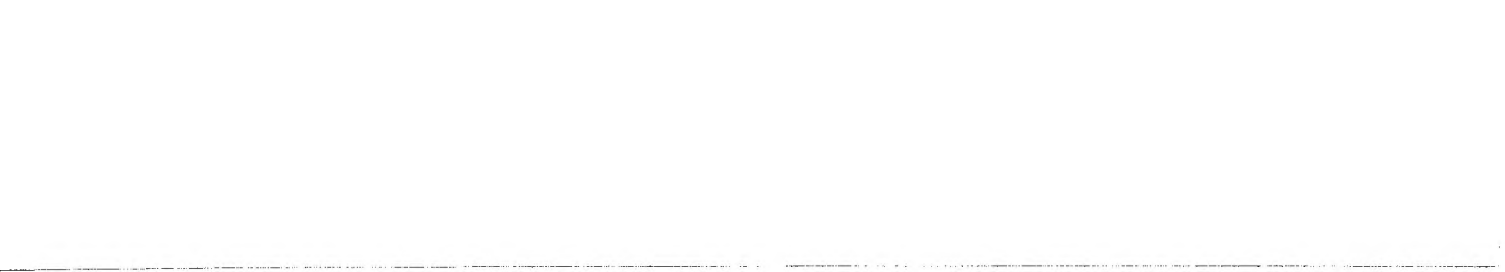
Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W2DB15631	ImageGroup:	HPD34864
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	གཞུང་འབུམ། སི་ཕམ་རྒྱལ་མཚོ། gsung 'bum/_mi pham rgya mtsho
Author:	སི་ཕམ་རྒྱལ་མཚོ། mi pham rgya mtsho
Descriptor:	produced from computerized output
Original Publication:	n/a/n/a
Place:	Shreng ts'u
Publisher:	[gangs can rig gzhung dpe nying myur skyobs lhan tshogs]
Date:	2007
Volume:	18
Total Volumes:	22
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 150 West 17th St. New York City, NY 10011, US. Comments: 2008

[illegible]

84
५२
१०
१३

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

पञ्चमः अक्षरः

༡༩། །ཨེམ་ཏེ། ཟབ་མོ་རྟེན་འབྲུང་གི་དེ་རྟེན་རོམ་ཚར། །ཐི་བཞིན་རྟེན་པ་
གི་ཆེག་གསུམ་སྒྲུབ། །ཨེམ་ཀན་མོ་དེ་ཡུན་རིང་སྒྲུབ་བའི། །འུ་རྒྱུད་སྒྲུབ་པ་རམ་ཐི་ཞིག་སྒྲུབ་
རྟེན་འབྲུང་དེས་སྒྲུབ་ཏུ་བསྐྱེད་པས། །ཡིན་ཡིན་མིན་མིན་ཏེ་ཨེ་ཡིན་སྒྲུམ་མོ། །གསུང་འཛིན་
མ་ཡིས་ཁོ་བོ་བསྐྱུས་སོ། །རོ་རོ་རྟེན་འབྲུང་དེས་སྒྲུབ་པས་པར་རེའོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཨེམ་
ཏུས་གསུམ་རྒྱལ་བས་ཀྱང་སྒྲུབ་པས་ཐབས་མི་འདུག །འབྲུང་བ་སྒྲུ་ཆོག་ས་འདི་འབྲུང་མེད་ཨེ་

རུ་ཕྱོད་པའི་སྒྲུ་མ། །པག་འདྲིན་འཁོར་མེད་དེ་སྒྲིང་དབུས་བཞུགས་སེག །གང་དུན་ཐོལ་ལྟར་
 ཉེ། །ཨ་མ་དྲིན་ཅན་དེ་ལྷན་གཅིག་འདུག་པ། །ངོ་མ་སེས་པ་དེ་སེས་ལ།ཁད་སྒྲུང་དོ། །རྒྱ་རྒྱ་
 སྒྲ་ཚོགས་འདི་ཨ་མའི་འཇུག་པག །སྒྲེ་འཆི་འཕོ་འགྱུར་འདི་ཨ་མའི་རྒྱན་ཚོག །བསྐྱུ་མེད་ཨ་
 བན་མོ། །ཁོ་ནའི་དྲིན་གྱིས་ནི་གྲོལ་བར་རེ་སྟེ། །གཟུང་འཛིན་འདི་ཉིད་གོ་འདི་ལྷ་མ་ཡིན་ན། །
 མའི། །རྒྱུ་མ་འགྱུར་ཡིན་པས་ན་གྲོལ་བུ་འདུག་གོ། །ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་བརྗོད་མེད་ཨ་

ལྷ། །མའི། །ཅིར་ཡང་བརྒྱ་བའི་པར་བརྟེན་ཚུར་བརྟེན། །འདི་དག་ཅམ་ཞིག་ལ་གོ་རྒྱུ་འདུག་གོ། །པ་ཀན་པཅལ་པས་ནི་མ་རྟེན་པ་དེ། མ་ཀན་རྟེན་པ་པོ་ཡིན་པར་འདུག་གོ། །ཞམ་མའི་པར་ནས་ནི་
 པ་ཀན་རྟེན་པས། །པ་མ་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ། །གཅིག་མིན་གཞན་མིན་གྱི་ཞམ་མའི་བཞིན་རས། །ཇོ་ཇོ་རྟེན་འབྱུང་གི་མེ་ལོང་ནང་ནས། །ཟེན་པ་མེད་ཚུལ་གྱི་ཡོད་ཡོད་འདུ་སྟེ། །སྒྲིབ་པ་དང་འདུས་ནི་རྟོག་དཔྱུང་
 མ་ཞུགས། །ལྷ་རྒྱལ་བླ་ཤུགས་གྱི་ཞམ་ཆེ་མས་རྒྱུད་བསྐྱུལ། །འཇམ་དཔལ་སྒྲིབ་པོ་ཡི་བྱ་ཞིག་བཏང་བས། །ཐག་རིང་འཆོལ་བ་ཡི་དཀར་ལས་བཤོལ་ནས། །སྒྲིབ་ཅིག་གནས་པ་ཡི་མ་ཀན་མཐོང་སྟེ། །ད་ལྟ་རང་རེ་ཡི་བྱོ་
 གསལ་འགའ་ཞིག་ །ཚུགས་བྱུང་བའི་ཤུགས་ཐོགས་བཏང་ལ་ཞེན་ནས། །སྒྲིབ་པ་ཡིང་ཡིང་འདི་རང་སོར་བཞག་ནས། །དགག་ཀྱང་ཅན་ཞིག་འཆོལ་བར་སྒྲིབ་སྟེ། །སྒྲིབ་བྱལ་ཞམ་མའི་བཞིན་རས་དེ་ན། །ལང་ལང་ཡིང་
 ཡིང་འདི་ཡོད་སྒྲིབ་མི་འདུག །གནད་འགག་མ་ཡིག་པའི་བཤད་བཤད་མང་གྱུར། །ཞམ་ཀན་མོ་དེ་བྱོས་དོགས་འདུག་གོ། །ཡོད་ཞིག་ཡོད་མོད་གྱུར་ད་ལྟའི་འདི་འདུའི། །རང་རང་འགལ་འདུ་ཅན་ཡིན་ཆོད་མི་སྒྲིབ། །པ་

བཀལ་ལན་གྱི་སྒྲིབ་

མ་མཛེའ་བརྒྱུག་གི་འབྲལ་མེད་བཀའ་ཤོད། །འཇམ་འཇམ་སྒྲིང་སྒྲིང་ཞིག་ཡིན་པར་སྒྲུང་ངོ་། །ཕྱེ་མདོ་རྒྱུ་རིག་དང་ཤར་གསུམ་མ་ཁན་པོས། །ཨ་མ་གྲུང་ཆེན་གྱི་ཐལ་ཀར་གཟུགས་ལ། །ཐེམ་པོ་འཇུམ་རིས་གྱི་ཀུ་སྟག་ཁྱེ་པོ། །འཛིན་
 པ་གྲུང་མེད་གྱི་སྒྲེའུ་སྒྲེའུ་ན་པ། །གཉིས་མེད་ཚུགས་ཐུབ་གྱི་དོམ་གྲུང་ར་མའི། །ཐ་སྒྲུང་སྒྲུ་ཆོགས་ཞིག་འདོགས་པར་བྱེད་ཀྱང་། །ཨ་མ་ཀན་མོ་དེ་སྟོར་ནས་འདུག་གོ། །ས་རྩིང་ཀར་འབྲུག་གི་མ་ཁས་གྲུབ་མང་པོས། །གསལ་སྟོང་འཛིན་
 མེད་གྱི་རང་གི་རིག་པ། །ཀ་དག་ལུན་གྲུབ་གྱི་ཀུན་བཟང་རང་ཞལ། །མ་བཅོས་ལུན་སྒྲིམ་གྱི་ཐུག་ཀུ་ཆེན་པོ། །ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་ཁས་གྲུང་བྲལ་སྟགས། །སྒྲུ་ཆོགས་ཐ་སྒྲུང་གྱི་ཞལ་པོ་སྒྲུགས་ཀྱང་། །གཉིས་ལུགས་ཐེག་པོ་ཞིག་
 ཡིན་ན་ལེགས་ཏེ། །མཇུག་མོ་འཇུག་ས་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཨོ། །ཕྱི་དོན་མ་བཤིག་པས་སྟོ་འཛུབ་མི་དགོས། །དོན་སྒྲུ་སྟེ་གཉིས་རྒྱུ་ས་དགྲེས་དགྲེས་མཛོད་ཅིག །རང་རིག་མ་ཡིན་ཀྱང་ཆོད་གཞལ་འཐད་པས། །རྒྱུ་རིག་སྒྲུ་བ་ཀུན་དགྲེས་
 དགྲེས་མཛོད་ཅིག །རང་མཆོན་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟེན་རྟེན་འདུ་བས། །ཤར་གསུམ་མ་ཁན་པོ་ཀུན་དགྲེས་དགྲེས་མཛོད་ཅིག །གསལ་སྟོང་མི་འགལ་བས་བཟུང་ཀྱང་ཆོག་གི། །སྟོབ་བཤད་བརྒྱུད་འཛིན་རྒྱུ་ས་དོགས་རུང་མི་དགོས། །ཀ་
 ནས་དག་ན་ཡང་བཟང་ངན་འཐད་པས། །རིག་འཛིན་ཞིག་པོ་རྒྱུ་ས་བཟང་ཞེན་མི་དགོས། །བཅོས་ནས་བསྒྲིམ་ན་ཡང་ལུན་སྒྲིམ་འཆར་བས། །དྲིགས་ལུན་ཀན་པོ་རྒྱུ་ས་ལུ་ཚུགས་མི་དགོས། །ཡོད་མིན་སྒྲུ་ས་བྲལ་དེ་ཁས་གྲུང་ཆོག་

མ
ལ
གྲུབ་ཀྱིས་
མཁུན་

༡༩། །པམ། །རྟོག་གོ་མགོ་ལ་ཕྱེག་སྒྲུབ་མཚེན་ལྟེན་མ་བྱེད། །འོན་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་ལ་སྦྱང་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་མཚེན། །ཐ་སྦྱང་སྦྱོར་རྒྱུ་ལེགས་མ་མཆིན་ཡིན་གྱིད། །འོ་པོ་བྱེད་ཅག་ལ་མི་གུས་མ་ལགས། །འོག་ཕྱག་སྦྱང་ན་ནི་
པམ་ཐོད་པར་མཐོད་ཅིག། །འོ་པོ་གུན་སེམ་གྱི་ཤར་པོ་མིན་ཡང་། །པ་མེས་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྟོ་པོ་བཟང་པོ། །རྟོག་སྦྱོར་གུས་སྦྱོར་གྱི་ཞོན་རྒྱུ་མ་པམ་པམ། །གཅིག་ཕྱག་འཕྲང་ལས་ནི་ཐར་པར་རེའོ། །འཆོལ་དགོས་མི་འདུག་སྟེ་འཆོལ་
མ་ཐན་རང་ཡིན། །པདེན་པར་མི་ཞོན་ཏེ་རྒྱན་པ་ཉིད་ཡིན། །རྒྱན་པ་མི་པདོག་སྟེ་པདེན་པ་རང་ཡིན། །ཆོད་མིན་རྟོག་མིན་ལ་ང་ལ་གསོལ་གོ། །ཨ་མ་མ་མ་ཐོད་ཀྱང་མིང་ཅམ་ཞིག་གིས། །པ་མ་རྟེན་ཅན་ཏེ་ལུན་རིང་སྦྱོར་པམ། །གམ་
ན་འདུག་པ་པམ་ཞོན་འཕྲད་པར་སྦྱང་གི། །སྦྱ་སྦྱུང་ལ་པམ་སྦྱས་དེ་པག་འདྲིན་ཆོམོ། །སྦྱོ་བཟང་གུགས་པ་དེ་པག་འདྲིན་ཆོམོ། །རྟེན་ཅན་སྦྱ་མ་དེ་པག་འདྲིན་ཆོམོ། །པག་འདྲིན་གཞོ་ཐཔས་སུ་ཨ་མ་མ་ཆོད་དོ། །སྦྱེ་མེད་པམོད་པམ་གྱི་ཨ་མ་
ཆན་མོ། །རིག་པའི་ཕུར་རྒྱུང་དང་ལྟན་ཅིག་འཛོམ་ནས། །གུན་བཟང་སྦྱོད་པ་ཡི་དག་འཆོན་ཆོན་པོས། །མ་ཆན་འགོ་པག་གུན་གུན་པདེར་ལ་བྱེད་དོ། །ཨེ་མ་ལ་རོལ་པའི་རྟོ་རྟོ། །ཨ་རྟོ་ལ་སྦྱེད་པའི་རྟོ་རྟོ། །འོན་ལ་འདི་རུ་བཟུང་ས་ནས། །
ཨ་རྟོ་ལ་དགོན་མཆོག་མཆོད་དོ། །ཞེས་ཨ་མ་རྟོ་སེམ་གྱི་རྒྱན་ཆོག་ཕྱག་ཆའི་སྦྱང་ཕྱང་ས་འདི་ཡང་དཔུང་མ་ཆོན་མོ་ལ་ལྟག་པར་མེས་པའི་ལུང་སྦྱར་ལ་པའི་རྟོ་རྟོ་ལ་པའི་ལེ་གི་པ་ནི་དགོས་སྦྱང་དགོས་ལེགས་ན་མ་མ་པའའོ། །དགོའོ། །

བཀའ་པ་ལན་གྱི་སྦྱོར་

༡༩། །ཀ་མོ་གུ་རུ་ཨ་རུ་མ་རྒྱ་ཤི་བརྩ་ཏི་གཞུ་ཡ། །ཕྱོགས་རྒྱལ་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ནི། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སུ་གྲགས་པའི་མགོན་དེ་དང་། །དབྱེར་མེད་མཁུན་བཟེའི་དབང་ལྷག་
 དཔའ་བོའི་ཞབས། །ཆེ་རབས་ཀུན་རྒྱ་སྒྲིབ་གི་བརྩོར་མཆོད། །ཨ་དོན་སྒྲི་མེད་ལུ་ཁྱེ་མཁའ་གྲོང་དུ། །རིགས་ཁམས་མངོན་སུ་མ་སྒྲིབ་བའི་དཔལ་གྱི་མགྲུ། །ཐོལ་བུར་རྩོ་རྩེའི་གྲུ་ཡིས་རབ་བསྒྲོད་པ། །ཐོས་བའི་
 རོ་མཆོར་སྒྲིབ་གི་གྲུ་འཇུ་འཇུ། །ཆགས་སྒྲིབ་ཏི་མས་རྒྱལ་བར་མ་གོས་བའི། །ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ། །གང་གིས་གཟིགས་པ་བརྩོད་པའི་དག་འདྲ་ནི། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་དཔའ་བོར་གྱུར་པ་
 ལགས། །རྒྱ་མཆོན་འདི་དག་གིས་ཕྱིར་ན་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མངོན་སུ་མ་རྒྱ་གཟིགས་པའི་འཕགས་པ་ཆེན་པོ་ལུང་སྒྲུ་རོལ་པའི་རྩོ་རྩེ་ཞེས་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་བསྒྲན་པར་ཞུགས་སོ་ཙོག་གི་ནང་ན་རྒྱལ་མཆོན་
 གྱི་ཕྱེ་མོའི་ཏྲིག་ལྷར་མངོན་པར་མཐོང་བ་གང་གི་གསན་བསམ་རྒྱ་མཆོ་ལྷ་བུའི་ལག་རྩེས་ཟབ་མོའི་ལྷ་བ་རང་རྒྱུད་ལ་རྩེ་ལྷར་འབྱུངས་པའི་རྒྱལ་ཉམས་མགྱུར་བཞེས་པ་འདི་ཉིད་རྒྱུད་ཟད་བརྩོད་ན། །དེ་ཡང་ཐོག་

ལྟོ་མེད་ཀྱི་ལྟོ་

མཐའ་བར་དུ་དགོ་བའི་དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་མཚོན་བརྗོད་དང་དམ་བཅའ་གཉིས་ལས། ཟབ་མོ་རྟེན་འབྲུང་གི་དེ་ཉིད་འོ་མཚར། ཁི་བཞིན་རྟེན་པ་རུ་སྟོན་པའི་བླ་མ། འགའ་དྲིན་ལམོར་མེད་དེ་སྟོང་དབུས་བཞུགས་
སེག། ཞེས་བརྟགས་པར་དགའ་བའི་ཟབ་མོ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟུང་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡི་གེས་དེ་མི་སྟོང་བཞིན་དུ་སྟུང་ལ་སྟུང་བཞིན་དུ་སྟོང་པའི་འོ་མཚར་བའི་གནས་དེ་མ་ཞོར་བར་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟེན་པ་
རུ་སྟོན་པའི་བླ་མ་ནི་དགའ་དྲིན་ལམོར་ཐབས་མེད་པའི་དྲིན་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བླ་མ་དེ་སྟོང་གི་དབུས་སུ་རྟག་དུ་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་བཞུགས་སེག་ཅེས་གསུངས་པས་མཚོན་པར་བརྗོད་པའོ། གཉིས་པ་ནི། གང་དུན་ཐོས་
ལྟར་གི་ཆོག་གསུམ་སྟུང་། ཞེས་སྟོང་རྟེན་འབྲུང་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་གསུམ་ལ་རི་ལྟར་གར་བའམ་དུན་པ་དེ་ཉིད་བཅས་བཅོས་མེད་པར་ཐོས་ལྟར་གི་ཆོག་གསུམ་སྟུང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཆོག་གསུམ་ཞེས་པའི་ཁུང་དུ་འགའ་
ཞིག་བརྗོད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གངས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་བཤད་མི་དགོས་ཏེ། དུང་ལ་འདས་བརྒྱད་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། གཉིས་པ་བར་དུ་དགོ་བ་གཞུང་གི་དོན་ལ། འདུད་སྟོངས་གྱི་སྟོང་པ་བཅའ་བའི་ཚུལ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་
མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་གཞན་དང་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ། དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་ལྟ་བུ་དེ་སྟོང་ཚུལ་བརྗོད་པའོ། དང་པོ་ལ་མདོ་རྒྱས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལ་མ་རྒན་མོ་དེ་ལུན་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

ཚུལ་ལྟོག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་བསྐྱེད་དོན་དེ། དེས་ཅི་ལྟར་བསྐྱེད་སྒྲུལ་ན། རྟོན་འབྱུང་གི་གཏན་ཆོག་ས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེས་པའི་རྟེན་དཔག་གིས་ལྟོག་གུར་རམ་མེད་དགག་གི་དོན་སྒྲིམ་འདྲ་ཞིག་སྒྲོ་ཡུལ་ཏུ་གར་ཆེ་འདི་སྒྲུལ་ཏུ། མ་
བརྟག་མ་དཔུང་པའི་དོར་གང་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡིན་བདེན་བདེན་འདྲ་ཡང་། བརྟག་ས་གིང་དཔུང་དེ་བཅུ་ལ་ན་བསྐྱེད་ཏུ་མེད་དེ་ཡང་དག་པའི་ཆོད་མས་མི་རྟོན་པས། མིན་མིན་སྒྲོང་པའི་ཕྱོགས་དེ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཞེ་
ཡིན་སྒྲུལ་ཏུ་སེམས་སོ་ཞེས། དེ་ལྟར་སྒྲིམ་འབྲས་སོགས་དོན་གྱི་དོན་ནས་མི་འགལ་བར་ཅི་ལྟར་གཞག་སྒྲུལ་ཏུ་མེད་དགག་ཅུ་ལ་སྒྲོ་བེ་ཆོས་དང་བཅས་ཏེ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ་འདི་ལྟ་ལུང་གང་མས་པའི་བསྐྱེད་དོན་འདི་རང་གྲུང་
ལ་སྒྲུར་ན་དོར་སོང་གི་ཁ་ལྟ་ཆགས་སྒྲུང་མ་ཐན་རྒྱུ་ས་ཞེ་ཡིན་སྒྲུལ་པ་རེ་འབྱུང་གིང་གུང་བོང་། གཉིས་པ་ནི། གཞུང་འཛིན་སྐྱ་ཆོག་ས་འདི་ཨ་མའི་འཇུ་མ་པག། སྒྲེ་གི་འཕོ་འགྱུར་འདི་ཨ་མའི་རྩལ་ཆོག། བསྐྱེད་ཨ་མ་ཡིས་ཁོ་
པོ་བསྐྱེད་པའི། ཁོ་ཁོ་རྟོན་འབྱུང་དེས་སྒྲོ་བས་པར་རེའོ། ཞེས་ཕྱི་གཞུང་བ་དང་ནང་འཛིན་པས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་སྐྱ་ཆོག་ས་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྒྲོང་པ་མེད་པས་ཨ་མ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་འཇུ་མ་པག་སྟེ། རོལ་
ཚུལ་ཡིན་ཞེས་པར་སྒྲོན་པའི་ཆོག་ཉམས་ཅུ་མོ། གང་ཟག་སྒྲེ་འཆི་དང་ཏུས་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་དོན་ཏུ་མེད་བཞིན་ཏུ་སྒྲུང་བས་ན་ཨ་མ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་ཆོག་ཅུ་མོ། སྒྲེ་འཆི་སོགས་སྒྲོང་པ་ཡིན་གུང་འཛིག་རྟོན་ན་

ཆ
ལྟོ་མཁུང་གསུམ་འབྱེད་

༡༡། །བདེན་པ་ལྟར་སྟོན་པས་ན་རྩུ་ན་ཚིག་ཞེས་བདག་ས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དག་པའི་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ཨ་མ་སྟོང་ཉིད་བསྐྱུ་བ་མེད་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་ན་ཡང་། དེས་མ་ཐན་པར་ཁོ་བོ་ཅག་འགོ་བ་
དུག་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐམས་གསུམ་དུ་ཡང་ཡང་འཁོར་ཞིང་བསྐྱུས་པ་ལྟར་གྱུར་པས་ན། རོ་རོ་རྟེན་འབྱུང་རང་ཉིད་ལ་ཕྱིས་སུ་བྱས་ཏེ་ལས་དཀར་ནག་སོགས་རྒྱལ་བ་ཞིན་དུ་བྱས་པའི་སྟོང་པ་དེས་བདག་སྟོང་པར་རེའོ་ཞེས།
མེད་དགག་གི་སྟོང་པ་ཅམ་གྱིས་སྟོང་པ་འཁོར་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་སྟོང་པ་མི་རུས་པས་ལྟ་སྟོང་ཐ་དད་དེ། ལྟ་བ་མཐོང་བས་སྟོང་པ་ལམ་དུ་བྱེད་མི་རུས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལུང་ངོ་ཞེས་ཉིད་གྱི་
ཉམས་ལེན་མངོན་རྟོགས་སྟེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་གཞན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བའི་གཡང་ས་ལས་བསྐྱུལ་བའི་ཕུག་བརྒྱུད་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་མཚོག་ནས་ཉམས་མཚར་གྱི་གསུངས་ཏེ་དབྱུད་གཞི་
ཚེ་བར་སྟུང་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་བདག་ས་དགོས་པར་མངོན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་གཅིག་རྩུ་ན་ཨ་མ་རྒན་མོ། །ཁོ་ནའི་བྱིན་གྱི་ནི་གོལ་བར་རེ་སྟེ། །གཟུང་འཛིན་འདི་ཉིད་གོ་འདི་ལྟར་ཡིན་ན། །དུས་གསུམ་
རྒྱལ་བས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཐམས་མི་འདུག །འབྱུང་བ་སྐྱེ་ཚོགས་འདི་འབྱུང་མེད་ཨ་མའི། །རྣམ་འབྱུང་ཡིན་པས་ན་གོལ་རྒྱ་འདུག་གོ། །ཞེས་ཡང་བྱོ་ཡིས་གཞལ་ལུགས་རྣམ་པ་གཅིག་རྩུ་ན་ཨ་མ་རྒན་མོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་

བཞུགས་པ་ལྟར་བྱི་སྟོང་

ཡིན་པ་ཁོ་ན་འདི་དྲིན་གྱིས་གོ་ལ་པ་ཡོད་པར་རེ་སྟེ། སྟོང་པ་མིན་པར་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་འདི་ཉིད་རེད་ཅག་རྣམས་ལ་སྟུང་པ་འདི་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། རུས་གསུམ་རྒྱལ་བས་ཀྱང་སྟོབས་པའི་ཐབས་མི་རྟོན་དེ། དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་
 ཡང་གཟུང་འཛིན་འཁོར་བའི་ཆོས་འདི་འདི་ལྟར་གྲུབ་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་སྟགས་མི་རུང་བས་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ཟད་ནས་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་ཐོབ་མི་རུང་ལ། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་ན། ཆོས་ཉིད་ཅི་
 ཡི་ངོ་བོར་ཡང་མ་གྲུབ་པས། ཅི་ལྟར་འཆར་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་ན་གྲུབ་རྒྱ་དེ་ག་ལས་གཞན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ན། ཅུ་ཤེས་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་
 རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གྱི་འགྱུར་བ་རྣམ་པ་སྟོ་ཆོགས་པ་འདི་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་ངོ་བོ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ཨ་མ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་རམ་
 ཅུལ་ཡིན་པས་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་ཅིང་རང་བཞིན་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤིང་ཅུ་མ་རིག་པ་རྒྱན་བཅད་དེ་འཁོར་བ་ལས་གོ་ལ་པ་འཐད་པས་ན། སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་པོ་གཅིག་
 བཀག་པའི་རྗེས་སུ་གཅིག་འཆར་བ་ལྟ་བུ་མིན་པ་འདྲ་སྟུམ་དུ་ཅུང་ཟད་ཡིད་ཆེས་པའི་སྟོ་དང་པོ་རྟོན་དེ་སྟོང་པ་མཚན་ཉིད་པའམ་དཔུ་མ་ཆེན་པོའམ། ལུག་རྟོགས་སྟགས་མིང་ཐ་དད་ཀྱང་དོན་དུ་གཅིག་པའི་སྟངས་སྟོང་ཟུང་འདུག་

ལྷ། །གི་ཡེ་སེས་ལ་གུས་པའོ། །གཉིས་པ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་རྒྱལ་དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་མཐོང་བའི་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་བུང་འདུག་གི་གོ་བ་ལ་གཞིག་རྒྱུ། གཞིག་ནས་གཅིག་དང་བ་དང་
བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟེན་འབྱུང་བུང་འདུག་ལ་འཕྲིག་བྱུང་རྒྱུ། བྱུང་ནས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དེ་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་བྱུང་རྒྱུ། ཡོན་ནས་ཡོག་རྟོག་གི་འཕྲང་ལས་བརྒྱལ་ཏེ་སྟོང་སྟོང་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་སེས་མངོན་དུ་
བྱས་པའི་རྒྱལ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་བཟོད་མེད་ཨ་མ། ཅིར་ཡང་བརྟུ་བ་ཡི་ཡར་བརྟེན་རྒྱར་བརྟེན། །འདི་དག་ཙམ་ཞིག་ལ་གོ་རྒྱུ་འདུག་གོ། །པ་རྒན་བཙལ་བས་ནི་མ་རྟེན་པ་དེ། །མ་རྒན་རྟེན་པ་
ཁོ་ཡིན་པར་འདུག་པས། །ཨ་མའི་པར་ནས་ནི་པ་རྒན་རྟེན་པས། །པ་མ་རྟེན་ཙན་གྱི་བྱུང་སྟོབ་སྒྲུང་། ཅིས་དངོས་པོ་རྒྱལ་ས་གྱི་གཤིས་སམ་གནས་ལུགས་ནི་འདིའོ་ཞེས་ཁས་ལེན་དང་བྲལ་ཏེ་ཅིའི་ངོ་བོར་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པས་
བཟོད་དུ་མེད་པའི་ཨ་མ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་དབྱིངས་དེ་ཉིད། རྒྱལ་པ་སྟོ་ཚོགས་ཅིར་ཡང་བརྟུ་བ་འཕམ་འཆར་བའི་གནད་གྱིས་ཡར་བརྟེན་པ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། གྲུབ་པའི་རྒྱལ་ས་མ་སྟོས་པར་སྟོང་པ་
ཙམ་ལས་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་རྒྱལ་ས་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ཟད་དེ། སྟོ་བ་མེད་ལས་ཐམས་ཅད་སྟོས། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། རྒྱར་བརྟེན་པ་ནི། རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་གནད་དེ། སྟོས་པ་ཉིད་ན་སྟོ་བ་མེད། ཅིས་

གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལྟེ། དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་རྟེན་འབྲུང་ཡིན་པ་དང་། རྟེན་འབྲུང་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པས་ཐོན་ཆུང་མི་འགལ་བ་ཙམ་དུ་མ་བྱུང་། གཅིག་གྲགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བའི་ཆུལ་འདི་ཙམ་ཁོ་
 བ་ལ་གོ་རྒྱུ་ཞིག་འདུག་ཅེས་གོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་དུ་དགར་བ་ལྟེ། རྟེན་འབྲུང་ཞིང་ཆེན་པོས། སེམས་པའི་ནང་ན་རྟེན་འབྲེལ་སེམས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལྟེ། དེ་ལྟར་ཨ་མ་སེམས་རབ་སྟོང་པ་ཞིང་དང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་
 བས་སྒྲས་རང་བྱུང་གི་ཡོ་སེམས་ཟག་པ་མེད་པ་བསྟེན་ནས་པའི་ཆ་ནས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་ཆ་ལ་མ་ཆུན་ཞེས་བྱ་ལྟེ། མ་ཆུན་རྟེན་འབྲུང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག རིག་པས་བཅའ་ཆེ་མ་རྟེན་པ་དེ་ཁོ་ན་མ་ཆུན་སྟོང་པ་ཞིང་གི་ཆུལ་
 མཐོང་བའོམ་རྟེན་པ་ཁོ་རང་ཡིན་པར་འདུག་པས། མ་རྟེན་པའི་དབྱིངས་ཨ་མ་སྟོང་པ་ཞིང་དེའི་པར་ངམ་གྲོང་ནས་མ་ཆུན་རྟེན་འབྲུང་འདི་མཐོང་བའོམ་རྟེན་པས་མ་མ་དེ་གཉིས་གཅིག་རྟེན་ན་གཅིག་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་མི་དགོས་པའི་
 གནད་རིག་ནས་ད་ལྟར་ལྟར་སྟོང་དང་རྟེན་འབྲུང་སྟོང་སྟོང་མེ་བ་འཆར་བའི་སྐབས་བཟང་ལྟེ། ས་མ་ཐབས་སེམས་བྱུང་འདུག་གི་ལྟ་བ་རེན་པོ་ཆེ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྟག་ཆད་ཀྱི་འཇིགས་པ་ལས་བྱ་སྒྲལ་བ་བཟང་པོ་བདག་སྟོབ་པར་
 འདུག་ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཅིག་མིན་གཞན་མིན་གྱི་ཨ་མའི་བཞིན་རས། རོ་རོ་རྟེན་འབྲུང་གི་མི་ལོང་ནང་ན། ཟིན་པ་མེད་ཆུལ་གྱི་ཡོད་ཡོད་འདུ་ལྟེ། སྟོན་པ་ར་འདུས་ནི་རྟག་དཔྱད་མ་ཞུགས། ཞེས་ཆོས་ཅན་

༡༡། །ཀུན་རྫོང་རྒྱལ་པོ་དང་གཅིག་མིན་ལ་ཐ་དང་དཔ་གཞན་མིན་པའི་ཨ་མ་སྟོས་པ་དང་བུ་ལ་བའི་གནས་ལུགས་བཞིན་རལ་གྱི་གཟུགས་སུ་བཤོད་པ་དེ། རོ་རོ་རྟེན་འབྱུང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་སུ་བཤོད་པ་དེ་ཡི་ནང་ན། རང་བཞིན་རྟེན་གཅིག་སྟེས་སུ་སྟོས་བཟུང་བའམ་ཟེན་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་ཡོད་ཞིག་འདྲ་སྟེ། རྟེན་པ་དང་དང་ད་འདྲ་ས་ནི་གེས་བྱའི་ཚོས་འདི་དག་དགག་གཞིར་བྱས་ནས་མེད་དོ་མེད་དོ་སྟེ་མ་པའི་མེད་འཛིན་དཔ་སྟེང་དེ་བ་ཞིག་གིས་གེས་བྱའི་ཚོས་འདི་དག་ཐར་དགག་པའི་རྟེན་སམ་བུ་ལ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་སྟོ་གཏད་པས་བརྒྱབ་སྟེ། འདི་ལྟ་བུའི་ཐབ་མོའི་གནས་ལ་རྟོག་དཔྱད་ཆེན་པོ་མ་ཞུགས་པར་ལུས་པ་ནི་ཚོངས་སོ་ཞེས་འདོམས་པའོ། །དེ་ལ་དེས་པ་ཅི་ལྟར་སྟེས་སྟེ་ན། གོ་བ་ཙམ་གྱི་སྐབས་སུ་འད་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་གང་ཟག་ལ་ད་ལྟའི་སྐབས་བ་རང་ག་མ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལས་སྐྱང་བ་འདི་མི་བདེན་ཏེ་དབྱེད་པས་རྟེན་པའི་སྟོང་པ་ནི་བདེན་ཚོ་སྟེ་མ་པའི་མེད་དགག་ཙམ་པོ་དེ་ཡང་རིག་པའི་ལུ་ལ་དུ་བྱུངས་མི་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ན། རྟེན་འབྱུང་ལོ་རང་ལས་ལོགས་སུ་སྟོང་པ་བཅུ་མི་དགོས་པ་འདྲ་ཞིག་གོ་བ་ཙམ་ལ་ཡོད་ཡོད་ཞིག་འདྲ་སྟེ་ཞེས་གསུངས། ཟེན་པ་མེད་རྒྱལ་ཞེས་རྟེན་འབྱུང་གི་དོས་ན་བདེན་པར་ཡོད་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་ཆོག་དུ་མི་གོ་བའི་སྐད་དུ་འོ། །འདི་སྐབས་སུ་རོ་རོ་དང་པ་རྒན་ཞེས་པོ་ཡིན་པ་བར་ས་སྐྱང་ཆ་བསྟན་གྱང་ཆོག་མོད། ཕྱི་བྲག་བྱའི་ཉེར་ལོན་

ཏུམ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་ཕ་ཟེར་ཞིང་། ཐོ་ཡིན་ལ་ཕ་མིན་པ་ལ་ཇོ་ཇོ་ཟེར་བ་བཞིན། །སྟོང་པའི་དབྱིངས་དང་རོ་མཉམ་པར་མཐོང་པའི་སྒྲུང་བ་ལ་ཕ་དང་། དོན་གྱིས་སྟོང་ཡང་སྟོང་པ་དང་བྱུང་དུ་ཞུགས་པར་མ་མཐོང་པའི་རྟེན་
 འབྱུང་ཙམ་ལ་ཇོ་ཇོ་ཞེས་གསུངས་ཉམས་འདྲའམ་སྟུམ། གསུམ་པ་ནི། ལྷ་སྒྲུབ་བླ་ཤུགས་ཀྱི་ཞལ་ཆེམས་རྒྱུད་བསྐྱར། །འཇམ་དཔལ་སྟོང་པོ་ཡིས་བྱ་ཞིག་བཏང་བས། །ཐག་རིང་འཆོལ་བ་ཡི་དཀར་ལས་བསོལ་ནས། །ལྷན་
 ཅིག་གནས་པ་ཡི་མ་རྒྱན་མཐོང་རེ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་ལྷ་སྒྲུབ་དང་བླ་པ་ཤུགས་པའི་རང་གི་དགོངས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་བསྟན་པའི་ཞལ་ཆེམས་རིགས་ཆོགས་དང་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དང་མན་ངག་མ་ནོར་བ་དེ་ཉིད་
 སྟེས་བུ་དམ་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་མ་གྲིན་པའི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་དེ་རང་གི་སྐལ་བར་ཐོབ་པ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་དེ་རྣམས་དངོས་ལས་ཐོས་ཀྱང་འདྲ། ལྷ་མ་ལས་ཐོས་ཀྱང་འདྲ་ཞལ་ཆེམས་དེ་ག་རང་ཡིན་པར་
 རྒྱུའི་དོན་ཏྲི། །དེ་ལྟ་བུའི་མན་ངག་དང་བྱུང་པར་འཇམ་དཔལ་དགོ་སྟོང་གི་རྣམ་པར་རོལ་པ་ཅོང་ཁ་པ་འཇམ་དཔལ་སྟོང་པོའི་གསུང་གི་ལེགས་བཤད་གྱིས། རང་བཞིན་ལྷན་སྟེས་བྱུང་འཇུག་གི་ཡེ་སྟེས་རང་སར་གནས་པ་གོ་
 བའི་བྱ་ཞིག་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དངོས་པོ་འདི་དག་བསྟེན་སྟེ་བཤད་བསལ་ཏེ། གཞོད་སྟོང་པ་མཐོང་སྟུམ་པའི་སྟེས་བྱའི་ཆོས་རང་ག་མ་ལས། ཐག་རིང་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་འཆོལ་བའི་དཀར་ལས་དེ་བསོལ་བའམ་སྒྲུང་ནས།

༡༡། །སྒྲུང་བ་ལས་ལོགས་སུ་མི་གནས་པར་སྒྲུང་བ་དང་ལྟན་གཅིག་དུ་གནས་པའི་མ་ཆུན་སྒྲོང་པ་ཉིད་མཐོང་བར་རེའོ་ཞེས། དེར་སང་དུག་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྒྱམས་ཀྱང་རང་ས་ནས་རང་
བཞིན་ཁོང་ཁྱོལ་གྱི་རྒྱལ་དུ་རྒྱུ་པར་དག་པས་འཆིང་གྲོལ་ལ་རེ་དོགས་མི་དགོས་ཞེས་པའང་གནད་འདི་ལྷ་ལུ་ཟེར་བས་སྒྲོགས་ལྷུང་ཅན་རྒྱམས་གྱིས་བཟོད་པར་མཐོང་ཅིག །བཞི་པ་ནི། ད་ལྟ་རང་རེ་ཡི་སྒྲོ་གསལ་འགའ་ཞིག །
རྒྱལ་ལུང་བདེན་གྲུབ་སོགས་བརྟན་ལ་ཞེན་པས། །སྒྲུང་བ་ལིང་ལིང་འདི་རང་སར་བཞག་ནས། །དགག་རྒྱུའི་རུ་ཅན་ཞིག་ཆོལ་བར་སྒྲུང་སྟེ། །སྒྲིབ་བྲལ་ཨ་མ་ཡི་བཞིན་རས་དེ་ན། །ལང་ལང་ལིང་ལིང་དེ་ཡོད་སྒྲུང་མི་འདུག །
གནད་འགག་མ་ཐོག་པའི་བཤད་བཤད་མངས་ཀྱང་། །ཨ་མ་ཆུན་མོ་དེ་བྱོས་དོགས་འདུག་གོ། །ཡོད་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱང་ད་ལྟའི་འདི་འདྲའི། །རང་རང་འགལ་འདྲུ་ཅན་ཡིན་ཆོད་མི་སྒྲུང་། །ལ་མ་འཇོམ་བརྒྱུག་གྱི་འབྲལ་མེད་
བག་ཐེབས། །འཇམ་འཇམ་སྒྲིད་སྒྲིད་ཞིག་ཡིན་པར་སྒྲུང་ངོ་། །ཞེས་རང་རེ་དགོ་ལྟན་པར་གྲགས་པའི་སྒྲོ་གསལ་འགའ་ཞིག་རྟོག་གོ་ཐ་སྒྲུང་གྱི་ཆོག་ཅུ་ལ་ཞེན་འབྲིས་ཆེ་བས་རྒྱལ་ལུང་དང་བདེན་གྲུབ་སོགས་བརྟན་ལ་མ་ཐ་སྒྲུང་
ཅུ་ལ་ཞེན་པའི། །འདི་ལྟར་རང་རེ་རྒྱམས་ལ་སྒྲུང་བའི་དངོས་པོ་ལྷུང་དེ་བའམ་ལིང་ལིང་པོ་དེ་དགག་མི་དགོས་པར་རང་སར་བཞག་ནས་གཞན་དགག་རྒྱུ་ལུར་པ་རྟགས་ཅན་ཞིག་བཅལ་བ་ལ་རུ་ཅན་ཞེས་མ་རངས་པའི་ཆོག་གི་

五、

ཐུར་བཟོད་པ་སྟེ། དེ་ཅི་ལྟར་ན་དེང་སང་ཀ་བ་བདེན་གྱུ་བ་ཀྱིས་སྟོང་ཀ་བས་མི་སྟོང་སྟགས། བ་སྟོང་གི་རྟོག་པ་བཟོད་ཚུལ་ཙམ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འབྲང་འབྲང་འདྲ་བའི་བཟོད་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་བཞག་ནས་དེ་ལ་སྟོ་ཅེ་
གཅིག་དུ་གཏོད་པ་ནི། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་རྒྱང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་གོ་ཡུལ་གྱི་མེད་དགག་ཁོ་ན་ལ་ཞེན་པའི་རང་མཚངས་ཡིན་དེ། དེ་རྒྱམས་ཀྱིས་འདི་སྟམ་དུ། ཀ་བ་སྟགས་ཀ་བས་སྟོང་ན། བ་སྟོང་དུ་དོན་
བྱེད་མི་རུས་ཤིང་གཏན་མེད་ལྟ་བུར་འགྱུར་བས་སྟོང་ཙམ་དེ་ཡོད་སྟམ་མོ། །དེས་ན་སྟོང་ཙམ་དེས་ཡོད་མཐའ་དང་། དོན་དུ་མེད་པས་རྟག་མཐའ་བསལ་བར་རེ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་ཙམ་དེ་མི་སྟོང་པར་རྟག་པར་གྱུར་ཅིང་། སྟོང་
པ་ལྟགས་སུ་ཡོད་ན་སྟོང་སྟོང་གིས་གུ་དཀར་ནག་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུའམ། སྟོང་ཙམ་པོ་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་དོན་དུ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་སྟམ་ན། སྟོང་པ་ཁོ་ན་རྟོན་འབྱུང་དང་རྒྱབ་ཕྱལ་དེ་འགྲོ་བས། གང་ལྟར་ཡང་སྟོང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་ཡོ་
ཤེས་སྒྲོར་མི་ཤོང་བའི་གནད་འདི་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་སྟོང་གི་ལས་ངན་སྟགས་དུ་མ་བྱ་དགོས་དང་ཁས་ལེན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཟུང་ངོ་། །དེ་དག་གི་ལྷུལ་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར་སྟོང་བའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ལ་དབྱེད་ན་དེ་དག་
མ་གྱུ་བ་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་གྱུ་བ་པ་ནི་དགག་བྱ་སྟེ། དེ་བསལ་ཞིང་མ་བཅད་གྱི་བར་དུ་སྟོང་པ་མི་འགྱུ་བ་སྟམ་དུ། སྟོང་ན་ཡོད་མི་ཤེས་པ་དང་ཡོད་ན་སྟོང་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའི་འགལ་འདྲ་ཅན་དུ་སྟོང་པ་ནི་ལས་དང་པོ་པ་སྟེ་ལ་

ཆེ
ལྷ་མོ་གཤམ་
བཤམ་
འབྲེལ་

༡༩། །འབྲུང་ལྷ། དེ་ལྷ་ར་དངོས་པོ་རྣམས་དགག་ཕྱར་ཕྱས་ཏེ། དེ་མེད་དོ་སྐྱམ་པ་ནི་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་ཡོད་འཛིན་གྱི་གོགས་ཕྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་པའི་བསམ་བྱ་ལུ་ལྷ་ར་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། མཐར་
ཐུག་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལ་དེ་ལས་མེད་སྐྱམ་ན་ནི་གིན་རྒྱ་ཐ་ཆད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷ་ར་ན་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཅེས་པ་ཆོས་རྣམས་གྱི་གསེས་ལུགས་ཐིག་པོ་ཞིག་རྒྱ་མ་གོ་ནས་ཆོས་རྣམས་བསམ་པ་ཞིང་དགག་པའི་མེད་པ་འོན་ལ་སྐྱར་ཏེ།
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གནས་ལུགས་ལ་རྟོག་གོས་བརྟོད་རྒྱལ་མང་པོས་བསྟོད་པ་ཁྱད་ཆོས་སུ་རྟོམས་འདུག་ཀྱང་། བདག་གི་སྤྱོད་དང་རྟེན་འབྲུང་འབྲལ་བ་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ལ་སྤྱོད་པ་ཐོན་ནས། སྒྲིབ་བྱལ་རང་གི་
གསེས་མ་རྟོར་བ་མ་ཐོང་བས་བཞིན་རས་དེ་ཡི་ངོས་ན། སྤྱོད་པ་ལང་ལང་ཡིང་ཡིང་དེ་རང་མཆོན་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྤྱོད་ཆ་མི་འདུག་གོ་ཞེས་སྤྱོད་ཏེ། འདི་ལྷ་ར་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལམ་གཏོད་ནས་སྤྱོད་
པའི་དབྱིངས་གཅིག་ཕྱར་འཆར་བ་ལས། སྤྱོད་པ་ཉི་ཆེ་པའི་སྤྱོད་ལུ་ལ་བདེན་པ་སོགས་གྱིས་སྤྱོད་ལ། སྤྱོད་ཅུ་གྱིས་མ་སྤྱོད་པ་ཞེས་སོགས་གྱིས་བརྟོད་པ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་མ་གཟིགས་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། འདི་ལྷ་ར་གསུངས་
ནའང་མེད་དགག་ལ་སྤྱོ་ཅེ་གཏད་དུགས་པའི་དོར། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཅེས་པ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པའི་ཅི་མེད་ཅང་མེད་ཞིག་འཆར་འདུ་ཤིང་ན་ཡང་། དེ་ནི་རྩ་གད་གི་ལྷ་བ་མངོན་སུ་མ་མ་སྒྲིབ་པར་གར་བ་རེད་པས་སྤྱར་ཡང་།

བཤམ་ལན་གྱི་སྐོར་

4
10
11
12
13
14

ལྷོང་དང་རྟེན་འབྲུང་འདྲ་འབྲལ་མེད་པའི་གནས་ཆེན་གིས་ཆར་བཅད་འོས་སོ། །འདི་ལྟ་བུ་ལ་རྫོ་ལ་ངར་བའི་རིགས་པ་དུ་མ་འཕྲེན་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་ཡི་གེས་འཛིགས་པས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། །མདོར་ན་རྒྱང་བ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྫོང་པའི་གསེས་སུ་གདའ་བ་ལས། འདིས་རྫོང་འདིས་མི་རྫོང་ཞེས་པའི་དམིགས་བསལ་མ་མཐོང་ཞེས་པའི་དོན་དོ། །དེས་ན་ཟབ་མོའི་གནད་འགག་མ་གཤིས་པའི་མ་ཕྱིག་པའི་བཤད་བཤད་རྫོང་སྒྲོང་བདེན་བདེན་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། གནས་ལུགས་མ་ཞོར་བའི་རྫོང་ཆེན་ཨ་མ་རྒན་མོ་མཐོང་བ་ལྟ་ཅི། བར་བར་བྲོས་པ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་འདུག་གོ་ཞེས་གིན་དུ་མ་རངས་པའི་ཆེན་གོ། །དེ་ལྟར་མེད་དགག་གི་སྒྲོ་ཅན་རྣམས་འདི་སྒྲུལ་དུ། འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྫོང་ཉིད་མདོན་སྒྲུལ་དུ་རྟོགས་པའི་ལུ་ལ་དེ་ལ་རྫོང་པ་འདི་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་རྫོང་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་ཅི་ལྟར་རྫོང་པ་ཁོ་ནར་གནས་སྒྲུལ་ན། རྫོང་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་ཆོས་རྣམས་ནི་སྒྲོ་དེ་ཡི་ལུ་ལ་ན་ཡོད་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཡོད་ན་མི་རྫོང་པ་ཡིན་དགོས་རྒྱའི་ད་ལྟའི་སེས་པ་ཐ་མ་ལ་གྱི་ལུ་ལ་འདི་འདྲ་བའི་ཡོད་མེད་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་མིན་རྒྱའི་འགལ་འདྲ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆོད་མི་རྒྱར་སྟེ། དེས་ན་རྫོང་པའི་ཆ་རྒྱར་ཡང་མ་ཉམས་བཞིན་རྫོང་པ་རྫོང་པའི་གསེས་ཁོ་ན་ལས་མི་འགྱུར་བར་རྫོང་པ་ཡིན་དེ། གཟུགས་རྫོང་པའི་རྫོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ་གསུངས་པ་ལྟར། བ་རྟེན་འབྲུང་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་དང་། མ་སྒྲོས་བཤམ་རྫོང་པ་ཉིད་གཉིས་མི་

ཆོ
ལྷ་མགོན་
འཕྲིན་
འཕྲིན་

༡༩། །འགལ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཐད་གཅིག་གོགས་སུ་གཅིག་འབྱུང་བའི་མཇེའ་གཙུགས་ཀྱིས་གདོད་ནས་སྟོང་པ་བཅད་དེ་སྒྲུང་བ་ཁོ་ནར་འགོ་མི་གེས། སྒྲུང་བ་སྒྲུངས་ཏེ་སྟོང་པ་ཁོ་ནར་ཡིན་མི་གེས་པའི་འབྲལ་མེད་
ཀྱི་བག་ཐེབས་པས་སྒྲུང་བ་ཞིན་སྟོང་། སྟོང་བ་ཞིན་སྒྲུང་བས་སྒྲུང་སྟོང་སྒྲུང་འཇུག་གི་དང་ནས་འཇམ་འཇམ་སྟིད་སྟིད་འཕྲོད་འཕྲོད། བདེ་ཕུམས་ཕུམས་ཞིག་ཡིན་པར་བདག་རྒྱལ་བའི་རྩོམ་སྒྲུང་དོ་ཞེས། ད་ལྟའི་སྟོང་མཚ་
རྒྱུ་སྟི་དོར། བདེན་གཉིས་འགལ་འདྲུག་བའི་རྩོམ་སྒྲུང་ལུ་ལུ་མེ་ཆུ་ལྟར་ལྟར་ཅིག་མི་གནས་པའི་སྟོང་ན་རྒྱུ་སྟི་ཆེད་དུ་བསལ་བའོ། །ཁྱེ་མཆོན་འདི་རྩོམ་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཀྱུ་སྟི་བ་དང་བླ་གཤམ་གྱི་དགོངས་པའི་སྟི་དོ་
མིན་དུ་ཐབ་པ་བྱུང་སྟེ། སྟོང་ཙམ་གྱི་གོ་བ་སྒྲུལ་པོ་སྟེ། སྟོང་བ་རྩོམ་འབྱུང་དུ་འཆར་བ་དགའ་བས་ན། གསུངས་གར་ཡོད་དུ་ནན་གྱིས་བསྒྲུབ་ཅིང་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་རྩོམ་འབྱུང་གལ་ཆེན་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་དུ་མ་
གོ་ནས་སྟོང་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་ཐེར་ཆུ་འདྲུ་ཞིག་བྱེད་པ་ནི་སྒྲུང་མེད་མེད་དགག་གི་དགོ་ལུན་པ་ཁ་བ་སྟེ་ལུགས་ཏེ། ཀུལ་བ་ཙམ་ཁ་བ་པའི་རིང་ལུགས་སྒྲུན་མེད་པ་མིན་པ་ནི་རིགས་པས་བསལ་པོ། །དེ་ལྟ་ཡང་རྩོམ་བདག་ཉིད་ཆེན་
པོས། སྒྲུང་བ་རྩོམ་འབྱུང་བ་སྒྲུབ་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ལས་ལོན་བྲལ་བའི་གོ་བ་གཉིས། རི་སྟིད་སོ་སོར་སྒྲུང་བ་དེ་སྟིད་དུ། །ད་དུང་བྱུང་བའི་དགོངས་པ་རྩོགས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་ཀྱང་གེས་མེད། །ཕྱི་གུང་

བཀྲལ་ལམ་གྱི་སྟོང་

ཐུགས་རྒྱུ་ཡིན།

ཐང་པ་སྟགས་རིག་ལམ་ལ་སྟོན་ཏུ་མཁས་པར་གྲགས་པ་འགས་རྟེན་འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་འགྲེལ་པ་སྟགས་སུ་ལུང་འདི་དུང་བ་བཀྲལ་སྐབས། རྟེན་འབྲེལ་དུ་མཐོང་བའི་རྟགས་ཀྱི་སྟོང་པ་འགྲུབ་པ་དང་། སྟོང་པ་ཡིན་པས་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་དུང་བར་ངེས་སེས་འདྲོང་བ་ཙམ་ལ་གསུངས་སྟེ། རྟོན་དུ་དབྱུང་མཐའི་སྟོང་པ་ཙམ་ལས་ད་དུང་འདེམ་བར་མ་རུས་ཀྱང་། སྒྲ་མའི་རྩིས་ཐོག་ཏུ། རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱར་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས། །ངེས་སེས་ལུལ་གྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཞིག་པ། །དེ་ཆེ་ལྟ་བུའི་དབྱུང་པ་རྩོགས་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་དང་པོ་སྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས། གཞོན་སྟོང་པ་ཁས་ལེན་བྲལ་བ་ལྟ་བུ་ངེས་འཛིན་མིན་པར་དོན་དམ་མཐོང་བྱེད་ཀྱིས་སྒྲོས་གཅིག་ཅར་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་མཐོང་བ་ན་དེ་དང་སྟོང་པ་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བ་བྲལ་བས་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་ལ་སྟགས་པའི་དམིགས་པ་ལུལ་གྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཐམས་ཅད་ཞིག་པའི་དོན་དམ་པ་ཉིད་མཐོང་བར་གསུངས་ཏེ། འདིར་སྟོང་སྟོང་བྱང་འཇུག་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས་པའི་དབྱིངས་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རིགས་སྟེ་གཞན་དུ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འདོད་ན་སྐྱངས་བའང་མཐོང་སྟོང་པ་འང་མཐོང་བའི་སྟོ་གཉིས་གཅིག་ཅར་དུ་སྟོ་བ་འགྲུབ་པར་དགའོ། །དེ་ལ་ལྟ་བུའི་དབྱུང་པ་མ་རྩོགས་ཀྱི་བར་དུ་བརྟགས་སེད་དབྱུང་དེ་སྟོ་འདོགས་ཆོད་པར་བྱས་ནས། ལྟ་བུའི་དབྱུང་པ་རྩོགས་པ་ན། དེའི་དང་དུ་འཛིན་

ཆ
ལྷ་མགོར་
དགྲི
འཁྱུ་ལ་

༡༩། །སྒྲུངས་ཞིག་པའི་ལྷོ་བྱུང་མེད་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ལས། ད་དུང་མི་རྟོག་པའི་ཡོ་གེས་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་གཞི་བ་དུ་བརྒྱུད་ཆེས་ན་ཤིན་ཏུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁ་ཚུལ་འཆིང་བ་ལྟར་སྒྲོམ་དེ་འདྲས་ཕྱིར་ཞིང་འཆིང་
ཉེན་ཆེ་བས་གཟབ་པར་བྱའོ། །དེས་ན་སྒྲུང་བ་རང་ག་མ་འདི་རང་བཞིན་སྒྲོང་ཆེན་ཀྱི་དཔྱོད་ས་སུ་སྒྲོམ་ཐུབ་མ་ཐུབ་ཀྱི་ལྷོ་བྱུང་ལས། སྒྲུང་ལྷོང་འདི་གཞོན་ནས་དག་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ལམ་ལོ་རྒྱུ་དང་དང་མི་འདོད་ཐུང་བ་
ཡིན་ཏེ། སྒྲུང་བ་འདི་དག་བསལ་ཞིང་སྒྲུངས་ཏེ་ཐག་རིང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ནས་སྒྲོང་བ་ཉིད་བཅུ་མི་དགོས་པར། འདི་དག་དང་རང་བྱུང་རྣམ་ཅིག་སྒྲུས་པའི་ཆོས་སུ་གེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་མ་མཐོང་ན། སྒྲུང་ལྷོང་འདི་ལྟར་
ཐུབ་གཞིར་བཞེངས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལམ་ལོ་རྒྱུ་དང་ཁས་སྒྲུངས་ན་གིན་དུ་ཅིའི་མི་འཐད་དེ་སོམས་གིག། །རྒྱལ་འདི་ལྟ་བུ་དཔུ་མའི་མིང་གིས་བརྒྱན་གྱུར་དོན་བདེན་གཉིས་དཔྱེར་མེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་གཞིལ་བའི་དཔུ་མ་ཆེན་པོ་ཡིན་
པས་འདི་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་བྱུང་མེད་གསུངས་པ་མ་གོ་ནས། མེད་དགག་གི་སྒྲོང་བ་ཡོད་འཛིན་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཅུ་ལས་སྒྲགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་མ་འཇགས་ཐེར་བ་ནི། གཞི་ལམ་འབྲས་སྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
སོགས་སྒྲགས་ལ་སྒྱུར་བ་གནད་པའི་ལུང་ཁྱོལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་ན་དེས་དོན་མཐར་ཐུགས་སྒྲོགས་པ་ཆེན་པོའི་གནད་ལུན་མིན་ལ་དེས་གེས་སྒྱེ་ཞིང་། དན་རྟོག་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་ཅིག་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཆར་འཛིག་

བཀྲལ་ལན་གྱི་སྒྲོང་།

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

པར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟེེ། །དེས་ན་དང་པོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མིད་དུ་གཏོན་ལ་འབེབས་པའི་སྒྲུབས་ན། བདེན་ཞེན་གྱི་སྒྲུང་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་དགག་བྱར་བྱས་ནས་བསྒྲུབས་པས་སྒྲུང་སྒྲུང་རེས་འཛོག་གི་རྒྱུ་ལ་ལས་བྱུང་
འཇུག་ཏུ་མི་འཆར་བས། ཟབ་མོའི་དོན་རྒྱུ་པ་བཞིན་མི་ཤེས་པ་བྱིས་པའི་སྒྲོ་ལི་གསེས་ཡིན་པའི་ལི་ཆད་བྱ་རྒྱུ་མིད་ཀྱང་། སྒྲོ་དེ་ཆད་མར་བཟུང་ནས་ཆོས་ལ་གསེ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཞན་པའི་སྒྲུབས་ཡིན་པར་རིག་ནས་རང་གི་
ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཟབ་མོའི་ཆོས་གཞན་ལ་དད་པ་མིད་ཀྱང་སྒྱུར་པ་མིད་པ་རེ་མཛད་ན་ལེགས་སྒྲུམ་མོ། །དེར་སང་ནི་གོ་ཡུལ་སྒྲུང་རྒྱུང་ཙམ་ལ་ལྟ་བའི་དབྱུང་པ་རྫོགས་པར་སེམས་དེ་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་རང་སྒྲུང་གི་སྒྲིན་
གྱིས་གཡའ་བཤོས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་གནས་ཉིད་རྟོག་གོས་དབྱུང་པ་དུ་མའི་ལམ་དུ་བྲིད་པ་ནི་བདེ་བར་གསེགས་པའི་ལམ་ལས་ཉམས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྟོག་གོ་རྒྱུས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་སྒྲོབ་དཔོན་
སྒྲོགས་གྱི་གྲུང་པོས་ཆད་མ་གྱུན་ལས་བརྒྱས་པར། གང་ཞིག་རྟོག་གོའི་ལམ་ནས་ཆོས་ཉིད་དུ་བྲིད་ན། ཟུབ་པའི་བསྟན་ལས་ཆེར་བསྐྱེད་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡིན། ཞེས་རྟོག་གོའི་ལམ་ལས་ཆོས་ཉིད་དུ་བྲིད་ན་བདེ་བར་གསེགས་
པའི་ལམ་ལས་ཆེར་བསྐྱེད་སྟེ་ཉམས་པ་ཡིན་ཞེས་སྟགས་གསུངས་ལ། ཆོས་ཉིད་གྱི་རྒྱུ་པ་རྟོག་གོའི་ལམ་དུ་འབྲིད་པར་མ་གསུངས་ཀྱང་། དེར་སང་ཆོས་ཉིད་རྟོག་གོའི་ལམ་དུ་བྲིད་དེ། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་མིན་རྒྱུ་དང་

༡། །ཐོག་མའི་སངས་རྒྱལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་གང་ཟག་ཡིན་མིན་སོགས་དབྱུང་བ་དུ་མས་མཆོན་ཏེ། ལྷན་བཟོད་མང་ཞིག་ཕུང་བ་ནི་སྤྱིར་རྗེའི་གནས་ཡིན་ཏེ་རིགས་པས་ཆར་བཅད་པའི་འོས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དཔེར་ན་རྗེ་གསལ་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་པ་དང་རྒྱུང་ཟང་མི་འདྲ་བ་ལ་ཆོས་པ་ན། བལ་ཆེར་ད་ལྟའི་འཕུལ་སྒྲུབ་པ་ཆོད་མར་བཟུང་བའི་དབང་གིས་སྤྱོན་བཟོད་པ་རྒྱུ་མས་ནི། ལུང་མཐའ་འོག་མ་དང་ལྷན་མོང་གི་རིགས་པ་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་སེལ་ལ། ཀུན་རྗེ་བ་དུ་སྒྲུབ་པ་ཅུ་འདི་རང་བཞིན་རྒྱུ་མ་པར་དག་པའི་སངས་རྒྱལ་སྤྱུ་པས་ཡོན་པ་ལ་སྤྱོན་བཟོད་པ་ལྟ་བུ་ནི། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་དུ་མས་སེལ་བ་སོགས་ཀྱི་གནད་དེས་ན། ལྷ་མའི་སྤྱོད་པ་བཅད་རིགས་ཏེ་གསལ་དུ་བོགས་ཐོན་པ་ཡང་མེད་ལ། དེ་ལས་བཟོག་སྟེ་གཞན་བཞག་རྒྱུ་ཡང་མེད་ཅིང་། ལྷ་མའི་མ་ཆོད་པའི་སྤྱོད་པ་རིམ་ཆོད་དུ་གྱུར་པས་ལྟ་བ་མཐོང་མན་དུ་ཡང་འགྱུར་བས། དཔུ་མའི་བདེན་གཉིས་རྒྱུ་མ་གྱངས་ཅུ་ཀྱིས་བཞག་པ་དེ་ཡང་། དོན་དམ་པར་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པས་རྗེ་གསལ་པ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པ་ཡིན་པས་དཔལ་འོང་ཆོས་པ་ཆེན་པོའི་ལེགས་བཤད་ཁོན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལས་རྒྱུ་མ་པར་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་མཐོང་རྗེ་གསལ་གི་ཐ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ཏེ་རིགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཀྱིས་ལྷོ་ཡོ་དྲི་མ་རིམ་ཟད་དུ་གྱུར་ཅིང་། མཐར་དྲི་མ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་བསམ་ཀྱིས་མི་

24

ཁུལ་པ་ཨ་ཏི་ཡོ་གར་དབྱིས་ཕྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་རྟོག་གེའི་ལམ་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ཏེ་དམ་པའི་དོན་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་རྟོག་གེའི་ལམ་བརྟེན། ཐ་སྙད་རྟོག་གེའི་གཞལ་རྒྱལ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲོན་རྣམས་
བསལ་བའི་རྒྱལ་ཙམ་མ་ཤེས་པར། རྟོག་ཐབས་བསལ་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ས་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པའི་ཆོད་མ་ཤེས་རབ་རྩི་མ་མེད་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་འབྲེལ་དོན་རྩུང་བྱང་བཤད་ནས། གསུམ་པ་མི་མཐུན་
པའི་རྒྱལ་དང་། མཐུན་པའི་རྒྱལ། ཞལ་བྱུང་ཁས་ལེན་མི་འགལ་བའི་རྒྱལ། འགལ་བ་ལྟར་སྒྲུང་བ་བསལ་བ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱི་མདོ་རྣམ་གཉིས་དང་ཤར་གསུམ་མ་ཁན་པོས། །ཨ་མ་གྲུང་ཆེན་ཐལ་དགར་གྱི་གཟུགས་
ལ། །པེམ་པོ་འཇུ་མ་རིས་ཀྱི་རྒྱ་སྒྲུག་ཁྲ་པོ། །འཛིན་པ་གྲུང་མེད་ཀྱི་སྒྲེའུ་སྒྲོན་པ། །གཉིས་མེད་རྒྱལ་ཐུབ་ཀྱི་དོམ་སྒྲུང་ར་མའི། །ཐ་སྙད་སྒྲ་ཆོག་ས་ཞིག་འདོགས་པར་བྱེད་གྲུང་། །ཨ་མ་ཀན་མོ་དེ་སྟོར་ནས་འདུག་གོ། །ཞིས་དུས་
གསུམ་རྣམས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་དང་། ཕྱི་དོན་རང་རིག་གཉིས་ཀ་བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད་པའི་མདོ་སྟེ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པའམ་རྣམ་རིག་སྒྲུབ་པ། རང་རྒྱུད་ཤར་
གསུམ་གྱི་མ་ཁས་པ་ཡེ་ཤེས་སྟེར་པོ་ནི་འཆོ་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལ་གསུམ་སྟེ་དེ་དག་གི་གཞུང་། བདེན་གཉིས། དཔུ་མ་རྒྱན། དཔུ་མ་སྒྲུང་བ་གསུམ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་སྟེར་པོ་མདོ་སྟེ་པ་དང་། གཞན་གཉིས་རྣམ་འབྱུང་སྟོན་པའི་དཔུ་མ་རང་།

[illegible]

ལྷ་རྒྱལ་ལྷ་རྒྱལ་

འབྲུག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་མང་པོས། གསལ་སྤྲོད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་འཛིན་མེད་ཀྱི་རིག་པ་དང་། ཀ་དག་སྒྲོས་དང་བྲལ་བ་དང་ལྷན་གྱུ་བ་རང་རྩལ་འགགས་པ་མེད་པ་གཉིས་གནོད་ནས་འདྲེན་འབྲལ་མེད་པའི་ཀུན་བཟང་
ཆོས་སྒྲུབའི་རང་ཞལ་དང་། མ་བཅོས་གཏུག་མ་ལྷན་སྒྲུས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆེན་པོ་ཞེས་མཆོན་དུ་བྱ་དང་བ་རེ་བྱས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ཅིང་མེད་པའང་མིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྩལ་དུ་གྱུར་པས་ཁས་ལེན་གྱི་
རྣམ་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བ་སྟགས་དང་། གཞན་ཡང་ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་འདྲའ་ཀ་བྱགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་སྟགས་ཐ་སྐྱད་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱི་མཆོན་དང་། རེད་གྱི་ལུགས་འདི་ནི་འཁོར་འདས་དཔྱེར་
མེད་དུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ་ལྟ་བུ་ལ་སྟགས་པའི་ཐ་སྐྱད་སྐྱ་ཆོགས་པའི་ཞལ་པོ་འབྲུག་ལྟར་སྒྲོགས་པ་ནི་མང་མོད་ཀྱི། དེ་དག་གི་ལྟ་བུ་དེ་རང་རང་གི་གཞུང་དེ་དང་དེའི་དགོངས་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་
གཉིས་དཔྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསེས་ལུགས་ཐེག་པོ་སྟེ་མ་ཆོར་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ཤིན་དུ་ལེགས་ཏེ་བདག་ཀྱང་ཡི་རང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྟགས་ན་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁས་ལེན་ཀུན་
དང་བྲལ་བ་ཞེས་ཁ་ནས་བསྒྲགས་སེས་ཀྱང་དོན་དུ་སྤྲོད་པ་ཐོན་མཁན་དག་འཇེས་གདམས་པ་འདི་སྤྲོད་བཅུད་དུ་འཆང་འོས་སོ། །ཏེ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྒྲུ་སྒྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་གསེག་ལུགས་ཐེག་པོ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་ཁ་ནས་བཟོད་པ་

༡༡། འཕྲུལ་ལྷ་མོ་ཆེན་པོ་། རང་རང་གི་གཞུང་དེའི་དགོངས་པ་མ་ཆོར་བར་ལོན་པའི་སྒྲིམ་ཁུངས་པ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་ལྷ་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་ཅམ་མིན་པར་གཞུང་ན་དོན་གྱི་མཛུབ་མོ་འཕྲུག་ས་དེ་ཅི་འདྲ་
 ཞིག་ཡིན་པར་འཕྲུག་སྒྲིམ་མཁས་གིག་དང་། གསལ་སྒྲོང་དང་ཀ་དག་ལྷ་བ་གྲུབ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོང་ཅི་བཏགས་ཀྱང་། སྒྲོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དམ། སྒྲོང་སྒྲོང་བྱུང་དུ་འཕྲུག་པའི་ཡི་ཤེས་མཐོང་ལམ་འཕགས་པའི་ལུང་དུ་གྱུར་པའི་དུ་
 མ་འདི་ག་རང་ལ་འབབ་པར་འཕྲུག་ཅེས་ཉམས་སྒྲོང་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་དཔུང་ན་དགོངས་པ་གཅིག་རྒྱུ་འབབ་ཐེར་བ་ལྟར་པ་སྒྲོང་ཅི་བཏགས་ཀྱང་མཛུབ་མོ་འཕྲུག་ས་འདི་ག་རང་ཡིན་ཐེར་བའི་དོན་དོ། །འཕྲུག་གིས་ས་
 རྒྱུང་སོགས་ལ་མ་རངས་པས་མཛུབ་མོ་འཕྲུག་ས་མེད་ཐེར་རྒྱུ་འདྲ་ཐེར་ཡང་གསལ་སྒྲོང་བྱུང་འཕྲུག་གམ། ལྷ་སྒྲིམ་ལྷ་སྒྲིམ་ཆེན་དང་། ཀ་དག་ལྷ་བ་གྲུབ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱི་ལྷ་བ་ནི། ས་རྒྱུང་ཀར་བརྒྱུད་ཁོ་ནའི་ཆོས་
 རྒྱུང་མིན་དེ། ལྷ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཡི་ལྷ་སྒྲིམ་ཡིན་ན། དེ་ལ་མཛུབ་མོ་འཕྲུག་ས་མེད་མི་གསུངས་ཞིང་། ཆོག་གི་བབ་དང་དུ་མ་ཆེན་མོ་ལ་བསྒྲོང་པ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱིས་འདི་ལྷ་བ་ཡིན་པ་ཐེ་མི་ཆོས་སྒྲིམ་ཅུང་སྒྲིམ་པས་ཆོག་གོ། །ལྷ་བ་
 མཁས་པའི་ཆོག་གི་བྱུར་བྱ་མོས་གཞན་འགོག་པ་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་ལམ་མཛོན་སུམ་མཐོང་བའི་སྒྲིམ་ཁུངས་པ་འདི་ལྷ་བའི་བྱུང་ན་ཐོག་པ་མཆོག་ལ་སྒྲོང་བའི་ཞེན་ལྷ་ནི་ཡོད་པར་བདག་གིས་བརྒྱུད་མི་ཤེས་གིང་མི་ཐོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱི་དོན་མ་བཤེག་པས་སྟོ་ཚུབ་མི་དགོས། །དོན་སྒྲུ་ཐེ་གཉིས་རྒྱམས་དགེས་དགེས་མཛོད་ཅིག། །རང་རིག་མ་ཡིན་ཀྱང་ཆོད་གཞལ་འབྱེད་པས། །རྒྱམ་རིག་སྒྲུ་བ་ཀྱན་དགེས་དགེས་མཛོད་ཅིག། །རང་མཆོན་མ་གྱུབ་
 ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་བ་ཀྱང་པས། །ཤར་གསུམ་མ་པན་པོ་ཀྱན་དགེས་དགེས་མཛོད་ཅིག། །གསལ་སྟོང་མི་འགལ་པས་བཟུང་ཀྱང་ཆོག་གིས། །སྟོབ་བཤད་བཟུང་འཛིན་རྒྱམས་དོགས་ཚུང་མི་དགོས། །ཀ་ནས་དག་ན་ཡང་བཟང་རྒྱ་
 འབྱེད་པས། །རིག་འཛིན་ཞིག་པོ་རྒྱམས་བཟང་ཞེན་མི་དགོས། །བཅོས་ནས་བསྟོམ་ན་ཡང་ལུན་སྒྲེས་འཆར་པས། །རྟོགས་ལུན་ཀན་པོ་རྒྱམས་ལུ་ཚུག་མི་དགོས། །ཡོད་མེད་སྟོས་ལུ་དེ་ལས་སྤང་ཆོག་པས། །རྟོག་གོ་མཁོ་
 མ་ཤེགས་རྒྱམས་ཆོབ་ཚུབ་མ་བྱེད། །ཅེས་བྱི་དོན་མ་བཤེག་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱུབ་པ་ལས་སྤང་པ་མི་རིགས་སོ་སྒྲུམ་དུ་བྱི་དོན་ལ་ཞེན་པའི་དོན་སྒྲུ་ཐེ་གཉིས་པོ་སྟོ་ཚུབ་ཚུབ་མ་བྱེད་དང་། བྱི་དོན་མ་བཤེག་པའམ་མ་སྤང་
 པར་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་པའི་གནས་ལུགས་འདི་ལ་དགེས་དགེས་མཛོད་ཅིག། །དེ་བཞིན་དུ་རང་རིག་ལ་ཞེན་པའི་སེམས་ཅམ་པས་རང་རིག་མེད་ན་ལུ་ཡང་ཆོད་མས་གཞལ་བ་མི་འབྱེད་སྒྲུམ་ཡང་། །ཁ་ནང་ཁོ་ནར་ལྟ་བའི་འཛིན་
 རྒྱམ་ཡན་གར་བ་མེད་ཀྱང་། ཆོད་མས་ལུ་གཞལ་བ་འབྱེད་པས་རྒྱམ་རིག་སྒྲུ་བ་ཀྱན་དགེས་དགེས་མཛོད་ཅིག། །དོན་དམ་པར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྱུབ་ཀྱང་། ཐ་སྤྱད་དུ་མིང་བརྟམ་བཞག་ཅམ་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ལྷ་

༡༩། ཆོག་པ་པུ་པ་པུ་ཆུ་མ་འདྲེས་པར་སྒྲུང་བས། ཤར་གསུམ་མ་ཐན་པོ་ཀུན་དགེས་དགེས་མཛོད་ཅིག །སེམས་ངོ་བོས་སྒྲོང་པ་དང་རང་བཞིན་གསལ་བ་གཉིས་མི་འགལ་བར་བྱང་འདུག་དུ་བཞག་གྱང་
 ཆོག་གི །ས་སྒྲུའི་ལམ་འབྲས་སྒྲོབ་པ་ཤད་ཆུང་འཛིན་རྒྱུ་ས་དོགས་ཆུང་མཛོད་མི་དགོས། ཆོས་རྒྱུ་ས་ཀ་ནས་སམ་གདོད་ནས་དག་པ་ཡིན་ནའང་། ཐ་སྒྲུང་དུ་འཁོར་འདས་བཟང་ངན་ཞེས་པའི་རྒྱུ་གཞན་ཅམ་བྱས་གྱང་འཐད་
 པས། རྒྱུང་མའི་རིག་འཛིན་འཕུལ་ཞིག་རྒྱུ་ས་པའི་ལྟ་བུ་མི་མཆོག་གོ་སྒྲུམ་དུ་བཟང་ཞེན་བྱེད་མི་དགོས། བཅོས་ནས་བསྒྲོམ་པར་བྱས་ན་ཡང་ལྟ་སྒྲུལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཆར་བས། རྒྱུ་ས་ལྟ་རྒྱུ་པོ་རྒྱུ་ས་དང་པོ་ཉིད་ནས་
 མ་བཅོས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རེ་བའི་ལུ་རྒྱུ་མཛོད་མི་དགོས་ཞེས་སོ། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དང་བྱལ་བ་གང་དུ་མི་གནས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ལྟ་མ་ཆེན་མོ་རང་གི་ལུགས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཁས་སྒྲུང་ཆོག་གི། ཕྱགས་རེར་ཞེན་པའི་
 རྒྱུ་གོ་མགོ་མཐོགས་རྒྱུ་ས་ཆགས་སྒྲུང་གི་ཅབ་ཅུབ་མ་བྱེད་ཅིག །ཀུན་ལས་བྱུང་འཕགས་ཀུན་དང་མི་འགལ་བ་ཟེར་བའི་དཔེ་བཞིན་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་ལམ་གྱི་གནད་གཅིག་དུ་རྒྱུ་ས་པའི་དོན་ཏོ། །བཞི་པ་ནི།
 དོན་གྱང་གཞུང་ལུགས་ལ་སྒྲུང་པ་ཆུང་རྒྱུ་ས། །ཐ་སྒྲུང་སྒྲོར་རྒྱུ་ལ་ཞིག་མ་མཐུན་ཡིན་སྟེ། །པོ་བོ་བྱེད་ཅིག་ལ་མི་གུས་མ་ལགས། །པོག་ཕྱག་བྱང་ན་ནི་བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག །ཅིས་དེ་ལྟར་དུ་བྱས་ཤོག་གསུམ་སོགས་དོན་

མཛེས་པ་གྲགས།

དུག་ཅིག་མོད། རོན་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱངས་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡི། རང་རང་གི་འདོད་གཞུང་ཙམ་པོ་དེ་ལ་ཆགས་སེང་ཞེན་ཏེ། ཐ་སྦྱང་གི་སྦྱོར་རྒྱུ་ལ་གཞན་དང་གཞན་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་མ་མཐུན་ནས། རྒྱལ་བས་བསྐྱེད་
པའི་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་པ་མཐའི་རྒྱུ་གཞན་ཐམས་ཅད་སྦྱང་ཀྱི་གཞན་དུ་ལྟར་ཁ་ཁ་སོ་སོ་འགལ་འདྲུ་ཙན་ཞིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ཡིན་གྱིད་དེ། ཁོ་པོ་རོལ་པའི་རྩོམ་མི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞིན་ཡང་དག་པའི་སེས་རབ་གིས་མཐོང་
པའི་དོན་རྒྱལ་བཞིན་སྦྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཟེད་ཅག་ལ་མི་གས་པ་སྤྲོ་ཙམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ལགས་མོད། རང་གི་ཞེ་འདོད་གི་ཀྱི་ཐུག་མཐའ་དང་མ་འགྲིགས་ནས་ཕོག་ཐུག་ཐུང་ན་ནི་བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅིས། རང་གཞན་གི་སྦྱོགས་
ཐམས་ཅད་ལ་གདམས་པའོ། །འཛི་པ་སྤྱོ་བདེ་སྦྱེས་རྒྱལ་ལ་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་རྒྱེན་གཞུང་རྒྱུ་དག་ལ་བསམ་སྟེ་སྤྱོ་བདེ་བ། རྩོགས་པ་རང་རང་གི་དོ་པོ་ལ་བསམ་སྟེ་སྤྱོ་བདེ་བ། དེན་ཅན་རྒྱ་བརྒྱུད་སྤྲུ་མ་ལ་བསམ་སྟེ་སྤྱོ་བདེ་
བ། མ་རྒྱན་འགོ་བའི་པན་བདེ་ལ་བསམ་སྟེ་སྤྱོ་བདེ་བ་བཞི། དང་པོ་ནི། ཁོ་པོ་ཀུན་སེས་གི་གར་པོ་མིན་ཀྱང་། །ཐ་མེས་གཞུང་ལུགས་གི་རྩོམ་བཟང་པོ། །རྩོག་སྦྱོར་གྱིས་སྦྱོར་གིས་བཞིན་རྒྱལ་མ་བས་པས། །གཅིག་རྩོགས་
འབྲུང་ལས་ནི་ཐར་བར་རེའོ། །ཞེས་འདི་རྩོམ་པ་པོ་ཁོ་པོ་ནི་སྒྲིང་དག་སྦྱོགས་གི་སྦྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀུན་དང་མི་འགལ་བར་འཆད་སེས་པའི་གར་པོ་མིན་ཡང་། ཐ་མེས་ཀྱི་སྦྱོགས་ཡབ་སྐུས་དང་། རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་གཞུང་

༡༩། །ལུགས་རྩི་མ་མེད་པའི་རྟ་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་དེ། རང་གི་རྟ་སྐྱོར་གུས་སྐྱོར་གྱི་བརྩུན་པས་བཞོན་རྒྱལ་མཁས་པའི་དབང་གིས། ལྷུགས་རེར་ཞེན་པའི་ངའི་འདི་ཡིན་གྱི་གཞན་མིན་ནོ་སྐྱམ་པའི་ལམ་མི་ཡངས་
པ་གཅིག་རྟ་རྟ་པའི་ཐེ་ཆོམ་སྐྱོངས་པའི་འབྲང་ལས་ཐར་རེའོ་ཞེས་འབྲང་དེ་ག་ལས་འདྲའ་མི་རྩས་པར་ལུས་མི་དགོས་ཞེས་སྐྱོན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོལ་དགོས་མི་འདུག་སྟེ་ཆོལ་མཁན་རང་ཡིན། །བདེན་པར་མི་ཞེན་ཏེ་
རྩུན་པ་ཉིད་ཡིན། །རྩུན་པ་མི་འགོག་སྟེ་བདེན་པ་རང་ཡིན། །ཆད་མིན་རྟ་མིན་ལ་ངལ་གསོས་ཆོག་གོ། །ཞེས་སྐྱོང་པ་ཉིད་དེ་ཐག་རིང་པོ་ནས་ཆོལ་དགོས་མི་འདུག་སྟེ། ཆོལ་མཁན་དང་ལྟན་ཅིག་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་ཆོས་
ཉིད་རྟ་རྟ་གས་གིང་། གང་སྐྱོང་བ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྐྱོང་པ་ཉིད་རྟ་མཐོང་བས། སྐྱོང་ཆད་བདེན་པར་མི་ཞེན་ཏེ་གང་སྐྱོང་བ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་བཟུང་རྒྱ་མེད་པའི་རྩུན་པ་རྒྱ་ལྟར་མཐོང་ལ། སྐྱོང་བ་རྩུན་
པ་འདི་བཀག་ནས་སྐྱོང་བ་རྒྱུད་རྒྱུགས་སུ་མི་བརྒྱབ་སྟེ། སྐྱོང་བ་ཉིད་ལས་ལོགས་སུ་སྐྱོང་བ་མེད་ཅིང་མ་ལྟོས་པའི་གནས་ལུགས་དེ་ག་རང་ཡིན་པས། ཆད་པ་མིན་ལ་རྟ་པའང་མིན་པའི་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་རྩི་མ་དང་བྲལ་བར་
ལྟོ་བག་ཡང་གི་རྒྱལ་རྟ་ངལ་གསོས་པས་ཆོག་གོ། །ཞེས་མཐར་འཛིན་གྱི་མི་འབྲོག་པའི་དོན་ཏེ། རྩེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པས། གཞན་ཡང་སྐྱོང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། །སྐྱོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་ཞིང་སྐྱོང་པ་ཉིད། །རྒྱ་དང་

འབྲས་ལུང་འཆར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ན། །མཐར་འཇིག་ལྷ་བས་འཕྲོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུང་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། །ཨ་མ་མ་མཐོང་ཀུང་མིང་ཅམ་ཞིག་གིས། །ཕ་མ་རྩོན་ཅན་དེ་ཡུན་རིང་སྟོར་བ། །གམ་ན་འདུག་པ་
བཞིན་འཕྲད་པར་སྒྲུང་གི། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུས་དེ་བཀའ་རྩོན་ཆེ་རོ། །ལྷོ་བཟང་གྲགས་པ་དེ་བཀའ་རྩོན་ཆེ་རོ། །རྩོན་ཅན་སྤྲུམ་དེ་བཀའ་རྩོན་ཆེ་རོ། །བཀའ་རྩོན་བཟོ་བྱེད་སྐུ་ཨ་མ་མཐོང་དོ། །ཞེས་སྒྲུང་ཨ་མ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གཤེས་ལུགས་མཐོང་ནི་མ་སྟོང་ཀུང་སྟོང་རྩོན་འབྲུང་གི་མིང་ཅམ་ཞིག་གིས་རྗེས་སུ་བསྟོགས་ཏེ་བཅའ་བས་ཕ་མ་རྩོན་ཅན་དེ་གཉིས་མཛོད་སྐུ་མ་མཐོང་བར་ཡུན་རིང་དུ་སྟོར་བ་ད་ལྟར་པོ་མ་དུན་ན་འམ་གམ་ན་འདུག་པ་
ལྷ་ལུང་སྟོས་ལྷང་པ་འམ་གཤེས་པར་སྒྲུང་གི། །འདི་དང་ལྷང་པ་འདི་རྩོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུས་དང་། །ལྷོ་བཟང་གྲགས་པ་དང་། །ཅུ་བའི་སྤྲུམ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་རྩོན་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་བདག་ལ་བཀའ་རྩོན་ཆེ་རོ། །བཀའ་རྩོན་བཟོ་བྱེད་སྐུ་
སྐུ་ཨ་མ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མཐོང་པ་འམ་བསྟོམ་པར་བུའི་ཞེས་ཅུ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྲུམ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ཚུལ་བཞིན་ཡོན་ན་དེ་དག་དགེས་པའི་མཆོག་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྲུམ་ལུགས་དགོངས་རྗེས་ཚུལ་ལ་བསམ་སྟེ་སྟོ་བ་དེ་
སྟེས་ཤིང་། །མཉེས་པ་གསུམ་ཀྱི་མཆོག་བསྐྱབས་པས་མཉེས་མཐོང་འདུལ་བའོ། །བཞི་པ་ནི། །སྟེ་མེད་བཟོད་བྲལ་གྱི་ཨ་མ་རྒན་མོ། །རིག་པའི་ལུ་རྒྱུང་དང་ལྷན་ཅིག་འཛོམ་ནས། །ཀུན་བཟང་སྟོང་པ་ཡི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོས།

༡༥༥། མ་ཆུན་འགྲོ་བ་ཀུན་གཏན་བདེ་འབྲིང་དོ། །ཞེས་སྒྲེ་བ་མེད་ཅིང་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དམིགས་མེད་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཨ་མ་ཆུན་མོ་དེ། ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་རིག་པའི་བུ་ཆུང་དང་ལྷན་གཅིག་དུ་
 འཛོམ་པའི་མཐུ་ལས་ཀུན་ནས་མི་བཟང་བ་མེད་པས། ཀུན་དུ་བཟང་པོ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་སྤྲོད་པ་ཆོད་མེད་པ་ཡི་དགའ་སྤྲོད་ཆེན་པོ་ལ་གནས་ནས། མ་ཆུན་རྒྱུན་ཅན་གྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གཏན་དུ་བདེ་བའི་གོ་འཕང་ལ་
 བདག་གིས་འབྲིང་དོ་ཞེས། རང་གི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་ན་གཞན་དོན་ལ་མཐུ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་རིག་ནས་སྤྱོ་བདེ་སྒྲེས་པའོ། །འཕྲིན་པ་དག་བསྐྱར་བཞག་ཀྱང་དམ་བཅའ་ལྟ་བུ་ལས་སྤྲོད་
 ཆོག་སྟགས་དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང་། དམ་བཅའ་ལྟར་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲོད་ན་ཞེས་བསྒྱུར་ཀྱང་རུང་བར་མངོན་ནོ། །གསུམ་པ་ཐ་མར་དག་བ་མཐུག་གི་དོན་ལ། རི་ལྟར་བརྒྱུ་བའི་རྒྱལ་དང་། ལྷུང་བྱང་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྒྱུ་
 ཨེ་མ་ལ་རོལ་བའི་དོ་རྩེ། ཨེ་རྩེ་ལ་སྤྱིད་པའི་རྒྱང་བྱོ། འཛོམ་ལ་འདི་དུ་བརྒྱུད་ས་བས། ཨེ་རྩེ་ལ་དགོན་མཆོག་མཆོད་དོ། །ཞེས་ཨེ་མ་དང་ཨེ་རྩེ་ཞེས་ངོ་མཆར་བའི་ཆོག་ཡིན་ལ། གཞན་ཆོག་སྤང་རྒྱུ་མས་ཆོག་ལ་སྤྲོད་པ་དང་
 ཉམས་མཆར་གྱིས་བཞག་གོ། །རྩེ་མ་པ་པོ་རོལ་བའི་དོ་རྩེ་བདག་སྤྲོད་དང་རྩེན་འབྱུང་བྱང་འབྲེལ་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་རྒྱལ་དག་པར་དགའ་བ་མཐོང་བས་གིན་དུ་ངོ་མཆར་སྒྲེས་གིང་ཟབ་མོའི་དོན་མཐོང་བ་ལས་སྒྲེས་པའི་

2000

[illegible]

14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849

རྒྱལ་ཁྱད་ལ་མདོན་རྟོགས་སྒྲིབ་པའི་རིམ་པས་གསུངས་པ་འདི་ཁ་ནང་བལྟས་ཀྱི་རང་ཁྱད་ལ་སྦྱར་ན་ཐར་འདོད་སྐལ་བཟང་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་གི་བདུད་ཅིར་འགྱུར་དེ། ལུང་འཇུག་གི་གནད་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ངེས་ཤིང་འདྲིན་ན་ཐེག་པ་
 མཆོག་གི་གཞུང་གཞན་ལ་ཁ་ནས་མ་བརྟོད་རུང་སྒྲིབ་ནས་གསུངས་པ་མི་སྒྲིབ་པའི་དབང་མེད་ཅིང་སྒྲོས་བྲལ་ཞེས་ཆོག་ཅམ་དུ་མ་གོར་བར་དོན་གྱི་ཡིན་ལུགས་ལུ་ཐག་ཆོད་ནས་རྒྱལ་བའི་གསུངས་རབ་མཐའ་དག་ལ་གཟེགས་པའི་ལྟ་
 གོས་ཀྱི་མིག་དྲིམ་མེད་པ་འབྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞིན་ལཱའི་མིག་སྒྲོན་གཡོ་བས་རབ་བསྐྱེབས་པས། མིན་པའི་གནས་ཀྱང་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་། ཡིན་པའི་གསེས་ཀྱང་མིན་པར་རྣམ་རྟོག་ན། རྒྱལ་གསུངས་དྲིམ་མེད་གཟུགས་
 མཆོག་གི་ལུང་མཐོང་། དེ་ཆོ་དེ་ལ་ཕན་པར་འདོད་པ་ཡི། ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འཐོར་བའི་ལྟ་བུར་ཡང་། གནོད་པའི་རལ་གྱི་གཟས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། ཁྱོས་ནས་མི་སྒྲོན་ཆོག་གི་མདའ་མོ་འཕེན། ལེགས་བཤད་བདུད་
 ཅི་ལྟ་བུའི་དག་རྣམས་ཀྱང་། གནོད་ཅན་རྣམས་ལ་ཁོ་རྒྱའི་རིག་བྱ་བཞིན། ལུང་མོད་བསྟན་པ་དགྲུགས་ལ་མི་དད་པས། རང་བཞིན་དུང་པོར་བརྟོད་པའི་གདམ་འདི་སྒྲིམ། མང་ཐོས་བློ་ཡི་འོད་ཟེར་རྒྱ་ཆེ་ཡང་། ཟབ་དོན་
 མི་རྒྱ་མ་པའི་གོ་སར་གྱི། རོ་མཆོར་གཟུགས་བཟང་མཐོང་བར་དགའ་བས་ན། ལུང་རིགས་སྒྲིག་མའི་ཞལ་ཆང་འདི་ན་འཐོར། ཀྱན་རྟོག་རྣམ་པར་བསྟོད་པའི་བློ་དན་གྱིས། ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་སྤང་བ་ལྟར་ལེན་ཡང་། ལམ་

༡༡། །དང་ལུན་རིང་འགྲོགས་པར་མཛོད་ཅིག་དང་། །ནམ་ཞིག་ཐེག་མཆོག་ཆོས་ལ་གུས་པ་སྟེ། །མ་དག་ལྟ་བུའི་ཆང་ཆིང་བརྟེན་པ་རྣམས། །གཟུ་བོའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་། །ཡང་དག་རིགས་པའི་
ཞུགས་ལ་སྤར་བྱས་ན། །དབང་མེད་ལྟ་བུ་གསུང་རྟེན་ལ་བུད། །དེ་སྦྱིར་ཡང་དག་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་ལ། །སྟོན་ཡང་དག་གོམས་པ་སྦྱིད་སྦྱིར་དུ། །ཡང་དག་མཁས་པའི་གཞིགས་དོན་མཐར་ཐུག་གཏམ། །ཡང་དག་
མེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཀྲལ་བའི་དགོས། །སྦྱིང་དབུས་དྲི་མེད་རིག་པའི་རྒྱ་གཏེར་ལས། །འཇམ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་གསལ་བའི་མོད། །ལྟ་བུ་སྙན་པའི་དྲུ་བ་མཐར་བྱས་ནས། །སྟོགས་ལ་སྟོ་ཡི་པརྟོ་བཞད་ཐུར་ཅིག །ཅེས་པ་
འདི་ནི་བྱུང་བ་དག་རྩོ་རྩོ་འཆང་འཇམ་དབུངས་མཁུན་བརྟེན་དབང་པོའི་ཞབས་པད་སྦྱི་བོར་རིག་པའི་སྒྲལ་བཟང་ཐོབ་པའི་གཞོན་ནུ་སྟོ་གོས་དྲི་མེད་ཞེས་བྱ་བས་རང་ལོ་ཉེར་བདུན་པ་རྒྱ་སྦྱེལ་ལོའི་སྟ་ཆོས་དགོ་བའི་དུས་སུ་
བྲིས་པ་དགོ་ལེགས་འཕེལ། ། །འགྲེལ་རྒྱུ་འདི་འདྲ་རྒྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆོས་སྤར་ལ་འགོད་པའི་དགོངས་བཞེད་བཞེན་མི་ལམ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུག་བྲིས་དངོས་ལས་གྲུའི་དགོ་སྦྱང་ཆོད་དང་རིག་འཛོན་གྱིས་ཞེ་ཆེན་རི་བོའི་དུ་དག་
པར་ཞལ་བཤུས་པ་འདིས་སྟོགས་དུས་ཀུན་དུ་དགོ་ཞིང་བཀྲ་གིས་པར་ཐུར་ཅིག །དགོའོ། །དགོའོ། །དགོའོ། ། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་དོན་མ་ནོར་བའི། །ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་མཐོང་ནས་སྤར། །རྟོགས་པའི་ཉམས་མགུར་བརྟོལ་

མ

གིས་པཅིག་འབྲེལ་

ཆེ། རྟེན་པ་ཤི་ཡེ་འུའི་ཆོག་དོན་གོ་སྒྲིབ་པར་རྩམ་པར་བཤད་པ་ཚོར་ཁུ་གཏ་ག་ཞེས་ཁུ་བ་བཞུགས་སོ། །

བཞུགས་པ་ལྟ་བུ་སྟོར་

༡༡། །དེ་ཡང་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་སེམ་རབ་བསྐྱེད་དགོས་ཚུལ་དང་། སེམ་རབ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ནི་ད་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ། གོང་དུ་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་སྒྲིམ་སྟགས་ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་སེམ་རབ་གྱི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་སྒྲིམ་སྟགས་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མ་རྒྱུར་བྱས་ནས་སེམ་རབ་སྐྱེ་བས་ན་རྒྱ་འབྲས་གྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་འད་ཡོད་མོད། འདིར་དོན་དུ་ཞེས་པ་ནི་གང་དུ་རྒྱལ་བོ་གསུལ་དུ་ཆས་པ་ན་དཔུང་གི་ཆོགས་བཞི་ཡང་རྒྱལ་བོའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ། འབྲས་ལུ་མ་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡོ་སེམ་གྱི་དངོས་རྒྱ་ཕྱན་མོང་མིན་པ་ནི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་སེམ་རབ་ཡིན་ཏེ། འདིས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྟོང་ཞིང་མཐུན་གཉིས་གྱི་ཡོ་སེམ་མཐར་ཐུག་པ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཕར་ཕྱིན་གཞན་གྱིས་དེ་མི་རྒྱས་པར་མ་ཟད་ཕར་ཕྱིན་ལྷ་པོ་དེ་དག་སེམ་རབ་གྱིས་བཟུང་ནས་གདོད་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མིང་ཐོབ་ཅིང་སངས་རྒྱས་སུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་སེམ་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཐུག་བརྒྱུ་པ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། རྒྱ་རྒྱུད་རི་སྐྱེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱུད་ཆེན་པོ་གསུ་ག་ལ་བ་

དེར་འདོད་དོ། །དེ་དག་ཀུ་ཀུ་དག་ཀླ་དང་འགྲོགས་ཤིང་ཀུ་མཆོ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་འདོད་དོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་
ག་ལ་བ་དེར་འདོད་དོ། །ཞེས་སྟགས་ཀུ་ཆེར་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ། མདོར་ན་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤངས་ཏྲོགས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ་དེའི་གྲོགས་སུ་ཕྱིན་སྟགས་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདི་ཀུན་གསུངས་
པས་ན་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དོན་ཆེན་པོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཅིང་། ཡན་ལག་འདི་དག་ཅེས་པ་ལེའུ་འདིའི་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་བསམ་གཏན་ལ་སྤྱར་བ་ཡོད་ཀྱང་ཐར་ཕྱིན་ཀུན་ལ་སྤྱར་དགོས་
ཤིང་། ཡན་ལག་ཅེས་པ་དང་དོན་དུ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྣམ་པས་འདིར་ཤེས་རབ་ནི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཅུ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་གསུང་བར་མི་བྱའོ། །དེ་སྐད་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོན་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ན་ལམ་པོར་བའི་སྟག་བསྟན་ལ་རྩད་
ནས་ཞི་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏྲོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་འབད་པས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཞི་བདེན་སྟོང་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། ལམ་བདག་མེད་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
དངོས་དང་རྩོད་སྟོང་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཏྲོགས་བྱ་བ་དེན་གཉིས་ངོས་བཟུང་། ཏྲོགས་པ་པོ་གང་ཐག་གི་རིམ་པ་བསྟན། དེ་ལྟར་ཏྲོགས་པར་བྱ་བའི་རྒྱལ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ། འདི་ལྟར་ཀུན་བྱང་གིས་བསྟན་པའི་ཆོས་འདི་

༡། །དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཅན་ནི་སྒྲིབ་པ་སྒྲུབ་ཅུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ནི་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་ཉིད་དོན་དམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གནས་པར་འདོད་དེ། ཡང་སྤྲུལ་མཇུག་བའི་མདོ་ལས། འཛིག་
 ཉེན་མཁྱེན་པའི་བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཏེ། རྩོད་ཀྱིས་གཞན་ལས་མ་གསུམ་རང་གིས་རིག་། དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་དང་དོན་དམ་སྒྲེ། བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ནི་
 སྒྲེ་སྤྲུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མེད་བཞིན་དེར་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་མ་དང་མི་ལམ་སྒྲུབ་པ་དུ་ཕྱི་སྒྲུབ་རྒྱལ་འདི་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་བ་དེའི་རང་བཞིན་བརྟགས་ན་སྒྲེ་སྤྲུལ་གྱིས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་གནས་རྒྱལ་དོན་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་
 ལས། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་རྒྱན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། དངོས་སྒྲིབ་དོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། མཐོང་བ་རྒྱན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། ཞེས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་ཕྱི་
 བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེའང་དོན་དམ་པར་བྱ་དད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དུ་གཅིག་ཡིན་ན་སྒྲིབ་བཞི་བཞི་དག་གིས་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གིས་པར་བྱ་ཞིང་། དོན་དམ་
 པ་དེ་ལའང་སྒྲེ་བ་དང་གནས་པ་སྤྲུལ་བཀག་པའི་སྒྲེ་མེད་དང་གནས་མེད་སྤྲུལ་མེད་དག་ག་ཅུ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ནི་སྒྲིབ་ཉིད་ཆེན་པོ་མཐོང་བཞི་དང་བུལ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ཅུ་ཡིན་པས་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་མཁ། མཐུན་

པའི་དོན་དམ་ཞེས་བར་མཛད་དེ། རྒྱལ་ལས། དམ་པའི་དོན་དང་མཐུན་པའི་བྱིར། །འདི་ནི་དམ་པའི་དོན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུང་སྟེ། རེ་ཞིག་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དངོས་པོར་ཞེན་པ་གོམས་པ་རྒྱམས་ལ་མཐའ་བཞི་དང་བྱལ་པའི་
 ཡེ་ཤེས་སྟེ་པའི་སྐབས་མེད་པས་ཐོག་མར་དངོས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་རྩ་སྟེ་པའི་སེམས་བྱུང་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དགོས་པས་ན། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་དུ་ནི། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་སྤྱད་ཐུགས་
 སྟོན་མེད་པར་བཀག་པའི་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད། བདེན་ཡོད་ཙམ་འགོག་པའི་མེད་རྒྱུ་རྒྱུ་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་མཛད་ནས། དེ་ལས་སྤྱར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་མི་བཞིན་དེ། རྒྱལ་ལས།
 སྟེ་ལ་སྟོན་པ་མེད་པའི་བྱིར། །སྟེ་བ་མེད་ལ་སྟོན་མི་སྟེད། །ཅེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། ཡང་དག་རྩ་ན་བཀག་མེད་གསལ། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་གནས་སྐབས་ལམ་གཏན་ལ་འབྲེལ་པའི་སྐབས་སྟེ་དོན་
 དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་ཀྱང་ཀྱང་རྫོང་རྩ་སྟེ་བ་ལྟར་སྤྱང་བ་འགོག་མི་རུས་པས་ཚས་རྒྱམས་ནི་ཀྱང་རྫོང་རྩ་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདྲིམ་པར་ཐ་སྟོད་དཔྱེད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། དེ་སྤྱང་བ་ལྟར་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པས་དགག་བྱ་
 ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྤྱར་ཏེ་དོན་དམ་པར་མེད་ལ་ཀྱང་རྫོང་པར་བསྟུ་མེད་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་བདེན་གཉིས་སོ་སོ་རང་ས་ན་མ་ཉམས་པར་བཞག་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་སྟོང་པ་ཅེས་ཀྱང་

$\frac{1}{2}$
 $\frac{1}{4}$
 $\frac{1}{8}$
 $\frac{1}{16}$

༡༢། །བདེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལུན་འབྱེད་གྱིས། ཡང་དག་ཀུན་རྫོང་རྣམས་གྱི་སྐས། །མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་ཆེན་གྱི། །སྤེལ་དུ་འགྲོ་བར་བྱ་བ་ནི། །མཁས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པའི་དབང་དུ་ན་ཀུན་རྫོང་དུ་ཡོད་པ་དང་། རོན་དམ་པར་མེད་པ་ཞེས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་གཉིས་སོ་སོར་སྤྲུགས་སུ་ཆད་དེ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་སྤྱང་པའི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདི་ཉིད་སྟོང་ཞིང་། གང་སྟོང་བཞིན་པ་དེ་ཉིད་གཟུགས་སོགས་སུ་སྤྱང་བ་ཡིན་པས་ན་སྤྱང་སྟོང་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་སྤྱིད་ཤིང་
སྤྱིན་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པས། དཔལ་ལུན་སྒྲ་བ་དང་ནི་བ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ནི། དང་པོ་ནས་མཐའ་བཞི་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོར་རང་རིག་པ་ཉིད་རྩལ་དུ་འདོན་པར་མཛད་དེ། འདི་ལྟར་ཀུན་རྫོང་དུ་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་
དེ་འང་བཀག་པས་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་འཛིན་པ་ཞེས་ཏེ་སྤྱང་སྟོང་བྱུང་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས་དོན་དམ་པའི་གནས་རྩལ་ལ་རྗེས་སུ་སོན་པའི་ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་ཀུན་བྲལ་དུ་སོང་བའི་གནད་གྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་
སྤྲུགས་ཐམས་ཅད་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་འཛིན་པར་མཛད་པ་དེའི་སྤྱིར་ཐལ་འགྱུར་བ་ཞེས་མཆོན་དུ་ཆགས་སོ། །མཁས་མཆོག་ལུ་སྟོན་ལ་སོགས་པས་ནི་ཐལ་རང་གི་བྱུང་བར་འདི་པོད་གྱི་རྟོག་བཟོར་བྱུང་དེ། རྒྱ་གར་དུ་མ་བྱུང་།

सत्यमेव जयते

མཛེས་པ་ལྟར་

པར་མཛད་མེད། མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་གཞུང་འཆད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱུང་པར་མ་སྤྱར་པའི་སྒྲིལ་
བཟོད་པ་སྒྲུབ་སྤྱོད་ལ་ལྟོས་པར་བྱུང་། །དེས་ན་ཐལ་རང་གི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དེ་དག་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པའི་གནད་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ཚུལ་དུ་བརྟོན་ཏེ་འཆད་ཚུལ་
ཙམ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བར་དབུ་མ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་བཤད་དུ་བལྟ་བར་བྱུང་། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་པའི་སྐབས་འདིར་བྱང་འཇུག་སྒྲིལ་པ་དང་བྲལ་པའི་དབུ་མ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཚུལ་དུ་འདོན་པས་འདིའི་ལུགས་ལ་རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་
གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་མེད་པར་གྲེས་པར་བྱུང་། །ཁ་ཅིག་གིས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་སྒྲིལ་པ་དང་བྲལ་པ་ཡིན་ཞིང་། སོ་སྒྲུའི་སྒྲིང་ཉིད་བསྒྲུམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་དོན་དམ་མེད་དགག་ཙམ་དུ་བསྒྲུམ་པར་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་སྒྲིང་པ་ཉིད་སྒྲིལ་པའི་སྐབས་སུ་གཟུགས་ལ་སྟགས་པ་དགག་པ་ནི་མེད་དགག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པར་བཀག་ཀྱང་མཐར་ཐུག་སྤྱོད་
དངོས་པོར་ཞེན་པས་སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་མི་རུང་བས་མེད་པར་དགག་པ་ཡིན་པ་ཞིན་དུ། ཉེན་འབྱུང་བསྐྱེད་མེད་དུ་སྤྱང་བས་སྤྱང་སྒྲིང་བྱང་དུ་འཇུག་པས་ན་དགག་སྐྱབ་གྱི་འཛིན་སྤངས་ཞིག་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཆོས་

༡༢། རྒྱལ་སྤྱོད་པ་འདི་ཤེས་ནས། ལས་དང་འབྲས་བུ་རྟེན་པ་གང་། རིང་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་རིང་མཚར། རྒྱུ་བྱུང་བས་ཀྱང་འདི་རྒྱུ་བྱུང་། ཞེས་དང་། རིམ་ལུ་ལས། རྒྱུ་བྱུང་དང་ནི་རྟེན་པ་དག རོ་སྟོའི་
 ཆར་ནི་ཤེས་ཀྱར་ནས། གང་དུ་ཡང་དག་འདྲེས་ཀྱར་པ། རྒྱུ་དུ་འདྲུག་པར་དེ་བཤད་དོ། ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། ཁ་ཅིག་འདི་སྐད་ས་ལམ་གྱི་སྒྲིམ་ཡིན་གྱི། མདོའི་མིན་ནོ་ཟེར་ཡང་། མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུ་འདྲུག་དེ་
 ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་བསྒྲིམ་པ་དང་། ཐབས་ཀྱིས་བཅོན་ཐབས་སུ་གར་བའི་རྒྱུ་པར་ཅམ་ལས་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། དེས་ན་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་སྟོ་སྟོ་སྟོ་བའི་དབྱུང་སྒྲིམ་གྱིས་མཐའ་བཞི་ཅིག་
 ཆར་ཤིགས་པ་མིན་ཀྱང་། རེས་འཛོག་གི་ཚུལ་དུ་བཞི་ཆར་བཀག་ནས་དམིགས་མེད་གྱི་དོན་རྒྱུ་འདྲུག་གི་དབྱིངས་ལ་གོ་སྟོར་སྟོ་བར་མ་བྱས་ན། ནས་གྱི་ས་བོན་ལས་འབྲས་གྱི་སྐུ་གྱུ་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཐུ་
 མེད་དུ་སྟོ་བར་མི་འགྱུར་བས་ཆོག་སྟོར་དུ་ཡང་ཅི་སྟོ་མི་བསྒྲིམ། དེ་བྱིར་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་མིན་གྱི་མཐའ་ཀྱན་དང་བྲལ་བས་ན་སྟོ་ཡི་སྟོར་ཡུལ་མིན་དེ།
 སྟོ་དང་སྟོ་ནི་ཀྱན་ཐོབ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། སྟོས་འདི་དང་འདི་འོ་ཞེས་དམིགས་ཤིང་འདྲ་བྱེད་པ་དང་། སྐས་འདི་དང་འདི་འོ་ཞེས་གང་བརྗོད་པ་སེམས་དང་དག་གི་སྟོར་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དེ་ནི་བརྟགས་

ན་རྒྱལ་པར་དཔེན་པས་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་སྒྲོང་བ་ཡིན་གྱི་དབྱུང་བཟོན་པ་རྒྱལ་ཡང་མི་སྤྲོད་དོ། །དེས་ན་བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱིས་མདོ་ལས། ལྷའི་བྱ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་གྱི་སྒྲོང་ལུལ་དུ་གྱུར་ན་དེ་
 དོན་དམ་པའི་གུངས་སུ་མི་འགོ་ཞིང་། ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ལྷའི་བྱ་འོན་གུང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཐ་སྐྱད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་དང་། བརྫོང་
 བར་བྱ་བ་དང་། རྫོང་པར་བྱེད་པ་དང་། སེས་བྱ་དང་། སེས་པ་དང་བྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སྤྲོད་དུ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་ཡེ་སེས་གྱི་ལུལ་ལས་འདས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུན་ལས་གུང་། ཡང་དག་རྒྱུན་སྒྲོས་པ་ཡི། ཆོག་ས་རྒྱལ་ས་ཀུན་ལས་དེ་གོ་ལ་ཡིན། རྒྱལ་པར་རྟོག་ལ་བརྟེན་ན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་དུ་འགྱུར་ཡང་དག་མིན། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་འདིར་ཆོས་ཉིད་སེས་བྱ་མིན་པར་
 བརྫོང་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པས་ན། དེ་ནི་སྒྲོས་དམིགས་པར་བྱར་མེད་པས་ཡིན་ཏེ། གང་ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་དུ་མ་གྱུར་ཅིང་མཆོན་མ་གང་དུ་འང་མ་གྱུར་པ་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་ན་རི་ལྟར་སེས་བྱ་
 ཞེས་བརྫོང་དེ། རྒྱལ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་རུ་རབ་བརྫོང་པ། རྒྱལ་མཁའ་རི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དོན་འདི་བརྟག་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་པ་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་བསྟན། །མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་

༡༩། །བསྐྱེད་པར་རྒྱལ་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་དོན་དམ་པ་དེ་འཕགས་པའི་སྒྲོས་ཀྱིང་སྒྲོད་ཡུལ་མིན་ན། དེ་ལ་དམིགས་པས་སྤངས་ཏོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཕུང་བ་ཡང་མི་འབྱུང་ལ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་དེ་མི་ཤེས་ན་དེ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་བསམ་མིན་གྱི་བྱེད་པོ་དང་འདྲ་བར་ཁས་སྤངས་གིང་། གཞན་ཡང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཤེས་བྱ་མིན་པར་འགྱུར་བ་ཚོགས་ཀྱིས་གཞོན་པས་སྒྲོ་གཉིས་སྤང་གི་སྒྲོད་ཡུལ་མིན་ཞེས་བྱུང་པར་མཛད་ནའང་། འདི་ནི་མིང་ཅམ་གྱིས་ངལ་བ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། གང་ཆེ་སྟེ་མིང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྒྲོ་ཡང་སྟེ་བ་དང་བྲལ་བ། །དེ་ཆེ་དེ་རྒྱུ་རྟེན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་ཏོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །རི་སྐར་སེམས་ནི་གང་གི་རྒྱུ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡི་ཡུལ། །དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཐ་སྐྱོད་ཉེ་བར་བརྟེན་ནས་རིག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐ་སྐྱོད་དུ་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡུལ་ཅན་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱ་ཡོན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་རུང་གི། དོན་དམ་པར་གཟུང་འཛིན་མིང་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་འདི་གཟུང་བྱའམ་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཟེར་ན་ཆོག་དེ་དངོས་སྒྲགས་མི་འགལ་ལམ། ཡང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཤེས་བྱ་ཡིན་པས་དོན་དམ་ཤེས་བྱར་ཁས་སྤངས་པ་དེ་ཡང་རྒྱུ་གཙོད་དུ་ཡིན་ལ། འདིར་ཤེས་བྱ་མིན་པ་ནི་ཡོངས་གཙོད་དུ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ཏེ། ཡོངས་གཙོད་དུ་འང་ཤེས་བྱར་

ཁས་ལེན་ན་སྟོང་ཉིད་དངོས་པོར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་འགྱུར་བས། རྟོགས་སྒྲུབ་གཉིས་སོ་སོ་ནས་ཀྱང་མིང་ལ་ངལ་བས་ཅི་ཕྱ་སྟེ་དོན་ལ་རྟོན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་འདྲའི་ཡུལ་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་
 པོའི་རྟོགས་སྒྲུབ་སྟེར་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་པ་གཉིས་སུ་མཐོང་སྟེ། བེ་ལྷག་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་རྒྱལ་འབྱོར་འཇིག་རྟེན་དང་། མི་ལྷན་པ་འཇིག་རྟེན་པལ་པ་གཉིས་ཏེ། ལུང་པོ་གསུམ་པ་ནི་མེད་དོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་
 པལ་པའི་མཐོང་བ་ལ་ནོ་རྒྱལ་འབྱོར་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་ཅིང་། རྒྱལ་འབྱོར་པ་ནང་སེལ་ལ་འང་གནས་སྟུང་མཐོང་བའི་སྟོའི་བྱད་པར་གྱིས། གོང་མ་གོང་མ་རྒྱལ་གྱིས་འོག་མ་འོག་མའི་མཐོང་དོན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་
 གཞོད་ཅིང་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་ཏེ། གནས་ལུགས་མཐོང་བའི་སྟོ་རྩེ་བཟང་དུ་གྱུར་བས་ན་གང་ལ་ཚད་མ་དང་ལྷན་པ་དེས་འོག་མ་སུན་འབྱེན་རྒྱས་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིས། །རབ་རིབ་
 མེད་གེས་ལ་གཞོད་མིན་རྩེ་ལྷར། །དེ་བཞིན་དྲི་མེད་ཡེ་གེས་སྤངས་པའི་སྟོས། །དྲི་མེད་སྟོ་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་པལ་པས་དངོས་པོ་རྟག་གཅིག་དུ་རྟོག་པ་ལ་བྱེ་མདོ་བ་རྒྱལ་གྱིས་
 རྟུལ་དང་སྒྲད་ཅིག་མར་མཐོང་བས་གཞོད་ལ། དེའི་རྟུལ་ལྷན་བདེན་པར་འདོད་པ་ལ་སེམས་ཅམ་པས་སྟེས་ལ་འདྲ་བ་འགོག་པས་གཞོད་པ་དང་། དེའི་སེམས་བདེན་གྲུབ་ལ་དཔུ་མའི་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པས་གཞོད་ཅིང་།

པར་མི་རིགས་ཏེ་སྐྱུ་མའི་རྩ་ཉི་པའི་ངལ་བ་ལྟ་བུ་འདི་ས་ཅི་བྱ་ཞེན། དེ་ནི་འབྲས་ལུ་འམ་དགོས་པའི་དོན་དུ་མ་བརྟགས་མ་དབྱུང་པར་འཇུག་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དགོས་པ་ཅི་ཡིན་སྐྱུ་མ་ན། འདིར་ལམོར་འདས་ཀྱི་སྐྱུང་ཆ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་
ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་བསྐྱུ་མེད་དུ་ཡོད་པ་དེས་ན་རི་སྤྱོད་གསུང་འཛིན་གྱི་འཇུག་པ་དབྱིངས་སྐྱུ་མ་ནུབ་གྱི་པར་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྐྱུང་བ་འདི་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅིང་པན་གཏོད་བྱེད་པ་ཡིན་པས་རང་ག་ཞན་གྱི་
སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་ཞི་ཞིང་པན་བདེའི་ཐབས་སྐྱུ་ལམ་འདི་ལ་བརྩོན་པ་ཡིན་གྱི། འདིར་ལམ་དང་འབྲས་ལུ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱུ་མའི་དཔུང་ཆེན་པོ་སྐྱེལ་ནས་དགའི་འཛིགས་པ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་ལུ་
གཉིད་དུ་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་བ་སང་པའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་རྒྱལ་འབྱོར་པ་དང་ལལ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་པར་སྐྱུང་བའི་དངོས་པོ་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་རྩོད་སྐྱུ་མ་ན། སྐྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་ཡོད་མེད་དུ་རྩོད་པ་མིན་ཏེ་
སྐྱུང་བའི་ངང་རྩལ་འགོག་པའི་དཔུ་མ་པ་སྐྱུ་ཡང་མེད་དོ། །དངོས་པོ་མཐོང་བ་ན་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ནི་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པ་སྟེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་གྱི། སྐྱུང་ཡང་མི་བདེན་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་
བུའི་རང་བཞིན་དུ་མི་འདོད་པས་ན་དེ་གཉིས་རྩོད་དོ། །གཉིས་པ་རྩོད་སྐྱོང་ལ། བརྗོད་བྱ་སྐྱོང་ཉིད་ལ་རྩོད་སྐྱོང་དང་། རྗོད་བྱེད་ཐེག་ཆེན་ལ་རྩོད་སྐྱོང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ག་ཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་ལུ་

पञ्चमः अङ्कः

ལྷ་མོ། །དེ་བཞིན་ལུང་པོ་སྒྲིམ་ཆེད་ཁམས། །དགོས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཡང་དག་པའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ནི་ལུང་སྟགས་དེ་དག་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་
 ཅིང་སྒྲིམ་གསལ་མེད་པ་དེ་ལ་སྐད་ཅིག་དུ་གྲུབ་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དེ་དག་ན་རེ། སྐད་ཅིག་མ་དེ་དོན་དམ་མིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་འགལ་ཏེ་དེས་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཀུན་
 རྫོབ་ཏུ་མི་ལྷར་འགལ་ཞིན། དེགས་པ་དང་ལུང་གཉིས་ཀྱིས་འགལ་ཏེ། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ནི་ཐུན་མོང་དུ་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་ཁྱེས་པའི་ཡང་སྒྲོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྒྱུ་མ་ནི་སྒྲོད་ཀྱི་ལུས་པ་ཕྱི་དོ་མ་ཞིག་
 པའི་རྟག་པར་འདོད་ཅིང་སྐད་ཅིག་མར་མི་འདོད་ལ། དེས་མཐོང་བར་མི་རྣམས་པས་ཀུན་རྫོབ་མིན་ཞིང་། བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མར་མཐོང་བ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་བདེན་པ་མཐོང་བར་གསུངས་པ་མིན་ནམ་
 ཞིན། འཇིག་རྟེན་པས་ཀྱང་ལུས་སྟགས་རྟག་པར་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཀྱང་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་བའི་འབྲུལ་རྒྱས་རྟག་པར་འབྲུལ་པ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་རང་ག་མའི་སྒྲིམ་སྐད་ཅིག་མར་མ་གཤམ་ཀྱང་། ཐ་སྐད་ཀྱི་གནས་
 ཚུལ་སེམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྒྱུ་མ་གྱིས་དེ་སྐད་ཅིག་མར་མཐོང་ཞིང་དེས་པ་ན་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་བདེན་གཉིས་གང་དུ་འང་མ་འདུས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་པ་ལ་

མོགས་སེམས་ཅན་གྱི་པའི་རྒྱ་ཚོགས་པ་མ་དོག་པ་དེ་ཤིང་དུ་སེམས་ཅན་གྲང་ཅི་སྟེ་མི་སྟེ། དེས་ན་རྒྱ་མཐིང་གླང་བ་འགགས་པ་རྒྱ་མ་སྟེས་པ་ནི་རྒྱའི་ཚོགས་པ་ལོག་པས་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ནི་ད་ལྟའི་ཤིང་པ་འགགས་གྲང་
ཤིང་པ་གཞན་པར་མ་ཆད་དུ་འཕེན་པའི་རྒྱ་ཚོགས་པ་ཆད་པས་རྒྱན་མི་དོག་པ་ཡིན་གྱི། འདི་གཉིས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་སེམས་ཅན་ནི་ལམ་པ་ཐོག་མཐའ་མེད་པས་ལུན་རིང་
པ། རྒྱ་མ་ནི་དེ་འདྲ་པ་གཅིག་གྲང་མེད་པས་དེ་གཉིས་མི་མཆུངས་སོ་སྟུམ་ན། འདི་གཉིས་མཆུངས་པར་འཛོག་པ་ནི་ལུན་རིང་གྲང་སོགས་སྟོ་གྱུན་ནས་འདྲ་པར་བཞག་པ་མིན་ལ། ལུན་རིང་ངམ་གྲང་ཡང་དུང་སྟེ་སྟུང་ཡང་བདེན་
པས་སྟུང་པའི་སྟོ་ནས་འདྲ་པར་བཞག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྒྱན་རིང་བ་ཙམ་གྱིས་ངེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་ཡོད་དེ། ལུན་རིང་ཡང་རྒྱ་མ་ལོག་པས་ཡིན་གྱི་སྟེ་སྟེའི་ཤིང་པ་སོ་སོ་གཞན་དང་གཞན་འབྱུང་བ་དག་ལ་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁྱད་མེད་དེ། འདི་ལྟར་རྒྱ་མཐིང་གླང་སོགས་ལོ་བརྒྱར་སྟུང་ཡང་དུང་། ལྱད་ཙམ་དུ་སྟུང་ཡང་དུང་མི་བདེན་པར་ཁྱད་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་གཞན་དེ་དག་འདི་སྟུམ་དུ། སེམས་ཅན་རྒྱ་མ་སྟེས་པ་
དང་འདྲ་ན་ངེ་ལྟར་རྒྱ་མཐིང་སྟེས་པ་བསད་གྲང་སོག་གཅོད་གྱི་དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་བསད་གྲང་སོག་བཅད་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། བརྟུང་བཏེག་སོགས་གནོད་པ་

མ

གེད་པུ་ལྟེན་

༡༡། །དང་། ཟས་གོས་བྱིན་པ་སྟགས་ཀྱིས་ཕན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་པས་གཞི་དེ་ལས་དགེ་སྟོན་འབྱུང་བ་མི་འབྱུང་དོ་སྟུང་ན། ལྷ་མའི་སྟེན་ལུ་གསོད་སེམས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་ས་ཏེ་བསད་པ་དང་བཅོམ་པར་
 ལྷ་དང་བ་དག་ལ་འད་། རང་གི་ངན་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་སྦྱར་བའི་ཉེས་པ་ཅུང་ལས་སྟག་གཅོད་པ་སྟགས་དངོས་གཞིའི་སྟོན་པ་འབྱུང་བ་མེད་དེ། དེའི་ལྷ་མའོན་ལྷ་མའི་སྟེན་ལུ་ཕན་གསོད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་སེམས་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་སྟུང་ལྷ་ལུ་བྱའི་སེམས་དང་ལྷ་དང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་ཕན་པ་དང་གསོད་པ་བྱས་པ་ལས་བསོད་ནམས་དང་སྟག་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ལ་བདེན་ལྷན་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་སེམས་
 ཡོད་མེད་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ལྷ་མའི་སྟེན་ལུ་དང་སེམས་ཅན་མི་བདེན་པར་འདྲ་བཞིན་དུ་གཅིག་ལ་སེམས་ཡོད་པ་དང་གཅིག་ལ་མེད་པ་མི་འབྱུང་ལ། གང་སེམས་ཅན་ལ་སེམས་ཡོད་པ་དེ་ཕྱིར་སྟུང་དང་འདྲ་
 བ་མིན་ནོ་སྟུང་ན། སེམས་ཅན་ལ་སེམས་ཡོད་ཀྱང་སེམས་དེ་ཉིད་སྟུང་ལྷ་ལུ་ཡིན་པས། དེས་བདེན་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྷ་དང་སྟུང་མའི་སྟགས་དང་རྟུང་སྟགས་རྣམས་ལ་སྟུང་མའི་སེམས་འབྱུང་བའི་རྣམས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །
 གང་སེམས་འབྱུང་བའི་རྣམས་པ་ཡོད་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ནི་བདེན་ཞིང་། ཅིག་གོས་མི་བདེན་པར་གཞག་མི་རུས་ཏེ། ལྷ་ཚོགས་པའི་ལྷ་སོ་སོ་ལས་བྱུང་བའི་སྟུང་མ་དེ་འདྲ་ལྟར་གཅིག་མིན་པར་སྟུང་མེད་ལས་སྟུང་མ་ཉིད་ཡིན་གྱི། རྟེན་

བཀྲལ་ལན་གྱི་སྟུང་

མཛེས་པ་ལྟར་

གཅིག་གིས་འབྲས་ལུ་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཀུན་རྣམ་པ་འཛིག་རྟེན་གང་ན་འད་མྱིད་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཆར་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོག་པ་པས་སྤྱལ་གྱི། རང་གི་ངོ་བོས་ལྷུང་པ་མེད་པས་སྤྱུ་མ་དང་ཁྱུད་ཅི་ཡོད་
དེ། དཔེར་ན་སྤྱུ་མ་འི་རྩ་དང་པ་ལང་དུ་སྤྱང་པ་ལ་རྩ་ཡོད་མེད་དུ་སྤྱང་བ་འི་ཁྱུད་པར་ཡོད་ཀྱང་བདེན་རྒྱུན་ཁྱུད་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་སྤྱང་འདས་དངོས་པོར་འཛིན་པ་རྣམས་ན་རེ། ཁྱེད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱུ་བ་ལྟར་ན།
འཁོར་བ་འི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་འདས་ཡིན་ལ། སྤྱི་སོགས་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་འཁོར་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན། སྤྱང་འདས་དང་འཁོར་བ་འི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཀྱང་སྤྱར་འཁོར་བར་འགྱུར་དེ་འཁོར་བ་ཟད་ནས་སྤྱང་འདས་ཐོབ་པ་མིན་པར་འཁོར་བ་ཉིད་སྤྱང་འདས་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་འི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་གྱི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྤྱེ་རལ་བ་
དོན་མེད་པ་འི་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་གྱི་སྤྱོད་ལམ་དང་མཆོངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་དེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་སྤྱང་འདས་དང་། ལྷོ་ལུང་དེ་བུ་ལ་གྱི་སྤྱང་འདས་ལ་ཁྱུད་ཡོད་པ་འི་ཕྱིར་དེ། འདི་ལྟར་འབྲས་ལུ་སོ་སོ་སྤྱང་བ་འི་
རྒྱུན་རྣམས་རྒྱུན་མཆད་ན། འཁོར་བར་མ་ཟད་སྤྱུ་མ་འི་སྤྱང་བ་འདར་མི་ལྟོག་མོད། རྒྱུན་རྣམས་རྒྱུན་ཆད་ན་ཀུན་རྫོབ་རྩུང་མི་འབྱུང་ན་དོན་དམ་པར་ལྟ་ཅི་སྤྱོས། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བར་སྤྱི་བའི་རྒྱ་མ་རིག་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་

དམིགས་པར་མི་སྤྲོད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་བདག་ཅག་གི་ལུགས་ལ་ལུལ་གཏན་ནས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་ལམ་གྱི་རྟ་གྲུང་བཞིན་དུ་ལུལ་དོན་གྱི་གོ་ས་དེ་ཉིད་དུ་དོན་བཅས་པོ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་དམིགས་བྱ་ཞིག་ཡོད་དོ། །
 དེ་གང་ཞེ་ན། ལུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་ཡིན་གྱི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་ཆེ་སེམས་དེ་ཉིད་དམིགས་བྱ་སྒྲུལ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡིན་ན། དེ་ཆེ་ལུལ་གང་ཞིག་ལུལ་ཅན་གང་གིས་མཐོང་སྟེ།
 དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པས་མཐོང་མི་ཤེས་སོ། །ཇི་ལྟར་མི་མཐོང་སྟུམ་ན། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྟ་བུ་འདས་གྱིས་ཀྱང་སེམས་གྱིས་སེམས་མི་མཐོང་བར་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། རལ་གྱི་འོ་སོ་རང་
 གིས་རང་མི་གཅོད་པ་དང་། སོར་མོའི་རྩེ་མོས་རང་ལ་མི་རེག་པ་དང་། ཡང་ཐོར་ཅན་རང་གི་ཕྱག་པ་ལ་ཞོན་པར་མི་རྣམས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱང་རང་གིས་རང་མི་མཐོང་དོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་གཙུག་ན་རེན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས།
 འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རལ་གྱི་འོ་སོ་དེ་ཉིད་གྱིས་རལ་གྱི་འོ་སོ་དེ་ཉིད་གཅོད་པར་མི་རྣམས་པ་དང་། སོར་མོའི་རྩེ་མོ་དེ་ཉིད་གྱིས་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་ལ་རེག་པར་མི་རྣམས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་དེ་ཉིད་གྱིས་སེམས་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་མི་
 རྣམས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་འདྲི་གནད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་ཡང་སེམས་བདེན་པར་གྱུ་བ་པན་ཆོད་བདེན་གྱུ་བ་གྱི་སེམས་ཆ་མེད་གཅིག་ལ་བལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དེ་གཉིས་སུ་གྱུ་བ་པ་ཉམས་ཏེ། གང་ལུལ་དུ་སྒྲུང་བ་ན་དེ་ཉིད་རང་མིན་

ཨ་
ལྷོ་
བུ་གུ་ལྷོ་
ལྷོ་

༡༢༡། །ཡ། གང་མ་སྒྲུང་ན་གཟུང་བྱུང་མི་རིགས་པས་དོན་དམ་པར་གཤམ་པས་རང་རིག་པ་ཞེས་པའང་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ་ཡང་དག་པ་ནི་མིན་མོ། །སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། རང་གིས་རང་རིག་པ་ནི་ཅི་སྟེ་མེད། འདི་
ལྟར་དཔེར་ན་བྱམ་སོགས་གཞན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མར་མེ་དེ་ནི་གསལ་བྱེད་གྱི་སྟེན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་མོ་ཟེར་ན། མར་མེས་རང་གིས་རང་གསལ་ཞེས་པ་འདིའང་ཐ་སྒྲུང་
ཙམ་ལས་ཡང་དག་པར་མ་ཡིན་ཏེ། གང་བྱིར་མར་མེ་ལ་སྟུན་གྱིས་བསྐྱིབས་པ་མེད་ན་དེ་མར་མེས་ཇི་ལྟར་གསལ་བར་བྱ་སྟེ། གསལ་བྱ་མེད་ཀྱང་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ན། མར་མེ་འདི་ནི་རྩ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བྱེད་དུ་
འགྱུར་ནའང་དེ་མི་འདོད་པའི་བྱིར་མོ། །གཞན་ཡང་མར་མེས་རང་གིས་རང་ལ་བྱ་བ་འཇུག་ན་སྟུན་པས་ཀྱང་རང་གིས་རང་སྐྱིབ་པར་ཐལ་ལ། དེ་ལྟར་ན་བྱམ་སོགས་མཐོང་བའི་གོགས་སྟུན་པ་བསྐྱིབས་ནས་མི་སྒྲུང་ན་བྱམ་
སོགས་སྒྲུང་བར་ཐལ་ལོ། །ཡང་དེ་དག་འདི་སྟུམ་དུ། གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་གཞན་དུ་མེད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་ཤོས་གསལ་བ་ནི་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་བེ་རྩུ་སྟོན་པོ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོན་པོ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གཤམ་དཀར་
པོ་སྟོན་པོར་འགྱུར་བ་འོག་གཞིའི་རས་སོགས་ལ་ལྟོས་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་མོ། །དེས་ན་ལྟོས་མེད་དུ་རང་ཉིད་སྟོན་པ་བེ་རྩུ་སྟོན་པོ་བྱ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་སྟོན་པ་གཤམ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཉིད་ཀྱང་

བཟླ་ལ་ལན་གྱི་སྟོན་

ཡན་ཚུན་ལྟོས་པ་གསུགས་དང་མིག་སེས་ལྟ་བུ་དང་། གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཡན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་ལྟོས་པ་མེད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་པ་རང་རིག་པའང་མཐོང་ངོ་ཞེན། དཔེ་མ་གྱུ་བ་སྟེ། བེལླུ་ལྟོས་པ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟོས་པོར་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཚྭ་གསལ་པ་གཞན་གྱིས་ལྟོས་པོར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ཅི་ལའང་མི་ལྟོས་པར་རང་གིས་རང་ཉིད་སྒྲུར་ལྟོས་པོ་མིན་པ་ལ་བྱིས་ལྟོས་པོར་བྱས་པ་ནི་མི་སྤྱིད་དེ། རི་སྤྱིད་ལྟོས་པོ་མིན་པ་དེ་སྤྱིད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྟོས་པ་ཉམས་ལ། ལྟོས་པོ་ཡིན་ན་དེའི་རྒྱ་གཞན་ལྟོས་དུ་སྤོང་བས་བྱུང་གྱི། ལྟོས་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལྟོས་པོར་སྒྲུར་ཡང་བྱ་བ་ནི་མི་སྤྱིད་དོ། །དོན་ཡང་མ་གྱུ་བ་སྟེ། མར་མི་ནི་རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་མར་མེ་ལས་གཞན་དོན་རིག་གི་སེས་པས་སེས་ཏེ་རྫོང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ལྟོ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་གསལ་ལོ་ཞེས་སེས་པ་གང་གིས་སེས་ནས་དེ་སྒྲུང་བརྫོང་པ་འབྱུང་དེ། སེས་པ་རང་གིས་རང་གསལ་བར་སེས་མ་ཐོན་དེ་སེས་པ་ལོ་རང་ཡིན་ནམ། དེ་ལས་སེས་པ་གཞན་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་མི་འབྱུང་དེ་སྒྲུབས་གྱི་དབྱུང་བྱ་ཡིན་པས་མ་གྱུ་བ་ལ། སེས་པ་ལས་གཞན་པའི་སེས་པ་ཞིག་གིས་དེ་སེས་དགོས་ན་སྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་སེས་པར་ཡང་མི་སྤྱིད་དེ། དུས་མི་མཉམ་ན་ནི་འགགས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་མི་སེས་ཤིང་། དུས་མཉམ་པ་ན་ཡན་ཚུན་ལྟོས་པ་མེད་པས་སེས་མི་སྤྱིད་དོ། །དེས་ན་གང་ཆེ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་པར་སེས་པ་དེ་ནི་

91. 4/20/22 2/2/2

༡༡། །རང་གིས་མི་མཐོང་ལ། རང་ལས་གཞན་པ་དག་གིས་ཀྱང་མི་མཐོང་བས་ན། དེ་གསལ་བའོ་མི་གསལ་བ་ཞེས་བྱང་པར་དཔྱོད་པ་ནི་དོན་མེད་དེ། བྱང་གཞི་མཐོང་མ་མྱོང་བ་ལ་བྱང་པར་གྱི་ཚེས་རྒྱུ་
བར་བཞག་པ་མོ་གསལ་གྱི་ཐུ་མོའི་ལུས་ཀྱི་འགྱིང་བཀ་དང་སྒྲ་བས་ནི་འདི་ལྟ་ཐུའོ་ཞེས་རྒྱུ་བཞག་བྱེད་པ་དང་འདྲའོ། །ཡང་རྒྱུ་རིག་སྒྲུ་བས་དེ་ལྟར་མཐོན་སུམ་ཚད་མས་བདེན་པར་སྒྲུབ་མ་རྒྱས་ནས། སྒྲུ་རྗེས་སུ་དཔག་
བས་རང་རིག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ། གལ་ཏེ་གེས་པ་རང་གིས་རང་ཉམས་སུ་མྱོང་བའོ། རང་རིག་པ་ཡོད་པ་མིན་ན། སྒྲུ་ཉམས་སུ་མ་མྱངས་ན་ཕྱིས་དྲན་པ་སྒྲུ་མི་སྤྱིད་དེ་རྒྱ་མེད་པའི་འབྲས་ཐུ་བཞིན་ཡིན་པ་དེས་ན་སྒྲུ་ཡུལ་སྒྲོ་
སྒྲུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དྲན་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་སྒྲུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་གེས་ཀྱང་ད་ལྟ་དྲན་པ་ཡོད་པ་མཐོན་སུམ་པ་འདི་རི་ལྟར་འབྱད་ཟེར་ན། ད་ལྟ་སྒྲོ་འཛིན་རྒྱུ་གེས་དྲན་པ་ནི་སྒྲུ་སྒྲོ་འཛིན་རང་གིས་རང་
མྱོང་བའི་འབྲས་རྒྱགས་མིན་ཏེ། གཞན་སྒྲོ་སྒྲུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་ལས་ད་ལྟ་ཡུལ་ཅན་སྒྲོ་འཛིན་ཀྱང་དྲན་པར་འགྱུར་ཏེ། འདིར་སྒྲོན་པོ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོ་འཛིན་ཡན་གར་བ་ནི་ནམ་ཡང་དམིགས་
པ་མིན་པས་ན། རྒྱུ་སྒྲུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་སྒྲོན་པོ་དྲན་པ་ན་དེ་འཛིན་བྱེད་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་པ་དྲན་པའི་རྟོག་པའང་སྒྲུ་བ་ཡིན་གྱི། སྒྲོན་པོ་ལས་ལོགས་སུ་ཚད་པའི་སྒྲོ་འཛིན་ཞིག་སྒྲུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་

सकलप्राप्तिसिद्धि

དཔེར་ན་དགུན་དུས་དུག་ཅན་གྱི་བྱི་བས་རྒྱགས་པ་ན་རྒྱགས་པ་ཙམ་སྟོང་གི་དེ་དུས་དུག་ཉམས་སུ་མ་སྟངས་ཀྱང་། སྤྱར་དཔྱིད་འབྲུག་གི་སྤྱུལ་དུག་བསྐྱངས་པར་གྱུར་པ་ན་སྤྱར་རྒྱ་དང་མཉམ་དུ་བདག་ལ་དུག་ལྷགས་སོ་ཞེས་
 སྤྱར་གྱི་དུག་ལ་དམིགས་པའི་སྤེས་པ་གདོད་སྟེ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་འདི་ལྟར་ཞིག་ནས་བསྐྱབས་ནས་རྒྱུ་ལ་གནས་སྟོང་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་གཞན་དག་དང་ལྡན་པ་ནི། གཞན་གྱི་སེམས་དག་ཀྱང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་རྒྱུ་ཉེ་བ་
 རང་ཉིད་རང་ལ་ཅི་ཕྱིར་མི་གསལ་ཏེ། རིང་བའི་སྤྱུ་མཐོང་ན་ཉེ་བའི་ཐག་པ་མཐོང་ངེས་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར་ན། དེར་མ་ངེས་ཏེ་གསང་སྤྱགས་ལ་སོགས་པས་གྲུབ་པར་གྱུར་བའི་མིག་སྒྲུན་མིག་ལ་བསྐྱས་པའི་སྟོར་བ་ལས། ས་འོག་
 ན་གནས་པའི་གཏེར་གྱི་ལུས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱིབས་ཤིང་ཆོད་པ་རྒྱང་རིང་བའི་སྟོད་ལུལ་མཐོང་ཡང་། ཤིན་རྒྱུ་ཉེ་བ་མིག་སྒྲུན་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་ལུས་པ་དང་མིག་སྒྲུན་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་
 བ་མིན་པས་ན་རྒྱུན་གཞན་ལྡན་པ་གཞན་མཐོང་གི་དཔེར་སོང་བས་རང་མཐོང་གི་དཔེར་མི་རུང་བར་མ་ཟད་གཞོན་དོ་ཞེས་འཆད་པ་དག་ཀྱང་སྤྱང་དོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་ལྟེན་སྤྱུ་ལ་ན་མེ། སྤེས་པ་ཉིད་གསལ་ཞིང་ངེས་པ་མིན་ན་རང་
 མི་གསལ་ལ་བས་གཞན་ཡང་གསལ་མི་རུས་ལ། དེ་ལྟར་ན་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་། རྒྱ་བས་ཐོས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་སྤེས་པའི་ཐ་སྟོད་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ཀྱན་གསལ་ངེས་གི་སྤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་

ཨ་
རྩ་
ལྷ་
ལྷ་
ལྷ་

༡༥༥། །གཞག་ཕུ་དགོས་ཀྱི་གཞན་དུ་དེ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། རི་ལྟར་མཐོང་ཐོས་དང་སེམས་པ་འདི་དག་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་བ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བརྗོད་ན་ནི། འདིར་དགག་པ་མིན་ཏེ་དེ་དགག་མི་
རུས་ལ་དགག་གུང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ཞིག་འགོག་ཅེན། འདིར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱར་རྒྱར་པ་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་དེར་ཞེན་གྱི་བདེན་པར་རྟོག་པ་བརྒྱུག་ཕུ་ཡིན་ནོ། །འདིར་མཐོང་བ་མངོན་སུམ་དང་། ཐོས་པ་གང་ཐག་
གཞན་ནམ་ལུང་ལས་དང་། སེམས་པ་རྗེས་དཔག་ཆད་མའི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་ཐ་སྐྱད་ལ་འགྲེལ་པས་བཤད་དོ། །མདོར་ན་རང་རིག་པ་འགོག་པ་ནི་དོན་དམ་པར་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་ཤེས་པོ་ལས་ལོག་ཙམ་ལ་ཐ་སྐྱད་དུ་རང་རིག་
པར་འདོགས་པའི་རྒྱལ་དེ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དགག་ན་རང་སྒོ་རང་ལ་སྒོག་དུ་རྒྱར་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་རང་གཞན་གྱི་སྒོ་སེམས་པས་གཅོད་རྒྱལ་ལ་བྱུང་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་སྒོ་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་མི་
རིགས་པ་དང་། མཐར་དོན་རིག་གི་ཐ་སྐྱད་གུང་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་སྟགས་རིགས་པའི་དབང་ལྷག་གིས་རི་སྐྱད་གསུངས་པས་གཞོད་ཅིང་། རང་རིག་འགོག་པའི་རིགས་པ་རི་སྐྱད་པ་ཐམས་ཅད་ལུང་སྟགས་འགོག་པའི་
རིགས་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་འགོག་གི་ཐ་སྐྱད་དུ་དགག་པའི་གཏན་མེད་མ་ཡིན་པར་སེམས་དགོས་ཤིང་། ལུགས་འདིར་ཐ་སྐྱད་དུ་འང་རང་རིག་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་ཡང་འདིར་ཐ་སྐྱད་དུ་ནི་དགག་པ་འང་མེད་ལ་སྐབ་

བཞག་པ་ལེན་གྱི་སྒོར་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

པའང་མེད་གྱི་དོན་དམ་པར་བཀག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་གུན་གཞི་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱ་སྟེ། གུན་གཞི་ནི་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཡིན་ཟེར་ཡང་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། གུན་གཞི་བདེན་
བྱུང་ཏུ་ཁས་མ་བླངས་ན་ཐ་སྐད་དུ་ཁས་བླངས་པས་དབུ་མའི་ཚུལ་ཅི་ཞིག་ཉམས། ཐ་སྐད་དུ་ཁས་ལེན་མི་རུང་པ་ནི་ཐ་སྐད་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་ཚད་མས་གཞོན་པ་སྟེ་རྟག་པ་ལ་སྟགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པའི་རིགས་པས་
བཀག་ཚད་ཁས་མི་ལེན་ན་ལུང་ཁམས་སྟེ་མ་ཆེད་ཀྱང་གཏན་མེད་དུ་ཁས་བླང་དགོས་སོ། །དེ་སྟེར་ཐ་ལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་དུ་གུན་གཞི་དོན་དམ་པར་བཀག་གི་ཐ་སྐད་དུ་མི་འགོག་ཀྱང་དེའི་རྣམ་གཞག་མཛད་དེ་སྟབ་པའང་མིན་
ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་རིག་ཐ་སྐད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་རྟག་གའི་བག་ཆགས་གོ་མས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི་ཁས་བླང་པར་མི་བྱ་ཟེར་བའང་གྱིན་སྟེ། དོན་དམ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་རང་རིག་དང་གུན་གཞི་མི་དགོས་མོད།
ཐ་སྐད་གྱི་རྣམ་བཞག་དཔྱོད་པ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་ཞིང་ཐ་སྐད་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་བྱུང་ན་དེ་ཐ་སྐད་དུ་མེད་ཅེས་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་རིགས་པ་ཅི་སྟེ་མེད། ཟླ་གྲགས་ཞི་ལྟ་ལ་སྟགས་པའི་གཞུང་ན་དེ་སྟེད་
ཅིག་བཤད་པ་འདི་མ་མཐོང་ངམ་ཞེན། དེ་དོན་རིག་ལའང་མ་ཆུངས་སོ། །མི་མ་ཆུངས་ཏེ་དོན་རིག་ནི་ཐ་སྐད་དུ་མི་འགོག་གོ་ཞེན། བདེ་སྟགས་རང་གིས་ཉམས་སུ་ཁྱེད་པ་ཡང་ཐ་སྐད་དུ་དེ་ལྟར་འགོག་སྟེ་མི་འགོག་གོ། །དེས་ན་

五、

འཕྲད་ཅིང་དངོས་པོ་ལ་དེ་གང་རུང་ལས་འོས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལ་ཆེ་བ་ལྟར་ན། རྩོམ་གསལ་རྣམས་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ནི་ཇི་ཇི་ལྟར་དེ་སེམས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་དོན་དུ་མི་འགྱུར། གཞན་མིན་ན་སེམས་
 ཀྱང་དངོས་པོར་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྲུག་ཉེར་བར་མང་དོ། །སེམས་དངོས་པོར་མེད་ན་ལྟ་བུ་དུ་མི་རུང་སྟུང་ན། ཇི་ལྟར་བྱེད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཕྱི་དོན་བདེན་པ་མིན་ཀྱང་བལྟ་བུ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱང་སྒྲུ་མ་
 ལྟ་བུའི་བདེན་མེད་ཡིན་ཀྱང་ལྟ་བུ་དུ་འཕྲད་དོ། །གོང་དུ་དགག་པ་དང་འདིར་སྒྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །གལ་ཏེ་འཁོར་བ་འདི་ནི་གཞན་དབང་གི་སེམས་དངོས་པོར་གྱུབ་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་ནམ་མཁའ་
 བཞིན་དུ་ཅི་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་གྱི་འཁོར་བའི་སྒྲུང་བ་འདི་འབྲུང་མི་རིགས་ཏེ། རྟེན་གཞི་མེད་པས་ན་འཛིམ་པ་མེད་པའི་བུམ་པ་དང་། སྒྲུལ་མ་མེད་པའི་སྒྲུམ་བུ་བཞིན་ནོ་སྟུང་ན། འཁོར་བ་འདི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་སེམས་དང་
 གཅིག་གམ་ཐ་དང་། གཅིག་ན་འབྲུལ་མི་རུང་ལ། གཞན་ན་སེམས་ཅམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཉམས་པས་དངོས་མེད་དུ་འདོད་མོད། དེ་འདྲའི་འཁོར་བ་དངོས་མེད་ལ་དོན་བྱེད་པ་མེད་པས་དེ་དངོས་པོར་གྱུབ་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་
 པར་གྱུར་པས་ན། འཆིང་གྲོལ་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་རི་བོར་གི་རྩ་ལག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ས་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་དངོས་མེད་ནི་གང་ལའང་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་བརྟེན་པར་གྱུར་ན་རྒྱ་འབྲས་གྱི་དངོས་

[illegible]

पञ्चमः अक्षः

མཛུགས་པའི་

པའི་སྒྲུང་པ་གཞི་མེད་ཏུ་འགྱུར་བ་ས་མེད་པ་ཐམས་ཅད་གྲུན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལམ་ལ་སྐྱོད་སྒྲོང་ནི། རི་ལྗེ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་གྱུར་གྱིས་ཉེན་མོངས་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་ཆོ་སྒྲུ་
མ་མཐུན་རང་གིས་སྒྲུ་ལ་པའི་བྱད་མེད་མཛེས་མ་ལ་སྒྲུ་མའི་སྒྲུང་པར་གྱེས་གྱུར་དེའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་གྱུར་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྒྲུ་བ་བཞིན་ནོ་སྒྲུ་མ་ན། སྒྲུ་མའི་བྱད་མེད་དེ་བྱེད་པ་པོ་ནི་གྱེས་བྱ་གང་ལའང་ཉེན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་
མ་སྒྲུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེས་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་གྲུན་རྟོག་ལ་གཉིན་པོའི་ཡོ་གྱེས་ཀྱིས་ཉམས་སྒྲུད་པར་བྱས་པ་རྒྱུར་ཟད་གྱུར་མེད་པའི་བྱེར་རོ། །དེས་ན་ལུ་ལ་སྒྲུ་མའི་བྱད་མེད་མཛེས་མ་དེ་མཐོང་བ་ན། མཐོང་མཐུན་
བྱེད་པ་པོ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ནི་གཉིན་པོ་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་གིན་ཏུ་ཉམས་རྒྱུར་བས་ཆགས་པ་གཏན་ནས་ལྟོག་ག་ལ་རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་དང་དངོས་སུ་འཛིན་སྒྲུངས་འག་ལ་པའི་སྒྲོང་ཉིད་ནི་མེད་ལ། བྱེར་ལ་གྱི་བྱད་
མེད་དངོས་ཀྱིས་སྒྲོང་པར་མཐོང་བ་དེས་གྱུར་སྒྲུ་མའི་བྱད་མེད་དེ་དོན་ཏུ་གཉེར་ཁིང་འགྲོགས་པར་རེ་བ་སོགས་མི་སྒྲུ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདོད་པའི་ཅུ་བ་ནི་གྲུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྒྲོས་པ་ལས་སྒྲུ་ཁིང་གྲུན་རྟོག་གི་སྒྲོས་
པ་དེ་དག་ནི་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལང་གྲུན་བརྟགས་རྣམས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཐག་པར་སྒྲུ་ལ་མེད་པར་གྱེས་པ་བཞིན་ཏུ་ལྟོག་ཅིང་ལྟན་སྒྲུ་ས་རྣམས་གཉིན་པོ་རྒྱུད་ལ་གོ་མས་པས་རེ་མ་གྱིས་སྒྲུངས་

ལྟོ

ཨ
ཏ
ཐ
ཌ
ཎ
ཡ
ལ
མ
ཅ
ཆ
ཇ
ཉ
ཏ
ཐ
ཌ
ཎ
ཡ
ལ
མ
ཅ
ཆ
ཇ
ཉ

༡༡། །ཞིང་མཐར་སྒྲོ་གཉེན་པོའི་ངང་དུ་གྱུར་པ་ན་ས་པོན་ཕྱ་བའང་སྒྲར་མི་སྒྲེ་པའི་རྒྱལ་དུ་ལྷོག་སྟེ་ཉི་མའི་དགྱིལ་ལ་ལོར་ལ་སྒྲན་པ་གཏན་མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་དངོས་པོར་མངོན་ཞེན་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་
དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་གཉིས་ཀའང་ཀུན་རྟོག་གི་སྒྲོས་པ་ལས་མ་འདས་ན་གྲང་ཆེན་གྱི་བྱས་བཞིན་དུ་སྒྲར་ཡང་རྟོག་པའི་དུ་བར་རུད་པ་ཁྱོད་གྱིས་ཀུན་རྟོག་རི་ལྟར་འགོག་སྟེ་འགོག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེན། གང་དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་དུ་གོ་མས་པས། དེ་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་དངོས་པོར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་སྟོང་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆོ་དངོས་མེད་དུ་འཛིན་པ་དེའང་གཞན་བསལ་པའི་རྟོག་པ་ཅམ་སྟེ་དངོས་པོའི་
གནས་རྒྱལ་ཡང་དག་དུ་གྱུ་བ་པ་མེད་པར་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས། དངོས་དང་དངོས་མེད་ཅི་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པར་གོ་མས་པས་མེད་པར་ཞེན་པ་དེའང་ཕྱི་ནས་སྟོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་དང་
མེད་པ་འདི་གཉིས་མེད་པའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་འདི་ཤེས་ངེས་པར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་ནི་མེད་པར་བཀག་གྱང་། དེ་བཀག་པའི་མེད་པ་ནི་རི་ལྟར་དགག་པར་བྱ་
སྟེ། དེ་བཀག་ན་སྒྲར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ལྷོག་སྟེ་མེད་པ་འགོག་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་ལ་སྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། དེ་ཞིག་ཐོག་མེད་ནས་གོ་མས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཞེན་

བཀག་པ་ལན་གྱི་སྟེང་།

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

པ་དེའི་དོར་བྱས་ནས་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་ཅིང་གོམས་པར་བྱེད་དེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་གཤིས་ན་གནས་ལུགས་མཐའ་བྱལ་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐྱབས་གཏན་མེད་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཙམ་ཁོ་ན་གནས་ལུགས་མཐའ་བྱལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཆེ་གཟུགས་སོགས་དངོས་པོ་གང་ཞིག་མེད་དོ་ཞེས་བརྟག་བྱའི་དངོས་པོ་དེ་ཐ་སྐྱད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་སྐྱེ་བ་སོགས་སྤྲི་དམིགས་ན། དེ་ཆེ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་མེད་ཀྱང་རྟེན་དངོས་པོ་དང་བྱལ་བས་ན། སྤྱི་ཡི་མདུན་ན་དམིགས་གཏན་གྱི་ཡུལ་དུ་ངེ་ལྟར་གནས་ཏེ་གནས་མི་སྤྱིད་དེ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་སྐྱེ་བ་མེད་ན་དེ་གི་བའང་མི་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མེད་པ་ནི་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ཙམ་ལྟོས་མེད་དུ་ངོ་བོས་བྱལ་བ་ནི་མེད་དོ། །འོན་ཡོད་པ་བཀག་ནས་མེད་པ་སྐྱབ། སྤྱར་ཡང་མེད་པའང་བཀག་ནས་ཡོད་པ་སྐྱབ། དེ་གཉིས་ངེས་མོས་སྐྱེ་ལ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཟེར་ན། རྣམ་གཤིས་ལ་རྟོན་ཅིང་རྟོན་མཐོང་རྟོག་གའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དག་ལ་བྱང་ཆེན་གྱི་བྱས་དང་འདྲ་བའི་ཀུན་རྟོག་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ནི་གིན་དུ་བདེན་ཏེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ནི་སྐལ་དམན་རྣམས་སྐྱག་པའི་གནས་ཆེ་བའི་རབ་ཡིན་པས་དེའི་རྩལ་ནི་མི་གསེས་གིང་། དངོས་མེད་དུ་བསྟན་ན་ཆད་སྟོང་དུ་བཟུང་། སྤྱང་བཅས་སུ་བསྟན་ན་བདེན་གྱུ་དུ་བཟུང་། ཟུང་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ན་ཐ་གྱུ་དཀར་ནག་བསྒྲིལ་བ་ལྟ་བུའི་དོན་དུ་བཟུང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཅེས་བརྗོད་ན་ཅང་མེད་ཅི་མེད་དུ་གང་གི་

ལྷོ་

མཁུ་
འཁུ་
འཁུ་
འཁུ་
འཁུ་

༡༩། །ལྷ་བ་ལྷ་བ་ཞིག་ལས་མི་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། ཟབ་མོའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོས་འདི་ཀུན་གྱིས་བདེ་ཐུག་ཏུ་སེམ་རུས་ན། དེ་དག་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་ལས་འདས་ཤིང་འཕགས་པའི་སྤྲོད་ལུལ་བལྟ་དགའ་
ཞིང་སེམ་པར་དགའ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞེས་རྗེ་སྟེ་གསུང་། དེའི་ཕྱིར་ན་སྤྲོད་དཔོན་གྱིས། །སྤྲོད་པ་ཉིད་ལ་ལྷ་ཉེས་ན། །སེམ་རབ་རུང་རྒྱུ་མས་ཐུང་བར་འགྱུར། །རི་ལྷར་སྤྲུལ་ལ་བརྒྱུང་ཉེས་དང་། །རིག་སྤྲུགས་ཉེས་པར་
བསྐྱབས་པ་བཞིན། །དེ་ཕྱིར་ཞན་པས་ཆོས་འདི་ཡི། །གཏིང་རྟོགས་དགའ་བར་མཁྱེན་གྱུར་ནས། །ཐུབ་པའི་ཐུགས་ནི་ཆོས་བསྟན་ལས། །རབ་ཏུ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གང་རུང་རེ་བཀག་ནས་
ཅིག་སྟོན་སྤྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མཐའ་ཐམས་ཅད་བཀག་ནས་མཐར་དགག་སྤྲུབ་དང་ལུལ་བའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འདུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གདོད་ནས་སྟེ་བ་མེད་བཞིན་དུ་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་དང་རྟེན་འབྱུང་ཡེ་ནས་འདྲ་
འབྲལ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་ལ་ངེས་སེམས་གཏིང་ནས་མ་རྟོད་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་ཆོགས་བསམགས་ཤིང་། མཆོན་ཉིད་ལྷན་པའི་དགོ་བའི་བསེས་གཉེན་ཐུང་བར་ཅན་གྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་པར་བྱས་ནས་ཡང་དག་པའི་
གནད་དང་ལྷན་པའི་གོམས་པ་ལུན་བསྤིང་བར་བྱ་སྟེ། ཐོས་པས་དྲེགས་ཤིང་རྒྱར་མཐོང་གི་དཔྱོད་པ་ཅེས་པས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་འབད་ཀྱང་ཕྱོགས་ཅམ་སེམ་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་དམ་པའི་ཞལ་ནས་གདམས་པ་འདི་ཁོ་ན་ལམ་

དོན་གཉིས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིང་ཚོར་དུ་བྱ་བར་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གང་གི་ཆོ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་གང་ཡང་སྟོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ་དེའི་ཆོ། དེ་ལས་གཞན་བདེན་པར་གྱུ་བ་པའི་རྒྱལ་པ་གཞན་མེད་པས་ན་བདེན་
འཛིན་གྱི་དམིགས་པའི་གཏད་སོ་མཐའ་དག་མེད་པར་སྟོས་པ་མ་ལུས་པ་རབ་དུ་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡོ་སེས་ཅམ་གྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བ་སྟེ་བསམ་བཞོན་དུ་མེད་པ་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་ལྟ་སུའི་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །གནས་
ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ལྟ་སུ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར། སུང་འདི་སྟོང་ཞེས་རྟོགས་ན་འང་བུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནི། མཚན་མ་ལ་སྟོང་སྟོང་མེད་གནས་ལ་དད་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། རྒྱལ་པ་རྒྱལ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། །ལྟ་གུན་ངེས་པར་
འབྱེན་པར་གསུངས། །གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བུ། །དེ་དག་བསྐྱབ་དུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དུ་ཞེན་པ་སྟེ་ཚོགས་པའི་རྒྱལ་པ་སྟོང་པའི་བྱིར་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དུག་དུ་བཤད་པ་ལྟ་སུ་སྟེ། སྟོས་
པ་མཐའ་དག་ཞེས་པའི་བུང་འཇུག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་རིགས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་ལ། དེར་དབྱུ་མ་ཆེན་པོ་ཞེས་བསྟན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་དག་རང་བཞིན་གཞན་དངོས་དང་། །དངོས་དང་དངོས་
མེད་ཉིད་ལྟ་བུ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ། །དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ལས་སེས་མིན་ཞི་བ་དང་། །སྟོས་པ་རྒྱལ་གྱིས་མ་སྟོས་པ། །རྒྱལ་རྟོག་མེད་དོན་བཤད་མེད། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་དོ།

ཆ
གང་། རྒྱུད་གྲག་
འབྲེལ་

༩༩། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྟོས་པ་མཐའ་དག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རྒྱལ་ནས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཤིང་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་བྱེད་དེ།
ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། དེ་དག་སྟོས་ལས་སྟོས་པ་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞུང་འདིར་ཡང་། ཉོན་མོངས་སེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡི། །མུན་པའི་གཉིན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་
པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་གཞན་དོན་ལ་རྩོད་སྟོང་ནི། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དབྱིངས་སུ་རྒྱལ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་འབད་རྩོལ་བྱི་སྟོས་པ་མི་མངའ་བས་དེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་
རྟུར་མཛད་སྟུང་ན། དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བ་བྱེད་དེ། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དག་ལ་སྟོད་ལུལ་ན་གནས་ཤིང་གསོལ་བ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱའི་སྟུང་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་གུང་། རི་ལྟར་རེ་བའི་དོན་ཡོངས་སུ་
སྟོང་པ་དེ་བཞིན་གདུལ་བུ་རྣམས་ལ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་རྒྱལ་པའི་སྤྱ་གར་ལ་གར་འདུལ་དུ་སྟོང་ཞིང་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ནས་ཐན་བདེའི་ཕྱིན་ལས་དུས་རྟག་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྟོབ་ལམ་གྱི་འབད་
རྩོལ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་རྣམ་ཡང་མི་གསོལ་པའི་མྱང་འདས་མཐའ་བྱག་པ་བརྟེས་པ་ན་འབད་རྩོལ་བྱི་རྟོག་པ་མེད་གུང་། གཞན་དོན་དུ་ཕྱིན་ལས་འཇུག་པ་ནི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་བསྟན་དེ།

བརྒྱལ་ལམ་གྱི་སྟོང་

གཞན་ཡང་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་སྟེགས་དཔེ་བརྒྱད་པོ་དག་གྱུར་ཡིན་ནོ། །སྟོན་ལམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྱུ་དང་ལོ་འཁོར་དང་ཞིང་ལ་སྟེགས་པ་སྒྱུ་ཆོགས་པར་སྒྱུར་བའི་རྒྱུ་ལྟེ་གཙོ་བོ་ནི་སྟོན་ལམ་ན་
 སྟོན་ལམ་གང་བཏབ་པའི་སྟོན་ཅིག་ཕྱིན་པའི་སྟོན་ལས་སྒྱུར་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། རོན་དུ་ན་ཁམས་བདེ་གསེགས་སྒྱུར་བོ་ལམ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྒྱུར་སྒྱུར་བུ་འདྲུག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་རྟོགས་སྒྱུར་
 སྒྱུར་སྟེ་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟོན་ལས་ཀྱིས་དག་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྱུ་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱའི་སྒྱུ་ལ་པ་དང་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་གདུལ་བའི་ཆོ་འབྲུལ་སྒྱུ་ཆོགས་སྒྱུ་
 སྒྱུར་ཞིང་རྒྱན་མི་འཆད་པ་སྟེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མཁའ་བཞིན་དམ་པ་ཡི། དབང་པོ་དུག་དོན་ཉམས་སྒྱུ་མྱོང་བའི་རྒྱ། འབྲུང་མེད་གཟུགས་དོན་བལྟ་དང་གཏམ་བཟང་ནོ། །གཙང་མ་མཉན་དང་བདེ་
 གསེགས་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི། ཁྱི་གཙང་སྟོན་དང་འཕགས་ཆེན་དམ་ཆོས་རོ། །མྱོང་དང་ཉིང་འཛིན་རེག་བདེ་ཉམས་མྱོང་དང་། རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པའི་རྒྱལ། རྟོགས་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཞིབ་མོར་བསམ་པ་ན། རོན་དམ་བདེ་
 མཛད་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི། ཁམས་མཁའ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མཚན་རྒྱམས་དང་བྱལ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །པ་རོལ་པོ་དེ་དག་འདི་སྒྱུ་ལྟ། ད་ལྟའི་སྒྱུ་བས་སྒྱུ་འདུལ་བྱིན་གྱི་ཆོ་འབྲུལ་འདི་དང་འདི་སྒྱུ་བས་གདུལ་བྱ་འདི་

پیشہ ورانہ

༡༡། །དང་འདི་ལ་པན་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་གདགས་སོ་ཞེས་རྩོལ་བ་མེད་ན་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱིས་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱབ་ག་ལ་རུས་སྒྲམ་ན། དེ་ཅི་འདི་ཕྱིར་མི་རུས་ཏེ། དཔེར་ན་མ་ཁའ་མྱིང་གི་རིག་སྒྲགས་གྲུབ་པ་འགའ་
ཞིག་གིས་ནམ་མཁའ་མྱིང་གི་སྐྱ་བརྒྱན་ནམ་མཁོད་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་མཁོད་སྟོངས་དང་རྩོལ་སོགས་ལས་བསྐྱབས་ཏེ། དེ་གང་གིས་མཐོང་བ་སོགས་ལ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་དུག་ཞི་བའི་རུས་ལྡན་དུ་སྒྲགས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ན། ཕྱིད་པོ་དེ་འདས་པར་གྱུར་པའི་རྗེས་སུ། དེ་འདས་ནས་ལུན་རིང་པོ་ལོན་གྱང་ནི་མྱིད་དུ་མཁོད་སྟོང་དེས་དུག་དང་གདོན་ལ་སོགས་པ་དངོས་སུ་ཞི་བར་བྱེད་ན། ད་ལྟའི་འབད་རྩོལ་ཁོན་མེད་གྱང་སྟོན་
གྱི་འཕེན་པས་གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་ཅི་སྟེ་མེད། དེའི་ཕྱིར་བྱང་རུབ་སེམས་དཔས་བྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་རུབ་གྱི་དོན་དུ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རྒྱལ་བའི་མཁོད་སྟོང་བསྐྱབས་པའང་། སྐྱབ་
མ་པན་བྱང་རུབ་སེམས་དཔའ་དེ་མི་གནས་པའི་དཔྱིངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ད་ལྟ་འབད་རྩོལ་དང་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྟོན་པ་ནི་ཉེ་བར་ཞི་ཡང་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་རྒྱམས་
ཐམས་ཅད་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པ་ལས་གྱང་། རྩ་མ་པན་གྱི་ལམ་ལོ་སྒྲར་འབད་པས་བསྟོར་བ་ན། ད་ལྟ་རྩོལ་བ་མེད་གྱང་ལམ་ལོ་ནས་སུ་མ་སོགས་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པར་གྱུར་པ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ལ་

पक्षपातव्यक्तिसंकेतः

འབད་ཚུ་ལ་མེད་ཀྱང་སྒྲིན་ལམ་དང་། སྒྲི་བོའི་དགེ་བའི་དབང་གིས་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པར་འབད་པ་སྒྲུབ་པར་མཛད་དོ། །ཡང་དེ་དག་འདི་སྒྲུམ་དུ། གང་ལཱ་ཚུན་མཆོད་པ་དང་ལེན་པའི་བསམ་བསམ་མཆོད་ན་བསོད་ནམས་
 འབྱུང་ཡང་། སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའམ་སེམས་མེད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པས་རི་ལྟར་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་ལཱ་པར་འབྱུར་ཞེན། སེམས་མེད་ལ་མཆོད་པའི་འབྲས་བུ་མེད་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པའི་རིང་བསྐལ་དང་མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་དགོས་ནའང་། གང་གི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བཞུགས་པའམ། དེ་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པའི་རིང་བསྐལ་དང་དེའི་སྒྲིང་པོ་ཅན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་བསོད་
 ནམས་མཉམ་པར་མེ་རྟོག་བརྟེན་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་གྲུན་ཀ་དེ་མི་རིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་ཅག་སངས་རྒྱས་དང་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་གཉིས་པོ་གྲུན་ཚེ་བ་སྒྲུམ་ཅམ་དུ་
 འདོད་པ་དང་། བྱེད་དོན་དམ་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་སུ་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་མཆོད་པའི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ནི་ལུང་ཆད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱེད་བདེན་པའི་སངས་རྒྱས་མཆོད་
 པ་ལ་རི་ལྟར་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་ཁས་ལེན་པའང་ལུང་ལས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། དེད་ཀྱིས་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པའི་འབྲས་བུ་འང་མི་བདེན་པ་སྒྲུམ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ན། ལུ་ལ་

༡༡། །དང་དངོས་པོ་བསམ་པ་རྣམས་བདེན་པར་མེད་པའི་ཆོད་མཆོད་པའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་ཚུད་པ་འདིས་བདག་ཅག་ལ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྫོད་བྱེད་ཐེག་ཆེན་ལ་ཚུད་སྟེང་ནི། ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་དག་ན་རེ། བདེན་པའི་རི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་བརྟུ་དུག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་གོམས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟངས་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ལ་སྒྲག་ཅིང་སྤངས་ནས་དེ་འདྲའི་སྟེང་ཉིད་དེ་མ་རྟགས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟགས་པ་ཡོད་པར་རྣམས་ནས་ཚུད་པའོ། །དེ་འདྲའི་ཚུད་པ་ནི་གྱི་ན་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྟེང་པ་ཉིད་སྤངས་པའི་པ་རོལ་ན་ཉོན་མོངས་པ་རྩ་བ་ནས་སྟེང་རྣམ་པའི་གཉིན་པོ་མི་སྤིང་བས་སོ། །དེས་ན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་སོགས་པ་ལུང་རྣམས་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོའི་འདུ་གཤིས་ཅན་ལ་ཐར་པ་བྱང་རྒྱལ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དག་ཀྱང་གཤེར་བྱིན་སྟེང་པ་ཉིད་འདི་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐོབ་པར་མི་རྣམས་པས་འདི་འཕགས་བཞི་སྟེང་པའི་ཡུམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་ནི་ཕྱིས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དེ་དག་ན་རེ། བྱོད་ཀྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་ལུང་ཐེག་ཆེན་དེ་ཉིད་བདག་ཅག་ལ་ལུང་ཡང་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་གྲུབ་སྟེ།

མཁུ་དུ་གཞི།

མངས་ཀྱིས་ཕུ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་བརྟུང་གི་མཐུ་ལས་རྟོག་གི་པ་དག་གིས་ཕུས་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཁྱོད་གི་ལུང་དེ་མངས་ཀྱིས་གི་བཀའ་ཇི་ལྟར་གྱུ་བ་ཅིས་དྲིའོ། །དེ་ལ་དེ་དག་ན་རེ། །ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུང་
འདི་ནི་མངས་ཀྱིས་གི་བཀའ་ཡིན་པར་རང་རེ་གཉིས་ཀ་ལ་གྱུ་བ་པ་མིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་བཀའ་ཡིན་པར་རྟོན་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། །འོ་ན་དང་པོ་ཁྱོད་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་སོགས་སུ་ཐེག་དམན་གི་སྒྲེ་སྟོན་མངས་ཀྱིས་གི་བཀའ་མ་
གྱུ་བ་པས་ན་དེའི་ཆོག་གཉིས་ཀ་ལ་འདི་གྱུ་བ་པོ་ཞེས་པ་དེ་མེད་པས་བཀའ་ཇི་ལྟར་ཡིན། ལུང་དང་སྐྱེས་སུ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བ་མེད་པས་ན་ཁྱོད་ལ་དང་པོ་ནས་འདི་ལུང་ཆོང་མར་གྱུ་བ་པ་ནི་མི་མེད་དོ། །ཁོ་བོ་ལ་དང་པོ་
ནས་མ་གྱུ་བ་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་སུ་རུང་པའི་སྒྲུ་མ་བརྒྱད་པའི་རིམ་པ་ལས་ཐོས་གིང་། འདྲེལ་བ་ལ་སྒྱུར། མདོ་སྒྲེ་ལ་འཇུག། མདོན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་ཡང་དག་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་ལུང་དུ་རིགས་པས་གྱུ་བ་པའི་རྒྱུན་
གང་གིས་ཐེག་དམན་དེར་མངས་ཀྱིས་གི་གསུང་དུ་ཡིད་ཆེས་པས་གྱུ་བ་པོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་ཡིད་ཆེས་སུ་རུང་པའི་རྒྱུན་དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལའང་ཡོད་པར་མཆོངས་པས་ཁྱོད་སྟོན་དང་ལྟན་ཞིང་གཟུ་བོར་གནས་ན་གྱུ་བ་དུ་ཉི་པ་ཡིན་
པས་དེ་འདི་འདྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་གྱུ་བ་པར་རུང་གི་མི་འགྱུ་བ་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ན། གང་ཟག་གང་ཡང་རུང་བ་གཉིས་གིས་འདོད་པའམ་དེའི་དོར་གྱུ་བ་ཟེན་ནས་ཁས་སྐྱེངས་པར་ཆོད་ལུང་དེ་བདེན་པ་ཡིན་ན་ནི་རིག་

མཛུགས་པ་ལྟར།

པར་འདོད་པས་ན་འོ། །གཞན་ཡང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་སྤྱོད་ལ་འད་སྟེ་པ་སོ་སོའི་འདོད་པ་ནང་མི་མཐུན་པ་སོགས་རྩོད་བཅས་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟུར་བསྟེན་པའི་གྲགས་ལས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། ཅི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་
དགེ་སྤྱོད་མེད་དེ་སྟོང་ཉིད་མེད་ཀྱང་བདེན་བཞི་མཐོང་པ་ཡོད་པས་སོ་སྟུམ་ན། དེ་ལ་བདེན་བཞིའི་མི་རྟག་སོགས་ནི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ལ། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཉོན་མོངས་རྩ་བ་ནས་སྤྱོད་པའི་དངོས་གཉེན་ནི་བདག་མེད་རྟགས་པའི་
གེས་རབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རེད་གྱི་དེ་ཡང་རྟེན་ལས་སྟེས། །དེ་ནི་བདག་མེད་ལྟ་རྟེན་ཡིན། །སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །སྒྲིམ་པ་ལྟག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་སྤངས་
ནས་སེམས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་གྱིས་སྤངས་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་དག་འདྲེ་རྒྱ་མཚན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དུང་ནས་མ་སྤྱང་བར་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་པའི་ཐབས་མེད་ལ། དེ་དུང་ནས་འབྱེན་པ་ལ། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་
མཐོང་ན་ནི། སྤྱིད་པའི་ས་པོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟུར་ཡུལ་སྟོང་པར་མཐོང་པ་པོན་ལས་གཞན་རྩད་ནས་སྟོག་ཐབས་མི་སྤྱིད་དེ། ཡུལ་ཡོད་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པར་རེ་ཞིག་བསམ་གཏན་ལྟ་བུས་
མགོ་མཚན་ཀྱང་སྤྱར་སྟེ་བར་འགྱུར་པ་འདྲ་གེས་མེད་པའི་སྟོམས་འདུག་བཞིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་སྟོན་དང་རྫོགས་འབྲེལ་བའི། །འདོད་དང་སྤང་སོགས་སྤྱོད་པ་ནི། །དེ་དག་ཡུལ་ལ་

མཁུ་
ཕུ་
ཕུ་གཞུ་
འབྱུ་

༡༩། །མ་མཐོང་བས། །ཡིན་གྱི་ཕྱི་ཚུལ་གང་གིས་མིན། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རང་འདྲིན་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་ཞེན་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་བདེན་
པ་མཐོང་པ་ལས་ཉོན་མོངས་སྟོང་གི་གཞན་དུ་ན་དེ་མི་འབྱུང་དོ། །དེ་ལ་དེ་དག་ན་རེ། བདག་མེད་པ་མཐོང་དགོས་པར་ཁོ་པོ་འདྲོད་ཀྱང་དེ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་མི་གཅིག་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་སྟགས་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་
ཆོས་ལ་མེད་ཅེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་འདྲིགས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་ནི་ཡེ་ནས་མེད་པ་ལ་མེད་པར་གེས་པ་ནི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་ལྟ་བ་ཡང་དག་ཡིན་པས་སོ་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་
དུ་བྱུང་པར་གང་ཡང་མེད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་སྟངས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་ཅུམ་འདི་ལ་རང་གི་རོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་ལ་སྟགས་པའི་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་
པའི་ལུས་དང་ལུས་པ་སྟགས་སྟངས་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་རོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་ཆོས་བདག་མེད་པ་སྟེ། དེས་ན་འདི་གཉིས་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་ཅུམ་སྟེ། ཆོས་བདག་མེད་ནི་ཆོས་སྟེ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་
འཁོར་པའི་རྒྱུའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ལྟགས་སུ་སྟེ་བ་ཅུམ་ལས་སྟོང་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་བདག་སྟངས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་ཅུམ་གྱི་སྟོང་པར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར། སྟངས་པོ་ཉིད་ནི་དེས་པར་ཡོད་གྱི་སྟངས་

པོ་འདི་ལ་དབང་བྱེད་པ་འཇམ། བདག་པོར་གྱུར་པ་འི་བདག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་བ་དེ་འདྲ་མེད་པར་གཤམ་གྱང་དེས་རར་འཛིན་ཕྱ་བ་མི་སྟོང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་པོ་པོས་གྲུབ་པ་མེད་པ་འི་སྟོང་པ་ཉིད་མ་མཐོང་བར་དུ་རྟག་
བདག་སྤངས་གྱང་རུང་ཇི་སྟིང་རང་རྒྱད་གྱི་སྤང་པོར་དེར་འཛིན་ཡོད་པ་དེ་སྟིང་དུ་རར་འཛིན་སྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རིན་ཆེན་སྟེང་བ་ལས། ཇི་སྟིང་སྤང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྟིང་དེ་ལ་རར་འཛིན་ཡོད། །རར་འཛིན་ཡོད་ན་
ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་གྱང་ནི་སྟོང་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་འི་སྟོང་པ་ཉིད་མ་གཏོགས་རྟག་བདག་སོགས་མེད་པར་བལྟས་གྱང་ཇི་སྟིང་སྤང་པོར་འཛིན་པ་དེས་བདག་འཛིན་
ཕྱོག་རྩ་མི་བརྟུབ་ཅེས་པ་འི་དོན་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་བཤད་པ་ཇི་སྟོང་པ་གྲུ་སྟུབ་དང་སྟུབ་པ་འི་དགོངས་པ་ནི་མིན་ནོ། །འཇུག་པ་ལས་གྱང་། བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་རྟག་པ་འི་བདག་སྤངས་གིང་། །འདི་ནི་རར་འཛིན་རྟོན་དུ་འང་མི་
འདོད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་གཤམ་པས་བདག་ལྟ་བུ། །དཔྱིས་གྱང་འབྱེན་ཞེས་སྟུབ་གིན་དུ་མཆོར། །རང་བྱིམ་ཕྱིག་ཕུག་སྟུལ་གནས་མཐོང་བཞིན་དུ། །འདི་ན་གྱང་ཆེན་མེད་ཅེས་དོགས་བསམ་ལ་ཏེ། །སྟུལ་གྱི་འཛིགས་པ་འང་
སྟོང་བར་བྱེད་པ་ནི། །ཀྱི་མ་གཞན་གྱི་གནམ་པོར་འགྱུར་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་འདིར་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་བྱུང་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་རྣམས་ནས་ཆོས་བདག་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མི་དགོས་པར་གང་ཟག་གི་

༡༡། །བདག་མེད་ཁོ་ནས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ནི། གང་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ནི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ལ། གང་གཏན་ནས་ཡོད་མ་སྟོང་པ་བདག་ནི་དེ་པོར་གི་རུ་བཞེན་དུ་དོན་ལ་མེད་པ་ཞིག་
 རྟེན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་བདག་མེད་པ་འདིས་ཅི་བྱ་སྒྲུལ་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གཤེས་པར་སྟོང་པ་འོ། །ལེགས་པར་བཏགས་ན་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་འདུང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་
 ཅུམ་དུ་རོ་གཅིག་ཅིང་ཁུད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་བདག་མེད་དམ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་དེ། དེ་མེད་ན་ཉན་མོངས་ཀྱང་སྟོང་མི་རུས་པར་དངོས་སྟོངས་ཀྱི་རིགས་པས་བསྐྱབས་པས་སོ། །དེ་ལ་
 འདིར་ཉན་རང་དགྲ་བཅེམ་པས་གང་ཟག་རང་བཞེན་མེད་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཆོས་བདག་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་ཡིན་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པར་གོ་དགོས་ཀྱི། སྤང་སྟགས་གཤེས་བྱ་མ་ཐེང་དག་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་
 པར་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མི་རུང་པར་འགྱུར་སྟེ། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་དགྲོལ་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་གཉིན་པོར་བདག་མེད་གཉིས་བསྐྱར་པར་བརྟེན་ཅིང་། སྐར་ཉན་རང་ལ་
 སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བསྐྱབས་པའི་དོགས་པ་བསུས་ནས་ཉན་རང་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བསྒྲུབས་པ་མེད་ཅེས་དང་། སྟོང་ཉིད་བཙུ་དུག་པོ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོངས་མིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉན་རང་

གིས་ཚེས་བདག་མེད་རྩོགས་པར་མ་རྩོགས་པའི་ཆ་ནས་ཚེས་བདག་མེད་མ་རྩོགས་ཞེས་དམན་ལ་དགག་པའི་སྒྲུབ་གསུང་སྟེ་ཉན་རང་གི་ཡི་གེས་ནི་ཡུངས་འབྲུ་ལྷན་གྱིས་ཐོས་པའི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྒྱུང་བར་མདོ་
ལས་གསུངས་པའི་ལྷོ་དང་། ཡང་སྟོང་ཉིད་སྤངས་ནས་ཐར་ལམ་གཞན་དུ་ཡོད་པ་དགག་ཅིང་ཞི་སྒོ་གཉིས་སུ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་སྤྱད་དུ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་བདག་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གེས་པའི་སྟོང་
ཉིད་ནི་ཆོ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་མེད་དུ་འཛིན་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། གཞན་དུ་རྒྱལ་བའི་ལུས་ཉིད་ན་དངོས་པོའི་འདུ་གེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་གསུམ་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་གསུངས་
ཞིང་། དེར་ཡང་གཞི་གེས་ལ་སྒྲགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་སྒྲོལ་སྟེ་ནས་གཞི་གེས་པ་འབྲས་ལུས་ལ་ཉེ་རིང་གི་བྱང་པར་བཤད་པ་སྒྲགས་འདི་ནི་ལྷ་རྩོགས་པར་བྱ། དེས་ན་སྒྱིར་སྟོང་ཉིད་ནི་ཞི་བའི་སྒོ་གཉིས་སུ་ཡིན་པས་བྱང་
རྒྱལ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་སྟེ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་དགོས་པས་བྱུང་གྱང་། ལས་དང་པོ་པ་དག་གིས་སྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་ལ་རིལ་པོ་གཉིས་བདེན་དུ་ཞེན་པའི་སྒྲོལ། རྩོགས་ན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་རྩོགས། མ་རྩོགས་ན་གཉིས་
གྱང་མི་རྩོགས་སྒྲུམ་པའི་དམ་བཅའ་ལ་སྟོ་ཅི་གཉིས་དུ་གཏོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྷ་རྩོགས་པ་གང་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཐམས་ཅད་རྣམས་འབྲུགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་གཉིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་

༡༡། །པའི་སྟོང་ཉིད་དེར་མཐོང་བས་བྱལ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ན་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་སྟོང་ཉིད་བརྩུ་དུག་སོགས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་དགའ་སྤྱད་དང་། ས་ནས་སར་
 འཕར་བ་ན་ཆོས་དབྱིངས་སྟོ་སུར་བྱལ་དག་གིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མཐོང་བ་རྗེ་བཟང་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་བས་གོང་མ་འཕགས་པའི་བྱད་པར་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉན་རང་གིས་སྟོང་པར་
 མཐོང་བ་དེ་ལས་རྟོགས་པ་ཐོགས་དཔུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་རྒྱུད་དུ་དང་། གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་བས་འོག་མ་ལས་སྒྱུར་ཞིང་ཟབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཞོན་པ་འདི་མ་དེས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་དག་ཐབས་ལ་ལྟོས་ནས་
 སྤང་བུ་སྟོང་བ་ལ་བྱད་ཡོད་དོ་སྒྲུལ་ན། རྟོགས་བུ་མ་རྟོགས་པའི་ཆ་ཡོད་པ་དེ་དང་བྱལ་བའི་རྟོགས་བུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བུ་སྟོང་བ་མིན་ན་སྤང་བུ་ནམ་ཡང་མི་སྟོང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་སྤང་བུ་སྟོང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཉི་མ་ཤར་ཡང་མུན་པ་མི་སེལ་བར་ཁས་བྱུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐབས་བྱད་པར་ཅན་དང་མ་འབྲེལ་བར་བསྐྱེད་མི་རུས་ལ།
 དེ་མ་སྟེས་ན་སྤང་བུ་མི་འགག་ཅེས་ཁས་བྱུང་བར་བྱ་ཡི། རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་པོ་ནས་ཡོད་ཀྱང་དེས་སྤང་བུ་སྟོང་བ་གཞན་ལ་ལྟོས་སོ་ཞེས་ཁས་བྱུང་བར་མི་བྱ་སྟེ་མ་ཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་

ན་ཚེས་གཅིག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་ཚེས་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དུ་བཤད་པ་མིན་ནམ། གཅིག་སྟོང་ཉིད་དུ་ཤེས་ན་དེས་འགྲེས་སྤྱར་ཏེ་གཉིས་ལ་མཐོང་ནུས་པར་ཡང་སུས་དགག་ནུས་སྟམ་ན། ཚེས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཅིག་པའང་
ཁོ་པོ་འདོད། ཚེས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་དེས་པའི་རིགས་པ་དེ་གཞན་གཉིས་ལ་སྤྲོས་སྤྱར་ནས་གོམས་ན་ཚེས་གཉིས་སྟོང་ཉིད་དུ་མཐོང་པར་ཁོ་པོ་འདོད་མོད་དེ། འོན་ཀྱང་གཏུལ་བྱའི་གང་ཟག་རྣམས་ལས་དང་དབང་པོའི་བྱེ་
བྲག་དང་། དཔེས་གཉིས་དང་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒྲིའི་བྱད་པར་ལས་ལམ་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་རི་སྟོང་ཅིག་ཡོད་པ་འདི་སུ་ཞིག་གིས་དགག་ནུས་ཏེ་མི་ནུས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གནས་སྐབས་ཁམས་སྤྱ་ཚོགས་པ་འདུལ་པའི་
ལམ་སྤྱ་ཚོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཚེས་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་ལས་མེད་པས་ན། དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ལམ་ཐམས་ཅད་འབབ་ཅིང་གཞི་ལ་བས་ན་མཐར་
ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་བསྐྱབས་པ་འདི་ཀྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་སྟངས་པོའི་སྤྱ་སྟེ་རྒྱལ་འདིས་རི་སྐད་དཀའ་པའི་དོན་དེ་དག་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཉན་རང་ལ་ཚེས་བདག་མེད་རྟོགས་
པ་མེད་པ་དང་། རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་གིས་རྟོ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་མིན་པས་ན་རྒྱལ་འདི་ལྟར་གསུང་པར་བྱ་སྟེ་གྲོང་ཆེན་ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཡོད་བཞིན་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ཀྱི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆ་གསུང་།

༡༩། །སྒྲིའི་དཔུལ་པ་སེལ་བའི་ཚོར་སྤྲོའོ། །དེས་ན་ཚོས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྒྲི་ཡིན་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཆོཅ་པ་ནི་དེའི་བྱེ་བྲག་སྟེ་ཉི་ཚེ་བའོ། །ཚོས་བདག་འཛིན་ནི་མོངས་པ་སྒྲི་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ནི་དེའི་བྱེ་བྲག་སྟེ་བེད་དང་བ་ལ་ག་བཞིན་ཚོ། །གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་ནི་མེར་སྒྲ་མོགས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲི་བ་པ་སྒྲི་ཞིང་། ཚོས་བདག་ལས་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་ཤེས་བྱའི་སྒྲི་བ་པ་སྒྲི་འོ། །དེས་ན་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་མཆོཅ་པས་སྒྲི་བ་པ་གཉིས་ཀ་སྒྲོང་ལ། ཉོན་རང་གི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་རྒྱུར་པ་སྒྲོང་། སྒྲོང་རྒྱལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་དུ་སྒྲི་བ་པ་གཉིས་པོ་རྒྱན་བརྟགས་ཀྱི་ཆ་སྒྲོང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་སྒྲི་བ་པ་གཉིས་ཀ་མཉམ་པར་སྤངས་ནས་ས་བརྒྱད་པར་དར་འཛིན་གྱི་རྒྱ་བ་ལོག་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་དག་ས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ཀྱང་དེ་པན་ཆད་ཤེས་སྒྲི་བ་འབའ་ཞིག་སྒྲོང་། ས་བརྒྱུ་པའི་ཐ་མར་གཉིས་སྒྲུང་འཕུལ་པའི་བག་ཆགས་སེན་ཏུ་ཕྱ་བའང་རྩོ་རྩོ་ལྟ་སྤྲི་ཏིང་འཛིན་གྱིས་བཅོམ་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མངོན་པར་གསེགས་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་རྩོ་རྩོའི་སྒྲི་བརྟེས་པ་ཡིན་ཏེ་རྒྱལ་འདིར་འཕགས་ལུལ་གྱི་བེད་རྟེ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་གཅིག་པ་ཡིན་གྱི་བོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་དང་བསྟེ་བར་མི་བྱ་ལ། གནད་འདི་ཤེས་ན་གཞུང་ལུགས་དུ་མའི་འགགས་རང་གོལ་ཏེ་

མ་ཐོང་དུ་གཞུགས།

དགོངས་པའི་རྒྱ་བོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་འདྲེས་པར་འགྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བདེན་བཞིན་མཐོང་བས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་བྱུང་གིང་ཟད་པའི་མེ་བཞིན་སྤངས་ལས་འདས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུལ་བ་ལ། སྤྱོད་ཉིད་མ་རྟོགས་
བཞིན་བདེན་བ་མཐོང་བར་མི་སྤྱིད་པར་བསྐྱབས་ནས། སྤྱོན་གཞན་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཐོང་བས་ཉོན་མོངས་ཙམ་སྤངས་ཀྱང་དེ་གྲོལ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ཁོ་ནས་གྲོལ་ན་ཉོན་
མོངས་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་དེ་མ་ཐག་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རིགས་ཏེ་འཆིང་བ་མེད་པར་འདོད་པས་སོ། །འདོད་ཟེར་ན། ཉོན་མོངས་པ་མེད་ཀྱང་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་མོང་གལ་ཐུ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་
པ་སྤྱོན་པ་ད་རུང་མཐོང་བ་ཡིན་པས་གཞོད་དོ། །སྤྱོན་མེད་དེ་སྤྱོད་གྱི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྤྱོད་ཆེ་འདི་ལ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་འབྱེན་པར་མཐོང་ཡང་། རེ་ཞིག་ཡང་སྤྱིད་ཏེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་དེ་མེད་ཅིང་དེའི་
བྱིར་སྤྱིད་པ་གཞན་དུ་མཆོམས་མི་སྤྱོད་ཞེས་ངས་པ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་ཞེ་ན། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་འདི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པས་སྤྱིད་པ་རྣམས་སུ་མཆོམས་མི་སྤྱོད་དུ་རྒྱག་ཀྱང་། འོན་ཀྱང་འདི་ཁྱོད་རང་གི་འདོད་པ་ལྟར་མར་མི་
རྒྱན་ཆད་པ་བཞིན་དུ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ་འདི་ལ་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་འགྱུ་བ་པའི་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཆང་ཞིང་གོགས་མེད་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་། གང་ཞེན་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྤྱིད་པ་འདི་རར་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཉོན་

2000

པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་དངས་པའི་སྤོང་པ་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤངས་ཀྱང་། གང་ཟག་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟས་དངས་པའི་སྤོང་པ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་བཤད་གྱུར་མཛད་ཀྱང་། སྟེས་ལུག་ཅིག་གི་སྤྱད་ན་དུས་
མཉམ་པའི་བདག་འཛིན་དུ་མས་དངས་པའི་སྤོང་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་འགལ་ལ། བྱི་མས་དངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྤོང་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཅི་སྟེ་ཡོད། གཞན་དོར་ཐལ་པ་འཕེན་པས་མི་
སྟོན་སྟུམ་ན་པ་རོལ་པོས་འཛིག་ལྟས་དངས་པའི་སྤོང་པ་ཡོད་པར་མི་འདོད་པས་དེའང་མི་འཐད་དོ། །སྤོང་པ་ལ་གཉིས་སུ་སྟེ་བ་གཞན་དོར་ཡིན་ཅིང་དེའི་སྟུ་མ་མེད་ལ་བྱི་མ་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པས་མི་སྟོན་སྟུམ་ན། བྱད་པར་གང་
ལང་མ་གྱུར་བར་སྟེར་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་དང་། ཀུན་མོངས་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྒྱས་པས་སྤོང་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་བསྟན་གྱི། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྤོང་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ཅི་ལ་སྟོན་ཏེ་ཡི་
གའི་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་བྱིར། དེའང་དཔེ་དང་དོགས་སེལ་སྟོན་དུ་སོང་ནས་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་པའི་དམ་བཅའི་ཆོག་ཙམ་ཞིག་བསྟན་གྱི། ཡོད་སྐྱུ་ཅི་ཞིག་ཡིན་དང་ཡོད་པའི་གཏན་ཆོག་ས་གཉིས་ཀ་ཉམས་པའི་ངག་འབྲེལ་མེད་
དེ་འདྲ་སྟོན་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་ལ་འབྱུང་བ་གནས་མེད་ཅིང་སྐབས་མེད་དོ། །འོན་སངས་རྒྱས་ལའང་སེང་ལྡེང་གི་ཆལ་པ་ཟུག་པ་སོགས་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མ་མཐོང་ངམ་ཞེན་དེ་ནི་རྩུ་རོལ་མཐོང་པའི་བྱིས་པ་

2

༡༡། རྒྱལ་སྤྱི་དོར་དགོས་པའི་དབང་གིས་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་མཛད་དེ། ཀུན་རྟོག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རྩལ་ཅིང་སྤྱལ་པའི་གཟུགས་པར་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་ལས་དངོས་སུ་སྒྲིམ་པ་དང་དུམ་པའི་ཆོར་བ་ག་ལ་ཡོད་
 དེ། ཉན་ཐོས་དག་པཅོམ་པ་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་མར་བྱོད་འདོད་ཅིང་སེམས་མ་འགགས་ལ་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་འགོག་པའི་རྒྱ་མིང་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ན་རེ། ལུས་ཞིག་ཆོར་བ་བསྐལ་
 དཔར་གྱུར། །འདྲ་ཤིས་མཛད་ཅིང་འདྲ་བྱེད་འགགས། རྒྱལ་པོར་ཤིས་པ་རྩལ་གྱུར་པ། །དེ་འདྲ་འདི་ནི་སྤྱལ་པ་ལྟ་བུ་མཐའ། །ཞིས་པ་བཞིན་དུ་གང་དག་པཅོམ་པ་དེ་དག་སྤྱི་ཆོའི་འདྲ་བྱེད་གཏོང་བའི་ཆོ་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་ཆད་ཅིང་ཞི་
 དཔར་ཅི་སྒྲེ་མི་འགྱུར་དེ། སྤྱར་ཡང་སྤྱི་བའི་རྒྱ་མ་ཆོར་བས་སྤྱི་མཛད་པའི་མར་མེ་བཞིན་ལོ་སྤྱི་མ་ན། དེ་དག་འཁོར་བར་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ཉན་མོངས་པ་མིང་པས་སྤྱི་དཔར་མི་སྤྱི་ཡང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མིང་པའི་སྤྱི་ཉིད་
 རྒྱལ་སྤྱི་པར་མ་རྟོགས་པས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་དེ་ནི་འཁོར་འདས་སྤང་གཉིན་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་སྤྱི་གས་ཕྱོགས་སམ་སྤྱི་པ་འགའ་ཞིག་ལ་གནས་པར་འགྱུར་གྱི། དམིགས་པ་མིང་པར་རབ་དུ་ཞི་བའི་མ་ཡིན་ལོ། །
 དེ་ཕྱིར་ཡོད་པ་དང་མིང་པ་སྤྱི་གས་ཀྱི་སྤྱི་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་གང་ཞིག །མཐའ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་སྤྱི་ཉིད་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་རེ་ཞིག་འགོག་པའི་དབྱིངས་སུ་འགགས་པར་གྱུར་པ་དག་སྤྱི་པར་ལང་སྤྱི་བར་འགྱུར་དེ།

ཡིད་ཀྱི་ལུས་འཕེན་པའི་རྒྱ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་དང་མ་རིག་པག་ཆགས་ཀྱི་ས་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་གཉེན་པོ་སྟོས་པ་མཐའ་དག་འགགས་པའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འདུག་གམ་དེའི་འབྲས་ལུ་འདྲ་ཤེས་མེད་པ་པའི་ལྟར་སྟོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་སྤངས་ནས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་མུང་འདས་གང་ཡང་མི་ཐོབ་པོ། །གནན་ཡང་དག་གང་ཞིག་ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྟོན་པས་མདོ་སྡེ་ལ་འདུག །རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྟོན་པས་འདྲེལ་བ་ལ་སྤྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྟོན་པས་མདོན་པ་དང་མི་འགལ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དུ་འདོད་ནའང་དམན་པའི་སྡེ་སྟོང་གསུམ་དང་མི་མཐུན་པ་ཐེག་ཆེན་ནི་བཀའ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལལ་ཆེ་བའང་ཁྱེད་ཅག་གི་མདོ་སྟགས་དང་མཚུངས་པར་འདོད་པ་མིན་ནམ་ཅི། གལ་ཏེ་མཚམས་མེད་པའང་ཁ་ཅིག་རྒྱུ་མི་སྟོང་བར་བཤད་པ་དང་། ཡོངས་སྒྲ་རྟག་པར་བཤད་པ། ལེགས་པ་མི་སྟོང་བར་བསྟན་པ། གཟུགས་སྟགས་མེད་པར་བསྟན་པ་སྟགས་དམན་པའི་སྡེ་སྟོང་དང་མི་མཐུན་པ་མཐོང་བས་སོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དམན་པའི་སྡེ་སྟོང་དུ་མ་གཏོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྟན་མོངས་མིན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྟོན་པའི་མདོ་གཅིག་གིས་ནི་ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མིན་པར་འགྱུར་ན། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དང་བརྗོད་བྱ་མཚུངས་པ་གཅིག་གིས་

མཁུ་
ལྷོ་ལྷོ་
ལྷོ་ལྷོ་
ལྷོ་ལྷོ་

༡༡། །གཞན་ཀུན་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་གསུང་དུ་ཅིས་མི་འགྲུབ། དེས་ན་ཕྱོགས་རེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ཁོ་ན་དང་འདྲ་དགོས་པ་མིན་ཏེ་བརྗོད་བྱ་བསྐབ་པ་གསུམ་དང་མི་འགལ་བ་ལ་དགོངས་
ནས་དེ་སྐད་དུ་བཤད་ན། དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་འདྲ་ཐེག་དམན་ལས་གོང་འཕེལ་གྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རང་གི་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་དང་། །རང་གི་འདུལ་ལ་འདྲ་སྒྲུབ་ཕྱིར་དང་། །ཟབ་པའི་ཕྱིར་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར། །ཆོས་
ཉིད་དང་ནི་འགལ་བ་མེད། །ཅིས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡུམ་རྒྱས་པ་སྟགས་བཀའ་ཡིན་ན་འོད་སྒྲུངས་ཆེན་པོ་ལ་སྟགས་པས་དེའི་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་རིགས་གིང་། དེ་ལས་བྱ་མ་བརྒྱད་པ་བར་མ་ཆད་པ་ལས་གཟུང་བར་རིགས་ནའང་དེ་
མིན་པའི་ཕྱིར་བཀའ་མིན་ཞེན། ཐེག་ཆེན་གྱི་དག་གང་ཞིག་འོད་སྒྲུངས་ཆེན་པོ་ལ་སྟགས་པས་ཀྱང་གཏིང་དཔོག་པར་མ་གྱུར་པའི་ཟབ་པ་དེ་ནི་བྱོད་གྱིས་མ་རྟོགས་པས་འདྲ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མིན་ཞེས་སྡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་
དེས་འདི་གཟུང་བྱ་མིན་པར་སྟ་ཞིག་གིས་བྱེད་དེ། ཐེག་ཆེན་ཉིད་ཟབ་པས་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་གྲེས་སོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། བདག་གིས་མི་གྲེས་སངས་རྒྱས་ཟབ་མོ་མཁྱེན་མ་ཡིན། །ཟབ་མོ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་རྟོག་
གའི་ཡུལ་མ་ཡིན། །ཅི་ཕྱིར་ཟབ་མོའི་དོན་རིག་པ་དག་ཐར་འགྱུར་ཞེས། །བྱ་བ་དེ་ནི་སྒྲུག་པའི་གནས་སུ་རིགས་མ་ཡིན། །དམན་པར་མོས་གིང་པམས་ཀྱང་གིན་དུ་དམན། །གྲོགས་པོ་དམན་པ་དག་གིས་ཡོངས་བརྟོར་བ། །

བཀའ་ལན་གྱི་སྡེ་མཁུ་

ཟུང་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོས། །འདི་ལ་གལ་ཏེ་མོས་མེད་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཤོ་ལོ་ག་འདི་གསུམ་སྒྲུབ་ས་འཆོལ་བས་གཞུང་གི་ཆོག་མིན་ཏེ་གཞན་གྱིས་བསྒྲུན་པའོ་ཞེས་འགྲེལ་བར་བཤད་མོད།
 གང་ལྟར་ཡང་རུང་ཆོག་གི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་རོ། །ཡང་དེ་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་ན་འཁོར་བར་གནས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ལ་མི་བརྩོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དོན་དམ་པར་སྟག་བསྐྱེལ་བ་མི་ཤིང་
 གྲུང་། རང་སེམས་སྟོངས་པའི་དབང་གིས་སྟག་བསྐྱེལ་བ་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྒྲུམ་ལྟ་བུར་མཐོང་བའི་སྟོས་ཤིང་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་དེ་ལ་སྟག་ཅིང་འཛིགས་པའི་མཐའ་གཉིས་ཀ་ལས་གོ་ལ་ཏེ། ཤིང་པར་གནས་གྲུང་ཤིང་
 པའི་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་པ་འདམ་གྱི་བརྒྱ་བཞིན་དུ་འཁོར་བར་གནས་པ་གྲུབ་པ་འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ། གཞན་དུ་ཤིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་ན་ཤིང་ལ་སྟོན་དང་ཞི་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོས་ཞི་བ་ཕྱགས་གཅིག་
 པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱགས་ལ་སུན་འབྱེན་པ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཐེག་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་འདི་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེ་ཆོམ་མི་ཟ་བར་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་
 བསྟོམ་པར་བྱའོ། །སྒྲིབ་གཉིས་གྱི་གཉིན་པོ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མེད་ན་སྒྲིབ་གཉིས་བྲལ་བའི་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེས་ཇི་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པར་མི་བྱེད། དངོས་པོ་གང་ཞིག་སྟག་བསྐྱེལ་སྟེང་པར་བྱེད་པ་

$$\frac{1}{M} \frac{dM}{dt} = \frac{1}{M} \frac{d}{dt} \left(\frac{M}{\rho} \right)$$

༡༢། །དེ་ལ་སྒྲུག་རིགས་ནང་། ལྷོང་པ་ཉིད་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རྩད་ནས་འབྱིན་པ་དེ་ལ་རྩི་ལྟར་འཛིགས་ཏེ་འཛིགས་པའི་གནས་མིན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་འཛིགས་པ་པོ་བདག་འགའ་ཞིག་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་
ཡུལ་ཅིང་རུང་ལ་འཛིགས་པ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ནང་། བདག་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ན། སུ་ཞིག་འཛིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་འཛིགས་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་ལྷོང་ཉིད་ལ་ཁྱམ་པ་སྒྲུངས་ཏེ་སྒྱུར་དུ་བསྒྲུབ་པར་གྱིས་གིག་ཅེས་
མཆོམས་སྒྱུར་ནས། གཉིས་པ་ལམ་བདག་མེད་དུ་རིགས་པས་གཏམ་ལ་དབབ་པ་ལ། དངོས་དང་། ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱེད་ལས་གཉིས། དང་པོ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ཚས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས། དང་པོ་ལ།
ལྷན་སྒྲེས་ཀྱི་བདག་དགག །ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་དགག །དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ། བདག་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་སྤྲོམ་པ་མ་བཏགས་མ་དཔུང་བར་འཛིན་པའི་འཛིགས་ལྟ་
འདིའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དེ་ནི་ཡོད་ན་ཕྱང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་ལ་ཡོད་དགོས་ཀྱི། འདི་ལས་གཞན་ཞིག་དུ་བདག་ཡོད་པར་མི་འདོད་པས་འདིར་བདག་དེ་རྩི་ལྟར་གྲུབ་རྒྱལ་གིས་རབ་གྱིས་དཔུང་བར་བྱས་ན། མོ་སྤྲོམ་རྩ་རྩ་
གཉིས་དང་། ལྷ་ཉི་ཤི་ཆིག་ལྷོང་དང་། མེན་མོ་ཉི་ཤུ་དང་། རུས་པའི་རུམ་བུ་སྤྲོམ་བརྒྱ་དུག་རྩ་རྩམས་དང་། ལུས་ཀྱི་འྲག་དང་སྤྲོབ་དང་། བད་ཀན་ཏེ་པོ་བ་སོགས་པེ་སྤྲོབ་ཀྱི་རྩམ་པར་ཡོད་པའི་གསེར་པའི་ཁམས་དང་། ལུ་མེར་

पञ्चमः अक्षरः

དང་ཐག་རུལ་པའི་རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་དུ་སྐྱུ་མ་པག་གི་རྒྱུ་པའི་ནག་དང་། ལུས་ཀྱི་རུལ་དང་། ལྷོ་མ་ཆེན་དང་། སྤྱིང་ལ་སོགས་པའི་ནང་ཐོལ་གཞན་དང་། ཕྱི་ས་སྤྱི་དྲི་ཆེན་དང་། གཅིན་དང་ག་དང་པགས་པ་
 དང་། ལུས་ཀྱི་རྩྱུང་དང་། དཔགས་འབྱེན་རུལ་སོགས་ལུས་ཀྱི་ནང་གི་རྩྱུང་གི་ཁམས་དང་། རྒྱ་བ་སོགས་ལུག་རྒྱུ་མ་སྟེ་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རྒྱུ་མ་སྟེ་ཆ་རུ་མ་སྟེ་ལ་ཕྱ་བ་རུལ་སྐྱུ་མ་དང་པོ་ལས་ཕྱུང་བ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་
 དེའི་ཆོགས་པའོལ་ཡ་གྲུལ་བདག་ཡིན་ཏེ། མདོ་རྒྱན་ལས། དན་པར་གནས་མིན་མཆན་ཉིད་མི་མཐུན་ཕྱིར། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་པར་གཤེས་པའི་ཁམས་རྟག་ཀྱང་བདག་ཡིན་ཏེ་རུ་མ་དང་མི་
 རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སོ་ནས་པགས་པའི་པར་གྱི་ས་ཆུའི་ཁམས་དང་། མི་ཁམས་རྩྱུང་དང་རྩྱུང་གི་ཁམས་དང་། ལུ་ག་ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་། རྒྱུ་པ་གཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ་ཁམས་རྟག་པོ་འདུས་པ་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བརྟགས་
 བྱིང་ཞེན་པར་གྱུར་གྱི། ང་ཞེས་རྒྱས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་དཔེར་ན་མུན་པ་ཆོད་ཆུབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་མིག་མི་གསལ་བས་ཐག་ཐལ་སྐུལ་རུ་མ་ཐོང་བ་ན་སྐུལ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་སྒྲོ་སྒྲོ་ལྷོ་སྤྱིང་རྒྱུན་ལ་མ་ལྷོས་པར་མི་ལྷོག་གོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ཐག་པ་ལྟ་སྟེ་ཕྱང་པོ། མུན་པ་ཆོད་ཆུབ་དང་མིག་མི་གསལ་བ་ལྟ་སྟེ་ལྟ་སྟེ་ཆུན་ཆོད་ས་པ། སྐུལ་འཛིན་ལྟ་སྟེ་རར་འཛིན་ཏེ། དེ་ལ་མུན་པ་དེར་ལག་པས་ལྟ་ཅིང་སྐུལ་བཅའ་ཡང་སྐུལ་དང་ལག་པ་མ་སྤྱད་ཀྱང་ད་

༡༢། །རུང་རྒྱལ་འཛིན་མི་ལྷོག་པར་ཡིད་རྒྱག་ཏིང་ངེ་འདུག་པ་བཞིན་དུ། མགོ་བོ་བདག་ཡིན་ནམ། ལག་པ་བདག་ཡིན་ནམ་ཞེས་མིན་པར་གཤམ་ནས་ལུས་ཀུན་རྩེ་དབྱུང་དེ་བདག་མ་རྟེན་གྱང་བདག་མེད་ལ་ངེས་པ་མི་རྩེ་བ་ནི་དབྱུང་པ་གནད་དུ་མ་སོང་བའོ། །དེ་ལ་མུན་ཁང་དེར་མར་མེ་གསལ་ལ་བ་བརྟེན་ས་ཏེ་ཀུན་རྩེ་སྤང་བར་བུས་ནས་གང་རྒྱལ་དུ་མཐོང་བ་དེ་ནིང་ཐག་པར་ངེས་ན་འདི་ན་རྒྱལ་མེད་གྱང་ཐག་པ་ལ་རྒྱལ་དུ་འབྱུལ་ལོ་ཞེས་ལུལ་རྒྱལ་མེད་པར་མཐོང་ནས་རྒྱལ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་རང་ཞི་བ་བཞིན་དུ། སྤང་ལུ་འདི་ལ་བདག་རྩེ་བཟུང་བའི་བདག་ནི་བརྟགས་པ་ཅམ་ལས་མེད་དོ་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དབྱུང་ཐག་ཆད་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་གའི་རྒྱན་གོམས་པས་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། བདག་གཤམ་པར་འདོད་པ་དགག། བདག་བཅའ་བོར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ། གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། གཤམ་བྱ་ཐམས་ཅད་དེ་ནིང་ནི་བྱ་རྩེ་ལུང་གནས་ཏེ། དེ་ལ་བདག་ནི་གཤམ་རིག་གི་རྩེས་བུ་རྣམ་འགྱུར་ཀུན་ཟ་བ་པོ་འམ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ཡིན་ལ་བྱེད་པོ་མིན་པ། རྟག་པའི་དངོས་པོ། ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་བྲལ་བ། བྱ་བ་མེད་པ་ཞིག་རྩེ་འདོད། དེའི་སྤྱོད་ལུལ་ཐམས་ཅད་ནི་གཙོ་བོ་ལས་བྱུང་སྟེ། རྩལ་རྒྱག་བསྐལ་དང་། སྤྱིང་སྤྱོདས་བདེ་བ། མུན་པ་བརྟང་སྒྲོམས་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ན་གཙོ་བོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། རྣམ་འགྱུར་ཉེར་གསུམ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་སྟེ་བུམ་པའི་རྒྱ་འཛིམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་

ལས་སྒོའམ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་མེ་ཡོང་ངོས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་དེར་ཁྱེན་ས་དེ་ཙམ་ལྟ་དང་། བང་ནས་སྒྲིམ་བུ་གཉིས་ཀ་སྒྲུང་སྟེ། དེ་གཉིས་འདྲེས་པ་ལྟ་བུར་མཚམས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ཡུལ་ལ་ཡོངས་སྒྲུབ་པ་དེའི་དབང་ལས་ར་རྒྱལ་
 འབྱུང་སྟེ། དེའང་རྒྱམ་པར་འགྱུར་བ་ཅན། སྒྲིང་སྒྲོབས་ཅན། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་ར་རྒྱལ་གསུམ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་གིས་སོ། །དེ་དག་གི་བང་ནས་དང་པོ་ལས་སྒྲུབ་ཤིག་གསུགས་རོ་དྲི་སྟེ་དེ་ཙམ་ལྟ་འབྱུང་སྟེ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་གི་
 དབང་གིས་མམ་མཐའ་རྒྱུར་མེ་རུ་ས་སྟེ་འབྱུང་བ་ལྟ་འབྱུང་ངོ། །སྒྲིང་སྒྲོབས་ཅན་གྱི་ར་རྒྱལ་ལས་མིག་སྟགས་ལུས་གྱི་དབང་པོ་ལྟ་དང་། དག་ལག་པ། རྒྱུ་པ། རྒྱུ་པ། མདོ་མས་ཏེ་ལས་གྱི་དབང་པོ་ལྟ་དང་། བྱེད་མེད་དུ་ཡིད་
 གྱི་དབང་པོ་དང་བརྒྱ་གཅིག་འབྱུང་ངོ། །མུན་པ་ཅན་གྱི་ར་རྒྱལ་གྱིས་དེ་གཉིས་གྱི་གྲོགས་བྱེད་དོ། །དེས་ན་གཙོ་པོ་ནི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་མུ་དང་། ཆེན་པོ། ར་རྒྱལ། དེ་ཙམ་ལྟ་སྟེ་བདུན་ནི་རང་བཞིན་དང་རྒྱམ་འགྱུར་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མུ་དང་། ལྟག་མ་བརྒྱ་དྲུག་པོ་ནི་རྒྱམ་འགྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་མུ་དང་། སྒྲིམ་བུ་ནི་རང་བཞིན་དང་རྒྱམ་འགྱུར་གཉིས་ཀ་མིན་པ་སྟེ་མུ་བཞིའོ། །སྒྲིམ་བུ་ནི་གེས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་གེས་པོ་དང་། གཙོ་པོ་དང་སྒྲིམ་
 བུ་ནི་རྟག་པའོ། །དེ་ལ་དེ་ལྟར་བདེ་སྟགས་ནི་ཁྱེད་ལྟེ་གེས་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། བང་གེས་པའི་རྒྱས་སུ་མེད་ཀྱང་། སྒོའམ་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲུང་ནས་ཡོད་པ་བདག་གིས་ཡོངས་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་བདག་གེས་པ་དང་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་མ་

མཁུ་
ཕུ་
མཁུ་གཉིས་
འགྲེལ་

ལྷ། །རྩམ་པས་བདག་གི་བར་རྫོམ་པ་ཙམ་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་འདི་པས་བདག་སེས་པར་འདོད་ལ། བྱེ་བྲག་པ་ལོགས་ཀྱིས་བེམ་པོར་འདོད་པས་དེ་གཉིས་བཀག་པས་གཞན་ཀུན་གྱི་འཕྲིན་ལུགས་པར་འགྱུར་
བས་དེ་འགོག་པ་ལ། དང་པོ་གྲངས་ཙན་པའི་འདོད་པ་ལྟར་བདག་སེས་པའི་རང་བཞིན་རྟག་པ་ནི་མེད་དེ། གལ་ཏེ་སྒྲ་འཛིན་པ་ཡི་སེས་པ་དེ་རྟག་པ་ཞིག་ན། རྩམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོཅ་སྒྲ་འཛིན་པར་འགྱུར་དེ། དེ་ལྟར་སྒྲ་འཛིན་
བཞིན་པའི་སྒྲ་བས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སེས་པ་དེ། དེ་བཞིན་དུ་རྟག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྩམ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲ་མི་འཛིན་པ་ནི་སེས་པ་མི་རྟག་པས་མ་ཡིན་གྱིང་། ཡུལ་སྒྲ་ད་ལྟ་ཡུལ་དུ་མེད་པས་ཡིན་ཅོ་སྒྲ་མ་ན། ཡུལ་སེས་བྱ་
སྒྲ་ལྟ་བུ་དེ་མེད་ན་ཡུལ་ཙན་དེས་ཅི་ཞིག་རིག་པ་འཕམ་སེས་ནས། ལྷ་མཚན་གང་གིས་ན་ཡུལ་དེ་དང་དེ་སེས་པ་ཞེས་རྫོད་པར་བྱེད། གལ་ཏེ་ཡུལ་དེ་བཟུང་བའམ་སེས་པ་མེད་གྱིང་དེ་སེས་པ་འོ་ཞེས་སེམས་སྤེད་རྣམ་པར་འཛོག་
ན། སྤེད་ཡང་སྒྲ་ལོགས་སེས་པའི་སེས་པར་ཐལ་དེ། ཡུལ་མ་སེས་གྱིང་སེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡུལ་སེས་བྱ་ཉིད་ཡུལ་དུ་གནས་པ་མེད་པར་དེའི་ཡུལ་ཙན་གྱི་སེས་པ་མེད་ཅེས་སུ་ངེས་དེ། སེས་པ་ནི་ཡུལ་གང་དང་
གང་སེས་པ་དེ་ལ་ལྟོས་པ་ཙན་ཡིན་གྱི། ཡུལ་མ་སེས་གྱིང་སེས་པ་ཡིན་པ་ནི་མི་མྱོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་སྒྲ་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲ་དེ་ལས་སྒྲེས་པའི་ཡུལ་ཙན་སྒྲའི་སེས་པ་འཕར་རྒྱ་ལོག་པས་ན་ད་ལྟ་གལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་

མཛེད་གྲགས།

དུས་ལྷན་ཅིག་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐོར་ལོ་ལོ་ཡིན་པས་སེམས་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སྐོར་པ་ནི་མི་སྤྱིད་དོ། །འོ་ན་རེ། སྐོར་དེ་ནི་མི་སྤྱིད་དོ། རྒྱུ་སྐྱེ་སེམས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཕྱིས་གཟུགས་སྟོགས་གཞན་ཞིག་སེམས་པས་ན། སེམས་པ་རྟག་
པ་ཡིན་གྱི་སེམས་ལྷན་སྐོར་ལོ་དམིགས་པའི་སྐད་པར་ཅམ་མོ་སྒྲམ་ན། རྒྱུ་སྐྱེ་སེམས་ཉིད་རྟག་པས་ན་གཟུགས་སྟོགས་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་སྒྲ་སྟོས་པའང་ཅི་སྟེ་མིན་ཏེ་རྒྱུ་སྐྱེ་རང་གི་རོ་བོ་མ་དོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཆོ་སྟོས་པ་ནི་
ཡུལ་སྐྱེ་མི་ཉི་པའི་ཕྱིར་སྒྲམ་ན། ཡུལ་མི་དཔ་དེས་ན་ཡུལ་དེའི་སེམས་པའང་མི་དཔ་དེ་རིགས་པ་རྒྱུ་སྐྱེ་བཞིན། གཞན་ཡང་ཁྱེད་བདག་སེམས་རིག་གི་སྐྱེས་སུ་བམས་ཅད་ལ་ཡུལ་པར་འདོད་ན། རྒྱུ་སྐྱེ་མཐོང་དག་ལ་ཉེ་བ་དང་མི་
ཉི་བའང་ག་ལ་འཐད་དོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེ་འཛིན་གྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་འཛིན་པར་མི་རྒྱུ་སྐྱེ་ཉི་དེ་གཉིས་རོ་བོ་བཟད་དཔས་སོ། །ཡང་འདི་རྒྱུ་སྐྱེ་ཡུལ་སྐྱེ་དང་གཟུགས་སྐྱེ་སུ་ནི་བཟད་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཡུལ་ཅན་
གྱི་སྐྱེ་མའི་རང་བཞིན་མ་དོར་བཞིན་དུ་ཕྱི་མར་འགྱུར་བའི་སྐྱེ་བས་ག་ལ་ཡོད་དེ། སེམས་ཆོན་དཀར་པོས་བསྒྱུར་བ་མ་བཟད་བཞིན་ནག་པོར་འགྱུར་མི་སེམས་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་སྐྱེ་ལོ་ལས་གྱིད། གཅིག་གིས་གཉིས་སེམས་མ་
ཡིན་ཏེ། །དབང་པོའི་སྐྱེ་མས་ནི་དེས་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །འདིས་སེམས་པ་རྟག་པ་དང་གཅིག་བདེན་འགོག་པ་སྟེ། གཞན་དུ་སེམས་པའི་སྐད་གཅིག་ལ་སྐྱེ་སེམས་ན་གཟུགས་མི་སེམས་ཞེས་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། རྟག་མི་དཔ་

༡༡། །ཀྱི་ཤེས་པ་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་རུང་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འདྲ་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཤེས་པ་དག་ནང་ཡན་ཚུན་གཅིག་མིན་ལ། ཡིན་ན་ཁ་དོག་ལྟ་ལྟར་གྱི་ཁྱ་འཛིན་དང་སྟོ་འཛིན་ཁྱུང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་དག་ན་རེ། སྒྲིམ་སུ་གཅིག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་སུ་ཡང་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་སྐྱུ་དང་གཟུགས་ལྟ་སུ་ནི་མི་འགལ་རྟེ། རྒྱུ་འབྱུར་གྱི་དཔེ་ནས་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱི་དཔེ་ནས་སྐྱུ་ཡང་ཡིན་རྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ན་གཟུགས་འཛིན་གྱི་ཆོ་ན་སྐྱའི་རྒྱུ་འབྱུར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་། སྐྱའི་རང་བཞིན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་སྐྱ་སྐྱ་ཤེས་མི་རྟག་པར་ཐལ་པའི་སྟོན་མེད་ཟེར་ན། དེའི་དཔེ་མ་གྲུབ་སྟེ་སྒྲིམ་སུ་གཅིག་པ་དང་སུར་བཞག་པ་ནི་ལྟོས་ས་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས་བརྟགས་པ་ཙམ་སྟེ་དོན་དམ་པར་རང་གི་དོ་བོས་པ་སུ་གཉིས་ཀར་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་། རང་གི་དོ་བོས་པར་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེའི་སུའི་གནས་སྐབས་སུ་འབྱུར་པ་མི་ཤིང་དེ་པ་ནི་སུའི་སྟོན་དུ་ཡོད་པས་ཁྱུང་པའི་ཕྱིར། ཡང་སུའི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཡང་འབྱུར་མི་ཤིང་དེ་སུ་པའི་སྟོན་དུ་མི་ཤིང་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ན་དེ་བརྟགས་པ་ཙམ་མོ། །བརྟགས་པ་ཙམ་ནི་རེད་གྱིས་ཀྱང་འགོག་པར་མི་འདོད་མོད་དཔེ་སྟོན་གྱི་ཞེ་འདོད་འབྱུང་པར་མི་འབྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ན་པ་ཡང་ཡིན་ལ་སུ་ཡང་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་སྟེང་ན་ཡོད་དགོས་རྟེ། འདི་

མཛེས་པ་ལྟར་

ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལས་གཞན་དུ་ཁས་མ་བྱུངས་པས། ཡོན་ཏན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་མཆོག་། མཐོང་བའི་ལམ་དུ་འགྲོ་མ་ཡིན། མཐོང་བའི་ལམ་དུ་གང་གྱུར་པ། ལྷུ་མ་ལྟ་བུར་གྱིན་དུ་གསོག་ཅིས་
འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་སྤྱིར་སྤྱོད་པས་དུལ་དང་ལྷན་པའི་ངོ་བོ་ནི་བྱ་མིན་ལ་ཕ་ཡང་མིན་ཏེ། རྒྱལ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་དོན་དམ་པར་སྤྱི་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུར་འཛིག་ཅིང་སྤྱི་ལ་ལྟོས་ནས་ཕར་བཞག་སྟེ་
གང་དུ་འང་བཞག་མི་རུང་ངོ་། །དེས་ན་ཁྱོད་དོན་དམ་པ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བསམས་ཏེ་གཟུགས་འཛིན་གྱི་ཆེན་འང་སྤྱི་འཛིན་ཡོད་དོ་བསམས་ན། རྒྱལ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པའམ། ཡང་ན་
སྤྱིར་དུས་ནའང་སྤྱི་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པས་ཁ་ཅིག་གི་ཆེན་འཛིན་པ་དང་ཁ་ཅིག་ཆེན་མི་འཛིན་པ་མི་སྤྱིད་དོ། །དོན་གྱིང་མ་གྱུ་བ་སྟེ་གཟུགས་འཛིན་པ་དེ་སྤྱི་གེས་གྱི་རང་
བཞིན་དུ་འང་ཡོད་ན་སྤྱིར་དུ་རུང་བས་དམིགས་དགོས་ན། གཟུགས་འཛིན་དེ་ནི་སྤྱི་འཛིན་དང་ལྷན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་རྒྱལ་ཡང་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སྤྱིར་གསལ་ཡོད་པར་ཡང་མི་མཐོང་ངོ་། །
ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དེ་སྤྱི་འཛིན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་ཡང་གེས་པའི་ངོ་བོ་ནི་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གར་མ་ཁན་གཅིག་ཉིད་སྤྱོད་ལྟེ་ཆ་བྱུང་བུས་པ་དང་། ཕྱི་དྲོ་གནོད་སྤྱོད་གྱི་ཆ་ལུགས་བུས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱིར་

ཆ་མི་བདེན་དུ་རྒྱལ་གྱིང་། རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ནི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་སྟོན་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སོ། །དེ་ལ་ལན་དུ། ཡུལ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སེས་པ་ཙམ་ཞིག་ནི་སེས་པ་སྡུ་བྱི་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་མེད་པར་རྗེས་སུ་
འགྲོ་བས་སེས་པ་ཙམ་གྱི་གཅིག་ཉིད་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་སྟེས་སུ་ཐམས་ཅད་གྲུན་གཅིག་ཉིད་དུ་ཐལ་དེ་སེས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལ་སེས་པ་ཡིན་པ་ཙམ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་མི་སྤྱིད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་སེས་པ་ཙམ་བདག་
དང་སེས་པ་མེད་གཙོ་བོ་སྟགས་ཉེར་བཞི་པོ་དག་གྱིང་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་དེ་གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་མཚུངས་ཤིང་ཁྱད་པར་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སེས་པ་མིན་པ་གཞན་བསལ་
བའོམ་གཞན་ལས་ལོག་པའི་ཆ་ནས་སེས་པ་ཙམ་ལྟོག་ཡོད་གྱིང་དེ་ནི་བདག་སེས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་ཡུལ་དང་བྲལ་བའི་སེས་པ་རྒྱུད་རྒྱུད་པོ་གཅིག་ནི་མི་སྤྱིད་དེ་གཟུགས་མེད་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སེས་བྱ་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་མི་མཐུན་པ་བསལ་བའི་ལྟོག་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་སྟེ་ཞེས་ཐ་སྟོང་བྱེད་པ་ནི་རང་སྟེ་ནང་པའི་ཐ་སྟོང་གི་རྒྱལ་སྤྱོད་མེད་པ་སྟེ་འདིར་ཡང་ལྷག་ས་གྱིས་དོན་དེ་བརྟན་པའོ། །གལ་དེ་བྱེ་བྲག་དུ་གྱུར་
པའི་གནས་སྤྲེལ་ཐ་དད་པ་དག་མི་བདེན་པའོམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་གྱིང་། བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ཁྱད་མེད་དུ་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་གཅིག་སུ་པ་ཞིག་ཅི་སྟེ་མེད་སྟུང་ན། དེ་ནི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་གཅིག་དུ་འབྱུང་བའི་སྟེ་ཡོད་འདོན་

ལྷ། །ཀྱི་ལོག་རྟོག་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་བསལ་བའི་ཕ་རོལ་ན་སྐྱུ་མོང་དུ་འདྲ་བའི་རྟོན་ནམ་སྟེ་གཅིག་ཕུ་ཞིག་གང་ཡིན་ཏེ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །གཉིས་པ། རིགས་པ་ཅན་ལ་སྟགས་པ་ན་རེ། འདི་ལྟར་
 བེས་བྱ་ནི་ཆོག་གི་དོན་དུག་དུ་འདྲ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། རྩམ་དང་ཡོན་ཏན་ལས་དང་སྟེ། །བྱེ་བྲག་འདྲ་བ་རྣམ་པ་དུག་ །ཅིས་པ་ལྟར་གྱི་རྩམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དག་སྟེ། བདག་དང་། དུས་དང་། དུལ་དང་། བྱུགས་དང་། རྣམ་མཁའ་
 དང་། ས་ཁུ་མེ་རྒྱུང་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལྟ་རྟག་པའི་རྩམ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་བཞི་མི་རྟག་པའི་རྩམ་སྟེ་འདོད། རྩམ་གྱི་མཚན་ནི་ད་ཀྱང་ལས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟོན་བྱེད་པ་ཞིག་དུ་འདོད། ཡོན་ཏན་ནི་ར་བཞི་སྟེ། གངས་ཚད་ལྡན་པ་
 སྟགས་བཅུ་གཅིག་རྩམ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། བདེ་སྟག་སྟགས་བཅུ་གསུམ་ནི་བདག་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད་དོ། །ལས་ནི་བརྒྱུད་བསྐྱུ་འདེགས་འཛོག་འགྲོ་བ་སྟེ། བྱི་ལ་བྱུ་བ་པ་དང་ནི་ཆོ་བ་གཉིས། བྱེ་བྲག་ནི་
 བྱུད་པར་དུ་བྱེད་པའི་རང་བཞིན། འདྲ་བ་ནི་ཡན་ཚུན་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་འང་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་དུ་འདྲ་བ་གཉིས་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་དབྱེ་བ་མང་དོ། །བདག་ནི་རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བྱུ་བ་པ་དང་རྟག་པ་ནི་དུ་འདོད་པས་
 བེས་པ་ཡིན་ཏེ། བེས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་ཅིང་མ་བྱུ་བ་པར་འགྱུར་བས་ན་བདག་ལ་བེས་པ་མེད་ཀྱང་། བེས་པ་དང་འདྲ་བས་ན་བདེ་སྟགས་བདག་གི་ཡིན་པར་ཞེན་གྱི། དོན་ལ་བདེ་སྟགས་ནང་གི་བེས་པོ་ནི་དུ་འདོད་དོ། །

བདག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་དེ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་སེམས་མེད་པ་འང་བདག་མིན་ཏེ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་བུམ་སྒྲུམ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། བདག་ནི་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་བདེ་
 སྒྲུབ་གི་རྟེན་དུ་འདོད་ན་སེམས་མེད་པ་དག་ནི་ནམ་ཡང་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །འོན་ཏེ་བདག་རང་ཉིད་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་ཀྱང་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་དེའི་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཡུལ་
 བེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ལྟར་ན་བདག་གིས་ཡུལ་མི་བེས་པར་འདོད་པ་འཇམ། བེས་པ་མེད་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་འཇིག་པར་བཤམ་ཏེ། དེ་ཡུལ་བེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྒྲུར་མི་བེས་པའི་བདག་
 ད་ལྟ་བེས་པར་གྱུར་པས་མི་རྟག་པར་བཤམ་ལོ། །ཅི་སྟེ་བདག་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པར་རྟག་ན། སེམས་པས་ཀྱང་བདག་དེ་ལ་ཡུལ་བེས་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་བཤམ། བདག་འགྱུར་མེད་ལ་སྒྲུར་གྱི་རང་
 བཞིན་ལས་གཞན་པར་བསྒྲུར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་མ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོན་གྱིས་ནམ་མཁའ་སྟོ་སོགས་སུ་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བེས་པ་མེད་པའི་བེམ་པོ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བཤམ་བ་ནམ་མཁའ་འདི་བདག་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་རྩོམ་པར་བྱས་པ་ཅམ་དུ་བྱད་དོ། །ཀྱེ་མ་རིགས་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་སྟོས་ལ་སྟོས་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་རྩོད་སྟོང་ལ། ལས་འབྲས་མི་འབྱད་པ་དང་། སྒྲིང་རྩི་འབྱད་པར་རྩོད་པ་གཉིས། དང་པོ། བདག་ཡོད་དུ་སྒྲུབ་རྒྱུ་མ་ན་རེ།

དཔེ་དུས་ན་རྒྱ་འགགས་པས་བྱལ་གྱང་། རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་དབང་ལས་འབྲས་སུ་འབྱེན་པར་ནི་ངེས་ལ། དེ་འདྲའི་འབྲས་སུ་དེ་འདྲ་རྒྱུ་འཛིན་ཆོག་ས་པ་གང་དུ་ཆང་བ་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲིབ་གྱི། གཞན་དུ་མ་ཡིན་
 རྟེན་པོ་ན་ས་ལ་བརྟལ་བ་བྲག་ལ་མི་སྒྲིབ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྤང་པོ་ལྟའི་རྒྱུན་རིགས་འདྲ་བར་མ་ཆད་པའི་རྒྱུད་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་། འབྲས་སུ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་པོ་གཅིག་པའི་རྣམ་བཞག་མཛད་དེ་འཇིག་
 རྟེན་པའི་སྤྱི་འཛུལ་ལུགས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གཅིག་དུ་ཡོད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། རྒྱུད་ནི་ཕྱིར་བ་བཞིན་དུ་བརྟགས་པ་སྟེ་དོན་ལ་མི་སྤྱིད་དོ། །དེ་འདྲ་
 གཞུགས་ཀྱས་གཞོན་དང་སྒྲིབ་པ་སྤྱི་མི་གཅིག་པར་རྟོགས་པར་སྒྲིབ་མོད། སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གསུངས་པ། འདས་པའི་སེམས་འགགས་ནས་མེད་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་སེམས་མ་སྒྲིབ་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་བདག་མིན་ཏེ་
 བདག་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་བས་སོ། །འོན་ཏེ་སྒྲིབ་སེམས་ད་ལྟ་བུ་འདི་བདག་གོ་སྒྲུལ་ན། ད་ལྟའི་སེམས་དེ་ཞིག་པར་གྱུར་པ་ན་ཡང་བདག་མེད་པར་འགྱུར་ན། བྱོད་བདག་ནི་སྒྲུལ་ནས་འདིར་འོང་། འདི་ནས་པ་རོལ་
 དུ་འགོ་བ་ཞིག་དུ་རྒྱུ་མས་པས་སྒྲིབ་སེམས་གྱུར་བདག་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་ལས་གྱུར། བྱམས་པ་ཉེར་སྒྲས་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི། །གཞན་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་མིན་ཏེ། །གང་དག་རང་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་

༡༩༩ །སོ་སོ་བ། །དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པར་རིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་བཞིན་རྒྱུད་བདག་ཡིན་པ་འགོག་པའི་དོན་དོ། །དཔེར་ན་རྩ་བའི་མི་སྡེ་པོ་སྡོན་པ་སྤྱི་བའི་ཆ་མེད་པ་ཁོང་སྡེ་གསོལ་ཅན་དེ་ཆ་གསལ་
ཕྱེན་སྡེ་པོ་སྤྱི་མཐོག་གི་ཆ་འགའ་ཡང་མི་རྟོག་པར་ཐར་ཐར་མེད་འགོ་བ་བཞིན། རྣམ་པར་དབྱུད་པས་བཅའ་ན་བདག་གུང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་བདག་གམ་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་མིན་ན་བྱང་
རྒྱུ་སེམས་དཔས་སྤྱི་ལ་དམིགས་ནས་སྡེ་ཆེ་སྡེ་ཆུང་པར་བྱེད་དེ་ཡུལ་མེད་པས་སོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་སྡེ་ཆེ་འི་ཡུལ་དང་བྱེད་པོ་མི་དམིགས་ཏེ། འགོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། རྟག་རྒྱུ་མ་འགགས་མ་སྡེས་ཉིད། ཅེས་འཆད་
པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འདྲའི་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྒོ་མ་འབྱོངས་ན་སྡེ་ཆེ་པ་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གནས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་སོགས་ལ་བདག་རྒྱ་བརྟགས་བཤིང་
ཞེན་པར་གྱུར་པའི་སྒོ་དོར་སྤང་རྒྱལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདེ་སྟག་བསྟུ་མེད་དུ་ཡོད་པ་ལ་བསྟོན་མི་རུས་པས། མི་ལམ་ལྟ་བུའི་སྟག་བསྟུ་ལ་གྱི་སྤང་བ་རྒྱན་ཆད་པའི་མི་གནས་པའི་སྤང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་དགོས་པ་འཇམ་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དགོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་བཤིང་ཁུར་དུ་བབྱང་བའི་སེམས་ཅན་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པས་མ་ཡིན་ཏེ། མྱོངས་པས་བདག་རྒྱ་

पुष्पपत्रपुष्प

五、

བདགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བདག་མེད་མཐོང་ཡང་སྟོང་རྗེའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པས་ན་བདག་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་དོན་མེད་པར་སྟག་བསྟེན་པ་གི་
སྒྲུང་པ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་སྒྱུར་བ་ཡོད་པ་དེས་ན་དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྟོང་རྗེ་འཇུག་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་ནི་བདག་དོན་ལ་མི་ཆགས་པ་དང་། གཞན་དག་དོན་མེད་བཞིན་དུ་སྟག་བསྟེན་པར་མཐོང་བ་དང་། བདག་བས་གཞན་
གཅེས་པའི་སྒྲོ་བྱགས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་གྱི་སྟག་བསྟེན་ཡང་གཉིད་འཐིབ་པོ་བཞིན་དུ་སེལ་རྒྱས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་མེད་ན་གང་གི་དོན་དུ་འབད་པའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་དེ་སུ་ཞིག་གིས་ཐོབ་པ་
ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཞེས་པའང་མི་རིགས་སོ་ཞེན། དོན་དམ་པར་བདེན་ཏེ་ཐོབ་པ་པོ་སེམས་ཅན་དང་ཐོབ་བུའི་འབྲས་བུ་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་མེད་པར་ཡང་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་དང་མ་འདས་པའང་དེ་
ཉིད་དུ་ན་ཁྱད་པར་མེད་ཅེས་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་སྒྲུང་ཆུལ་གྱི་དོར་ཡོད་དེ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་སྒྲོངས་པས་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་ལས་ཀྱང་ཉོན་ལྟོར་བའི་ཕྱོགས་དང་། དེ་ལྟོག་པའི་རྣམ་བུར་གི་ཆུལ་
གཉིས་ཀ་གྱུ་བ་ཅིང་། བྱང་འདས་ཞེས་གཞན་ན་མེད་གྱི་སྒྲོ་ལོར་བའི་རྣམ་རྟོག་ཟད་པ་ལ་བདགས་ཏེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས་དེ་ཕྱིར་ཐར་པ་ལོར་ཅམ་ཟད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲོངས་པའི་དབང་གིས་གཟུང་

༡༩། །འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པས་བཟུང་བ་ལ་འཁོར་བ་སྤང་ངོར་མི་བསྐྱ་བ་ཡོད་ལ། དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་ལྷོག་པའི་སྤང་འདས་ཀྱང་ཡོད་དེ། གདོན་གྱིས་བརྒྱམས་པའི་མི་མི་གཞན་དང་སྤྱོད་ལུལ་མཐུན་པར་གནས་ཀྱང་ཁོའི་སྤང་ངོར་ལ་འབྱུང་བའི་གཟུགས་ལ་སྟགས་པ་ཐུན་ཅི་ལྟག་གི་སྤང་བ་ཡོད་ལ་དེས་དེ་སྟུག་བསྐྱལ་ཞིང་སྟུག་བསྐྱལ་དེ་དང་བྲལ་བའི་བདེར་གནས་ཀྱང་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པར་སྤྱོད་དང་ཞི་བར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཐུར་འཛིང་གྲོལ་འཐད་གྱི། གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། །དེ་ནི་མེད་ཉིད་མི་འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཐོབ་པ་མེད་པ་ལ་ཐོབ་པར་རེ་ནས་ལམ་སྟགས་ལ་ཁྱོད་སྒྲོབ་པས་ཅི་བྱ་སྟེ། མྱོངས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་བརྒྱུག་བྱ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་ཐོབ་པ་མེད་ཀྱང་སྤང་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པས་ན། རེ་ཞིག་ཚས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སངས་མ་རྒྱས་གྱི་བར་དུ་འབྲས་བུ་མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཐོབ་བྱུར་ལྟ་བུའི་མྱོངས་པ་ནི་བརྒྱུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པའི་སྟུག་བསྐྱལ་ཉི་བར་ཞི་བར་བྱེད་དགོས་པས་སོ། །མཐར་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་བྲལ་བ་ན་སྤྱོད་ཞིར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གེས་སྒྲིབ་སྤྱོད་ལ་འདི་ཡང་ལྷོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ཡིན་གྱི། ད་ལྟ་སྤྱོད་མི་རྣམས་ཏེ་བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་མ་རྒྱད་པར་གནས་

2000

སྒྲུང་རྒྱུ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་མཐུན་པ་འདི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲུང་རྒྱུ་པ་ཕྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་འབྲས་སུ་ལ་སྒྲོལ་པར་ཅི་སྟེ་མི་བྱེད་དེ། གནས་སྒྲུང་མི་མཐུན་པ་འདི་སྒྲུང་དགོས་ཀྱང་ད་ལྟ་སྒྲུང་མ་རྒྱུས་གིར་ནམ་སྒྲུངས་པར་གྱུར་པ་ན་ཐོབ་པ་འདྲ་
མེད་ལ་སྒྲུང་པ་འདྲ་མེད་པ་འདི་དེ་ཉིད་མཛོན་དུ་འགྱུར་གྱི་དེའི་བར་དུ་འབྲས་སུ་འདི་རེ་འདོད་ཟད་པར་མི་རྒྱས་སོ། །འོན་པ་དག་ཏུ་མྱོངས་པ་འདྲ་དགག་པས་ཅི་བྱ་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་མི་མཐུངས་ཏེ་འབྲས་སུ་དོན་དུ་གཉིས་པ་འདི་སྒྲོ་
དེས་ནི་སྒྲུག་བསྐྱེལ་ཟད་པར་བྱས་ནས་རང་ལང་འགག་པར་བྱེད་དེ་གིར་ལས་ལྷུང་པ་འདི་མེས་གིར་སྒྲུག་པ་བཞིན་ནོ། །འཁོར་པ་འདི་སྒྲུག་བསྐྱེལ་བམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པ་འདི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འཇམ། རའོ་སྒྲུམ་པ་འདི་ར་རྒྱལ་པ་
བདག་ཡོད་དུ་བཟུང་པ་འདི་མྱོངས་པས་འཕེལ་པར་བྱེད་དེ། དེས་ན་བདག་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་མྱོངས་པ་དེ་ནི་བསྒྲོག་པར་བྱ་སྟེ། མྱོངས་པ་དེ་མེད་ན་བདག་ཏུ་མི་འཛིན་ལ། བདག་འཛིན་དེ་མེད་ན་འཁོར་པར་འཁོར་ཞིང་སྒྲོ་བར་
མི་འགྱུར་ཏེ། བར་དང་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དག་ལ། །བདག་དང་བདག་གི་སྒྲུམ་ཟད་ན། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ཟད་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་ཟད་པས་ན་སྒྲོ་བ་ཟད། །ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་པར། རི་རྒྱར་ཁྱོད་བདགས་པ་འདི་བདག་ལས་སྒྲོ་རྒྱུ་
པར་མི་རྒྱས་པ་དེ་བཞིན་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་པ་འདི་བདག་དེ་ལས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་སྒྲོ་ག་ཏུ་བསྒྲོག་པ་མེད་དེ་ཐོག་མེད་ནས་གཤིས་ལ་ཁྱུགས་པ་འདི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་མི་མཐུངས་ཏེ་བདགས་པ་ཅམ་རྟེན་ནས་འགྱུར་པ་འདི་

༩༩། །དབང་གིས་སྒྲུང་བ་ལ་སྒྲུབ་པའི་རྩེ་རྩེ་མི་སྒྲུང་བར་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་མེད་ལ་བསྒྲོག་གྱུར་མི་དགོས་མོད། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་རྟགས་པའི་བློ་བདག་མེད་
 བསྒྲོམས་པས་སྒྲོང་རུས་ཏེ། སྒྲུང་བས་སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་ཚད་མ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་སྒྲོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་བཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་སྐྱེན་གྱིས་རེ་ཞིག་སེམས་གོ་ལ་བ་
 ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དང་རིགས་པའི་ལམ་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་བློ་ཞུགས་པར་བྱས་ན་དེ་སེམས་གྱི་གསེས་ཡིན་པས་དེ་དང་སེམས་བྲལ་དུ་མི་རུང་སྟེ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སེམས་གྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་པ་ཏེ། །
 དེ་མ་རྣམས་ནི་གྲོ་ཁུར་པ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལས་གྱུར་བསྒྲོག་ཅེས་པ་འདིར། དེ་ལས་ཞེས་པ་བདག་འཛིན་སྒྲོག་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་། བདག་འཛིན་གྱི་རྣམ་གསལ་སྒྲོམས་ནས་འགྲེལ་ཚུལ་ཆེས་མང་བ་ཞིག་ལྟར་ཡང་འབྲེལ་
 འགྲིགས་པ་དགའ་ལ། འདིར་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གཞུང་བཟང་བཞིན་དུ་ཡུལ་དེ་དག་ལས་གྱུར་ཞེས་སྒྲུར་བར་བྱས་ན་དོན་དུ་འཐད་དོ་སྒྲུམ་པ་ཁོ་བོ་གཅིག་ལུ་རྣམ་རྟག་གོ། །གཉིས་པ་ཆོས་བདག་མེད་ལ། ལུས་དྲན་པ་ཉི་བར་
 བཞག་པ། ཆོར་བ་དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ། སེམས་དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ། ཆོས་དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་བཞི། དང་པོ་ལ། ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཡན་ལག་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ། ལུས་ཞེས་

བའང་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར་སྟེ་མཆོད་རྟོགས་པའི་ལུས་ཞེས་རེ་ལ་པོ་གཅིག་པུའི་རྣམ་པར་བཟུང་བ་དེ་ཡོད་ན་ལག་སྟགས་ལ་ཡོད་དགོས་ནའང་། པོ་ལ་གོང་སྟགས་རྟེན་
 པ་དང་། ཞེས་རྟེན་པ་ནི་ལུས་མོ་མན་ཆད་གྱི་སྟེ་མིང་ཡིན་གྱིང་། འདིར་བྱིན་པ་དང་བརྒྱ་སྟགས་སུ་སྟོས་པ་དང་། ས་གཞིའི་ངོས་ལ་བརྟེན་པའི་མཐིལ་ཉིད་རྟེན་པའི་མིང་སྟགས་ལུ་ལ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སོ། །བྱིན་པ་སྟེ་རྟེན་པ་དང་།
 བརྒྱ་དང་། རྟེན་པ་དང་། ལྟོ་པ་དང་། རྒྱུ་པ་དང་། བྱང་དང་། དཔུང་པ་དང་། ཕྱི་པ་ལྟགས་དང་། ལག་པ་དང་། མཚན་ཁུང་དང་། ལྷག་པ་དང་། རྟེན་ཁྲོལ་རྣམས་དང་། མགོ་དང་མགྱིན་པ་དག་རེ་རེ་ནས་ལུས་མིན་ཏེ། ལུས་
 གྱི་མཚན་ཉིད་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཏུར་ཁྲོད་ཏུ་འཕྲོར་བའི་ལུས་ཀྱི་ཏུམ་པུ་བཞིན་ད་ལྟ་འབྲེལ་བར་སྦྱང་ཡང་རུང་པམ་རྩེན་འདྲེས་པ་མེད་པར་རང་ས་ན་ཡོད་ན་དེ་རེ་རེ་ལུས་སུ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་ལག་པ་སྟགས་བཅད་གྱིང་།
 ལུས་གནས་པར་འདོད་པས་སོ། །དེས་ན་ལག་སྟགས་ཆ་གསུམ་པའི་ཆོགས་པ་ཙན་འདི་ལ་ལུས་ཞེས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་འདི་སྟུམ་ཏུ་དེ་དག་རེ་རེ་ལུས་མིན་ཡང་། ལུས་ནི་དེ་དག་ལ་བྱུང་ནས་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། ལུས་གཅིག་
 གི་ཆ་གསུམ་གྱིས་འདི་གྱུན་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ། ཆ་གསུམ་ཙན་ལུས་ཏུ་མས་རེ་རེ་བཞིན་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན། ག་ལ་ཏེ་ལུས་ཞེས་པ་འདི་ལག་སྟགས་ཡན་ལག་བཅས་ཅད་ལ་ཆ་གསུམ་སྟུགས་རེ་ཡིས་ནི་གནས་པར་གྱུར་པར་འདོད་

༡༣། ལུས་དེའི་ཆ་གསུམ་ལག་སྟགས་ཆ་སྟོ་སྟོ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་དུ་རྒྱག་མོད། ཆ་ཅན་ལུས་དེ་རང་ཉིད་ནི་གང་ན་གནས། ལག་སྟགས་ཀྱི་ལྷ་ལ་ལྟེ་བུ་ལ་ལྟེ་བུ་ལུས་མ་དམིགས་སོ། །
གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱན་ལྷན་གྱི་ལུས་རིལ་པོ་འཇམ་ཆ་ཆར་བ་རེ་ལག་སྟགས་ཡན་ལག་རྒྱུ་ལག་སྟགས་ལ་གནས་ན་ནི། ལག་སྟགས་ཡན་ལག་གི་གྲངས་ཇི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་གྱི་ལུས་དུ་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་འང་ལུས་རིལ་པོ་གཅིག་ལུ་ཞིག་
དུ་འཛིན་པས་དེ་ལྟ་སྟེ་མི་སྟེད་དོ། །དེས་ན་སྟེ་མཆོད་དུག་གི་སྟེ་དང་དེ་དག་གི་ནང་ཀྱན་དུ་རིགས་པས་བཅའ་ན་ལུས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ན་ལག་པ་སྟགས་ལ་ལུས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མེད་དོ། །ལག་སྟགས་རྒྱུ་
ལས་ལུས་གྱི་གདགས་གཞི་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མིན་ན། ལུས་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་མེད་དོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་པ་ལུས་མིན་སྟགས་གྱིས་ཡན་ལག་དང་གཅིག་མིན་པར་བསྟན་ལ། གལ་ཏེ་ལུས་འདི་སྟགས་གྱིས་ཡན་ལག་དང་
འབྲེལ་བ་ཅན་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་བསྟན་དོ། །དེས་ན་ལུས་མེད་ཀྱང་ལག་པ་སྟགས་ཡན་ལག་གི་སྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོངས་པ་ཡིས་ལུས་ཞེས་བརྟགས་པ་ཅམ་ལས་དོན་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན་མི་དང་འདྲ་བའི་དབྱིབས་
སྟུང་གོད་པའི་བྱུང་པར་གྱི་དབང་ལས་ཐོ་ཡོར་ལ་མིར་འབྱུང་པའི་སྟོ་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ན་ཇི་སྟེད་དབྱིབས་གྱི་བྱུང་པར་གྱི་རྒྱུ་ཆར་བ་དེ་སྟེད་དུ་ལུས་འདི་ནི་སྟེ་སྟེ་ལྟ་ལྟར་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་མ་ཆར་ན་སྟེ་སྟེ་པའི་ལུས་སྟེ།

पञ्चमः अङ्कः

2017

མི་འཛོལ་སྟེ་མཚན་འགྲུར་བའོ། མེར་མེར་པོ་དང་། བསྐྱེད་པ་ཏེ་ཐལ་བ་ལྷན་པའི་སྒྲུབ་སྤྱོད་པའི་ཁྱེད་པོ་ལྟེ། དེ་འདྲ་བར་སྤྱད་མེད་ཀྱང་ཡིན་ཅོ། དེ་བཞིན་ནི་སྤྱིད་ལག་པ་སྟོན་པ་ཡན་ལག་ལ། ལུས་སྤྱུ་གདགས་པའི་རྒྱུ་པོ་ལྟེ།
འབྲེལ་པར་གྱུར་པ་སྟོན་པ་དེ་དག་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་ཏེ་ལག་པ་སྟོན་པ་དེར་ལུས་སྤྱུ་སྤྱང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་སྤྱུ་ཡོད་པ་ནི་མིན་ཏེ་ག་དང་རུས་པའི་རྒྱུ་པོ་ལྟེ། འདིར་རྒྱུ་དཔེ་ལ་ལར། རི་སྤྱིད་རྒྱུ་ཚོགས་པ་དེ་སྤྱིད་
རྒྱུ། ཤིང་ནི་སྤྱིས་པ་སྤྱར་སྤྱར་བ། ཞིས་འབྱུང་པའི་དོན་སྤྱར་ན་གིང་ངམ་ཐོ་ཡོར་ལ་འབྱེད་པ་སྟོན་པ་དཔྱི་བས་ཀྱི་ཁྱུད་པར་དང་། སྤྱང་བ་མི་གསལ་པ་སྟོན་པ་རྒྱུ་ཚོགས་པ་སྤྱིད་རྒྱུ་སྤྱིས་པ་འཇམ་སྤྱད་མེད་རྒྱུ་སྤྱང་བ་བཞིན་རྒྱུ་
ཞིས་སྤྱར་པོ། བཀྲིས་པ། ལུས་མེད་ཀྱང་ལག་པ་སྟོན་པ་ཡན་ལག་ནི་མཛོན་སྤྱུ་མཐོང་བས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ལུས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་སོར་མོའི་ཚོགས་སོ་སོ་པའི་ཡན་ལག་ཅུ་ཀྱི་ཚོགས་པ་དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ལག་
པ་ཞིས་བཀྲུགས་པ་ནི་དོན་རྒྱུ་པ་པ་གང་ཞིག་ཡིན། སོར་མོ་དེ་འདྲ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ལ། ཚོགས་ཀྱང་རང་གི་ཕྱོགས་སོ་སོའི་ཆ་ཕྱེ་པ་དེ་རྒྱུ་པར་འགྲུར་ཏེ། སྤྱིད་གི་ཆ་འོག་མིན་ལ། འོག་གི་ཆ་སྤྱིད་མིན་པ་སྟོན་པ་མ་འདྲེས་
པར་གནས་སོ། ཆ་དེ་འདྲ་རགས་པའི་རྒྱལ་ནས་རྒྱལ་ཕྱན་གྱི་བར་རྒྱུ་ཞིང་། རྒྱལ་ཕྱར་པ་དེ་ལ་འདྲ་ཕྱོགས་སོ་སོའི་ཆར་སྤྱང་པའི་དཔྱི་བས་རྒྱུ་པར་འགྲུར་ཞིང་མཐར་གཏུགས་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་དཔྱི་བ་གང་རྒྱུ་འདྲ་ཆ་གཅིག་བདེན་

9

ལྷ། །ཕུ་བཅིག་མི་རྒྱུད་དེ་ཆ་གསུངས་པུལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྐུ་མཆོད་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱིས་རགས་པ་བརྒྱུ་མ་ཆེ་ཕྱོགས་པའི་སྒྲིང་འོག་གི་རྒྱལ་རྒྱལ་གིས་བསྐྱོར་བ་ན། དབུས་རྒྱལ་དེ་ལ་རྒྱལ་གཞིན་རྒྱལ་པོ་དང་
 རིག་པའི་ཆ་རེ་ཡོད་ན་ཆ་རྒྱལ་རྒྱུ་འགྱུར་ལ། མེད་ན་རྒྱལ་རྒྱལ་པོས་གོ་ས་གཅིག་ལས་མ་ལོན་པས་གོང་གུའི་རྒྱལ་ཆོགས་ཀྱང་རྒྱལ་ཕུན་ལས་ཆེར་མི་འགྱུར་དེ། རྒྱལ་གིས་ཅིག་ཅར་སྐྱར་བ་ན། །ཕྱ་རབ་རྒྱལ་ཆ་རྒྱལ་རྒྱུ་འགྱུར། །
 རྒྱལ་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན། །གོང་གུ་རྒྱལ་ཕུན་ཅུ་རྒྱུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལག་པ་སོགས་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་དང་གཟུགས་སྐྱར་ཐམས་ཅད་རགས་པ་ཕྱ་བ་དང་། ཕ་མོ་རྒྱལ་དང་། རྒྱལ་ཕྱ་རབ་དང་། དེ་
 ཕྱོགས་ཆའི་དབྱེ་བས་གཞུང་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་སྒྲིང་པར་འགྱུར་གྱི། གཟུགས་སྐྱུ་ཕུ་བ་པ་མེད་པ་དེས་ན་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་རྒྱུ་འགྱུར་གྱུ་བ་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་མི་ལམ་ལྟ་གུའི་གཟུགས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ནིད་ཀྱི་དབྱེད་པ་
 དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་སྐྱེ་གིན་ཆགས་རིགས་དེ་མི་རིགས་སོ། །གང་ཆེ་དེ་ལྟར་ལྟས་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་དེའི་ཕྱི་ཕྱག་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་ལ་ཁྱད་མེད་གང་ཡིན་དེ་བདེན་པར་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཞིས་པ་ལ། ཆོར་བའི་
 རོ་པོ་དང་། ལྷ་དང་། འབྲས་ལྷ་དང་། ཆོར་བ་པོ་ལ་དབྱུད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ། ཆོར་བ་སྐྱལ་བསྐྱལ་འདི་དེ་ཁོ་ན་ནིད་རྒྱུ་རང་གི་རོ་པོས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཅི་སྟེ་རྒྱུད་ལ་རབ་དགའ་སྟེ་བ་ལ་མི་གཞོད་དེ་

གཞོན་ཅིང་དགའ་བ་སྒྲེ་བར་མི་འགྱུར་ན་འང་དེ་ལྟར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་ན་སྟག་བསྐལ་ལ་གཞོན་པ་འང་དེས་གཤམ་ལྟ་སྟོས་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེ་སྟག་གཉིས་པོ་
 བཅས་ཚུན་འགལ་བ་ཡིན་ལ་གང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་དེ་གཅིག་གོས་སུ་མི་རུང་སྟེ། དངོས་པོས་རང་གི་ཚེས་ཉིད་འདྲར་བ་མི་སྤིང་བས་སོ། །དེས་ནི་ནང་གྲོ་ཡི་སྤྱིང་ན་ཚོར་བ་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་བསྟན་ནས། ད་ནི་ཕྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གསུངས་པ། གངས་ཅན་པ་སྟགས་འདྲོད་པ་ལྟར་བདེ་བ་ཕྱི་ལྟུང་གི་སྤྱིང་ན་འང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་ག་ཟུགས་བཟང་བ་དང་རོ་མངར་བ་སྟགས་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། ལུ་གི་བའི་ལྷ་རྒྱ་ལྟེ་
 གསུངས་བ་དང་འཛིགས་པས་སྟོས་པ་སྟགས་ལ་བས་ཞིམ་པོ་དང་ལྟན་མོ་སྟགས་ཀྱིས་ཅི་སྟེ་དགའ་བར་མི་བྱེད་དེ་ཞིམ་སྟགས་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ལ་བདེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མེད་ཚ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་སྟག་བསྐལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་
 རྒྱུ་ལ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཀྱང་ནང་གི་རབ་དུ་དགའ་བ་བྱུང་པར་ཅན་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་མི་སྤྱིང་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མས་རྒྱ་སྒྲར་བཞིན་ནོ་ཞེན། གང་ཞིག་ཉི་མས་སུ་སྤྱོད་པའི་བདག་ཉིད་མིན་པ་དེ་ནི་
 ཚོར་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་ཚོར་བའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉི་མས་སུ་མ་སྤྱོད་ཡང་ཚོར་བར་འཛོག་ན་ནམ་མཁའ་པའི་མི་ཏྲི་ཡང་ཚོར་བར་བལ་ལོ། །རིགས་པ་འདིས་གསུང་ལྡན་ཞིམ་སྟགས་མི་དགའ་བའང་གསུང་བ་སྟོབས་

ཨ་
ཏཱ་
ཐཱ་གཱ་ཐཱ་
འཕྲུ་

༡༡། |ཆེན་པོས་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་མི་མྱོང་བའི་ཟེར་ན་ཡང་འདི་བཞིན་དུ་དབྱུང་བར་བྱའོ། |དེ་ལ་དེ་དག་འདི་སྟུམ་དུ། གཏན་ནས་མ་མྱོང་བ་ཆོར་བར་མི་རུང་བས་ན་དགའ་བ་སྟོབས་ལྡན་མྱོང་བཞིན་པའི་
སྟབས་སུ་སྟག་བསྐལ་གཏན་མ་མྱོང་བ་ནི་མིན་ཀྱང་སྟག་བསྐལ་ཕྱ་མོ་ཉིད་དུ་ཡོད་པས་དེ་མྱོང་བ་མི་ཤེས་བས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཁུ་རམ་གྱི་ཁུ་བ་མང་པོའི་ནང་ན་ཚུ་ཁྱེ་ཐེགས་པ་ཕྱ་མོ་ལྟར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེན། ཟུང་གཅིག་ལ་
སྟག་བསྐལ་ཕྱ་མོ་དང་བདེ་བ་རྒྱས་མཚུངས་སུ་འགྲོགས་པ་ནི་མེད་དེ། ཡོད་ན་བདེ་སྟག་གཉིས་དུས་མཉམ་པར་ཟུང་གཅིག་ལ་སྟར་དུ་རུང་བ་ལ་དེ་མ་དམིགས་པ་དང་། ཟུང་གི་སྟག་བསྐལ་འདི་ཡི་རགས་པ་སྟོབས་ཆེན་པོའི་ཆ་
ནི་བདེ་བས་བསལ་བར་འདོད་པ་མིན་ནམ། དེ་ལྟར་ན་འདིའི་ཕྱ་བའང་ཅིས་མི་སེལ་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་གནས་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱབ་པར་ཚོན་པའི་གཞིར་གྱང་རེག་བཞིན་ནོ། |དེའི་
ཕྱིར་བདེ་བ་སྟོབས་ཆེན་མྱོང་བཞིན་པ་ན་དེའི་འགལ་ལྗོངས་ལྟར་ལྟར་པའི་སྟག་བསྐལ་ཕྱ་བའང་མྱོང་བ་མེད་དོ། |ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྟག་བསྐལ་ཕྱ་མོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་རང་གི་རྒྱས་པ་འབྱེན་མ་རྒྱས་པར་བདེ་བ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁ་བསྐྱར་ཏེ་
སྟངས་པས་ན། བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་གཞན་དགའ་བ་ཅི་མ་སྟེ་དགའ་བ་ཕྱ་མོའི་རྒྱུ་པར་མྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེལ་དཀར་པོ་རུལ་དམར་པོས་ཁ་བསྐྱར་ནས་དམར་པོར་སྟར་ཡང་ཤེལ་དཀར་པོ་མེད་པ་ནི་མིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེན།

མཛེས་པ་གསུང་།

དགའ་བ་ཙམ་དུ་གཏོགས་པའི་ཕྱ་མོ་ཉིད་དེའང་དགའ་བ་དེའི་རིགས་ཡིན་གྱི་ལྷག་བསྐྱེད་ནམ་ཡང་མ་ཡིན་ན། དེ་དོན་དུ་ལྷག་བསྐྱེད་ལོ་ཞེས་བརྟགས་པས་ཅི་བྱ་སྟེ། ལྷག་བསྐྱེད་ཉིད་དགའ་བ་ཕྱ་མོར་མྱོང་བའི་དགའ་བ་ཙམ་
དང་། དགའ་བ་རང་ཉིད་ཕྱ་མོར་མྱོང་བའི་དགའ་བ་ཙམ་གྱི་ཆ་ཞེས་བྱུང་པར་ཅི་ཞིག་གིས་འབྱེད་དེ་མེད་བཞིན་ནམ་གྱིས་བཙལ་བ་ནམ་མཁའ་ལ་མ་དུད་པ་བོར་བ་འདིས་ཅི་བྱ། དཔེ་དག་གུང་རང་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
བཀོད་པ་ཡིན་གྱི་དེས་མི་འགྲུབ་པོ། །གལ་ཏེ་འགལ་སྟེན་བདེ་བ་སྟོབས་ལྡན་སྟེས་པས་ན། ལྷ་མ་ཆར་པའི་ལྷག་བསྐྱེད་ནི་དེ་ཆོ་སྟེས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ནང་གི་རྟོག་པས་བདེ་
སྟོགས་སུ་མ་ངོན་པར་ཞེན་པའམ་བརྟགས་པ་ཡིན་པར་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་གསལ་བོར་འོངས་གིང་གྲུབ་པ་མིན་ནམ་སྟེ། འདི་ལྷར་བློ་ཉིད་བདེ་བར་སྟེས་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ལྷག་བསྐྱེད་མེད་ལ། ལྷག་བསྐྱེད་དུ་སྟེས་པའི་
སྐབས་སུ་ནི་བདེ་བ་མེད་ཅིང་སྟེན་ལས་རེས་འགའ་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བའི་བདེ་བ་དང་། དོར་བར་བྱ་བའི་ལྷག་བསྐྱེད་ཞེས་གྲུབ་གྲུབ་མོ་ཞིག་དུ་བལྟས་ནས་དེ་འདོར་ལེན་གྱི་ཆེད་དུ་
འབད་པ་ནི་འབྲུལ་བ་སྟེ་བདེ་ལྷག་ཅེས་པ་བློ་ཉིད་ཀྱིས་མ་ངོན་པར་མ་བརྟགས་གྱི་བར་དུ་བདེ་ལྷག་རང་མཆོན་པ་ཕྱི་དང་ནང་གུན་དུ་འང་མི་གནས་པས་སོ། །དཔེར་ན་ལྷགས་ནད་ཅན་དང་བཀྱིས་པ་ལ་མར་བྱུང་། གཙང་སྐྱ་

ཙམ་

9.

विषयसूची

༡༢། ཁམ་དང་ལག་པ་ལ་ལུང་ལུང་དང་། མི་སྐྱུ་པ་གོ་མས་པ་དང་ཆགས་ཅན་ལ་ལུང་མེད་གྱི་དངོས་པོ་བཞིན་དུ་རང་གི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བདེ་སྟགས་དེར་འགྱུར་བ་སྟེ་བདེ་སྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་མཚན་
པ་མེད་དོ། ཁུ་མཚན་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ན་ཚོར་བ་བདེ་སྟགས་ལ་དེ་ཉིད་དུ་མཐོན་པར་ཞེན་ནས་འདོར་ལེན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འཕྲོ་འདུ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་འདིའི་གཉེན་པོར་རི་རྒྱུད་བཅད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་
པར་དཔུང་པ་འདི་ལྟ་བུ་བསྒྲུམ་པར་བྱ་སྟེ། ཚོར་བ་ལ་མཐོན་པར་ཞེན་པའི་འཛིག་རྟོན་འདི་ཀུན་ནས་སྦྱོན་པ་བཞིན་དུ་འབྲུགས་པར་གྱུར་ཅིང་། དེའི་གཉེན་པོ་ནི་འདི་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་འདྲའི་རྣམ་པ་བརྟག་ཅིང་
དཔུང་པའི་ཞིང་ས་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་ལས་ལྷུང་བའི་ཚོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བསམ་གཏན་དེ་ནི་རྒྱལ་འཕྲོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱད་པའི་ཟས་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་ཟས་ཀྱིས་ལུས་རྒྱས་པ་དང་
དགའ་ཞིང་ཚོམ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་འཕྲོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆགས་བྱལ་གྱི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་ཞིང་རྟོགས་པའི་ལུས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་རྒྱལ་འཕྲོར་བ་རྣམས་ནི་ཚོར་བ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཡུལ་ལ་རོལ་ཞིང་།
འཛིག་རྟོན་པ་ཚོར་བ་ཉིད་གྱི་ཡུལ་ལ་གཡོང་ཞིང་རྒྱུག་གོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་ཡུལ་ཅན་དབང་པོ་དང་ཡུལ་གཟུགས་སྟགས་དོན་གཉིས་པོ་འདི་དག་པར་དང་བཅས་བཞིག་གམ་པར་མེད་ཅིག་ཡིན། དང་པོ་

पञ्चमः अङ्कः

ལྟར་ན། དེ་དག་གང་དུ་སྤྱད་པར་འགྱུར་ཏེ་བར་ཆེད་པ་ལ་སྤྱད་པ་མི་སྤྱིད་པ་གར་རྒྱལ་གྱི་རི་བཞིན། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ལ་བར་མེད་ན་ཡང་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་བལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་ཅན་གང་ཞིག་ཡུལ་གང་དང་སྤྱད་པར་འགྱུར་ཏེ། མིག་རང་ཉིད་རང་ཉིད་དང་སྤྱད་པ་མི་སྤྱིད་པ་བཞིན་ནོ། །དེར་ཁོ་ན་རེ། ཐལ་མོ་ཕན་ཚུན་སྤྱར་པ་ལ་སྟོགས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱད་པ་ཅི་སྟེ་མེད་སྟུང་ན། འདི་ལྟར་སྤྱད་པར་སྤྱང་བ་འདི་འདྲའི་དྲོག་པས་ཞེན་པ་ཅམ་སྟེ་ཡང་དག་པར་ཞི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་དབང་དོན་རགས་པ་ནི་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱད་པ་མེད་དེ། གང་མདུན་སྤྱད་ན་རྒྱལ་མ་སྤྱད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་རྒྱལ་གྱིས་དཔྱད་ན། རུལ་གཞན་གྱིས་བར་དུ་ཆེད་པའི་རུལ་རྒྱུ་མ་སྟེ་མ་སྤྱད་ལ། མཐར་བར་མ་ཆེད་པའི་དབང་དོན་གྱི་རུལ་སྤྱར་བ་སྤྱད་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལ་རུལ་སྤྱར་བ་ནི་སྤྱར་བ་ལ་འཇུག་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་ཆ་མེད་པས་གཞན་ཤོངས་པའམ་འཇུག་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་ནི་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀའང་མཉམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ངོས་གཅིག་གིས་སྤྱད་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་མ་སྤྱད་ན་ནི་ཆ་མེད་མིན་ཏེ། ད་རུང་མ་སྤྱད་པའི་རུལ་བཞག་ནས་སྤྱད་རུལ་དེ་ཉིད་ལ་དཔྱད་པ་འཇུག་ལ། ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱད་ན་ཕན་ཚུན་ཞུགས་ཤིང་ཐིམ་དགོས་ཀྱང་དེ་ལ་ཞུགས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་མེད་དོ། །མ་ཞུགས་པ་ལ་རུལ་གཉིས་པོ་གཅིག་དུ་འདྲེས་པ་མེད་ཅིང་། མ་འདྲེས་པ་ལ་སྤྱད་པའང་མེད་དེ། ཆ་མེད་སྤྱད་ན་སྟོགས་

མ
གྲང་ཆེན་པོ་
ལྟེན

༡༡། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐུད་དགོས་ཀྱི། ཐུགས་གཅིག་ཐུད་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆ་མེད་པའང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཐུད་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐུགས་གཅིག་དང་ཐུགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐུད་པ་གཉིས་ཀ་དེ་ལ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐུད་པ་ཡིན་པ་དང་ནི་ཆ་མེད་པ་ཡིན་པར་བྱོད་ཀྱིས་མཐོང་ན་ཁོ་བོ་ལ་བསྟན་པར་གྱིས་དང་ཐུད་པ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་མི་རུས་པའི་ཚད་དུ་
དགོངས་པའོ། །དེས་ལྟུང་དབང་གེས་གསུམ་འདུས་པ་ཞེས་པའི་དབང་དོན་འདུས་པ་མེད་པར་བསྟན་ནས། ཡང་རྣམ་གཤམ་ནི་རྟུལ་ཚོགས་པའི་ལུས་མེད་པ་ལ་ལྟུང་དང་ཐུད་པ་འཐད་པ་མིན་ཏེ། གང་ལུས་མེད་ཀྱང་ཐུད་པ་
ཡོད་ན་ནམ་མཁའ་དང་ལག་པ་ཐུད་པ་དང་། མོ་ག་གམ་གྱི་ཐུད་པ་ཡང་ཐུད་པར་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཡོད་པས་ན་དཔེ་འདི་མི་རུང་དོ་སྟུམ་ན་ལུས་མེད་ཀྱི་ཐུད་པ་དཔུང་པའི་ཕྱིར་མི་རུང་བ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཐུད་ཅིང་རེག་པ་
མེད་ཀྱང་ལྟུང་དབང་གེས་གསུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་བཞིན་སོར་མོའི་ཚོགས་ཡིན་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པར་ཚོགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པར་སྟར་རྣམ་པར་དཔུང་པ་བཞིན་དུ་གཤམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་རེག་པ་ཡོད་
པ་མིན་ན། འབྲས་བུ་ཚོར་བ་གང་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་དོན་དམ་པར་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་ངལ་བ་སྟུ་ཚོགས་པ་འདི་ཅི་ཞིག་གི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། གང་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་བདེ་བ་མེད་ལ། ཐུག་བསྐྱེད་གང་

བཞུགས་ལམ་གྱི་མོར་

གིས་གང་ཟག་གང་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་དེ་སྒྲུ་མའི་སེམས་ལ་བྱུང་པའི་སྒྲུང་བ་ཙམ་མོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ། འདི་ལྟར་སྟེང་པ་ལྟོག་མེད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུ་བས་ན་དེའི་རྒྱ་ཚོར་བ་ཅི་སྒྲུ་མེད་ཅེ་ན། འདི་ཡང་རྫོང་ས་
 པ་ཙམ་སྒྲུ་ཡང་དག་པར་མ་ཡིན་ནོ། །དེའང་གང་གི་ཚོ་ཚོར་བ་པོ་བདག་དང་སེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཡང་མེད་ཅེང་། དེས་སྒྲུང་བུ་ཚོར་བའང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ཚོ་ཚོར་བུ་དང་ཚོར་བུ་དང་དོན་ལ་མེད་པའི་གནས་
 སྐབས་འདི་ལྟ་བུ་མཐོང་ནས་ཚོར་བའི་རྒྱ་ལས་སྒྲུང་བའི་འབྲས་སུ་སྟེང་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་དེ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ། གལ་དེ་ཚོར་བ་དང་ཚོར་བ་པོ་མེད་ན་མཐོང་སྟགས་འདི་མི་འབྱུང་དོ་སྒྲུམ་ན། མིག་གིས་
 གཟུགས་མཐོང་བའང་ལུས་ཀྱིས་རེག་པ་སྒྲུ་ཐོག་མཐོང་གཉིས་ཀྱིས་བར་ཀུན་མཚོན་པར་བྱས་པའི་མཐོང་ཐོས་སྒྲུ་མ་པ་ལ་སྟགས་པ་འདི་དག་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་སྒྲུང་བ་ནི་རྒྱུ་ལས་སྒྲུ་མ་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་དེ། ལྟོ་བ་
 དཔོན་གྱིས། རྒྱུ་ལས་འདི་བཞིན་སྒྲུ་མ་བཞིན། དྲི་ཟའི་གོང་ཁྱེར་འདི་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་སྒྲུ་དང་དེ་བཞིན་གནས། དེ་བཞིན་དུ་ནི་འཇིག་པ་གསུངས། ཞེས་སོ། །དེས་ན་མི་བདེན་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་ཙམ་ལས་ཡང་དག་པར་ན་
 མི་མཐོང་སྒྲུ། འདི་ལྟར་ཚོར་བ་དང་དེ་སྒྲུང་བའི་སེམས་དུས་མཉམ་མམ་མི་མཉམ་ཞེས་དབྱེད་ཆོ། དུས་མཉམ་པར་གྱུར་ན་ནི། ལྟོང་བུ་སེམས་དང་སྒྲུང་བུ་ཚོར་བ་གཉིས་དུས་སྒྲུ་ཕྱི་མེད་པར་སྒྲུན་ཅིག་དུ་སྒྲུས་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་

༡༩༡། །དེ་སེམས་པ་དེ་ཡིས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པ་ནི་གང་གང་གི་སྒྲིན་དུ་མེད་པས་ཡན་རྒྱན་མི་ལྟོས་གིང་འབྲེལ་མེད་སོ་སོ་བའི་ཕྱིར་མི་སྤྱོད་ངོ་། །གལ་ཏེ་དུས་མི་མཉམ་པར་ཆོར་བ་སྤར་
 སྤྱོས་པ་དང་། སེམས་སྤྱི་མར་སྤྱོས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཆོར་བའི་རྒྱལ་ཡན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཆོར་བ་དེ་སེམས་ཀྱི་རང་དུས་ན་མེད་པས་དངོས་སུ་སྤྱོད་པ་མིན་པར་དུན་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏེ་འདས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དུན་
 པ་ཡིན་གྱི་འདས་པ་ད་ལྟ་མེད་པས་གསལ་པོར་སྤྱོད་པ་མི་སྤྱོད་ངོ་། །དེས་ན་འདས་པ་ལ་དུན་པ་དེ་འར་བརྟགས་ན་རྒྱན་ཏེ་འདས་པ་ཉིད་ད་ལྟ་ཡུལ་དུ་མི་གནས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོར་བྱེད་གྱི་སེམས་འདས་པ་ནི་འགགས་ཐིན་
 པས་དེས་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་ལ། ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་ཀྱིས་མི་སྤྱོད་པར་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པའོ། །དེ་བཞིན་ཡུལ་ཆོར་བ་འདས་པ་ནི་དུན་པ་ལས་མི་སྤྱོད་ལ། ད་ལྟ་ནི་སྤྱོད་མི་ཤེས། མ་འོངས་ནི་མེད་པས་ད་ལྟའི་ཤེས་པས་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་
 ཏོ། །འདི་ལྟར་ཆོར་བ་རང་གིས་རང་སྤྱོད་པར་མི་རིགས་ཏེ་རང་ལ་རང་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་བཀག་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོར་བ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པས་ཀྱང་མི་སྤྱོད་པར་བཤད་མ་ཐག་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ན།
 ཆོར་བ་དེ་ཆོར་བ་པོ་འགའ་ཡང་ཡང་དག་པར་མེད་དེ། ལྷ་མཆོན་དེས་ན་ཆོར་བ་འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་པོའི་བདག་མེད་པར་སྤྱོད་པོའི་ཆོགས་པ་རྗེ་ལམ་སྤྱོད་མ་ལྟ་སུ་འདི་ལ་ཆོར་བ་སྤྱོད་པས་ལ་བ་

ཞེས་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་འདི་ཡིས་ཇི་སྟེ་གཞོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རོན་རྩ་ན་པན་གཞོན་གང་ཡང་མེད་དོ། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། ཡིད་ཤེས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན། རྣམ་ཤེས་ལྷ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་འོ། །
 དང་པོ་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ནི། རང་གི་དབང་པོ་ལ་མི་གནས་ཤིང་། བྱིའི་གཞུགས་སོགས་ལུལ་ལ་མི་གནས། དེ་གཉིས་ཀྱི་པར་ནའང་གནས་པ་མིན་ལ། རང་ལུས་ཀྱི་དབུས་དང་། བྱི་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ལའང་སེམས་མི་རྟོན་
 དོ། །བཞོན་མ་ཐག་པ་རྣམས་ལས་གནན་རྩ་ཡང་ནི་རྟོན་པ་མིན་ཞིང་། གང་ཞིག་ལུས་ཉིད་ནི་ཡིད་མིན་ལ། ལུས་ལ་འདྲེས་ཤིང་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་འདྲ་ཡང་མེད་པ་དེ་ནི། རྩུང་ཟང་
 རྩུང་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རང་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་འོ། །གཉིས་པ། ཤེས་བྱ་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་སྤར་མིག་ཤེས་སོགས་ཡོད་ན་ཤེས་པ་དེ་ནི་ལུས་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྟེ་སྟེ། དེའི་ཆོ་
 ལུང་མེད་པས་ལུས་ཅན་སྟེ་པ་མེད་དོ། །ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་ལྟར་ཅིག་རྩ་སྟེ་ནའང་ཤེས་པ་དེ་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྟེ་སྟེ། ཤེས་པ་མ་སྟེས་པར་དམིགས་རྟོན་མི་སྟེ་པས་སྟེད་མི་རུས་ལ། དམིགས་རྟོན་སྟེས་ན་ཤེས་པ་འདྲ་སྟེས་མིན་
 པས་སྟེད་ཕྱིད་རྩ་མི་འོས་པས་འབྲེལ་མེད་རྩ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དོ། །འོན་ཏེ་ཤེས་བྱའི་ཕྱིས་ཡོད་ན། དེ་ཆོ་ཤེས་བྱ་གང་ལས་སྟེ་སྟེ། དེའི་དམིགས་ལུས་འགགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ད་ལྟར་ཡོད་དམ་མེད།

༦༩། །ཡོད་ན་འགགས་པ་མིན་ཏེ་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་ལ། མེད་ཀྱང་སྐྱེད་ན་ས་པོན་ཆོག་པས་སྐྱུ་གུ་དང་། རི་པོར་རྩས་ཀྱང་མིག་གེས་ལ་སོགས་སྐྱེད་པར་བལ་ལོ། །ཞིག་མ་ཞིག་ཀྱང་དེ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །
བཞི་པ་ཆོས་དྲན་པ་ཉིར་བཞག་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་སྐྱིར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་བྱེ་བྲག་དུ་དབྱུང་པའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། རྩོད་སྤྱོད་གཉིས། དང་པོ། ལྷར་བཤད་པ་དེ་ལྷར་འདུས་བྱས་
འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །གང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ལ་གནས་པ་སོགས་ཀྱང་མེད་དོ། །དོན་དུ་ན། འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །འོང་བ་
མེད་པ་འགོ་མེད་པ། །བྱ་དང་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། བསྐྱུ་བ་བྱ་མི་འབྱུང་པ་སྤྱོད་པ། རྒྱ་བ་བྱེད་མི་འབྱུང་པ་སྤྱོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྷར་གེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
ཡར་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་ཟད་ཀྱང་མེད་ན་སྐྱེ་འགག་དང་འགོ་འོང་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀུན་རྩོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། གང་ཀུན་རྩོད་མི་འདོད་པ་དེ་ལ་དོན་དམ་ཀྱང་མེད་པས་བདེན་པ་གཉིས་ཀའང་ག་ལ་
ཡོད་དེ་བདེན་པ་གཅིག་དུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། བདེན་པ་གཉིས་སུ་བཞག་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་མ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཅུམ་སྟེ། དོན་དམ་པར་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཆད་པའང་མེད་དེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཆོས་དབྱེད་ས་དེ་བཞིན་ཉིད་

ཅམ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གོ། །དེ་སྐད་དུ་འདྲ་མདོ་ལས། སྒྲིབ་མེད་པ་བདེན་པ་གཅིག་ཡིན་ན། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་བདེན་པ་བཞི་ཞེས་འཇོམས། །བྱུང་རྒྱུ་སྒྲིབ་པོར་འདུག་ན་བདེན་གཅིག་གྱུར། །ཤུབ་པར་མ་མཐོང་བཞི་ལྟ་
 ལ་ཞིག་ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བཞག་པ་མེད་གྱུར་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་དེ། སྒྲིབ་རྒྱུ་དང་གནས་རྒྱུ་གཉིས་སུ་དཔེ་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད་ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཁོ་ན་
 རེ། དེ་སྒྲིབ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བཞག་པའི་ལ་གྱུ་ལ་གྱུན་རྒྱུ་དཔེ་པོ་རང་མཚན་པ་ཞིག་མེད་པར་གྱུན་རྒྱུ་དཔེ་ཅེས་པ་གཞན་སྒྲོ་ཡིས་འཇོག་དགོས་ཤིང་། དེས་བཞག་པས་དེར་འགྱུར་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་སུ་དན་ལས་
 འདྲའ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་མ་བྱད་པ་སྤྱིད་དུ་སྒྲོ་མི་འཇོག་ལ། སྒྲོ་མ་བྱད་པ་སྤྱིད་དུ་སྒྲོས་བཞག་པའི་གྱུན་རྒྱུ་དཔེ་མི་འཇོག་པས་གཟུང་འཇོག་གྱི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་བྱད་པའི་སྒྲིབ་འདྲའ་ཞེས་པ་འདི་ནམ་ཡང་མི་
 སྤྱིད་དོ་ཞིན། ཅམ་ཡང་རྒྱན་མི་ལྟོག་པའི་གྱུན་རྒྱུ་དཔེ་སྒྲིབ་པ་འདི་ནི་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་རང་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོས་པའི་དབང་གིས་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་དང་རྒྱུ་ལམ་ལ་སྟགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་སྒྲིབ་དན་ལས་འདས་
 པ་པོ་རང་གི་དོར་སྒྲིབ་པའི་གྱུན་རྒྱུ་དཔེ་མིན་ཏེ། དེས་ན་གཞན་གྱི་གཉིས་སྒྲིབ་སྒྲོས་པ་ཡོད་པས་གཅིག་སྒྲིབ་དན་ལས་མི་འདྲའ་བ་མ་ཡིན་ལ། གཅིག་གི་གཟུང་འཇོག་དབྱིངས་སུ་རྒྱུ་པ་པས་ཐམས་ཅད་གྱི་གཟུང་འཇོག་མེད་པར་

$\frac{3}{4}$
 $\frac{5}{11}$
 $\frac{2}{14}$
 $\frac{1}{2}$

༡། །འཁྱུར་བ་ག་ལ་ཡིན། གཉིད་ན་གཅན་གཟན་དང་རྩ་བོ་སྟགས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་ཡུལ་རང་མཚན་པ་མེད་ཀྱང་གཉིད་སང་པའི་གང་ཟག་སོ་སོའི་གཉིད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འགགས་ཀྱི།
གཞན་ལ་གཉིད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཡོད་ཀྱང་སང་པ་དེ་ལ་མི་གནོད་པ་བཞིན་ནོ། །འཁྱུག་པ་ལས། འདི་ན་རི་ལྟར་སང་བཞིན་རི་མིན་དུ། །མ་སང་དེ་མིན་དེ་ལ་གསུམ་པོ་ཡོད། །སང་པར་གྱུར་ན་གསུམ་ཆར་ཡོད་མིན་ལྟར། །གཉི་ལྷག་
གཉིད་སང་ལས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་ལྟ་བུའང་ལྟོག་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིས་ན་ཡང་སྟེ་སྟགས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྟོས་པ་དེ་དེས་
བར་ཡོད་ན་རང་ལ་ལྟོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བཅ་སྟོས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལྟ་སྤྱི་མིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྟོས་པ་མཐའ་དག་མེད་པ་ཡིན་པས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། འཁྱུག་པ་ལས། ཤེས་བྱའི་ལུང་ཤིང་སྒྲུམ་པོ་མ་ལུས་པ། །
བསྟེགས་པས་ཞི་དེ་རྒྱལ་རྒྱུ་མས་ཚོས་སྟེ། །དེ་ཚེ་སྟེ་བ་མེད་ཅིང་འགགས་པ་མེད། །སེམས་འགགས་པ་དེ་སྟེ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད། །ཅིས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སྟེ་སྟགས་སྟོས་པའི་དུ་བ་མ་ལུས་པ་ནི་བའི་ལུང་ཤིང་ཟང་པའི་
མི་བཞིན་སེམས་སེམས་ལྟར་གི་རྒྱ་བ་ལྟག་མ་མ་ལུས་པར་ལོག་སྟེ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྒྲུང་སྟོང་ཟུང་འཁྱུག་བརྟོད་དུ་མེད་པའི་རང་དུ་རྩ་བ་རྩ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་རང་ལྟར་གི་ཡོ་ཤེས་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བ་ཤེས་

पञ्चपात्राय नमः

བྱ་ཀུན་རྒྱ་གཞིགས་ཀྱང་སྒྲོས་པའི་རང་བཞིན་ཉི་པར་ཞི་བ་ཁོ་ན་འོ། །འདིའི་སྒྲ་བས་སུ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་སྒྲོས་པ་ལྷག་མེད་དུ་ལོག་པས་ན་ཡེ་སེས་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རང་བྱུང་གི་ཡེ་སེས་ཉིད་བརྟེན་པས་
 སེམས་འགགས་པ་གོ་བར་བྱ་སྟེ། སོ་སྟེའི་ཀུན་རྟོག་གིས་སྒྲགས་ནས་སྒྲོས་པའི་སེམས་མ་འགགས་སམ་སྒྲམ་པ་དང་། འགགས་པའི་རྗེས་སུ་ཡེ་སེས་མེད་པར་མར་མི་གི་བ་ལྟར་བསམས་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་སྐར་འདེབས་ཆེན་
 བོ་ཡིན་པས་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཐབ་མོའི་དོན་ལ་དེས་པའི་སེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་འོ། །གཉིས་པ་ལ། བདེན་པ་མེད་ཀྱང་རྣམ་དཔྱད་འཐད་པའི་ཚུལ། བདེན་པར་གྱུ་བ་པའི་རྣམ་དཔྱད་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ། བྱོད་ལྟར་ན་སེས་
 བྱ་སེས་བྱེད་རང་བཞིན་མེད་པས་ན་རྣམ་པར་དཔྱད་པའང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཡུལ་ཅན་རྟོག་པ་དང་། བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡུལ་གཉིས་པོ་དག་དོ་བོས་མ་གྱུ་བ་ཀྱང་། བན་ཚུན་བརྟེན་ཅིང་སྒྲོས་ནས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་
 ཉི། དེས་ན་ངེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་བ་ཅམ་གྱི་གྲགས་པའི་ཐ་སྤྱད་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ཐམས་ཅད་བརྟོད་པ་ཡིན་པས་ཆེས་འཐད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དེ་དག་ན་རེ། རྣམ་པར་བརྟག་
 ཅིང་སྒྲོས་པའི་ཆོས་ཀུན་མི་བདེན་པར་རྟོགས་པའི་སྤྱད་དུ། གང་ཆོ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱུ་བ་པར་དཔྱད་པ་ཡེ་སེས་པའམ། རྣམ་དཔྱད་གྱིས་དཔྱད་པར་བྱེད་ན། རྣམ་དཔྱད་དེས་རང་གིས་རང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་

༡༡། །དབྱུང་མི་རྣམ་པས། དེ་ཆོ་རྣམ་དབྱུང་དང་པོ་དེ་ཡང་ནི་གཉིས་པས་རྣམ་པར་དབྱུང་དགོས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱིར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་དབྱུང་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དབྱུང་བྱ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྣམ་པར་དབྱུང་པར་བྱས་ནས་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་མེད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་གང་དུ་མི་གནས་པར་ངེས་པ་དེ་ཡི་ཆོ། རྣམ་དབྱུང་ལ་ནི་འདིའོ་ཞེས་གཟུང་བའི་རྟེན་ནམ་ཡུལ་ཡོད་པ་མིན་ལ། ནམ་ཞིག་དམིགས་གཏད་ཀྱི་ཡུལ་ལམ་རྟེན་མེད་པ་དེས་ན་ཡུལ་ཅན་དེ་མི་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བས་ན། རྣམ་དབྱུང་དེ་འང་རྒྱལ་རྒྱལ་ས་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤངས་ལས་འདས་པར་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ། དངོས་པོར་སྐྱེ་བ་གང་གི་ལུགས་ལྟར་ན་དོན་གཤམ་འདི་གཉིས་གིན་དུ་བདེན་དགའ་བར་གནས་ཏེ། སྐྱེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་གལ་ཏེ་གཤམ་པ་ཉིད་ཆད་མར་གྱུབ་པའི་དབང་ལས་དོན་ཡོད་པར་གྱུབ་སྟེ་གཤམ་པ་ཆད་མ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་མཐོང་བས་སོ་ཞེ་ན། གཤམ་པ་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་རྒྱ་མཚན་ནམ་རྟེན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་དྲིའོ། །དེ་ལ་གཤམ་པ་རང་གིས་དོན་དམ་པར་མི་གྱུབ་ལ་གཤམ་པ་གཞན་གྱིས་བསྐྱབས་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་སྐྱེ་བ་བྱེད་གཞན་མེད་ལ། འོན་ཏེ་གཤམ་བྱའམ་གཞན་ལ་བྱེད་པ་མཛོན་སུ་མ་པ་འདི་འདྲིན་པས་གྱུབ་པོ་ཞེ་ན། གཤམ་བྱ་ཡོད་པ་ལ་རྟེན་ཅི་ཡོད་ཅེས་དྲི། དའི་རྟེན་ནི་གཤམ་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཤམ་པ་ན་རྩལ་གཅིག་གིས་གཅིག་སྐྱེ་བ་ཅིན། དེ་

पञ्चमः सर्गः

2005

འདྲའི་ཡོད་པ་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་སྟོས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་སྟེ་རིང་ལུང་བཞིན། དེའི་ཕྱིར་གང་རུང་གཅིག་སྐྱབ་པ་ན་གཅིག་སྟོས་དཔེར་མི་རུང་སྟེ་དེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་དམ་པར་གཉིས་ཀའང་ནི་མེད་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་བྱ་མེད་ན་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བར་འཇོག་བྱེད་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་པ་མིན་ན་ཁུ་ཉིད་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་ཁྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་མི་འབྱུང་དོ། །དེ་ལྟར་འཇོག་བྱེད་བྱ་མེད་པར་དེའི་སྟོན་དུ་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་འདིར་དོན་གཤམ་གཉིས་ལས་གང་བསྐྱབ་བྱུར་བྱས་པ་དེ་སྐྱ་མ་གྲུབ་པ་ལུ་ལུ་བྱ་དེའི་སྟོན་དུ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་གཅིག་སྟོས་པ་ལུ་བྱ་དེ་ཡོད་མི་བྱེད་པས་མཐར་དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་དེ་དག་འདི་སྒྲམ་དུ། འདི་ལྟར་ཕན་ཚུན་གྱི་དབང་གིས་གྲུབ་བོ་ཞེས་མི་སྒྲི་སྟེ། དོན་ཀྱང་གཤམ་བྱའི་འབྲས་ལུ་གཤམ་པ་ཡིན་ལ། དེས་གཤམ་བྱ་དེ་ཡོད་པར་ཅིས་མི་རྟོགས་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷ་གུ་ནི་ས་པོན་ལས་སྐྱེ་བའི་དེ་ལྷ་གུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་པོན་ཉིད་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ་སྒྲམ་ན། དཔེ་མི་མཚུངས་ཏེ། ལྷ་གུས་ས་པོན་རྟོགས་པ་ནི་ལྷ་གུ་རང་ཉིད་འབྲའ་ཞིག་གིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ལ། ལྷ་གུ་ལས་གཞན་པའི་གཤམ་པ་ཡིས་འབྲས་ལུ་ལྷ་གུ་ལ་རྟོགས་ལུ་དབགས་ནས་འདི་ལ་ཁྱུ་སྟོན་སོང་ས་པོན་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའང་ས་ལྷ་གུ་གཉིས་སོ་སོར་དམིགས་ནས་ཁྱུ་འབྲས་ལུ་དེས་པའི་ཚད་མས་དེ་ལྟར་རྟོགས་ཀྱི། ཁྱུ་འབྲས་ལུ་དེས་པའི་ཚད་མ་སྟོན་དུ་

༡། །མ་སོང་བར་མུ་གུ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་གཤམ་བྱ་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ། རྟགས་གཤམ་པ་ཉིད་ཡོད་པར་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་རྟོགས་ཏེ། རོན་དམ་པར་རང་རིག་དང་གཞན་རིག་གང་གིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ལས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཐ་སྟོན་འཐད་དཀར་ཞིང་། བརྟགས་པར་ལས་ལེན་པ་ལ་ཆེས་འཐད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་མ་མེད་པ། རོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད། འབྲས་བུ་སྟོན་པ་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དགག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱ་མེད་པ་དགག་པ། རྒྱ་མིན་པ་རྒྱར་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱར་འཕེན་པ་སོགས་ནི་ལྟར་ཆོར་མའི་རྣོ་བ་དང་། རྒྱ་བྱའི་མདོངས་བཀྲ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་སྟུལ་གྱང་མ་བྱས་པར་སྟེན་པ་རོ་བོས་བྱུང་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་པའི་མདོན་སུམ་གྱིས་འབྲས་བུ་གུན་ལ་རང་སྟེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་མེད་བཞིན་སྟེ་བཞི་མཐོང་མི་སྟེན་དེ་རྣམས་འབྲེལ་ལས། གང་ཡོད་ཉིད་ན་གང་སྟེ་བའོ། །གང་འགྱུར་ན་ཡང་རྣམས་འགྱུར་བ། །དེ་ནི་དེ་རྒྱ་རབ་དུ་བརྗོད། །དེ་ནི་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད། །ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་མདོན་སུམ་ནི་མཚན་པ་ཅམ་སྟེ་རྟོགས་དཔག་གྱང་སྟེན་དོ། །གལ་ཏེ་པདྨའི་སྟོང་བུ་དང་འདབ་མ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཆོགས་པ་དག་རྒྱ་ལ་མ་མཐོང་བས་དབྱེ་བ་སྟེ་ཆོགས་གྱི་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་མི་

2000

[illegible]

དག་མེད་ཅི་ན། དབང་ཕུག་བསམ་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་བྱེད་པོ་འདྲ་མིན་ཏེ། དེ་བསམ་པར་བྱ་བ་མིན་ན་དེ་བྱེད་པོ་ཡིན་ནེས་བརྗོད་པས་ཅི་བྱ་སྟེ། བརྗོད་པ་ནི་བསམ་མས་ཞིང་གེས་ནས་བརྗོད་དགོས་ཀྱི། རི་ལྷ་ལྷ་ཡིན་པ་ཅི་འདྲ་མ་
 གེས་པར་དེ་བྱེད་པོར་སྤྱི་ཞིག་གིས་བརྗོད། རྒྱ་བྱེད་པོ་མ་གེས་ན་འབྲས་ལུ་འདི་རྒྱ་མས་དེས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་འདྲ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་སོ་སོར་གེས་གིང་རྒྱ་འབྲས་སྤྱི་ལྷ་མས་ནས་བརྗོད་དགོས་ཀྱི། གཞན་
 ཏེ་མོ་གཞན་གྱི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་གྲང་བྱེད་པོར་བྱལ་ལོ། །གཉིས་པ་དབང་ཕུག་དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་ལུ་ནི་རྟག་པ་བདག་ལ་སྤྱི་སྤྱི་པ་ཡིན་ནམ། མི་རྟག་པ་གེས་པ་སྤྱི་སྤྱི་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྷ་ར་བདག་ལ་སྤྱི་སྤྱི་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 འབྲས་ལུ་འི་ཆ་བདག་དེ་དང་ས་སྤྱི་སྤྱི་པ་རྒྱ་ལ་བྱེད་དང་། རྒྱ་དབང་ཕུག་རང་གི་ངོ་པོ་འདྲ་རྟག་པར་འདོད་པ་མིན་ནམ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཆར་རྟག་པ་དེ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཏེ་ལྷ་ར་རྒྱ་ལ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་དང་བྱལ་ཞིང་།
 འབྲས་ལུ་སྐྱེ་བའི་བྱེད་པར་དང་བྱལ་བའི་བྱེད་པ། གཉིས་པ་ལྷ་ར་ན། རྒྱ་ར་སྤྱི་གི་གེས་པ་སྤྱི་སྤྱི་པ་ནི་ལུ་ལ་སྤྱི་སྤྱི་པ་དམིགས་སྤྱི་སྤྱི་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། ཐོག་མེད་ནས་རྒྱ་དང་ལ་ཡང་ཡང་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱི་པ་ནི་སྤྱི་སྤྱི་པ་ལས་
 ལས་ཡིན་པ་དེ་བསམ་ན་དབང་ཕུག་དེས་འབྲས་ལུ་གང་ཞིག་བསྐྱེད་པ་སྤྱི་སྤྱི་པ་གི། ཅིས་དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་ལུ་མི་སྤྱི་པ་པའི་བྱེད་པ། མདོར་ན་རྟག་པ་ལ་རྒྱ་མེད་ལ། མི་རྟག་པ་རང་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བས་དབང་ཕུག་གིས་ཅི་འདྲ་མ་

༡༡། །བྱས་ཏེ་རྣམ་འབྲེལ་ལས། མཚན་དང་སྒྲུན་སྟགས་འབྲེལ་པ་ལས། །ནག་པའི་རྩ་དང་འདུབས་ཡིན་ན། །འབྲེལ་མེད་སྔོང་རྒྱུ་ཅི་ཡི་ཕྱིར། །རྒྱ་ཅིང་རྒྱ་ཅི་རྟོགས་མི་བྱེད། །ཅིས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྒྱ་
 དབང་ཕྱུག་ཅིང་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་མིན་ན། དངོས་རྒྱ་རྣམས་པ་ཐོག་ས་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་སུ་གྱུན་ལ་ཐོག་མ་ག་ལ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་འབྲས་སུ་འདི་ནི་འདི་ཙམ་ན་ཡོད་ཀྱི་འདི་དེ་སྔོང་རྒྱུ་མ་ཐུང་ཞེས་བཞག་པར་མི་རྣམས་པར་
 ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་དགོས་ཀྱི། དེས་འགའ་པར་དམིགས་པ་མི་འབྲད་དོ། །དེས་ན་ད་ལྟའི་སྒྲེས་པ་དང་བྱུང་མེད་འདི་དག་ཀྱང་སྔོང་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་པར་བལ་ལོ། །དེ་ལ་དབང་ཕྱུག་གིས་སྔོང་བཅུད་འདི་དག་རིམ་ཅན་དུ་བྱས་
 པས་ན་འབྲས་སུ་ཁ་ཅིག་བྱེད་ལ་ཁ་ཅིག་མི་བྱེད་པའི་སྐབས་ཡོད་པས་སྔོང་མེད་སྒྲུམ་ན། དབང་ཕྱུག་གི་འབྲས་སུ་རྒྱུར་ཏེ་ཅོག་གྱུན་རྒྱས་རྟག་རྒྱ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། འབྲས་སུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་དབང་ཕྱུག་ཁོ་ན་ཡིན་པ་
 གང་ཞེས། །དབང་ཕྱུག་དེ་ནི་རྒྱུན་གཞན་ཅི་ལའང་ལྟོས་པ་མིན་ན་འབྲས་སུ་ཐམས་ཅད་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་རྒྱས་རྟག་རྒྱ་ཚང་པས་འབྲས་སུ་ཅི་ཕྱིར་མི་སྒྲེ་སྒྲེ་རྣམས་འབྲེལ་ལས། མ་ཚང་མེད་རྒྱ་དེ་ལ་ནི། །འབྲས་སུ་གང་གིས་སྟོག་པར་འབྱུང་།
 ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ལྟར་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་སོ་ཞེ་ན། ལྟར་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ཀྱང་རྒྱས་གྱུན་རྒྱ་མི་ཚང་བ་ག་ལ་སྟེད་དེ། དབང་ཕྱུག་དེས་བྱས་པ་མིན་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ན། དབང་ཕྱུག་དེས་འབྲས་སུ་བསྐྱེད་

ས་འདི་རྒྱ་གཞན་གང་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ནི་མི་འབྲང་དོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་གཞན་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་ན་རྒྱ་རྒྱུ་ཆོག་ཆོག་ས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཡིན་པར་འགྱུར་གྱི། དབང་ལྷག་རྒྱ་མིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱ་རྒྱུ་ཆོག་ཆོག་ས་པ་ན་འབྲས་སུ་མི་
 སྒྲེ་པའི་དབང་མེད་ཅིང་། རྒྱ་རྒྱུ་དེ་མེད་པར་ནི་དབང་ལྷག་ལ་འང་སྒྲེད་དབང་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་སྒྲེ་པར་མཐོང་བཞིན་དོན་མེད་དབང་ལྷག་གྱུར་རྒྱུར་རྟོག་ན་རྒྱ་ལྷག་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་མ་འགྲེལ་ལས། གང་དག་
 ཡོད་ན་གང་འགྱུར་ཉིད། དེ་དག་ལས་གཞན་དེ་ཡི་རྒྱ། རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ལ། རྒྱ་རྒྱམས་ལྷག་པ་མེད་པར་འགྱུར། ཞིས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དབང་ལྷག་འདིས་འབྲས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོ་ཆོག་ས་པ་ལ་ལྟོས་
 རྒྱ་རྒྱུ་གྱུར། ཆོག་ས་པའི་དབང་གིས་གཞན་ལ་ལྷག་བསྐྱེད་པ་སྟགས་རང་གིས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་བྱེད་ན་གཞན་དབང་ཅན་དུ་ཐལ་ལ། འབྲས་སུ་རྒྱམས་ཤི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་དབང་གིས་བྱེད་ན་འང་འདོད་པ་
 ལ་རག་ལས་གིང་འདོད་པའི་ལྷགས་གྱུས་ཟེན་པའི་གཞན་དབང་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་འདི་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་བྱེད་པོ་ཡིན་དུ་རྒྱུ་ན་འང་ཁྱོད་འདོད་པའི་དབང་ལྷག་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་འབྲས་སུ་བྱེད་པ་དང་ལྷན་ན་མི་རྟག་པས་
 བྱེད་པའི་བྱིར། རྟག་པ་ནི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པ་ཞིན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲེ་གས་དཔྱོད་པ་པ་སྟགས་རྣམས་ལྷ་རབ་རྟག་པ་འཛིག་ཏེན་གྱི་རྒྱུར་སྒྲེ་པ་དེ་དག་ནི་སྒྲུ་རྣམས་ལྷ་རབ་རྟག་པ་ཞིན་པས་འདིར་འཆད་མི་དགོས་སོ། །ཡང་

34

10/27/2014

༡༡། །གངས་ཅན་པ་ནི། གཙོ་བོ་རྟག་པ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་འདོད་ཅིང་། དེའང་སྤྱིང་སྤྱོད་སྤང་དང་རྟལ་དང་མུན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་པོ་ཀུན་རྩ་ཆ་མཉམ་པ་ནི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་རྒྱ་གཙོ་བོ་ཞེས་པར་རབ་རྩ་
བརྗོད་དེ། ཆ་མི་མཉམ་པར་གྱུར་པ་ན་འགྲོ་བ་སྤྱོ་ཚོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་བྱུང་བར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་གཙོ་བོ་གཙོག་བདེན་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་རང་བཞིན་གསུམ་ཡོད་པ་འགལ་ཏེ་གསུམ་ཡོད་ན་གཙོག་མིན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་རྟག་
གཙོག་རྩ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ནམ་གཙོ་བོ་དེ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་ཡོན་ཏན་གསུམ་པོ་དག་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་རེ་རེ་ལ་འང་གསུམ་གའི་ཆ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་མེད་ན་རང་བཞིན་གྱི་རང་རྩལ་ལས་འདས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་
ཡོན་ཏན་མེད་ན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་འགྱུར་སྤྱོ་སྤོགས་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཉིད་གིན་རྩ་རྒྱུ་འདོད་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འཛིམ་པ་མེད་པའི་སྤུམ་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཆོར་བ་ནི་སེམས་ཉིད་
རྩ་ཆ་མས་གྱུ་བ་ན། སེམས་མེད་གོས་ལ་སྤོགས་པ་ལ་བདེ་སྤོགས་ཡོད་པ་མི་སྤྱིད་ལ། དདོས་པོ་སྤྱོ་ལ་སྤོགས་པ་རྣམས་བདེ་སྤོགས་དེའི་རྒྱུ་འདོད་པར་བཞིན་ཡོན་པས་མི་སྤྱོན་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་དདོས་པོ་རྣམས་མེད་པར་བཀག་
ཐེན་ལ། ཐ་སྤྱད་རྩ་རང་གིས་ཁས་བྱུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ་བྱོད་གྱིས་སྤྱོམ་སྤོགས་གྱི་རྒྱུའང་བདེ་སྤོགས་སྤྱོ་འདོད་ལ། སྤྱོམ་སྤོགས་གྱི་འབྲས་བུའང་བདེ་སྤོགས་སྤྱོ་འདོད་པས་གང་སྤྱོམ་སྤོགས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུའང་འདི་ཡོན་ལ།

पञ्चमः अङ्कः

2. 10. 2019

ལྷ་མ་མོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་ལུང་འདི་ཡིན་པ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཏེ་མི་འདི་འདིའི་ཡ་ཡང་ཡིན་ལ་ལུ་ཡང་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །བདེ་མོགས་དུ་མ་ཡོད་ན་ནི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །མདོར་
ལྷ་མ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། བདེ་མོགས་དེ་ལས་ལྷ་མ་མོགས་འབྱུང་བར་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྷ་ར་ལྷ་མ་ལུ་དང་ཅན་དན་གྱི་ཕྱིང་བ་མོགས་ལས་བདེ་མོགས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྷ་མ་ལུ་ལ་མོགས་པ་དེ་རྒྱལ་ཕྱ་བའི་
ཆ་གས་ལུང་མ་ལུ་བ་བས་ན་དེ་ལས་ལུང་བའི་བདེ་མོགས་ནི་གཞན་དུ་ཡན་གར་བར་གནས་པ་མེད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། བདེ་མོགས་ནི་ལྷ་མ་མོགས་ལ་ལྷོས་མི་དགོས་ཏེ་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདེ་མོགས་
རྟག་པ་ཉིད་དུ་ནམ་ཡང་མི་ལྷོག་པར་དམིགས་པར་བཤམ་ཏེ། བདེ་མོགས་དམིགས་ལུ་རུང་བ་གང་ཞིག་ །དེ་ལྷ་ར་གྱི་རང་བཞིན་ལས་གཡོ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་ནའང་རྟག་པར་དམིགས་པ་ཞིག་ནམ་ཡང་མེད་པས་མི་འཐད་དོ། །
གལ་ཏེ་བདེ་མོགས་རྟག་དུ་ཡོད་ཀྱང་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པས་ན་རྟག་དུ་དམིགས་པར་མ་དེས་ཞེ་ན། བདེ་མོགས་གཏན་མི་གསལ་ན་ནི་ལུས་ཀྱང་མི་གེས་པས་ཡོད་པར་ཡང་མི་རུང་ལ་དེ་ལྷ་ར་བྱོད་པས་
ཀྱང་འི་ལེན་མོད། ལྷ་བས་འགའ་ཞིག་དུ་བདེ་མོགས་གསལ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཉིད་ན་ནི། ལུས་རྟག་དུང་ལྷོང་བ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཛོན་ཏེ་བདེ་མོགས་དམིགས་ལུ་རུང་ཞིང་དམིགས་པའི་ལུ་ལུ་བྱུ་བ་ཅིང་རྟག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་

ཨ་
ཏཱ་
པ་གཞི་
ལྷོ་ལྷོ་
ལྷོ་ལྷོ་

༡༡། །མིག་ལྷན་གྱི་མདུན་ན་མར་མི་བཞུགས། གལ་ཏེ་བདེ་མོགས་རགས་པ་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ཕྱ་མོར་གྱུར་ནས་མི་གསལ་བ་རྒྱས་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་དེ་མྱོང་མི་རྒྱས་ཞེན། བདེ་མོགས་རྟག་གཅིག་དེ་ནི་ཕྱ་རགས་
གྱི་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བའི་འགལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་རྗེ་ལྷ་ར་འགྱུར། གལ་ཏེ་ལྷ་ར་གྱི་རགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོར་ནས་གཞན་ཕྱ་བར་གྱུར་པས་ན་སྒྲོན་མེད་ཅེན། ཕྱ་རགས་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེ་མོགས་དེ་དག་མི་རྟག་
པར་གྱུ་བོ། །བདེ་མོགས་གསལ་བ་དག་ལྷ་མའི་གནས་སྐབས་དོར་ནས་གཞན་དུ་གྱུར་བར་ཁས་ལེན་ན། དེ་བཞིན་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཉེར་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀུན་གྱང་མི་རྟག་པར་ཅིས་མི་འདོད་དེ་གང་ཡང་རྟག་དུ་སྒྲུང་ཚུལ་
གཅིག་ཁོ་ནར་དམིགས་པ་ནི་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཕྱ་རགས་སུ་གྱུར་གྱང་བདེ་བའི་རང་བཞིན་མ་དོར་བས་རྟག་པ་ལས་མི་ཉམས་ཞེན། རགས་པ་དང་བདེ་བ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དམ། གཅིག་ཡིན། དར་པོ་ལྷ་ར་
ན་རགས་པ་འགགས་གྱང་བདེ་བ་གསལ་བ་མི་འགག་པར་རྟག་དུ་མྱོང་དགོས་ལ། རགས་པ་དེ་ཉིད་བདེ་བ་ལས་གཞན་མིན་པར་གཅིག་དུ་འདོད་ན་བདེ་བ་གསལ་བ་ར་ཏེ་ངེས་པར་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་གྱུ་བོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
བདེ་བ་མི་གསལ་བར་གྱུར་གྱང་གཅོ་བོའི་སྒྲོང་དུ་རྒྱས་པའི་ངོ་བོར་བག་ལ་ཞབ་ཡིན་ཅིར་སྒྲུང་གསལ་བ་ན་སྒྲུང་ཡོད་དེ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲུང་གཞན་མེད་པ་འགའ་ཡང་དེ་སྒྲེ་བར་རིགས་པ་མིན་ཏེ་མེད་

བཞུགས་པའི་ལྷོ་ལྷོ་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཛིམ་པ་ལས་རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན། དེས་ན་གང་སྐྱོང་པའི་ལམ་དུ་གྱུར་ཐོན་ཆད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གཙོ་བོའི་གྲོང་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཅེས་འདོད་ན། འབྲས་ལུ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དུས་ན་ཡོད་ན་རྟག་དུ་མི་
དམིགས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན་ཅེས་དྲིའོ། །དེ་ལ་སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་སྐྱར་མི་གསལ་བ་ཕྱིས་གསལ་བ་ཙམ་ཡིན་ཏེ་ཐུན་ཁང་གི་ཐུམ་པ་མར་མེ་ལས་གསལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རྩ་བའི་རིགས་པ་ཉམས་ཏེ། གསལ་བ་ནི་རྒྱ་དུས་ན་
མེད་པར་གསལ་དུ་སྒྲེ་བ་ནི་ཁྱོད་མི་འདོད་པའམ་ཁས་མ་སྒྲུངས་ཀྱང་དོན་ལ་དེ་ལྟར་གནས་པ་ཉིད་དེ། གསལ་བ་རྒྱ་དུས་ན་ཡོད་ན་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་བཞག་དུ་མེད་དེ་དང་པོ་ནས་གསལ་བར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་
རང་གི་ཁས་སྒྲུངས་ནང་འགལ་ལོ། །ཡང་རིགས་པ་དང་འགལ་ཏེ། གལ་ཏེ་རྒྱ་ལ་འབྲས་ལུ་དངོས་སུ་གནས་ན། ཟན་ཟ་བ་ན་ཁྱོད་མི་གཙང་བ་ཟ་བར་འགྱུར་ལ། གཞན་ཡང་ཁྱོད་རས་ཉོ་བའི་རིན་གྱིས་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་ཉོས་
ལ་དེའི་ནང་ནས་རས་སྒྲུངས་ཏེ་གོས་སུ་བགོ་བར་གྱིས་སྤྲིང་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་གྲུབ་པོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དོན་དུ་རྒྱ་ལ་འབྲས་ལུ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲོངས་པའི་རབ་རིབ་གྱིས་མིག་བསྐྱད་པའི་འཛིག་རྟེན་པས་མ་མཐོང་དོ་
ཞེ་ན། རྒྱ་ལ་འབྲས་ལུ་གནས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤེས་པ་གྲངས་ཅན་པའི་སྟོན་པ་རྣམས་གྱིས་བཞག་པ་དེ་ཉིད་སྤེས་པ་དེ་འཛིག་རྟེན་པ་ལའང་ཡོད་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་ཆད་པས་ཅི་སྟེ་མི་མཐོང་། ཁྱོད་ལྟར་ན་སྐྱིར་དེ་ཉིད་སྤེས་པའི་སྤེས་

མོ་

༡༡། །པ་འབྲས་ལུར་གྱུར་པ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་ལ་ཡོད་དགོས་སྟེང་། ལྷ་ལ་འབྲས་གནས་དངོས་སུ་འདོད་པ་གངས་ཅན་གྱི་རྣམ་བཞག་ཁས་ལེན་པ་འང་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེ་དག་གིས་གྱང་ཟན་ཟ་ཞིང་མི་གཙང་བ་
 མི་ཟ་ལ། གོས་འདོད་པས་རས་ཉི་ཞིང་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་དོན་དུ་མི་གཉེར་བར་མ་མཐོང་ངམ། ལུ་ལ་དུས་གང་ན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་རྣམ་བཞག་ཁྱེད་གྱིས་ལུས་པ་དེ་བཞིན་ཡོངས་སྟོན་པ་མ་མཐོང་བས་གནོད་དོ་ཞེས་སྟེ།
 ཁོ་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་པའི་མཐོང་བ་ཆད་མ་མིན་པས་དེས་གནོད་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འཇིག་རྟེན་པས་འབྲས་ལུའི་རང་བཞིན་གསལ་བ་མངོན་དུ་མ་ཐོང་བའང་རྩལ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་རྩལ་ན་རྩལ་འདི་ལ་འབྲས་ལུ་འདི་ཡོད་དེ་
 ལྷེས་མངོན་དུ་གསལ་བའི་ལྷུང་། ཞེས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་འཇལ་ལྷེད་རྩལ་པ་ཡིན་པས་གཞལ་ལུ་མི་འགྲུབ་ན་དཔུང་པ་ཁྱེད་འཇལ་ལྷེད་གྱི་སེམས་པ་འང་དོན་དམ་པར་ཆད་མར་གྱུབ་པ་མིན་ན།
 དེས་གཞལ་བའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འང་རྩལ་པར་མི་འགྱུར་ངམ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་དཔྱོད་གྱི་ཆད་མ་རྩལ་པ་དེས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གཞལ་ཞིང་བཅད་ནས་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་
 པ་འང་གཏན་ཆོག་ས་དེའི་ལྷུང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིར་བདག་ཅག་གིས་ཆད་མས་གྲུབ་དོན་སྟོང་ཉིད་ཅེས་དམིགས་གཏད་གྱི་ལུ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཅིག་ལ་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བཞི་མེད་དེ། གང་གི་ལྷུང་ན། བདག་པར་

五

བུ་བའི་དངོས་པོ་སྤུམ་སྟོགས་ལྟ་བུ་དེ་ལ་མ་རེག་བའམ་མ་བརྟེན་པར་ནི་སྤུམ་མེད་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་དེ་ཡི་དངོས་མེད་ཡན་གར་དུ་ནམ་ཡང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱིར་སྤུམ་མེད་དང་སྤུམ་བའི་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་འཁྲུག་གངས་པའམ་ནི་
ཆོ་བའི་སྟོང་པ་དེའང་གཞན་དངོས་པོ་དེ་བཀག་པའམ་བསལ་བའི་ཆ་ཡིན་པས། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་རྩུན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དངོས་མེད་ཀྱང་གསལ་བར་དེ་ངེས་པར་རྩུན་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །འོན་དངོས་པོ་
ཀྱང་མེད་ཅེས་བསྟོམས་པས་ཅི་བུ་སྟེ། དངོས་ཡོད་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་རྩུན་པར་མགོ་མཉམ་ཞིང་གཉིས་ཀ་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་ཐོག་མེད་ནས་གོ་མས་པའི་དངོས་ཞེན་གྱིས་སྤྱིད་པར་འཆིང་བར་བྱེད་
པ་དེའི་གཉེན་པོར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་གོ་མས་པ་ཅུ་སྟེ། དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་ཆར་རྩུན་པ་དེས་ན་ཇི་ལྟར་ཆི་ལམ་དུ་བུ་བྱུང་ནས་གི་བ་ཆིས་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ན། བུ་མེད་སྤུམ་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི། བུ་དེ་ཡོད་སྤུམ་
པའི་རྣམ་རྟོག་གི་གོགས་ཡིན་ལ་དེའང་རྩུན་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གིང་གཉིས་ཟུང་དུ་བདར་བའི་མེས་གིང་གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་དངོས་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་རྣམ་པར་དབྱུང་བའི་གེས་རབ་ཀྱི་མེས་དངོས་དངོས་
མེད་དུ་བཞག་པའི་དམིགས་པའི་གཏད་སྟོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནགས་འཐིབ་པོ་མ་ལུས་པ་བསྐྱེད་པ་ནས་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ཡི་གེས་ལ་གནས་པའི་ཆོ་ན་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་དབུ་མ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་

༡༩། །དུའང་མདོ་ལས། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མཁས་གསལ་བ། །ཆགས་པ་བཅད་ནས་འགོ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་འགོ། །ཉི་མ་སྒྲུག་ཅན་གཟའ་བྲལ་ལྟར་རེར་འདུག་པ་དང་། །མེ་བཏང་རྒྱ་
དང་གིང་དང་ནགས་ཚལ་བསྐྱེགས་པ་བཞིན། །ཆོས་རྒྱལ་སྐམས་ཅད་རང་བཞིན་དག་ཅིང་ཡོངས་དག་པར། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེས་རབ་པ་ལོལ་ཕྱིན་ལྟ་ན། །བྱེད་པ་པོ་ཡང་མི་དམིགས་ཆོས་ཀྱན་མི་དམིགས་ཏེ། །འདི་
ནི་སེས་རབ་པ་ལོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྒྲིབ་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དཔུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། །ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། །མཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཡང་དག་པའི་དོན་བསྟན་པ། རྒྱ་མཚན་དེ་བས་དེ་ལྟར་རྒྱལ་པར་དབྱེད་པས་དངོས་པོ་འགའ་འང་རྒྱ་མེད་པ་ཡོད་པ་མིན་ལ། རྒྱ་རྟག་པ་ལས་ཀྱང་མི་སྒྲེ་སྒྲེ། ཕྱིའི་ཆོས་སྐམས་ཅད་ནི་སྐྱོན་ལས་སྒྲུ་
གུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་ལ། བར་གི་སྒྲེ་མཆོད་ནི་མ་རིག་པ་ནས་ཀྱ་གཉིའི་བར་ལུག་རྒྱད་དུ་བརྟེན་ནས་སྒྲེའོ། །དེ་འདྲའི་དངོས་པོ་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་དེ་དག་སོ་སོ་བ་རེ་རེ་ནས་དང་།
སྐམས་ཅད་འདུས་པ་ཡི་རྒྱེན་རྒྱལ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་མི་གནས་ཏེ། རེ་རེ་བས་སྒྲིབ་པར་མི་རུས་ལ། འདུས་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་རྒྱལ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཅུང་ཟད་མེད་དོ། །འབྲས་བུ་སྒྲིབ་པའི་ཆོ་རྒྱ་རྒྱེན་དེ་དག་ལས་གཞན་ཞིག་ནས་

2000

འབྲས་ལུ་ཉིད་དེ་ར་འོང་བ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་ས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པའི་འབྲས་ལུ་ཞིག་རྒྱལ་པ་རྟེན་ནས་ལྷན་ཐོན་འདི་ར་གནས་པ་འང་མིན་ཞིང་། འགག་པའི་ཆེ་འདི་ནས་གཞན་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བ་འང་མིན་ཏེ་དེ་ཕྱིར་ཆོས་བམས་
ཅད་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱས་སྦྱང་པ་ལོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་སོ་སོ་བ་ཞེས་པས་བདག་སྐྱེ་དང་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་དང་། འདུས་པ་ཞེས་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་སྐྱེ་མཁེ་པོ་བཀག་པར་ཡང་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་མ་
པས་བདེན་པར་བྱས་པའི་སྐྱེ་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་ཀུན་རྒྱུ་མ་ལས་བྱུང་པར་ཅི་འང་མེད་དེ། རྒྱུ་མས་རྒྱལ་པའི་རྟ་གླང་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་རྒྱལ་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གང་ནས་འོང་བ་དང་།
གང་ཏུ་འགྲོ་བ་བརྟག་པར་གྱིས་གིག་དང་དེ་གཉིས་མཚུངས་པ་ངེས་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལ་བདེན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་འདི་སྤང་བའི་ཆེ་གཞན་ཞིག་ནས་འདི་ར་འོང་ཞིང་། འགག་པའི་ཆེ་འདི་ནས་གཞན་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་
དགོས་ན་འང་སྤྱི་ཕྱི་ལོ་མཐར་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ། འབྲས་ལུ་གང་ཞིག་རང་སྐྱེ་དང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གང་དག་ནི་ཉེ་བའི་ཆོས་པས་པར་གྱུར་པ་ན་རྒྱ་དེ་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ས་ཀྱིས་རང་གི་བདག་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་གྱི། རྒྱ་དེ་མེད་ན་རང་གི་རང་
བཞིན་ཏུ་འགྱུར་པའི་རྒྱལ་མི་སྤྱིད་པ་དེས་ན་གཞན་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་བཅོས་མ་གཟུགས་བརྟན་དང་མཚུངས་པ་དེ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱོད་པའི་བདེན་པ་ཉིད་ལྟེ་རྒྱུ་མ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དེ་རྒྱུ་མ་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྟག་ཅད་

༡༡། །འགྲོ་འོང་ཡོད་མེད་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་སྐྱེ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་དུ་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ། ལྷན་པ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་ལ། སྐྱེ་མེད་ཟད་པ་མེད་པར་གཤམ་རབ་འདི་གཤམ་རྟེ། ཉི་མ་སྐྱེན་མེད་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བས་སྐྱེན་བས་ལ་ལྟར། །མ་རིག་གི་བས་པོ་བཅོམ་ནས་རང་བྱུང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ། འབྲས་བུ་ལ་བརྟགས་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པ་ཞིག་གསུམ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། འབྲས་བུ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ལ་རྒྱུའི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་པམ་རྒྱུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་རུང་ངོ་། །འོན་ཏེ་འབྲས་བུ་དེ་མེད་པ་ཞིག་རྒྱས་བསྐྱེད་དེ་མེ་ན། འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པ་ཅུམ་ཡིན་ན་དེ་ལ་རྒྱུའི་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་དེ། མེད་པ་ལ་སྐྱེ་རྒྱུ་མེད་ཅིང་རང་ཉིད་མེད་པའི་ངོ་བོར་གནས་ཟེན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་མེད་པ་ཅུམ་པོ་དེ་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ནི་མིན་ཀྱང་། རྒྱ་འོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཉིད་ཡོད་པའི་དངོས་པོར་བྱེད་དོ་སྐྱུམ་ན་དེ་མི་རུས་རྟེ། རྒྱ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ལྷག་ཅིག་ཆོགས་ནས་འབད་ཀྱང་ཆོས་གང་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པ་དེ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་བསྐྱུར་དུ་མེད་དེ། རྒྱ་ཅི་ཆོགས་ཀྱང་རི་པོར་གི་རྩ་ཡོད་པར་བསྐྱུར་མི་རུས་པ་བཞིན་རྟེ་མེད་པ་གང་གི་ཡང་ལྟོས་བྱུར་མི་འགྱུར་ངོ་། །དངོས་མེད་དངོས་པོར་བསྐྱུར་དུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོམ་ཀྱང་། དངོས་མེད་གྱི་དངོས་པོ་མ་དོར་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དོར་ནས་འགྱུར་བ་གཉིས་

2014

ག་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འདི་ལྟར་མེད་པའི་ན་མ་སྐྱབས་དེ་ན་ནི་དངོས་པོ་མིན་རྟེ། དེ་གཉིས་པན་རྩལ་སྐྱབས་ཏེ་གནས་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་དོར་ནས་དངོས་པོར་གསལ་དུ་འགྱུར་པའང་ག་ར་ཞིག་ཡིན་རྟེ་དེ་མི་ཕྱིད་
པ་ནི། འདི་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པར་གནས་པ་དེ་ནི། མེད་པའི་ཆེན་དངོས་ཡོད་ཕྱིད་པ་མིན་ན་དེ་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་ནམ་ཡང་མེད་ལ། དངོས་པོར་སྐྱེས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་ཕྱིད་དུ་ནི་དངོས་མེད་དང་མི་འབྱུང་
ཞིང་། དངོས་མེད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་མ་དོར་པའི་ན་མ་སྐྱབས་ཏེ་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་ནམ་ཡང་མི་ཕྱིད་པས་ན་དངོས་མེད་དངོས་པོར་དེ་ལྟར་འགྱུར་རྟེ་འགྱུར་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་དངོས་མེད་ཉིད་ཡིན་པའི་ན་མ་སྐྱབས་ཏེ་དངོས་པོར་འགྱུར་
པ་མི་ཕྱིད་ན། དངོས་མེད་དངོས་པོར་འགྱུར་པ་ཞེས་པ་ཆོག་ཙམ་སྟེ། གང་དངོས་མེད་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་དངོས་པོ་ཡོད་ས་སུ་སྐྱབས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་གྱུར་པ་ནི་མེད་དོ། །གྱུར་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་ཡོད་ས་སུ་འཛིན་ན་
སྐྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་མོ་གསལ་གྱི་སྐྱེ་ཡོད་ས་སུ་གྱུར་པར་ལྟ་བུར་བྱས་ཤིག། །དངོས་མེད་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་པ་དེ་པའི་ན་མ་སྐྱབས་ཏེ་དངོས་པོར་འབྱུར་རྟེ། དེ་གཉིས་པན་རྩལ་སྐྱབས་པས་ན་རིགས་པ་དངོས་མེད་གྱི་
སྐབས་སུ་བཤད་པ་དེ་འདིར་ཡང་བསྐྱུར་རྟེ་ཤིས་པར་བྱ་ཆོག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་ན། དེ་དངོས་དངོས་མེད་གྱི་རང་པའི་ན་མ་སྐྱབས་ཏེ་ཤིས་པར་བྱ་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་

མཁའ་འགྲུ་འཁྱེད་

༡༡། །འགག་པ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། དངོས་པོ་འང་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ཕྱིར་འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རྣམ་གསུམ་པོ་རྟག་རྒྱུ་ཡང་མ་སྒྲིམ་གིང་མ་འགགས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་འང་སྤོང་བ་སྒྲིམ་ཆོག་ས་
པའི་འགྲོ་བར་སྒྲུང་བ་འདི་ནི་སྒྲུང་ཡང་མི་བདེན་པ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་རྟག་ས་ཐུབ་པའི་སྒྲིང་པོ་མེད་པས་རྒྱ་གིང་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲུང་ན་ལས་འདས་པ་དང་། མ་འདས་པ་འང་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་རྒྱ་བྱུང་པར་མེད་དེ་གང་བཅིང་བ་མེད་ལ་གྲོ་ལ་བ་མེད་པར་རྟག་རྒྱ་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ནར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྒྲིང་ཉིད་རྟག་ས་པའི་བྱེད་ལས་ལ། རང་གི་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྒྲིམས་པ་དང་། གཞན་ལ་བརྟེ་བ་
ཚུ་ལ་མེད་རྒྱ་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིང་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྟེན་སྟགས་ཐོབ་པ་དང་ཤོར་བ་ཅི་ལ་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་རྒྱ་རིམ་གྱོ་བྱས་པ་འཇམ། བརྒྱས་པ་དང་། བདེ་བ་དང་སྒྲག་བསྒྲུལ། དགའ་བ་དང་
མི་དགའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱ་རིགས་པས་བཅོལ་བར་བྱས་ན། ལུ་ལ་གང་ལ་སྤོང་ཅིང་གང་ཟག་སུ་ཞིག་སྤོང་། ལེགས་པར་དབྱེད་ན་གསོན་པོའི་འཛིག་རྟེན་འདི་ནི་སྤོང་བ་འདིར་དེ་ལྟར་འཆོ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོ་ཕྱི་མ་
འབྱུང་འགྱུར་དང་། སྒྲ་མ་སྒྲུང་བར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་ལ། གཉིན་བཤེས་གྱུང་གང་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་གནས་ལུགས་དབྱེད་པའི་སྤྱོ་ཅན་བདག་ལྟ་བུས་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བར་བྱས་ན་ཆོས་བརྒྱད་

བརྒྱལ་ལམ་གྱི་སྒྲིང་

མགོ་སྟོམས་པར་གྱིས་སྤྱོད། ཁྱེས་སོ། །གཉིས་པ། འདི་ལྷ་ར་འགོ་བ་བདག་ཉིད་བདེ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་དགྲ་ལ་འབྲལ་བ་དང་། གཉིན་ལ་སྟོ་བའི་རྒྱ་དག་གིས་ཡིད་རབ་རྒྱ་ལུགས་པ་དང་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་། འདོད་པ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱི་ཚད་དང་། འདོད་པའི་དོན་རྒྱ་འབད་ཚུ་ལ་དང་། གཞན་ལ་ཚུད་པ་དང་། བདག་གཞན་ལུས་ལན་ཚུན་གཅོད་ཅིང་འཕྱིགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྟོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་མང་བ་དག་གིས་ཉེ་བར་བསྐྱབས་པའི་འཁྱོར་པ་སྤོང་རྒྱ་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཅན་དག་གིས་འཚོ་བར་བྱེད་ལ་དོན་རྒྱ་ཚོ་འདི་འདྲི་སྟུན་ཚོགས་གྱིས་ཡིད་བསྐྱུ་ཞིང་རྒྱས་འདའ་བར་གནས་སོ། །འགོ་བ་འདི་རྣམས་རེས་བསོད་ནམས་གྱི་སྟོབས་ལས་བདེ་འགོ་མཐོ་རེས་གྱི་འཛིག་ཉེན་རྣམ་པ་མང་པོ་དག་རྒྱ་ཡང་ཡང་འོངས་ཏེ་འདོད་བདེ་ལ་སྦྱད་ནས་སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུས་གི་ནས་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱུ་ལ་ཡུན་རིང་ཞིང་སྤོང་རྒྱ་མི་བཟད་པ་རྣམས་སྤྱི་ལྷང་བར་འགྱུར་ཞིང་། མཐོང་མཚན་བདེ་སྤྱོད་རེས་པ་མེད་པའི་སྤྱིད་པའི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་མར་གཞོ་ཞིང་འབྱུན་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་སྤྱིད་པ་རྣམས་སྤྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འདོད་ཚོངས་སྤྱོད་པའི་གཡང་ས་སྤོང་རྒྱ་མང་ཞིང་། སྤྱིད་པ་དེར་ནི་བདག་ལྷའི་ངང་ཚུ་ལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཚོས་དངོས་པོ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མིན་པའི་རང་བཞིན་འདི་འདྲ་བ་ཡིན་པས་དེར་ཡང་ལན་ཚུན་འགལ་བའི་དབང་གིས་ན་སྤྱིད་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་འདི་འདྲ་བ་མེད་དེ། སྤྱིན་པའི་སྤྱོད་རྒྱ་སྤྱང་བ་བཞིན་ནོ། དེ་

पञ्चमः अक्षरः

བ་མ་རྟེན་པར་གྱི་ན། སྤྱར་ཡང་དཔལ་བ་རྟེན་དགའ་ཞིང་། སངས་རྒྱལ་འཛིན་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། དེའི་བསྟན་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ཁུ་བོ་སྤང་བའི་དུས་ཐོབ་པར་དགའ་སྟེ། ཨེ་མ་སྤྱག་བསྟེན་ལ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་གྱི་སྤྱག་བསྟེན་ལ་ནའང་རང་ཉིད་སྤྱག་བསྟེན་གྱི་ནང་དུ་བྱིང་བ་མི་མཐོང་བར་སྤིང་པ་ལ་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྤྱག་བསྟེན་གྱི་ཁུ་བོར་གནས་པ་འདི་དག་ལ་དམིགས་ནས་ཀྱི་དུང་སྤྱང་ན་བྱ་བར་རིགས་སོ། །དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་བསེལ་བའི་རིག་བྱ་འདོད་པའི་བྱས་ཡང་ཡང་བྱས་ནས། ཡང་ཆ་བ་འདོད་པས་ཡང་ཡང་མི་ནང་དུ་འཇུག་པ་སྟེ་ལ་མར་བྱེད་པ་མཐོང་ན། ཀྱི་མ་སྤྱིས་བྱ་འདི་སྤྱིང་རྩེ་ཞེས་སེམས་པ། དེ་ལྟར་གྱི་སྤྱག་བསྟེན་ལ་བར་གནས་ཀྱང་སྤིང་པས་དྲངས་ནས་བདག་ཉིད་བདེ་བར་རྩོམ་བཞིན་དུ་ན་བ་དང་། འཆི་བ་འོང་སྤྱི་མེད་པ་བཞིན་དུ་བག་བརྒྱུད་ས་ཏེ་རོལ་པའི་སྤྱིང་པས་གནས་པ་རྣམས། ཐོག་མར་འཆི་བ་དག་བསྐྱོག་དུ་མེད་ཅིང་བརྟེ་བ་མེད་པས་བསད་པར་བྱས་ནས། རན་སོང་དུ་ལྱང་བའི་སྤྱག་བསྟེན་མི་བཟང་པ་འོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་དང་བྲལ་བས་ན། སྤིང་བའི་སྤྱག་བསྟེན་གྱི་མེས་གདུངས་པ་རྣམས་ལ། བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པའི་སྤྱིན་ལས་ལེགས་པར་བྱུང་བའི་རང་གི་བདེ་བའི་འཚོགས་ཆས་སམ་ཡོ་བྱད་ཟས་གོས་གནས་མལ་ལ་སོགས་པ་ཅི་འདོད་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་སྤྱག་བསྟེན་ཞི་བར་

[illegible]

31
—
4
5
6
7
8
9
10
11
12

[illegible]

प्राप्त

འབྲུག་ཡུལ་གྱི་མཁའ་མཛོད་

		༩༩། །འབྲུག་ཡུལ་གྱི་མཁའ་མཛོད་འབྲུག་ཡུལ་གྱི་མཁའ་མཛོད་། །		
--	--	--	--	--

མཁའ་མཛོད་འབྲུག་ཡུལ་གྱི་མཁའ་མཛོད་

༡༡། །གང་གི་ཐུགས་བརྩེ་ཉི་མའི་སྒྲུང་བ་ཡིས། །ལྷགས་པར་བཟུང་བས་ཡང་དག་ལམ་མཆོག་ལ། །གོ་ལ་བ་མེད་པར་འདྲེན་པའི་བཀའ་དྲིན་ཅན། །འཇམ་དབྱངས་བྱ་མའི་ཞབས་ལ་གུས་ཐུག་
 འཆོལ། །འདིར་སྟོན་འཇུག་སེས་རབ་ལེའུའི་འགྲེལ་བ་བདག་གིས་བྲིས་པ་དེ་ལ་མི་འབྲང་པར་སྒྲུ་བའི་ལན་གྱི་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་ཅིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྒྲིམ་བོད་སྒྲུ་རབས་པ་དང་བྲིས་གྱི་མཁས་པ་དག་གི་
 བཞེད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་མཆིས་པ་ལས། བདག་ནི་སྒྲིམ་འདིར་སྒྲུ་འགྲུར་བའི་བསྟན་ཞབས་སུ་སྒྲིམ་གིང་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི་ནོད་པ་ལས་སྒྲུ་འགྲུར་གྱི་བསྟན་པ་དང་
 དེ་འཛིན་ལ་གུས་པ་ཡར་འཕེལ་དུ་གྱུར་པ་ལས། དམ་བའི་རིང་ལུགས་ཟབ་མོ་སུན་འབྲིན་གྱི་སྟོང་ན་ལུང་ཁོལ་ངན་པའི་གདོན་གྱིས་མ་ཟེན་ཅམ་གྱི་དྲུང་བ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གཞུང་ལུགས་གྱི་བཤད་པ་ཅུང་ཟད་
 རེ་བྱས་པ་རྣམས་སྟོན་གྱི་དམ་པ་དག་གི་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེར་རང་གཞན་གྱི་བཞེད་པའི་བྱུང་པར་དང་དགོངས་པའི་འཛིན་ཚུལ་མདོ་ཅམ་བརྗོད་པར་མ་བྱས་ན། རྟོགས་དཀའ་བ་ཟབ་མོ་ཡི་སེས་གྱི་སྟོན་

༡༩༩ །ཡུལ་སྒོན་གྱི་དམ་པ་དག་གི་དགོངས་པ་ནི་ཕྱོགས་མགོ་ཙམ་ཡང་མ་གོ་བར། རྒྱུ་ཤེས་གྱི་སྒྲོན་ལུལ་དང་ཆེག་གི་འཕྲུལ་ཚུང་ཙམ་ལ་ཞེན་པ་དག་གིས་སྒྲ་རབས་པའི་ལུགས་ངན་པ་དེ་དག་
 རིགས་པ་མི་ཤེས་པས་སྒྲ་རབས་ཡང་བརྟོན་པའི་སྒྲུལ་དུ་འབགས་པོད་གྱི་མཁས་གྲུབ་བརྟན་པའི་མན་རག་ཟམ་མ་ཆད་ཅིང་དགོངས་པ་ལྟ་མེད་པའི་བཞེད་གཞུང་རྒྱུ་དག་གྱུར་འདོར་ཞིང་། དེ་འཕྲུལ་པའི་དམ་པ་
 མཆོག་རྒྱུ་ལའང་བརྟན་པར་མཐོང་ནས་ཡན་པའི་བསམ་པས་མི་བརྟོན་ཀ་མེད་གྱི་གནད་ཕྱོགས་མགོ་ཙམ་རེ་སྒྲུལ་པ་ལས། མང་པོ་སྒྲུ་རྒྱུ་མཆིས་གྱུར་སྒྲུལ་པ་གིན་དུ་བརྟུངས་པ་ཡིན་དེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་བདག་
 རང་དོས་ནས་རང་གཞན་གྱི་དམ་པ་དག་གིས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གསུང་གྱུན་ལ་དད་པ་བྱུང་མེད་པར་མཉམ་ཞིང་། བཞེད་པའི་བྱུང་པར་མི་འདྲ་བ་དག་ལའང་རང་ལུགས་བརྟོན་པའི་ཞུར་ལ་གཞན་དང་མི་
 མཐུན་པ་བྱུང་ཡང་། མཁས་གྲུབ་གཞན་རྒྱུ་པའི་སྒྲུལ་ཡང་དགོས་པའི་དབང་གིས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དོན་ལྟ་ཡིན་ཞོ་སྒྲུལ་དུ་བློ་བརྟུང་པ་ལས། སྒྲ་ཞུགས་གྱིས་སུན་ཅི་ཕྱིན་གྱི་བློ་རན་སྒྲིང་མི་

རུང་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པས་དོན་མེད་གྱི་སྒྲུབ་པ་གང་ལྟར་སྒྲུབ་དོན་མེད་ན་ཡང་། གཞན་གྱི་བཞེད་པ་དང་མི་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པ་ཙམ་ལྟར་བྱ་ན། དེང་སང་གི་མི་རྒྱུ་མས་ཕལ་ཆེར་ཕྱོགས་ཞིན་ཆགས་སྒྲུབ་ནི་ཆེ། གཟུ་བོར་ནི་མི་
 གནས་། གསར་རྒྱུང་གི་གྲོག་པ་པོ་རྒྱུ་མས་ཆོག་གི་བཟོད་སྒྲུབ་གྱི་འཕྲོལ་ཚུན་དང་ཆོག་རིས་གྱི་འཕྲོལ་ཚུན་ཙམ་ལ་ལོ་མང་འབད་ཀྱང་དོན་གནད་ཟབ་མོ་ཚུལ་བཞིན་རིག་པ་ལྟར་བའི་ཕྱིར་མི་ཤེས་པ་ཕལ་གྱི་བསམ་ངོར། དམན་པ་
 འདིས་ཀྱང་ཚོང་ཁ་པ་སོགས་ཆེན་པོ་རྒྱུ་མས་གྱི་གསུང་ལའང་གྲུན་ཀར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཁོང་ལུགས་པ་ལས་གནད་བསམ་པ་ལྟར་བའི་ཕྱིར་མང་དུ་མ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བོད་གངས་ཅན་ན་སངས་རྒྱུས་གྱི་བསྒྲུན་པ་ལ་ཕྱིན་
 ལས་འགན་ལྷ་དང་བྲལ་བ་ཆེ་བཙུན་ཆེན་པོ་ཚོང་ཁ་པའི་གཞུང་གསལ་ཞིང་ལོགས་པར་བཤད་པ་རྒྱུ་མས་ལ་གུས་ཤིང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་ཤེས་མོད། ལྷ་རབས་གྱི་དམ་པ་མཆོག་རྒྱུ་མས་གྱི་བཞེད་པ་དང་ལྟར་པར་ཡོད་པ་རྒྱུ་མས་
 ལ། ལྷ་རབས་པའི་གཞུང་འཛིན་པ་དག་གིས་རང་ལུགས་གཅིགས་སུ་བྱས་ནས་ལུང་དང་རིགས་པས་དེ་སྒྲུབ་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་སྒྱུ་འཛིན་ཚུལ་ལུགས་ཡིན་པས་དེ་འདྲི་སྒྲུབ་གང་ལྟར་ལ་གཞན་ཁྱོད་གཞན་གྱི་རང་མཆོངས་སུ་
 གསལ་ཞིང་། ལྷ་རབས་པའི་ལུགས་འཛིན་པས་གཞན་བཀག་པ་སོགས་ལ་ཕྱིས་གྱི་མཁས་པའི་ལུགས་འཛིན་པ་གཞན་གྱིས་ལུང་རིགས་རྒྱུ་མ་དག་དང་མཐུན་པའི་བཀའ་བ་ལྟར་པ་ལ་རང་ཉིད་ཁྱོད་རང་མཆོངས་སུ་གནས་པའི་

༡༡། བྱིར་རང་དང་གཞན་གྱིས་བཟོད་པ་རྣམས་ལ་གང་ཞིག་ནི་ཡང་དག་པའི་ལུང་དང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེད་དགོས་ཀྱི་ཚུགས་ཞེན་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་སོང་བ་ནི་ཚུལ་མ་
 ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་ནས་སྟོ་གྲོས་གསལ་བར་གྲགས་པ་ཏེ་པོ་བྲག་དཀར་སྤུལ་པའི་སྤྱོད་བཟང་དཔལ་ལྷན་བསྟན་འཛིན་ནས་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་གནད་བཟོད་པ་སྟོ་གསལ་དགའ་བའི་
 གཏམ་ཞེས་བྱ་བ་རང་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་བཟོད་གསལ་པོར་མཛད་པའི་གཞུང་ལེགས་པ་ཞིག་གིས་ཏེ་བདག་ལ་བཀལ་བའི་བྱིར་འདོར་འཕྱོར་བ་ལ་མི་དགའ་བ་མེད་པར་མ་ཟད་མ་བྱས་དབྱར་རྩ་བོས་པ་ལྟར་དགའ་བའི་གསོས་སྤྱ་
 ལྟར་ཏེ་གང་དག་རང་ཉིད་ཆོས་སྟོ་གང་ལ་ཞུགས་པའི་ལུགས་བཟུང་ནས་དེ་དང་མི་མཐུན་པར་སྤྱོད་པ་ལ་བཀལ་བ་ནི་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་ལ་རབས་དམ་པའི་སྟོལ་ཡིན་པས། རུས་རན་གྱི་རང་རྟགས་རང་གི་མེ་ཏྲིག་པོག་པའི་ལྟ་
 སྤྱལ་རྣམས་ལ་སྤྱད་ནས་གཞན་ལུགས་རྗེས་བཟོད་ལ་དགའ་ཡང་། གཞན་གྱི་ལད་མོ་ཐེ་བཞིན་རྗེས་སུ་མ་འཕྱོལ་བའི་བྱ་བ་ཅོང་ངོ་ཆ་མི་ཤེས་པ་དག་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ནའང་གཞན་གྱིས་བཟོད་པ་ལ་དེ་མ་ཐག་དུ་
 ལན་ཅུ་མ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྤྱམ་དུ་དབེན་པར་ཅི་མི་སེམས་སྤྱ་གནས་ན་ཡང་། བོད་སྤྱི་བྱིའི་བཞེད་པའི་སྒྲོར་དེ་དག་ལ་གསལ་ཁ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས་ཞེས་སྤྱི་བྱིར་དོན་གཉེར་ཅན་དུ་མས་ནན་ཏན་བསྒྲུལ་བ་དེས་ན་སྟོ་བ་དང་

ལྷོ་ཆེན་པོ།

བཅས་ཏེ་བཀལ་བ་དེ་ལ་ལན་གྱི་ཁུད་པར་རུང་ཟད་བརྗོད་འོས་ཏུས་སུ་བརྗོད་པ་ལས། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ལྷ་ལུ་སྒྲོམ་ཅི་དགོས་ཉིད་ལའང་མི་གུས་པ་མེད་མོད་གྱི། དཔུ་གུ་དང་ར་སྒྲུའམ་སྒྲུ་དང་སྒྲུ་བརྒྱན་གྱི་རྒྱལ་དུ་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དབང་ལས་བཀལ་ལན་གྱི་སྒྲུ་བ་རུང་ཟད་བརྗོད་པ་ལ་སྒྲུ་མ་ལྷ་ལུར་ཤེས་པའི་དང་ནས་དཔོན་སྒྲོབས་གྱི་རིགས་པས་དཔུད་པ་ལས་ཐུགས་གཞོན་པར་མི་མཛད་པར་ཁྱོེ། །དེ་ལ་ཐུག་སྒྲུལ་གྱི་ཞལ་ནས་
འདི་སྒྲུད་དུ། ཤེར་ལེའི་འབྲེལ་བ་ནོར་ལུ་གེ་ཏ་ག་ཞེས་བ་དེར་རྩོམ་བ་པོ་ལུ་བ་མ་ཐའ་ལ་རྒྱས་རུང་བའི་སྒྲོན་གྱིས་ལུང་རིགས་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་བཤད་བ་གནད་ཆེ་བ་འགའ་མཆིས་པ་ལ་བབ་མོའི་གནད་བཤད་པའི་ཞོར་ལ་
དགག་བ་བརྗོད་པར་ལུ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཁོང་གི་བཞེད་པའི་ཐོག་མར་དགག་ལུ་དོས་བཟུང་བ་ལ། རང་སྡེ་དཔོན་སྒྲུ་བརྒྱམས་གྱིས་སྒྲོ་གཞོན་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་དོན་གྱི་སྒྲོད་ལུགས་གྱི་དོས་
ནས་ལུ་བ་བ་ཞིག་ལུང་ན་དེ་ལ་བདེན་ལུ་བ་དང་དེར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྒྲེས་སུ་འདོད་དོ། །ཐལ་འབྱུར་བ་རང་ལུགས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟག་པས་བརྟགས་པའམ་དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པའི་
དབང་གིས་འཛིག་རྟེན་རྒྱམས་བརྟགས་ཏེ་ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ། རྟག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ལུ་ལ་རང་དོས་ནས་ལུ་བ་བ་ཞིག་ལུང་ན་དེ་ལ་བདེན་ལུ་བ་དང་དེ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྒྲེས་སུ་

༡། །བཞེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུང་། དེ་ལ་ཁོ་པོས་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲིམ་དབྱུང་མའི་སྐབས་སུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་ལས་དོན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཙམ་མེད་པར་གཏན་ལ་
 འབེབས་པ་ནི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྣམས་མེད་པ་ཡིན་ལ། ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་གྲུང་དེ་ལྟར་གསལ་པར་བཀྲལ་བ་ལོགས་བཤད་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡིན་མོད་གྲུང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་འདོད་པ་
 མི་ཐལ་རང་གི་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་བཞེད་པ་ཐུན་མོངས་པ་ཡིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཐུན་མོངས་མིན་པའི་ལུགས་སུ་འདོད་པ་ནི་ཆེས་ནོར་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་དོན་དམ་དབྱུང་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་དབྱུང་ན་ཚོས་གང་ཡང་དབྱུང་བཟོད་དུ་མི་
 གྲུབ་ལ། དེའི་སྒྲིམ་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་ཞིག་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་པའི་སྒྲིམ་རོ། །དེ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ལུལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་བྱུང་པར་འདི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སྒྲིམ་རོ་སྐམ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་གྱི། རང་རྒྱུད་པས་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་རྒྱལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་བདེན་སྟོང་ཙམ་ལ་བཞེད་པ་དང་།
 ཐ་སྐྱད་ཆད་གྲུབ་བཞེད་པའི་གནད་གྱིས་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པའི་དབྱུང་མ་རྗེས་ཀྱི་ངེས་པ་དང་མཐུན་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡིན་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་རྣམ་གྲངས་མིན་པ་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་བྲལ་པའི་དབྱུང་མ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་དུ་

བཏོན་ནས་བཤད་པའི་ཆོ་དོན་དམ་དཔྱོད་པ་གཞིར་བཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འདོད་པར་ངེ་ལྟར་སྐྱད་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་བྲལ་དམིགས་པ་མེད་པ་མཉམ་གཞག་དམ་པའི་སྒྲོད་ལྷལ་
 དང་མཐུན་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚུལ་རྣམས་སྒྲོན་གྱི་དམ་པ་དག་གི་མན་ངག་བཞིན་དུ་གཞན་དང་གཞན་དུ་རྩང་ཟད་བཤད་ཐིན་པས་འདིར་རྒྱས་པར་མི་སྒྲོ་ལ། རྣམ་གྲངས་མིན་པ་དང་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་
 དམ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་སྐོག་སྐྱེས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་གསལ་ལ། རྣམ་གྲངས་མིན་པ་ལས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་པའི་དོན་དམ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ལྷལ་དུ་སྐྱར་ཞིང་། རྣམ་གྲངས་
 པའི་དོན་དམ་རྗེས་གྱི་ངེས་པ་ལ་སྐྱར་ལ་སྐྱ་མ་ཡི་ཤེས་དང་ཕྱི་མ་རྣམ་ཤེས་གྱི་སྒྲོད་ལྷལ་ཡིན་ཞིང་དཔུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་སྒྲོའི་དབང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྐྱ་ཆོག་སྐྱ་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་དོན་དམ་བཏགས་པ་བ་དང་
 མཆོན་ཉིད་པ་གཉིས་པོ་དང་མཉམ་རྗེས་སྐྱར་རྒྱུ་འདིར་གོ་བའི་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅིང་འདི་གོ་ན་ལྟ་བུའི་འཛིན་སྐྱངས་ཞིག་མ་ཞིག་གི་གནད་ཀྱང་གོ་རྒྱས་ལ། ཚུལ་འདི་བཞིན་རྗེ་ཙཱ་བ་པས་ཀྱང་བཞེད་པ་མེད་མཛུང་བར་ལྷལ་
 པའི་ཤོག་དྲིལ་སྐོག་སྐོག་ལས་གསལ་བས་དེར་བལྟ་བར་བྱོས་ཤིག །དེ་ཡང་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་འདིར། རྟོག་གི་ལ་གྲགས་པ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། མཛོན་པ་སྐོག་སྐོག་ལས་གསུངས་

༡༩། །པ་མེའི་ཚ་བ་ལྟ་བུ་མཚན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་རང་མཚན་དུ་གསུང་བ་དང་། དབུ་མ་པས་ཚས་རང་གི་ངོ་བོ་འཕམ་རང་བཞིན་ནམ་མཚན་ཉིད་གང་ཞིག་དོན་དམ་དཔྱད་པས་དཔྱད་བཅོད་དུ་གྱུ་བ་པ་ལ་རང་
མཚན་གྱིས་གྱུ་བ་པ་ཞེས་བད་སྟུར་རྩེ་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། གང་གྱུ་བ་བམ་མ་གྱུ་བ་དཔྱད་རྒྱའི་རང་མཚན་ནི་ཚས་དེའི་ངོ་བོ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་གནད་མཐུན་ཏེ། རང་རྒྱུད་པས་རང་མཚན་གྱིས་གྱུ་བ་པར་བཞེད་པ་ཡང་ཐ་
སྟོན་དུ་ཚས་དེའི་ངོ་བོ་ལ་བད་སྟུར་བ་ཅུ་སྟེ། ཐ་སྟོན་དུ་བཙོ་སྟེག་གི་དོན་བྱེད་པའི་མེ་དེ་དམར་འབར་བ་དང་ཚ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུ་བ་པ་དེ་ལ་མཚན་མཚན་སྟོགས་གྱི་རྩམ་བ་མ་སྟེ་བར་ནི་ལྟར་སྟུང་བ་དེའི་ངོ་བོ་ཅུ་གྱི་
ཚན་ས་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་ལ། མཚན་མཚན་སྟེན་མེ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཚ་ཞིང་སྟེག་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅས་བྱ་བ་ལས་འོས་མེད་པས་དེ་དག་གནད་གཅིག་དུ་སྟང་བ་ལས་དོན་གྱི་སྟེང་ན་བྱུང་པར་མེད་རྩེ་ལ་འདི་གོ་བ་གལ་
ཆེའོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པར་རང་མཚན་མ་གྱུ་བ་ཀྱང་ཐ་སྟོན་དུ་གྱུ་བ་ལ་དེ་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་སུན་མི་འབྱེན་པར་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་སྟེ་སྟེ་གཞི་གཅིག་ལ་ལྟན་པར་སྟུང་བ་རང་རྒྱུད་པའི་འདོད་པའོ། །གལ་ཏེ་འདི་སྟུམ་དུ་
རང་མཚན་གྱིས་གྱུ་བ་པའཕམ་རང་གི་ངོ་བོས་གྱུ་བ་པ་དེ་ནི་རྟོག་པས་ཕར་བདག་ས་པ་ཅུ་མིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྱུ་བ་པ་ལ་བརྗོད་ཅིང་དེ་ལྟར་གྱུ་བ་ན་མཐའ་གཅིག་དུ་བདེན་གྱུ་བ་དུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། དོན་དམ་དཔྱད་པས་

དབྱུང་པའི་ཆེ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་རྟེན་ནའང་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་མོད། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ངོར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ལ་ལེན་ན་དཔུང་པར་མི་རུང་ཞིང་ཐར་པའི་ལམ་
 ཡང་དེ་ལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་ངོར་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་ཡང་དེས་ཡུལ་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་ཐ་སྙད་ཆད་མས་གྲུབ་པ་འཐད་དགོས་ལ། དེ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་ངོར་ཡང་མ་གྲུབ་ན་
 གང་རུའང་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་གང་ཡང་རུང་སྟེ་རི་ལྷོ་རྒྱུང་པའི་ངོ་བོ་འཇམ་དེའི་མཆོན་ཉིད་དམ་སྟོན་ལུགས་ཐུན་མོངས་མིན་པ་མེད་ཆ་བ་དང་རྒྱུ་གཤེར་བ་སྟགས་ལྟ་བུ་དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དབྱུང་བཟོད་
 ཏུ་གྲུབ་ན་ངོ་བོ་འཇམ་རང་མཆོན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དབྱུང་བཟོད་མེད་ཀྱང་སྒྲུང་བ་བསྒྲུ་མེད་ནི་ཐ་སྙད་ཏུ་གྲུབ་ཚུལ་ལོ། །དེས་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་པ་སྟོན་ཏུ་སོང་པའི་ལག་རྒྱུས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་ཐར་
 བཏགས་པ་ཅམ་རུ་འཆར་ཏེ་དཔུང་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་ཡོད་ཅམ་རུ་སྒྲུ་དགོས་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་དཔུང་པ་གྲུན་གྱི་ཐ་སྙད་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་རྒྱུ་གྱི་ངོས་པའི་སྟེ་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་
 ཐལ་འགྱུར་པའི་ཐ་སྙད་འཛིག་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷོ་རྒྱུ་ན་ཐ་སྙད་རྣམས་འཛིག་པའི་ཆེ་དོན་དམ་དཔྱོད་པ་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པར་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་ཆད་མའི་སྟོན་སྟེ་འཛིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་

༡། །དམ་གཟེང་རྟོགས་དགོས་ཏེ། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་དང་། །འཇུག་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་
འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་སྟགས་མ་དཔུང་པར་འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོས་པར་བརྟགས་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇིག་
པ་འདི་ནི་དོན་དམ་དཔྱེད་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ནམ་ཡང་གྲུབ་མི་རུས་ཏེ་རུས་ན་ཐམས་ཅད་ཡོ་ནས་དཔུ་མ་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་འང་སྟོ་གཞོད་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་
པ་ཙམ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་དེ། །འཇུག་པ་ལས། གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་རྣམས་ཀྱིས། །བབུང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྟ་མ་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་
རྣམ་པར་བཞག་ །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོ་གཞོད་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མ་བརྟགས་མ་དཔུང་པར་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ཅན་པོའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་བརྟགས་བེད་དཔུང་
ན་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འཇུག་འཇིག་རྟེན་དུ། །རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་མིན་མོད་གྱི། །རྣམ་དཔུང་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདིར། །རང་གི་ཡན་ལག་

བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་ཡང་མ་དབྱུང་མ་བརྟགས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་དོར་གྲུབ་གྱི་བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་ན་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ན་གཞོན་མེད་གྱི་དབང་པོ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་ཚུལ་དེ་པོར་ནས་རྟོག་པས་ཕར་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱི་ཚད་གྲུབ་པས་ཡོན་ན། རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱི་དབང་ལྷན་བྱེད་པ་པོ་དང་གཙོ་པོ་དང་རྟག་པའི་སྤྱོད་པ་སོགས་པ་ཡང་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དང་བུམ་པ་སོགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཡུལ་རང་དོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱུང་མེད་ཅིང་། རྟོག་པས་ཕར་བརྟགས་པ་ལ་འང་བྱུང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྟོག་པས་ཕར་བརྟགས་པ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡུལ་གྱི་དོས་ནས་མེད་པ་ལ་སྤྱོད་བརྟགས་པ་འབྱུལ་པའི་སྤྱོད་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་བརྟགས་པ་མ་འབྱུལ་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་གྱི་ཚོས་གང་ཡང་གཞིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལ་འབྱུལ་པས་སྤྱོད་བརྟགས་པའི་སྤྱོད་མི་མངའ་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་དུ་སྤྱོད་ཕར་བརྟགས་པ་ཙམ་མིན་པར་ཐ་སྙད་དུ་ཚོས་དེ་དག་རང་དོས་ནས་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ལ་གསུམ་ལས་འདྲ་སྐབས་རྟོག་དབྱེད་གྱི་རྟོག་པ་དོན་མེད་ལ། རོ་བོ་ཉིད་རྟོག་གིས་ཕར་བརྟགས་པ་ཡིན་ན་འཛིག་རྟེན་གཞོན་མེད་གྱི་ཤེས་རོང་ག་ཕར་སྤང་བ་འདི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཕར་མ་བརྟགས་ན་དེར་བྱི་དོན་ག་བ་མེད་

དགས་ལ་པོར་སྒྲུབ་དགོས་སོ། །དེས་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་དཔྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྐྱོད་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་ཐར་བརྟགས་ཙམ་དུ་གྱུ་བ་ཀྱང་དེ་ཁོ་ནས་ཐ་སྐྱོད་གཞག་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཐལ་འཁྱར་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་
 འཛིག་ཚུལ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཀུན་པོ་ལྟར་བྱ་བར་གཞུང་ན་གསལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་གྲགས་ལ། བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་གྱུ་བ་མཐས་སྒྲོ་མ་བསྒྱུར་བའམ་སྒྲོང་ཉིད་ལ་སྒྲོ་ཁ་མ་སྒྲུགས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཀུན་པོ་ལྟར་ཐ་སྐྱོད་བྱེད་པར་བཞེད་ན།
 འཛིག་རྟེན་ཀུན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པ་མ་ཞུགས་པར་སྒྲོ་གནོད་མེད་ལ་སྒྱུར་བ་དང་མི་སྒྱུར་བའི་དབང་གིས་ཐུམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་བྱེད་པ་ལས། རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་སྒྲོས་ཐར་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱི་ཐུམ་པའོ་ཞེས་ཐ་སྐྱོད་
 བྱེད་པའམ། མ་དཔྱད་ཀྱང་སྒྲོས་ཐར་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱི་ཐ་སྐྱོད་འཛིག་གིས་པའི་ཀུན་པོ་དེ་མིད་དམ་དཔྱད་པར་མཛོད་ཅིག །དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྐྱོད་འཛིག་ཆོ་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡང་རྟོག་པས་ཐར་བརྟགས་པ་ཙམ་ལས་ལུ་ལ་རང་ངོས་ནས་
 མེད་པ་ལ་ཐ་སྐྱོད་ཆོད་གྱུ་བ་བཞག་དུ་མེད་དེ། འཁྱག་པ་ལས། མི་གིས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྒྲོད་ལུ་སྟེགས་ཙམ། རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་བརྟགས་པ་དང་། ལྷ་མ་སྟེག་རྒྱ་སྟེགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་། །དེ་དག་འཛིག་
 རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། །ཅིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བརྟེན་ནས་འཕྱུར་བའི་སྒྱུར་བ་བརྟག་མི་བཟོད་པ་འདི་རང་གཞན་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཐུན་པར་སྒྱུར་བ་ཙམ་ལ་མ་བརྟགས་པར་འཛིག་རྟེན་ཐུན་མོངས་དང་

༡༡། །མཐུན་པར་འཇུག་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐ་སྐྱད་ཐུན་མིན་བྱེད་ཚུལ་ཡིན་ལ། རོན་དམ་པར་དབྱུང་ན་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་གྲུབ་པ་ཙམ་ནི་ཤེགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་
 ངོར་བྱས་བདག་ནི་སྐྱ་བར་བྱེད་ཅེས་དང་། །བྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་ཚུད་གྱིས་དང་། །ཕྱི་ནས་སྟོབས་ལུན་བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཚེག་གསལ་ལས། འཇིག་རྟེན་པས་ནི་བདག་དང་གཞན་ལས་ཞེས་བྱ་
 བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྟགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱོད་པ་འཇུག་པ་མེད་པར་བྱས་ནས། རྒྱལ་ས་འབྲས་བུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོབ་དཔོན་ཡང་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱིར་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་པར་རོན་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་སོ། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཁོང་གི་ཞལ་ནས། ཚེས་གྱི་བདག་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་ལུན་སྟེས་འབྱུང་སྟེ།
 རིན་ཆེན་ཐོང་བ་ལས། རི་སྤྱིད་སྤང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྤྱིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཀྱང་ནི་སྟོབ་པ་ཡིན། །ཞེས་རི་སྤྱིད་སྤང་པོ་བདེན་གྲུབ་དུ་འཛིན་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་དེ་ལས་ངར་འཛིན་
 པའི་འཇིག་ལྟ་ལུན་སྟེས་ཉིད་འབྱུང་ལ་འཇིག་ལྟ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ལ་སྤང་པོ་བདེན་འཛིན་ངེས་པར་སྟོང་དགོས་པར་བསྟན་ཏེ། ཀྱང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་གྱིས་ངར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཡོད་ན་དེ་ལས་ལས་དབང་གིས་འཁོར་བར་

གྱི་བར་བསྟན་པ་ལུང་འདིའི་དོན་འདི་བཞིན་ཟླ་བས་ཀྱང་བཞེད་པས་འབྱེད་ལུང་འདི་ནི་གཞན་དུ་སྟོན་ཏེ་གཞོན་པ་ལྟ་བུ་འབྱེད་པ་ཉིད་དུ་ལུང་འདི། འཇུག་པ་ལས། བདག་མེད་མཐོང་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྤངས་ཤིང་། །
 ཞེས་སྟགས་ཆེན་རྒྱུ་བཞེད་དོན་དང་གཅིག་དུ་འཆད་པ་ནི་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་གོམས་འདེམ་དམན་པའི་རང་མཆོངས་དེམས་པའོ། །དེ་ལྟར་ལུང་འདིས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟགས་པ་ཡོད་པ་འདྲ་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏེ།
 བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་ལོར་བའི་ཕ་བེན་པ་ལ་ལུང་མེད་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཞེན་ལུལ་སྟན་མ་སྤངས་པ་དེ་མིད་དུ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་མི་འགྱུར་ལ། ལོར་བ་ལས་མ་ཐར་བའི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་ནི་སྟུས་ཀྱང་ཁས་
 མི་ལེན་པས། ཉན་རང་ལ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དོན་མཛོན་སྟུམ་རྟགས་པ་ཡོད་པར་གྱིན་ཏེ་གསལ་ལོ། །ཚུལ་དེ་དང་མཐུན་པར་རྒྱལ་སྟུས་ཆེན་པོ་ནི་བ་ལྟས་ཀྱང་། བདེན་པ་མཐོང་བས་གོལ་འགྱུར་གྱི། ཞེས་སྟགས་གསུངས་
 པའི་དོན་བཀྲལ་ཏེ་བཤད་ནས་བཀྲལ་བར་རྩོམ་མོ། །དེ་ལ་ཁོ་བོས་ལན་བཞེད་པར་བྱ་སྟེ། གྱི་ཅམ་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟ་སྟེས་འབྱུང་བ་དང་། འཇིག་ལྟ་ལྟ་སྟེས་སྟོང་བ་ལ་ལུང་
 པོ་བདེན་འཛིན་སྤང་དགོས་པ་དང་། འཇིག་ལྟ་ལྟ་སྟེས་མ་སྤངས་ན་ལོར་བར་གྱི་བའི་ལས་འགྱུ་བ་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ཡང་། ཟུང་འདོད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་གདགས་གཞི་ལུང་པོ་ལ་བདེན་པར་བཟུང་བའི་དབང་གིས་རར་

༡༡། །འཛིན་ལྷན་སྒྲིལ་འབྲུང་ན་ཡང་ཕྱང་པོ་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཆ་མེད་པའི་པར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱང་པོ་བདེན་མེད་དམ་ཆོས་བདག་མེད་རགས་པ་ཅམ་རྟོགས་པ་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱི་བ་
 རྟོགས་པར་རྟུལ་ཏེ། ལྷན་ཆེན་ཆ་མེད་ཅམ་གྱི་ཆོས་དུ་མ་གྲུབ་དུ་རྟུག་གྱུང་དེ་ལ་ངར་འཛིན་པར་མི་བྱེད་དེ་དེ་རྣམས་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པར་མཛོན་སུམ་མཐོང་ཆེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཞེས་སྒྲིལ་བརྟགས་པ་ཅམ་ལས་རང་དོས་ནས་
 མ་གྲུབ་པར་མཛོན་སུམ་མཐོང་སྟེ་གདགས་གཞིའི་ཆོས་དེ་དག་བདག་དུ་འཛིན་པའི་དམིགས་རྣམ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐག་པ་མེད་པར་མ་གཤམ་གྱུང་སྐྱལ་འཛིན་ལྟོག་པ་སྟེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ངའི་སྟེད་ཕྱང་
 པོའི་ཆོགས་པ་ལ་རིལ་པོ་གཅིག་ཕུའི་ངོ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་དུ་གང་ཟག་དེ་ལ་ངར་འཛིན་པ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། རིན་ཆེན་སྟེང་པ་ལས། འདུས་པ་དོན་མེད་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །གཟུགས་གྱུང་དོན་དུ་དོན་མེད་
 དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་ཆ་བཅས་དང་དེ་ལ་འདུས་པའི་ངོ་པོ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་དོན་ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་གྱུང་རྣམས་པར་གསུངས་ཏེ་
 ཕྱང་པོ་རགས་པ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་པ་འདི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པར། དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་གྱུང་། །མཐོང་ནས་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བ་དང་། མདོ་ལས་གྱུང་། གཟུགས་ནི་དཔུ་བོ་དོས་པ་འདྲ། །

ལྷ་རྒྱལ་ལྷ་ལྷ་

ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་དེ་ཉན་ཐོས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚེས་བདག་མེད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདྲུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་དེ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ལམ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་སྟོང་
ཉིད་དེ་ཁོང་དུ་མ་ཁུད་པར་གྲོལ་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། གང་ཟག་གི་བདག་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སུམ་སྟགས་ཚེས་རྒྱུ་རང་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། གང་
བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅིས་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། སྟོར་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་མི་སྲིད་པར་སྒྲ་བས་བཞེད་གྱི་ཆ་མེད་གཉིས་སྟགས་ཚེས་རྒྱུ་ཙམ་ཅན་སྟོང་པར་
གེས་པའི་ཚེས་བདག་མེད་སྤོ་མོ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་ཉན་རང་དགྲ་བཙུམ་པས་རྟོགས་དགོས་པར་མི་བཞེད་དེ། དེའི་ཚུལ་འོག་དུ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཆ་མེད་གཉིས་པོ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ན་སྤང་པོ་རགས་པ་
བདེན་མེད་དུ་མི་རྟོགས་ཏེ་དེའི་གདགས་གཞི་བདེན་པར་འཛིན་པས་སོ་སྒྱུ་མ་ན། ཆ་མེད་ལ་བདེན་འཛིན་མ་དོར་གྱང་དེ་བསགས་པ་ལ་རིལ་པོ་གཅིག་དུ་དོན་དམ་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་པ་ལོག་པ་ན་རང་འཛིན་གྱི་ཞེན་པ་འང་
ལྷོག་ཅུས་ཏེ། སྤང་པོ་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚེས་སུ་ཁོ་ཐག་ཚད་ཆོད་དུ་མ་དེ་བཞིན་ང་དུ་མར་འཛིན་པ་དང་དེའི་ནང་གི་གང་རུང་གཅིག་དམིགས་གྱིས་བཀར་ཏེ་རང་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པའི་སྟོར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤང་པོ་དུ་མ་དང་མི་

༡། རྒྱལ་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་མི་རྟོགས་ན་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་དང་རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་ཁོ་ནས་དར་འཛིན་ལྟར་སྒྲུལ་གྱི་ཞེན་ལུལ་ཅུ་བ་དུང་
ནས་སྤྱང་བ་མི་ཤིང་པར་འབྱུང་ན་ཡང་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་གཏན་ལ་འབྲེལ་ས་རྣམས་པར་ཀུན་གྱིས་སྤྱོད་མོངས་སུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རིས་ན་བདག་འཛིན་གང་དང་འཛིན་སྤངས་མི་
མཐུན་པ་བདག་མེད་གྱི་རིས་གེས་གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ན་བདག་མེད་ལ་གསལ་སྤྱང་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བས་བདག་འཛིན་དུང་ནས་འབྱེན་པ་ཡིན་གྱི་ཆོས་དུ་མ་དམིགས་པ་ཙམ་དང་དེ་ཡང་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་རང་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱེད་པར་
སྤྱང་ཡང་དེས་ལྟར་སྒྲུལ་གྱི་རང་འཛིན་མི་སྤྱོད་དོ། ཅིས་ཀྱང་སྤྱོད་དགོས་ན་བདེན་མེད་དུ་གེས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་གྱི་སྤྱང་པོ་ཙམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལའང་མི་སྟོག་པར་མཆུངས་ན་དེ་འདྲའི་སྤྱོད་སྟོག་བཅས་དག་བཙམ་པ་རྣམས་ལའང་
མེད་པར་བྱེད་གྱིས་སྤྱང་དཔྱོད་ཅིག རིས་ན་སྤྱོད་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱོད་བྲག་དུ་གྱུར་པ་བདག་བརྟེན་ནས་འབྱུང་པའི་དེ་ཉིད་མ་གེས་པར་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་སྤྱོད་པར་བཤད་པའི་ཐོག་ཆེན་ལ་མི་འབད་པར་སེམས་ན། ཉན་ཐོས་སྒྲུ་
པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འདོད་པ་དེ་ཡང་སྤྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དོ་བོས་སྤྱོད་པ་མིན་པར་སྤྱང་པོ་རྟག་བདག་གིས་སྤྱོད་པ་ཙམ་ལ་འཆད་དགོས་པས་དེ་ལྟར། བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྤངས་གིང་། །

ལྟོན་པ་གྲུ་།

ཞེས་སྟགས་གྱི་དོན་ལྟར་རར་འདྲིན་ལྟན་སྟེས་གྱི་ཞེན་ལུལ་དུང་ནས་འབྱིན་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ལུང་སྟེ་ཕྱིའི་དོན་དེ་ལྟར་གཅིག་དུ་འཆད་པ་ནི་སྟེ་པའི་དགོངས་པ་ལྟ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལུང་པོ་ལ་བདགས་
ཙམ་གྱི་བདག་དེ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་ཤེས་པའི་སྟོང་ཉིད་འདི་ཙམ་ཉན་རང་ལ་ཡོད་པར་བསྟུབ་ཅིང་། དེ་མེད་ན་ཕྱི་རོལ་པའི་ཆགས་བྱལ་བ་ཞིན་དུ་འཁོར་བ་ལས་ཀྱང་ཐར་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་ཀྱེ་ཆེར་བསྟུབས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་
ཤེས་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེ་སྟེ་རེ་ཞིག་ཅུང་ཟད་བརྟོད་པའོ། །ཡང་བྲག་དཀར་སྟུལ་པའི་སྟེ་བློ་གྲོས་ཙན་གྱི་ཞལ་ནས། འདིར་དེང་སོང་གི་སྟོང་དྲིག་པ་ཁ་ཅིག་ནི། ཉན་མོངས་མེད་ཀྱང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འདིར་ཉན་མོངས་མཛོན་
གྱུར་ཙམ་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་སྟུར་བ་མི་འཐད་དེ་ཞེས་སྟགས་སྟོས་ཏེ་དགག་ལུལ་བཅུས་པ་ནི་ལུ་ཏོ་པས་ཀྱལ་པོ་ལ་འབྲལ་བ་བཞིན་དུ་གནོད་པ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། འདིའི་ལས་གྱི་རུས་པ་ཡོད་མེད་ཅེས་པ་ནི་ཡང་མེད་
ཕྱི་མ་འཕྲེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་རུས་པ་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་མི་རྟག་སྟགས་བསྟོམ་པའི་ལམ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་མ་གྲོལ་རྩོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་དོན་ལ་མི་གནས་པའི་དག་
བཙམ་མོ་གལ་གྱི་བྱ་ལྟ་བུ་དང་བསམ་མི་བྱལ་འགྱུར་གྱི་འཆི་འཕོ་སྟགས་ལ་སྟུར་ནས་གྲོལ་བ་གཏན་དུ་བ་ཡིན་མིན་རྩོད་པ་སྟགས་རང་གིས་རང་ལ་ངལ་བ་མི་དགོས་སོ། །པ་རོལ་པོས་མི་རྟག་སྟགས་རྟགས་པའི་ལམ་ཙམ་གྱིས་

༡༢། །ཤོལ་བར་འདོད་པའི་འདོད་པ་རྟགས་སུ་བཤོད་དེ། ཉོན་མོངས་མཛོན་གྱི་ཙམ་སྤངས་པས་ཤོལ་བར་མི་འདོད་པར་བཤམ་བ་འཕངས་པ་ལ། བ་འོལ་བོས་མཛོན་གྱི་ཙམ་སྤངས་པས་ཤོལ་བར་མི་འདོད་པས་འབྲེལ་མེད་གི་བཤམ་བ་ཞེས་རང་གིས་བཤམ་འགྱུར་གི་འགྲོ་ཚུལ་གྱི་ཙམ་ཡང་མི་གེས་པའི་ནང་ཆ་གིན་རྟགས་ལ་བོ་དེ་འདྲ་མི་མཛད་པར་བྱ། གྱུ་འབྲེལ་ཡིན་ཡང་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྩམས་གི་དགོངས་པ་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་ན་གྱུར་བྱའི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གཞུངས་བསྟོད་དེ་རྟོལ་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་ལན་རྒྱུད་ཟད་ཅིག་ཞུན་སྒྲན་གསོན་ཅིག ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་ཤོལ་ན་ཞེས་པའི་བྱད་འདིར་བྱེད་གི་འཆད་ཚུལ་དེར་སྟོད་འདྲག་ག་ཞུང་ཆོག་གི་བཤམ་དང་མི་འགྲིགས་ཚུལ་མཆོན་ཙམ་ལས་མ་སྒྲིས་གྱུར། ད་ལན་རྒྱུད་ཟད་སྟོས་ན་སྐབས་འདིར་ལའོར་བ་ལས་ཤོལ་མི་ཤོལ་དཔུང་པའི་སྐབས་ཡིན་ཡང་དེ་དག་གོང་དུ། གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་སོགས་གྱིས་བཤད་ལ། ལའོར་བ་ལས་ཤོལ་གྱུར་མཐར་ཐུག་གི་ཤོལ་བ་མིན་པའི་ཚུལ་འཆད་པར་བཞེད་ནས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་ཤོལ་ན་ཞེས་སོགས་བཤོད་པ་སྟེ། སྟོར་སྟོར་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་ལའོར་བ་ལས་ཤོལ་བ་ཡོད་མེད་དང་ལའོར་བ་ལས་ཤོལ་བ་དེ་ཙམ་ཤོལ་བ་མཐར་ཐུག་ཡིན་མིན་གྱུར་དཔུང་བ་སྐབས་སུ་ཆེས་བཤམ་པ་ཡིན་ལ། ཅིས་གྱུར་སྐབས་སུ་མ་བཤམ་པའི་དོན་མེད་གི་དག་ཞིག་ཡིན་ན། ག་ཞུང་འདིར་

ལྟ་བུ་དུ་གྱུ་

སྒྲུབས་འདིའི་མཁུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་ཡང་། ཉེན་མོངས་སེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡི། །ཕུན་པའི་གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཕྱུར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་འདོད་པས། །དེ་ནི་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་མི་བྱེད། །ཅེས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སེས་རབ་
རྒྱུ་གོལ་མཐར་ཐུག་པའི་ལམ་དུ་གསུངས་པའང་དོན་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་ནམ་དཔུང་པར་ཁ། །བྱེད་གྱི་འདོད་པའང་གལ་ཆེ་བ་ལོས་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་གིང་རྩ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ཉམས་པར་པངས་པས་འགའ་ཞིག་ནི་བྱེད་ཁོ་ནའི་
རྩེས་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་ཁྱོ་བར་མི་མཛད་པར་ཁ། །རྒྱ་འགྲེལ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོད་མར་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་མོད་ཀྱང་། གེར་འབྱུང་ལ་སོགས་རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་ཆེན་ཡོངས་གྲགས་དུ་མའི་གཞུང་ཞལ་འཆམ་
ཆེ་ཞིང་ལྟ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བཤད་རྒྱུན་མ་ཉམས་པའང་དེ་རྒྱུས་ལ་ཡོད་དགོས་གིང་རྒྱུ་དཔྱོད་ཀྱང་བོད་པ་ལ་ལས་མི་དམན་ཙམ་བཞགས་ཆོད་འདྲ་བས་བོད་གྱིས་ཇི་བདེར་འཆད་པ་ལས་དམན་དགོས་པ་མིན་པ་འདྲ་སྒྲུབ་
ཞིང་ལུགས་དེར་རིགས་པས་གཞོད་པ་ཡོད་མེད་ནི་དཔུང་པར་བྱ་བ་ཞིན་པ་ལགས་སོ། །དེ་ལ་ཉེན་མོངས་སྒྲུངས་པས་གོལ་ན་ཞེས་པ་འདིར། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་ཏེ་མི་རྟག་སོགས་བརྒྱ་དུག་རྟོགས་པའི་ལམ་གོ་མས་པས་
ཉེན་མོངས་ཐད་པར་སྒྲུངས་པས་གོལ་བ་དག་བཙོམ་པའི་འབྲས་སུ་ཐོབ་པོ་ཞེན། ཉེན་མོངས་མདོན་གྱུར་ཙམ་རེ་གིག་སྒྲུངས་པའི་གང་ཐག་དྲིའི། མདོན་གྱུར་སྒྲུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་དག་བཙོམ་པ་དེར་འགྱུར་བར་ཐལ། མི་

༩༩། །རྟག་སྟགས་བརྩུ་རྟག་གི་ལམ་གྱི་མཐའ་བས་ཉོན་མོངས་ཟད་ནས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐུར་བ་འདི་ལ་དབྱུང་ན། མཛོན་སྐུར་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་དེ་གཏན་ནས་མ་སྐུར་ན་ནི་སྐབས་གི་ཞེ་འདོད་ལ་
 འབྲེལ་མེད་གི་རྟག་རྟུ་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྟུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རིགས་ལ། དེ་ལྟ་བུ་བཅས་དག་བཅོམ་ལ་སྐུར་ནས་འཆད་རྩལ་ལྟར་མི་བྱེད་ན་དེ་ལྟར་སྐྱས་པས་ཕྱིར་ཕྱོལ་ལ་ཐལ་བ་
 ཅི་ཡང་མི་འདྲུག་གོ། །དེས་ན་མཛོན་སྐུར་ཅམ་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་འདི་ག་ཞུང་གི་ཆོག་ཟེན་ལ་མེད་ཀྱང་དོན་གྱིས་གོ་བའི་དབང་རྟུ་བྱས་ནས་དེ་མ་ཐག་པའི་མགོར་སྐུར་བ་ལྟར་ན། ཆོག་ཟེན་ལ་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་པས་
 གྲོལ་བར་འདོད་ན་ཉོན་མོངས་མཛོན་སྐུར་སྤངས་པའི་དེ་མ་ཐག་རྟུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་སྐྱས་ཆོ། ཟད་པར་སྤངས་པས་གྲོལ་བར་ཁས་ལེན་པ་ལ་མཛོན་སྐུར་སྤངས་པས་གྲོལ་བར་ཐལ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་སྟོང་འདྲུག་ག་ཞུང་གི་
 ཆོག་ལ་དངོས་འགལ་འབྲེལ་མེད་གི་སྟོན་ཡོད་པར་བརྟན་པས་འབྲེལ་རྩལ་ལེགས་སམ་དབྱེད་ཅིག །གལ་ཏེ་མི་རྟག་སྟགས་བརྩུ་རྟག་རྟུ་གས་པའི་ལམ་གྱིས་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་ཁས་ལེན་རྟགས་སུ་འགོད་གི། ཉོན་མོངས་
 སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་པ་རྟགས་སུ་མི་བྱེད་དེ་སྟུམ་ན། མི་རྟག་སྟགས་གྱི་མཐའ་བས་ཉོན་མོངས་མཛོན་སྐུར་ཅམ་སྤངས་རྟུ་ནས་གྲོལ་བར་ཐལ་ཞེས་ཞེ་འདོད་ལ་ཡོད་བཞིན་དེ་འདྲི་རྟགས་དང་བྱལ་བ་

དངོས་སྤྲུགས་གང་དུ་འདྲ་མི་ཉོན་པར་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་སྟགས་འབྲེལ་མེད་གྱི་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ནི་རྩོམ་པ་པོ་ཚེག་བརྗོད་ཚུལ་ལ་མི་མཁས་པར་འགྱུར་ན་དེ་འདྲའི་བརྗོད་པ་ངན་པ་ནི་བ་ལྷ་ལྷ་སྤུ་ལ་ག་ལ་
 མངའ་། གོང་དུ་བདེན་པ་མཐོང་བས་ཞེས་སྟགས་གྱི་སྐབས་བཞིན་བདེན་པ་ནི་བརྩུ་དུག་རྟགས་པས་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་ཁས་ལེན་དེ་འདིར་ཡང་དོན་གྱིས་རྟགས་སྤྱོད་སྐྱུམ་ན། མི་གོ་སྟེ་སྐབས་འདིར་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་
 གྲོལ་ན་ཞེས་པ་འདི་དེ་མ་ཐག་རྟེན་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་དངོས་སྤྲུག་གོང་པ་པོར་ནས་དོན་གཞན་ལ་སྟེགས་པར་མི་རིགས་ཏེ་ཚེག་གི་འབྲེལ་མི་འགྲིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚེག་གི་སྟངས་ནས་དེ་འདྲའི་དབྱུང་བ་
 ཞིབ་མོར་བྱེད་པ་པོར་ནས་རྟགས་པ་ཅུ་དུ་རྟགས་ཚུ་དོན་གསུམ་དེ་ལྟར་བསྒྲིགས་ན་ཡང་། ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་དོར་སྐབས་འདིར་མི་རྟག་སྟགས་བརྩུ་དུག་གོམས་པའི་ལམ་གྱིས་གྲོལ་ན། ཉོན་མོངས་མདོན་གྱུར་ཅུ་སྤངས་པའི་དེ་
 མ་ཐག་རྟེན་གྲོལ་བར་ཐལ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེའི་བྱུང་བ་ཚད་མ་དང་ཁས་སྤངས་གང་གིས་ཀྱང་མ་གྱུབ་པས་ན་བྱུང་མེད་གྱི་ལན་འདེབས་རིགས་གྱི། མི་འདོད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལ་འདོད་ལན་འདེབས་མཁན་སྤུ་ཡང་མི་སྤིང་
 བཞིན་དུ་འདིར་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་འདོད་ལན་བརྟུབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། །ལས་གྱི་རུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་འགོད་པ་འདི་འཐད་དམ་ལེགས་པར་དབྱུང་ཅིག །དེ་ལྟར་

五、六、七

༡༡། །མདོན་གྱུར་ཅམ་སྤངས་པས་གྲོལ་བར་ཐལ་ཞེས་འཕངས་པ་ལ། མདོན་གྱུར་ཅམ་སྤངས་པས་མི་གྲོལ་བ་ཕྱིར་ཚོལ་བས་གྱུར་འདོད་བཞིན་དུ་མདོན་གྱུར་ཅམ་སྤངས་དུས་ནས་གྲོལ་བ་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་
ནས། དེ་འདྲའི་མདོན་གྱུར་སྤངས་པའི་སྤྱོད་བ་པོ་དེ་ལ་ཡང་སྤྱོད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ངེས་པར་མེད་ཅེས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཚོལ་གྱུར་པོ་དེ་འདྲུ་ལ་ཞི་བ་ལྷས་དགག་བ་མཛད་པར་མི་འོས་སོ། །དེ་མིན་དེ་ཕྱིར་ཚོལ་བས་མི་དྲག་
སྟགས་བརྒྱ་དུག་གི་ལམ་གྲོས་གྲོལ་བར་འདོད་ལན་བཏབ་པའོ་སྒྲུལ་ན། ཅུ་བའི་དམ་བཅའ་དེ་མ་ཐག་དུ་ཞེས་པ་དེ་མདོན་གྱུར་སྤངས་པ་ལ་མི་སྟོགས་ན་རི་ལྟར་གྱུར་དབྱུད་པར་མཛད་ཅིག །ཞིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་
འགྲོ་རྒྱལ་གྱུར་ཅམ་ཡང་མ་ཤེས་སོ་ཞེས་པའི་སྟོན་བརྗོད་འདི་མཐར་སྒྲུ་ལ་འཁོར་ཡོད་གངས་ཅན་པའི་བློ་གསལ་པ་བརྒྱད་མར་གྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུབ་པའི་བློས་དབྱུད་པར་མཛད་ཅིག །འདི་སྟོར་ཆོག་གི་སྟེང་ནས་ཞིབ་ཆ་བྱས་ན་
ཤིན་དུ་མང་པོ་སྒྲུ་གྲུ་ཡོད་གྱུར་དེར་སང་ནི་ཐམས་ཅད་ཆོག་ལ་འཆེལ་ཡང་ཆོག་རུས་ཕྱ་མོ་གྱུར་རུས་པའི་བློ་གྲོས་ཅན་དགོན་པའི་ཕྱིར་དང་ཡི་གོ་མང་དོགས་ནས་མ་བྱིས་སོ། །སྤྱིར་བདེན་བཞི་མི་དྲག་སྟགས་བརྒྱ་དུག་དྲོགས་པའི་
ལམ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཐར་བ་མེད་ཅེས་སྒྲུབ་ན། མདོ་ལས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལྟ་བྱེད་པ། །སྤྱབས་དེ་གཙོ་པོ་ཡིན་པ་སྟེ། །ཞེས་སྟགས་ལུང་ཆད་མེད་པ་དང་ཆད་མ་གྱུབ་པ་ལས་རི་ལྟར་

बस्यथायम् विष्णुः

མཐོང་པོ་ལྟོས།

བསྐྱབས་པའི་རིགས་པ་སྟགས་ལ་འགལ་ཞིང་། ཐལ་འགྱུར་པ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་རང་ལམ་ལ་ཐར་པའི་ལམ་མེད་ཅེས་སྒྲུར་པ་བཟུང་། རྣམ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྒྲུར་པ་བཟུང་པའི་ཕྱིར་བྱུང་སེམས་ཀྱི་རྩ་བའི་ལྷུང་པ་སྟགས་འབྱུང་པ་ལས་འོས་མ་མཆིས་པས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བདེན་བཞིའི་ལམ་གྱིས་གོ་ལ་བ་ཡོད་གྱི། ཉན་ཐོས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་མཛོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བདག་བརྟེན་ནས་བཟུགས་པའི་སྟོང་ཉིད་རྣམ་གཤམ་པར་རགས་པའི་བདག་མེད་གཙོར་གྱུར་བདེན་བཞི་བརྒྱ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་དེས་མི་གོ་ལ་ཞེས་བྱུང་འབྱེད་པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་མཛོན་གྱུར་ཅམ་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་འདི་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་ཁོ་ནར་སྒྲུར་གྱུང་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་ཞེས་པའི་སྟོགས་ས་གོང་གི་ཉན་ཐོས་སྒྲུངས་པས་གོ་ལ་ན་ཞེས་པ་དེ་ལས་འོས་མེད་པས་དེ་ལའང་མཛོན་གྱུར་ཅམ་སྒྲུངས་པས་གོ་ལ་ན་ཞེས་པར་དོན་གྱིས་གོ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་མཛོན་གྱུར་ཅམ་སྒྲུངས་པས་ཞེས་མ་གོ་ན་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་ཞེས་པར་ལང་མཛོན་གྱུར་གྱི་བྱུང་པར་སྒྲུར་མི་རུང་སྟེ་ཉན་ཐོས་པ་སྒྲུངས་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་གོ་ལ་བར་ཞེས་སུ་འགྱུར་འོ། །དེས་ན་ཐེན་བྲིས་ལས་གྱུང་། དེའི་ཕྱིར་ལམ་དེས་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་གཉིས་དང་ཐུན་མོངས་པའི་ཉན་ཐོས་སུ་བཞག་པ་རྣམས་སྒྲུར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པས་རེ་ཞིག་མཛོན་གྱུར་དུ་རྒྱ་བ་མེད་པའི་ཆེ་ཉན་ཐོས་ཟད་པས་

༥༩

ཨ
ཐུག
པུ་བཞི་
ལམ

༡། །གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འཛོག་ན། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཙམ་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འགོག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་
དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་མངོན་གྱུར་ཙམ་ཞེས་པའི་བྱད་པར་དེ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་ཞེས་པ་ལ་སྤྱར་ནས་ཁས་སྤངས་ཀྱི་རྟགས་བྱས་ན་འད་མི་བདེ་ལ། དམ་བཅའ་ཁོ་ནར་སྤྱར་ན་ཡང་མི་བདེ་བས་ཆོག་འབྲེལ་
འགྲིགས་དཀར་ཁིང་ཁིབ་ཏུ་བསམ་གཤིས་ན་གེན་ཏུ་མི་བདེ་བ་གཤིས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ཅི་དགར་སྤྱར་རུང་ན། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ན་དེ་
འདྲའི་བདག་འཛིན་སྤངས་པ་དྲིའི་དྲི་མ་ཐག་ཏུ་གྲོལ་བར་ཐལ་ཞེས་དང་། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ་དེ་ལ་ཡང་སྤང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ཡོད་དེ་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འདྲི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་ཏུ་
འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟས་དྲངས་པའི་སྤྱོད་པ་ཅི་སྤྱོད་མེད་ཅིས་དང་། བདག་འཛིན་ལྟན་སྤྱོས་
དང་བཅས་པའི་ཆོར་བ་མངོན་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ལྟ་བུ་སྤྱར་ན་ཅུང་ཟད་དེ་བདེ་ཡང་གཞུང་རྟོགས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ལ་དགོས་པ་དང་ཡ་མཚན་ཅི་ཡང་མི་འདུག་པས་མ་སྦྱོས་སོ། །དོན་བལྟས་ན་མི་རྟག་སོགས་བརྟུ་དུག་གོམས་

བཤམ་ལམ་གྱི་སྒྲོལ་བ་

པའི་ལམ་གྱིས་མི་གྲོལ་པར་སྒྲུབ་འདོད་ན་དེས་མི་གྲོལ་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཐོག་མ་ནས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི། ལར་འགོ་བ་ལ་ལྷག་པ་བསྒྲོར་བའི་དཔེ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་གཞན་བརྗོད་ནས་རང་གིས་རང་ལ་ངལ་བ་སྒྲུབ་པ་འདི་འདྲ་
ལྟར་མི་དགོས་སོ། །ལར་བྲག་སྒྲུབ་ཞལ་ནས། སྟེང་འདི་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ལྷག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་སྟེང་པ་མཛོན་གྱར་པ་རེ་ཞིག་སྤངས་ཀྱང་གང་ཟག་དོ་པོ་ཉིད་གྱིས་
ལྷག་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྷན་དྲངས་པའི་སྟེང་པ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་སྒྱུར་བ་མི་འཐད་དེ། ལྷོར་ན་སྟེས་ལྷ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་དུས་མཉམ་པའི་བདག་འཛིན་དུ་མས་དྲངས་པའི་སྟེང་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་འགལ་ཞེས་སྒྲུབ་སྟེ་
དགག་ལུལ་བཞུགས་ཀྱང་། བརྗོད་པོས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ལྷག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་སྟེང་པ་མཛོན་གྱར་པ་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་ན་སྟེང་པ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུན་སྟེང་པ་སྤངས་ཞེས་འདོད་པ་ལ། ད་
དྲུང་དེ་ཙམ་གྱིས་སྟེང་པ་ཉེ་པར་ལེན་སྟེང་གི་རྒྱུན་སྟེང་པ་མི་ལྷོག་སྟེ། རྟོད་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་གྱི་སྟེང་པ་འདི་མཛོན་པ་ནས་བཤད་པའི་སྟེང་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། ལེར་མཛོན་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་
རང་དོས་ནས་ལྷག་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྷ་མ་རིག་པ་ནི་དེ་དག་གིས་མཛོན་གྱར་ཙམ་ཡང་སྤངས་མ་རུས་ལ། དེས་ན་འཛིག་ལྷ་དེ་དག་གིས་དྲངས་པའི་སྟེང་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞིག་ནི་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་རྒྱ་མཚན་

༡༩། །འབྲེལ་དུ་མཐར་གྱིས་རྩོད་པ་ནི་དོན་གྱི་མཁས་པ་དེ་སྒྲིལ་ལོ། །དེས་ན་སྒྱིས་སུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་དུས་མཉམ་པ་དེ་བདག་འཛིན་དུ་མས་དངས་པ་དེ་སྒྲིལ་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་འགལ་བ་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པ་དེ་སྒྲིལ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཡོད་པ་དེ་ཞལ་བཞེས་མི་འདུག་ཅིང་། བ་རོལ་པོས་འདོད་པ་དེ་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་བ་རོལ་པོས་འཛིན་པུས་དངས་པ་དེ་སྒྲིལ་པ་ཡོད་པར་འདོད་ན་ཅི་སྟེ་མེད་ཅིས་ཆེད་དུ་སྒྲུ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཀུན་མོངས་ཞེས་པ་དེ་ཆོག་གིས་སྒྲིལ་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞིག་ནི་སྟོན་པུས་ན་འོས་ཡིན་ཏེ་རྩོད་པ་སྒྲུ་མའི་འགོ་སྒྱིས་སེས་པ་དེའི་སྒྱིར་མཁས་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་དོན་འོལ་སྒྱི་ཙམ་ཡང་མ་གོ་བར་དོན་མེད་ཀྱི་ཅ་ཅ་སྒྲླགས་པ་འདི་དག་ནི་འཕེན་རྩལ་མ་ཆོད་པར་མདའ་འཕེན་པ་བཞིན་དུ་མཁས་པས་མཐོང་ན་བཞད་གད་གྱི་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིལ་ཀྱི་འདོད་པ་ལ་ཆེར་ལོག་རྟོག་ག་སྟག་དུ་འདུག་པས་རེ་རེ་ནས་དགག་པ་བསྒྲིལ་དུ་མི་ཡོངས་ཀྱང་སྒྲུབས་སུ་གནས་པ་འགའ་ཞིག་ལུང་རིགས་ལྷུང་དུས་དགག་པར་བྱ་ལ། ཞེས་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཁོ་བོས་ཀྱང་ལན་རྩལ་མད་ཙམ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲིལ་འདུག་ག་ཞུང་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཆོག་འདི་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་དེ་སྒྲིལ་པ་ཡོད་པ་དམ་བཅའ། ཆོར་བ་སྒྲུབ་བྱེད། ཀུན་མོངས་དཔེར་བུས་པར་མད་ལ། དེར་སྒྲིལ་པ་ལ་རྒྱ་བདག་འཛིན་གཉིས་པོས་དངས་པ་དེ་སྒྲིལ་པར་དང་ཆོར་བ་ལ་བདེན་འཛིན་ནམ་

ཨ་ཁི་ལ་གཞི།

རང་མཆོན་གྱིས་ལྷུང་པར་འཛིན་པའི་བྱད་པར་སྦྱར་དགོས་པ་འདི་གཞུང་རྩོམ་པ་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ན་དངོས་སུ་གསལ་བར་སྦྱར་རིགས་གིང་། ཆེག་ཀྱང་འདི་ལྟར་རྩོམ་པར་མི་རིགས་ཉི་ཞེ་འདོད་ལ་ཡོད་པ་ཁ་ནས་མ་འཁྱེལ་
བ་ལྟ་བུ་དང་། རིགས་པའི་གནད་རྩོམ་ནས་དོན་མེད་རྒྱང་རྩོམ་གྱི་ངག་རང་གིས་རང་ལ་ངལ་བ་སྦྱོད་པ་དེ་འདྲ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་མང་འཕྲེ། སྦྱིར་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་དོན་འོལ་
སྤྱི་ཙམ་རྟོགས་ན་ཡང་། རིགས་པ་རྩོམ་ལ་ཆོད་ཆེ་བ་བརྟག་བདེ་བ་ཡང་དག་པར་གྱུ་བ་པས་ཡིད་དགའ་བ་སྦྱོད་པ་ཞིག་ཡིན་གྱི་ནག་མོག་དཔྱེ་བས་ལ་དགའ་བ་ཅན་མིན་པར་ངེས་ལུས་སོ། །དེ་ཡང་གོང་གི་རྩོད་པའི་འགྲོམ་ན་འདིར་
བྱད་པར་སྦྱར་རྒྱ་དེ་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ལུས་པ་གང་ཡང་མི་སྦྱར་སྟེ། གོང་གི་རྩོད་པ་དེ་དག་གི་རིགས་པའི་གནད་ཆེག་འདི་ལ་མར་གཏུགས་ནས་གཤམ་དགོས་གིང་འདིས་ཀྱང་གོང་རྣམ་གཤམ་དགོས་ན་འདི་རང་ལ་རང་
བྱད་པར་དེ་རྣམས་དངོས་སུ་མེད་པར་མ་ཟད་བརྗོད་རྩལ་གྱི་དབང་གིས་ཁྱེད་གྱི་འཆད་རྩལ་དེ་དང་འདིར་ཡང་མི་འགྲིགས་པར་མཐོང་ངོ་། །འི་ལྟར་ན་སྟེང་འདི་ཞེས་པ་དེ་རེ་ཞིག་ཉིར་ལེན་སྟེང་པ་ནི་མེད་ཅེས་གོང་ན་བཤད་མ་
ཐག་པ་དེ་ལ་ལན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ན། ཁྱེད་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ཡིན་ན་ཞི་བ་ལྟའི་རང་ལུགས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དེ། བ་རོལ་གྱིས་གོལ་བར་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེ་འདྲའི་རྒྱད་ལ་ཡང་སྟེང་

[illegible][illegible]

14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849

ལྷོ་ཆེན་ཆུ་མུ་

གང་ཟག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྷན་དངས་པའི་མེད་པ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་འབྱུག་མོན་མོན་སྟུང་ན། ཅུ་པའི་ཆོག་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་པ་དང་ཀུན་མོངས་པའི་ཉོན་མོངས་སྟུང་ན་ཞེས་སྟོས་པས་སྟེར་ཉོན་མོངས་
ཅན་མིན་པའི་མེད་པ་ཡོད་པར་གོ་ལུས་གྱི་སྐབས་གྱི་ཞེ་འདོད་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གོ་སྟེ། ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་གོང་གི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་པ་ལ་འབྲེལ་ནས་དོན་སྟོན་དགོས་པ་ལ། དེ་ཡང་དགྲ་བཙུག་
པའི་རྒྱུད་གྱི་མེད་པ་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་དམིགས་སྐབས་ལ་ནས་དེའི་དཔེར་ཀུན་མོངས་པ་གོང་དེ་དེ་ནས་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་པ་རྫོང་ན་མེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཞེས་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་དེས་པར་གོ་ལུས་གྱི། དཔོན་སྐྱ་
པ་ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དགྲ་བཙུག་པའི་རྒྱུད་གྱི་མེད་པ་འདི་ཞེས་དབྱུད་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་ལ་ཡོད་རྒྱུ་དང་མེད་རྒྱུ་ཞེ་འདོད་གྱི་མེད་པ་གཉིས་པོ་དང་སྒྲུར་ནས་འབྲེལ་ན། མེད་རྒྱུ་ནི་བདག་འཛིན་སྐྱ་མས་དངས་པའི་མེད་པ་
ཉོན་མོངས་ཅན་མཛོན་གྱུར་ལ་བཤད་དགོས་པ། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞེས་པ་ཙམ་བརྫོང་པ་དོན་མེད་དེ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་སྐབས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་དངས་པའི་མེད་པ་མིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
ཅན་ཡང་ཡིན་པའི་མེད་པ་གཞན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩེ་བྲག་བརྫོང་པ་ལ་སྟེ་བརྫོང་པ་ནི་ལྷུ་ལ་ཏེ་ལྷས་བྱིན་མེད་པར་བརྫོང་འདོད་པས་མི་མེད་ཅེས་བརྫོང་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དགག་སྐྱ་སྐྱུར་རྒྱུ་ཀུལ་གྱི་མི་འབྱུང་དེ། ཉོན་མོངས་

པེ

༡། །ཅན་མེད་ཀྱང་ཞེས་བརྗོད་རིགས་པ་ལ་མིན་ཡང་ཞེས་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དོ། །ཡོད་པ་མིན་ཡང་ཞེས་འབྲུག་བསྐྱེད་ཏེ་བཤད་དོ་སྐྱེ་མ་ན་ཅི་དག་ཅི་དག་པ་བསྐྱེད་ཡང་འགྲིགས་དག་པ་འདི་རང་བཟོའི་ངལ་བ་
 དང་དུ་སྒྲུངས་པས་ཅི་ཞིག་ཏུ། ཡང་མེད་སྐྱེ་བཤད་འཛིན་ཕྱི་མས་དྲངས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་བཤད་དགོས་ན་ཅི་སྤྱོད་མེད་ཅེས་དེ་ཆོག་ཅམ་ཞིག་གི་རང་གི་རྣམ་པས་དེ་སྤྱོད་མི་རྣམས་ལ། གོང་གི་ཆོག་གི་སྤྲུགས་ལས་ཀྱང་མི་ངེས་ཏེ།
 ཞེ་འདོད་ཀྱི་མེད་པར་བཤད་སྐྱེ་འདྲ་མེད་ཀྱང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཡོད་པར་བཤད་སྐྱེ་སྤྱོད་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་ངེས་སུ་གོ་བའི་སྐྱེ་མཆོན་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་པ་དང་པོ་མཛོན་གྱི་པ་འདྲ་མེད་ལ་ཕྱི་མ་ཡང་མེད་པ་མི་འག་ལ་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཅི་སྤྱོད་མེད་པ་ཅི་ལ་སྤྲུགས་ཆོག་ཟེན་ལ་མི་གསལ་པའི་ཆོག་འབྲུམས་པོར་འགྱུར་ཞིང་། ཆོར་པ་ཅམ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཀྱང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱ་ལ་རྣམ་པ་མེད་པར་སྤོང་བས་ན་ཁུང་པར་དུ་མ་མཛོན་གཤམ་
 ཀྱིས་བཅུ་ལ་ནས་སྐྱུར་དགོས་པའི་གཞུང་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་འདོད་པའི་དག་བཅོམ་པའི་སྐྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འདི་མཛོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཀྱན་མོངས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་འང་མཛོན་པ་
 རྣམ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་ཅི་སྤྱོད་མེད་ཅེས་འབྲུག་གཉིར་ཏེ་བཤད་ན་དེ་ཅམ་ཞིག་གཞུང་གི་བསྐྱེད་དོན་དུ་འགྱུར་གྱི། ཡང་ཆོག་ངེས་འཆད་ཚུལ་གཞན་གྱི་བྱས་ནས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཉིས་པོ་

2000

རི་ལྟར་བསྐྱུན་པར་འགྱུར་རྟེ། བྱེད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་པ་རོལ་གྱི་ངོར་གྱུབ་ཀྱང་དེས་སྐབས་ཀྱི་རང་གི་ཞེ་འདོད་ལམོར་བའི་ཡང་སྲིད་འཕེན་པའི་བྱེད་པ་དེ་འགྱུབ་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་ཕན་པས་ངལ་བ་ཅུ་
 ཟད་དོ། ལྷོར་རང་རྒྱ་ཁྱབ་པའི་རྩ་མེད་ཀྱི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུན་ཆེ་བདག་དེ་སྤང་པོ་ལ་བརྟགས་པ་ཅུ་ལས་ངོ་བོས་མ་གྱུབ་པར་ཡང་རྟོགས་རྒྱས་པར་མ་ཁས་པ་གཞན་གྱིས་བཞེད་དོ། གོང་བཤད་དེ་འདྲའི་
 དཔུང་པ་ཞིབ་ཏུ་སྒྲུས་ན་ཆེས་མང་ཡང་ཕྱོགས་མ་ཆོན་ཅུ་ལས་མ་སྒྲུས་པོ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཁྱབ་པའི་རྩ་མེད་ཏུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྒྱེས་ཀྱང་ཡོད་པར་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལས་གསུངས་ལ། གཞན་པ་ལ་མོ་ཆེས་གང་
 ཟག་རང་མཆོན་གྱིས་གྱུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ནི་ལྟན་སྒྱེས་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་ཀུན་བརྟགས་སུ་བཤད་པ་གང་ལྟར་ཡང་སྒྱེས་སུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་བསྟོགས་པའི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བ་མེད་
 པར་བདག་འཛིན་ལྟན་སྒྱེས་གཅིག་ལས་དྲངས་ནས་ང་བདེ་བར་བྱའོ་སྒྲུལ་པ་ཅུ་གྱིས་འཇུག་སྟེ། ཏག་པ་དང་རང་རྒྱ་ཁྱབ་པ་སྟོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་སྦྱར་ནས་དེ་འདྲའི་བདག་བདེ་བར་བྱའོ་སྟོགས་སྒྲུལ་ནས་མི་འཇུག་པ་ནི། གང་
 དག་རྒྱད་འགྲོར་བསྐྱལ་མང་བསྐྱལ་གྱུར་པ། དེས་ཀྱང་མ་སྒྱེས་ཏག་འདི་མ་མཐོང་ལ། ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་རྒྱལ་འདྲའོ། འདིར་གནད་མི་འགལ་བར་ཆོག་གི་འགྲེལ་པ་ཅུ་

མ
ཕྱ
ལྷ
རྒྱ
ལྷ

༡༡། །ལྷགས་སོ་སོས་རི་ལྟར་མཛད་ཀྱང་ཅུང་ཟད་རེ་ལ་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་བརྟག་པ་དང་དེ་ལ་ལན་གྱི་ཁྱད་པར་མ་བྱས་ཀྱང་གཞོན་པ་མེད་མོད། ཉེན་མོངས་སྤངས་པས་གོ་ལན་ཞེས་པ་ནས། ཚེར་བ་དེ་དག་ལ་
ཡང་ཡོད་ཅེས་པའི་བར་འདིས་མདོ་སྡེ་བརྒྱ་དཀར་པོ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་ཀྱང་སྤྱད་ཡང་སྤྲས་ཀྱིས་རིགས་པའི་ལམ་ནས་བསྟུབས་གིང་། རི་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་གེས་རབ་ཁོ་
ནའི་སྟོན་ས་བསྟུབས་ཏེ། འདྲུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་འདི་ན་དེ་ཉིད་གེས་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་གཞུང་འདིར་ཡང་སྟབས་འདིས་དེ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ཕྱེད་སེང་གེ་སྤྱིའི་མདོ་ལས། བཙུམ་ལྟན་
འདས་དེ་ལྟ་ལགས་པས་དག་བཙུམ་པ་རྣམས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་སྟེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ལགས་ཏེ། བཙུམ་ལྟན་འདས་དེ་དག་གི་སྟེ་བ་མཐས་པའང་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་དང་། བཙུམ་ལྟན་འདས་འཆི་
འཕོ་ནི་འདི་གཉིས་ལགས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེན་རྒྱན་ཆད་པའི་འཆི་འཕོ་དང་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་ལགས་སོ། །བཙུམ་ལྟན་འདས་དེ་ལ་རྒྱན་ཆད་པའི་འཆི་འཕོ་ནི་མཆོམས་སྟོར་བ་དང་
བཅས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལགས་སོ། །བཙུམ་ལྟན་འདས་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་ནི་དག་བཙུམ་པ་རྣམས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དབང་ཐོབ་པ་དང་

བཀལ་ལན་གྱི་སྟོར་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ཡིད་ཀྱི་ལུས་རྒྱུ་ལགས་ཏེ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་ལགས་པས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་འཆི་འཕོ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདག་གི་སྒྲི་བ་ཟད་དོ་སྒྱུ་དུ་དག་བཅོམ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་
ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ་གནས་ཀྱི་སའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་པ་དང་ཀུན་ནས་ལྡང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་པ་སོ། །གནས་ཀྱི་ས་ཡང་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ་ལྷ་པ་གཅིག་ལ་གནས་པའི་
ས་སོགས་བཞི་གསུངས། ཡང་འདི་བཞིའི་ནང་ན་མ་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་ས་ནི་སྟོངས་ཆེ་སྟེ། དེ་ཉོན་རང་གི་ཤེས་པས་མི་བཟླི་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞིམ་པར་བྱ་བ་ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་
མ་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་ས་ནི་སྟོངས་ཆེ་བ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔེར་ན་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིད་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་རིག་པའི་
གནས་ཀྱི་སའི་རྒྱུ་ཀྱིས་ཟག་པ་མ་མཆིས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་དག་བཅོམ་པ་རྒྱུ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་པ་དང་བྱང་རྒྱུ་པ་སོགས་དཔེར་དབང་ཐོབ་པ་རྒྱུ་པ་ཡིད་ཀྱི་ལུས་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་།
བཅོམ་ལྡན་འདས་བཟང་ངན་རབ་དུ་འབྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་དག་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་མ་ལགས་ཀྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡེ་ཤེས་མཉམ་པ་དག་གིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་

ཨ་

ཨ
བླ་པ་པུ་དག་ལས་

༡༩། །གོལ་བ་དང་ཡེ་ཤེས་མཉམ་པ་གཅིག་ལུ་སྤང་འདས་ཡིན་ལ་དེ་ལྟ་སྤྱི་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་ཉན་རང་ལ་མེད་པས་མཐར་ཐུག་གི་རྣམ་གོལ་མིན་པ་དང་། ལྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་སོགས་ལ་སྒྲིབ་
པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གསྐྱའི་སྤང་གི་བྱེ་མ་སྒྲིབ་དག་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལས་སྤང་བ་ཡིན་པས་དེ་སྤངས་ན་ཐམས་ཅད་མ་ཕྱིན་པའི་སྤང་གའི་སྒྲ་རྟོགས་པར་གསུངས་གིང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་ཆོས་ཀྱི་སྤང་གོལ་
བ་རིགས་གཅིག་ལས་མེད་པ་དང་། འཕགས་པའི་བདེན་དོན་ཟབ་མོ་བདེ་གསེགས་སྒྲིབ་པོ་རྟོགས་པ་ལས་མཐར་ཐུག་གི་གོལ་བ་འབྱུང་ཡང་དེ་ཉན་རང་གི་སྒྲིབ་ལུ་མིན་ཞིང་། སྤྱུག་པས་ལ་འགོག་པའི་བདེན་པ་བསམ་གྱིས་
མི་བྱུང་པ་དེ་ལྟ་སྤྱི་ཉན་རང་གི་ཤེས་པའི་སྒྲིབ་ལུ་མིན་པ་དཔུས་ལོང་གིས་ཉི་མ་བལྟ་མི་རུས་པའི་དཔེས་གསུངས་སོ། །ཚུལ་དེ་དང་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ་མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་སྤྱུག་པའི་སྤངས་སུ་མདོ་དྲངས་
ཏེ། འོད་སྤང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གཅིག་ཡིན་གྱི་གཉིས་དང་གསུམ་དུ་མི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། སྤང་བླ་མ་ལས། མངས་རྒྱས་སྤང་ན་འདས་པ་ནི། །དམ་པའི་དོན་དུ་
གཉིས་མེད་ཉིད། །ཅིས་དང་། དེས་ན་མངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར། །སྤང་ན་འདས་པ་མི་ཐོབ་སྟེ། །འོད་དང་འོད་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི། །ཉི་མ་བལྟ་བར་མི་རུས་བཞིན། །ཞེས་སོགས་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་

བསྟན་པ་ལས་ཀྱི་སྒྲོམ་

པ་དྲི་མ་མེད་པ་ལྟར་མཐའ་ཀུན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པས་འཆང་བྱ་ཞིང་། དེ་མ་རྟོགས་ན་མཐར་ཐུག་གི་སྤྱང་འདས་མི་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་རྒྱུ་ཆེར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གཞུང་འདིར་ཡང་
 བསྟན་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་གནད་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པས་སྟོགས་མའི་དུས་འདིར་ཡང་རང་རྣམ་གཤམོད་གྱིས་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ལ་མངས་པའི་སེམས་སུ་བྱས་ནས་དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་
 ཐུགས་མི་གཏོད་པར་ཞུའོ། །ཡང་སྐུ་ལ་པའི་སྐུ་ལགས་ཀྱི་ཁལ་ནས། དེ་ཡང་བྱོད་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནི་སྤྱོད་ས་པ་སྟེ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ནི་དེའི་བྱེ་ཐུག་སྟེ། སྤིང་དང་བ་ལ་ག་བཞིན་ནོ་ཞེས་དང་། ཉན་རང་
 དག་བཅོམ་པས་སྤྱང་སྟོགས་སེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་ཉིད་མ་རྟོགས་ཞེས་དང་། དེས་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོད་ཉིད་ཉི་ཆོ་བ་ཡིན་ཞེས་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱང་བྱ་སྤྱོད་རྒྱལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་དུ་སྒྲིབ་
 གཉིས་ཀུན་བདགས་ཀྱི་ཆ་སྤྱོད་ལ། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་སྒྲིབ་གཉིས་མཉམ་པར་སྤངས་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཉན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་ཐན་ཆད་དུ་སེས་སྒྲིབ་འབའ་ཞིག་སྤྱོད་པར་འདོད་ནས་ཐོད་གྱི་ཞེ་འདོད་དང་མི་བསྟེ་ཞེས་
 སྐུས་ཀྱང་སྤྱོད་པོ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་སེས་སྒྲིབ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན་ཉན་རང་དག་བཅོམ་རྣམས་སངས་རྒྱས་

༡༢༥། ཉིད་དུ་ཐལ། དེ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུགས་འདིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་བདེན་འཛིན་གང་ཞིག་
 ཉོན་སྒྲིབ་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ལ་ལན་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། བོད་གི་ཐལ་བ་དེ་ལ་བོད་སྤྱི་རབས་པའི་ལུགས་འཛིན་པ་དག་གིས་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཉོན་རང་
 དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉོན་རང་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་སངས་རྒྱལ་ཉིད་དུ་ཐལ། དེ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་ལུགས་འདིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཕྲུལ་པ་འདི་ནི་འཕྲུལ་རྩད་མ་ཆོད་པའི་མདའ་འཕྲུལ་པ་དང་དངོས་སུ་འདྲ་བར་བད་དེ། བོད་སྤྱི་རབས་པའི་ལུགས་ཀྱི་དབུ་མ་ཐལ་
 འགྱུར་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་ན་ཞེས་ཞལ་བ་ཞེས་ཡོད་ན་དེ་འདྲའི་ཐལ་བ་འཕྲུལ་རིགས་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་སྤྱོད་རྣམས་པའི་ལུགས་ལ་བདག་འཛིན་གཉིས་
 སུ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནམ་བདེན་འཛིན་ཡིན་ཆད་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཕྱེ་བའི་ཉོན་སྒྲིབ་འབའ་ཞིག་དུ་གཏན་ནས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སུན་འབྱེན་སྤྱོད་པ་པོ་ན་རེ། དེ་ཅིས་ཀྱང་འདོད་དགོས་ཏེ་རིགས་པ་དང་

二、

ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་ན། རིགས་པས་མ་གྲུབ་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། འདིར་ཕ་རོལ་གྱིས་སྒྲུབ་ཕྱིད་ཏུ་འདོད་པའི་ལུང་གི་ཕྱོགས་ལ་བརྟག་པ་ཚུང་ཟད་བྱ་ན། སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས་ཀྱིས། སེམས་
ཅན་སྟག་བསྐལ་གྱིས་ཉེན་པ་གཟིགས་ནས་དེ་གྲོལ་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་སྒྲུབ་ཏུ་རྩ་གཤིས་བརྩམས་སོ་ཞེས་དང་། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་རྟོག་པས་ཆགས་སྒྲུབ་པ་དང་། རྟོན་འབྱུང་གཤིས་པས་གཏི་མུག་
གི་སྟན་པ་བསལ་ཞིང་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཆགས་སྒྲུབ་མི་སྒྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སྟོན་པའི་ས་པོན་རྣམ་གཤིས་ཏེ། །ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྒྲོབ་ཡུལ་ལོ། །ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྟོན་པའི་
ས་པོན་འགགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བརྒྱ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་གཤིས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ལྷག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་གཤིས་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྟན་ཞིང་འཁོར་བར་
འཇུག་པའི་ས་པོན་ཏུ་གྱུར་པ་འགགས་པས་འཁོར་བ་ལྷག་ཅེས་དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། མ་རིག་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་ཅིང་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ཀུན་ཐོབ་པོ་ཞེས་
དང་། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྟུས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྒྱེ་བ་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་དང་། རིགས་པ་དུག་རྩ་པ་ལས། དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ནི།

༡༥༥། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་འབྲུང་བ་ཡི། །ལྟ་བ་མི་བཟད་མ་རུངས་འབྲུང་། །དེ་ལས་སྒྲུང་བའི་རྩོད་པར་འབྲུང་། །དེ་ནི་ལྟ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱ། །དེ་མེད་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་སྐྱེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཡོངས་སེམས་ན། །ལྟ་དང་
 ཉོན་མོངས་ཡོངས་སུ་འབྲུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དེ་ལ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལས་ཆགས་སྒྲུང་སྐབས་སྐྱེ་བ་དང་། ཉོན་
 འབྲུང་གི་དེ་ཉིད་སེམས་པས་དེ་སྒྲོང་པར་གསུང་པས་ན་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྐྱིད་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། སྐྱིར་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོངས་པ་ལས་ལ་འཁོར་བ་འབྲུང་བ་དང་། སྒྲོངས་པ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 དང་། མ་དེག་པ་ལས་ཆགས་པ་སྐབས་འབྲུང་བ་དང་། ཉོན་འབྲུང་དང་དེ་ལོན་ཉིད་སེམས་པས་དེ་སྐྱོག་པ་ཅམ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་སྐྱིད་ལུགས་ལ་གྲུབ་པས་སྐྱིར་དེ་ཅམ་ཞིག་སྟོན་པའི་ལུང་དེས་བདེན་འཛིན་དེ་ཉོན་སེམས་གཉིས་ཀྱི་
 སྐྱེས་སྐྱེ་བའི་ཉོན་སྐྱིད་ལོན་སྟོན་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་ནས། སྐྱིར་བཏང་བ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བསམ་པ། །བསྟན་བཅོས་ཀུན་ལ་རབ་དུ་གཅིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་མི་སེམས་པ་ལས་ཆགས་
 སྐབས་སྐྱེས་ནས་དེ་ལྟར་ལ་འཁོར་བར་འཇུག་སྟུང་ན། ཉོན་མོངས་སྟོན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་ཆོགས་ལ། །ལྟ་ལས་སྒྲུང་བར་སྟོ་ཡིས་མཐོང་གུར་ནས། །ཞེས་སྐབས་འཛིག་ལྟ་ལྟར་སྐྱེས་ལ་འཁོར་རྩ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བར་

༡༡། །སྒྲེ་བ་ཟད། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་རང་འཛིན་ལྟན་སྒྲེས་ཟད་ནས་ལམོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལྡོག་ན་ཡང་མ་རིག་པ་ག་ཆགས་ཀྱི་ས་ནས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
 པར་འཆི་འཕོ་བའི་རྒྱ་གཤིའི་བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མ་ཐོབ་པར་དུ་མི་ལྡོག་པར་ལུང་རྒྱམས་ལས་གསུངས་པས་མ་རིག་པ་ལས་ཡན་ལག་ལྡན་མ་འབྱུང་ཞིང་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པ་
 ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སེམས་རབ་ཡིན་པར་ཡང་ལུང་སྒྲུ་མའི་འབྲོས་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་རྟོག་ལས། །དེ་དག་སྒྲིས་ལས་སྒྲིས་པ་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །ཡང་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་མུག་ཀུན་ལ་གནས་པ་སྟེ། །ཞེས་སྟགས་གཏི་མུག་བཙུག་ན་ཉོན་མོངས་ཀུན་ཆོམས་པར་གསུངས་པ་དང་། མ་རིག་པ་དེ་ལྡོག་པ་ལ་རྟེན་འབྱུང་མ་ཐོང་
 དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡང་རང་བཞིན་སྟོང་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་རིགས་པ་དུག་རྩ་པ་ལས། གང་ཡང་རུང་བའི་གནས་རྟེན་ནས། །ཉོན་མོངས་སྒྲུལ་གདུག་གཡོ་ཅན་གྱིས། །ཟིན་པར་འགྱུར་ཏེ་
 གང་གི་སེམས། །གནས་སེད་དེ་དག་ཟེན་མི་འགྱུར། །ཞེས་སྟགས་ཀྱི་ལུང་རྒྱམས་ལས་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཉོན་མོངས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲུ་མ་ན། བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ནི་

བདེན་ཏེ། མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉོན་མོངས་ཞེས་པའི་མིང་འདྲུག་པ་དག་ག་རྟེན་མེད་ཅིང་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱན་ནས་ཀྱང་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པའི་མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་
 འབྱུང་མོད། དེ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་སྒྲེ་བའི་ཉོན་སྒྲིབ་རྟེན་བཞེད་པ་ཡིན་ན་གོང་དུ་བྱངས་པ་དཔལ་ཕྱེད་གི་མདོ་ལ་སྟགས་པ་མང་ཞིག་ལས་མ་རིག་པ་ག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལའང་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་
 དང་། སྒྲིབ་མོངས་པ་དང་སྒྲིབ་ཅི་ལོག་གི་ཀྱན་རྟེན་ག་ཐམས་ཅད་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་འདྲུག་པས་དེ་ལྟར་སྒྲིབ་བཅོད་མེད་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ཉོན་སྒྲིབ་འབྲེལ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་གཏན་མེད་དུ་འབྱུང་རོ། །དེས་
 ན་ཐལ་འབྱུང་བའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་མིན་ཞེས་གསལ་པོར་བསྟན་པའི་ཁྱེད་མེད་བཞིན་ཆོག་གི་འཕྲིན་ཕྱོགས་ཙམ་གྱིས་ནི་གང་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། འབྱུང་ན་རང་
 རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལའང་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ལུང་ཡོད་ཅེས་སྒྲུས་ན་ཆོག་པར་མདོན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་རྒྱན་ལས། ཆོས་ལ་བདག་མེད་མཁས་པ་ནི། །རང་བཞིན་མེད་པ་གོམས་ཕུས་པས། བྱིན་ཅི་ལོག་ལས་ལྷུང་བ་ཡི། ཉོན་མོངས་
 བསྒྲིབ་པ་མེད་པར་སྟོང་། ཞེས་གསུངས་པ་སྟགས་འདི་འདྲའི་ལུང་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་རྣམས་སུ་འང་འབྱུང་བས་ཤེས་སོ། །དེ་ན་འདིར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོན་ནས་དེ་འདྲའི་ལུང་ཆེས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་པ་

10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532

༡༩། །རོལ་གྱི་ཞེ་འདོད་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་ལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་རྩོམས་དང་མི་འཇིག་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱིབ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆད་མེད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། སྐྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པའི་བྱེད་པ་ལ་སྐྱིབ་མོད་གྱི་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ལུང་དེས་ཉོན་མོངས་ཡིན་ཆད་ཤེས་སྐྱིབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ན་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་སྐྱིར་ན་སྐྱིབ་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་གཙོ་བོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་སྟེ། འཇིག་ལྟ་ལས་ལྷུང་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་ལ་ཉོན་སྐྱིབ་དང་། འཕོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་ལས་ལྷུང་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་ལ་ཤེས་སྐྱིབ་ཅེས་གསུངས་གིང་། སྐྱིར་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པ་མིན་ལ། འཕོར་གསུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཀྱང་དར་འཇིན་ཡོད་གྱི་རིང་ལ་འཕོར་པའི་སྐྱིབ་པ་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་ལ་ཐན་མི་འདོགས་པ་མིན་ན་ཡང་གཙོ་ཆེ་བའི་སྒྲིམ་སྒྲུབ་དེ་ལྟར་སྐྱིབ་པ་གཉིས་སུ་བཞག་སྟེ། འཕོར་བའི་རྩ་བ་འཇིག་ལྟ་ལྟར་སྐྱིས་སྟོག་ན་དེ་ལས་ལྷུང་པ་འཕོར་པ་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྟོག་དེས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་ན་ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པར་འགྱུར་པའི་སྐྱིབ་པ་སྟོང་མི་རུས་ལ་དར་འཇིན་ལྟར་སྐྱིས་སྟངས་པ་ན་འཕོར་གསུམ་དུ་རྟོག་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྐྱིབ་

समस्त कार्य

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

རྩོམ་མ་ཚང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གོང་གི་ཐལ་པ་འཕེན་པ་ལ་ལན་རྩུང་ཟད་བརྗོད་ན། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀ་ས་པོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱོད་བས་མ་ཁུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་མཛོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚེས་ཅན། སྤྱོད་དང་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་རྩལ་དུ་རྩུང་གཅིག་ལ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་དང་ཤེས་སྒྲིབ་མཐའ་དག་གང་ཟག་
 གཅིག་གི་རྩུང་ལ་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་གཅིག་སྟགས་ཀྱི་ཡུན་དུ་འགོགས་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ་མ་དག་ས་བདུན་པའི་རྩུང་ཀྱི་དེ་གཉིས་དེ་ལྷར་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ་སྤྱིར་བདག་མེད་གཉིས་
 རྟོགས་ཀྱི་མ་ཕྱེན་པ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་འགལ་པ་མེད་ན་ཚེས་མཐའ་ཡས་པས་ཟེན་གུང་འགལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཐམས་ཅད་མ་ཕྱེན་པ་ཐོབ་ཕྱིར་ཚེས་བདག་མེད་པ་བསྟན་ནོ་ཞེས་པའི་
 ལུང་དང་འགལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་གི་དོན་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚེས་མཐའ་ཡས་པས་ཟེན་པ་དེས་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་འཛོམས་པའི་དོན་དུ་དགོངས་སོ་སྟུང་ན་དེ་མིན་པ་འོག་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ།
 ཚེས་མཐའ་ཡས་པས་ཟེན་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དེས་ཤེས་སྒྲིབ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྤྱོད་སྟུང་ན། ས་བདུན་པ་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ཐུགས་རྩུང་ན་ཡོད་པའི་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་མ་ཕྱེན་པ་དེ་གངས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཚེས་

༡༩། །དམ་པས་ཟིན་ཀྱང་དེས་སེས་སྒྲིབ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གནོད་པ་དེ་བཞིན་ད་རུང་གྲངས་མེད་གཅིག་གི་ཆོག་ས་བསགས་པས་ཟིན་ཀྱང་མི་གནོད་པ་སྤྱིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་མི་སྤྱིད་དེ་བདེན་འཛིན་ནི་ཉོན་
 སྒྲིབ་དང་དེའི་བག་ཆགས་ནི་སེས་སྒྲིབ་ཡིན་པས་གང་བདེན་འཛིན་དང་འགལ་བ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་ཡེ་སེས་དེས་བདེན་འཛིན་ས་ཐོན་དང་བཅས་པ་སྤྱང་རྒྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་ཡང་གོམས་པས་བདེན་འཛིན་གྱི་
 བག་ཆགས་གང་ཞིག་སེས་སྒྲིབ་དུ་གྱུར་པ་རྒྱམས་ཀྱང་ཅུ་བཅས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྤྱོད་སྤྱམ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཉན་ཐོས་རྟོགས་པ་སྤྱར་བས་ཆེ་གསུམ་གྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་བདེན་འཛིན་ས་ཐོན་དང་བཅས་པ་སྤྱང་རྒྱས་པ་དེ་བཞིན་ཆོག་ས་མཐའ་
 ཡས་པས་མ་ཟིན་ཀྱང་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དེ་གོམས་པ་ཐོན་ས་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་སེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མིང་ཅན་དེ་དུས་སྤྱང་རྒྱས་སྤྱར་དུ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ཀྱང་སྤྱིད་པ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པའི་གནོད་པ་གང་
 ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་པའི་ཐལ་བ་དེ་སྤྱར་འཁོར་ཉན་ཆེ་བས་བག་ཡོད་པར་མཛོད་ཅིག་གྱ། དེས་ན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ལ་སེས་སྒྲིབ་དུ་མིང་བདགས་པར་
 མཛད་པ་ནི། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་སེས་སྒྲིབ་འབའ་ཞིག་སྤྱོད་པ་མིན་པས་བྱེད་པ་གཙོ་ཆེ་ཅུང་གི་དབང་གིས་བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་དང་དེའི་བག་ཆགས་ལ་སེས་སྒྲིབ་ཅེས་མིང་འདོགས་ལུགས་ཅམ་ལས་དོན་སྤྱར་བས་

ལྟོ་ཏེ་དེ་ལྟར་

པའི་བཞེད་པ་དང་བྱུང་མེད་པར་རང་གིས་སེམས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མིན་ན་སེམས་སྐྱིད་དང་འགལ་པའི་གཉེན་པོ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་དེ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཅམ་ནི་དེ་དང་མི་འགལ་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཉེན་པོ་
མི་རྟོན་པས་སེམས་སྐྱིད་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གུང་དཀར་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་བག་ཆགས་གང་གིས་སེམས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ན་དེ་མཛོན་དུ་གྱུར་པས་ཅིའི་བྱིར་གོགས་མི་བྱེད། མཛོན་དུ་གྱུར་
གུང་གོགས་མི་བྱེད་ན་བག་ཆགས་གྱིས་དེ་བས་གུང་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་པའི་བྱིར། མ་དག་ས་བདུན་དུ་སེམས་སྐྱིད་སྤང་པ་མེད་པའི་ལྷག་བཞག་དཀར་པར་མཐོང་ནས་སྒྲ་རབས་པའི་ལྷགས་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་ཨ་པའི་ཁ་ཐོར་
ལ་གཅོད་ཞེན་ལྟར་ཞེན་ལྟས་འདུས་པ་ཅམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་བདེན་འཛིན་ཉེན་སྐྱིད་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལ་བསམ་པར་བྱ་བ་སྒྲ་བས་སུ་བབ་ཅིང་། དེ་ཡང་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ལྷགས་མངའ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུའི་ཞལ་
ནས། ཡང་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་སྤང་སྟགས་སེམས་བྱ་མཐའ་དག་གི་སྤྱིང་གི་སྤྱོད་ཉིད་མ་རྟོགས་ན། དེ་ཚོས་ཅན། འཁོར་བ་ལས་མ་ཐར་པར་ཐལ། འཁོར་པའི་རྩ་བ་སྤང་སྟགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
འཛིན་མ་སྤངས་པའི་བྱིར། ལྷག་སྟེ་འདུག་པ་ལས། བྱོད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། །གཟུགས་སྟགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འདུག་བྱིར་འདོད་ཆགས་སྟགས། །སྟེ་

༡༩༩། །འཕྱར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་པ། །ཞོ་རྒྱུན་འཕྱུར་ལྷུར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི། །འགྲོ་ལ་ཞེས་བདག་དང་བདག་གི་བའི་མིག་སྟོགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་པ་དེ་སྤིང་དུ་འཁོར་བར་འཁོར་བ་མི་འཆད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །རིགས་པ་རྣམས་ཕུག་ཕུག་པའི་འགྲོ་ལ་པ་ལས་ཀྱང་། །གང་དག་ག་ཟུགས་ལ་སྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དཔྱད་པ་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་བར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་མི་སྤིང་དོ། །ཞེས་སྟོགས་ལུང་རིགས་ཀྱི་གཞོན་པ་བརྒྱུག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། །ཡང་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཕྱག་འགྲོ་ལ་གེས་ཕྱེད་དུ་དྲངས་པའང་དགོངས་པ་མ་ཡོན་པ་ཉིད་དེ། །འཕྱག་འགྲོ་ལ་ལས་སྒྲ་མ་དང་མཐུན་པར་ག་ཟུགས་ལ་སྟོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དཔྱད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འཕྱར་དེ་བདག་དུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ལུང་པོ་ལ་དཔྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་བྱེད་པ་ལས། །རི་སྤིང་ལུང་པོར་ཞེས་སྟོགས་གེས་ཕྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་བཅས་དེ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན་ཉོན་མོངས་པས་སྤོང་ཉིད་ཉི་ཆེ་བ་ལས་མ་རྟོགས་པ་སྟོགས་འཕྱོགས་བཤད་ཀྱི་བ་མོས་ལུགས་བཟང་གི་བརྗོད་གཞིམ་པར་མི་བྱུང་། །དེ་ནས་སྤང་བྱ་སྤོང་རྒྱལ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་ས་བོན་དང་།

མཐོང་དུ་གྱུ་ཏེ།

པཅས་པ་མ་སྤངས་པར་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་བཀ་ཆགས་སེས་སྒྲིབ་གྱི་ཆ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྒྲོང་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རས་གྱི་སྒྲེང་དུ་ལུང་པའི་སྒྱུ་མ་དེ་མ་ཟད་པར་དུ་སྒྱུ་མ་གྱིས་གོས་པའི་དྲི་མ་སྒྲ་མོ་སེལ་མི་ཐུབ་པ་བཞིན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཉིལ་མར་དང་མེ་ཏྲོག་ལ་སོགས་པ་བསལ་དུ་ཐེན་ཀྱང་ཐུམ་པ་དང་སྒྱུ་མ་ལུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་དག་དང་འབྲུང་པའི་ཡོན་ཏན་སྒྲ་མོ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་
སྤངས་ཀྱང་བཀ་ཆགས་ཡོད་པས་ཞེས་སོགས་སེས་ཕྱེད་གྱི་ལུང་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་རྣམས་གྱི་ཕྱིར་འདི་ལ་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་ན་པོད་གྱི་ཞེ་འདོད་ཡིན་ཡང་དང་དུ་སྤང་བར་རིགས་
སོ། །འོན་མཛོད་དང་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ནས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་ལྟར་དྲངས་སེ་ན། ཡོད་དེ་དེས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་ཅེས་པ་ནི་ཉན་རང་ལ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་སེས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་རིགས་པའི་རྣམ་གྱངས་མཐའ་ལས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུང་རིགས་ཚད་ལྡན་གྱི་རྟོགས་སུ་འབྲུངས་ནས་མགྱིན་པ་ག་ཟེངས་བསྟོད་དེ་
སྒྲུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ལན་གྱི་རིམ་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཉན་རང་ལ་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་སྒྲོན་པའི་རིགས་པ་ནི་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་གྱི། རིང་དུ་སོང་བར་སྒྲོས་ཀྱང་ལྟག་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་ཐད་

ལྷ། །ནམ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ་དེ་དག་གི་གནད་འདིར་མཛོད་པ་ལྟུང་སྟེ་པར་བྱས་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་བཞི་ཉེན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ལ་དེའི་དམིགས་ལུ་ཀྱི་
 ང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ན་རང་འཛིན་སྤང་མི་རྣམས་ཀྱང་། དེ་ནི་མ་དཔུང་པར་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། རི་ལྟར་ན་བདག་དེ་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པའི་སྤང་པོ་ཅམ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་སྤྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གཤེས་པས་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལྟུང་ལ། དེ་དང་སྤང་སྟོགས་ཀྱི་སྤྲོང་པ་ཉིད་དམ། ཆོས་བདག་མེད་བསྟན་པ་ལ་སྤྲོང་ག་ཞིའི་བྱད་པར་ཅམ་ལས་སྤྲོང་རྩལ་ལ་བྱད་མེད་པ་
 དང་། བདག་བརྟེན་ནས་འབྱུང་པའི་ངང་རྩལ་ཅན་གྱི་སྤྲོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་སྤང་པོ་རགས་པའི་རང་བཞིན་བཏགས་ཡོད་ཅམ་ལས་རྩལ་སྟེ་མེད་པར་གཤེས་པ་སྤྲོད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་རིགས་པས་གྲུབ་རྩལ་
 བསྟན་པས་ཆོས་བདག་མེད་པའི་སྤྲོང་པ་ཉིད་ལ་མི་འཐད་པར་སེམས་པ་བརྟོག་པར་འགྱུར་པའི་བྱིར་དེ། སྤྲོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བརྟེན་ནས་འབྱུང་པའི་ཆོས་དེ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་ལས་གཞན་དུ་ཅི་
 ཡང་མེད་ལ། དེ་ཉེན་ཐོས་པས་གཏན་ནས་ཁས་མི་ལེན་པ་ཞིག་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་རྟོགས་ཐབས་མེད་དེ། སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་དེ་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྟེས་མ་ཞིགས་

1

བར་དུ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་སྟགས་མེད་པར་གྱུར་དེ་ཙམ་གྱི་ཐར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཕྱི་རོལ་པའི་ཆགས་ལུང་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་ཞེས་རིགས་པས་སྐྱབ་པར་མཛད་ལ། ཅུ་བར་ཡང་། རྟག་བདག་སྟོང་ན་དེ་
 ཆེ་དེ་ཕྱིར། །ཕྱིད་གྱི་སེམས་སམ་ལུང་པོ་བདག་མི་འགྱུར། །ཕྱིད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། །གཟུགས་སྟགས་དེ་ཉིད་རྟགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སྟགས། །
 རྟོ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་པོ་རྟགས་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉན་ཐོས་པ་ཕྱིད་གྱིས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་སྟོང་ཉིད་མི་འདོད་པ་ལྟར་ན་རྟག་པའི་བདག་ཙམ་མེད་པར་རྟགས་སུ་རྟག་གྱུར་བདག་ངོ་པོས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་མི་
 སྟོང་ལ། དཔུ་བརྟོས་པ་ལྟ་བུ་དུ་མའི་ཆོས་ཆོགས་པ་ལ་རགས་པ་གཟུགས་སུ་འདོགས་པ་ཙམ་གྱི་རགས་འཛིན་གྱུར་གཞིག་མི་རུས་ན་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་རྣལ་ག་ལ་རྟགས་ཏེ། དེས་ན་གཟུགས་སྟགས་གྱི་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་རྟགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གཟུགས་བཟང་པོར་བཟུང་ཞིང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ང་འདི་དང་འབྲུད་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་འདོད་ཆགས་སྟགས་སྟེ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་དེ་ཡི་ངོ་པོ་རྟགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཡུལ་གཟུགས་
 སྟགས་གྱི་དེ་ཉིད་གྱེས་པ་མེད་པར་ཡུལ་དུ་གནས་པ་དང་རང་འཛིན་མ་སྐྱབས་པས་སྐྱ་རྒྱས་གྱུར་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་རང་འགྲེལ་གྱི་བབ་རྣམས་དང་བསྟན་པས་གྱེས་སོ། །ལུང་པོ་རོལ་པོ་འཇམ་རགས་པ་མ་གྲུབ་པ་འདི་ལ་

མཁུ་
ལྟ་
ལྟ་
ལྟ་
ལྟ་

༡༡། །ཡང་ཆོས་བདག་མེད་རགས་པ་ཙམ་གྱི་ཐ་སྟོད་རུང་སྟེ་གེས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་གྱང་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དེ་དང་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་ནི་དེ་དང་དེའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འོན་གྱང་སྟངས་པོ་རགས་པ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་འདོད་གྱང་དེའི་གདགས་གཞི་ཆ་མེད་གྱི་རང་བཞིན་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་སྟེན་དུ་ཆོས་དེའི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སུམ་པ་ལ་རགས་པའི་
རྫས་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་རྟོགས་གྱང་དེས་སུམ་པ་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པར་མི་བརྟོད་དེ། རྟག་བདག་སོགས་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་ཙམ་རྟོགས་གྱང་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གོ་མི་ཆོད་པ་བཞིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་རགས་པའི་སྟངས་པོ་ལ་རིལ་པོ་བ་གཅིག་མེད་པར་དུ་མ་ཆོགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གེས་པའི་རྩིས་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་བདག་མེད་ཐ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པ་ཡོད་དེ། རང་འཛིན་ལྟར་སྟེ་སྟེ་ཞེན་ཡུལ་དེ་ནི་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་གྱང་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཅུང་རུས་པར་རྣམ་བཟུང་བྱིང་རྟེན་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་བཞིན་དུ་གེས་པར་བྱ་
སྟེ། འདི་ལྟར་རྣམ་བཟུང་བྱིང་རྟེན་རིགས་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྟངས་པོ་འདི་ལ་ར་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ངོ་བོས་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཅུང་རུས་པ་ནི་ད་ལྟ་ནས་རང་གི་སྟོང་བས་གེས་རུས་

ལག་ལ་ལན་གྱི་སྟེང་།

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

ལ། དེ་ལྟར་རིགས་པས་རྟོགས་ནས་གོམས་པར་བྱས་ན་དེ་ལ་གསལ་སྒྲུང་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་འབྱུང་རིགས་ཏེ་རྟོགས་བྱ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་སོགས་བདེན་པའི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །
དེ་མཐོང་ན་དེ་གོམས་པས་བདག་འཛིན་ལྟར་སྒྲིལ་གྱང་ཅིས་མི་སྟོང་སྟེ་མི་སྟོང་ན་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་འབྱུང་རོ། །གལ་ཏེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་པོ་བདེན་འཛིན་སུན་མ་སྤང་བས་རང་འཛིན་མི་ལྡོག་གོ་སྒྲུལ་ན།
རང་འཛིན་ལྟར་སྒྲིལ་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ང་ཅམ་མིན་པར་སྤང་པོ་ཡིན་དགོས་ན་འང་དེ་མིན་པར་འཇུག་པ་ལས་གསལ་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་ཐ་སྒྱུད་དུ་བདག་རྣམས་སུ་མེད་ལ་སྤང་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱུང་བ་
དང་། ཡུལ་བདག་གཉིས་པོ་སྟོང་པར་གཉིས་པས་དེ་འཛིན་གཉིས་པོ་ལྡོག་པ་རིགས་པ་སྒྲུ་བའི་རྒྱལ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་སྟོང་པར་གཉིས་ཀྱང་གདགས་པའི་གཞི་ཅམ་མ་ལོག་པས་དེར་འཛིན་མི་ལྡོག་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་
གཉིས་ཀྱང་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་མ་ལོག་པ་སྟིད་དུ་བདེན་འཛིན་དང་ཆགས་སོགས་ལྡོག་པར་ཡང་དགའ་བར་འབྱུང་རོ། །སྤང་བཞིན་དུ་ཡང་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དེར་མ་ཞེན་ན་སྤང་བ་ཅམ་གྱིས་བདེན་འཛིན་མི་སྟོང་དོ་སྒྲུལ་ན། སྤང་པོ་
ཅམ་བདེན་པར་བཟུང་ཡང་ངའོ་སྒྲུལ་དུ་བདེན་པར་མ་བཟུང་ན་སྤང་པོར་བཟུང་བ་ཅམ་གྱིས་རང་འཛིན་མི་དགོས་ཏེ་དེ་གཉིས་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འི་སྟིད་སྤང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་དོན་ནི་གོང་

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

༡༡། །དུ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་ཟིན་པས་འདིར་མི་སྒྲོའོ། །གལ་ཏེ་སྤང་པོར་ཡང་བཟུང་རང་གི་རྒྱུད་དུ་ཡང་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་རང་འཛིན་པ་སྒྲེ་བ་མིན་ནམ་སྒྲམ་དུ་ལས་དང་པོ་བ་དག་སེམས་ན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་མ་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་ཙན་གྱི་སྤང་པོ་རྒྱམས་ལ་གཅིག་སྤྲིའི་ངོ་བོ་མེད་པ་དང་དེ་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པའི་ཆོ། དེ་ཙམ་ལ་བདག་དུ་སྒྲོས་ལར་བདག་ས་པ་ཙམ་ལས་བདག་དོན་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ན། རང་རྒྱུད་གྱི་སྤང་པོ་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ང་མང་པོ་ཡོད་སྒྲམ་པའི་སྒྲོ་ལྟན་སྒྲེས་འཕྱུང་མི་སྤྲིད་ལ། གཅིག་སྤྲིའི་ང་ཞེས་འཛིན་པའི་གཞི་ཞིག་ནི་གདགས་གཞི་སྤང་པོ་འདི་ལ་མེད་ངེས་སུ་མཐོང་པའི་ཆོ་ཇི་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་གྱི་སྤང་པོ་ལ་བདག་དུ་འཛིན་ཏེ་ཐག་བ་ཡོད་པར་བཟུང་ཡང་སྒྲུལ་དུ་མི་འཛིན་པ་དང་འདྲོའོ། །རྒྱལ་ཕྱན་ཆ་མེད་དང་སྒྲིད་ཅིག་ཆ་མེད་གྱི་ཕྱ་བ་ཙམ་གྱུ་བ་མཐས་དོན་དམ་དུ་ཁས་བླངས་ན་ཡང་དེ་ནི་ཡིད་གྱི་དབྱུང་པས་དོན་ལ་གྱུ་བ་ཅིས་འདོད་པ་ཙམ་ལས་བདེ་སྒྲུག་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སྤང་པོ་འདི་སྤང་བ་ཡོད་གྱི་རིང་ལ་ཆ་བཅས་སུ་སྤང་གི་ཆ་མེད་སྤང་མི་རུས་ལ། ཆ་མེད་དང་སྒྲིད་ཅིག་མ་དུ་མ་ཡོད་དུ་རྒྱག་གྱུང་དེ་ང་མིན་པར་རིགས་པས་ངེས་ཤིང་མདོན་སུམ་རྟོགས་པར་གྱུར་ཡོད་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་བདག་དུ་འཛིན་པའི་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མི་སྒྲེད་དོ། །དེས་ན་འདྲུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་དུ་མ་སེལ་སྤྲིའི་རྒྱམ་པར་མདོན་སུམ་མཐོང་པའི་དག་བཙམ་བ་རྒྱམས་ལ་རང་རྒྱུད་གྱི་སྤང་པོར་སྤང་བ་

बसन्तः प्रसन्नः

བ་ཡང་ཆར་དང་འབབ་ཅུ་བཞིན་དུ་དུ་མ་ཆོག་ས་པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་རྟག་པར་གཡོ་ཞིང་འགྲུལ་ལ་རྟེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གཞིགས་པར་གསུངས་པས་ན་གཞི་དེ་ལ་ངའོ་སྟུང་དུ་ང་འོ་པོས་གྲུབ་པར་རི་ལྟར་འཛིན་ཏེ་འཛིན་མི་
ཤིང་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་པོའི་ཆོག་ས་པ་སྐྱོས་མ་གཞིགས་མ་བརྟགས་པར་ངའོ་སྟུང་དུ་བརྟགས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཞེན་ཡུལ་གྱི་ང་དེ་ཐུག་པ་ལ་སྦྱུལ་ལྟར་སྤང་པོ་དང་གཅིག་ཐང་དང་གང་དུ་འང་མེད་པར་སྐྱོས་པར་
བརྟགས་ཅན་དུ་གེས་གེང་གོམས་པ་ན་སྤང་པོ་ཕྱ་བ་ནས་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་ངར་འཛིན་ལྟོག་སྟེ། འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མ་བར་མ་ཆད་དུ་སྤང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒོ་འབྱུང་པ་ཡིན་ན་ཡང་། སྐད་ཅིག་རྣམས་
སོ་སོ་བ་ཡིན་པར་ངེས་པའི་ཆོ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒོ་ངེས་པར་ལྟོག་གི་རྟག་པར་འབྱུལ་གཞི་འཕྲུལ་གང་གས་གཞི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་རྒྱན་ཆད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདི་སྟུང་དུ། བདེ་བར་གྱུར་པ་འཕམ་སྟུག་བསྐྱུལ་བར། །མ་
གྱུར་ཅིག་ཅིས་འདོད་པ་ན། །ངའོ་སྟུང་པའི་སྒོ་གང་དེ། །སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་ལྟ་ན་ཅིག་སྟེས། །ཞེས་རྣམ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་ན་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་སྟུག་ཉམས་སུ་སྤྱོད་
པའི་ཆོ་ངའོ་སྟུང་དུ་བསམ་པའི་སྒོ་ལྟ་སྟེས་རི་ལྟར་མི་སྟེ་སྟུང་ན། བདེ་སྟུག་གི་ཉམས་སུ་འཕྲུང་ཡང་སྤང་པོ་རགས་པའི་སྤྱོད་ནས་ཡིན་གྱི་ཆ་མེད་སེལ་བུ་བ་ལ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཐུག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོའི་ཆོག་ས་པ་ཡོད་པ་ཤིང་དུ་དེ་ལ་

༡༡། །བརྟེན་ནས་བདེ་ལྷན་སྦྲེལ་བ་ཅམ་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཅམ་གྱིས་ངར་འཛིན་སྒྲེལ་མི་དགོས་ཏེ་དུ་མ་ཆོས་ཅམ་གྱི་སྤང་པོ་ལས་བདེ་ལྷན་སྦྲེལ་བ་འཐད་ཅིང་དེ་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བ་གང་ཡང་མེད་པ་
 དེ་ལྟར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་དུ་དམིགས་པ་ཟད་པའི་ཆེ་བདེ་ལྷན་སྦྲེལ་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་སྤང་པོ་ལའང་བདག་གི་བར་མི་འཛིན་ཏེ་བདག་གི་བར་འཛིན་པ་ནི་བདག་དུ་འཛིན་པ་ལས་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བདག་མེད་པ་ཡོད་མིན། །དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གིས་སྤྲོད་ལྟ་བུའི། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་
 དང་བདག་གིར་མི་འཛིན་པ་དེ་དག་ལ་ཅན་དན་དང་སྒྲེལ་མཉམ་པའི་སྒྲོ་འབྱུང་སྒྲེ་ཆགས་བྲལ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མིན་ན་ཐ་སྐྱད་དུ་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་ལྷན་སྦྲེལ་བ་ཅམ་དག་བཅོམ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལའང་ཡོད་པས་སྤང་
 པོ་བདེན་མེད་ཅམ་རྟོགས་ཀྱང་རུང་སྤང་པོ་ཡོད་པའི་རིང་ལ་བདེ་ལྷན་སྦྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངར་འཛིན་ལྟན་སྒྲེལ་ཕྱོག་པར་མི་འགྱུར་ན་ཡང་། དག་བཅོམ་པ་ལ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྒྲེལ་དུང་ནས་མ་སྤངས་པ་སྤེལ་ལུགས་ལའང་མི་
 ཡིད་དོ། །དེས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་རིགས་པས་གཏན་ལ་བབ་ནས་གོམས་པ་ལས་དེའི་དོན་མངོན་སུམ་མཐོང་ཞིང་། སྤྱིར་ཡང་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་དེའི་བསྐྱོག་ཕྱོགས་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཀུན་རྟོག་རྒྱུད་ནས་ཞི་བར་

འདོད་པ་ནི་ལམ་ཡང་དག་སྒྲིམ་པ་ཀུན་གྱི་ཚུལ་ལུགས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱའོ། །གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཙམ་ཉན་རང་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དེས་སྐད་ཅིག་དང་རྒྱལ་
 རྒྱན་ཆ་མེད་གྱིས་བརྒྱུམ་པའི་སྒྲོང་པོ་ལྟ་ཡང་དཔུ་བོ་དོས་པ་ལ་སྒྲིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོན་ནུས་སྟེ། ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་གྱིས་ནི་རིགས་པ་བཙུག་ཞིང་སྒྲོས་གཞན་པས་ལ་དུ་རུང་བ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་འདོད་ཀྱང་དེ་
 སྒྲོང་པར་མི་འདོད་པ་ལ། འདིར་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་དང་སྒྲོང་པ་ཉིད་དོན་གཅིག་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དེས་ཉན་ཐོས་སྟེ་པས་སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་སྟན་འབྱེན་པ་གཞི་མེད་དུ་བསྒྲོག་ནུས་ཏེ། དངོས་སྐྱ་བ་དག་གི་ཞེ་འདོད་ལ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་ན་བྱ་བྱེད་སྒྲིམ་མི་འཐད་དོ་སྒྲིམ་པ་ལ། དགོ་མི་དགོའི་ལས་སྒྲིམ་བྱ་བྱེད་བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལེགས་པར་དཔྱད་ན་ཆ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་རྒྱལ་སྐད་གཅིག་
 ལས་མི་འབྱུང་བར་རྒྱན་དང་ཚོགས་པ་ལས་འབྱུང་ལ། རྒྱན་དང་ཚོགས་པ་ནི་བརྟགས་པ་ཙམ་སྟེ། གང་བརྟགས་པས་གྲུབ་པ་དེ་ནི་རང་གི་དོ་ཐོས་མ་གྲུབ་པའོ། །ཞིས་རིགས་པའི་ལམ་ནས་གསལ་པོར་བསྟན་པའི་ཆོ་དངོས་སྐྱ་
 བས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིགས་པའི་ལམ་ནས་བཀྲ་ལ་མི་ནུས་ལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་བྱ་བྱེད་ཐུ་འབྲས་སྟོན་དུ་འཐད་ཅིང་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ལ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་གྱིས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདི་སྒྲིམ་དུ་དེ་

༡༡། །འདྲའི་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་བརྟལ་མི་ནུས་ཏེ་དངོས་སྒྲུའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་དག་གིས་རྟེན་འབྱུང་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་གཅིག་ཏུ་མི་སེམས་པར་མ་བྱད། ལྷ་གྲུའི་སྒྲུབ་པ་བདེན་པར་ཡོད་དེ་ས་བོན་ལ་
 བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲུམ་ཏུ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པ་འགལ་མེད་ཏུ་ཁས་ལེན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱན་དང་ཚོགས་པ་སོགས་ཁོ་རང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པ་དེ་དག་གྲུང་ཆ་མེད་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་
 ནས་བཅག་གྲུང་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་སྟོང་མེད་གོས་པར་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པས་སོ་སྒྲུམ་ན། གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་པས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ནི་བདེན་གྲུང་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་དེ་དག་གི་ལྷགས་ལའང་འབྲས་ལུ་
 ཐོབ་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སྒྲུམ་རྟགས་པ་ལས་འབྱུང་བར་ཁས་ལེན་པས་ན་ཉན་རང་གི་འབྲས་ལུ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེས་རང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གིང་རྟ་དང་བུ་མ་པ་
 སོགས་དང་གཟུགས་སོགས་རགས་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་རྣམས་བརྟེན་ནས་བཅགས་པ་ཅུ་ལས་ངོ་བོ་མེད་པའི་བདེན་མེད་ཏུ་མ་གཤིས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་བདེན་མེད་ཏུ་གཤིས་པའི་ཐབས་མེད་དེ།
 ལུང་པོ་ལ་རིལ་པོ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་འཕྲུལ་རྒྱན་དང་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་ན་དེ་དང་དར་འཛིན་པའི་ཞེན་ལུལ་ལ་མཚན་ཉིད་དམ་དམིགས་རྣམས་གྱི་འཇུག་པ་མི་མཐུན་པ་མེད་པས་དེ་འདྲའི་ལུང་པོ་ལ་གང་ཟག་གི་

བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྷོག་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །རར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མ་ཐེགས་པར་དུ་བདག་འཛིན་ལྷོག་མི་སྲིད་པས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་མེད་ལ། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་ན་ཞེན་ཡུལ་དེ་ཐེགས་ནས་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བྱུང་བ་ཡང་ངེས་པར་འབྱུང་ཅིང་། རར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་རི་ལྷར་འགོག་ན་ང་ཞེས་པ་སྤང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ས་པ་ཅམ་དུ་གེས་གིང་། གང་བརྟེན་ནས་བདག་ས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པར་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པར་དུ་དེ་ཐེགས་མི་སྲིད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷར་ན་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་ཐར་བའི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་བརྟེན་ནས་བདག་ས་པ་ལམ་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་གྱི་སྤྱང་ཉིད་ངེས་པར་
 རྟོགས་དགོས་ཏེ་རྟོན་འབྱུང་དང་དོན་གཅིག་པའི་སྤྱང་ཉིད་དེ་མ་རྟོགས་པར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལྷ་སྤྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ན་རྒྱུན་དང་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་
 པ་དག་ལའང་ངོ་བོ་མེད་པར་ཅིས་མི་རྟོགས་ཏེ་དེ་གཉིས་ལ་རྟོགས་དགའ་སྤྱད་དང་རྟོགས་རྒྱལ་ལ་བྱུང་པར་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷ་ན་འང་ཉན་རང་འབྲས་གནས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་པ་ལྷར་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 གཞི་མེད་པའི་སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་མི་རུས་པར་གསུངས་ཏེ་ཆ་མེད་གཉིས་སྟོགས་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་སྤྱོད་གཞིགས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཡོད་པའི་ཚོས་དུ་མ་ཁས་ལེན་པ་ལ་དེ་ཡང་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་རིགས་པ་གང་ཡང་མེད་དེ་

ཐུག་པ་ལྟར་གྱི་ལྟ་བུ་ལྟར་

༡༥༥། །རེ་ཞིག་ཚེས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མ་རྟོགས་པའི་ལམ་དམན་པ་དེ་འདྲ་ཤིང་པ་ལ་འགལ་བ་གང་ཡང་མེད་ལ་ཚེས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་རང་ལམ་གྱིས་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་
ལུང་དང་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཚེས་རགས་པ་འགའ་ཞིག་བདེན་མེད་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དེ་ནི་ཉན་རང་གི་རང་ལམ་ཁོ་ནས་འདྲེན་ནུས་པར་གྲུབ་པ་དེ་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདག་མེད་ཡོངས་
རྟོགས་རྟོགས་པ་ནི་དམན་ལམ་ལ་ཞུགས་པས་འདྲེན་མི་ནུས་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་སྟོགས་ལམ་མཚོག་གི་རྒྱུན་མ་ཚད་བས་དེའི་འབྲས་བུ་རྩོལ་མེད་ལྟར་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ལ། ཐེག་ཆེན་ན་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་
རྒྱས་པར་རྟོན་པ་སྟོགས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཚད་བས་སྤང་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྲུག་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་འདྲའི་མཚམས་ཟིན་པ་ནི་བསེལ་ལྡན་ན་སུ་ཡོད་སོ་སོའི་ཡིག་འཛོག་གིས་གེས་གིང་དེའི་ཕྱིར་འདི་ཉིད་གིན་
ཏུ་གཅིས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་རིགས་པ་འདིས་ཉན་རང་ལའང་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་གིས་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་མ་
གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་མ་གེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐབས་མེད་ལ་དེ་མེད་ན་འཁོར་བ་ལས་ཀྱང་མི་ཐར་བར་གསུངས་པའི་རྒྱལ་དེས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་རྒྱུག་གྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ལུང་

བརྒྱལ་ལམ་གྱི་སྟོང་

གི་དོན་ལེགས་པར་སེམ་རྒྱུ་ཡིན། ཉན་རང་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལྷ་བ་དང་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོང་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ལ་བདག་མེད་རགས་པ་ཅམ་རྟོགས་ཀྱང་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་
 ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་ཏེ་ཆ་མེད་གཉིས་སོགས་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་བདེན་མེད་དུ་མ་སེམ་པས་སྟོང་ཉིད་བརྟུ་དུག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་དང་བསྟུན་
 བ་རྒྱུ་མཆོད་དང་པ་ལང་རྟེན་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལྡར་འབྲུལ་པར་བཞེད་དེ། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྒྱལ་དགྲོལ་ཕྱིར། ཆོས་དང་གང་ཟག་དགྲེ་བས་རྒྱལ་གཉིས་གསུངས། ཁྱེད་དང་། སྟོན་དང་བཅས་པར་སྟོང་པ་ཉིད། བརྟུ་དུག་
 བཤད་ནས་མཛོད་བསྟུས་ཏེ། སྤྱིར་ཡང་བཞིར་བཤད་དེ་དག་ནི། ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན། ཁྱེད་དང་། ཉན་རང་རྒྱལ་ལ་རྟེན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་མམ་བདེན་ནས་འབྲུང་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཅམ་ཡོད་མེད་ཀྱི་འོན་
 ཀྱང་དེ་དག་གི་སྟོང་ཉིད་ནི་མཛོད་བསྟུས་པ་ཅམ་མོ་ཁྱེད་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས་འབྲས་ལུས་ལ་ཉེ་རིང་གི་གཞི་སེམ་སུ་གསུངས་པ་དང་དགོངས་པ་གཅིག་དུ་གྱུར་པ་
 སེམ་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་ཡང་། གཞུགས་ནི་དཔུ་བ་རྟོགས་པ་འདྲ། ཆོར་བ་རྒྱ་ལི་རྒྱ་ལུར་འདྲ། ཁྱེད་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འདི་ལྟར་རགས་པར་སྟོང་བའི་སྟངས་ལོ་རྒྱལ་ལ་སྟོན་པ་ལྟར་བསྟུན་པ་དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་པའི་

༡༡། །ལུགས་ཀྱི་ཚེས་བདག་མེད་པ་མདོར་བསྟུས་པ་ལྟར་རགས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མདོར་བསྟུས་པ་ཞེས་བྱ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་དེ་ཙམ་ཞེས་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ལུང་
སྟགས་འདུས་པ་ལ་དོ་བོ་མེད་པའི་ཚེས་བདག་མེད་པ་མདོར་བསྟུས་པ་ལྟར་ཕྱོགས་ཙམ་བསྟན་དོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལེགས་པར་ངེས་པ་ན་བུམས་འཇམ་དབུངས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་པའི་གིང་ན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་
དགོངས་པ་གཅིག་པའི་གནད་གིན་དུ་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་སྟེ་ཉིད་དང་བྲལ་བར་གཤམ་རྟུས་པའི་ཕྱིར་རང་གི་སྒྲོ་ཡི་རྩ་ལ་གྱིས་གསལ་བར་རྣམ་པར་སྤྲེ་སྤྲེ་བཤད་པའོ། །དེས་ན་གོང་དུ་བྱེད་གྱིས་དུངས་པའི་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་
བའི་ལུང་དང་གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་ལུང་མང་པོ་དག་ཀྱང་འདི་ན་བཤད་པ་ལྟར་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ། ལུང་སྟགས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་ཚེས་རྣམས་ལ་བདེན་གྲུབ་འབའ་ཞེས་ལས་གཅིག་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ན་ཆགས་
སྟགས་ཕྱོག་པའི་ཐབས་མེད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་རྣམ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་རིགས་པས་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ན་སྒྱིར་སྒྱིར་ཉིད་རྟོགས་པ་ལས་མ་ལུང་བ་མེད་པར་ལུང་དང་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །
འོན་ཀྱང་སྒྱིར་ཉིད་རྟོགས་པ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས་གྲུབ་མ་ཐའ་མ་ཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་དེ། གཞན་དུ་ན་གྲུབ་མ་ཐའ་མ་ཐོ་དམན་དུ་བཞག་པ་དེ་ལ་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་སྟགས་ཀྱང་ཡོད་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

སྤང་བྱ་སྤྲོད་ཚུལ་ནི་སྤྲིར་སྤྲིབ་གཉིས་སྤང་བྱ་དང་དེའི་གཉིས་པོ་རྟོགས་པ་ཡི་གེས་དང་དེ་གཉིས་སྤང་བྱ་ན་ལྟར་ལྟར་ཅིག་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཉིས་པོ་སྤྲོས་པ་ན་དེའི་དོ་སྤུལ་གྱི་སྤང་བྱ་འགག་ཅིང་མཐར་སྤང་བྱའི་ས་པོན་ཕ་
 བའང་ཟད་པར་འདོད་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྤྲིབ་སྤྲིའི་ལུགས་སུ་གྱུབ་ཅིང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ས་ཉོན་སྤྲིབ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ས་གེས་སྤྲིབ་སྤྲོད་པ་ལའང་སེམས་ཅམ་ནས་ཐལ་འགྱུར་པའི་
 བར་དུ་བཞིན་པ་ལ་བྱུང་མེད་ཅིང་བརྟོད་ཚུལ་ཕྱ་མོ་རེ་མི་འདྲ་བ་ཡང་དོན་བྱུང་མེད་པ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ལམ་གྱི་གནད་ལ་དགོངས་པ་གཅིག་ཅེས་བརྟོད་དོ། །དེ་ཡང་སྤང་བྱ་གང་ཡིན་ཡང་དེའི་ཀུན་བརྟགས་སྟོན་དུ་མ་
 སྤངས་པར་ལྟན་སྤྲོས་སྤང་བ་མི་རིགས་ལ། ལྟན་སྤྲོས་ལའང་རགས་རིམ་ནས་ཕྱ་བའི་བར་དུ་ས་པོན་དང་བཅས་པ་སྤྲོད་ཞིང་དེའི་མཐར་གྱིན་རྟུ་ཕྱ་བའི་བག་ཆགས་ཏིལ་ལ་མེ་རྟོག་གི་དུས་གོས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མས་ཀྱང་ཟད་པར་སྤང་
 དགོས་པས་ན། བདེན་འཛིན་མདོན་གྱུར་ས་པོན་དང་བཅས་པ་མ་སྤངས་པར་དུ་དེའི་བག་ཆགས་མི་སྤྲོད་བ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། བག་ཆགས་སྤྲོད་པ་ལ་མ་བྱུག་གི་བར་དུ་གེས་སྤྲིབ་གཉིས་ནས་མི་སྤྲོད་བ་ནི་མི་འཐད་དེ་གོང་དུ་བྱུང་
 ཟད་བརྟོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཉ་ཅང་སྤྲོས་པས་ཆོག་ཀྱང་རེ་ཞིག་མི་སྤྲོའོ། །དེས་ན་འདྲུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། ཉན་རང་ལ་ཉོན་སྤྲིབ་སྤྲོད་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་བསྟན་པ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་སྤྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་

༡། བཅས་ཅད་མཁུན་པ་ཐོབ་ཕྱིར་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་བརྟན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་མཐའ་དག་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་རྟོགས་ན་
 བེས་སྒྲིབ་སྒྲོང་བར་ཡང་བརྟན་ཏེ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མིན་པར་བེས་བྱ་མཐའ་དག་སྒྲོང་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་ན་ཉན་སྒྲིབ་སྒྲོང་མི་རྣམས་པར་བཞེད་ན་ཉན་རང་ལ་ཉན་སྒྲིབ་སྒྲོང་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བརྟན་ཅེས་གསུངས་མི་
 རིགས་ཏེ་དེ་ལ་འདྲ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་བརྟན་ཅེས་གསུང་བར་རིགས་སོ། །ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་བེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ངོ་སྤེལ་གྱི་གཉེན་པོ་མིན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤངས་སུ་དེ་ཆེད་དུ་བཀར་ནས་གསུངས་པ་འདྲ་ག་ལ་རིགས་ཏེ་
 བདག་མེད་གཉིས་པོ་དེ་ལ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་སོ་སོར་བྱེ་ནས་བརྟན་པར་གསུངས་པ་དོན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་པ་དང་སྒྲོ་བརྟན་པ་ཙམ་མོ་སྤྲུམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་འདྲ་རང་གིས་སྤར་ཉན་
 རང་ལ་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ཅི་ཞེས་དོགས་པ་བཅུད་ནས་གསུངས་པས་རང་ལུགས་སུ་བྱིན་དུ་གསལ་ལ་ལོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་བེས་པར་བྱ་སྤྲུམ་ན་སྒྲིབ་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་པོར་བྱེས་
 ཏེ་ཉན་རང་རྣམས་ལ་རྟོན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཙམ་རྟོགས་པ་ནི་ཡོད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཆོས་བདག་མེད་པ་སྒྲོམ་པ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་ལ་འཇམས་གསུམ་ཀུན་དུ་སྒྲོང་པའི་ཉན་མོངས་རྣམས་སྒྲོང་པའི་

ཐལས་ཙམ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་པར་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་གོང་དུ་རི་རྒྱུད་བཤད་པ་ལྟར་ངེས་པ་དག་ལ་རྒྱ་བའི་བཞེད་པར་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲུག་རྒྱུད་མེད་དུ་དང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་
ལུང་དོན་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་སྤྱི་རྫོགས་ལུང་ཡང་དགོངས་པ་ཡོན་མ་ཡོན་ནི་ལུང་དང་རིགས་པའི་དབང་པོ་ལ་གཏུགས་པ་ལས་སོ་སོའི་ཞེ་འདོད་གྱི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་དོན་ཅི་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདི་སྒྲུལ་དུ་ཆོས་
བདག་མེད་རྫོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་མ་རྫོགས་གྱི་ལུང་པར་ནི་ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་བདེན་མེད་རྫོགས་པའི་ཡོ་སྤེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉན་རང་ལ་ཡོད་ཀྱང་བདེན་མེད་དེ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ལས་པའི་སྒོ་
ནས་རྫོགས་པ་མེད་ལ་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་བེན་དུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ལུང་པར་ཡིན་ནོ་ཞེས་མ་སྒྲུས་སམ་སྒྲུལ་ན། སྤྱིར་བདེན་མེད་མདོན་སྒྲུལ་མ་མཐོང་བའི་མོས་སྦྱོང་གི་ས་ན་རིགས་པའི་རྣམ་
གྲངས་དུ་མས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་རྒྱས་ན་སྒྲོ་ཡི་རྒྱས་པ་དེ་ཙམ་བཟང་བ་ཡིན་མོད་གྱི་རིགས་པ་དེ་དག་བདེན་མེད་ལ་ངེས་པ་སྒྱེ་བའི་ཐལས་སམ་སྒོ་ཡིན་ལ་རིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གིས་ཀྱང་
ངེས་པ་གཏིང་ཆོད་པ་རྟེན་པའི་ཆེན་རིགས་པའི་སྒོ་མི་འདུ་བ་དུ་མ་ནས་བརྟགས་ཀྱང་རྫོགས་ལུང་དེ་ལ་སྒྲུར་དང་མི་འདུ་བའི་རྫོགས་རྒྱ་རེ་རེ་མི་ཤིང་དེ། ཆོད་མ་མདོ་ལས། ཡང་ཡང་སེས་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། ལུག་པ་མེད་འགྱུར་

༣༡། རྩམ་སྒྲུབ་པ་ཞིན། རྩམ་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོགས་བྱ་གཅིག་གི་ལྟོག་པ་ནས་ཚད་མ་དུ་མས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྤེམ་པར་བྱ་བ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ན་རྟོགས་བྱ་གཅིག་གྱང་ཚད་མས་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་མི་མྱོད་
 དེ། དེ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་ཐུག་པ་མེད་པས་དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྩམ་ན་དུ་ལྟན་གྱི་ལ་ལ་དུ་བའི་རྟོགས་གྱིས་མེ་ཡོད་དེས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲུབ་ཡང་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟོགས་ལས་དེ་
 ཡོད་པར་བསྟན་གྱང་རྟོགས་བྱ་སྒྲུབ་ལས་སྐྱེད་འདོན་རྒྱ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། རྩེ་ཕྱིར་བཤེད་དོན་རྒྱལ་འདི་མཐོ་སྡེ་རྒྱམས་ལས་གྱང་གསལ་བ་པར་གསུངས་ཏེ། མཐོ་ལང་ཀར་གསེགས་པ་ལས། གཞན་ཡང་སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཉན་
 ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནི་སྤེམ་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་ལས་གྱི་བག་ཆགས་མ་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་སེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་འགྱུར་བའི་སྤེམ་པ་མ་ཐོབ་པས་ཉན་ཐོས་རྒྱམས་ལ་ཐེག་པ་
 གསུམ་དུ་བསྟན་ཏེ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་མ་ཡིན་ནོ། སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནམ་ཉེས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་སྒྲུངས་སེད་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེས་ནི་དེ་དག་བག་ཆགས་གྱི་ཉེས་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་སྒྲོས་
 པ་མེད་པར་གྱུར་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ནས་སྒྲུབ་ཟད་དེ། ཡང་འཛིག་རྟོན་དང་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྒྱམས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་ནས། ཆོས་གྱི་སྒྲུབ་སམ་གྱིས་མི་བྱབ་

བ་ལ་དབང་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། གླིང་པ་གཉིས་ཡོངས་སུ་གཤེས་གིང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་། གཤེས་ལྡན་པ་གཉིས་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར་སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱུས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་དེ་དག་ནི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེའི་
 ཕྱིར་སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་གཉིས་ཏུ་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་སྒྱུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་ལ་བདག་མེད་མཁས་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱུས་རྣམས་དང་སངས་རྒྱུས་སྤྲུལ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གནས་ཐོབ་སྟེ། །
 མདོན་སངས་རྒྱུས་གིང་ཆོས་སྟོན་ཏེ། །ལུང་པོ་གང་ཟག་བདག་མེད་པར། །རབ་དུ་རྣམ་ཐུ་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་དངོས་ཡོང་མ་བཤེག་པར། །ཉན་ཐོས་དེ་དག་མདོན་རྟོགས་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོན་སྤྲུལ་མཐོང་བ་
 བ་ལ་དེ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་རྒྱུས་མི་རྒྱུས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ལ་རྟོགས་མ་རྟོགས་སམ་བཟང་ངན་ཡོད་པར་ངེ་གྱུར་འགྱུར་ཏེ། མེ་མདོན་སྤྲུལ་མཐོང་ནས་སྟོ་འདྲགས་ཆོད་པའི་སྒྲོ་དེ་མེ་སྤྱུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་
 མང་པོ་གཤེས་མི་གཤེས་ཀྱིས་བཟང་ངན་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཕྱིར་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འཕེབས་བྱེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་སྤྱ་ཆོགས་གཤེས་མེ་གཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་མོད་ཀྱང་། དེ་ནི་བཟོ་གནས་སྟོགས་མང་པོ་དང་ཉུང་

༡༡། །རྩ་ཤེས་པ་བཞིན་རྩ་རི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཐ་སྐྱད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་མཁས་མི་མཁས་སུ་འགྱུར་གྱི་རི་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡི་བཟང་ངན་དེ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ཏེ། དཔེར་ན་གནས་བརྟན་རྩ་ཐུལ་གྱིས། རི་ལྟར་འཛིག་རྟོན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྒྱར་བཅས་བྱེད་རྒྱར་ལྟར་འབྱུང་དང་། ཞེས་སོགས་ཆོག་པ་བཅད་གཅིག་ལན་གཅིག་བརྗོད་པ་ལས་ལྷ་རིའི་བྱས་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱས་ཆོག་པ་བཅད་དེ་ལན་གཉིས་བརྗོད་པ་ལས་མོང་གལ་གྱི་བྱས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ཐབས་ལྟར་རྩ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་སྒྲིམ་པ་དེ་དང་། བྱིས་གྱི་ཉན་ཐོས་པའི་ལམ་ཞུགས་དག་གིས་རིགས་པ་རྩ་མས་བདེན་དོན་གཏན་ལ་ཐབས་ནས་རིང་མོ་ཞིག་ན་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་གཉིས་ལས་མཆོག་ཟུང་གཉིས་གྱི་རྟོགས་པ་དེ་ཕྱི་མ་ལས་དམན་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །རིགས་པའི་རྒྱུ་གངས་ལྟར་རྩ་ལ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དམན་ལ་རིགས་པའི་རྒྱུ་གངས་མང་པོའི་སྒྲི་ནས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་བཟང་ན། མགོ་སྒྲོས་པས་གོ་བ་རྒྱུ་གྱི་རྟོགས་པ་དམན་ལ་རྒྱུ་པར་སྒྲོས་པས་གོ་བ་རྒྱུ་གྱི་རྟོགས་པ་བཟང་དགོས་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་དབང་པོ་རྒྱུ་པའི་རྟོགས་པ་བཟང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དབང་པོའི་སྒྲི་ནས་ཡིན་གྱི་རྟོགས་བྱེད་དམ་རྟོགས་ཐབས་གྱི་སྒྲི་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རྟོགས་བྱེད་གྱི་ཐབས་གང་གིས་རྟོགས་གྱུར་དོན་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཉན་ཐོས་པ་དག་གིས་རིགས་པའི་

མཁའ་ལྷ་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནུས་པའི་ཆོ་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་སྟུ་ཚོགས་པ་ཤེས་པར་ཡང་རིགས་ཏེ། རྟོགས་བྱ་མཐའ་དག་མཐོན་སུམ་ཁོང་དུ་རྟུན་ནུས་པའི་ལྷ་
 ལྷ་དེས་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཙམ་ཁོང་དུ་རྟུན་པ་ནི་སྟུ་མ་ལས་གྲང་སྟུ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་མཐོང་ཀྱི་སྒྲིང་པོར་གྱུར་པ་རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་
 པ་སྟོས་བྱལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྟུན་ན་དེ་ཁོ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་དང་རྒྱས་པ་ཁོང་དུ་རྟུན་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཟུངས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་མཐོན་པར་ཤེས་པ་དང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་པ་རོལ་དུ་
 བྱིན་པ་དང་ས་དང་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཐབས་མཁས་ལ་སོགས་པ་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་སྟུང་པར་གསུངས་པས་ན། དེ་གང་གི་རྟུན་ལ་ལྷན་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་སྟུང་པར་རིགས་པས་ན་ཉན་
 ཐོས་པ་ལའང་དེ་འདྲའི་རྟོགས་པ་ཡོད་ན་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གྲང་འབྱུང་བར་རིགས་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟུག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་སྟུ་ཚོགས་ཤེས་པ་ཙམ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་པ་དག་ཐེག་ཆེན་པ་
 ལས་དབང་པོ་ནི་རྟལ། ཚོགས་ནི་དམན། དེ་དག་གི་གཞུང་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་སྟོ་ནི་མི་རྒྱས། རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་སུ་གང་ཐག་གི་བདག་མེད་ཙམ་རྟོགས་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་

༡༡། །ཆེན་མོ་པ་ལྟར་པའི་སྤོང་ཉིད་ལ་ནམ་ཏན་ལྟར་མི་བྱེད་པས་ཀྱང་ཆོ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དུས་བྱེད་དུས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་ལུས་དུ་མཐོང་རུས་ལ། ལྷ་མ་ལས་བཟོག་པའི་ཡོན་ཏན་རབ་དུ་ཆོང་བ་ཐོག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་དབང་པོ་རྣམ་པོས་ཀྱང་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་གཅིག་གི་བར་དུ་བདེན་དོན་མཐོང་མི་རུས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེས་བྱེད་ལ་འདྲི་ན་མགིན་པ་གཞེངས་བསྟོད་དེ་སྐྱབས་བར་མཐོང་ཅིག །ལྟར་དུ་རྟོགས་ན་སྐྱམ་པའི་འདུན་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོ་འདྲི་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཡོ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱུང་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་བྱེད་སེམས་སྤྱལ་ཡང་མེད་དོ། །བརྩོན་པ་ཞན་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་མཆོག་ཏུ་བརྩོན་ཀྱང་གྲངས་མེད་གཅིག་ཏུ་འགོར་བར་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་དང་ཆོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་སོགས་ནི་ཐོག་ཆེན་པ་བཟང་ཞིང་དེ་དག་རྟོགས་པ་ལྟར་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་བྱལ་བའི་རྒྱ་མིན་པ་ནི་སྐྱོས་མ་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་མཐོང་བའི་བྱེད་སེམས་ཀྱིས་སྐྱར་ཡང་གྲངས་མེད་གཅིག་གི་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པའི་རང་འབྲས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་འཛིན་ས་པོན་དང་བཅས་པ་སྟོང་བའང་ཉན་རང་གིས་དུས་གིན་དུ་བྱེད་དུས་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་བརྟོད་དགོས་སོ། །མདོ་ཅམ་བརྟོད་པའོ། །ཡང་སྐྱལ་པའི་སྐྱབས་གི་ཞལ་ནས། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །འདྲི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སྤྱེ་འདོད། །དོན་དམ་སྟེ་ཡི་སྟོན་ཡུལ་མིན། །སྟོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །

མ་ཇི་ཏུ་གཞི་

ཅེས་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་བྱས་ནས་དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བསྟན། བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བསྟན་པའོ། །ཞེས་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་འདྲ་བཞག་ཏུ་ཡོད་
དེ། གཉིས་སྒྲུང་གི་སྒྲིའི་སྒྲོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གང་ཞིག །སྒྲོ་ངེས་རང་ཉིད་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། གཉིས་སྒྲུང་གི་སྒྲིའི་སྒྲོན་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་གང་ཞིག །རང་མཛོན་
ལྷན་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་མཛོན་སྒྲུང་ཚད་མས་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། འདིར་དེར་སངས་ཀྱི་སྒྲོན་འཇུག་ཏུ་གཉེན་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ལུགས་འདིའི་དོན་
འགྲེལ་བ་ན། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་གནས་རྒྱལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་མིན་གྱི་མཐའ་ཀུན་དང་བུལ་བས་སྒྲོ་ཡི་སྒྲོན་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་དང་སྒྲོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་མ་དམ་བཅའ་དང་བྱི་མ་རྟགས་སུ་བྱས་ཏེ་འགྲེལ་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་དོན་དམ་མི་འཇུག་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྱུ་བ་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། གཏན་མེད་
པར་ཐལ། སྒྲིའི་གནས་ལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཅིག་ཤོས་མ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་སྒྲོན་པ་ཉིད་དུ་

༡༡། །འགྲུ་། །སྒྲིང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོང་ཡིན། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། །བྱས་དང་མི་རྟག་དག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བདེན་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་ལ་སྒྲིག་པ་ཐ་དད་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ངམ་བདག་གཅིག་གི་
 །འབྲེལ་བར་ངེས་ཤིང་བྱས་དང་མི་རྟག་བཞིན་ཡིན་པ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། །གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། །སྒྲིའི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། །འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །འཇུག་
 །འགྲེལ་ལས། །དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱང་པར་གྱིས་ཡུལ་ཉིད་ཀྱི་བདག་གི་རང་གི་དོ་བོ་རྟོན་པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་དང་། །མདོ་ལས་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་སྒྲིང་པ་ཉིད་རབ་རྟུག་གཟིགས་
 །རབ་རྟུ་མ་ཕྱེན། །ཞེས་དང་། །ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་། །དེ་མེད་ན་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་རོལ་རྟུ་ཕྱེན་པའི་ལམ་སྟོན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་སྟེ་ལུང་རིགས་ཀྱི་གཞོན་པ་བསྒྲིག་རྟུ་མེད་དོ། །ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་
 །དེའི་འོག་རྟུ་ཐ་སྟོན་རྟུ་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡུལ་ཅན་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་རུང་གི་དོན་དམ་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་གཟུང་བྱའམ་ཤེས་བྱ་ཡིན་སྟུ་ན་ཆོག་དེ་དངོས་
 །ཤུགས་མི་འགལ་ལམ་ཞེས་སྒྲིགས་སྟུ་བའི་རིགས་པ་ལ་རྩུར་ཐ་བ་སྒྲུད་དུ་སྒྲུང་ཡང་དེ་ནི་སྒྲིགས་སྟུ་བ་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོན་པའི་ཁར་རང་གི་ནང་ཆ་སྟོན་པར་ངེས་ཏེ། །སྒྲིགས་སྟུ་བས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡུལ་དུ་འདོད་ཅེས་སྟུ་ས་པ་

ལས། རོན་དམ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུང་བུའམ་གཤམ་བུ་ཡིན་ཞེས་མ་སྒྲིམ་པས་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ལ། རང་གིས་རོན་དམ་པ་དེན་པ་གཤམ་བུ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པ་དང་། རོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་མ་
བྱེད་པའི་རང་མཚངས་གིན་དུ་གསལ་ལ་པོར་བུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འདི་དག་གིས་ལུང་རིགས་སྒྲ་མའི་གནོད་བྱེད་བསྒྲུག་ཏེ་གོང་གི་འབྲེལ་རག་འཐད་པར་འགྱུར་སྒྲ་མ་ན་མི་འཐད་དེ། བྱེད་ཀྱིས་ཐ་སྐད་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་གཤམ་
བུར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་ཐ་སྐད་དུ་བུས་པར་མཛོན་ལ། འདོད་ཀྱང་དགོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཐ་སྐད་དུ་བྱེད་དགོས་པ་གང་ཞིག །རོན་དམ་པ་དེན་པ་འདྲ་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར།
སྒྲ་མ་ལ་དོགས་པ་མེད་ཅིང་། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། རིགས་པ་དུག་རྩ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་འདྲ་མི་ལྟར་སྒྲ་མ་ལས་འདས་པ་རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གསུང་ཞེ་ན། དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་མི་སྒྲ་པའི་ཕྱིར་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐད་ཁོ་ནས་རོན་དམ་པའི་བདེན་པར་གསུངས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འདོད་དགོས་གིང་འདོད་ན་རྒྱལ་སྐམ་ཆེན་པོའི་གསུང་ཆོག་རྒྱང་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཀྱང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཆད་
བྱེད་ཡིན་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྐད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པར་འདོད་དགོས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་སྒྲ་མ་དེའི་ཕྱིར། ཆོག་རྒྱང་སྒྲ་མས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རོན་དམ་པར་སྟོའི་ཡུལ་མིན་པར་དམ་བཅའ་ཞེས་འགྲེལ་པ་ནི་གང་ན་ནས་མི་འཐད་པ་

༡༡། ཁྱིའི་དུ་གསལ་ལོ། ཁྱིའི་ན་བཞུགས་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གཉིས་སྒྲུང་གི་སྒྲོལ་ཡུལ་ཡིན་མིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ལས་འོས་མི་འདུག་སྟེ་དོན་ལ་གནས་པས་སོ། ཁྱིའི་གྱིས་ད་དུང་འདིའི་གོང་འོག་རྒྱུ་མཐུན་སྒྲུང་འདི་དང་རིགས་མཐུན་པར་དགོས་མེད་གྱི་དགག་བཞག་དང་། ལུང་དོན་ལ་དུང་དེས་སྒྲུབས་མ་ཐུང་པར་ཐུན་ཅི་ལོག་དུ་འགྲེལ་བ་ནི་ཆེས་མང་ཡང་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོས་དབེན་ཐུར་རྟོག་དཔྱད་བྱེད་དུ་མི་ལངས་སོ། གཞུང་ལུགས་ཟབ་མོར་དཔྱད་པའི་སྒྲོ་སྒྲུབས་ཞན། འཕྲོགས་བཤད་ལུགས་པའི་གཤོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཟབ་དོན་གནས་འཕང་གཅོད་དུ་སྒྲོན་པ་རྒྱུ་ལ། དཔྱད་གསུམ་འཕྲང་ལ་གཞལ་ཆེ་རང་མཚངས་ངོམས། ཁྱིའི་བར་གྱིས་སྒྲུན་འཕྲིན་བརྟེན་པར་བྱེད་དོ། ཁྱིའི་ལ་རི་སྒྲུང་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་གཅོད་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལན་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་མེད་གྱི་སྒྲོལ་ཡུལ་གྱི་ཁྱུང་པར་ཐུས་ནས་འཆད་པ་ལ་སྒྲོན་མེད་མོད་། གཞུང་ཆོག་བཅོས་མེད་ལྟར་སྒྲུ་རབས་པའི་འཆད་ཚུལ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འཆད་ཚུལ་ཅིག་ཤོས་དང་གནད་མཐུན་ལ་སོ་སོའི་ཞེ་འདོད་གྱི་བཞེད་པ་སྒྲོན་མེད་རེ་ཡོད་པས་གང་ཡང་རིགས་པ་རྒྱུ་དག་གིས་སྒྲུངས་མི་རུས་པར་མཐོང་དོ། ཁྱིའི་ལྟར་གནད་མཐུན་ན་ཐ་སྒྲུང་དུ་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཞིག་སྒྲོལ་ཡུལ་ལའང་ཡོད་པ་སྒྲོས་མ་དགོས་ལ། སྒྲོ་དེའང་གཉིས་སྒྲུང་མེད་པའི་ཁྱུང་པར་དང་བཅས་པ་སྒྲོལ་ཡུལ་ལའང་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་

ཡུལ་ལྔ་པ་གྲུ་

མདོན་ལུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་རང་གི་རྩལ་ལ་གཞལ་ན་ཡུལ་གྱི་རྩམ་པར་སྒྲུང་བ་དང་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་སྒོའི་རྩམ་པ་མེད་པར་སྒྲོས་པ་ཉི་པར་ཞི་བ་གང་ཞིག་ཐ་སྐྱད་གྱིས་རི་བཞིན་དུ་བསམ་པར་དཀའ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མིན་པར་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་བཞིན་པའི་སྒོ་རང་དོར་ཡང་ཡུལ་དང་སྒོའི་རྩམ་པ་ཡོད་པར་འདོད་ན་གཉིས་སྒྲུང་མེད་པར་ཡང་རི་ལྟར་ལྟུང་། དོན་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཀྱང་དེར་མ་སྒྲུང་བ་ཙམ་ཡིན་ན་ནི་དོན་གྱི་
གནས་རྩལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་སྒོར་མི་ལྟུང་ཉི་གནས་སྒྲུང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོ་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་བརྗོད་པ་དང་བྲལ་བའི་དོ་བོར་གཉིས་སུ་མེད་པར་གནས་སུ་ཟེན་ཀྱང་ལྟུང་པའི་
དབང་གིས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་ལམ་གོ་མས་སྟོབས་གྱིས་བསལ་ནས་ད་ལྟ་མདོན་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱན་ན་ཐ་སྐྱད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཉི་དོན་དམ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པ་དང་ཡུལ་
ཡིན་པ་སོགས་རི་སྟེད་གསུངས་པ་དང་། མཉམ་བཞག་མི་རྟོག་པའི་ཡོ་ཤེས་གྱིས་རི་ལྟར་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོས་པའི་དུ་བ་གང་ཡང་མེད་པར་བརྗོད་བྲལ་སོ་
སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་དོན་ཐབ་མོ་བསྟན་པ་དེ་དག་སོ་སོའི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་འཇོག་མ་ཤེས་པར་གསུང་རབ་གྱི་གཞུང་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ནར་ཞེན་ན། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། དོན་སྒྲུ་རི་བཞིན་ཡོངས་རྟོག་ན། །བདག་ཉིད་

མཛེས་པ་ལྟར་

གྱི་དངོས་པོའི་སྒྲིང་ན་ཐ་དད་མེད་པ་བཞིན། སྒྲིང་དང་སྒྲིང་པ་གཉིས་པོ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་རང་བཞིན་མཐའ་གང་དུའང་མི་གནས་པ་བཙུགས་མིན་གསེས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ལ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དམ་བདེན་གཉིས་ཟུང་
འཇུག་ཅིས་བྱ་སྟེ། རིམ་ལུ་ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་དག། སོ་སོའི་ཆར་ནི་གེས་གྱུར་ནས། །གང་དུ་ཡང་དག་འདྲེས་གྱུར་པ། །ཟུང་དུ་འཇུག་པར་དེ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུང་པ་ལྟར་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་བརྗོད་བྱལ་སོ་
སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེར་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་ལྷོག་ནས་ཐ་དད་ན་ཡང་གང་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་ཐ་སྒྲིང་དུ་དོན་དམ་གྱི་ངོ་བོ་ཞེས་བརྗོད་
དེ། དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་གྲངས་མིན་པ་དང་། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་སྒྲིང་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་
ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་བརྗོད་པར་མཛད་དོ། །ཆོས་ཅན་སོ་སོའི་སྒྲིང་ན་བདེན་གྱུ་བ་བཅད་ཅམ་གྱི་ལྷོག་ཆ་དེ་དོན་དམ་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་པ་མིན་ཏེ། མེད་
དགག་ཅམ་དང་། ལྷོག་པ་ཅམ་དང་། ཏུག་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་ཅམ་དང་། ཉི་ཆོ་བའི་ཆོས་ཅམ་ཡིན་པས་ན། མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་དགག་སྟུབ་ཀྱི་སྟོན་པ་ལས་འདས་པ་གང་ཞིག། རྣམ་པར་མི་རྟོག་

༡༡། །པའི་སྒྲོང་ཡུལ་ཅན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མི་རུང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲོང་སྒྲོང་ཡུལ་ཡིན་མིན་དབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་གངས་མིན་པ་ལ་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱུ་གངས་པའི་དོན་དམ་ལ་བརྗོད་
 དོན་མེད་དེ། རྒྱུ་གངས་པའི་དོན་དམ་ནི་ལས་དང་པོ་བས་སྒྲོང་ཉིད་ལ་རིམ་གྱིས་འདུག་པའི་སྐབས་སུ་རྟོག་དོར་བྱས་པ་ཅན་ལས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་རྟོག་བྱལ་ལྟ་བུ་གཉིས་སྒྲུབ་རྒྱུ་པའི་སྒྲོ་ལ་ཁོ་འདྲ་བ་རྒྱ་
 པའི་ས་ག་ལ་ཡོད་དེ། ལོ་ཐོར་ལོ་ས་སྒྲུབ་པའི་བྱི་ལ་སུ་རྟོ་བ་འདུག་པའི་དབང་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །རི་ལྟར་ཞེན་འཕགས་པ་སྒྲོ་བ་པའི་མཉམ་བཞག་སྒྲུབ་མེད་དེས་གཉིས་སྒྲུབ་རྒྱུ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲོང་ཉིད་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་ཚོ་
 དེའི་དོར་ཚོས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་སྒྲུབ་། དགག་བྱ་བདེན་གྱུ་བ་ཀྱི་རྒྱུ་པར་འཛིན་པའང་མེད་ན་རི་ལྟར་ན་བདེན་མེད་ཅེས་པའི་ལྟོག་པ་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་དེ། བདེན་མེད་ཅེས་པའི་འཛིན་སྒྲུབས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ནི་དགག་བྱ་བདེན་
 གྱུ་བ་བཅད་པ་ལ་སྒྲོས་ནས་ཡིད་དོར་འཆར་གྱི་སྒྲུབ་པ་རང་དབང་པའི་རྒྱལ་དུ་འཆར་བ་མི་སྤིང་ངོ་། །གལ་ཏེ་ཚོས་ཅན་དང་དགག་བྱ་ལ་མ་སྒྲོས་པར་ཡུལ་དུ་གར་ན་དོན་དམ་པ་རང་གི་དོ་བོས་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་གཞན་སྒྲོང་པ་དག་
 དགག་པའི་འོས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དོན་དམ་དབྱེད་པའི་རྗེས་དཔགས་སམ་དོན་དམ་མཛོན་སུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་དོ་བོ་འདི་ཞེས་རྟོད་པའང་གཟིགས་སོ་ཞེས་ནན་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་གིས་གཞན་

ལྷོང་མི་ལྟར་བཀག་ཀྱང་རང་གི་ཞེ་ལྷག་གཞན་ལྷོང་གིས་དབང་བྱས་པ་མ་ཆོར་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །དེས་ན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོག་པ་མེད་པས་དོན་དམ་བདེན་པའི་རང་མཚན་གཟིགས་པ་དེ་ནི་མཐའ་ཀུན་གྱིས་ལྷོང་པའི་
 བདེན་པ་དབྱེར་མེད་བརྗོད་བྱལ་གྱི་གནས་ལྷགས་དེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྩིས་གཟིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དམ་དེ་ཡང་སྤྱིའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཙམ་ནི་སྐབས་འདིར་དབྱེད་མི་དགོས་ཏེ་དེ་ལ་དོགས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་འདིར་དོན་དམ་པ་དེ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་འང་ཡུལ་མིན་པ་ནི་སུས་ཀྱང་ཤེས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དེ་གཏན་ལ་
 འབེབས་པ་མི་ཤིང་པའི་ཕྱིར་ན་དོན་དམ་པ་སྤྱིའི་ཡུལ་མིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་དོན་དུ་གོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་མི་ལྟར་ཡིན་སྟམ་ན་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་གིང་རིགས་པས་
 བདེན་ལྷོང་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཆོ་བསྐྱབ་བུ་ལྷོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཙན་དུ་བསྐྱང་ནས་དོན་དམ་སྟོས་པ་ལས་འདས་པར་རྟོགས་དཀའ་བས་ན་དེ་ལྟར་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་བལྟ་བར་བྱར་མེད་ཅེས་
 བརྗོད་པ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་མིག་ནམ་མཁའ་ལ་གཏོད་ཅིང་ལྟ་བར་བྱེད་པ་ཙམ་མེད་ཅེས་བརྗོད་དོན་མེད་ལ་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ་མ་བརྗོད་ཀྱང་དོས་ཟིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོག་དེས་འཇིག་རྟེན་ན་ནམ་མཁའ་

༡༡། །ལ་བལྟ་བར་བྱེད་དོ་ཟེར་གྱིང་ཡང་དག་པར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་གཟུགས་གང་ཡང་མེད་པས་བལྟ་བར་བྱར་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་དོན་ཡིན་པ་དང་འདྲ་བར་དོན་དམ་པ་ནི་དམིགས་པའི་སྟོང་ཡུལ་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་སྟོས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་མིན་ཞེས་སྟོན་ཏེ། མདོ་ལས། ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། །ཞེས་དང་། དོན་དམ་པ་མཐོང་བ་ནི་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཆོག་སྒྲ་དྲགས་སོ། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་སུས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་མཉམ་པ་མེད་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའོ་ཞེས་དང་། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ལས། གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞི་བ་དང་། །སྟོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྟོས་པ། །རྣམ་རྟག་མེད་དོན་ཐ་དད་མེད། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྷོག་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ལྷོག་པས་སོ། །མ་སྟོས་པ་དང་མ་འགགས་པ། །ཆོས་ཉིད་ལྷ་པོ་འདས་དང་མཆོངས། །ཞེས་དང་། ལྷ་གཅན་འཛིན་གྱིས་ལུས་ལ་བསྟོད་པ་ལས། ལྷ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན། །མ་སྟོས་མི་འགག་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། །སོ་སོ་རང་རིག་ཡོ་ཤེས་སྟོང་ཡུལ་པ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ལུས་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཟབ་མོའི་དོན་བཤད་པ་ལ་སྒྲག་ནས་མ་གུས་པའི་ཆོག་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ་རང་གི་ནང་གི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་

ཅམ་ལས་དོན་དམ་ཟབ་མོ་སྤྲུལ་གྱི་མི་ཤེས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་རྒྱལ་གྱིས་སྤྲུགས་པའི་ཉེས་པ་ཆད་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཡང་དག་པར་ནི་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གང་ཡང་མིན་
ན་ཟི་ལྟར་མངོན་སྤྲུལ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་སྤྲུལ་ན། རི་སྐད་དུ། གང་ཆོ་སྤྱོད་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྤྱོད་ཡང་སྤྱོད་བ་དང་བྲལ་བ། །དེ་ཆོ་དེ་རྣམ་བརྟེན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རི་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་
གྱུར་བ་དེ་ཡིས་ཡུལ། །དེ་ཡོངས་གེས་པ་དེ་བཞིན་ཐ་སྤྱད་ཉེ་བར་བརྟེན་ནས་རིག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ཡོ་ནས་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་དེའི་རང་དུ་སྤྲོས་པའི་དུ་བ་མ་ཐའ་དག་ལོག་པའི་
ཡོ་གེས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པར་འོད་གསལ་པ་གིན་དུ་མ་ཆོན་པར་དགའ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཆོ། །རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དབང་གིས། དོན་དམ་སྤྱོད་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །སྤྱོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །
ཅེས་གསུང་སྟེ། དོན་དམ་དེ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པར་བརྫོད་དེ་རྒྱ་མཆོན་ཅིའི་སྤྱིར་ན། རང་རོར་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་དོན་དམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་ཡོངས་སུ་
བྲལ་བར་བསྟན་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་བྲལ་ན་ཀུན་རྫོབ་དུ་འགྱུར་བར་བསྟན་པ་དེས་གཉིས་སྤྱད་མེད་པའི་སྤྲོས་རྟོགས་སོ་ཞེས་མིང་ཅམ་ཞིག་བརྫོད་པ་མིན་པར་གཉིས་སྤྱད་མེད་པས་རྟོགས་རྒྱལ་གྱི་ལ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཐེག་ཆེན་དོན་

ཨ
པཌ་
ཞིག་ཞེས་
ལམ་

༡། །དམ་པ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ་གིན་དུ་གཤམ་ཆེ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པར་གནིས་སྒྲུང་མེད་པའི་སྒྲོས་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་དོན་དམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཙམ་བརྗོད་ཀྱང་། དེ་ཙམ་རང་
རིག་ལའང་ཡོད་པར་གཞུང་གཞན་ནས་འདོད་པས་དོན་དམ་པ་གིན་དུ་གཤམ་ལ་དབབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྒྱང་པ་སྒྲུ་མ་དམ་བཙའ་དང་ཕྱི་མ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྱས་པ་འདི་རྒྱ་འགྲེལ་རྒྱུ་མ་ལས་ལས་གསུངས་ལ་དོན་ཐབ་མོ་
སྟོན་པ་ཡིན་པས་ཆེས་འཐད་དོ། །དེ་ལྟར་མཚན་མར་དམིགས་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཙན་གྱི་སྒྲོ་ཀུན་རྫོགས་པ་དེས་དོན་དམ་གྱི་རང་མཚན་མི་འཇལ་བར་བཤད་ཀྱང་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། རང་ངོར་མཚན་མའི་སྟོན་ཡུལ་ཙན་གྱི་སྒྲོ་དེ་
དོན་ལ་གནིས་སྒྲུང་གི་སྒྲོས་པ་དང་མ་ཐུལ་བ་ཡིན་པའི་སྟེར་ན་དོན་དམ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་སྟོ་དང་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་འཇམ་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་དཔྱོད་
པའི་རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་སྟེར་རོ། །གཞན་ཡང་ཀུན་རྫོགས་བདེན་པ་ཡིན་ན་དོན་དམ་མི་འཇལ་བར་ལས་སྒྲུངས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་གཤམ་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། བདེན་གནིས་ཐ་
དད་དུ་བཞག་དུ་མེད་པ་དང་། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་མི་གཞལ་བར་ཐལ་བ་སོགས་སྟོན་གང་ཡང་མེད་དེ། སྟེར་བདེན་གནིས་འཛོག་ཚུལ་ལ་མདོ་དང་བསྟན་བཙུམ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་མ་ལས་ལུགས་མི་འདུ་བ་གནིས་སུ་

བཞག་ལ་ལམ་གྱི་སྟེར་

གསུངས་ཏེ། གང་ཞེན་གནས་ཚུལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དང་སྒྲུང་ཚུལ་ཐ་སྐྱད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་རྟེན་དོན་ལ་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་འཇོག་པ་དང་། ཡང་གནས་ཚུལ་དང་སྒྲུང་ཚུལ་མི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་
 ཅན་གཉིས་ཀ་གྱུན་ཚྛོ་བ་དང་། གནས་སྒྲུང་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་བདེན་པར་འཇོག་པའི་ཡུགས་གཉིས་ལས། རྟོགས་སྒྲུབ་དེ་དག་གིས་ཡུགས་བྱི་མ་འདི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་བྱིར་
 དེའི་ཡུགས་ལ་གྱུན་ཚྛོ་བ་བདེན་པ་ཡིན་ན་དོན་དམ་མི་འཇལ་བས་བྱུང་གུང་དེ་འཇལ་གྱི་སྒྲོ་དང་དོན་དམ་གཏན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་དོན་དམ་བདེན་པའི་མིང་ཅན་དེས་འགྲུབ་པའི་
 བྱིར་རོ། །འདི་དག་གི་ཡུགས་ལ་བདེན་གཉིས་གུང་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་དུ་བཞེད་དོ། །དེས་ན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པའི་བྱུང་པར་མ་ཤེས་པར་གྱུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་རྒྱས་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་ལ་རྟོགས་རེར་
 ཞེན་པ་བྱོན་པའི་རུས་སྒྲུལ་གྱི་རྣམ་ཐར་ནི་མཁས་པ་ལ་མི་མཛེས་སོ། །འདི་འདྲའི་ཡུགས་འདི་བྱེད་གྱིས་གུང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ་རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་ལམ་རིམ་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡུགས་གཉིས་ཡོད་པར་བཞེད་པ་གསལ་པའི་བྱིར་རོ། །
 དེ་ལྟར་ཁས་སྒྲུངས་ན་དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་པའི་བཞེད་པ་དང་ཡང་ཆེས་མཐུན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་གྱུན་ཚྛོ་བ་བདེན་པ་འཇོག་ཅིང་དེ་མཐོང་བ་རྒྱན་པ་དང་དོན་དམ་པ་ནི་མཐོང་བ་ཡང་དག་པར་

༡༡། །གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །རི་རྒྱན་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པར་
འདོད་པའི་ཆེ་འཕགས་པའི་ཡི་གེས་ཀྱིས་གྲང་ཡུལ་མིན་པར་བརྗོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། མདོ་ལས་གྲང་། རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པའི་ཡི་གེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་གྲང་འདས་པར་གསུངས་པ་
དང་། ཡུལ་དང་དག་དང་མེམས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ན་དེ་ཀུན་རྫོབ་པའི་གྲངས་སུ་གཏོགས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མི་བགྲང་བར་གསུངས་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བའང་མེད་ན་ཡི་གེ་རྒྱམས་ལྟ་
རྒྱུས་གྲང་ཅི་དགོས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་དམིགས་པ་མཐའ་དག་ལོག་ན་རྟོགས་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་དམ་སྟུམ་དུ་སྟོས་བྲལ་གྱི་སྟོགས་མ་གར་བའི་ནང་གི་དེ་ཉིད་གསལ་པོར་བསྟན་པའི་ཆོག་རྒྱ་
བར་མི་བྱ་སྟེ་ཐབ་མོའི་མདོ་སྟེ་འཛིན་པར་རྫོམ་ཡང་ཐབ་དོན་ལ་རྒྱལ་གྱིས་སྟོགས་པའི་རང་མཆོངས་རྗེན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དམིགས་མེད་དུ་བསྟན་པ་དང་སྟོས་པ་བྲལ་བར་བསྟན་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་
བདེན་གྱལ་དང་དོན་དམ་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་སྤྱར་ནས་དོན་ལ་རྟོག་གའི་སྟོའི་ཡུལ་དུ་བདེ་བར་འཆར་རྒྱ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་མདོ་དང་རྒྱུད་སྟེའི་དོན་མཐའ་དག་བཀྲལ་བར་མི་བྱ་སྟེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྟེའི་བསྟན་དོན་ཐུན་མིན་རྟོག་

གཤམ་པམ་མ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྒྱུ་མཐོང་ལས་འདས་པའི་ཡི་གེས་ཟབ་མོའི་སྒྲིང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་ནས་རྒྱུ་མཐོང་ཡུལ་འབའ་ཞིག་ངེས་དོན་དུ་བྱས་པས་སྒྲིང་པ་དང་བསྐྱབ་པ་ལ་གྱི་ཁྱུར་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་པམ་མ་
 བར་བྱའོ། །དེ་སྒྲིང་བདག་ལྷ་བུ་རྟོག་གི་བའི་དབྱུང་དོར་ཡང་གོ་ཡུལ་སྒྲིང་ཆོགས་འཆར་འདུག་གུང་ག་ཁུང་གི་རྒྱུ་མཐོང་ཕྱང་ཟད་རེ་གྱིས་པའི་ཆོག་ཁུང་དེ་དག་གི་དོན་ལ་འདི་ཞེས་བཞེད་པ་སྒྲིང་གི་ཡི་གེས་གྱི་གཞིགས་པ་མངའ་
 བའི་ཆོན་པོ་རྒྱུ་མཐོང་གྱི་གསུང་བཞིན་འཛིན་པ་ལས་གསུང་ན་མེད་བཞིན་རང་བཟོས་བཤད་པ་རྒྱུང་ཟད་གུང་བཟྱེད་མི་རུང་བར་ནན་ཏན་དུ་བསམ་པ་ཡིན་ལགས་ཏེ། སྒྲིང་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། སྒྲིང་པ་འཛིག་རྟོན་མིག་ནི་
 ཐུམ་ལྟར་ཅིང་། །དཔང་ལྟར་སྒྲིང་པོ་པལ་ཆེར་ཟད་པ་ན། །དེ་ཉིད་མ་མཐོང་རང་གར་ལྟར་པ་ཡི། །ངན་རྟོགས་རྒྱུ་མཐོང་གྱིས་བསྐྱབ་པ་འདི་དགྲགས་སོ། །རང་ལྟར་རང་ལྟར་བསྐྱབ་པ་གཅེས་འཛིན་རྒྱུ་མཐོང་། །མཆོག་དུ་ཞེར་གསེགས་
 འགྲོ་མགོན་མེད་པ་ན། །འདོམས་མེད་ཡོན་ཏན་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ཡི། །དྲི་མས་དགའ་མགུར་དེར་སང་འདི་ན་སྒྲིང་། །དེ་རྒྱར་ཁྱབ་པ་དག་གི་བསྐྱབ་པ་ནི། །ལྷོག་མར་སྒྲིང་ཕྱིན་འདྲ་དང་དྲི་མ་རྒྱུ་མཐོང་། །སྒྲིང་སྒྲིང་ལྷན་པའི་
 དུས་སྒྲིང་ལྷན་ནི། །ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་བག་ཡོད་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའང་དུན་ནས་འདི་སྒྲིང་དུ། བདག་འདྲ་དུས་གྱིས་མནར་བའི་གང་ཟག་གིས། །ཟབ་དོན་བཟོད་གུང་ཉན་མཁན་དགའ་མོད་གྱི། རྒྱུ་མཐོང་དགར་

༡། །བསམ་པ་སྟོན་དང་བསྟན་པ་ལ། །བློགས་པའི་དང་རྩལ་རྩལ་རྩལ་མ་ཁྱེན་པར་མཐོང་། །ཅེས་ཀྱང་སྒྲུས་སོ། །གོང་དུ་བརྗོད་པ་དེ་ལྟར་དོན་དམ་སྟོའི་སྟོན་ལུལ་མིན་ཞེས་པ་ལ་བཞེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་གཞོན་པ་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན། དོན་དམ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་སྟོའི་ལུལ་མིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ། གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་སྟོས་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབྲེལ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་ལུལ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་དོན་དམ་པའི་རང་མཚན་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་སྟོའི་ལུལ་མིན་པའི་བྱུང་པར་གྱི་བཞེད་པའི་དབང་གིས་སྟོན་མེད་པར་སྟོན་པ་བཞིན་དུ། དོན་དམ་པ་སྟོའི་ལུལ་མིན་པར་བཤད་པའང་དོན་དུ་ལུལ་ལུལ་ཅན་མེད་པའི་གཞིགས་པས་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་སྟེར་ལུལ་ཡིན་པ་ཅུ་འགོག་པའི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བས་གང་ལྟར་བཤད་ཀྱང་དོན་ལ་རྟོན་པར་བྱས་ན་བཞེད་པ་མཐུན་ཞེས་སྟོའོ། །དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་གཤམ་བྱ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པའི་སྐབས་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་སྐབས་མ་ཐུང་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པའང་དོན་མེད་དེ། སྐབས་འདིར་ལུལ་མིན་པར་བརྗོད་པ་དང་དོན་དམ་པར་ལུལ་ཡིན་མིན་དཔྱད་ནས་ལུལ་མིན་པར་སྒྲུས་པ་གནད་གཅིག་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིག་གཤམ་གྱིས་དཔྱད་ན་དོན་དམ་ལུལ་དུ་མ་གྱུ་བ་པ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིག་གཤམ་དང་ལུལ་གྱི་གནས་རྩལ་རྟོགས་པ་ལ་རྩམ་པ་ཀྱང་།

ཏུ་མ་རྒྱུད་ས་པར་འདུག་པ་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་པར་གཞིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་པར་གཏན་ལ་ཐིམ་ལའ་པ་དེ་དོན་དམ་མཐོན་ལུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞུང་
 དགོས་པས། དོན་དམ་པར་དབྱུད་ན་ཡུལ་མི་རྟོན་པ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་པར་གཞིགས་པར་མི་འགྱུར་བ་གནད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་དམ་གྱོའི་སྟོན་ཡུལ་མིན་པ་དེ་འདྲའི་གནད་
 གྱི་བཞིན་པ་བཀག་ན་དོན་དམ་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་གཞུང་བྱ་ཅན་ཏུ་དོན་གྱིས་ཁས་ལེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དོན་དམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞིགས་ཚུལ་གནད་གཅིག་པར་འཆད་པ་འདི་
 ལ་སྐབས་མ་ཕྱེད་པའོ་ཞེས་འཛེར་བ་ནི་གིན་ཏུ་རྩིང་སྟེ། དགོན་མཆོག་བརྟེན་པའི་མདོའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོན་ལས། དོན་དམ་པར་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མདུན་ན་ཆོས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པའོ། །སྤངས་པའོ། །བསྟོམས་པའོ། །མཐོན་ཏུ་བྱ་བར་འགྱུར་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མི་འདུག་གོ། །ཞེས་དང་དབལ་ལྟར་སྒྲ་བས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་ཉི་ལམ་བརྟེན་ནས་རིགས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་
 དོན་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བྱེད་གྱི་ཐ་སྙད་ལས་འདས་པར་བསྟན་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལ་ལས། འཕགས་པ་རྒྱུ་པའི་དོན་དམ་པ་ནི་ཅང་མི་གསུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་འཐད་པ་དང་འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་མི་མངའ་བར་གྱུར་པ་དེ་

༡༩། །དག་ལ་སྒྲོས་པ་མངའ་བར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །འཇུག་འགྲེལ་ལས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པར་འདོད་པས་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དངོས་
 ལུ་བསྟན་པར་མི་རྒྱས་པས་ཉན་པར་འདོད་པ་ལ་རང་གིས་སྒྲོང་བ་ཉིད་དུ་དེའི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དཔེ་བཤད་པ་ཞེས་སོགས་དང་། །ལྟེ་ལྟེ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སོགས་ནས། །རབ་རྒྱུ་མ་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར་
 བཤད་མི་རྒྱས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་དང་། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དངོས་དངོས་མེད། །སྟོང་མི་སྟོང་ཞེས་སོགས་ནས། །སྒྲེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་དག་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་པ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་། །དེ་ཡང་སྒྲུ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། །དེ་ནི་དེ་
 རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྒྲིར་བཏང་ཁས་ལེན་ཡིན་ཚད་བདེན་གཉིས་གང་རུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁས་ལེན་པ་ལས་འོས་མེད་མོད་འདིར་དེ་འདྲའི་རགས་པ་ཅུ་མ་ཞིག་
 མིན་པར་ཞིབ་མོར་གོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཤེས་ན་དོན་ཆེ་བར་གནས་སོ། །འཁྱེགས་བཤད་གནམ་རུ་འཛིན་པ་སྟོང་གིས་ཀྱང་། །མི་བསྒྲོག་རིགས་ལམ་དུང་བའི་ཉག་ཕྱན་རྣམས། །སྒྲུལ་བྱེད་གཞུ་མོའི་རྒྱད་ལ་སྒྱུར་ནས་སུ། །སྒྲོ་མ་ཆོག་

ལྷོན་པོའི་མཐེབ་ཀྱིས་བསྐྱལ་ཆེ་མཛེས། །ཞེས་ཀྱང་སྐྱེས་སོ། །གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེས་མཆོན་ནས་རང་དང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་བརྒྱམས་ལ་པན་པའི་བསམ་བསམ་ནང་ལ་འོང་བའི་གདམ་
 ཏུང་ཟད་བཟོད་ན། ལས་དང་པོ་བསམ་རིགས་པ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་དང་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དོན་གཅིག་དུ་གར་ནས་སྒྲུང་སྒྲུང་བྱང་འདུག་ཀྱི་བྱ་བ་ལྟ་བུའི་ངེས་ཤིང་ས་
 ཏུང་པར་ཅན་སྒྱུད་པ་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་བས་དེ་བསྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱ་ལ། དེའི་ཆེ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། རྟོག་པའི་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱི་ཡུལ་རྒྱུ་གངས་པའི་དོན་དམ་ཅམ་
 ལས་མ་འདས་པ་དེ་ལ་འདི་ཅམ་ཞིག་ཤིས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྒྱུན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་མཐར་ཐུག་པ་མེད་དོ་ཞེས་གདམས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཤིར་སྒྱུན་ལྟར་སྒྲུང་བརྒྱུ་ཤིས་ཀྱི་སྒྱུད་ཡུལ་འབའ་ཞིག་ལ་ངེས་
 དོན་དུ་བསྐྱུང་ནས་ཅིར་ཡང་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡོ་ཤིས་ཤིར་སྒྱུན་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་མི་འདུག་ཅིང་། དེར་འདུག་པའི་ལམ་ཡང་དག་པ་བསམ་པ་བཞག་མེད་པའི་དོན་ལ་མ་བཅོས་པར་འཛིན་སྒྲུང་བྱེད་པ་སོགས་ལ་ཀུལ་
 ཀྱིས་ཕྱོགས་ཤིང་ཇི་སྒྱུད་རང་ལྟ་ལ་མཆོག་དུ་ཆགས་པ་དེ་མ་དོར་གྱི་རིང་ལ་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ཡོ་ཤིས་དངོས་གནས་པ་ཀུན་ལ་སྒྱུར་མི་སྒྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ངེས་ཤིང་ས་ཀྱི་

[illegible]

གྱི་ཐབས་ཐབས་མོ་དང་ཁྱད་པར་སེམས་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཐད་ཀར་ངོ་སྤྲོད་པའི་གནམ་ས་པ་གནད་དུ་ཐེབས་པ་ལ་བརྟེན་ན་མན་ངག་གི་དབང་གིས་སྤྱར་དུ་ཚོགས་སྤྱང་དུས་རྟོགས་པའང་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་ལ་སྤྱོད་བ་སྤྱོས་
 པ་དེའི་ཚེ་གང་ཟག་དེ་སྤྱར་ཐོས་བསམ་གྱི་དབྱུང་པས་སྤྱོད་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་མཚོག་དུ་འདྲོངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སྤྱར་དབྱུང་དུས་གྱི་སྤྱོད་བ་དང་། ད་ལྟར་དབྱུང་པ་ལ་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་པ་གང་
 ཡང་མེད་པར་རང་བཞག་དུ་གནས་པའི་དུས་གྱི་སྤྱོད་བ་དེ་གཉིས་ལ་བསམ་ན། སྤྱོད་རྟེན་འབྱུང་དབྱེར་མེད་པའི་གནས་ལུགས་སྤྱལ་དུ་བྱས་པ་ལ་ཁྱད་ཅི་ཡང་མེད་ན་ཡང་། དབྱུང་དུས་གྱི་དེ་མིག་བརྩམས་ནས་མདུན་གྱི་དངོས་
 པོ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱས་པ་དང་། འཛིན་མེད་གྱི་དུས་སུ་མིག་ཕྱེ་ནས་དངོས་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་རང་གིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་སྤྲོད་པའི་ཚོག་ཅི་བརྗོད་ཀྱང་། རང་གི་
 སྤྱོད་པའི་ལུ་རམ་གྱི་རོ་གཞན་གྱིས་གཞན་དུ་བཤད་ཀྱང་དོགས་པ་མི་སྤྱོད་བ་ལྟར་འབྱུར་རོ། །སྤོན་སྤྱང་སྤྱང་ཞིང་གནས་ལུགས་ལ་རིགས་པའི་ངེས་པ་མ་འདྲོངས་པའམ། མན་ངག་གི་གནད་དང་མི་ལྟན་པ་དག་སེམས་མ་བཅོས་
 པར་བཞག་ཀྱང་ཅི་ཤེས་འདི་འབྱུང་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་འདྲ་སྤྱོས་སྤྱལ་ལ་སྤྱོགས་ཅམ་ག་ལ་ཉེ་ཡང་། གནས་ལུགས་གྱི་དོན་ལ་དབྱུང་པ་རྫོགས་པའམ་བཞག་ཐབས་གྱི་མན་ངག་ལས་མཐའ་ཀུན་ཅིག་ཅར་ཤིགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་

ॐ

ཐག་གི་འདྲེན་ལས་

།སྒྲུང་བ་གསལ་ལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ངེས་ཤིག་གིས་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་སྒྲིམ་དོན་དམ་རྟོགས་པར་འཇོག་དགོས་ཏེ། རིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆེ་སྒྲིམ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་དང་།
 ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་འབྲས་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཏུ་བའི་རྟོགས་གིས་མེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་སོགས་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་རྒྱུས་ཀྱང་དོན་སྒྲིའི་སྒྲོ་ནས་ལུང་རྟོགས་པ་ཡིན་མོད་གི་དེ་དག་གིས་ལུང་དེ་རྟོགས་པར་འཇོག་
 དགོས་པ་པའི་ཆོད་ཅོ། །ཐན་པའི་བསམ་བསམ་བརྟོན་པ་ལ། །ཀུན་གྱང་ལོག་པར་མི་བལྟ་ཞིང་། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཟབ་མོའི་དོན། །བདེ་སྤྱད་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་སྒྱུར་ཅིག །ཅིས་བར་སྒྲུབས་གི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །སྒྲུང་ཡང་
 སྒྲུལ་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཞལ་ནས། །འདིར་དེང་སང་གི་སྤྱོད་འཇུག་རྟེན་གྱི་ཉིད་པ་ཁ་ཅིག་གིས། །མདོར་ན་རང་རིག་པ་འགོག་པ་ནི། དོན་དམ་པར་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་ཐེམ་པོ་ལས་ལོག་ཅུམ་ལ་ཐ་སྐྱད་ཏུ་རང་རིག་པར་འདོགས་པའི་
 རྒྱལ་དེ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཀག་ན་རང་སྒྲོ་རང་ལ་སྒྲོག་ཏུ་སྒྱུར་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་ཉིད་མི་རིགས་པ་དང་། །མཐར་དོན་རིག་གི་ཐ་སྐྱད་ཀྱང་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་རིག་པའི་དབང་ལྷན་གིས་རི་
 སྐད་གསུངས་པས་གཞོན་ཅིས་དང་། །ལུགས་འདིར་ཐ་སྐྱད་ཏུ་འང་རང་རིག་དང་ཀུན་གཞི་ལས་མི་ཡིན་ཟེར་ཡང་། ཐ་སྐྱད་ཏུ་ནི་བཀག་པ་འང་མེད་ལ་སྒྲུབ་པ་འང་མེད་མོད་གི་དོན་དམ་པར་བཀག་གོ་ཞེས་སྒྲུབ་འང་རང་གི་ནང་ཆ་

བཀག་པ་ལས་ཏུ་སྒྲོ་རྒྱུ་

བསྐྱེད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། ལུགས་འདིར་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་ཐ་སྐྱད་དུ་འང་རང་རིག་བཀག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་བས་འཇུག་འགྲེལ་དུ། འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྐྱད་གྱི་དབང་དུ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལྟ་ན་འང་རང་རིག་
 པའི་ཕྱ་ཙམ་གྱི་དུན་པ་མི་སྤྱིད་པ་ཉིད་དུ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་ཐ་སྐྱད་དུ་རང་རིག་བཀག་པ་མ་ཡིན་ན་ཐ་སྐྱད་དུ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་པོ་དེ་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་ཐལ་བ་བསྒྲུག་དུ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། རང་ཕྱོད་རང་ལ་ཕྱོགས་དུ་གྲུབ་པ་དང་། རང་ལ་ཕྱོད་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མི་རིགས་པ་དང་། དོན་རིག་གི་ཐ་སྐྱད་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་སྟོགས་དགོས་མེད་གྱི་དགག་པ་རྣམས་ཀྱང་འདོར་དུ་རིགས་དེ། བོད་དུ་རང་
 རིག་མེད་ཀྱང་དུན་པ་སྒྲེ་བ་འཆད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་ཅིང་། ལུགས་མཐའ་གོང་འོག་གི་ལུགས་རྣམས་སོ་སོ་ནས་མ་འདྲེས་པར་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་སྟེས་པའང་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་ཅིས་སྒྲུབ་
 ག་ལ་རིགས་དེ་དེ་ལྟར་ན་ལུགས་འདིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་འགོག་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་མདོ་སྡེ་ས་བརྒྱ་པ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོགས་ལས་ཕྱི་དོན་འགོག་དུ་མི་རིགས་པར་གསུངས་པ་སྟོགས་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་
 ཐལ་བས་འདོད་དུ་ག་ལ་རུས་དེ་མི་རུས་སོ། །གཞན་ཡང་བྱེད་གྱི་འགྲེལ་པ་འདིར་འཁྱུགས་བཤད་གྱི་ཆོག་ཕྱིང་འདི་དང་རིགས་མཐུན་པ་མང་དུ་མཆིས་ཀྱང་རེ་རེ་ནས་དགག་དུ་མ་ལངས་མོད། འོན་ཀྱང་འདིར་གཞོད་པའི་ལུང་

༡༣། རིགས་ཀྱི་སྒོ་ཙམ་བསྟན་ལ་འདི་རྣམས་ལ་ཞིབ་རྟུང་དབྱེད་ན་ཡང་ཆེར་འགོག་པར་ཡོད་པས་ཞིབ་མོའི་སྒོས་གོ་བསྟར་མི་དམན་པ་རེ་མཛོད། རྒྱལ་གསུང་དྲི་མེད་གསེར་གྱི་ལྷན་པོ་ནི། །ཁུངས་ལྷན་ལུང་
རིགས་རིན་ཆེན་ཐུས་མཛེས་ཤིང་། །དགག་སྐྱབ་རྟ་བདུན་འོད་གྱི་ཟེར་འཕྱུད་པ། །འདི་ཡང་རྒྱལ་བསྟན་མཛེས་པའི་དབྱིད་རྟ་གྲུབ། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་སུན་འབྱིན་པར་མཛོད་དོ། །དེ་ལ་ལན་མདོ་ཙམ་བཛོད་ན། སྦྱིར་དབྱ་
མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་རྟུག་རྟུང་བཞེད་པ་དང་། རང་རིག་གི་རྣམ་བཞག་སོགས་མ་མཛོད་པ་ནི་རང་གཞུང་ན་གསལ་མོད། དེར་ཐ་སྟོད་རྟུ་ཞལ་བཞེས་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཐ་སྟོད་རྟུ་མེད་དེས་སྟུ་གོ་
དགོས་པའི་དེས་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་གཞུག་སེམས་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟོད་སྦྱར་དོན་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ཐ་སྟོད་རྟུ་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཙོ། །དེ་དང་ག་ལ་འདྲ་སྟེ་རང་རིག་
ལ་དགག་པ་ནན་རྟན་མཛོད་པར་དངོས་སུ་གསལ་བས་ཐ་སྟོད་རྟུ་མེད་པར་འགོག་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་བྱེད་ཚུས་སུ་འཛོག་གོ་ཞེ་ན། དབུ་མའི་གཞུང་ན་རང་རིག་ནན་གྱིས་བཀག་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་དག་གིས་དོན་དམ་པར་
བཀག་པར་འགྱུར་གྱི་ཐ་སྟོད་རྟུ་མི་ཞིགས་ཏེ་དཔེར་ན་གཞན་རིག་བཞིན་ཙོ། །ཅིའི་སྦྱིར་མི་ཞིགས་སྟུ་མ་ན་ཐ་སྟོད་རྟུ་ཡང་མེད་ཅེས་འགོག་ན་རྟག་པའི་སྒྲ་དང་དབང་ལྷག་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་རྟུ་ཐ་སྟོད་དབྱིད་བྱེད་གྱི་

ཚད་མས་གནོད་པ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་དགོས་ན་འདི་ལ་དེ་མི་མྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་གྱི་དབང་དུ་འད་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་དུན་པ་མི་མྱོད་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་ནི། རང་རིག་པ་ནི་གྲུ་ལ་རག་
 མོད་གྱི། །དེ་ལྟ་འད་དུན་པས་དུན་པར་རིགས་མིན་ཏེ། །ག་ཅན་ཕྱིར་མ་གཤམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་པའིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེའི་གཤམ་པ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུ་པའི་སོ་སོ་པ་ལ་སྐྱར་རང་གིས་རང་སྟོང་དུ་རྒྱག་གྱུང་ད་ལྟ་དུན་མི་
 མྱོད་པར་སྟོན་པའི་རིགས་པར་འདུག་གི། འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་རང་རིག་ཡོད་པ་ལ་གནོད་དེས་གྱི་རིགས་པ་གང་ཡང་མི་འདུག་ན་དེ་ཅུ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་པོ། །རིགས་པ་ཡོད་དེ་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་
 དུ་རང་རིག་ཡོད་ན་ཕྱ་ཕྱེད་ལས་གསུམ་རང་དོས་ནས་གྲུ་པ་པར་ཐལ་བ་བརྒྱུག་དུ་མི་དེ་ཐེར་ན་འདི་རྒྱ་མཚན་མ་དེས་པའི་ཚིག་ཅུ་སྟེ། རང་དོས་ནས་གྲུ་པ་པ་ཞེས་པ་དཔུ་མའི་སྐབས་འདིར་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་
 དཔྱད་བཟོད་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེས་རང་རིག་མ་གྲུ་པ་པར་ནི་འདོད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་རང་སྟོང་རང་གིས་རིག་ན་ཕྱ་ཕྱེད་ལས་གསུམ་རང་དོས་ནས་གྲུ་པ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་ཅུ་མི་དེ་དོན་རིག་པའིན་ནོ། །ག་ལ་ཏེ་འདིའི་
 སྐབས་གྱི་ཕྱ་ཕྱེད་ལས་གསུམ་ཞེས་པ་རིག་ཕྱ་རིག་ཕྱེད་རིག་པའི་ཕྱ་བ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མི་དཔ་ལ། རིག་པའི་ཐ་སྙད་གྱུང་མི་ཐོབ་ཅིང་། རང་གིས་རང་ལ་ཕྱེད་པ་འདུག་པ་ལ་དཔྱད་ན་ལུ་ལ་ལུ་ཅན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་འད་རང་

ལ་མིད་ཅིང་དེ་འདྲ་མིད་ཅིས་སུ་ཞིག་གིས་སྒྲུ་རྒྱས་ཏེ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྗེ་ལམ་དང་རབ་རིབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དང་རྟོག་དོར་དོན་སྒྱུ་ལའང་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་གར་བའི་སྟོ་ལ་བསམས་ན་སྟོ་སྒྲུང་དང་དེ་འཛིན་དང་དེས་དེ་
རྟོགས་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་འཆར་བས་རིམ་པ་ལྟར་གཞུང་རྣམ་འཛིན་རྣམ་རང་རིག་གསུམ་དུ་སྟེ་ཡང་དོན་ལ་དེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་མི་རིགས་ཏེ་གེས་པ་ཉིད་སྟོན་པོའི་རྣམ་པར་གསལ་བ་ཙམ་ཡིན་པས་རང་རིག་ཏུ་གྱུབ་པ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་གེས་པར་སྟོ་རགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་སྟོ་རང་གིས་རང་རི་ལྟར་རིག་ཅིས་བལྟས་པ་ན་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཉིས་སུ་མི་འཆར་བས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་ལྟ་ཅི་ཕྱོག་པ་ཙམ་ཡང་ཐ་
དད་དུ་མེད་པས་རང་གིས་རང་རི་ལྟར་རིག་སྟེ་མི་རིག་གོ་སྒྲུམ་པ་གིན་དུ་ཅིང་སྟེ། དེར་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་རང་རིག་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་གཞན་རིག་ཏུ་འོས་སོ། །ཡུལ་གང་དང་གང་གི་རྣམ་པ་ཙན་གྱི་གེས་པ་
གཞི་གཅིག་ལ་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྟོད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ཕྱོག་པ་ཡོད་པ་ནི་སྟོ་རགས་པས་དབྱུད་པ་ཞུགས་མ་གེས་པ་སྟེ་རི་ལྟར་ཡོད་ཚུལ་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །ལར་རང་རིག་འདི་མཛོན་སུམ་གྱིས་
གྱུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་གྱུབ་མ་ཐའི་དབྱུད་པས་བསྐྱེད་ནས་རིས་པ་མ་སྒྲིས་པས་རང་རིག་གི་ཐ་སྟོད་མི་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། འདི་ལྟར་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་བསམ་ན་རང་གི་གེས་པ་ལ་གང་དང་གང་གར་བ་ཐམས་ཅད་དུས་སུ་བྱེད་

༡༡། །རེས་འཛོག་མི་དགོས་པར་རང་ལ་མཛོན་དུ་གསལ་ཞིང་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་འདི་རང་རིག་མཛོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་བཞིན་རང་རིག་མེད་ཅེས་སྒྲུབ་ནི་རྩ་ས་ལག་ན་ཐོགས་བཞིན་བདག་གིས་མ་བྱེད་
 ཞེས་བསྟོན་འདིང་བ་ལྟ་བུར་ཡ་མཚན་དུ་འོས་སོ། །དེ་ལྟ་བུར་དོན་མཛོན་སུམ་གྲུབ་ཀྱང་དེའི་ཐ་སྒྲོད་མི་སྒྲོར་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྒྲིལ་ས་དཔེར་བའི་བ་ལང་མཛོན་སུམ་མཐོང་ཡང་གཞེགས་ཐམ་པ་སྒྲོ་གོས་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་དུ་
 གྲུབ་པ་དག་གིས་བ་ལང་སྒྲིལ་དང་ལྟན་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཚོར་བ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་རང་རིག་གིས་སྒྲོང་ཡང་། གྲངས་ཅན་པ་སྒྲིགས་ཀྱིས་བེམས་པའི་རོ་བོར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིལ་པ་དག་གིས་རང་
 རིག་པ་མི་སྒྲིད་ཅེས་སྒྲུབ་འདྲ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་རིག་ཐ་སྒྲོད་དུ་ཡོད་མེད་རིགས་པས་གྲུབ་ཕྱིན་པས་ན་ལུང་ཁོ་ནས་དགག་བའོམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྒྲིལ་ཕྱི་
 བས་རྒྱགས་པའི་དུག་ལ་དཔེར་བུས་པ་འདིས་རང་རིག་ཐ་སྒྲོད་དུ་བཀག་པ་ནི་ལྟར་མིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྒྲིལ་ཕྱིན་ཡོད་ཅེས་ནི་སྒྲུབ་མི་སྒྲིད་ལ། ཕྱི་བས་རྒྱག་པ་ཅམ་སྒྲོང་དུས་དུག་ག་ཏུན་ནས་མ་སྒྲོང་
 བ་བཞིན་སྒྲུབ་སྒྲོང་བྱེད་རང་གིས་རང་ག་ཏུན་མ་སྒྲོང་ཡང་སྒྲིས་སྒྲུབ་སྒྲིལ་བྱེད་སྒྲིལ་པར་བཟུང་བར་བསྟན་པ་མིན་ནམ་ཞེན། དེ་ལྟར་གིན་དུ་ཡང་ཡིན་ཏེ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྒྲིལ་ཕྱི་བས་རྒྱག་ལས་འོས་མེད་པ་ཡིན་མོད།

དེ་འདྲི་སྒྲིལ་བ་དེ་བཞོན་ཚོད་ལ་རང་རིག་ཐ་སྐྱད་དུ་འགོག་པ་ལྟར་སྐྱད་ཡང་། མོང་ཚོད་ལ་དོན་དམ་པར་བཀག་པར་མོང་གི་ཐ་སྐྱད་དུ་ལེགས་མི་སྤྱིད་དོ། །འི་ལྟར་ཞེན་ཡུལ་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་བའི་སྟོན་གྱི་ལ་ཚོད་མེད་དུ་
བྱུང་ལ། སྟོ་འཛིན་དེ་ཡང་སྤྱོད་བའི་སྟོ་གཉིས་པ་ཞིག་འཛིག་རྟེན་ན་ཐ་སྐྱད་དུ་མེད་ཀྱང་སྟོན་པོ་སྤྱོད་བའི་སྟོ་བས་ཀྱིས་སྟོ་འཛིན་ཞེས་ཐ་སྐྱད་ཐོབ་པ་དེ་བཞིན་ཕྱིས་སྟོན་པོ་དུན་པ་ན་དེའི་ཡུལ་ཅན་སྟོ་འཛིན་ཀྱང་དུན་རིགས་ཏེ་
སྐར་སྤྱོད་དུས་ཀྱང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་པོ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཕྱིས་དུན་དུས་ཀྱང་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བར་ཡུལ་ཅན་དུན་པ་ཙམ་སྟེ་རྒྱུད་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མ་བརྟགས་པ་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་རྒྱལ་
ཙམ་ལས་དོན་དམ་པར་བརྟགས་ན་སྤྱོད་དུན་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་དེ་འདྲི་རག་སྒྲིལ་དེས་ཡུལ་ཅན་སྟོ་འཛིན་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་སྐར་ཡང་དེ་རིག་པ་ལམ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་འཛིན་རྒྱུ་ཡན་གར་བ་ཐ་
སྐྱད་དུ་ཡང་མེད་པར་དགག་པའི་དོན་དུ་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདི་སྒྲིལ་དུ་ཡུལ་ཅན་དེ་ལས་སྟོ་ཡན་གར་བ་ཞིག་ཡིན་ན་རང་རིག་ཀྱང་མིན་ཏེ་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་གཞན་རིག་པར་འགྱུར་ཞིང་གཞན་ཡང་འཛིན་རྒྱུ་ལྷག་
མེད་དུ་འདོད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་མཐའ་ལས་བས་ན་མདོ་སེམས་ཀྱི་གཞུང་སྒྲིབ་དག་ལ་དེ་འདྲི་རང་རིག་ཁས་ལེན་མཁན་གཅིག་ཀྱང་མེད་ལ་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྐྱད་པས་ཀྱང་དེ་འདྲ་ཁས་མི་ལེན་པས་དགག་པ་དེ་ལྟ་བུ་

34

25. 26. 27.

༡༡། །འབྲེལ་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲུལ་ན། །འདི་ནི་གི་ན་རྟུགས་ལ་པོར་གོ་དགོས་པའི་གནད་གཅིག་ཡིན་ཏེ། །གང་ཞེ་ན་རང་རིག་བདེན་གྱུ་བ་རྟུགས་ལེན་ན་རྫས་སུ་མེད་པར་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་
རང་རིག་གི་གོ་མི་ཆོད་ཅིང་། །བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཡང་རང་རོས་ནས་གྱུ་བ་དགོས་པས་ན་རིག་བྱ་སྒྲོ་འཛིན་དེ་ལ་རིག་བྱེད་གྱི་འཛིན་རྒྱུ་ཡན་གར་དུ་ཡོད་དགོས་ཏེ་དེ་མེད་པར་རང་གིས་རང་ལ་བྱེད་པ་འདྲག་པའི་བརྟགས་དོན་
དབྱུད་ན་མི་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་རྒྱུད་ན་རང་རིག་ཅེས་པའང་ཐ་སྐྱད་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི་དོན་དམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡན་གར་དུ་ཡོད་ནའང་རང་རིག་པར་མི་འཐད་ལ་དེ་འདྲ་ཐ་སྐྱད་དུ་འང་མེད་ཅིང་པ་རོལ་གྱིས་ཁས་བླངས་
གྱུར་མེད་པ་དེ་ལྟར་རང་རིག་བདེན་གྱུ་བ་བཀག་པ་དེ་ཁོ་ནས་གཉིས་སྒྲོང་གི་རྒྱུ་ཤེས་བདེན་གྱུ་བ་རྟུགས་པའི་གྱུ་བ་མཐའི་ལུགས་ལ་གཞོན་པ་བརྗོད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། །རྒྱུ་ཤེས་གྱི་གྱུ་བ་བྱེད་རང་རིག་དང་བསྐྱུ་བ་བྱ་རང་
གསལ་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་བརྟགས་པ་ཙམ་ལས་ཡང་དག་པར་དབྱུད་ན་བརྟགས་དོན་མ་གྱུ་བ་པར་རིགས་པ་དེ་ཁོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་རིགས་མཐུན་པར་རང་རིག་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞུང་གཞན་ལས་
གསུངས་པ་དག་གྱུར་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་རལ་གྱི་དེ་དེ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསམས་ན་རལ་གྱི་རང་གིས་རང་ཐ་སྐྱད་དུ་གཙོན་པ་མེད་མོད་གྱི། །དེ་ཙམ་གྱིས་དཔེ་ཅན་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་མེད་མི་དགོས་ཏེ་བུམ་སོགས་སྒྲེ་

म
हारा
जय
म
हारा
जय

མེད་ཀྱི་དཔེར་མོ་གཤམ་ཐུ་སྟགས་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་རང་སྟོ་རང་གིས་མངོན་སུམ་སེས་པ་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་དེ་འོག་དུ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་ཅེས་པ་ཡང་དག་པར་དབྱུང་
ན་མ་གྱུ་བ་ཀྱང་ལྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རིག་དུ་བརྟགས་པ་དེ་འདྲ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་གཞོན་པ་མེད་པར་མ་ཟད་པན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུན་ལྟར་འགྱུར་དེ། གང་གིས་ན་སྒྲུ་གཅན་གྱི་མགོ་ཞེས་སྒྲུ་གཅན་ནི་སྟོན་དུས་སུ་མགོ་
བཅད་པ་དེ་བདུད་ཅི་འཐུངས་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་སེ་བར་འཛིག་རྟེན་ན་རྒྱ་ཞེས་འདོད་པ་ལས་དེ་ལ་མགོ་ལས་གཞན་བའི་ལུས་མེད་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ན་དེ་འདྲའི་ཐ་སྟོད་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཆིག་གཏུའི་ལུས་ཞེས་པ་ལ་
སྟགས་པ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཐ་སྟོད་དེ་དག་མིང་གིས་བརྟགས་པ་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་ལའང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ངོར་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྟོད་འཛིག་རུང་བར་དཔལ་ལྡན་སྒྲུ་མའི་བཞེད་པ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན།
དེ་འདྲའི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་རུང་བ་དེ་ལ་རང་རིག་གི་ཐ་སྟོད་དེ་ལྟར་མི་རུང་བ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། འཛིག་རྟེན་ཅན་པོས་ཀྱང་བུམ་སྟགས་མངོན་སུམ་མྱོང་བ་བཞིན་རང་སྟོ་གསལ་པོར་མྱོང་བའི་ཉམས་མྱོང་བསྒྲུ་མེད་འདི་ལས་
རང་སེམས་རང་གིས་སེས་ཞེས་པས་ཡོན་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། གང་ཕྱིར་གང་གིས་ལུ་ལ་མྱོང་གྱུར་དེ་ལས། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། གང་ཕྱིར་བདེ་སྟགས་ཉམས་སུ་མྱོང་དེ་ལས།

༡༡། །འཛིན་པ་འདི་གཞན་ང་ལ་ཡོད་མིན་ལ། །དེ་ཕྱིར་རང་སེམས་རིག་ཅེས་ཆོགས་འགྱུར་དེ། །འདི་ཡང་འཛིན་རྟེན་ཐ་སྙད་རྒྱལ་ལུགས་ཡིན། །ཅེས་འཛིན་རྟེན་པ་དང་མཐུན་པར་མ་བརྟགས་ཐ་སྙད་ཅམ་གྱི་
 དབང་དུ་རང་རིག་ཁས་སྤངས་ན་འང་ལུགས་དེ་ལ་གིན་དུ་བདེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱུན་སྒྱུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། སྒྲ་ཆོགས་སྤང་བ་རང་སེམས་དེ། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཉིས། །ཕྱི་དང་ནང་དང་ཐམས་ཅད་དུ། །
 གཟུང་དང་འཛིན་པ་ལྟ་བུར་གནས། །སེམས་ཀྱིས་སེམས་ནི་མཐོང་ཡིན་ཡང་། །ཁོང་དུ་མི་རྒྱུད་ལུས་པ་རྣམས། །ཁ་གཉིས་སེམས་དེ་ལུས་ཅན་གྱི། །ཡིན་ཡང་ཤེས་པར་མ་བྱུང་ལ། །བདག་གིར་བྱེད་པ་འང་དེ་བཞིན་བྱེད། །ལུས་
 ལྟ་བུར་ཡང་རབ་དུ་སྤྱང་། །རྣམ་ལ་སོགས་གནུགས་སུ་གནས། །རྣམ་ལ་སོགས་པ་འང་ཡོད་མ་ཡིན། །འདི་ཡི་དོན་ལ་བྱུང་པ་དག །རྒྱལ་འབྱོར་ཉམ་རྒྱུད་རྣམ་པར་སྒྲིམ། །ཞེས་དང་། བདེ་མཆོག་འབྱུང་བ་སོགས་སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱུད་
 ལས་ཀྱང་། དེམས་པོ་མིན་ཕྱིར་བདག་ཉིད་རིག་ །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མིན་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འཛིན་པ་དེ་དག་གིས་རང་གི་སྒྲོ་རང་གིས་མདོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ཤེས་པར་ཁས་ལེན། ཤེས་
 སོ་ཞེན་རང་གསལ་དུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནམ་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུའི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱེད་རྣམས་གཞན་དུ་ཡོད་པས་ཤེས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་རང་རིག་གྲུབ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུའི་སྒྲོ་དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཤེས་

དཔལ་དེའི་རྩེ་མཚམས་སུ་སྒྲུབ་པ་གང་གིས་ཤེས་དགོས། ཏུས་མི་མཉམ་ན་ཡུལ་ད་ལྟ་མེད་པ་ལ་མཛོན་སྒྲུབ་རིམ་ལྗོངས་ཚུལ་དང་ཁ་བྱིར་བལྟས་དང་ནང་བལྟས་ཀྱི་ཤེས་པ་སྒྲེལ་མར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་མིན་མོགས་སྒྲུབ་དགོས་ལ། ཏུས་མཉམ་
 རྒྱུ་དང་དེ་འདྲའི་སྒྲོ་གཉིས་ཡོད་པར་གང་གིས་ཤེས་ཏེ། མ་བརྒྱུད་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྒྲོ་བམས་ཅད་ལའང་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་གཞན་རེ་ཡོད་ན་སྒྲོ་བྱུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མོགས་
 རྒྱུ་ཚད་མེད་ལ་འཛིན་རྒྱུ་ཡན་གར་བ་གཅིག་ཅིག་ཀྱང་མི་སྤིང་ན་ཏུ་མ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་པའི་བྱིར་རོ། །འཛིན་བྱེད་གཞན་མེད་ན་མིག་གིས་སྒྲུབ་མོགས་མཐོང་བར་བྱེད་ཀྱང་རང་མཐོང་བར་བྱེད་མི་རུས་པ་ལྟར་རང་སྒྲོ་རང་རོར་སྒྲོག་ཏུ་
 བྱུར་ནས་རང་སེམས་ལ་གང་སྒྲུབ་པའི་ཀུན་རྟོག་འདི་དང་འདི་འདྲར་གྱུར་མ་གྱུར་ཅེས་མཛོན་སྒྲུབ་ཤེས་མི་སྤིང་ན་འང་རང་ལ་སྒྲོ་རིམ་འདྲ་སྒྲུབ་པ་དེ་ནི་རྟགས་ལ་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་རང་གིས་ངེས་པ་འདི་ཅི་ཞིག་གིས་ཡིན་དཔྱད་ནས་
 རྒྱུ་དགོས་མོ། །གལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་དཔྱད་པ་ཞིབ་མོར་གཞུགས་མི་དགོས་མོ་སྒྲུབ་ན་རང་སེམས་རང་གིས་ཤེས་སམ་མི་ཤེས་ཞེས་དྲི་བ་ལ་ཐལ་འགྱུར་པ་ཡིན་ཀྱང་ལན་འདེབས་རིགས་ལ། ཤེས་ཚུལ་རིམ་ལྗོངས་ཡིན་ཞེས་དྲི་ན་ཡང་བཟོད་
 པར་རིགས་པས་ན་རང་རིག་མེད་ན་རང་གཞན་གྱི་སྒྲོ་གཅོད་ཚུལ་བྱུང་མེད་ཏུ་འགྱུར་བ་མོགས་དགོས་མེད་ཀྱི་དགག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བརྟན་པ་འདི་ལ་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་རིགས་པ་སྒྲུབ་ཀྱང་གུན་གྱི་གཙུག་གི་ནོར་གྱུར་གྱུར་པ་

༡༩། །དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་དེ་ལྟར་བརྟག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ན་དེའི་བཞིན་པའི་སྒྲིང་པོ་རང་རིག་དང་མོ་གསལ་གྱི་ཐུ་མགོ་མཉམ་པར་ཐ་སྐྱད་དུ་དགག་པ་སྐྱབ་བརྒྱམས་ཀྱིས་དེ་ལ་ལན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟན་པར་
 རིགས་ཀྱི། དེད་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་འཛིན་པ་ཡིན་པས་རིགས་པ་མ་སྒྲས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་རང་རིག་མེད་པར་དམ་བཅས་པ་ཅམ་གྱིས་འགྲུབ་པོ་ཞིས་བརྗོད་པར་ནི་མི་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་འཛིན་རྒྱུ་གྱི་ལྷག་པ་
 རས་རང་རིག་དུ་བརྟགས་ཀྱང་དོན་ལ་བྱ་བྱེད་སོ་སོར་མེད་པས་མི་འཐད་ན་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཡང་ཐ་སྐྱད་དུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། བདག་རང་ལ་རང་འབྲེལ་པ་དང་རང་གིས་རང་རིག་པ་གཉིས་ཚུལ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 བདག་གཅིག་འབྲེལ་མི་འཐད་ན་བདེན་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་བའང་ཐ་སྐྱད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡང་གཉིས་སྒྲིང་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་རྟོགས་པའང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མི་སྒྲིང་བཞིན་དུ་དེས་
 དེ་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་འཇུག་པའམ་དེ་ལ་དེ་མཛོན་སུམ་དུ་སྒྲིང་བ་མི་འཐད་པ་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་ལ་རང་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་དབྱུད་ཀྱང་གསུམ་དུ་སྒྲིང་གི་ཆ་མེད་གཅིག་དུ་འཆར་མི་བདུག་པས་རང་
 རིག་མི་འཐད་པར་བརྗོད་པ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་ལྷོ་ལ་ཇི་ལྟར་དབྱུད་ཀྱང་གཟུང་བྱའི་རྒྱུ་པར་མི་འཆར་ལ། དེ་ལ་སྒྲིང་དོར་ཡུལ་ཡོད་པར་བཟུང་ན་གཟུང་འཛིན་མེད་པར་མི་འཆར་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་གཞི་ཡང་

ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་མོད། དེ་ཐ་སྐྱད་དུ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མི་སྒྲུང་ལ་དོན་དམ་པར་འགོག་པ་ནི་སྒྲོས་མ་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེའི་རྒྱལ་རྒྱས་པར་མི་སྒྲོའོ། །རྒྱལ་གསུང་དེ་མེད་བེད་ལྷོ་ཆེན་པོ་ལ། །ཉིར་
 བརྟེན་དངོས་སྒྲོ་བས་རིགས་པའི་རྒྱང་འགོས་ཀྱིས། །རབ་དྲངས་དགག་སྒྲུབ་སྒྲུང་པའི་སྤྱུ་བྱུང་ཅན། །འདི་དག་ཐུབ་པ་སྒྲུན་གྱིར་བཞིའི་རྒྱན་དུ་གྱུ་བ། །ཅེས་ཀྱང་སྒྲུས་སོ། །དེ་ནས་ཡང་གཞན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྤྱུའི་ཞལ་ནས། ཐལ་
 འགྱུར་པའི་བྱུང་ཚེས་སྤྱི་ཆེ་ཅོང་ཁ་པས་བཞེད་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། ཚེགས་དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་པ། རང་རིག་འགོག་རྒྱལ་ཐུན་མོང་མིན་པ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་
 རྒྱུད་ལ་དེ་ཉིད་རྟགས་པའི་ལྷ་བ་བསྐྱེད་པར་ཁས་མི་ལེན་པ། ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་དོན་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པ། ཉན་རང་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱུབ་པར་རྟགས་པ་ཡོད་པ། ཚེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་
 མོངས་སྤྱུ་བཞེད་པ། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཞག་ཐུན་མོང་མིན་པར་འཛིག་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱི་མ་དུག་པོ་རྒྱང་ཟད་རེ་བཤད་ནས་མཐུག་དུ་དེ་ལྟར་ལུགས་འདིར་རང་སྤེའོག་མ་ཀུན་ལས་བྱུང་
 པར་དུ་འཕགས་པའི་ཞལ་བཞེས་དེ་དག་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་གྱུབ་པ་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་ཏེ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་དོ། དེ་ལྟར་ལུགས་འདིས་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་འགོག་པ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གདུན་

༡༡། །ཆོག་སྒྲིལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཤིང་འགལ་བཅོམ་གྱི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒྲོན་སྒྲིལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་ཞེས་མཆོམ་དུ་ཆགས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དུ་ན་དོན་དང་མི་མཐུན་པའི་བཤད་པ་ཅུང་ཆེན་པོས་
 དུངས་ཏེ་ལུགས་འདིའི་དགོངས་དོན་དང་མཆོམ་གྱི་སྒྲིལ་བཤད་འདྲ་མིན་སྒྲིལ་ཆོག་སྒྲིལ་པ་རྣམས་ནི་བཞད་གད་གྱི་གནས་ཅུ་ཟད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ཁས་ལེན་གྱི་ཐལ་ཅུ་ལ་དུ་
 བཏོན་ནས་དེ་གཏུན་ལ་འབེབས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ། རང་རྒྱུད་གྱི་གཏུན་ཆོག་སྒྲིལ་ལ་མི་བཏོན་པར་ཁས་སྤང་འགལ་བཅོམ་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བཏོན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏུན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར་གཞི་དེ་ལས་ཐལ་འགྱུར་
 བའི་མཆོམ་དུ་ཆགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་དབྱུད་དོར་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་རང་མཆོམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་མོད་གྱི། དེའི་དབང་གིས་ཐ་སྐྱད་དུ་དངོས་མེད་ཞིག་པ་སོགས་དངོས་པོར་གྱུར་པ་
 དང་། འཇིག་རྟེན་ན་རང་སྤྱོད་རང་གིས་ཤེས་པར་གནག་རྗེ་ཡན་ཆད་ལ་གྲགས་པའང་མི་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་སོགས་ཅི་ཡང་མེད་ལ། ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་སྟོང་མེད་དགག་ཅུ་ཞིག་
 གྲུབ་པ་ལ་ནི་རང་རྒྱུད་གྱི་གཏུན་ཆོག་སྒྲིལ་མི་འཐད་པ་མེད་པར་མ་ཟད་ཆེས་འཐད་པ་ཡོད་པ་སོགས་ཏུ་ཅང་སྒྲིལ་པས་ཆོག་གྱུར་སྒྲིལ་པ་མིན་པའི་སྒྲིལ་བ་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །མདོར་ན་ཐལ་འགྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་གྱི་ཐལ་རྣམ་

མཛེན་གྱི་པུ་

གུངས་མིན་པའི་དོན་དམ་འབའ་ཞིག་གཏན་ལ་འབེབས་གིང་ཐ་སྐྱད་གི་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་ནི་མ་བརྟགས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཐུན་མོངས་སུ་མཛད་གི་དབྱེད་ནས་སྐྱ་བ་རང་རྒྱུད་པ་སྟགས་གི་བཞེད་པ་ལྟར་མི་མཛད། རང་རྒྱུད་
པས་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་རྒྱུ་གི་དབང་གིས་རང་རྒྱུད་གི་གཏན་ཚིགས་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་ཅིང་དབྱེད་ནས་ཐ་སྐྱད་ཆད་ཀྱུང་བཞེད་པ་སྟགས་ལེན་ཏེ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་སྟེན་
པར་བྱ་ལ། རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟགས་མ་རྣམས་པ་རྣམས་གིས་ཀྱང་ཐལ་རང་གི་གཞུང་གི་བབ་ཙམ་ལ་གཞལ་ན། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་མི་སྟོན་པ་མེད་ལ།
ཐལ་འགྱུར་པའི་གཞུང་ཀུན་རྟེན་ལྟར་འབྱེད་པའི་བཤད་སྟེན་ལ་མི་འདུག་པ་འདི་ཙམ་གིས་ཀྱང་སྟེན་རྣམས་ཏེ། གཞན་དུ་ཐལ་འགྱུར་པའི་གཞུང་གིས་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཙམ་ལས་མི་སྟོན་ན། ཐལ་རང་གཉིས་ལས་དགོངས་པ་
རང་རྒྱུད་པ་མཐོ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་དེ་ནི་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་སྟེན་གི་ཡུལ་ལེན་པར་སུས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་མོད། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ན་དེ་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་རྟེན་
བསྟན་པ་ཡོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་པའི་གཞུང་ན་དེ་མེད་པར་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཙམ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དམ་དུ་འདོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐལ་རང་གི་གིང་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་དགོངས་པ་

॥ ५७ ॥ । नृपेय मीद पम मेस पम पुदे । । गद विषा वविद प गद गी पुषास अहेत उद दे सुव पम अदेद पदे के । दे दद मी म सुत प ग विर मीर के विषा पुषा तस म गी पुषास ग्री वविद प उम वगोद पस
 द ग ग सुव गद पद मी रुषा प । मीर नृ देस पदे पद मी ग स प वहेत तस म पुषास सुव प दद । दे म ग विर ग्री स वहेद पदे सुत अ पुत ग्री के म म सुत तस द सुद प प म म स मीद । सुत उ पुत उम मीर पम देस पदे
 ग त द द प त प स प मी मी म सुत पम सु व प सुत वहेद पम पु द गी स प । ग प दे मी ग स प प म सुद प द द पद पदे के प मी ग पम मी ग प प मी ग स पदे ग के द प अ व व पम म मी द त दे के द प प मी प मी विर ग त द नृ
 प म पदे पुषा ग्री स मी ग स पदे म के के क मीद पम के ग गी म के के क ग दे द स प के म म स प स म मी द त व विर ग द ग्री ग त स मी । । दे दे पु म पुषास गद प अ द सुत प म दे स प के के प म स वहेद गृ द सु द म वहेद गृ द सु द
 के म व गी द नृ ग त स प के म व के गृ त प प म प म प मी द पदे ग विर अ म म विर । म द म ग विर ग्री पुषास सु व ग स प ग द प द सु द मी ग स पम व म द प के सु प अ द मी ग नृ अ म म पदे पु म । के त प व विर द द प त पदे
 कु प ग्री स म द द ग विर ग्री पुषास प पुषास विर द द सु द पदे व स म प सु द स दे । सु प पदे व सुत प अ व अ विर गी द व द नृ पुषा त स द दे स सु व स ग्री मी ग स प स कु प व विर द सु द त सु ग्री स ग्री अ म ग प दे द ग कु प

བསྐྱེད་ཀྱི་མེད་འཕེལ་བའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལས་སྐྱེ་དག་རྣམས་ཀྱི་འབྲུལ་དང་ལྷན་གྱི་དཔལ་ལྷན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་ལུས་པ་དང་གིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །འདིར་སྐྱུས་པ། གཞན་ལ་མ་གུས་སྤང་བའི་ཀུན་སྤྱོད་གིས། །མ་
 ཚོགས་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་གཏེར་དུངས་པ་ལ། །དངོས་སྤྱོད་པ་རིགས་པའི་གཟུང་སྒྲར་ལེགས་ཤར་བ། །འདི་དག་རྟེན་འབྱུང་བཟང་པོའི་འབྲས་བུར་གྱུ་བ། །དམར་སྟེར་ཉི་གཞོན་འཆར་པའི་སྤྱང་བ་ཅན། །འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཀུ་དགེ་བའི་
 དཔེས་གཉེན་གྱི། །རྣམ་རྟེན་ཐེག་མཆོག་ཚོས་མཛོད་ལེགས་སྟོན་པ། །སྤྱི་འགྱུར་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་མཆོག་ །ཡང་ཡང་དྲན་པས་བ་སྒྲིའི་འབྲི་བེད་དག །གཡོ་བའི་ཚལ་གནས་ཡིད་ཀྱི་ཕྱེད་ཀུང་། །དམ་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་
 རྟེན་སྤྱོད་ཀྱི་ །ཚོས་རྒྱལ་ཁུང་ཟད་སྐྱུས་པའི་ལེགས་བྱས་ཀྱིས། །ཐེག་མཆོག་རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པ་དར་བ་དང་། །དེ་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་གྱུ་བ། །ས་སྤྱོད་སྐྱེ་དགའི་མོས་སྤྱང་ཚོས་ལ་བསྐྱུར། །མཚོ་སྐྱེས་བྱ་མའི་ཕྱིན་ལས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོད་ །ཅེས་རྣམ་དཀར་གྱི་ཐུགས་མངའ་བྱུང་དཀར་སྐྱལ་བའི་སྐྱུས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་དཀར་པལ་དུ་སྤྱངས་འདྲའི་ཚོས་སྤྱོད་སྤྱིས་པའི་རྩོད་པ་ལ་བཀལ་ལན་དུ་བྱིས་པ་འདི་ཡང་རྟེན་བཅ་མི་ལམ་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ་
 གས་དཔེན་པའི་རི་སྐལ་ན་ཉལ་ཞིང་། །སྐབས་འདིར་སྤྱོད་ཀྱི་མཐའ་གྱུ་དཀར་བའི་རི་ལ་གནས་བེད་རལ་བའི་ཟར་ཁུ་རིང་པོ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པ་གང་དེས་རབ་ཚོས་ས་བྱང་ས་ག་བྱ་བའི་བསྐྱེད་སྐྱུ་གྱི་མཚམས་ལ་གནས་པའི་

མཁུ་
བྱུང་བ་
ལྟར་
ལྟར་

༥༩། །དུས་ཀྱི་ཆོས་བཞི་ནས་བཟུང་སྟེ་ཞག་བཅུ་ཉི་ལྔ་གསེང་རེ་ལ་མཁུ་གས་པར་བྱས་ཤིང་ཆོས་བཅུ་གསུམ་ལ་གྲུབ་པར་བགྱིས་པ་མདྲལ་སྟེ་ཡོ་བྲུ་མ་དུ། །ཞོ་སྟ་སྟེ། མཁུ་པའི་རྒྱུ་དཔྱད་ཅིན་མོར་བྱེད་པ་
བཞིན། །ཕུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་བཤད་སྒྲུབ་པར་ཆོས་བཞད། །ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་སྒྲུང་རྩིའི་བཅུད་མཆོག་ལྟར། །སྒྲལ་བཟང་ལུང་པའི་ཆོག་ས་རྒྱུ་མ་དཔྱད་སྟེ་པར་གྱུར། །ཐུབ་དབང་བསྟན་ལ་རབ་གྲགས་ཞི་བ་ལྟ། །གསུང་རབ་
ཕུང་རྒྱུ་ལྟེང་པའི་གཞུང་ཆེན་པོ། །ཆོག་དོན་ཆ་ཤས་བསྒྲལ་བཅུ་གས་རིགས་ལམ་ནས། །སྟེ་ལ་འདྲི་མི་ཕམ་རྒྱུ་པར་རྒྱལ་བས་གསུང་ས། །སྟོ་ལྟར་མཁུ་པའི་ཆོག་ས་ལ་ཕན་པ་དང་། །རྒྱུ་དག་གཞུང་བཟང་སྟེ་གས་བརྒྱུར་དར་
པའི་ལྟེར། །དག་དབང་སྟེ་ལྟེ་མིང་ཅན་དུས་འདས་ཀྱི། །དེས་རྒྱས་མཐུན་པའི་རྩིན་སྒྲུབ་ལྟར་གྲུབ་སྟེར། །ཞིང་སྟོང་དགེ་པའི་སྟོ་ཅན་དད་བརྩོན་གྱིས། །རྒྱུ་དག་སྒྲུབ་དུ་སྒྲུབ་པའི་བསྟོན་རྒྱུ་ཀྱིས། །རྒྱལ་བསྟན་དར་ཞིང་
དགེ་འདུན་དབུ་འཕང་བསྟོང་། །རྒྱར་བཅས་འགྲོ་རྒྱུ་མ་པའི་པའི་གནས་ཐོབ་ཤོག །དོན་དམ་སྟོས་ལམ་རྒྱུ་མ་པའི་སྟོང་། །ཀུན་རྩིབ་རྩིབ་འཕྲུང་སྟེ་ཆོག་ས་གཟུགས། །བདེན་གཅིས་དཔྱད་མེད་གཞི་ལམ་འབྲས། །རྒྱུ་པར་
གསུམ་གྱི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །ཕུ་ལྟོ། །

བསྒྲལ་ལམ་གྱི་སྟོང་

༡༡། །ན་མོ་གུ་རུ་མ་རྒྱུ་ཤི་བུ་དེ་མི་ཏྱ་བུ་དུ་ཡ། །ལུང་དང་རིགས་པ་དོ་རྩེའི་མཆོན་མོན་པོས། །ལས་ཆོལ་ལྷ་མིན་དེགས་པའི་སྟོབས་འཛོམས་གིང་། །ཡང་དག་ལམ་བཟང་འདོམས་པའི་བཀའ་དྲིན་
 ཅན། །འགྲེས་གཉེན་ལྷའི་དབང་པོ་རྒྱལ་ཡུར་ཅིག །ཆོས་ཀུན་གཟོད་ནས་སྟོས་དང་བྲལ་ན་ཡང་། །རྒྱལ་པ་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲུང་བ་མི་འགོག་པ། །རྒྱལ་པའི་རིང་ལུགས་ཐེག་མཆོག་དམ་ཆོས་ཀྱི། །འདེན་པས་ཡང་དག་
 ཆོས་རྒྱལ་རྒྱལ་ཡུར་ཅིག །ཆགས་སྒྲུང་སྟེམས་པ་མཐོ་བའི་ཁ་ལུང་དང་། །གཞན་ལ་རྒྱན་སྟོངས་འདེབས་པའི་མུན་སྒྱལ་དང་། །སྒྲུབས་མིན་རང་བཟོད་ཆེ་བའི་ཆོག་འབྱུལ་རྒྱམས། །གཟུ་བོས་དབྱུད་ན་གཏམ་གྱི་
 ཉེས་པ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་རྒྱམས་ལེགས་པར་སྒྲུངས་ནས་སྟ། །རིགས་པའི་ལམ་ནས་རྒྱལ་བཞིན་དབྱུད་པ་ཡི། །གཏམ་གྱི་སྟོར་བས་ཆགས་སྒྲུང་མི་སྟོང་ཞིང་། །བློ་ལྷན་སྟེ་པོའི་ཆོགས་ཀུན་དགའ་བར་བྱེད། །འདིར་
 དེང་སང་གི་སྒྲུབས་ན་རིགས་པ་སྒྲུ་བའི་དབང་རྒྱལ་ཏུ་བྲགས་པ་དཔལ་རི་བ་སྟོ་བཟང་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བས། །ཤར་འགྲེལ་གཏྱ་གའི་ཆོག་དང་དོན་ལ་དགག་པ་བརྗོད་པ་འཇམ་དབྱུངས་དགོངས་རྒྱན་རིགས་

[illegible]

ལ། རང་ལུགས་མེད་དགག་གི་སྟོང་ཉིད་དང་རྟེན་འབྲུང་འགལ་མེད་དུ་གོ་ཚུལ་གསུང་བ་སྟགས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་སྟུང་དུ་ངེས་ཤིང་སྟུང་མོད་ཀྱི། དེང་སང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བརྒྱུད་པ་འཛིན་པར་ཁས་འཆིབ་བ་དག་གིས་གུན་
 རྟོག་རྒྱུ་མས་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པར་དགག་བྱ་ཡན་གར་བ་བདེན་གྱུ་བ་ཀྱིས་སྟོང་པར་བཞེད་པ་མང་བས་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་དུ་སྟོང་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་པ་དངོས་སྟུང་བའི་གྲལ་དུ་འཕྲེན་བའི་རིགས་བའི་འཕུལ་
 མཆོམས་རང་ཉིད་ལའང་མཚུངས་པ་དང་། བདེན་གཉིས་འགལ་འདུར་འཛིན་པ་དངོས་སྟུང་བའི་ལུགས་དཔུགས་འབྱེན་པར་འགྱུར་བ་སྟགས་ཀྱིས། དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེ་དག་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དགོངས་པ་གསལ་བའི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་
 བར་དགའ་སྟུང་སྟེ། ལྟ་མགུར་ལས་གྱུང་། ད་ལྟ་རང་རེ་ཡི་སྟོགས་ལ་འགའ་ཞིག །སྟོང་བ་ཡིང་ཡིང་དེ་རང་སར་བཞག་ནས། །དགག་རྒྱ་རྩ་ཅན་ཞིག་ཆོལ་བར་འདུག་གྱུང་། །ཨ་མ་གན་མོ་དེ་སྟོན་དོགས་འདུག་གོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་སྟགས་དགོ་སྟོགས་ཀྱི་བརྒྱུན་འཛིན་ལལ་མོ་ཆེའི་ལུགས་མཛོད་ན་སྟོང་སྟོང་བྱུང་འདུག་སྟོན་བྲལ་ཉིད་རྗེའི་དགོངས་པར་གནས་པ་ཡོད་པས་ལེགས་པར་དབྱུད་ན་བོད་སྟུང་སྟེའི་དམ་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྒྱུ་མས་
 དགོངས་པའི་གནད་གཅིག་པར་མཐོང་མོད་ཀྱི། དེང་སང་ནི་དེ་དག་དགོངས་པ་གཏན་མི་གཅིག་ཅེས་ནན་དྲན་སྟུང་བའི་སྐབས་སུ་ཆོས་བཞིན་དབྱུད་གྱུང་ཆགས་སྟངས་གི་རྒྱ་བྱེད་པ་ལས་དགོས་པ་མེད་པར་གྱུར་ན་ཡང་། ལོ་

༡༡། །བཟང་རབ་གསུམ་ལཱ་ཁོང་གི་རྩོད་ཡིག་དུ། གྱི་མ་ཆུན་བུ་ལྷ་པོའི་ལམ་དུ་བཏང་ན་དགོ་སྦྱོར་གི་རྩལ་འཛིག་མོད། ད་རེས་འཇམ་གླིང་གི་མ་ལས་མི་མ་ལས་བགྲང་ཡས་པས་སྡིག་ཆེན་ཁུར་དུ་བྱེར་བའི་གྲོགས་
 དན་བྱེད་པར་འདུག་པས་མི་སྦྱོན་སྦྱུལ་དུ་སེམས་དཔའ་བསྦྱོད་དེ་སྦྱུས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་རྩལ་འདྲ་བར། བདག་གིས་ཀུང་ཆགས་སྤང་གི་ཀུན་སྦྱོར་མེད་པར་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གནད་འཆོལ་བའི་བསམ་པས་བོད་སྤྱི་
 མ་ལས་ཀྱུ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའི་ཞེ་སྟག་བརྟགས་པའི་ཆེད་དུ་རྩེ་བཟང་རེ་སྦྱུས་པ་ལ་སྤང་ཞུགས་མེད་པར་དབྱུང་ན་སྤུ་ལ་པན་ཆ་མེད་སྦྱུལ་ཞིང་། གལ་ཏེ་བདག་རང་ཉིད་ནི། ཅི་སྒྲན་དུ། རྟོག་གོ་རྟོན་ཅིང་མ་ངེས་ལ། །མ་ཁུ་
 ཀུན་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་གསེས། ལམ་ཡང་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་སྤྱི་བ་བྱུང་ན། གང་སྤྱི་ཞེས་གིས་བཀག་ཀུང་། ཡང་དག་རིགས་པས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཞིག་ན་ནད་འབྱེན་པའི་སྤྱན་བཞིན་དུ་བལྟ་ཡིས་
 འོག་པར་སྤྱན་ཅི་བྱེན་དུ་མི་བཤུ་སྟེ། བདག་ཅག་རྣམས་རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་སྦྱོན་པ་གཅིག་གི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་ང་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཞེས་རིས་སུ་ཆད་པ་ཅི་ཡང་མི་དགོས་པའི་བྱེར་རོ། །དངོས་དོན་རྩོད་ཡིག་དུ།
 ཡན་ལག་འདི་དག་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བས་སྤྱ། ཡན་ལག་འདི་དག་ཅིས་པ་བསམ་གཏན་ལ་འདོད་དགོས་ཀྱི། བར་བྱེན་གཞན་གསེས་རབ་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་གྲོགས་སུ་བཤད་པ་མི་འཐད་ལ། མདོ་རྒྱན་ལས། སྤྱི་མ་ལ་བརྟེན་བྱེ་མ་

གྲེ། ཁྱེས་དང་། སྤྱོད་འདུག་ཅུ་བར། གུས་པས་བསོད་ནམས་ཆོགས་བསགས་ཏེ། ཁྱེས་སྟགས་ལུང་མང་པོས་སྒྲུབ་པ་ལ། ལན་གྱི་ངལ་བ་མི་བྱ་སྟེ། བར་ཕྱིན་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་དང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྲས་སུར་བཤད་རྒྱལ་གྱི་ཡོད་
 ལ། བར་ཕྱིན་གཞན་ལྷ་སྟེས་རབ་གྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་གྲོགས་སུ་བཤད་པའི་རྒྱལ་ཡང་ཡོད་དེ། གང་ཆེ་སྟེས་རབ་གྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་བཟེན་སྒྱུར་ན། དེ་ཆེ་མིག་རྟོན་སྒྱུར་ཅིང་འདྲི་མི་མིང་ཐོབ་པོ། ཁྱེས་སྟགས་ལུང་མང་ཡང་མ་
 སྟོས་ཏེ། མདོར་ན་བཤད་རྒྱལ་གཉིས་པོ་གང་ལྟར་གྱི་ཡོད་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་ནི་ཆེ་བའི་སྟེས་རབ་ཙམ་ལ་ལན་གཞོན་ཅི་ཡང་མི་འདུག་མོད། རྒྱ་གཞུང་ལ་འདྲིས་སྒྲུད་གྱིས་རྒྱན་སྒྱུག་གཉིད་པོ་ཁྱེས་བར་
 སྒྲུབས་གྱི་ཆོགས་བཅད་བཅས་བརྗོད་པ་ནི་ཉམས་མཚར་ཙམ་སྟེ། དེགས་པས་གཞོན་པ་མེད་ན་གཞུང་གི་བཞེད་ལུགས་འཐེན་རྩོད་ཙམ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ཉལ་ཉོན་ཅིག་འདིགས་མེད་མེད་གཏིང་ར་རོར་ག་ལ་འགྱུར། ཡང་ཁྱོད་གྱི་སྟེ་
 ཀར། སྟེས་རབ་གྱིས་སྒྲུངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་སྒྱུན་སྟགས་དེའི་གྲོགས་སུ་བསྒྲུན་བེར་བ་ལྟར་ན། དོན་ཁྱེས་པའི་འབྲུ་བརྒན་པ་མི་འཐད་དེ། དོན་ནི་སྟེས་རབ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། སྟེས་འབྲུང་གི་འགྲེལ་བར། དོན་དུ་ཁྱེས་
 སྒྲུབ་བརྗོད་པའི་སྟེས་རབ་དེ་ཉིད་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་ཁྱེས་སྟགས་དྲངས་ནས་བརྒྱལ་བ་ནི། སྟེས་རབ་སྤྱོད་པའི་དོན་དུ་ཁྱེས་པ་དང་། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་སྟེས་རབ་གྱིས་སྒྲུངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་ལམ་གྲོགས་སུ་

༡༢། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་འདིར་སྤྱི་མ་ལུ་ར་བཤད་པའི་སྐབས་ན་སྤྱི་མ་ལུ་ར་བཤད་པའི་ལུང་གིས་ག་ལ་གཞོད་དེ། གྲོགས་སུ་བཤད་མི་རུང་བའི་རིགས་པ་ཡང་དག་མེད་ལ། ཅིས་ཀྱང་དེ་
ལུ་ར་བཤད་པ་མི་འཐད་ན། ཟུང་ཅག་གིས་ཀྱང་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པས་ཟིན་པའི་སེས་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་ཞེས་འགྲེལ་བའི་ལུགས་རྒྱམས་ཀྱང་ཞར་ལ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ངེ་སྐད་དུ། ཡང་དག་སེས་ཚོལ་སྟོན་
བཏར་སྟེ། །ལུ་ར་བཤད་ཐིབ་གནས་འཛིག་རྟེན་ལ། །ཞེས་སོགས་ནི་འཚོའི་གསུང་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ཟུང་གི་དོན་བཞིན། སེས་རབ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། རྗེས་སུ་འོང་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཀ་རྗེ་བླ་མས་ཀྱང་བཞེད་པའི་སྟེང་པོར་
གསལ་བཞིན། ཟུང་གིས་སྟོགས་གཅིག་པའི་འཆད་ཚུལ་སྟོན་པོ་འདི་ནི་བ་པར་འབེལ་ན་སུ་ལ་གཞོད་ཆ་མ་མཆིས་ཀྱང་མང་དུ་སྟོ་མ་དགོས་སོ། །ཡང་ལྟར་ཅིག་པའི་ཐབས་སེས་ཀྱང་མན་ཚུན་གྲོགས་སུ་ཐལ་བ་འཕེན་པ་དང་།
ཚོག་གི་རྒྱས་པ་བཏོན་ན་ཚུལ་པོའི་འདོད་དོན་ལུ་ལུར་གོ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་བརྗོད་པ་ལ་ནི་སྟེང་པོ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། ཐབས་སེས་མན་ཚུན་གྲོགས་ཡིན་ཡང་སྐབས་འདིར་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་སེས་རབ་ནི་ལ་མ་
ཀྱི་གཙོ་པོའི་དོན་དུ་བཞག་པར་གཞོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། ཟུང་ལུར་སེས་རབ་སྟེང་པའི་དོན་དུ་བཤད་ན་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པར་ཡར་ཕྱིན་གྱི་མིང་མི་ཐོབ་པས་མན་ཚུན་གྲོགས་སུ་ཐལ་བ་དང་།

五、

རྒྱལ་པོའི་འདོད་དོན་ཅེས་དམིགས་སུ་བཀར་མི་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ལྷན་ཅིག་པའི་ལམ་དང་བཅས་པས་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་བསྐྱབས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་དཔེ་ཉིད་དུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་གེས་རབ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་
 ཙམ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཙམ་སྒྲས་ཚིག་སྒྲ་མ་སྒྲིག་དང་བྲལ་བར་སྒྲ་མེ་བྱི་སྒྲིབ་དཔོན་སྒྲིབ་དཔོན་ཙམ་དང་བྱིད་སྒྲིབ་མ་ཙམ་ནི་ཡིན་པར་སྒྲ་མེས་ཟེར། དེ་ལ་ལན་བརྗོད་པ། ཁོ་ན་དང་ཙམ་སྒྲིག་སྒྲ་འདི་དག་བརྗོད་
 འདོད་དང་སྒྲར་རྒྱུར་རྒྱལ་གྱི་དབང་གིས་མི་ལྷན་རྒྱུར་གཙོད་དང་གཞན་ལྷན་རྒྱུར་གཙོད་སྒྲིག་སྒྲ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལས། རྒྱུགས་རེའི་ལུ་རྒྱུགས་འདིས་ཅི་བྱ་སྟེ། གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་ཞེས་པས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་
 པ་གཙོད་དེ་སེམས་ཙམ་ཞེས་པས་སེམས་ལས་གཞན་པ་སེམས་མ་ཡིན་པ་གཙོད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་རྒྱུར་ལ་ནན་ཏན་བརྟགས་པ་བྱེད་ནི་ཙམ་སྒྲ་འཆད་པའི་སྒྲིབ་དཔོན་ཙམ་ནི་ཡིན་པར་མཛོན་ནོ། །ཡང་དེ་ཀར། བྱིད་བཏགས་
 པའི་བདག་ལས་སྒྲོ་སྒྲིག་པར་མི་རུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་དེ་ལས་ཀྱང་ཞེས་སྒྲིག་སྒྲིག་བཤད་པ་སྒྲིག་སྒྲིག་རྒྱུར་རྒྱུར་ནས། དེ་མི་འཐད་དེ། གེར་འབྱུང་གིས་བདག་མཐོང་པ་ལས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་སྒྲིག་སྒྲིག་དང་།
 དགོ་པ་ལྟས། སེམས་ཙམ་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་བྱིད་ཀྱི་མོངས་པ་དེས་ཀྱང་རྒྱལ་བསྐྱོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སྒྲིག་སྒྲིག་གསུངས་པས་བྱིད་ཀྱི་འཆད་རྒྱལ་འདི་རང་སྒྲོའི་དེ་མ་འཕགས་ལུལ་པའི་གཞུང་བཟང་ལ་བསྒྲོ་བའོ་ཞེས་

3

༡༡། །ཟེར། དེ་ལ་བརྗོད་པ། གཞུང་སོ་སོས་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བྱས་ཀྱང་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་ན་སྒྲ་མ་ཁོ་ན་བསྐྱར་སྒྲོས་མ་བྱས་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་སྒྲིན་ཅི་ལ་འགོ། བྱིད་ཅག་གི་ལུགས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་རྣམས་
ཀྱང་རྒྱ་གཞུང་སོ་སོའི་འཐད་ཕྱོགས་བཟུང་བའི་འཆད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱི་དགོ་ལྟ་དང་གེར་འབྱུང་ཁོ་ནའི་བསྐྱར་སྒྲོས་སུ་མ་ངེས་པ་བཞེན་ནོ། །གཞན་ཡང་བྱིས་ཚུད་ལན་འདིར་ལུང་སྒྲ་མ་དངས་པའི་དོན་བཤད་པར་འདོད་
ནས། སེམས་ཙམ་དུ་སྟེ་སེམས་ལྟ་དུ་ཞེན་པའི་འབྲས་ཁུའི་རྫོངས་པ་ར་རྒྱལ་བསྒྲིག་པར་མི་འགྱུར་དེ་བུ་བའི་རྫོངས་པ་འང་རྫོངས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་བསྒྲིག་པར་མི་རུས་པ་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟར་སེམས་ལྟ་
དུ་ཞེན་པ་འབྲས་ཁུའི་རྫོངས་པ་ཡིན་པ་དང་། བུ་བའི་རྫོངས་པ་འང་རྫོངས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་མི་བསྒྲིག་ཅེས་འདོད་ན། འོག་དུ་ཐོབ་བུར་ཞེན་པ་བཀག་པས་བྱང་རུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་འགོག་པའི་བདུད་སྟིག་ཅན་བརྩམས་པའི་གཟུགས་སུ་འོང་ཞེས་པའི་སྒྲིན་དེ་བྱིད་རང་གིས་ཀྱང་རང་སྒྲུས་རང་གི་ཁུར་དུ་ལེན་དགོས་པས་ཆོག་སྟེ་བྱི་འགལ་བ་དངོས་སུ་བསྐྱར་པར་ཟད་དོ། །འདི་སྐབས། དཔེན་པ་རི་
དུགས་ཆོགས་ལ་ཅི་ཡང་རུང་། །མ་ཐས་པའི་བྱ་འབྲིགས་ཆོས་ཀྱི་ཆོང་བརྒལ་དུ། །ཞེས་སོགས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་ལྟར། མ་ཐས་པའི་བྱ་འབྲིགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོང་བརྒལ་ནས་འོང་བའི་གེས་རབ་ཀྱི་རང་

གཟུགས་པར་ལ་བརྟུག་གི་ཡིག་འབྲིན་མཐོང་བས་ལ་མཚན་སྒྲུལ་མོ། །ཡང་དེ་ཀར། བརྟུགས་ཙམ་རྟེན་འབྲུང་གི་སྐྱེང་བ་མོ་སྐྱེའི་དོར་མི་སྐྱེང་བའི་སྐྱེང་བྱེད་མེད་ལ་ཞེས་བའི་ལ་སྐྱེང་དང་ར་སྐྱེང་ལྷན་དཔྱེ་གཉིས་པ་ཡིན་དགོས་པས་
 ལས་ཀྱི་སྐྱེང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སྐྱེང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་མོ་སྐྱེའི་དོར་མི་སྐྱེང་བའི་རིགས་པའི་སྐྱེང་བྱེད་མེད་པས་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་བསྐྱབ་པའི་དམ་བཅའ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་མོ། །མི་འདྲ་བར་སྐྱེང་ན་སྐྱེ་
 འགལ་དེ་ཞེས་མོགས་ཟེར་བ་འདི་གུ་ཚོས་གྱི་བརྟུག་ལ་བརྟུགས་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེང་སྐྱེང་བྱེད་འགོད་པའི་རྟེན་གནས་ཀྱི་སྐྱེང་ཡིན་ལ། མོ་སྐྱེའི་དོར་ཞེས་པ་གང་གི་དོར་མི་སྐྱེང་བར་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བ་དང་
 བས་ན་ལས་ཀྱི་སྐྱེང་ལ་ལྷན་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མོ་སྐྱེའི་དོར་སྐྱེང་དུ་མེད་པར་རིགས་པའི་སྐྱེང་བྱེད་མེད་ཀྱང་། སྐྱེང་བ་སྐྱེང་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱེང་བྱེད་མེད་པས། རྟེན་འབྲུང་གི་སྐྱེང་བ་དང་། མོ་སྐྱེའི་དོར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
 གྲུབ་ཀྱང་གྲུབ་པར་སྐྱེང་བ་གཉིས་འདྲ་བར་བཞེད་པ་ཕྱིན་གྱིས་ཚིག་འདི་བདེན་གཉིས་དཔྱེད་པའི་རིགས་པ་ལ་མ་བས་པའི་གསུང་གི་ཕྱད་ཚོས་ཞིག་ལོས་ཡིན་སྒྲུལ་མོ། །ཡང་ཁོང་ན་མོ། མངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་སེམས་དང་ཕྱོ་ཟད་
 པས་དེས་བཞག་པའི་ཀུན་རྫོང་གི་སྐྱེང་བ་རྒྱབ་པར་མང་དུ་བཞད་ལ། མཐར་ཐུག་གི་མཐུན་གཉིས་ཞེས་ཀྱང་བྱིས་པ། ཀུན་མཐུན་དག་གི་དབང་པོས། སྐྱོངས་འདིར་འགལ་འདྲ་མང་བྱིས་ཁུར་ཆེ་ཡང་། འགས་བཞད་སྐྱེང་དུ་

༡༡། །བྱུག་ཆ་ལྟར་སྒྲོགས་བྱེད། །ཅེས་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་བརྟེན་པ། གཟུང་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་དང་སྒྲོ་འགག་པར་གསུངས་པ་པོ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དང་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཡོངས་
 ལུ་གྲགས་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ལོག་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོང་པས་མཐུན་གཅིས་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་ཕྱོགས་རེའི་མིག་ཅན་དག་གིས་ཕྱོགས་རེའི་ལས་ལེན་གྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གསུང་རབ་ཐབ་
 མོའི་དོན་འགལ་འདྲར་མཐོང་བ་རང་གི་སྒྲོ་སྒྲོན་དུ་བྱུང་དོ། །ཡང་ཁོང་ན་རེ། བདག་མེད་བསྒྲུམས་ནས་སྒྲོང་ཟེར་བའང་འགལ་དེ། མ་ཡིན་པར་བཀག་ཀྱང་དངོས་མཐའ་ཅུ་དང་། དངོས་མེད་དུ་བཟུང་ན་ཡང་མཐར་ལུང་བའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ལས་བྱུངས་དེ། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་འཛིན་སྐྱེད་ཞིག་པ་དགོས་ཞེས་བྲིས་པས། ལྟ་མགུར་དུ། རིག་འཛིན་ཞིག་པོ་རྣམས་བཟང་ཞེན་མི་དགོས། ཞེས་པའི་རང་མདོག་བསྟན་ཞིང་ལུགས་མེད་ལུག་རྟགས་ཀྱི་ལྷ་
 མཐའ་འཆའ་བར་བྱུང་དོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ལན་སྐྱེས་པ། མཉམ་བཞག་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུང་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གཞལ་བའི་སྐབས་སུ་འཛིན་སྐྱེད་མཐའ་དག་ཞིག་པར་བཤད་པ་ནི་བདེན་ཡང་།
 རྟོག་གི་དེས་དོར་འཛིན་སྐྱེད་མཐའ་ཅན་ཅི་ཡང་མི་རུང་ཞེས་སྤྱི་བརྒྱ་དག་གཅིག་བྱེད་མཁན་གྱི་ཕྱོགས་སྤྱི་སྤྱི་བ་སུ་ཡང་མེད་བཞིན། ཕྱོགས་སྤྱིའི་ནུས་མ་ལངས་པར། དགག་གཞན་གི་ཉི་མ་འཆར་བ་ཞེས་པའི་དཔེར་སོང་དོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྟེན་ཀར། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལམ་ངོ་ལྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་ནི་བདག་ཡོད་ཏུ་བཟུང་བའི་ཚྲོངས་པས་འཕེལ་བར་བྱེད་དེ། ཞེས་དང་། ཚྲོངས་པ་མེད་ན་བདག་ཏུ་མི་འཛིན། བདག་འཛིན་མེད་ན་ལམ་པར་མི་སྐྱེ་ཞེས་
 ཟེར་བར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་མ་མེད་ན་ཕྱི་མ་མེད་པའི་འབྲེལ་པ་འདི་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ལམ། དེ་བྱུང་འབྲེལ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་བདག་འཛིན་དེ་མེད་ན་བདག་ཡོད་ཏུ་བཟུང་བའི་ཚྲོངས་པ་དེ་ཡང་མེད་ཅེས་མཚུངས་
 བྱིང་། གང་འཕེལ་བ་དང་གང་གིས་འཕེལ་བའི་བྱུང་པར་རྒྱ་བྱིང་གི་སྐྱིང་པོར་སོན་ནོ། །ཚྲོངས་པ་དེ་ལམ་བདག་འཛིན་དེ་མེད་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་སྒྲོས་པའི་ཁུར་མ་ཐེག་པའི་སྐྱེ་སྐྱེགས་ཏེ། ཆེས་བརྗིད་པའི་གཞུང་གི་ཞུགས་
 བཅའ་ནིང་ཡིད་རྒྱ་པའི་འབྲེལ་འགྲིགས་པར་དགའ་ཞེས་འཛིན་པ་བདེན་ངེས་སོ་ཞེས་ཀྱི་མ་གྱི་རྟུན་སྐྱེགས་ཆོགས་བཅུད་དང་བཅས་ཏེ་བཟོད་པར་བྱས་སོ། །ཡང་གཉིས་པ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་ལྟར་ན་བདག་ཡོད་ཏུ་བཟུང་བའི་ཚྲོངས་
 པ་དེ་བདག་འཛིན་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་པ་དང་། བདག་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་དབྱུད་དེ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་མའི་རྒྱར་ཡང་བསྒྲེག་གོ། །བྱམས་མགོན་གྱིས། འཛིག་རྟེན་ཚྲོངས་པའི་རྒྱམ་པ་ཆབ་ཆེན་འདི་གོ་ཅི་ལྟ་བུ། ཞེས་གསུངས་པ་མང་ངོ་། །
 འོ་ན་བྱུང་གྱིས་རི་ལྟར་འབྲེལ་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཅུ་བ་བརྟན་པས་ན། འབྲས་བུ་སྐྱེགས་པས་ཕྱི་ཕྱིར་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་བསྒྲེག་པ་དེ་ལས། ཡང་ཆོས་ཀྱི་

༡༡། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བསྒྲེག་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེར་བྱིན་བསྒྲུལ་པ་མཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་སྟེ་ཞེས་སྟགས་ཅི་ཤིང་ཐུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ་སྟགས་ཀྱི་ལུང་དང་བཅས་
ནས་རང་བསྟོན་བྱང་ཁམ་ཆེན་པོ་སྟོན་ཏུ་བཏང་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲུལ་སོ། །འདི་ལ་ལན་བརྗོད་པ། གོང་ལྟར་བཤད་རྒྱལ་དེ་ནི་དེ་ཐུང་གི་འབྲེལ་ཡིན་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་སྟོན་དེ་ག་ལ་ཡོད་དེ། གང་འཕེལ་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་
པའི་ར་རྒྱལ་ལམ་འཕྲོ་སྒྲུལ་པའི་ར་རྒྱལ་ཡིན་ལ། གང་གིས་འཕེལ་བྱེད་བདག་ཡོད་ཏུ་བཟུང་བའམ་བདག་འཛིན་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་འཕྲོ་སྒྲུལ་པའི་ར་རྒྱལ་འབྱུང་ཞིང་། བདག་འཛིན་ནི་ལྟ་བུའི་ཆ་དང་། ར་རྒྱལ་ནི་
ར་རྒྱལ་བདུན་གྱི་ནང་ཆོན་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ན་མི་འཐད་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཉོན་མོངས་སྟོན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་ཆོག་སེལ། །ལྟ་ལས་ཐུང་བར་ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཕྱིར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཆ་བཞེད་ཟེར་བ།
འཛིག་ལྟ་ལས་ར་རྒྱལ་ཐུང་བར་བཤད་པ་ལ་ཟེར་ན། དེ་འདྲ་མི་འཐད་ཅེས་བསམ་པས་ཕ་རོལ་ལ་དགག་སྒྲུབ་གྱི་ལས་སུ་དགོངས་ཁྱོད་ལ་བྱིན་པ་ལྟར་ཉན་ཏུ་བདུབ་ན་མ་གཏོགས་རིགས་པའི་ལན་གྱི་གོ་སྒྲུབ་སྐྱེ་བྱེད་ལས་
སྒྲུབ་བསྒྲུང་བར་ནི་མི་ཁྱེད་དོ། །འཆད་རྒྱལ་གཞན་ཡང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ར་རྒྱལ་འདི་ལ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་སྟགས་སུ་འཛིན་པའི་ཀུན་བརྟགས་དང་། དེ་འཕེལ་བྱེད་བདག་འཛིན་ལྟ་སྟེས་གཉིས་གྱི་དོན་ཏུ་

五

བཤད་ཀྱང་མི་རུང་བ་མེད་པས་གནོད་པ་དེ་ནི་སྒྲིག་རྒྱུ་ལྟེན་རྒྱུ་ལྟེན་གསལ་མོད་དོ། །ཡང་ན་བདག་པོ་བོས་ཡོད་པར་བཟུང་བའི་ཚུལ་པ་ཅམ་ཞིག་གིས། བདག་ཏུ་ཆགས་གིང་རྒྱལ་བ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་འད་རུང་སྟེ། ཉོན་ཡོད་ཀྱི་ལམ་དུ་ཚོངས་སོགས་བཞི་བཤད་པ་བཞིན་ཏེ། འཇིག་ལྟེན་རྒྱ་དང་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་དུ་མ་ཡོད་པར་བཤད་པ་བཞིན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་དོན་གྱིས་སོ། །འོན་པར་ཡོད་དུ་བཟུང་བའི་ཚོངས་པ་བདག་ཆགས་སོགས་གཞན་འཕེལ་བྱེད་ཡིན་པ་ལྟར། བདག་ཏུ་རྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱང་མེད་ན་ཅིག་གོས་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར། བཅ་ཚུན་རྒྱར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་སོན་གནས་སོ་སྒྲུལ་ན། སྒྲོན་འདི་མེད་དེ། བདག་ཡོད་པར་བཟུང་བ་ཅམ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བྱ་རྒྱུ་ལྟེན་ཚུལ་པ་ཡིན་ནམ་མིན་སྒྲུལ་བའི་དོགས་པ་བསལ་ཏེ། དོན་དམ་པར་བདག་ཡོད་པར་བཟུང་བ་ཅམ་གྱིས་སྟག་བསྟལ་གྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་བདག་ཏུ་རྒྱལ་བ་འཕེལ་བར་བྱེད་དེ། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་མུག་ཀུན་ལ་གནས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། འཇིག་ལྟེན་དང་འདྲེས་པའི་མ་དེག་པ་དེའི་ཆ་ནས་དེ་བདག་ཏུ་རྒྱལ་བའི་རྒྱར་བཤད་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་མེད་ཅིང་། གཞུང་སྒྲི་ལས་ཚོངས་པའི་དབང་གིས་བདག་ཏུ་འཇོན་པ་འབྱུང་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར་ཚོངས་པ་མེད་ན་བདག་ཏུ་མི་འཇོན་ལ། ཚོངས་པའི་དབང་གིས་སྟག་བསྟལ་གྱི་རྒྱར་གྱུར་བའི་བདག་འཇོན་འཕེལ་བས་ན་ཚོངས་

༡༡། །པ་དེ་ཉིད་བརྒྱུག་དགོས་པར་གྱུ་བ་པ་ཉིད་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་བྱ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་གནོད་མེད་དུ་འགྱུ་བ་པོ། །དེས་ན་འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་གང་ལྟར་བཤད་ཀྱང་རང་གི་ལག་ན་ཐོགས་པའི་ཞགས་པ་བཞིན་དུ་
 བྱོ་ཡི་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་འཆད་པའི་སྒོ་དོག་པར་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱི་བཞེད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་དེ་ལྟར་འབྲེལ་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལྟར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་
 འཛིན་གྱི་རྒྱ་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་དེ། གདགས་གཞི་ལྟར་པོ་རྒྱམས་ལ་ལྟར་པོ་ཅམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། ལྟར་པོ་ལ་བདེན་གྱུ་བ་དུ་བཟུང་བ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟར་པོ་ཅམ་དུ་བཟུང་བ་བརྒྱུག་བྱ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་གྱིས་གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གིང་རྟ་དང་ལུ་མ་པ་ཐ་སྙད་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་བདེན་གྱུ་བ་དུ་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་ན། དང་པོར་རྒྱ་ལྟར་པོ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་བཟུང་
 བས་དེ་ནས་འབྲེལ་བྱ་གང་ཟག་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བྱོ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲེ་དགོས་ན་ཡང་། མེམས་ཅན་རྒྱམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟར་པོ་ལ་ངོ་སྤྲོམ་དུ་འཛིན་པར་ཟད་གྱི་ཆ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་སྒྲེ་རིམ་ལྟར་ཅན་མེད་
 དོ། །ཡོད་ན་དང་པོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་དུ་འཛིན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་དུ་མི་འཛིན་པའི་སྐབས་གིས་ཡོད་པས། ཐོག་མེད་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་དུ་འཛིན་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་པ་སྔགས་རང་གིས་གཞན་ལ་གང་

འཕྲེལ་བ་དང་གང་གིས་འཕྲེལ་བ་མི་འབྱུང་བ་སོགས་སྒྲིན་བརྗོད་པ་ཡང་དུན་པར་ཁྱོས་གིག། ལུང་པོར་མ་བཟུང་ན་ངར་མི་འཛིན་པས་དང་པོར་ལུང་པོར་བཟུང་ནས་གཞོན་བདག་ཏུ་འཛིན་ནོ་ཟེར་ན། གིང་རྟེན་ཡན་ལག་
 རྒྱལ་སྐུ་མ་བཟུང་ན་གིང་རྟེན་མི་འཛིན་པས། གིང་རྟེན་འཛིན་པ་ལ་ཡན་ལག་རྒྱལ་སྐུ་འཛིན་པ་སྒྲིན་ཏུ་འགོ་དགོས་པ་དང་། དེར་ཡང་རྒྱ་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་པར་དུ་དེ་ལྟར་འཛིན་དགོས་པས། དང་པོར་རྒྱ་ཡི་འཛིན་པ་དུ་མ་ཐུག་མེད་
 ཞིག་བརྒྱད་མར་མ་སྒྲིས་ཀྱི་པར་དུ་ཆོས་གང་ཡང་འཛིན་པ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ཞིང་བདེན་གྱི་ཀྱི་ལུང་པར་སྒྱུར་བའང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ལུང་པོར་འཛིན་པ་མེད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མི་འཕྱུང་བའི་མེད་
 ན་མི་འཕྱུང་གི་འཕྲེལ་བ་བརྗོད་པ་ལ་སྒྲིན་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་གྱིང་། གཞན་ལ་དེ་ལྟར་གི་འཕྲེལ་བའི་བྱང་ནས་ལུང་རང་གིས་བརྒྱལ་བ་ལ་རྒྱལ་སྐུ་མཆོར་དུ་ལན་བསྟན་པ་རིགས་པའི་རྒྱལ་འགྱུར་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་མདོར་ན་རྟེན་
 འཕྱུང་གི་རྒྱང་བ་རྒྱལ་སྐུ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་ལྟར་བདེན་པར་བཟུང་བ་འདི་ལ་ཆོས་རྒྱལ་སྐུ་རོ་པོ་ཉིད་དང་། གང་ཟག་གི་རོ་པོ་ཉིད་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་གཉིས་སུ་འཕྱེད་པར་མཛད་ཀྱི། བདེན་པར་མ་བཟུང་ན་ཐ་སྒྱུད་དུ་ལུང་པོ་
 དང་གིང་རྟེན་དང་ང་ཙམ་དུ་བཟུང་ན་མི་རུང་བ་མེད་ཅེས་འདོད་པ་མིན་ནམ་དཔྱོད་ཅིག །ཡང་ཁྱི་ཀར། མི་གནས་པའི་ལུང་འདས་ལ་གྱུན་རྒྱུ་ལ་ཙམ་དུ་ཐོབ་ཕྱུར་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ལ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་གིས་སྒྲིབ་ཕྱ་མོར་བཤད་ཅིང་།

ལྷ། །ཆོས་ཉིད་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་བར་དུ་མི་ལྷོག་གོ། །སངས་རྒྱལ་ཆོ་འབྲས་བུའི་རེ་འདོད་ཟད་ཅེས་བཤད་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་འགལ་ཏེ། ལུང་འདས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐོབ་པུར་ལྟ་བུའི་ཆད་མ་མེད་
 བར་ཐལ། དེར་ལྟ་བུའི་ལོག་གེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ལྟ་བུའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གོང་དུ་འདོད་ན་རང་གིས་ཁས་བྲལ་དང་འགལ་ཏེ། རྟེན་ལས། ལུང་སྟགས་ལ་བདག་ཏུ་བརྟག་ཅིང་ཞེན་
 པའི་བློ་དོར་བདེ་རྟག་བསྟོན་མེད་དུ་འཛིག་པ་དང་། ལྷོངས་པའི་དབང་གིས་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྟོས་པས་བཟུང་བ་ལ་ལོམར་བ་སྒྲུང་དོར་མི་བསྐྱུ་བར་ཡོད་ལ། དེའི་དབང་གིས་ལོམར་བ་ལོག་པའི་ལུང་འདས་ཀུང་ཡོད་དེ། ཞེས་
 བཤད་པ་ཆོག་སྟོན་ཡང་ཆེ་མོད། མ་རིག་པའི་དོ་ཅུམ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛིག་ན་བདེན་གྱིས་དང་རི་བོང་རུ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། ཅུ་བར། དེ་ནི་རང་གི་ཀུན་རྫོབ་མིན། ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ཀུན་
 རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་ཐ་སྐྱད་གྱི་ཆད་མས་མི་གཞོད་པ་དེའི་འོག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱལ་འཕྲོབ་པར་ལྟ་བ་དང་། འཕྲོབ་པར་རེ་བ་ཀུན་གཤིས་སྒྲིབ་ཡིན་ན། ལུང་སྟམས་གྱི་སྟམས་བསྐྱེད་དང་། སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྟགས་
 སངས་རྒྱལ་བའི་གོགས་གྱི་གཙོ་བོར་ཁས་བྲལ་པས་ཁྱེད་ནི། མགོན་པོ་ནི་བ་ལྟས། བསྐྱལ་བ་དུ་མར་རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཡི། ལུང་དབང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་ཡན་པར་གཟིགས། ཞེས་བསྟགས་པ་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་

བརྒྱལ་ལན་གྱི་སྒྲོམ་

ལྟོ་རྒྱུ་ལྟོ་རྒྱུ་

སྐྱུ་དང་བཅས་པའི་བཤོད་པ་གཅིག་པུའི་ལམ་སྐྱུ་དང་སྐྱུ་གཞིག་པ་ཡིད་སྐྱུ་བས་བདག་པོའི་པོ་ཉ་དག་སྐྱུ་དག་གི་གཟུགས་ཀྱིས་བརྒྱ་བ་སྟེ། དེར་འདིར་ལུང་རིགས་དྲི་མ་མེད་པའི་མཚོན་སྐྱུ་གི་གཏོར་མ་འདིས་འགྲང་བར་གྱིས་
ལ། འགལ་འབྱུང་གི་རྟེན་པ་མི་བཟད་པའི་ལུང་པོ་ཐོགས་གིང་འདྲུད་པས་ན་ན་རྟ་ཁམས་ཀྱི་སྒྲོ་ཁང་ནས་བདེ་བར་བཞུད་ཅིག་ཅིས་ཤོས་པའི་ཆོག་གི་མཚོན་ཆ་གདེངས་པ་ཁྱོད་དལ་ཅིག་བཞུགས་ལ་གསོན་ཅིག །ལན་བརྗོད་
པར་བྱའོ། །ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་མ་རིག་པའི་ངོ་ཅམ་ལ་འཛོག་ན། བདེན་གྱུ་བ་དང་རི་བོང་རྩ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་རྩ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དེ། རི་རྩ་མེད་པར་བྱ་སྐྱུ་དང་ཁྱོད་པའི་ཆོད་མས་ངེས་རྒྱས་ཀྱང་།
བདེན་གྱུ་བ་མེད་པར་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་རྒྱས་ན། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གི་ཆོད་མ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། མི་རྒྱས་ན་མ་རིག་པའི་ངོ་ཅམ་ལ་བདེན་པར་འཛོག་པ་ལས་སྤྱི་ངོར་འཛོག །དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དཔྱད་
ན་བདེན་གྱུ་བ་བྱ་སྐྱུ་དུ་ཡང་མེད་ཅིས་འདོད་དགོས་པ་བཞིན། དེ་བཞིན་རིགས་པ་དེས་སྟེ་སྐྱུ་གས་བྱ་སྐྱུ་དུ་འང་མེད་པར་ངེས་རྒྱས་ཀྱང་། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཞེད་གང་ཡང་མེད་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་གི་སྐྱུ་
བ་བསྐྱུ་མེད་སྟེ་འགག་སྐྱུ་གས་སྐྱུ་དང་བ་ཅམ་བྱ་སྐྱུ་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་འགལ་མེད་རྩ་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། འདི་སྐྱུ་བས་གི་མཐོང་བ་བརྒྱན་པ་ཞེས་པ་དཔྱད་བཞེད་རྩ་མེད་པ་ལ་འདོད་པས་ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྐྱུ་གི་

༡༤༤

ལྷོ། །བཟུམ་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་བཟུན་པ་ཀུན་རྫོང་ཅམ་དུ་འདོད་མི་རུང་ན། གཉིས་སྒྲུང་མེད་པའི་མཉམ་བཞག་ནི་ལོག་གེས་ཅན་དུ་འགྱུར་རྟེ། དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་སྒྱུར་འདེབས་སུ་
འགྱུར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་འདྲ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྤྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་གསུངས་པ་དང་། འདུལ་བྱས་ལྟ་ཞིག་སྤྱ་ཚོགས་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། གང་ཞིག་
གཉི་ལྷག་བརྟེན་ནས་ལས་འབྱུང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་ཀུན་རྫོང་དུ་ཡོད་ཚད་མ་རིག་པའི་ངོ་ལ་འཛོག་དགོས་པར་གཏན་ནས་མ་བཤད་ལ། ཀུན་རྫོང་དུ་སྒྲུང་བ་འགའ་ཞིག་མ་རིག་པའི་ངོ་ལ་བཞག་པ་
ཡོད་པས། མྱོངས་པའི་དབང་གིས་གསུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པས་བཟུང་བ་ལ་འཁོར་བ་སྒྲུང་ངོར་ཡོད་ཅེས་འཁོར་བ་མྱོངས་པའི་དབང་གིས་སྒྲུང་བར་སྒྲུས་པ་ལ་ཚིག་སྒྲིལ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། གཉི་ལྷག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོང་
སྤྱི་དེས་གང་བཅོས་མ་བདེན་པར་སྒྲུང་དེ་ནི། ཀུན་རྫོང་བདེན་ཞེས་བྱུང་བ་དེས་གསུངས་ཏེ། བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོང་རྩེ། །ཞེས་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་དང་ཀུན་རྫོང་ཅམ་གྱི་བྱུང་བར་ཕྱིས་དེ་གསུངས་པ་དང་།
འགྲིལ་པར། དེ་ལྟར་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བཟུམ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་པ་འདི་ཁྱེད་ཅག་གིས་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་དུ་འདོད་པའི་ཁོངས་

ལུ་དྲུང་ས་པ་འང་དྲུན་པར་མཛོད་ཅིག། །འདི་སྐབས་སུ། རྟེན་གར། ཐོབ་པོ་སེམས་ཅན་དང་། ཐོབ་པའི་འབྲས་ལུ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། ལྷུང་ཚུལ་གྱི་དོར་ཡོད་པར་གསལ་པོར་བཤད་པ་པོར་ནས་ཆོག་གི་དུམ་ལུ་འཕྲེད་བཟུང་
 གི་རྒྱན་ལྷུང་ས་དངོས་སུ་འདེབས་པ་ཙམ་གྱི་དགག་པ་བྱས་པས་བཀག་གོ་ཆོད་ན། བྱོད་རང་དཔུལ་བར་སྒྲིབ་པར་ཤོག་ཅེས་བྲིས་ཆོག་བཛོད་པས་ཆོག་པར་གདའ་སྟེ། བདག་ནི་གིན་རྩ་ཁོང་བགད་སྟོང་བ་བྱུང་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་
 ཐོབ་བྱེད་འཕྲོབ་བྱ་ཐོབ་པ་གསུམ་གྱི་ལོ་ཐོར་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་སེས་སྒྲིབ་སྤང་བས། ཐ་སྤྱད་དུ་ཐོབ་འདོད་ལ་ཅི་ཞིག་གཞོད་དེ། བྱོད་རང་གིས་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པའི་ཁོང་སྒྲན་དེ་བསྤང་བར་ཟད་དོ། །ལྷུང་
 འདས་ཀྱན་རྫོབ་དུ་འཕྲོབ་བྱར་ལྟ་པའི་ཆོད་མ་ཡོད་པ་ནི་ཐ་སྤྱད་དཔྱོད་པའི་ཆོད་མ་ཡིན་གྱི་ལོག་སེས་ག་ལ་ཡིན། ལྷུང་འདས་དོན་དམ་པར་དཔྱད་བཟོད་དུ་འཕྲོབ་བྱར་ལྟ་བ་ལ། དཔྱད་བཟོད་དུ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཆོད་མས་
 བསལ་བ་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཆོད་མས་བཀག་ཆོད་ཐ་སྤྱད་དུ་ཡོད་མི་སྤིང་སྒྲུམ་པའི་བདེན་གཉིས་འགལ་འདུར་བཟུང་བའི་བློ་སྒྲོན་གྱི་གདོན་ཆོད་དེ་འདི་ན་བསྤངས་ནས་
 བྲོ་བྲོ་རྩམ་རྩམ་དུ་འདུག་མོད། ལྷུང་རིགས་ཀྱི་གཏོར་མ་ཟ་ན་རྩུང་མི་སྒྲོན་ཀྱང་། ལྷུང་རིགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ན་ཉེས་པའི་ཁུར་བསྐྱམས་ཏེ་གར་འཕྱོན་པའི་གུལ་ལམ་རྒྱས་ཡོད་དེར་ཅི་བདེར་བཞུད་ཅིག་ཅེས་བཛོད་པར་

༡༢༥། །འདོད་ཀྱི་སྒྲུང་བས་སྒྲུབ་པའི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱི་ཀར། སྤྱིད་ཞིར་མའོན་ཞེན་གྱི་གེས་སྒྲིབ་ཕྱ་བ་ལྟོག་དགོས་པར་བཤད་འདུག་ཅིང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་གཉིས་སྒྲུང་ལྟུང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱང་
སྒྲུང་བར་འདོད་དགོས་པའི་བྱིར་ན། འདི་ལྟར་གཞན་ལ་སྒྲུང་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྤྱིད་ཞིར་མའོན་ཞེན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མའོན་གྱུར་པ་མི་སྒྲོང་བར་འདོད་པ་ནི། སྤྱལ་བཅས་རྒྱལ་བའི་བཤོད་གཅིག་ལམ་ལམོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་
མེད་པའི་གེར་བྱིན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཐབས་མོ་འགོག་པའི་སྒྲུང་དུ་ཡིད་སྤྱལས་བདག་པོས་བཏར་བའི་ཕོ་ཉ་བར་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་གྱུ་བོ། །ཆོག་དོན་གྱི་གནད་གང་དུ་སྒྲིགས་པ་མ་མཐོང་བར་ཚམ་རམ་གྱི་
ཁ་ཐད་བསྒྲུགས་པ་དེས། འཛིགས་མེད་མེད་གའི་ང་འོ་ཞེས་པའི་མིང་བྱལ་བར་བྱས་ཏེ། མདོ་ལས། ཆོས་གང་ལ་ཡང་མའོན་པར་མ་ཆགས་པར་བརྟོད་པ་དེ་ནི་མེད་གའི་སྒྲུབ་ཡིན་ནོ། །གང་མའོན་པར་ཞེན་པ་ཅན་ལ་ནི་མེད་གའི་
སྒྲུབ་མེད་དེ། མའི་སྒྲུབ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཞུང་དོན་གྱི་རིགས་པ་རྣམས་ལས་སུམ་འགྱུར་གྱིས་མང་བའི་ཆོགས་བཅད་ཆལ་ཆོལ་སྒྲུབ་ནི་ཀྱ་རའི་རྒྱ་བསྒྲུབ་པར་ཟད་དོ། །ཉམས་མཚར་ཆོགས་བཅད་བརྒྱམ་ན་
དེ་ཆག་ལྟ་བུ་སྒྲིགས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་སྒྲུབ་དང་མཛེས་ཉམས་གཞན་ལས་མི་ཞན་ཅམ་སུམ་བེད་བྱས་པ་པོ་ཏེར་ཡོངས་པ་བྱས་ཀྱང་ལས་སྒྲུབ་སྒྲེ་ཡིག་གོན་ཅམ་དུ་བས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཁྱི་ཀར། ཐོབ་པ་མེད་པ་ལ་

五
十
五
五
五

འཕྲོ་པ་པར་རེ་ནས་ལམ་སྟོན་ལ་བྱོད་སྟོབ་པས་ཅི་བྱ་སྟེ། རྫོངས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྒྱུག་བྱ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་འགྲེལ་པ་བཀོད་པའང་ལོག་པར་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་བྲག་ཆའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་སྟེ། ཐོབ་པ་དོན་དམ་ཏུ་མེད་
ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གྱུ་བ་ཟེན་པའི་སྟེང་ཏུ། ཐོབ་པ་མེད་པ་ལ་ཞེས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་འབྲེལ་བའི་བྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོག་བྱི་མར་ཡང་མ་ཡིན་སྟེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་དགོས་པས། རྫོངས་པ་བརྒྱུག་བྱ་ཡིན་ན། དེ་
བརྒྱུག་པའི་དོན་ཏུ་འབད་པ་དོན་ཡོད་པའི་བྱིར་ན། ཅི་བྱ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སུན་སྦྱང་བ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལས་ལ་བཞོལ་བའི་རྒྱར་འབད་པར་གཤོན་མི་ཟེའོ། །གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་གཞུང་སྤྱི་འགྲོའི་རྒྱལ་ལ་རྒྱས་མེད་
པས་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཏུ་བསམས་ཏེ་བཟོད་པར་འཆལ་ལོ་ཞེན། བཟོད་པ་སྟོང་པར་རིགས་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་ཆོག་འོག་མ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་ཉམས་ཏེ། རྫོངས་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྒྱུག་བྱ་
མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ། སྒྲར་ཡང་འབྲས་བུའི་རྫོངས་པ་བརྒྱུག་པར་མི་བྱ་ཞེས་ནན་ཏན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་པོ་བྱོད་ནི་བྱིར་རྟོལ་ཆར་གཅོད་པའི་གནས་སུ། བདེ་བར་གཟེམ་དུ་གསོལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ནང་འགལ་བ་འདི་ལྟར། བདག་
ཏུ་ལྟ་བུ་ལྟན་སྟེས་ཐོག་མེད་ནས་གནས་ལུགས་ལས་གོལ་བ་མ་ཡིན་ནམ། རེ་ཞིག་སྟོས་པ་དོན་མེད་དེ། ཀུན་བརྟགས་དང་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་གོ་དོན་ཞིབ་མོ་ཞིག་སྟེང་རེ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བར་གྱི་ཆོགས་བཅད་དང་བཅས་ཏེ་སྒྲུས་པ།

✓
2
3

མ
ཏ
ལྷན་པ་ལྟར་
ཡི

༡༡། །འདི་ལ་ལན་གཞི་དཔ། ཐོབ་པ་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་དེས་ཟེན་ཀྱང་གཞན་དོན་དམ་པར་ཐོབ་པ་མེད་ན་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡང་མེད་སྟུང་པ་བདེན་གཉིས་འགལ་པར་འཇིན་པ་དག་གིས་
དེ་ལ་བཞུལ་བའི་ཆོག་དུ་བྱས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་སྒྲ་ཅི་ལ་ལྷག་སྟེ། དོན་དམ་པར་ཐོབ་པ་མེད་ན་ཀུན་རྫོབ་དུ་འཐོབ་བུར་རེ་བའང་མི་རིགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་བ་བྱེད་དུ། མྱོངས་པ་ནི་རྣམ་ཀུན་བརྒྱུག་བྱ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ། ཡིན་ན་ཞེས་
གཞན་གྱིས་དྲི་ཆོག་དུ་སྒྱུར་བ་ཡིན་པས་གོང་དུ་སྒྲིན་གཞི་དཔ་གང་ཡང་མི་འདུག་ལ། དེའི་ལན་དུ་གེར་ལེ་རུ་བར། འབྲས་བུའི་མྱོངས་པ་མི་བརྒྱུག་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ཆོག་ཉོབ་འདི་ཙམ་ཞིག་གིས་འབད་
པ་རྩོམ་པ་ནི། ལས་ལ་བཞེལ་བ་སུས་ཀྱང་མ་བཅོལ་དེ་རང་ཉིད་གྱིས་ཁུར་དུ་བྱུང་བར་གེས་སོ། །བདག་ལྷ་ལྷན་སྟེས་ཐོག་མེད་ནས་གསེས་ལུགས་ལས་གོལ་བ་ཡིན་མོད། འདིར་རེ་གིག་ཅེས་སྟོས་པའི་དོན་ནི་བྱུང་རང་གིས་
གོ་ལོག་དུ་བཟུང་བ་སྟེ། བྱིས་སུ་ཡང་གཏན་མི་ལྷོག་པ་མ་ཡིན་པར་གཉེན་པོས་ལྷོག་དུ་བྱང་བའི་དོན་ལ་རེ་གིག་གོ་སྒྲ་སྒྱུར་བ་འདི་འདྲ་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དུ་མར་འབྱུང་བ་མ་མཐོང་བར་བྱང་། གོ་ལོག་ཆོག་བརྒྱས་རྒྱན་
ལྷངས་འབའ་ཞིག་བཏབ་ནས་འུད་གོག་ཆེ་བ་དག་ལ། དགག་སྒྲ་བ་ཀྱི་ལས་སུ་གནང་བ་ཁོལ་ན་མཛེས་པ་བྱགས་མད་དོ། །ཡང་ཁྱི་ཀར། དངོས་པོའི་གནས་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་གསེས་ཡིན་པས། དེ་དང་སེམས་འབྲལ་མི་བྱང་བེར།

—

འོ་ན་སྤྱི་འོ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀྱི་གསེས་ལུགས་ཡིན་པར་བཤད། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། ལམ་གསུམ་འདོད་ན་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་འཛིན་པ་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་སུ་བཤད་པ་དང་། བྱུང་རང་གིས་
 ཀྱང་གིས་པ་རྣམས་མེད་ལས་སུ་སྟོར་ལ་ཞལ་དུ་བྱོལ་ཅིག་ཅིས་ཟེར། ལན་བཟོད་པ། རྟེན་ཀར། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་སྟོ་ལུགས་པར་བྱས་ན་དེ་སེམས་ཀྱི་གསེས་ཡིན་ཞེས་པ་འདུག་སྟེ། དེའི་དོན་བྱུང་རང་གིས་མ་གོ་བར་
 ལྟར་སྟེ། བདག་འཛིན་སྟགས་འབྲུལ་པ་རྣམས་སེམས་ཀྱི་གསེས་ལ་མ་ལུགས་པས་འབྲུལ་རུང་དང་། བདག་མེད་རྟགས་པ་སྟགས་སེམས་དང་འབྲུལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པས་ན། རྣམ་འབྲེལ་ལས། རྣམ་གཤམ་ལུལ་འཛིན་པ་ཡི་ཆོས། །
 ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱིང་། གལ་ཏེ་བྱུང་གིས་ལམ་གསུམ་མཆོར་པོ་དེའི་དོན་སྟར་ན། སྤྱི་འོ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སེམས་ཀྱི་གསེས་ལུགས་དང་བམི་དད་དུ་འདོད་མི་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མགོན་པོ་
 བུམས་པས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན། ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ལྟས། དངོས་གཅིག་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། །
 ཅིས་དང་། ལྟར་པར། འདས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སྟགས། །དེ་བཞིན་ཉིད་རང་གི་དོ་པོ་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་གསུངས་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་ཅམ་ཁ་ལ་བྱེར་གྱིང་དོན་སྟར་ལ་མ་དེས་པར་སོང་བའི་རྟགས་

མ
ཏ
བཏུག་ལྷན་ ལཱ་

༡། །སྤྱི་ཚེ་དོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པས་ཆོས་དབྱིངས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། ལྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཉི་ཤུར་དབྱེ་བ་ཡང་འབྱེད་པ་ཡིན་
ལ། གལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་གཅིག་པར་ཁྱེད་འདོད་ན། གཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་ལུང་འདི་རྣམས་བདག་གིས་བརྩམས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས། རི་སྒྲིབ་གསུངས་པ་དེ་དག་ལ་ལོག་པར་སྟོས་ལ་སྟོང་ཉིད་བརྩུ་དུག་དང་
བཙོ་བརྩུད་དང་ཉི་ཤུ་དང་རྣམ་ཐར་གསུམ་སྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མདོ་དང་བསྟན་བཙོས་སྤྱ་གསུངས་པ་དང་། ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་བྲིས་པ་རྣམས་མེདེ་ལས་ལ་སྦྱར་ནས་ཞལ་དུ་འདེབས་དགོས་སྟུང་བཞིག་གར་ན། དན་དཔར་ཆན་པོ་
ཁྱེད་རང་ཅི་འདོད་འདོད་མཛོད་དང་སྤྱས་ཀྱང་བཤོལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །མ་གུས་སྤང་བས་སྦྱས་པ་མ་ལགས་ཏེ། །རང་སྦྱས་མཆོན་ཆ་རང་ལ་ལེགས་པ་ལ། །ལེ་ལན་ཅང་མེད་བཟོད་པར་མཛད་ནས་ཀྱང་། །བརྩེ་བས་ཆོས་མཐུན་
གྲོགས་པོར་དགོངས་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པའང་བར་སྒྲ་བས་ཀྱི་ཆོག་སྤྱ་བཙུང་པའོ། །ཡང་གནས་ཀྱུར་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་སེམས་མི་ལྟོག་པར་ཐལ། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མི་གནས་
པའི་སྤང་འདས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཁྱེད་ཅག་གིས། འཇུག་པར། སེམས་འགག་པ་དེ་སྦྱ་ཡིས་མཛོན་སྤྱུང་མཛད། ཅེས་གསུངས་པ་སེམས་འགག་པའི་གེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པ་འགལ་ལོ། །ཁོ་བོ་གཅིག་པུའི་རྣམ་རྟོག་གོ་ཞེས་

བཀྲལ་ལཱ་ལཱ་གི་སྒྲོ་ར་

དཔལ་པར་ལྟ་པར་བྱ་ཏེ། འཐད་སྒྲུལ་པ་ཞེས་ནེམ་རྒྱུར་ཡང་ཕྱར་མོད། འཐད་འཛིན་གྱི་སྒོ་དེ་བྱོད་གཅིག་སྤྱི་ཡིན་ན་འཐགས་ལུལ་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་དག་གི་ཐུགས་ལ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་གཞུང་བཟང་བཞིན་དུ་ཞེས་
 མཛེས་པ་གསལ་བྱེད་གྱི་སྒྲུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འགྲེལ་བྱེད་དེ་དག་དང་བྱོད་གྱི་སྒོ་བ་དཔོན་རྒྱལ་གྱི་མོངས་པར་ཐལ་བ་དང་། བྱོད་གྱིས་ཚུམ་པ་འང་དམ་པའི་མན་རག་གི་རྒྱ་དང་བྲལ་བས་འབྲས་བྱུ་ལ་ཡར་བའི་
 འཐད་པ་དོན་མེད་པའི་ཚ་རྟག་གི་གདུང་བ་བསེལ་བའི་བསྐྱབ་ཆོག་གི་བདུད་ཅིའི་བསང་གཏོར་གྱི་བྱ་ཏེ། ཞེས་པར་སྒྲུབས་གྱི་ཆོགས་བཅད་དང་བཅས་ཏེ་བཟོད་པ་ལ་ལན་སྒྲུས་པ། བྱོད་གྱི་ཉི་མ་འཕུལ་སྤྱད་ཙམ་གྱི་ཀུ་རེ་
 འདིས་ཅི་བྱ་ཏེ། གནས་གྱུར་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཆོ། གཞུང་འཛིན་ཙན་གྱི་སེམས་མི་འགག་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་བཀོད་པ་འདི། མི་གནས་པའི་མུང་འདས་ཡོད་ན་གཞུང་འཛིན་ཙན་གྱི་སེམས་ཡོད་
 པའི་བྱབ་པ་སུ་ཞིག་གིས་ཁས་སྐྱེས་པ་ཡིན། སེམས་འགག་པ་དེ་སྒྲུ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད་ཅེས་པའི་སེམས་དེ་གཞུང་འཛིན་དང་བཅས་པའི་སེམས་མིན་ན་ཅི་ཞིག་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ལ་སེམས་ཆེན་པོ་སྟགས་གྱི་མིང་
 བཏགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་གནས་ལུགས་གཞུག་མའི་སེམས་ཞེས་དོན་ལ་གཞུང་འཛིན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་མིང་ཙམ་ལ་མི་ཚུད་དོ། །སངས་རྒྱས་གྱི་ ས་ན་སེམས་ལོག་གྱིང་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་རྒྱལ་བ་ཀུན་ཏུ་མི་འདོད་

མཁའ་འགྲུ་པའི་ལུ་

༡༡། །པམ་ མི་གནས་པའི་ཕུང་འདས་ཀྱི་གདགས་གཞི་སྤྱིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་དེས་སེམས་མ་འགག་པར་སྒྲུབ་པ་དོན་མེད་དོ། །ཡེ་ཤེས་ཡོད་ན་སེམས་ཡོད་པའི་གོ་ཚེད་དོ་སྒྲུམ་ན། རྩ་ཤུགས་
ཀྱིས་སེམས་འགག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྒྲུ་མའོན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དོན་མེད་དུ་བཏང་བས་ཁྱོད་ཀྱང་དམ་པའི་མན་ངག་གི་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་། ལང་ག་ཤེགས་ལས།
སེམས་ཀྱིས་སྤྱི་ལས་རྒྱུ་མེད་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མི་རྒྱུ་པར་འབྱེད། །ཅེས་དང་། སྤྱོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། རྒྱུ་ཤེས་མི་རྒྱུ་པའོ། །ཡེ་ཤེས་མི་རྒྱུ་པའོ། །ཞེས་སྤགས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྒྱུ་མེད་ལས་རྒྱ་ཆེར་
གསུངས་པ་བཞིན་གསུང་འདོན་གཉིས་སྒྲུང་གི་བཀའ་ཆགས་སྤྱ་བའང་མི་མངའ་བའི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཐ་མལ་བའི་རྒྱུ་ཤེས་རང་རྒྱུད་པར་འདོན་པ་ལ་དོན་ཟབ་མོ་གོ་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པས་རྒྱུ་ཤེས་དང་ཡེ་
ཤེས་འབྱེད་པའི་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞིན་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྟུ་བཞིན་བྱས་ན་ལེགས་པར་མའོན་ནོ། །ཁྱི་ཀར། འཕགས་ལྷལ་པའི་གཞུང་བཟང་བཞིན་དུ་ཞེས་པས་དམིགས་བསལ་བའི་སྤྱ་དེས་འཕགས་སྤྱ་
པའི་འགྲེལ་བྱེད་དག་གི་ཤུགས་ལ་མེད་པར་སྤྱོ་ལྟན་ལ་དོགས་པ་སྤྱོ་མི་སྤྱིད་ལ། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ད་ལྟ་ལྷལ་དུས་རེས་འགའ་པ་འདི་ན་ཁོ་བོ་འབའ་ཞེག་གིས་གསལ་བར་བརྗོད་དོ་ཞེས་དོན་གྱིས་ཤེས་ཤིང་། དེའི་ཕྱིར་མཆོངས་

འགྲེལ་ལན་ཁྱེད་ལྟ་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུ་སྐྱུར་བའང་མི་འགལ་ལ། སྐྱུ་ཞེས་པའི་ཆེག་དེ་འདྲ་རྗེ་ཙྰ་ཁ་པ་མོགས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུ་ལང་མང་དུ་འབྱུང་བས་ཁོ་བོ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་གྲོགས་བཟང་པོ་མང་པོ་ཡོད་པས་སྐྱུ་བ་དོན་མེད་ཀྱི་ཆ་རེག་གི་
གདུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་ཆེག་བདུད་ཅིའི་བསང་གཏོར་ལ་རེ་བ་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་མོ། །ཡང་ཙྰ་ད་ཡིག་དུ། རིང་སོང་གི་སྐྱུ་བས་དང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བ་བཀག་པའི་དང་པོ། རྟེན་ཀར། འདི་ལ་ཉོན་
མོངས་མངོན་གུར་ཙྰ་སྐྱུ་བས་པས་གོ་ལ་ན་ཞེས་སྐྱུར་དགོས་ཀྱི་དགྲ་བཙུམ་པ་ལ་སྐྱུར་བ་མི་འཐད་ཅིས་དཔེ་ལ་ལར་བཤད་ཀྱང་རང་གི་ཞེ་འདོད་དང་མཐུན་པར་བྱིད་པ་ཙྰ་སྐྱུ། བ་རོལ་པོས་ཀྱང་མངོན་གུར་ཙྰ་སྐྱུ་བས་པས་
གོ་ལ་བར་མི་འདོད་བཞིན་ཐལ་བ་དེ་འདྲ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དགྲ་བཙུམ་པ་ལ་སྐྱུར་བ་རྒྱ་གཞུང་ཐམས་ཅད་ཞལ་འཆམས། ཞེས་བྱུང་བ་འདི་ཁས་སྐྱུ་བས་སྐྱུ་བྱི་འགལ་པའི་བསྐྱུ་བ་འཛོམས་དཔུལ་པའི་གོང་དུ་རྒྱུ་རྟེན་
ལས་ངན་རྒྱུར་གིས་བདས་པའི་རྟུ་བ་ཆེག་གོར་བ་སྟེ། ཅུ་བར། སེམས་ནི་དམིགས་དང་བཅས་རྒྱུ་སྐྱུ་ལ། བསྐྱུ་འདྲ་མེད་པའི་སྐྱུ་ལས་འདྲུག་བཞིན། ཞེས་པའི་བར། ལུགས་འདྲར་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་དགྲ་
བཙུམ་དེ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་དུ། གང་སེམས་ནི་དམིགས་པར་བཅས་རྒྱུ་སྐྱུ་ལ། ལྟུང་ན་འདས་པའང་དགའ་བར་གནས། ཞེས་པ་དེ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་དང་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ་

[illegible]

རྒྱལ་ས་ཅི་བདེར་ནང་དུ་ཡང་དག་གཞི་ལ། །ཞེས་ཀྱང་བསྐྱེད་ལོ། །ད་ནི་འདི་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་བསམ་གཏན་ལྟ་བུ་ཞེས་སྒྲུས་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་ནི་དཔེ་དང་། མཛོན་པ་ནས་བཤད་པའི་བདེན་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ལམ་ནི་
 དཔེ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་གོང་གི་འབྲེལ་གྱིས་གྲུབ་ལ། ལུལ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་བདེན་འཛིན་ལ་བྱས་ན་ལམ་དེས་མགོ་གཏོན་པར་ཡང་མི་རུང་ལ། མི་བྱེད་ན་གོང་དུ། ལུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར། ལུལ་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་རྩད་ནས་ལྟོག་པའི་ཐབས་མི་སྲིད་དེ། ལུལ་ཡོད་པ་ཞེས་སྒྲུས་པ་འགལ་བས་དེར་བྱས་པར་གསལ་ལ། དེ་ལྟ་ན་ས་བོན་ལས་ཀྱང་བརྒྱལ་ཏེ་བག་ཆགས་མ་
 གྲུབ་ས་ན་སྒྲུར་བདེན་འཛིན་སྟེ་བར་བཤད་པས། དག་བཙུམ་པ་ལ་ཡང་བདེན་འཛིན་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱུང་པར་དུ་ལམ་དེས་བདག་འཛིན་ཕྱ་བ་མི་སྟོང་པར། མཛོན་པ་ནས་བཤད་པའི་རགས་པ་མཛོན་གྱུར་བ་སྟོང་པར་
 བཤད་རིགས་པར་ཐལ། ལུང་རིགས་དུ་མ་དང་སྒྲུར་གྱི་དཔེ་དོན་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ལན་དུ་བརྗོད་པ། སྐབས་འདིར་འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དཔེ་དང་། བདག་མེད་ཕྱ་བ་མ་རྟོགས་པར་རགས་པའི་བདེན་རྒྱུ་ཅན་
 གྱི་ལམ་དཔེ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་མོད། དེ་ལ་མཛོན་པ་ནས་བཤད་པ་ཞེས་ཁྱུང་པར་མི་སྒྲུར་ཏེ། མཛོན་པ་ནས་བཤད་པའི་བདེན་རྒྱུ་ཅན་ཅན་ཡིན་ན་བདག་མེད་ཕྱ་བ་མི་རྟོགས་པའི་བྱུང་པ་སྒྲུབ་མི་རུས་ཏེ། མཛོན་པ་ནས་བཤད་པ་

༡། །ལྷ་རྩེ་བདེན་བཞིའི་རྣམ་ཅན་སྒྲིམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གཅིག་གྱང་མི་སྤྲོད་པར་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས་ཞེས་སྒྲུལ་ན་བསྐྱེད་འཛིམས་གྱི་ཤོང་དུ་
 རྣམ་རྟོག་རྒྱུད་གིས་བདེས་པའི་རྟོག་ཅིག་དངོས་སུ་ཤོར་བར་མི་འགྱུར་རམ། བྱོད་གྱི་རྩོད་ཡིག་འདིར་འོག་དུ་ཡང་། ད་ནི་མངོན་གྱུར་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་སྒྲུན་པར་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏུན་གྱི་དཔེ་མཚུངས་གྱི་
 མདོ་ཅིག་གསལ་དུ་བཀོད་པའི་དགོངས་པ་ལྷ་རྩེ་མངོན་པ་ནས་དགྲ་བཙུམ་པར་སྒྲགས་ཤིང་འདིར་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེད་པ་བདེན་གྱུ་བ་དུ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་དེས་ལུགས་འདིར་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་
 དག་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤངས་ན་ས་བོན་ཡང་སྤངས་རིགས་པ་གང་ཞིག །ས་བོན་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་ཉོན་རང་དགྲ་བཙུམ་པས་བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་མ་སྤངས་པར་ཐལ་ཞིང་། ས་བོན་མ་སྤངས་པར་
 སྤང་པའི་རྣམ་གཞག་གཅིག་བཤད་ན་ཉམས་སྤྲད་པ་ཀུན་དུ་འབྱུང་པའི་སྒྲིམས་སྤངས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཉོན་སར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འཇུག་འགྲེལ་དུ་འཛིན་ཏེན་པའི་དྲང་སྟོང་དང་། ཅུ་བར་འདུ་གེས་མེད་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་
 དཔེར་བཀོད་པའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན་ས་བོན་སྤངས་ན་སྤྲུལ་སྟེ་བར་འགལ་ཏེ། གཞན་དུ་དགྲ་བཙུམ་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་ཚིགས་པ་ལས་འབྲས་སྟེ་བར།

ཞེས་སྟགས་ལུང་རིགས་དུ་མ་དང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་འདུས་པ་ལ་མ་བདེན་པའི་འདུས་བྱས་ནི་རང་སྟེར་མ་ཐད་ལུ་སྟགས་གྲངས་ཅན་པ་ལུ་བྱས་གྲང་མི་འདོད་དོ། །ཕྱིད་ཀྱིས་གྲང་འོག་དུ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་
 མ་མཐོང་བར་དུ་རྟག་བདག་སྤངས་གྲང་རུང་། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རོ་བོས་གྲུབ་པའི་བདག་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་ལུགས་འདིའི་སྟོང་ཉིད་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བ་དང་། དེ་མ་རྟགས་པར་རྟག་བདག་གི་འཛིན་
 པ་སྤངས་པའི་གང་ཐག་གཅིག་བཤད་པ་དེས་མཛོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཡང་རིགས་པ་མཆུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཕྱིད་བར་དུ་མ་འབྱེད་དགོས་པའི་རྒྱལ་ལུང་དང་སྐྱར་བ་ནི། ཤེར་འབྱུང་གི་འགྲེལ་པར། བདེན་
 པ་མཐོང་ནས་གྲོལ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སྟོན་དེ། རོན་དམ་བཤམ། ཀུན་རྫོབ་པོ། །བརྟག་པ་དང་པོ་ལྟར་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ལོག་པར་རྟག་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་མི་
 བཟོད་དེ་རིགས་པ་དང་འགལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོ་བ་ལྟས་གྲང་། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་ཡང་། ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲུད་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་སྟེན་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་
 ལྟས་སྟོན་ནོ། །དེ་བས་སྟོན་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་པ་བཀག་ལ་ཉལ་ས་བོན་ཅམ་དུ་གནས་པ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲུད་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོར་སྤང་བ་ལ་

ཨ
ཏ
བཏུབདུམ་ལམ་

༡༡། །བཤད་པས་བྱེད་ཅག་གིས་དག་བཅོམ་པ་ལ་སྒྱུར་བ་བོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་དང་མ་བསྐྱེས་པའི་རྩོན་ལུག་བདེ་བས་པར་གསལ་ཏེ། དཔལ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་བྱུང་པར་གསལ་བྱེད་ལས། ཉོན་མོངས་
ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤེད་པ་ཡང་བྱེད་ཅག་གི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད། ཅེས་པ་ནས། སྒྲུར་ཡང་ཆགས་པ་སྟེ་སྤེད་པས་སྒྱུ་རན་ལས་འདས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བཅོམ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
རྒྱ་གཞུང་རྣམས་ནི་ཆོད་མར་མི་བྱེད་པར་ངེས་ཏེ་སྟོན་པ་སུ་ཡིན་གྱུང་བརྟག་དགོས་པར་སྒྲུང་ངོ་། །མདོར་ན་ཅུ་པའི་བཤད་བྱ་བས་མ་གཏན་དཔེ་མ་བྱུང་གི་མདོ་ལས། དེ་གཅིག་དུ་དབེན་པར་སོང་སྟེ་ཆོས་དེ་དག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
ན་ཞེ་གནས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ངོ་། །ཞེས་པ་ནས། བདག་ནི་དག་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བར་བདག་ཉིད་གེས་སོ། །དེ་འཆི་པའི་ཆེ་བདག་ཉིད་སྟེ་བར་མ་ཐོང་ནས། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྩལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་སོམ་ཉིར་འགྱུར་
ངོ་ཞེས་གསུངས་པས་རྒྱ་བས་ཆོག་གསལ་དུ་དྲངས་པ་དང་། ཞེ་བ་ལྷས་འདིར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་རྣམས་གྱུང་འགྲིགས་དགོས་པ་ཡིན་ཡང་། ཞེས་ཅོད་ཡིག་འཇམ་དབྱངས་དགོངས་རྒྱན་ཞེས་པའི་མིང་གཡེར་པོ་ཆེ་ཅན་
འདིར་བཀོད་པ་འདིའི་དོན་ལྟར་ན། མདོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྟོང་བདག་མེད་སོགས་བདེན་རྣམ་ཅན་དེ་དེ་ལྟར་གོམས་གྱུང་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་མི་སྤེད་པའི་འཐད་པ་སྒྱུ་བ་དགོས་ཀྱི། རིགས་པས་འཐད་པ་མ་བསྟན་

བཏུབལམ་གྱི་སྒྲུར་

བར་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་བདེན་རྒྱུ་ཅན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བར་པ་མེད་ཅེས་སྐྱབ་པར་མི་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་དཔེ་མཁུན་གྱི་མངོན་ས་གསུངས་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་དེང་སང་བོད་དུ་བཞུགས་པའི་མངོན་འགྲུབ་ཞིག་ལས་
 གསུངས་པ་རྒྱམས་ནི་རྟོགས་པ་མ་བོད་པའི་དགྲ་བཙུམ་པ་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་པར་གསལ་ལ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཆད་ལ་སྐྱར་ནས་སྐྱར་འདེབས་མི་བཟད་པ་བྱེད་པ་གིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ།
 ཐེག་པ་དམན་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་གི་སྐྱེལ་ཡིན་ན། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བར་ལམ་མེད་ཅེས་བྱང་སེམས་གྱི་རྩ་ལྟར་དང་ཆོས་སྟོང་གི་ལས་རང་གིར་བྱས་པས་བསྐྱས་
 འཛོམས་གྱི་གྲོང་དུ་མི་འགོ་ན་སེམས་ཅན་སུ་ཡང་དཔྱལ་བར་འགོ་མི་སྟོང་དོ། །དེས་ན་མངོན་པ་ནས་བཤད་མ་བཤད་གྱི་བྱང་བར་སྐྱར་མི་དགོས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ཕྱ་རགས་གཉིས་སུ་བྱེས་ནས། ཐེག་
 དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པ་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་དག་གིས། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་བདེན་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ལམ་དེ་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་པར། རགས་པ་ཅམ་ལ་རྟོགས་སོ་སྐྱམ་དུ་བཟུང་ནས། དེ་དང་སྟོང་ཉིད་འགལ་བར་བྱས་
 ཏེ་ཚུན་པ་སྐྱབ་པ་དག་གི་ལམ་དེ་འདྲས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྟོང་མི་རྣམས་པར་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་སྐྱབས་འདིའི་དོན་ཡིན་གྱི། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་བདེན་རྒྱུ་ཅན་དེ་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པ་བདག་མེད་ཕྱ་བ་མཐོང་བ་རྒྱམས་

༡༡། ཁྱི་རིས་པར་ལོམ་པ་ལས་གོལ་ཞིང་། ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་དེ་དག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྩོད་པར་ཡང་མི་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། ། རིས་ན། བདག་མེད་ཐུ་རགས་ཕྱེས་ནས། རགས་པ་རྟག་གཅིག་རང་
དབང་བའི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བའི་ལམ་གོམས་པ་དེས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྟོང་མི་རུས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ། བྱེད་གྱིས་ལུལ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་བདེན་འཛིན་ལ་བྱས་ན། ལམ་རིས་མགོ་ཚུགས་པར་ཡང་མི་རུང་ལ། ཞེས་
བརྗོད་པ་དོན་མེད་དེ། བདག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་གྱི་ཞེན་ལུལ་སུན་འབྱེན་པའི་ཞི་གནས་གོམས་པས་ཉོན་མོངས་མཛོན་གྱུར་མགོ་ཚུགས་པ་ཅམ་སྟིང་ཅིང་། ས་བོན་མ་སྤངས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མཛོན་གྱུར་རྣམས་ཉམས་སྤང་པ་
སྟིང་དེ། བྱེད་གྱིས་གོང་དུ་དྲངས་པའི་ཉོན་ས་དང་བསམ་གཏན་དཔེ་མཁུ་གྱི་མདོ་སྟོགས་ལུང་དྲངས་པ་དེ་རྣམས་གྱིས་གསལ་ལ། དེར་མ་ཟད་མཛོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པར། འཛིན་རྟོན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བའི་ས་བོན་
ཉམས་སྤང་པར་བྱས་པས་མེ་ཞིག་འགོག་པ་ལ་བརྟུས་འགོག་པ་ཞེས་གསུང་པ་དང་། སྟོང་རྒྱས་འོད་སྤྱང་དང་རབ་བཟང་སྟོགས་གྱིས་བདག་དག་བཅོམ་པའོ་སྟུང་དུ་སེམས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མདོ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། ། བྱེད་ཅག་
གིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མཛོན་གྱུར་ཅམ་སྤངས་ཀྱང་ས་བོན་མ་སྤངས་པས་ཡང་སྟིང་འཕེན་བྱེད་གྱི་རུས་པ་ཡོད་པར་སྟུང་པ་ཁ་ན་བྱེད་བཞིན་བརྗོད་ནས་གཞན་ལ་ལྟག་ཆོད་སྟུང་པ་ཅམ་ལ་སེང་གའི་ང་རོར་མ་རྩོམས་གིག། རྩོད་

ཡིག་གི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་ས་བཅད་དུ། ཅོལ་ཆུང་བྱིས་པ་ལང་ཤོར་རམ། དུན་རིག་ཉམས་པའི་སེམས་གདུང་སོགས་གཞན་ལ་སྤང་བྱགས་ཀྱིས་རི་སྐད་སྐྱུས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བྱེད་རང་ལ་འཁོར་ན་མི་མཛེས་པས་བག་ཡོད་
 མཛོད་ཅིག །ཡང་འདི་སྐད་དུ། བྱོད་བྱིས་ས་བོན་ལས་བཟུལ་ཏེ་བག་ཆགས་མ་སྤངས་ན་སྤྱར་བདེན་འཛིན་སྟེ་བར་བཤད་པས། དག་བཙུམ་པ་ལའང་བདེན་འཛིན་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སུན་འབྱེན་བཛོད་པ་ནི་སུན་འབྱེན་
 ལུང་སྤྱང་དུ་ངེས་ཏེ། རྟེན་ཀར། བག་ཆགས་མ་སྤངས་ན་སྤྱར་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་སྟོས་འདུག་གི། བདེན་འཛིན་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་སྤྱར་བ་མེད་བཞིན་སུན་སྤངས་བདུ་བས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། དག་བཙུམ་པ་རྒྱམས་ཀྱང་ཡོད་
 ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་སྟེ་བ་མ་སྤངས་པ་ཡིན་པར་སྤྱབ་བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། དག་བཙུམ་པ་གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པ་སྟེ་བའི་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ནི་བྱེད་རང་གི་བློ་སྟོན་གཞན་ལ་བསྟོན་པར་བས་སོ། །དེ་ཅམ་དུ་མ་
 ཟད་དག་བཙུམ་པ་དེ་དག་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྟེ་བ་མེད་མོད་གྱི། གཉིས་སྤྱང་གི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པས་ཡོད་ལུས་ཀྱི་སྟེ་བ་མི་ཤེགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཡང་བྱོད་བྱིས་སྤྱར་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པར་
 བཀྲལ་། དེ་རྗེས་དག་བཙུམ་པར་སྤྱར་ནས་བཤད་པ་སོ་མི་བྱལ་པའི་རང་ཆུལ་དུ་སོང་ཞེས་པའང་གྱིན་སྟེ། སྤྱར་ཐེག་དམན་གྱི་ཤུལ་མཐའ་སྤྱི་བ་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འགལ་བ་སྤྱབ་པ་དག་ལ། གང་ཟག་གི་དོ་

༡༢། །པོ་ཉིད་སྟོང་པའི་བདག་མེད་ཕྱ་བ་མ་རྟོགས་པར་དུ་སྐྱེ་འདས་མི་ཐོབ་པར་བསྐྱབས་ནས། སྤར་ཡང་དམན་པའི་སྐྱེ་འདས་ཐོབ་ཀྱང་ད་དུང་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་དགོས་དྲེ། ཁྱེད་རང་འདོད་པ་ལྟར་སེམས་
 ཚུན་ཆད་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་དུ་སྐྱབ་པ་ནི་གིན་དུ་འབྲེལ་ཞིང་དོན་དང་ལུན་པ་གཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །མི་སྐྱབ་པར་སྤྱི་ཕྱི་འགལ་བའི་སྟོན་ཅི་ཡང་མེད་བཞིན་རིགས་པའི་འཐད་
 པ་མེད་པར་སུན་ཅི་སྟོན་དུ་སྐྱབ་པ་ནི་མཁས་པར་གྲགས་པ་དག་ལ་མི་མཛོས་སོ། །ཡང་རྩོད་ཡིག་དུ། ཁྱེད་ཀྱི་དྲི་ཀར། རྟག་གཅིག་རང་དབང་བ་དེ་འདྲ་མེད་པར་གེས་ཀྱང་དེས་ངར་འཛིན་ཕྱ་བ་མི་སྟོང་སྟེ་ཞེས་སྐྱས་པ་འབྲེལ་མེད་
 དུ་ཐལ། བཅོལ་པོས་ལམ་དེས་ངར་འཛིན་སྟོང་པར་འདོད་ཀྱི་ཕྱ་རགས་སྟེ་ནས་སྟོང་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ལོམ་གསུམ། འདི་ནི་རྩོ་རྩེའི་ཐུག་རི་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལན་མེད་ཅིང་། །ཁ་ལ་སྐྱབ་བཅད་བརྟུ་ཡང་བྱིན། །
 ཞེས་གསུངས་པར་ངེས་སོ། །དེས་ན་ཆེག་དེས་བདག་མེད་རགས་པ་བསྒྲུམ་པས་ཉོན་མོངས་རགས་པ་མཛོན་གྱུར་བ་སྟོང་ཡང་། ཕྱ་མོ་མ་སྐྱངས་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱངས་མོད། རང་ཉིད་རིགས་པའི་ལམ་ཅི་འདྲར་འགྲོ་རང་
 གིས་ཀྱང་མི་གེས་པར་ད་དུང་གསར་རྟིང་ཀར་འབྲུག་གི་མཁས་པ་དག་གི་དྲོད་ཆོལ་བ་ཁྱེད་ནི་ར་རོ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ལས་སུ་གནང་བ་ཁྱོལ་ལོ། །མདོར་ན་ངར་འཛིན་ཕྱ་རགས་སྟོས་པའི་དུན་པ་མཛོན་དུ་ཞོག་ལ།

མཛེས་པ་ལྟ་བུ་

དཔེ་དེས་འདིར་ཉོན་མོངས་སྟོང་མི་སྟོང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་རགས་པའམ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་བྱུང་པར་སྟོར་དགོས་པ་སྟེ་གཞན་དུ་ན། རྒྱལ་པོའི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ་
ཐོས་བསམ་གྱི་ཆོ་དཔེ་བརྟེན་དེས་མི་དགོལ་ན་རེ་དོགས་མཐུན་ཕྱིས་གྱི་གཡེང་བ་བསོལ་ནས་བཅས་པོ་ཞལ་འགྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཛོགས་པར་བྱ་ཞེས་གདམས་པ་མན་ངག་ཟབ་སྟོན་སུ་མཐོང་སྟེ། འཇམ་གྱིང་
མཁས་པ་ཡོངས་གྱི་རྩོད་པའི་ཆོང་བརྒལ་དུ་འགོ་བར་བགྱིད་པའི་ཆོས་མཐུན་གྱི་མཇེའ་བོ་ལགས་པས་སྟོང་གཏམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྟེས་བསྐྱབས་པའང་ཡིན་ནོ། །ཉ་ཉ། བཞེངས་སྟོན་མཁས་རྣམས་ཏིང་འཛིན་མལ་ལས་བྱོན། །
གཟིགས་སྟོན་རིགས་པའི་སེང་ཆེན་གངས་ལ་འཕྱོ། །གངས་དགར་ལྟན་པོའི་ཁོར་ཡུག་ཡུང་ཅམ་མཇལ། །གདིང་རྟོད་རྟོག་པའི་སྟོན་སྟེས་གང་དུ་བྱོས། །ཉ་ཉ། རྟག་ཆད་ཉམ་ངའི་རྒྱལ་ཏེར་གློང་དུ་བྱིང་། །རྣམ་མང་རིགས་པའི་
འབྲུལ་གྱི་ཞགས་པས་བཅིངས། །འགལ་འབྲུལ་རིམ་པ་སྟོང་གི་ལྟན་པོས་མནན། །མི་འགྱུར་གཡུང་དུང་རྟོ་རྟོའི་རྒྱ་ཡིས་བཏབ། །ཅེས་ཀྱང་སྐྱུ་སྟོན་མོ་ཞེས་ངོ་མཐོན་དུ་བརྟེན་པ་འདི་ལ་ལན་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། འཁོར་
གསུམ་ཞེས་པ་ལན་ཡང་དག་གང་ཡང་མི་ཐེབས་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ན། འདི་འདྲའི་ཐལ་ངག་ལ་རྟོ་རྟོའི་བྲག་རི་དང་འདྲ་བར་བསྟུགས་སྟེ། །ལ་ལ་སྐྱ་བཅད་བརྒྱ་ཡང་བྱིན་སྟོན་གྱི་ཆོ་བསྟོན་ཅན་འདི་ལ་མཚན་པ་ཞིག་སྟེ།

ཉལ་

༡༢། ལ་མོ་ལ་པོས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་བའི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཁོ་ནས་རར་འཛིན་སྤྱོད་བར་འདོད་པ་ལ། རར་འཛིན་ཕྱ་རགས་ཕྱེ་ནས་སྤྱོད་བར་མ་འདོད་ཀྱང་རུང་སྟེ། རིགས་པའི་ལམ་ནས་ལམ་དེས་
ཕྱ་བ་མི་སྤྱོད་བའི་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ལ། ལ་མོ་ལ་པོས་ཕྱ་རགས་མ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐལ་བ་དེ་འདྲ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ན། མཛོན་པ་ནས་བཤད་པའི་བདེན་ཆུང་ཙམ་གྱི་ལམ་བསྟོམ་པས་ཉོན་མོངས་རགས་པ་མཛོན་གྱུར་
ཙམ་ལས་མི་སྤྱོད་བར་བྱེད་ཅག་གིས་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ཡང་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལ་མོ་ལ་པོས་ལམ་དེས་རར་འཛིན་སྤྱོད་བར་འདོད་གྱི་ཕྱ་རགས་དང་མཛོན་གྱུར་དང་ས་བོན་གྱི་བྱེད་ཕྱེ་ནས་སྤྱོད་བར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། རོ་
རྩེའི་བྲག་རི་དང་ཁ་ལ་སྒྲ་བཅད་བརྒྱ་ཡང་བྱིན་པ་དང་། ཏ་ཏ་ཏེ་ཏེ་སྟགས་གྱི་ཚིགས་བཅད་ཀྱང་སྒྲར་བསྒྲེག་པར་རིགས་སོ། །དེར་མ་ཟད་གཞན་ཡང་ལ་མོ་ལ་པོས་རར་འཛིན་སྤྱོད་བར་འདོད་ན་ཕྱ་བ་སྤྱོད་དགོས་པར་དོན་གྱིས་
གྲུབ་པས་ཕྱ་རགས་ཕྱེ་ནས་སྤྱོད་བར་མི་འདོད་ཅེས་པ་ཡང་དོན་མེད་དོ། །ཚིག་འདི་དག་ཀྱི་ཀར། ལ་མོ་ལ་པོས་མཛོན་གྱུར་ཙམ་སྤྱོད་བས་གོལ་བར་མི་འདོད་བཞིན་ཐལ་བ་དེ་འདྲ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་ཆེར་བྱས་
ནས་དེའི་ལན་འདི་རྟུར་སྒྲུངས་ཏེ་བརྗོད་པ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། དེ་དང་ལན་འདི་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་མཛོན་གྱུར་ཙམ་སྤྱོད་བས་གོལ་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་ན། མཛོན་གྱུར་ཙམ་སྤྱོད་བས་གོལ་བ་

ཆོད་མ་དང་ཁས་སྤང་གང་གིས་མ་གྲུབ་པས་རྟགས་དེས་བསྒྲུབ་པུ་འགྲུབ་མི་རུས་ལ། བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པས་བདག་འཛིན་ཕྱ་བ་མི་སྤྱོད་བར་ཐལ་བ་འཕང་ན། ཕྱ་བ་མི་སྤྱོད་བར་ཁས་སྤང་གིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཆོད་མས་
གྲུབ་པའི་འཐད་པ་བསྟན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་གྱུར་སྤང་བས་གོ་ལ་ན་ཞེས་རྟགས་སུ་མི་བཀོད་ཀྱི། མི་རྟག་སྟགས་བརྟུ་རྟག་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱིས་གོ་ལ་བར་འདོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་མངོན་གྱུར་ཙམ་སྤང་བའི་དེ་
མ་ཐག་རྟུ་གོ་ལ་བར་ཐལ་བ་འཕེན་ཞེས་འདོད་ཀྱང་། ཐལ་བ་དེས་ཀྱང་ཁུབ་པ་ཁས་སྤང་དང་ཆོད་མ་གཉིས་ཀས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་འདྲ་འོག་རྟུ་རྟུ་བར་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་སྟགས་གྱི་
དོན་དང་འབྲེལ་དཀའ་བ་སྟགས་གྱི་ཕྱིར་རོ། །དེང་སང་ཆོས་གྱའི་མ་ཁས་པ་རྣམས་གྱིས་རྩོད་པའི་ཁ་འུད་འདི་འདྲ་མཐོང་ཆོ་ག་ཞན་ངོར་ཉམས་མཚར་ཙམ་གྱི་ཆོད་མིན་ན་གདིང་དྲོད་སུས་ཀྱང་རྟོགས་སྤྱ་ཞིང་ཕྱ་བ་ཆེན་པོའི་
གདམས་པ་ཡང་དེ་ཆོས་མན་ངག་ཟབ་མོར་མཐོང་བ་བཞིན་དེ་ལྟར་མཛོད་ཅིག། རིགས་པ་སོང་ན་ཅད་ཁམ་མེད་ཀྱང་མཛེས། རིགས་མཆོན་རྟུ་ལ་ན་དཔའ་སྐད་བརྟོན་ཀྱང་མཚངས། །ཁ་ཤོམ་འབྲུག་སྤྱ་འདྲ་བ་འབྱེན་པའི་རྟེན། །
ཐལ་ངག་ལའོར་གསུམ་སྤྱོད་པའི་བྲག་ཆར་ལྷོས། རིགས་པའི་ལན་ལ་སྤོབས་པ་བརྟན་གྱུར་ཅིང་། །སུན་འབྱེན་ཆོག་གི་མཆོན་མང་བསྒྲུན་རུས་ཀྱང་། །སྐབས་སུ་མ་བཟུང་ཅི་ལ་གཏམ་མི་སྤྱ་བ། །འདི་ཡང་ཡ་རབས་རྟུ་ལ་དང་།

༡། །མཐུན་མིན་ནམ། །ཞེས་ཀྱང་སྒྲུབ་སྟེ། །ཡང་ཁོང་གིས་བརྗོད་པ། རྒྱ་འགྲེལ་དག་དུ་ཡང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐོང་བ་དག་བཅོམ་ལ་སྦྱར་བ་ཅུ་བའི་གོང་འོག་གི་འབྲེལ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྗེ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པས་རི་བཞིན་རང་ལུགས་སུ་མ་མཛད་དེ། །ལུང་རྣམས་ནི་སྒྲུ་རི་བཞིན་ཡིན་མིན་དཔྱད་པའི་གཞི་ཡིན་ཞིང་། དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཐར་དད་པའི་འཇུག་འོགས་སུ་གཞན་གྱི་
ཆོག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ལུང་ཙམ་སྒྲུབས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་མངའ་བས་ཞེས་གསུངས་མོད། རང་ལྟ་ལ་ཞེན་ཆེ་བས་མཁས་པའི་གཞུང་ལམ་ཆེན་པོར་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་གོམ་པ་
འདོར་བར་ག་ལ་སྟོ། །དེས་ཀྱང་གཞུང་མང་པོས་བཤད་ཐེར་པ་ཡང་སྒྲུབ་ཕྱེད་དུ་མི་ཆེ་སྟེ། འོན་ཅུ་གེས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དུ་འགྲེལ་རིགས་པར་ཐལ། ཆོག་གསལ་ལ་ལས། སྦྱོར་བའི་དག་རྣམས་པར་རྗོད་པར་
ཕྱེད་པ་འདི་ནི་འགྲེལ་པ་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཞེན་ཐེར་པ་ཕྱོགས་སྦྱར་བའོད་པའི་ཕྱིར། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཀྱང་ཉན་རང་རིགས་དེས་སྦྱང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ལུགས་སུ་འགྲེལ་རིགས་
པར་ཐལ། རྒྱ་འགྲེལ་པ་ལ་མོ་ཆེས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་གཞན་དུ་ཡང་། རན་པ་མང་པོས་སྒྲུབ་ཀྱང་མཁས་པ་རང་ཉིད་ལེགས་པའི་ལམ་དུ་སོང་། ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པར། བལ་མོ་ཆེན་མི་རྣམས་ནི། དམ་པ་མ་

བཞུགས་པའི་ལམ་ལྟར་སྟོན་པ་

ཡིན་ཕྱོགས་ཡོངས་འཛིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མང་པས་འགྲུབ་ན་ཆགས་སྒྲུབ་གི་དུག་ཚུའི་རྒྱ་མཚོ་དུག་གིས་བརྒྱབས་ཏེ་དགྲེས་དགུར་རོལ་ཅིག །ཡན་ལག་འདི་དག་སོགས་ཀྱི་དོན་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་ནང་མི་མཐུན་པར་བཤད་པ་
 བརྟེན་ངས་རྒྱན་པོས་ཁྱེར་བ་བྱད་དེ། བྱི་མ་བརྒྱམ་དུས་སྒྲ་མ་བརྟེན་པའི་དུན་དབང་ཆེན་པོའི་ཉེ་གནས་ནི་རྟེན་ཕྱེད་གྱི་གདོན་དུ་གོར་མ་ཆག་གོ། །ཁོ་ན་རེ། སྒྲེས་བྱ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ན་དུས་མཉམ་པའི་བདག་འཛིན་དུ་མས་དངས་
 པའི་སྟེན་པ་ཡོད་པར་འགལ་བེད། བདག་འཛིན་དང་སྟེན་པ་མཛོན་གྱུར་བར་མ་དེས་པས་འདིར་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་མོད། ཕྱེད་ཅག་ལུགས་འདིར་གྱུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཁས་སྤངས་པས་དེ་ལྟར་སྟོན་བརྟེན་པ་མཁས་པའི་
 མདུན་སར་དོ་ཆ་སྤངས་པ་སྟེ། ལུང་ལས། ཡིན་དང་དང་པོ་གསལ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། དེས་ཆོག་མེད་པར་གལ་བའི་རིགས་པ་གིང་རྟ་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདོད་དགོས་པས། དེ་ལྟར་འཛིན་སྤངས་མི་འདྲ་
 པའི་རྟོག་པ་གཉིས་མཛོན་དུ་འགྱུར་བ་རིག་ཕྱེད་བདག་པོས་ཀྱང་བརྟེན་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཏུང་སོ་མེད་པའི་འཆལ་གཏམ་སྟེང་བར་སྟེལ་བ་འདི་དག་ཁོ་པོ་ཅག་དལ་འབྱོར་རྒྱུད་གཞོན་པའི་རྒྱུར་སོང་ངོ་། །འདི་སྐད་དུ། དག་
 རིག་ཤོགས་ཀྱི་སྤྱང་བ་མི་བརྟན་པས། །བསྐྱུ་མེད་མཚོག་གསུམ་བདེན་པས་བྱུར་མཛོད། །བགྲང་ལས་སྟེ་པོ་ཆགས་སྒྲུབ་གཅོང་རོང་དུ། །བསྐྱུར་ན་སྟག་བསྟེལ་བཟོད་མེད་བརྟེན་པར་རིགས། །ཞེས་ཀྱང་སྒྲུལ་སོ། །ཞེས་བརྟེན་

81. $\frac{1}{2} \times \frac{2}{3} = \frac{1}{3}$

༡༩། །པ་འདི་ལ་ལན་བརྒྱེད་པ། རྒྱ་གཞུང་དུ་མར་མ་བཤད་ཅེས་བརྒྱེད་རྒྱ་མ་རྒྱེད་ནས། རྒྱ་གཞུང་ཚུ་མ་པའི་པར་ཆེན་དེ་རྒྱ་མས་ཀྱིས་ཅུ་པའི་གོང་འོག་གི་འབྲེལ་དང་འགལ་བ་མ་མཁུན་པས་དེ་དག་གི་ལུང་ཅམ་
རྒྱ་བས་སུ་མི་རུང་བར་ཁས་བླངས། དེ་དག་གི་ལུགས་བཟུང་ན་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་བཟུང་བར་གྱུར་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་ཅིང་། པར་ཆེན་མང་པོའི་གསུང་གི་ཕྱོགས་བཟུང་ན་རན་པ་མང་པོས་རྒྱས་པའི་
ཕྱོགས་བཟུང་ནས་ཆགས་སྤང་གི་དུག་རྒྱུའི་རྒྱ་མཆོ་དུབ་ཀྱིས་བརྒྱབས་ལ་དགེས་དགུར་རོལ་ཅིག་ཞེས་དོན་གྱིས་འབང་། ཡང་ཞེན་ལྟའི་དབང་གིས་མཁས་པའི་ལམ་ལ་མི་སྟོ་ཞེས་བརྒྱེད་པ་སྒྱིར་དེ་ལྟར་ལོས་ཡིན། ཡང་ལན་
ལག་འདི་དག་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་རྒྱ་འབྲེལ་དང་མ་མཁུན་ཅོ་ཞེས་གཞན་ལ་སྟོན་བརྒྱེད་པ་བརྒྱེད་ནས། རྒྱ་བས་འདིར་རྒྱ་འབྲེལ་མང་པོས་བཤད་ཀྱང་རྒྱ་བ་བྱེད་དུ་མི་ཆེ་ཞེས་རང་ཆོག་སྒྲ་བྱི་འགལ་བ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་
འདི་ཅི་ཞིག་ །གང་དུ་སོ་མེད་པའི་འཆལ་གང་མ་ཞེས་པ་ཡང་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་བསམས་ནས་རྒྱས་པ་རྟོག་ཅིག་ །ཡན་ལག་འདི་དག་སོགས་ཀྱི་དོན་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྒྱ་མས་ཀྱི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་གང་གི་ཕྱོགས་བཟུང་
ཡང་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་། སྟོན་འདྲུག་ཅུ་པའི་དགོངས་པར་མཁུན་གསལ་ཆེ་བ་བཟུང་གི། ཤེར་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལ་སྒྱིར་འགལ་བ་ཡོད་པར་ནི་མ་རྒྱས་སོ། །ལུང་དོན་རིགས་པས་དཔུང་ནས་རིགས་པས་འབྲང་བ་

५३५

ཡང་དག་པ་མཐོང་ན་རིགས་པ་དབང་བཅོན་དགོས་པར་བཤད་པ་ལྟར་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་ནས་དབྱུང་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིམ་བྱ་གཅིག་གི་ཀྱང་ན་དུས་མཉམ་པར་བདག་འཛིན་རིགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མས་
 དྲངས་པའི་སྒྲིད་པ་ཡོད་པ་འག་ལ་ཞེས་པ་མཛོན་གྱར་པར་མ་དེས་པས་སྒྲིན་དེར་མི་འགྱུར་ཟེར་བ་ཡང་ངའོ་སྒྲིམ་པའི་འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྒྲིམ་དེས་དྲངས་ནས་བདག་བདེ་བ་དང་འབྲུང་པར་བྱ་སྒྲིམ་པ་སྟགས་གྱི་སྒྲིད་པ་སྒྲིམ་བ་དེ་ལས་
 ཉུག་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟགས་འཛིན་ལྟ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ག་ཞུན་གྱིས་དྲངས་པའི་སྒྲིད་པ་དུ་མ་མཛོན་གྱར་དང་བག་ཉལ་གང་ཡང་ཡོད་དཀའ་འོ། །མཛོན་གྱར་ཞེས་མ་སྒྲིམ་གྱང་མཛོན་གྱར་ཡིན་པར་དོན་གྱིས་གོ་སྟེ་ཉོན་
 མོངས་པའི་མིང་ག་ཞུང་རྒྱུ་མས་སུ་བཤད་པ་དག་ལ་མཛོན་གྱར་པའི་བྱུང་པར་རེ་རེ་ནས་སྒྱར་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་བག་ཉལ་བཟོད་པའི་སྐབས་ཡིན་ན་བག་ཉལ་ཞེས་དམིགས་བསམ་པ་ཏེ་ཟོད་པར་བྱེད་དོ། །བྱེད་
 ཅག་གུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་འདོད་པ་ལྟར་ན། ཡོན་དང་སྟགས་གྱི་དོན་ལྟར་གིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ག་ཞུང་བཞིན་འདོད་དགོས་པས་འཛིན་སྒྲངས་མི་འདྲ་བའི་རྟ་ག་གཉིས་མཛོན་གྱར་ཡོད་པ་ཆངས་པས་གྱང་བསྒྲིག་མི་རུས་ཟེར་ན་
 ཡང་གུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་དུ་མ་ཟད་ཆོགས་དུག་གི་གེས་པ་ལ་འང་འཛིན་སྒྲངས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མཛོན་གྱར་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་སུས་གྱང་མི་ཁྱེགས་མོད་བཀག་དོན་གྱང་མིན་ལ། དེས་བདག་འཛིན་རིགས་མི་འདྲ་བས་

མ
པ
འདྲེན་གསུམ་
ཡི

༡༡། །དངས་པའི་མེད་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་ཡན་ནོ། །རྟོག་པ་གཉིས་ཞེས་པའི་རྟོག་པ་འདི་དོ་བོ་ཉིད་རྟོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་དུ་མ་མཛོན་གྱུར་པ་
དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པར་རུང་གི་རིགས་མཐུན་གཉིས་ལྟན་ཅིག་མི་སྟེ་བར་གཞུང་རྒྱལ་ས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ལ། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྱག་སྒྲ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཆར་འདུག་པ་མེད།
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱིང་། འདི་དག་གིས་སྐབས་ཀྱི་དབྱུད་བྱ་ལ་ཡན་གཞོན་ཅི་ཡང་མི་འདུག་གོ། །དོན་ཆུང་དུ་འདི་ཐད་རིགས་པས་དབྱུད་པ་བྱས་པ་ཙམ་ལ་ཆགས་སྒྲ་དེ་ཙམ་སྟེ་དོན་མི་འདུག་གྱིང་། སྟེ་བར་ཉིད་ཀྱིས་
གཞིགས་དུས་དེ་ལྟར་ལོས་ཡིན་ཏེ། ཞི་བརྟུ་སདྲཱི། ཡང་ཁོང་གིས་བཀྲལ་བ། འཇིག་ལྷ་ལྷ་མོས་དངས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་མེད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཅི་སྟེ་ཡོད་ཅེས་བསྟོན་འདིར་མོད། རྟོགས་སྐས་
ནམ་མ་ལངས་པར་དགག་པའི་ཉི་མ་སྟེ་བའི་ངང་རྒྱལ་མཆོན་པ་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་མཛོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པར་འདོད་གྱིང་། མེད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་བྱབ་ཅིང་། སྟོན་མེད་པའི་ཆགས་བཅས་ཀྱི་
དགྲ་བཙུམ་པ་འདོད་པའི་ལུགས་མིན་པས་ལེགས་པར་རྟོག་ཅིག །ཡང་དེ་མ་ཐག་དུ་ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བའི་རྒྱལ་འདི་ལྟར་སྐས་ཏེ། བ་རོལ་བོས་འཇིག་ལྷས་དངས་པའི་མེད་པ་ཡོད་པར་མི་འདོད་ཅེས་རྒྱས་

བཀྲལ་ཡན་གྱི་སྟོན་

གངས་པ་པོ་ཆེ་བསྒྲགས། རྒྱལ་མེད་ཀྱི་འཕྲོངས་ཕུང་པའི་རྟགས་ངན་བརྗོད་བ་སྟེ། མཛོད་དུ་འཛིག་ལྟའི་རྒྱ་དང་རྒྱ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱ་རྒྱལ་བཞི་བཅུ་བཤད་བ་དང་། རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀུན། །ཞེས་དང་། མོངས་
 ལས་ཐེ་ཆོམ་སྟགས་མཐོང་ཐོས་མེད་པའི་བབ་ཅོལ་ལོ། །རྒྱལ་གྲོལ་ཐོབ་པ་ལ་སངས་རྒྱ་དགོས་ན། ཉན་རང་གི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་དང་། མི་སྒྲོལ་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་མེད་པར་ཁས་ལོངས་ལ་བུང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་སྒ-
 རགས་བགྲོལ་དེ། ཡལ་འདབ་ལྟ་པའི་ལྷག་ཐུན་རྒྱབ་དུ་བསྒྲོལ་དེ་སེམས་མེད་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ལ་ཅི་བདེར་རང་སོང་ཞིག །བྱིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་དུ་སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་དང་དུག་དང་རྒྱལ་གྲངས་སྒྲོས་བརྟན་
 དུ་འདགས་པུངས་མོད། འདིར་ཁྱེད་ཅག་གིས་ལོག་རྟག་སྒྲུ་མའི་འཕྱལ་ལས་ཕུང་པའི་སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་བརྒྱད་བ་དེར་བྱོན་ལ་སྒྱུད་བུ་ནམ་མཁའི་པརྟོ་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྒྱུད་པའི་ངེས་པ་ལྟ་ལྟན་དུ་བཞུགས་ཤིག།
 ཉན་ཐོས་སྟེ་བས། ཉོན་པས་ཀྱང་དུམ་པ་སྒྱུང་པར་འདོད་པས་རྒྱལ་གྲོལ་མ་ཐོབ་པར་སྒྲུབས་ཤིག། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་བ་ལ་རྩོད་པ་མེད་ཅེས་ཤེར་འབྱུང་གི་འདོད་པ་ལྟར་ཡང་དངས་ཐེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོད་
 ལ་ཚོ་ལ་པའི་རེ་ཐག་ཆད་མོད། བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། མ་བརྒྱམས་བཞི་མཚན་ཡིན་གྱི། །བརྒྱམས་ནས་ལྟོག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་མཐུག་རྫོགས་ཁུལ་ཞིག་བུ་དགོས་པར་སྒྱུང་མོད། ཉོབས་ལྟན་འོ་མ་བསྐྱབ་པའི་

Handwritten: 24.11.20

༡། རང་བཞིན་མི་འདོད་པོ། ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ལན་བརྗོད་པ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་སྟེང་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་བྱུང་ཅིང་། དེ་རྒྱུད་ལྟན་ལ་དག་བཅོམ་མི་སྟོང་པར་བྱེད་འདོད་པ་བདེན་མོད། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་སྟེང་པ་མཛོན་གྱུར་བ་དེ་ཞིག་སྤངས་ཀྱང་། གང་ཟག་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟས་དྲངས་པའི་སྟེང་པ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་འགྲེལ་པའང་མཐོང་བས་ན། དེ་ལྟར་ན་གཞུང་རྒྱ་པ། སྟེང་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་གསུངས་པས་གཞོད་ལ། དེར་ཡང་མཛོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་བྱུང་པར་སྒྱུར་རོ་སྒྲུམ་ན། མཛོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞེས་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་རྒྱ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། མིན་ན་གང་ཟག་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟས་དྲངས་པའི་སྟེང་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྟེང་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་སྤགས་ལ་འགྲུབ་པོ། མཛོན་པ་ནས་བཤད་པའི་བདག་འཛིན་རགས་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཞེས་བྱུང་པར་སྒྱུར་པར་འདོད་ན། སེམས་ཅན་བམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལྟན་སྟེས་སུ་མཛོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་འགྱུར་དེ། འཇུག་པ་ལས། འདི་ནི་རང་འཛིན་རྟེན་དུ་འང་མི་རིགས་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། སྟོན་གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་

पञ्चमः अक्षरः

མཐོང་བས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐུག་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་མི་སྒྲོང་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་རྒྱ་ཅན་མིན་པའི་ཉོན་མོངས་འདྲོད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་ན། རྒྱ་བས། ཉོན་མོངས་སྒྲོན་རྒྱམས་མ་ལུས་འཛིག་
 ཚོགས་ལ། །ལྷ་ལས་ལྷ་བར་སྒྲོ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ནས། ཞེས་དང་། འདྲུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ། ཉོན་ཐོས་རྒྱམས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བའི་བྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་བཟུང་ཏེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་
 འགལ་ལོ། །ཡང་པ་རེ་ལ་པོས་འཛིག་ལྷས་དྲངས་པའི་མེད་པ་ཡོད་པར་མི་འདྲོད་ཅེས་སྒྲུབ་པ་ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་དང་། ལྷས་མེད་ཀྱི་ལྷས་གཏམ་བྱས་པ་དང་། མཛོད་ཀྱི་ལྷ་ལྷས་བཤད་རྒྱལ་མ་མཐོང་བའི་བབ་
 ཅོལ་ལོ་ཟེར་བ་ནི་དོན་མེད་པའི་བབ་ཅོལ་ཁྱེད་རང་གིས་སྒྲུབ་པ་སྟེ། མཛོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྷར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་ལ་འཛིག་ལྷས་དྲངས་པའི་མེད་པ་མེད་པར་འདྲོད་པའི་བྱིར་རྒྱལ་བ་ཅི་སྟེ་
 མེད་ཀྱི་འཛིག་ལྷའི་རྒྱ་དང་རྒྱ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་བཤད་པ་དང་། རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་། ཞེས་དང་། མོངས་ལས་ཐོ་ཚུལ་དེ་ལས་ནི། །ལོག་ལྷ་དེ་ནས་འཛིག་ས་ཚོགས་ལྷ། །ཞེས་སོགས་གོ་རིམ་བཤད་
 པ་དེ་ལྷར་ཡིན་གྱུར། ཁྱེད་ཀྱི་ཞེ་འདྲོད་ལྷར་ན་འཛིག་ལྷའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་འཛིག་ལྷ་སྒྲུངས་པས་མི་སྒྲོང་བར་གྱུ་བ་ལ། ལྷ་མ་སྒྲུངས་ན་འབྲས་བུ་འཛིག་ལྷ་ཡང་མི་ལྷོག་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལྷ་བ་

༡༡། །མཐོང་ཡང་ཉོན་མོངས་མི་ལྷོག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་བས། རང་གིས་ཀྱང་བདག་མེད་ཕྱ་རགས་ཕྱེ་བ་སྟགས་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པའི་ཀུན་མོངས་རྣམས་ལ་འང་མདོ་དང་
བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་གིན་དུ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་ཐར་པ་ལ་གོགས་ཕྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ལྷོག་མི་ལྷོག་དཔུང་
པའི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །རྣམ་གྲོལ་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ་སངས་རྒྱ་དགོས་པར་སུ་ཞིག་གིས་ལས་སྤངས་པ་ཡིན། འབེན་མེད་པའི་མདའ་གང་དུ་འཕེན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྱ་བ་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཁོ་ན་གོམས་པས་ཉོན་མོངས་
ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་བདག་ཅག་གིས་འདོད་དེ། ཕ་སེས་ལས། ཉང་དང་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དག་ལ། །བདག་དང་བདག་གི་སྐྱམ་ཟད་ན། །ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་ཟད་པས་ན་སྒྲིབ་ཟད། །
ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་གྲོལ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པ་ལ་སངས་རྒྱ་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་སྤྱུ་མ་ལས། དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར། །ལྷ་ངན་འདས་པ་མི་འཐོབ་སྟེ། །འོད་དང་འོད་ཟེར་
སྤངས་ནས་ནི། །ཉི་མ་བལྟ་བར་མི་རུས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཉོན་རང་གི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལུང་པོ་ལྷ་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་མེད་པར་ལས་ལོངས་ལ་ཞེས་སྟགས་བརྒྱལ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ལས་ལེན་དགོས་

ད་རིགས་པའི་འཕུལ་ཅན་མ་ལུ་ འཕུལ་མེད་ཀྱི་ཚིག་འཕུལ་སྒྲུབ་པ་ལ་དགའ་བ་ནི་དལ་བ་དོན་མེད་པས། འོག་དུ་འཕོར་བ་དབྱིངས་སྒྲོལ་གྱི་སྒྲིང་པོར་བགྱང་བར་བསྒྲུལ་བ་ལྟར།
 བྱིད་རང་གིས་ཀྱང་དོན་དེ་ཅམས་སུ་བསྒྲུར་ན་ལེགས་པར་མཛོན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ་འགྲོལ་ཚུལ་ལུགས་ལ་མངའ་བ་བཞིན། ལོར་དུ་ཉིད་རང་གིས་བཀྲོལ་བེན་པ་ལགས་པས། ལལ་འདབ་ལྷ་པོའི་ལྷག་ལྷན་
 ལྷ་པོ་དུ་བསྒྲོལ་ལམ་མ་བསྒྲོལ་ཀྱང་ཚིག་ལ། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་སྒྲོན་མེད་རང་སྒྲོམ་བསྒྲུན་པ་དེ་དག་གི་གྲུལ་དུ་བཞུགས་ནས། ཉེན་འབྱུང་གི་སྒྲུང་བ་ལས་ཡན་གར་དུ་གྱུར་བའི་བདེན་སྒྲོང་ནམ་མཁའ་པོའི་པདྨ་རྒྱུ་
 ལོངས་སྒྲུང་དེ་དེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་སེམས་ཅན་དུ་བཞུགས་སེག། ཉན་ཐོས་སྒྲེ་པས། ཉེན་པས་དུམ་མེད་བར་འདོད་པ་ནི་ལོག་རྟོག་ཡིན་ལ། ལྷག་བཅས་དག་བཅོམ་རྒྱུ་ལ་ལུས་ཀྱི་དུམ་མི་མེད་པར་གཞུང་རྒྱུ་ལ་
 བཞད་ཅོང་སེམས་མ་འགག་པས། གསུམ་འདུས་པའི་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་ཚིགས་བརྒྱད་གནས་ཀྱར་བའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲུ་ཚིག་གྱི་དབྱིངས་ལས་
 ཉུག་དུ་གཞོལ་བ་མེད་པས་ཚོར་བ་རང་མཚན་པ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ། མདོར་ན་ཐ་མལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་པོ་ལྷ་ལྷ་ས་ཡིན་པར་ཟག་མེད་གྱི་ལུང་པོ་ལྷ་མཐར་ལུག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་

མ
ཏུ
ལྟར་དུག་ལན་

༡༡། །པས། ལུང་པོ་དག་ལས་རབ་རྟུ་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བ། །ལམས་རྒྱུ་ལས་དང་མི་ལྟན་པ་ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཀྱི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་ཞེ་འདོད་དང་མཐུན་པར་ཐ་མལ་པའི་ལུང་པོ་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་གྲུལ་རྟུ་མར་བཞག་ནས་གང་ཟག་རང་རྒྱུད་པ་གཅིག་རྟུ་འཛིན་པ་དེ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ལས་ཐྱིན་ཅི་ལོག་རྟུ་འཕྱར་བས་ན། བདག་ཅག་རྒྱུ་ལས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་མི་སེམས་གནས་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟུ་འདོད་པས་ན། ཐ་སྙད་རྟུ་ས་པོན་སྟུ་གྱར་གནས་གྱུར་པའི་ཆོན་ས་པོན་འགག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱི། ས་པོན་ད་རྟུང་མ་འགག་ཅེས་སྟུ་ཀྱང་མི་སྟུ་བ་ལྟར། སེམས་འགག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟུ་མཛོན་རྟུ་གྱུར་ཅེས་འདོད་པས། སྟོན་པས་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་མ་ཐོབ་ཅེས་སྟུ་བ་ལྟ་ཅི། བསམ་པ་ཅམ་ཡང་མི་བསྐྱེད་དོ། །ཁྱོད་གྱིས་ནི་སེམས་མ་འགག་པ་གང་ཟག་པལ་པ་རྒྱུ་ལས་དང་མཐུངས་པར་ཁས་ལེན་པས་སེང་ལྡེང་གི་ཆོལ་པ་ཐུག་པ་སྟགས་ལ་གསུམ་འདུས་པའི་རེག་པ་ལས་ལྷུང་པའི་རྟུ་མ་ཡོད་པ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པར་ཁས་ལོངས་ལ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་མ་ཐོབ་ཅེས་སྟུ་སྟོབས་ན་སྟོས་ཤིག །དོན་དམ་བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་བ་ལ་ཤེར་འཕྱར་གི་ལུང་གིས་སྟུ་བ་ཅི་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་པའི་བཀའ་དང་ཤིང་རྟུ་ཆེན་པོའི་གཞུང་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་དོན་བཞིན་རིགས་པས་གྱུ་བ་ཐེན་པའི་ཐྱིར་ཡང་སྟུ་བ་མི་དགོས་སོ། །བདག་ཅག་ལ་རྟོལ་པའི་རེ་ཐག་ཆད་པར་ཁྱོད་གྱིས་ཐུགས་སྟོན་མཛད་རུང་རྟོལ་པའི་རེ་

བཀའ་ལན་གྱི་སྟེང་

ཐག་ཚད་པ་ཞིག་གིས་བཀལ་བ་མི་སྤྲོད་མོད་ཀྱང་། བཀལ་བ་ལ་དོན་ཚུང་བར་གཤམ་ནས་བཏང་སྒྲོམས་སུ་བྱེད་པར་འདོད་ན་ཡང་། སྒྲོམས་ལྟ་འོ་མ་བསྐྱབས་པའི་ངང་ཚུལ་མི་འདོར་བའི་དཔེ་བཞིན་དུ་སྤང་ཡང་ཚུར་དེ་ཉིད་
 ཞེན་པོ་རུས་ཅམ་གྱིས་མ་ཡིན་པར་ཚུད་པའི་ཆོག་འདི་འདྲ་མཐོང་ཆོ་རྒྱལ་བའི་རེ་ཐག་ཚད་པ་འཕར་ཞོག །ལན་གྱི་སྒྲུབ་མང་པོ་ལ་ངང་གིས་སྒྲོབ་སྒྲེད་པའི་རྒྱ་བྱེད་པར་འདུག་ཀྱང་སྒྲུབས་དོན་ཅམ་ཞིག་མདོར་བསྐྱབས་ནས་སྒྲུས་
 པའོ། །ཡང་ཁྱི་ཀར། བྱེད་པར་གང་ཡང་མ་སྒྲུར་བར་སྒྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་ཅུ་བར་བཤད་ཐེར་མོད། ཆོག་གི་འབྱུམ་བསྐྱན་པར་འགྲེལ་བ་བྱེད་པའི་བཅའ་བྲིམས་དེ་བྱོད་གྱིས་ཀྱང་བཀལ་ལ་རང་ཆོག་ཀྱང་སྒྲུན་
 སྤངས་མོད། བྱོད་གྱིས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྤྲོད་པ་འདི་ངར་འཛིན་གྱིས་བསྒྲེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་ཅི་ལ་སྒྲུར། རིགས་པའི་རྒྱལ་པོས། དེས་ན་ངན་པའི་སྒྲུན་པས་བྱུང་། ཅེས་གསུངས་པ་ཁོ་ནའོ། །དག་
 བཅོམ་དམིགས་གྱིས་བཀར་བས་དེ་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྤྲོད་པ་ཞིག་ཐོན་ཞིང་། དེ་ལ་ངར་འཛིན་གྱིས་མ་བསྒྲེད་པ་ཞིག་ཡོད་པའང་ཆོག་འོག་མས་གཤམ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འགལ་མོད། ད་དུང་ངོ་ཚ་པོར་ཏེ་སྒྲུས་པ། སྤྲོད་པ་ཉོན་
 མོངས་ཅན་མིན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་བསྐྱན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྤྲོད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཅི་ལ་སྒྲུན་ཏེ། ཆོག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེའང་དོགས་སེལ་དང་དཔེ་སྒྲོན་དུ་སྤང་ནས་ཅི་སྒྲེ་མོད་ཅེས་པའི་དམ་བཅའི་ཆོག་ཅམ་ཞིག་

མ
ཏ
ཏ
ཏ
ཏ

༡། །བསྐྱེད་ཀྱི། ཡོད་རྒྱ་ཅི་ཞིག་ཡིན་དང་ཡོད་པའི་གཏུན་ཚིགས་གཉིས་ཀ་ཉམས་པའི་ངག་འབྲེལ་མེད་དེ་འདྲ་སྒྲིབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས་འབྱུང་བ་གནས་མེད་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་གཏིང་ནས་ཞེ་སྒྲིབ་གིས་ཡོད་དགུགས་པའི་རྒྱ་རྒྱལ་ལས་འབྱུང་དེ། འདྲེན་བྱེད་དམར་ཉིག་གོ་བྱོགས་སུ་གཡོ་ཞིང་རྒྱུང་པས་བྱོ་བརྒྱུང་བའི་སྒྲིབ་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུང་འབྲོད་བྱེད་ཅིང་། ཁོ་བོ་ཅག་བདག་ཆ་བ་མེད་པར་གྱི་མ་ཞེ་སྒྲིབ་མི་བཟང་པའི་གཏོན་གྱིས་བརྒྱུམས་པ་འདི་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་བཞེན་གྱིས་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་དགོ་འདུན་གྱིས་ཆང་བ་བསྐྱེད་དེ་སྒྲིབ་པའི་གནང་བ་སྒྲིབ་པ་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་དོ། །དེ་ལྟར་འད་བསྒྲིབ་དོར་གྱི་རྒྱན་ལྟ་བུར་མོས་པས་བརྒྱག་པར་བྱ་སྟེ། བ་རོལ་པོས་ཁོ་རང་ལ་གྲགས་པའི་ཉོན་མོངས་སྟེད་པ་མེད་ཅེས་པ་ལ། སྟེད་འདི་ཞེས་བཀར་དེ་ཁྱོད་གྱིས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། ཀུན་སྲོངས་བཞེན་ཞེས་པ་རོལ་པོ་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་པ་རོལ་པོས་མེད་ཟེར་རྒྱུའི་སྟེད་པ་ཞིག་བསྐྱེད་ལ། འདི་ཞེས་པའི་ཉོན་མོངས་གི་རྒྱས་དྲངས་པའི་སྟེད་པ། ཁོའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཡང་བསྐྱེད་པས་ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལྟ་རགས་ཀྱི་རྒྱམ་དབྱེ་ལ་མཐས་དགོས་པར་གསུངས་ལ། དངོས་ལྷགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་ལ་བཅས་གཞུང་སྒྲིབ་ལ་གྲགས་གིང་། དངོས་དང་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གཞན་སེལ་སྐབས་སོགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་

བཀྲ་ལ་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་

2000

རོ། ཡང་སྐུལ་གྱི་དོན་སྒྲུབ་དང་ཕྱི་མའི་དཔེ་ཡང་བསྐུས་ལ་འགྲེལ་བའང་སྒྲུབ་དུངས་པ་ལྟར་ལ། གཞན་དུ་ན། མེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཏེ། ཞེས་སྐུལ་པས་གྲུབ་པོ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་སྐུལ་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་རེ་
 འབྱེད་པར་འཕངས་སོ། མེད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཡོད་ན་ང་རྒྱལ་ལ་འང་དེ་ཁས་ལོངས་སེག། འཕགས་པས། དང་པོ་བརྒྱད་པ་དག་ཉོན་མོངས། ཞེས་དང་། མེད་དང་བྲལ་ལ་འབྱུང་བ་མེད། ཅེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་
 ཏུ། མེད་པའི་མེད་ལས་རྣམ་བཤུལ་བས། ཞེས་གྱུང་གསུངས་མོད། རྒྱ་བོད་སྐད་དང་ཡང་མི་བསྐྱེན་པར་རྒྱ་མིན་བོད་མིན་གྱི་པི་ཤུ་ཅིའི་གདམས་ངག་ལོངས་ལ་ཐུན་དང་ཐུན་གསེང་གུན་ཏུ་སྐྱབ་པ་སྒྲིང་པོར་མཛོད་ཅིག། ཉན་
 བོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་གོང་མ་ལྟར་བརྒྱད་པ་མེད་པ་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་བྱེད་དུ་མི་འདོད་ཅིང་རྩ་བར་ཉེར་ལེན་སྒྲོས་ལ་བྱེ་སྐྱེས་མེད་པ་ལ་ཁོར་རྩར་འདོད་པར་ཡང་གསུངས་པས་དཔུང་བུ་མང་ཡང་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། འདིར་
 རྒྱུད་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་སྐྱབ་པ་སྐྱབས་སུ་བབས་པས། དེའི་ཕྱོག་ཕྱོགས་ཉོན་མོངས་དང་། དེའི་དབང་གིས་བསགས་པའི་ལས་དང་། འབྲས་སུ་སྒྲིམ་མེད་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་དཔུང་པ་འབྲེལ་ལ། མོའུ་འགལ་གྱི་ལས་དེ་ལྟ་སུ་ལ་
 མེད་པའང་མི་དགོས་པས་བྱོད་ལྟར་ན་མེད་པ་མེད་གྱུང་རུང་ཞེས་ལན་གདབ་རིགས་པའི་ཕྱིར། གུན་ཉོན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཞིར་བཞག་ནས་དཔུང་སྐབས་སྒྲོ་བུར་དུ་སེས་སྒྲིབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་བསྐྱེས་ཏེ། ཉན་རང་

3

दक्षायत्यु
०१०३५

ལྷོ་ལྷོ་

པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པར་བསྟན་ན་དེ་འདྲའི་རྟགས་པ་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་སྤྱགས་ཀྱིས་ཐོན་མོད། རར་འཛིན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་ཞིག་རི་ལྟར་ཐོན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་རུ་བ་རར་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
བསྟོན་འདིར་བར་བཅད་དོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་འགལ་མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་རྒྱས་པས་སྟོང་པར་སོང་དོ། །ཡང་ད་དུང་དོ་ཆ་བོར་ཏེ། སྤེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཞིག་སྤྱགས་ནས། གནས་མེད་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་གཏིང་
ནས་བྱོས་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྟངས་མིག་དམར་བོར་གཡོ་ཞིང་རྒྱུད་ཕྱོད་པ་སྤྱད་པ་སྤྱགས་བཅེར་པ། འཛིན་ཏེན་པས་རང་དབེ་རྟགས་བཀའ་བཅེར་པ་ལྟར་སོང་སྟེ། གཞན་ལ་གཤེ་བའི་བྱོས་ཆོག་མཛོན་དུ་འབྱིན་པ་ཡོད་ན། རྟགས་དེ་ལས་
བྱོས་པའི་རྣམ་འགྱུར་རྗེས་སུ་དཔོགས་མོད་ཀྱི། འདིར་གཞུང་རུ་བའི་འབྲེལ་དང་ཆོག་རྒྱས་ཅམ་ལ་དཔུང་ནས་གནས་མེད་ཅིང་སྐབས་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཅམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཁོ་ལོ་ཅག་ནི་དེ་ལྟར་བྱོས་པར་མ་གྱུར་པ། དེད་ཅག་ལ་
རང་རིག་ཡོད་པས་རང་སྟོང་རང་ལ་བློག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་འདིས་ངེས་རྒྱས་སོ། །གཏིང་ནས་བྱོས་ཤིང་བྱོས་ཆོག་སྟུན་རང་མཛོངས་སུ་མཛོན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་སྟུང་དག་གིས། རིགས་པའི་དཔུང་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ལེགས་
པར་རྗོད་པར་བྱེད་ཀྱི་བྱོས་ཆོག་མི་སྟུ་སྟེ། གཞན་སེམས་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་ཞིང་སྟུང་མཁས་པའི་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོའི་ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པར་སྟུས་པ་ཅམ་ལ་སྟོང་ལྟར་སུ་ཞིག་བྱོ་རིགས་ཏེ། སྟོང་དཔོན་ཆེན་པོ་ཆོས་

ཀླུ་

༡༩། །གཤམ་དང་ལྷ་གཤམ་དཔྱིག་གཉེན་སྟགས་ཀྱི་གསུང་རྣམས་ལ་འད་བརྒྱལ་བ་དག་ཀྱང་མཐོང་སྟེ། རིན་འབྱུང་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ཁ་ཅིག་གིས། ལྷ་གཤམ་ལ་སྟགས་རྟོག་གི་དན་འཛམས་ཐོ་བ་ཡིན། །
 ཞེས་སྟགས་དང་། ཐལ་འབྱུར་བའི་ལུགས་འཛིན་པ་འགས། ཆོས་གཤམ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཕྱོགས་སྒར་བཀོད་པ་དང་། ལ་ལྷ་ཡས། ཞི་འཆོ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་ཞེས་བཀག་པ་སྟགས་རྒྱ་གཞུང་ཆེན་པོ་
 རྣམས་སུ་འད་དེ་འདྲའི་རིགས་མང་ལ། བོད་དུ་འད་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་སྟོས་མ་དགོས་ཏེ། ཁྱེད་ཅག་གི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བོད་སྐད་ལས་པའི་ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་ཏ་གི་ལྷ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཆད་ལྷ་ཡིན་པ་དང་།
 མངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མིན་ལ། ཐར་པའི་ལམ་མིན་ཞེས་དངོས་སུ་གསེ་ཡང་འདི་ན་སུ་དག་མིག་དམར་པོར་གྱུར་ནས་རྒྱུ་བྱུང་ཞིང་ཁྱོ་ཆེག་སྐྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མ་མཐོང་སྟེ། སྟེ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིའི་འཆར་སྟོན་དག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ་
 ཆོགས་ལ་སེམས་སེས་སུ་གིག་ཁྱོ་སྟེ་ཁྱོ་བ་དོན་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གཞན་པ་དག་གིས་རིགས་པའི་ལམ་གྱིས་དག་པ་བརྗོད་པ་ཉིད་གཞོད་པ་ཡང་དག་ཏུ་སོང་ན་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། རིགས་པའི་དབང་ལྷག་
 གིས་རྣམ་འགྲེལ་དུ། གཏན་ཆེགས་བརྗོད་དམ་མ་བརྗོད་ཀྱང་། །འགལ་ན་ཆོལ་བས་འདིར་ཅི་བྱས། །དེས་བརྗོད་ཉེས་པས་བསྟན་བཅོས་ལ། །གཞོད་བྱེད་དུ་མི་དེ་སྟེས་མིན། །གཞོད་བྱེད་བརྗོད་ཕྱིར་སྟོན་ཅིན། །གལ་ཏེ་མ་

2000

བརྗོད་ན་དེ་ཅི། །གཞོན་པ་མིན་ན་མ་མི་རིགས་ཀྱིད། །མིན་ཏེ་ཅིས་ན་སྟོན་ཅན་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངེས་ལ། །གཞན་གྱིས་བརྗོད་པ་དེ་དག་རིགས་པའི་ལམ་གྱིས་སུན་ཕུང་རྣམས་ན་ཅ་རོལ་དེ་ཉིད་ཁ་སྐྱེངས་པའི་རྒྱ་ཅམ་
 ཏུ་སོང་བས་རང་ཉིད་གྱི་ལུགས་དེ་རྗེ་དག་ཏུ་འགྲོ་བའི་རྒྱན་ཏུ་འགྱུར་པ་ལས་གཞོན་མི་རྣམས་ན་ཁོ་བ་སྟོད་དོན་མེད་དོ། །ཞོལ་བ་རྣམས་གྱིས་ཅོད་དང་སྟོན། །ཁྱོད་དང་འཕྲད་ན་འཇོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
 དེས་ན་ཁོ་པོ་ཅག་བག་ཚ་བ་མེད་པར་སྟོགས་བཞིའི་དགོ་འདུན་གྲངས་ཚང་བསྟུས་ཏེ་སྟོགས་སྒྲ་སྒྲ་བ་པོ་ལ་སྟོས་པའི་གནང་བ་སྟོན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ཆོག་གི་འཐེན་ཅོད་ཅམ་ལ་ལེགས་ཉེས་ཆེན་པོ་མེད་པས་བག་ཚ་བ་ཅི་
 ལ་མང་འཕྱེ་འོན་ཀྱང་དེའི་ཕྱིར་སྟོགས་གྱི་དགོ་འདུན་བསྟུ་བ་སྟོགས་གྱི་ངལ་བའང་མ་དགོས་སོ། །མ་སྟོས་པར་རྒྱལ་བཞིན་སྒྲ་བ་ལ་ཐོ་ཅོས་སྟོས་པའི་གནང་བ་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་དོན་གྱིས་སྟོས་པར་གནང་བ་རང་གིར་བྱས་སོང་དོ། །
 དེ་ལྟ་ན་འང་བསྟོན་དོར་གྱི་རྒྱན་ལྟ་བུར་མོས་པས་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། །ཞེས་སྟགས་སྟོས་པ་ནི་ངེས་པར་བསྟོན་དོར་གྱི་རྒྱན་ལྟ་བུར་བབ་ཅོལ་ཏུ་སོང་སྟེ། །ཅ་རོལ་ལ་གྲགས་པའི་ཉོན་མོངས་སྟེད་པ་མེད་ཅེས་པ་ལ་སྟེད་འདི་ཞེས་
 བཀར་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ལང་། །ཀུན་སྟོངས་བཞིན་ཞེས་ཅ་རོལ་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །འདིར་ཅ་རོལ་པོས་མེད་ཟེར་རྒྱའི་སྟེད་པ་ཞིག་བསྟན་ལ། །འདི་ཞེས་ཉེ་ཆོག་གིས་བླས་ཏུངས་པའི་

ལྷ། སྒྲེད་པ། ཁོའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པར་ཡང་བསྟན་པས། ལུགས་གཉིས་གྱི་ཉོན་མོངས་ཕྱ་རགས་ལ་མཁས་དགོས་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་གཙོ་བལ། དངོས་དང་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གཞན་སེལ་སྐབས་སོགས་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་གོ་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ན། སྒྲེད་འདི་ཞེས་བཀར་ཏེ་བྱོད་གྱི་འདོད་པ་ལྟར་མཛོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། བ་རོལ་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་གྲུན་མོངས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། དར་འཛོན་ཕྱ་མོས་དྲང་པའི་སྒྲེད་པ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་སྐར་བརྗོད་པ་དེ་ལས་བྱུང་པར་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཁ་བྲལ་འཇལ་བ་ཙམ་དུ་བྲད་ལ། ཡང་སྒྲེད་འདི་ཞེས་པའི་ཉི་ཆོག་གིས་བླས་དངས་པའི་སྒྲེད་པ། ཕྱིར་རོ་ལ་བའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པར་ཡང་བསྟན་པས་ཞེས་སྟོས་པ་ཕྱིར་རོ་ལ་གྱི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པ་དང་མིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཟེར་བ་འདི་སྐར་མར་འདུག་པས་ཆོག་ཆད་པ་འདྲ་མིན་ན་དངོས་སུ་བསྟོན་དོར་གྱི་གཏམ་ལ་མཚན་པ་དངོས་སོ། །སྒྱིར་བརྗོད་བྱ་ལ་གཙོ་བལ་དང་། སྒྱའི་དངོས་དང་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གྱི་སྐབས་ཞེད་དང་། སྒྱ་དང་དོན་གྱི་རྣམ་བཅད་གྱི་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་འཆད་དགོས་པ་ནི་བདེན་གྱུར། སྐབས་འདི་ལ་གཙོ་བལ་དང་། དངོས་དང་ཞེན་པ་གཞན་སེལ་གྱི་དབང་གིས་གན་སྒྲེད་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པས་དོན་མེད་ཁ་གཡམ་འབྲས་སུས་དཔེན་པ་བསྟོན་དོར་གྱི་རྒྱན་ཏེ། ཆོག་རྒྱུད་ལ་

བསྐྱུར་བ། མཛོད་ལས། གཡོ་སྐྱུ་ཚངས་པས་འདྲིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལྟར་སོང་ངོ་། །ཡང་འདི་སྐད་དུ། ཡང་སྐྱུས་དོན་སྒྲ་མ་དང་ཕྱི་མའི་དཔེ་ཡང་བསྐྱུས་ལ་འགྲེལ་པའང་སྒྲར་དངས་པ་ལྟར་ལ། གཞན་དུ་ན་མེད་
 པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཏེ་ཞེས་པས་གྲུབ་པོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་རེ་འབྲེད་པར་འཕངས་སོ། །ཞེས་སྐབས་འདིར་ཇི་བཞིན་འཆད་དཀའ་བའི་གནོང་གིས་ཡང་སྐྱུ་མང་པོ་འབྲུག་གོ་བ་བརྟེན་པས་པ་འདི་
 ཚེས་རྒྱན་གྱི་ཉམས་ལ་མཁུ་བས་པའི་ཁྱད་ཚོས་འདྲ་ཡིན་ལས་ཆེ་སྟེ། གོ་རྒྱུ་ནི་ཡོད་རྒྱུ་མེད་རྒྱུའི་ཉོན་མོངས་གཉིས་སུ་འབྲེད་པ་སྒྲར་གྱི་དེ་ལས་ལྟག་པོ་ཅི་ཡང་མ་ཐོན་ལ། དཔེ་ནི་ཡོད་པའི་དཔེ་རྒྱན་མོངས་ལས། །མེད་པའི་དཔེ་ཅི་
 ལྟར་འཕངས། །ཡང་མེད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཡོད་ན་ང་རྒྱལ་ལ་ཡང་དེ་ཡོད་པར་ཁས་ལེངས་ཤིག་ཅེས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་མེད་པ་ཡོད་ན་ང་རྒྱལ་གྱང་ཡོད་དགོས་པའི་འཐད་པ་བསྟན་པར་རིགས་སོ། །
 འཕགས་པས། དང་པོ་བརྒྱད་པ་སོགས་ནས་རེ་ཞིག་བཞག་གོའི་བར་ལ་དབྱུད་དགོས་པ་ཆེར་མི་སྦྱང་ལ། རྒྱ་མིན་པོད་མིན་པེ་བྱ་ཅིའི་གདམས་ངག་ཅེས་པ་དང་། སྒྲར་སྟོན་པ་སུ་ཡིན་ཡང་བརྟག་དགོས་པར་སྦྱང་ངོ་ཞེས་པ་
 རྒྱམས་སྐབས་སུ་མཁོ་བའི་ཚེས་དུ་སྦྱང་ངོ་། །འདིར་སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་སྐྱབ་སྐབས་སུ། དེའི་ལྟག་ཕྱོགས་རྒྱ་ལས་ཉོན་དང་འབྲས་བུ་སྦྱེད་མེད་འབྱུང་རྒྱལ་དབྱུད་པ་འབྲེལ་ཐེར་གྱང་། དེ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་སྒྲར་གཞུང་ཅ

4

2

9

ब्रह्मचर्यम्

ཅེས་དང་། ཡང་སྤྱིད་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱིད་པ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའང་མོ་ལུ་འགལ་གྱི་སུ་ལྟ་སུ་ལ་འཕྱོར་གྱི། བྱེད་ལྟར་ན་བདག་མེད་ཕྱ་བ་མ་རྟོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པར་ནི། སྤྱིད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་པའི་
སྐབས་སུ་བསྐབས་མིན་པས། དེ་ལྟར་བདག་འཛིན་ཕྱ་བ་མ་སྤང་བར་བསྐབས་པ་ལ་ལན་འདེབས་པ་བཞན་ནས། རེ་ཞིག་སྤྱིད་པ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱིད་པ་མེད་ཅེས་ལན་འདེབས་མི་རིགས་ཏེ། ལམོར་རྒྱུད་སྤྱིད་པ་ཡོད་པར་དབུ་མ་
པས་སྐབས་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་རིགས་པའི་འཐད་པ་མ་བཀོད་པར། ཡང་སྤྱིད་འཕེན་བྱེད་གྱི་སྤྱིད་པ་མེད་ཅེས་ཆོག་ཙམ་ལན་དུ་སྟོན་མི་རིགས་སོ། །ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་སེས་སྒྲིབ་ཕྱོགས་གྱི་ཡན་
ལག་གྲོ་བུར་དུ་བཤད་པ་སྐྱོད་ན་གཉིས་ཀ་ལས་རིང་དུ་འཁུམས་པའི་ངང་རྒྱལ་དུ་གསལ་ཞེས་པའང་བརྗོད་པ་ཙམ་ལས་བརྗོད་དོན་སྟོང་སྟེ། ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་ཐེན་ནས་སེས་སྒྲིབ་ཕྱོགས་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་
པའི་སྐབས་སུ་བབས་པ་རིག་བྱེད་བདག་པོས་ཀྱང་བསྟོག་དུ་མེད་དེ། དེའི་རྗེས་སུ་ངག་གང་མདོ་སྟེ་ལ་འཇུག་སོགས་བཤད་པ་ལྟར་སྟེ་མ་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ་དགག་པའི་བཅའ་བྲིམས་སུས་ཀྱང་མ་བཅས་
ཤིང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་གྲོལ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་དགོས་པའི་རིགས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱོགས་ལ། སུན་འབྱེན་པར་ནི་འཐད་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གྱིས་མཆོམས་སྐྱར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རིགས་

ལྷ། །པས་བསྐྱེད་པ་གིན་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུབ་ཡང་། རྩོད་ཡིག་གའོང་ལཱའི་སྒྲུབ་ཏུ་དངས་སུ་བྲིས་པ། ཡང་འབྲེལ་མེད་འདི་འདྲར་སྒྲུབ་ཏེ། མེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་འད་ཅི་སྟེ་མེད། དེའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་ཀྱིན་
 མོངས་མི་ལྷོག་པས་དེའི་འབྲས་སུ་འི་ཆ་ཡང་མི་ལྷོག་སྟེ། འདི་སྒྲུབ་ཆོར་བའི་རྩོན་གྱིས་མེད་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན། ཞེས་བྲིས་པའི་འད་སྒྲུབ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མེད་པ་སྒྲུབ་པར་སོང་སྟེ། ཉོན་མོངས་མིན་པ་ཡའང་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 རྩོད་གྱི་རང་ལུགས་ངོས་ཟེན་ན་མེད་པ་འད་ཞེས་སྒྲུབ་ན་ཀྱན་མོངས་བསྐྱེད་པར་འབྲུར་པས་ཆོག་སྒྲུབ་ལ་མ་ལས་ཉམས་ཅི་ཡང་མེད་པ་མ་ཐའ་བུལ་སྟོང་ཆེན་གྱི་དཔྱིངས་སུ་ཡལ་ལོ། །འདིར་བཤད་པའི་འབྲེལ་སྒྲུབ་ན། མེད་པ་
 ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཀྱན་མོངས་ཡོད། དེ་ལས་ཟག་མེད་ལས། དེ་ལས་ཆོར་བ། དེ་ལས་ཡང་མེད་པ་ཞེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲེལ་བ་མ་གྱུ་བ་སྟེ། ཡན་ལག་དང་པོ་སྟགས་ཡོད་ཀྱང་བརྒྱད་པ་སྟགས་ཡོད་པའི་ངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཀྱན་མོངས་ཡོད་པའི་དབེ། མེད་པ་ཡོད་པའི་རྟགས་དེས་བསྐྱེད་ཏུ་བཤད་པ་གིན་ཏུ་ཆོར་ཏེ། དཔེ་དང་བསྐྱེད་ཏུ་པོ་ལྷོག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་ཀྱན་མོངས་དཔེར་བཤོད་པ་སྒྲུབ་ཏུ་རང་གིས་ཀྱང་པོ་དུ་བྲིས་པའི་ཕྱིར།
 སྒྲུབ་ཀྱན་མོངས་དེའི་འབྲས་སུ་ཆོར་བ་ཟེར་ཞིང་། སྒྲུབ་ཆོག་སྒྲུབ་ཀྱངས་ཆང་བས་བསྐྱེད་པ་སྒྲུབ་ན། ཀྱན་མོངས་རྟགས་གྱི་ཆར་སོང་བས་དཔེར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། གང་བུས་ན་མི་རྟག་པས་བུལ། དཔེར་ན་བུས་པ་བཞིན་ཞེས་

འགོད་པར་ཐལ་ལོ། །དཔེ་ཀུན་སྒྲོངས་སེས་སྒྲིབ་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པར་བསམས་ནས། དཔེ་ཅན་སྟེང་པའང་དེ་བཞིན་བྲིད་མོད། དཔེ་དོན་དེ་ལྟར་འདྲ་དགོས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཁྱེད་རང་བར་ནས་དུམ་ཁུ་ཞིག་ལ་ཐལ་ཡང་།
ཁོ་བོ་ཅག་གིས་དཀྱུས་ཀྱི་ལམ་མ་བརྟང་བར་གོང་འོག་གི་དམིགས་བཅས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཐལ་བ་དང་འགག་པ་སྒྲུར་སྒྲེ་བ་རྒྱམས་ཁོག་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་པས། ཁྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་
མཐོང་བ་ཡིས། །གཟུགས་སྟོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འདུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སྟོགས། །སྒྲེ་འགྱུར་དེ་ཡི་རོ་བོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་སྟེ། འདིར་དེ་ཉིད་
ཅུལ་ཏུ་བརྟོན་པར་སྒྲུང་སྟེ། ཁྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པས་གོ་མི་ཚད་པ་དང་། །གཟུགས་ཚོར་བདེན་པར་དམིགས་ནས་འདུག་པས་སྒྲུར་ཡང་སྟེང་པ་འདོད་ཆགས་འདྲེན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་དོན་དམ་པའི་
རོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ལུགས་ཀྱིས་དོན་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་སེས་རབ་བསྒྲོམ་པས་འདོད་ཆགས་སྟོགས་ཉོན་མོངས་ལྟོག་པ་ནི། འདིར་འོག་ཏུ། །གང་ཆེ་ཆེར་པོ་འགའ་མེད་ཅིང་།
ཆེར་བའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཆེ་གནས་སྐབས་འདི་མཐོང་ནས། །སྟེང་པ་ཅི་ཕྱིར་ལྟོག་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སེས་གིང་དེ་ལྟར་ན་བསྟོད་པ་དོན་དང་ལྷན་པར། དགག་སྒྲུབ་སྒྲུར་བ་ཀུན་ཚད་ལ། །ཁྱེད་གསུང་ཐར་

རྟེན་ཀར། དཔེར་ན་ཀུན་རྫོངས་ཏེ་ཡུལ་དུས་རྒྱུ་པ་བསྐྱལ་པའི་དངོས་པོ་མི་གེས་པའི་རྫོངས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྤྱེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའང་ཅི་སྟེ་མིད་ཅེས་སྒྱུར་འདུག་པས་ན། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཆོག་གོག་ས་
 ཀུན་རྫོངས་ཉིད་བསྐྱལ་པར་གོ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་མི་གོ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་བསྐྱལ་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་རྫོངས་ཡོད་པར་པ་རོལ་པོས་ཁས་ལེན་པ་དང་སྟེ་ལ་ནས་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱིས་གོ་བ་
 དེའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ཀྱིས་རང་ལུགས་ངོས་ཟེན་ན་སྤྱེད་པའང་ཞེས་སྒྱུར་ན་ཀུན་རྫོངས་བསྐྱལ་པར་གོ་རུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཆོག་སྟེ་ལ་མ་ཁས་སོ་སྟུམ་དུ་རྫོམ་ཡང་མ་མ་ཁས་པའི་དྲགས་སུ་སོང་སྟེ། ཀུན་རྫོངས་ཡོད་པ་གྲུབ་ཟེན་པ་
 བཞིན་། སྤྱེད་པའང་ཞེས་སྒྱུར་ན་སྤྱེད་པ་གྲུབ་ཟེན་ལྟ་བུར་བྱས་ནས། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བསྐྱལ་བ་ཙམ་ཞིག་གི་དོན་དུ་སོང་བས་བརྗོད་རྒྱལ་མི་ལེགས་ལ། སྤྱེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའང་ཞེས་བརྗོད་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་
 མིན་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤྱེད་པ་བསྐྱལ་བུར་འགོ་བས་གོ་བྱོབ་བདེ་མི་བདེ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་ལེགས་ཏེ། བསྐྱེད་ཀུན་རྫོངས་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་དང་། སྤྱད་སྟེ་སྤྱེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཡིན་པས། སྤྱེད་
 པ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་གཞི་གཅིག་པའི་དོན་ལའང་སྒྲ་མི་སྒྱུར་པར་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ཁ་ཕྱལ་ཏེ་བར་དུ་འང་སྒྲ་འདྲད་དགོས་པའི་སྟེ་བ་སྒྱུར་མ་ཁས་ཉམས་དེ་འདྲ་བསྟན་ཀྱང་ངོ་མཆར་ཅི་ཡང་མི་

OX

ལྷ། །སྒྲུང་རོ། །ཡིན་པ་དང་མིན་པ་སྟགས་གང་གི་མཐུར་སྒྲུང་སྒྲུབ་ཚད་ཀྱིས་ཅིག་གོས་སྒྲུང་དགོས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ཏེ། དཔེར་ན་གཙོ་བོ་རྟག་པ་ཡིན་པ་མེད་པ་བཞིན། སྒྲུང་རྟག་པ་ཡིན་པ་འདྲ་མེད་ཅེས་བརྗོད་ན། བྱིད་ལྟར་ན་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་ཡང་མེད་ཅེས་སྒྲུང་དགོས་པས་དེ་འདྲའི་ཆོག་སྒྲུབ་མཐུན་ཉམས་དེ་ཁོང་དུ་སྒྲུས་ནས་ངག་དྲུ་མ་བཏོན་ན་ལེགས་སོ། །ཡང་འདིར། བཤད་པའི་འབྲེལ་ལྟར་ན་ཞེས་སྟགས་སྒྲུས་པ་ནི། འབྲེལ་ཞེས་པ་ཅི་ལ་བསམས་ནས་ཟེར། མེད་འདི་ཞེས་དང་པོར་སྒྲུས་པ་ཅུ་གིས་ནི་དེ་ཡོད་པས་ཀུན་མྱོངས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་སྟགས་བྱིད་རང་གིས་རྟགས་བཟོས་སྒྲུབ་པ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རག་ལས་འདིར་གཞུང་ཅུ་བའི་ཆོག་གི་གོ་རིམ་གྱི་འབྲེལ་ལྟར་བཤད་པ་ལས་བྱིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་འདི་ལྟར་བཤད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྒྲུང་ལ། ཀུན་མྱོངས་ཡོད་ན། དེས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་འདྲུ་བྱིད་པའི་ཆེད་དུ་མེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དམིགས་ཀྱིས་བཀའ་ནས་བསྟན་པ་དང་། དེའི་སྒྲུ་ཆོར་པ་ཡིན་པར་གཞུང་ཅུ་བས་བཤད་ཀྱི། གཞན་སྒྲུས་གསར་དུ་འབྲེལ་བསྒྲིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་དང་པོ་སྟགས་ཡོད་ཀྱང་བརྒྱད་པ་སྟགས་ཡོད་པའི་དེས་པ་ཡོད་མེད་སྒྲིབ་དབྱེད་མ་དགོས་ཏེ། ཀུན་མྱོངས་ཡོད་པ་དང་། ཆོར་པ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་འདིས་སྒྲུབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་གོགས་སྒྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཀུན་མྱོངས་ཡོད་པའི་དཔེ། མེད་པ་ཡོད་པའི་རྟགས་དེས་བསྒྲུབ་བྱར་

25

འགྲུག་པ་གི་ཆ་རྒྱུ་ལྟོ་ར་ཟེར་ཡང་། གུན་ཚྭ་ངས་དཔེར་བུས་ནས། ཚེར་བའི་རྟགས་ཀྱིས་མེད་པ་བསྐྱབ་པར་བུས་ཀྱི། དཔེ་དང་བསྐྱབ་བྱ་གོ་ཚྭ་ག་རྒྱུར་བ་མེད་ཀྱང་། འདི་སྐབས་འབྲེལ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་འཁོར་འཛིན་གྱི་རྒྱས་
ཚིག་རྒྱས་ལ་བརྟགས་ནས་འབྲེལ་མེད་ཅེས་པའི་གུན་ག་ཞིག་བརྗོད་ཆུ་ཚོལ་བའི་བསམ་པ་དྲག་པོས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཅའ་ཀྱང་ཐུགས་ཚིམ་དེས་ཞིག་མ་རྟེན་ནས་འོ་བརྒྱལ་བུར་བས་དགོངས་པ་ཅུང་ཞིག་འཐུགས་པར་སྒྲུང་སྟེ་
བདེན་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ངལ་བའོ་བར་ཁྱོེ། །ཡང་ཆུ་གུན་ཚྭ་ངས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ཚེར་བ་ཞེས་ཆུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་བས་སྐྱབ་པ་ལྟར་ན། གུན་ཚྭ་ངས་རྟགས་ཀྱི་ཆར་མོང་བས་དཔེར་གསུང་བ་དང་འགལ་ལ། གང་བུས་ན་མི་རྟག་
པས་བྱལ། དཔེར་ན་བུས་པ་བཞིན་ཞེས་འགོད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་བ། དོན་གྱིས་གུན་ཚྭ་ངས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཚེར་བ་དང་མེད་པ་ལྟར་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། གཞུང་ཅུ་བར་གུན་ཚྭ་ངས་དཔེར་བུས་པ་པ་རོལ་པོ་ལ་གྱལ་བེན་གྱིས་
དབང་གིས་ཡིན་ལ། གུན་ཚྭ་ངས་ཡོད་ན་དེའི་འབྲས་ལུ་ཅི་ཡང་དེམ་པས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཚྭ་ར་བ་སྒྲོར་གཅིག་གི་དཔེར་བུས་པ་དེ་སྐབས་དེའི་བསྐྱབ་བྱར་མི་ཕྱིད་ཀྱི། ཚྭ་ར་བ་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྒྲུར་དཔེར་བ་གོད་ན་གྱིས་
བསྐྱབ་བྱར་མི་རུང་བའི་བཅའ་བྲིམས་ནི་སྟོན་པས་གྲང་མ་མཛད་ལ། ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་གྲང་བྱ་བར་མི་རུས་སོ། །དཔེར་ན་གང་བུས་ན་མི་རྟག་པས་བྱལ། དཔེར་ན་མར་མི་བཞིན་སྐྱ་ཡང་བུས་སོ་ཞེས་པའི་སྐབས་ན་

༡༡། །དཔེ་མར་མེ་ལ་བྱས་ཀྱང་། གཞན་དུ། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱལ། དཔེར་ན་སྒྲུབ་ཞིན། མར་མེ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དཔེ་ཀུན་རྫོངས་བཞིན་དུ་དཔེ་ཅན་སྤེད་པ་འང་གེས་སྒྲིབ་
 རྟོགས་ཀྱིས་བཟུས་ཏེ། དཔེ་དཔེ་ཅན་དེ་ལྟར་འདྲ་དགོས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། དཔེ་དཔེ་ཅན་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ནས་འདྲ་དགོས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་མོད། དཔེར་བྱེད་པའི་སྒྲུབས་སུ་འདྲ་ཆོས་མེད་ན་དཔེར་བྱེད་པ་དོན་མེད་
 པས་འདྲ་དགོས་པ་འང་ཡོད་དེ། བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་གཙོ་པོ་ལ་དང་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀར་གཉིས་རེ་འབྱེད་དགོས་པ་སོགས་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲོ་དོག་པོའི་ཁུ་ཚུགས་ཁོ་ནས་དགག་སྒྲུབ་གནད་ཆེན་མི་རྟུག་ཏེ་ཡིག་ཆོགས་མང་
 བའི་ངལ་བ་ཅུ་མོ། །འདི་སྒྲུབས་ལྟག་ཆོད་དགོས་མེད་ཀྱི་ངག་འདི་འདྲ་བ་པར་ལ་བསྒྲོར་ན་ཡང་མ་ཆུངས་པ་དུ་མ་འདུག་ཀྱང་དོན་ཆུང་བས་མ་སྒྲོས་སོ། །ཡང་བྱེད་རང་བར་ནས་དུ་མ་ཆོད་དུ་འཆད་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་དཔྱུས་ལམ་
 མ་བཏང་བར་འབྲེལ་བསྒྲིགས་ནས་འཆད་པ། ཟླ་བས། བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། བྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་གོ་མི་ཆོད་པ་
 དང་། གཟུགས་ཆོར་ལ་བདེན་པར་དམིགས་ནས་འདུག་པས་སྒྲུབ་ཡང་སྤེད་པ་འདོད་ཆགས་འདྲེན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་དོན་དམ་པ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གྲགས་ཀྱིས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་གེས་

རབ་བསྐྱེལ་པས་ཉན་མོངས་ལྷོག་པ་ནི། འོག་ཏུ། གང་ཆོ་ཆོར་པོ་འགའ་མེད་ཅིང་སྟགས་ཆོགས་བཅད་གསུངས་པས་ཤེས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན། བསྟོད་པ་དོན་དང་ལྡན་པར་སྟགས་ནས་བསྐྱུགས་པའི་བླ་མེས་བཤེས་པའི་བར་དུ་
བསྟོད་པ་ནི། བྱེད་ཅག་གིས་དཀྱུས་ལམ་མ་བཟང་བ་ཡིན་ནམ། ཤེར་ལའི་ཆོགས་བཅད་འདི་སྐབས་ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཁུངས་སུ་ཆེ་བས་རང་ལུགས་ཀྱི་ཁས་བླངས་ལ་གཞན་དོགས་པས་དོན་
གཞན་དུ་འདྲེན་པའི་འཆད་ཚུལ་གསར་པ་ཞིག་མཛད་པ་གང་ཡིན་དུ་ཡིན་དུ་ཆུག་སྟེ། ལྟ་རབས་པའི་རྗེས་འབྲངས་བདག་ཅག་གིས་ནི་མདོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་བདེན་པ་མཐོང་པའི་རང་ལམ་གྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པས་གོ་ཆད་
པར་སྐྱབ་ལ། བྱེད་ཅག་གིས་མི་ཆོད་པར་བསྐྱབ་ལ། བདག་ཅག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ཐོག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུན་མོང་མིན་པར་སྐྱབ། བྱེད་ཅག་གིས་རྟོགས་པར་རྟོགས་ཀྱང་ཉན་རང་དང་སུན་མོང་པའི་
ལམ་དུ་སྐྱབ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱི་མོ་རྟོགས་ཐིན་གོ་མས་པ་མཐར་ཐུན་པའི་དུས་ན། གཟུགས་སྟགས་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་པ་སྟེ་བ་མེད་མོད། བདག་མེད་རགས་པ་ཙམ་རྟོགས་པ་གོ་མས་ཀྱང་གཟུགས་
སྟགས་བདེན་པར་དམིགས་ནས་ཆགས་པ་སྟེ་བར་འདོད་ལ། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ན་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་འདར་ལྷོག་ན་ཆགས་སྟགས་ཉན་མོངས་རྣམས་ལྷོག་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀའི་

༡༡། །གཉིས་པོར་གཞུང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་དོ། །པལྟོད་པ་དོན་ལྟན་ལྟར་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ལ་བསྐྱགས་པ་ནི། བསྐྱགས་ལུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱགས་པ་ལ་རབས་
 དམ་པའི་རྒྱལ་ཡོན་པས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པ་ལས་ཅི་ཡོད། འདི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་དད་པས་བསྐྱགས་པ་དང་། ཐམས་པ་ཟོལ་མེད་ཀྱིས་གཞན་ལ་བསྐྱབ་ཆེག་བརྟུན་ཅིའི་བསང་གཏོར་སྟན་རག་གི་ཕྱིར་བར་སྒྲེལ་བ་ནི་
 ཡོགས་ཀྱི། རོན་ཀྱང་ཆེགས་བཅད་དུ། རྒྱལ་རྣམས་ཏིང་འཛིན་བཞེངས་སྟམ་རྟོགས་མ་གྱུར། རོན་ཀྱང་ཞེས་པ་འདི་སྟར་གྱི་ཙོམ་སྒྲ་དང་ཡང་སྒྲ་ལ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱུད་པ་ལྟར་བྱས་ན་ཆེག་ཅུང་མི་བདེ་ཡང་དེ་འདྲའི་དབྱུད་པས་ཅི་བྱ་
 སྟམ་མོ། །ཡང་ཕྱོད་ཡིག་དུ། གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་དང་འབྲེལ་པའི་རྒྱལ་ལ། རྒྱན་ལས། རབ་དུ་སྒྲ་རྣམས་བརྟུན་མར་ཆོལ། །ཞེས་དང་། བཀའ་སྒྲུབ་དུ། འདི་ལ་གལ་ཏེ་མོས་མེད་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་གིང་།
 འབྲགས་པས་ཀྱང་། ཟབ་མོ་ལུ་འཕྱེག་ཅན་འཛིགས་པ། །ཞེས་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པས། རི་སྒྲ་དུ། སྟོན་དུས་འབྱུལ་པའི་ནགས་འབྱམས་ལུང་གིང་དག །མཐས་གྲུབ་ཀྱང་བར་ཕྱི་བའི་མཆིན་རབ་ཀྱི། །སྟོང་ཐག་ཉི་མ་
 འབར་བས་བསྐྱེག་པའི་ཐལ། །སྟོག་ཏེ་སྟོང་པོ་ཡོན་ལ་སྟོངས་པ་བྲེལ། །དེ་ཕྱིར་ལུང་རིགས་མི་བཟད་དུག་སྐྱགས་ཀྱིས། །སྟོན་སྒྲས་དེགས་པའི་ཐོད་པ་དུལ་བ་དང་། །ལྟན་ཅིག་དམ་བཅས་བརྟུན་ཀྱང་ཡལ་བ་ཡིས། །རྟེན་ཐོབ་

དམ་པ་ལྷོན་ལ་དེང་འདིར་བཞུགས། །འདིར་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷོན་པ་དང་། དེ་དག་ལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ཁྱི་ཀར། བདེན་མེད་ནི་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཅམ་དང་། མཐའ་ཀུན་དང་བྱལ་བའི་སྤྱོད་ཉིད་ནི་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་
 དམ་ཉིད་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་དུ་སྤྱོད་མ་དང་། ཐལ་འབྱུར་པའི་གཞུང་དུ་སྤྱོད་མ་ཉིད་རྣམ་པར་གྲུབ་ལ། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཡོད་མེད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་མཐའ་ཀུན་དང་བྱལ་བས་སྤྱོད་
 བའི་སྤྱོད་ལུགས་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་དང་སྤྱོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྤྱོད་སྤྱོད་། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ལྟར་བདེན་སྤྱོད་དང་བདག་མེད་པ་ལས་ལྷག་པའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་པ་ནི་མེད་དེ།
 འཁོར་པའི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་བདེན་འཛིན་ལས་གཞན་དུ་མེད་ཅིང་། དེ་སྤྱོད་པའི་གཉིས་པོ་མཐར་ཐུག་པ་བདག་མེད་རྟོག་པའི་ཡོ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་པར་མདོ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀུན་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེར་མདོ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་
 དཔུ་མ་རིགས་པའི་ཆོག་སྤྱོད་རྣམས་སུ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཅིང་། རྒྱུད་སྤྱོད་ལོག་མ་གསུམ་དུ་འང་མཆོད་མེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མཆོག་དུ་གསུངས་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་མེད་པའི་རྒྱུད་དུ་འང་འདུས་པའི་སེམས་ལེར་
 རིགས་དུག་གི་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤུ་དགུ་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་། བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་དུ་འང་། རྒྱ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་འགྲོ་བ་ཞེས་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་། རྟོག་པ་བཞི་པར། ཆོས་

མ

ཐ

མ་བདུན་ལན

༡༡། །ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་ངོ་བོར་བྱས་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱོད་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། ཞེས་དངས་ནས་ཡུལ་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་
 བྱུང་ནས་ཕྱོག་ཐབས་མི་སྤྱིད་དེ། ཞེས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དགག་པ་མེད་པར་དགག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་དེ། མ་ཡིན་པར་བཀག་ཀྱང་མཐར་གཏུགས་ན་དངོས་པོར་ཞེན་པས། ཞེས་ཕྱོགས་སྒྲ་
 ཕྱིར་བསྐྱེས་ཤིང་བཤད་དེ་གང་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲ་བ་སྟུག་སྟེ། རྟེན་ཀར། དེ་ལས་སྒྲར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་མི་བཞེད་དེ། ཞེས་བཤད་ནས། དེའི་སྐོས་བྱེད་དུ་དབུ་མ་རྒྱན་ལས། སྐྱེ་ལ་
 སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་མེད་ལ་སོགས་མི་སྤྱིད། ཅེས་པའི་གཞུང་དྲངས་པས་ལུང་དེའི་སོགས་སྐྱ་གཉིས་ཀྱིས་མཐའ་བཞི་བྲལ་བ་མི་སྟོན་ན་ཅི་ཞེས་སྟོན། སྟོན་ན་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་དུ་དོན་དམ་སྒྲ་མ་ཉིད་སྟོན་ཟེར་
 བ་སུན་ལྟར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་བྱེད་ཅག་གིས་བདག་མེད་པར་བཟུང་ན་མེད་མཐའ་དང་། ཡོད་པར་བཟུང་ན་ཡོད་མཐར་ལུང་བར་བཤད་པས་དེ་ལྟར་ན་གཉིས་ཀ་མིན་པར་བཟུང་ན་གཉིས་མིན་གྱི་མཐར་ལུང་བའི་ཕྱིར།
 དེའི་ཕྱིར་གང་དུ་འང་འཛིན་པ་མེད་པས་ཉ་ཤེད་མ་དུ་ཡ་ནའི་རྗེས་སུ་སོང་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་དེ། ལྷུ་མ་ལུས་པ་བཞོ་སྐལ་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ལེ་ལན་བདའ་བའང་མེད་དོ། །ཤེར་འབྱུང་གིས་ཀྱང་། དེ་ལྟ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་

བཀྲལ་ལན་གྱི་སྟོར་

མཛེན་གྱི་གྲུ་

དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུག་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆེར་གསུངས་སོ། །ཞེས་བརྒྱལ་བར་བྱེད་དོ། །འདི་ལ་ལན་བརྗོད་པ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། འདི་མི་དམིགས་
པ་དངོས་མེད་དེ། །བདག་པོ་དྲན་པ་ཡིན་པར་བཞེད། རྣམ་པ་ཞི་ཉིད་འདི་ལ་ནི། །རབ་རྒྱ་རྣམས་བརྒྱད་མར་ཆོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོས་པ་ཉི་ལམ་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ཅེས་དམིགས་རྣམ་ལ་ཅོད་
པ་བརྒྱ་དྲུག་པོ་འདི་དག་བདེན་གཉིས་ཟུང་འདུག་སྟོས་བྲལ་མ་རྟོགས་པའི་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ཆོལ་བས་ཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཆོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ན་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དམིགས་པ་མི་འབྱེད་དོ་སྟེ་རྣམ་པ་
དང་། སྟོས་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་པར་བཟུང་ན་སྟོས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་མི་འབྱེད་ལ། མ་བཟུང་ན་སྟོས་བྲལ་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པ་སོགས་དང་། བྱལ་པའི་མངོན་རྟོགས་མི་འབྱེད་དེ་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་རྟོག་པ་བཀག་པས་
དེ་ལས་གཞན་རྟོགས་ཚུལ་མེད་སྟེ་རྣམ་པ་སོགས་ཡིན་པ་རྒྱ་འགྲེལ་ཐམས་ཅད་ན་གསལ་བ་དེ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་སྟེས་པ་སྐབས་སུ་བབས་སོ། །མདོ་རྒྱན་བཀའ་སྐབས་ཏུ། རྟོག་གི་རྟེན་ཅིང་མ་ངེས་ལ། །མ་བྱལ་གྱིན་ཐོབ་སྟོ་
བ་ཅན། །བྱིས་པ་ལ་ནི་རྟེན་པར་འདོད། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་ཡུལ་མིན། །ཞེས་དང་། ཀུ་ཆེའི་ཕྱིར་དང་ཟབ་པའི་ཕྱིར། །ཡོངས་སུ་སྒྲིན་དང་རྣམ་མི་རྟོག། །དེ་ཕྱིར་འདི་ལས་གཉིས་བསྟུན་ཏེ། །དེ་ནི་བྱ་ན་མེད་པའི་ཐབས། །འགྲོ་བ་

ཀྲུང་

एक पान

ཡོངས་རྟོག་ན། །བདག་ཉིད་སྒྲེམས་ཤིང་སྒྲོ་ཉམས་འགྱུར། །ལེགས་པར་གསུངས་པའང་སྤངས་པས་ན། །བརྒྱུག་འགྱུར་ཆོས་ལ་ཁོང་བྲོས་སྒྲིབ། །ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་རང་བཞིན་གསུག་པ་སྟེ། །མི་རིགས་པ་ཡི་གཟུགས་ལའང་མི་
 རིགས་ན། །ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཆོས་ལ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །དེ་ཕྱིར་བཏང་སྒྲེམས་བཞག་ལེགས་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་རྒྱལ་ཆབ་ས་བརྩའི་དབང་ལྷན་གི་གསུང་འདི་ནི་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་གི་བདུད་རྩིར་འཛིན་དགོས་པའི་
 གལ་པོ་ཆེ་སྟེ། སྒྲོང་པ་ཉིད་ལྟ་བུའི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་ལ། །བདག་མེད་དང་བདེན་སྒྲོང་ཞེས་པ་རང་ཉིད་ལ་སྒྲ་རི་བཞིན་དུ་མཆོཅ་མར་བཟུང་ནས། །བདག་ཉིད་སྒྲེམས་ཤིང་སྒྲོ་ཉམས་སྟོགས་རི་
 སྒྲིབ་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ནས་བཤད་པའི་སྒྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྱུར་འདེབས་ཀྱིས་ཆོས་སྤང་གི་ལས་གསོག་པ་དག་མང་བའི་སྐབས་སུ་གོང་དུ་རི་སྒྲིབ་བསྟན་པ་ལྟར་བསམ་པར་བྱ་བའི་རིགས་སོ། །
 འཕགས་པས་ཀྱང་། ཟབ་མོ་འཕུ་འཕྱིག་ཅན་འཛིགས་པ། །ཞེས་དང་། ཕ་ཤེས་སུ། དེ་ཕྱིར་ཞན་པས་ཆོས་འདི་ཡི། །གཏིང་རྟོགས་དཀའ་བར་མཆིན་གྱུར་ནས། །ལུང་པའི་ལུགས་ནི་ཆོས་བསྟན་ལས། །རབ་དུ་ལོག་པར་གྱུར་
 པ་ཡིན། །ཞེས་སྟོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ན། །ཁྱེད་ཀྱིས་ལུང་འདི་རྣམས་སྐབས་སུ་བབ་པར་དྲངས་ཤིང་། སྟོན་དུས་འབྲུལ་པའི་ནགས་འབྲུམས་སྟོགས་ཆོགས་བཅད་སྒྲུས་པའང་ལེགས་སོ། །ཁྱེད་ཀྱི་བདག་མེད་དང་

༡༡། །བདེན་སྟོང་ལས་ལྷག་པའི་གནས་ལྷགས་མེད་དེ། འཁོར་རྩ་མཐར་ཐུག་བདག་འཛིན་ལས་གཞན་མེད་ཅིང་། དེའི་གཉིན་པོ་མཐར་ཐུག་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་པར་མདོ་སྒྲགས་ཀྱིན་
 དགོངས་པ་མཐུན་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཀྱང་འདོད་དེ། ལུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། སྟོགས་ཀྱི་ལུང་བཞིན་བདེན་ཞེན་གྱི་དམིགས་པ་དུངས་ནས་འབྱེན་པ་ལ་མེད་པར་བཀག་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྟོང་པར་
 མཐོང་དགོས་པ་དེ་ཀར་ཡང་བཤད་པ་བྱོད་གྱིས་དུངས་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་བདག་མེད་དང་བདེན་སྟོང་ཞེས་པའི་དོན་འདི་ལ་ངེ་སྒྲུབ་དུ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། །ལྷ་ཀུན་ངེས་པར་འབྱེན་པར་གསུངས། །གང་
 དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྷ་བ། །དེ་དག་བསྐྱབ་དུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་ནས་དམིགས་པའི་སྟོས་པ་ཀུན་ལས་འདས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལུལ་ཅན་
 རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རེག་པ་དང་། དེར་མ་སོན་པར་བདེན་གྱིས་ཅམ་ཤེས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་མར་ཞེན་ནས་སྟོས་པ་ཉི་ཆོ་བ་བཀག་ཅམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་སྟོང་ཉིད་མཐར་ཐུག་དུ་འཛིན་པའི་གོ་
 རྒྱལ་གཉིས་ཡོད་པས་ན། སྦྱིར་བདེན་མེད་དང་སྟོང་ཉིད་དང་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་གནས་ལྷགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནམ་ཡང་མི་བརྟོད་ཀྱང་། སྟོས་པ་མཐའ་དག་མ་ཤེས་པའི་སྟོས་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་བ་དེ་དག་ལུས་ནས་བཤད་པའི་སྟོང་

五、

པ་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བདག་ཅག་གིས་གསར་དུ་སྒྲུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་བདག་ཅག་ལྟོན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲུའོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཐུག་བརྒྱ་པ་ལས། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་རྒྱུད་རྩན་སྒྲིའི་རྩེ་མོའི་ཆ་ཤས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་ཁྱོན་གཅིག་མཚན་མ་ཡོད་ན་ཡང་སྤྲན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་འཆང་རྒྱ་བར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་
དང་། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཡང་མ་མཆིས་ན་ཐོབ་པ་ལྟ་གཤལ་མཆིས་ཏེ་མ་མཆིས་ན། ཅི་དངོས་པོ་མ་འཆལ་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་
མཆིས་ལགས་སམ། བཀའ་རྒྱལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་འང་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། རབ་འབྱོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོང་པ་ལ་ནི་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་སམ་དངོས་པོ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་དོ། །རབ་འབྱོར་གང་ལ་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་མེད་པ་དེ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལུས་རྒྱས་པ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོང་པའི་ཆོ། ཆོས་མཚན་མ་མེད་པ་དྲན་པ་མེད་པ་ཡིད་ལ་

20

༡༡། །བྱེད་པ་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་སོ་ཞེས་དང་། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཚེས་འགའ་ཞིག་མཐོང་ན་ནི། སྤྱི་མེད་
 པ་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་གནས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཕྱག་ཉེར་ལྷ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་ཐབས་མི་མཁས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་འདི་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་དུ་འདུ་ཤེས་སུ་བགྱིད་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གསོག་ཏུ་འབྱིན་པ་འོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རིང་དུ་སྟོང་པ་འོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་མར་འཛིན་ཅིང་དེས་
 རྒྱུ་མས་སེམས་སུ་བྱེད་ཅིང་དམིགས་པ་ལ་ཆགས་པ་དེ་དག་གིས་ཤེར་ཕྱིན་གསོག་ཏུ་འབྱིན་ཅིང་རིང་དུ་སྟོང་པ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སྟོང་པ་འོ་ཞེས་སོགས་ལ་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་ཤིང་། ཚེས་དེ་དག་ལ་དེ་དང་དེ་ཡི་དམིགས་པའི་
 འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ཤེར་ཕྱིན་ཡང་དག་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ལུས་མདོ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཤེར་ཕྱིན་ལྟར་སྟུང་དང་། དམིགས་མེད་དུ་སྟོན་པ་ཤེར་ཕྱིན་ཡང་དག་པར་གསུངས་སོ། །ཁྱི་
 བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། ཀོ་ཤི་ཀ་གང་དེ་ལྟར་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོར་རྩོག་ཀྱང་། ཚེས་གང་ལ་འང་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

འགྲེལ་ལན་གྱི་སྟེང་

五、

ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཀོ་སེ་ཀ། །མ་འོངས་པའི་དུས་ན་རིགས་ཀྱི་སྤུངས་སྤུ་མོ་སེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བཅོས་མ་དག་སྟོན་པ་འབྱུང་བར་འབྱུར་དེ། ཞེས་སོགས། བཅོས་མ་དེས་རྫོགས་སྤུང་ལ་ཞུགས་པ་དག་སྤུང་བར་བྱེད་
དེ། སེར་ཕྱིན་འདི་དོན་དང་ཚིག་འབྱུང་བཅས་པར་སྟོན་པར་མི་བྱེད་ཅེས་དང་། བཅོས་མ་དེ་གང་ལགས་ཞེས་པའི་ལན་དུ། གཟུགས་སོགས་མི་རྟག་པ་དང་སྟག་བསྐལ་དང་བདག་མེད་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་
ལ་སྦྱར་དེ་རྒྱས་པར་གསུངས་སེད། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་མེད་ན་རྟག་མི་རྟག་སྟག་ལ་ཡོད། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་དང་། རིགས་ཀྱི་སྤུངས་སྤུ་མོ་སེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་
དུ་ཕྱིན་པ་སྟོམས་སེག། ཆོས་ཅི་ལ་ཡང་མ་ལྟ། གང་ལ་ཡང་གནས་པར་མ་བྱེད་ཅིག། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་ནི། གནས་པར་བྱ་བ་འཇུག་པ་འདྲ་བར་བྱ་བ་མེད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
སྟོང་ཞིང་སྟེ་འགག་སྤང་དོར་མེད་པར་སྟོན་ན་སེར་ཕྱིན་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པར་གཟུགས་སོགས་ལ་སྦྱར་དེ་རྒྱས་པར་གསུངས་སེད། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བསྟན་པའི་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་བསྟེན་པའི་རྒྱལ་གསུངས་སོ། །
གཟུངས་དབང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གང་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མདོན་པར་ཞེན་པ་མེད་ཅིང་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཚིག་སྤྱད་ཀྱིས་དེ། དོན་དམ་པར་གང་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་གང་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཞེས་

20

མ

པ

ཆེན་པོ་ལ་
ལམ་

༡། །ཀྱང་བརྗོད་དོ། །ཞེས་དང་། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་འབྲེལ་པའི་མདོ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་ལོ། །འཇམ་དཔལ་མདོར་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འཇམ། རྣམ་པར་བྱང་བ་དམིགས་པ་
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་བརྟུ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་དོན་ལྟར་མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ། ཚུ་རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །དེ་དག་པར་ན་མི་གནས་པ། །དུས་
 རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པར་འདོད། །དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྟོན་ས། །ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་སྟེ། །དེ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིས། །ཡང་དག་ཉི་བ་ཉིད་དུ་བཤད། །གཟུགས་སྟོགས་
 སྤང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་། །དུས་གསུམ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། །སྒྲིན་སྟོགས་བྱང་རྒྱུ་སྟོགས་རྣམས་ལ། །སྟོང་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་སྟོགས། །སྒྲིན་ལ་སྟོགས་ལ་ངར་འཛིན་མེད། །གཞན་དག་དེ་ལ་སྟོར་བྱེད་པ། །དེ་
 ནི་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པས། །རྒྱལ་ལ་སྟོགས་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་ལམ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། །དཔེན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཟབ་ཉིད། །ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ནི། །ཤེས་པས་ཆགས་པ་སྟོང་བ་ཡིན། །མཐོང་བ་
 ལ་སྟོགས་བཀག་པ་ཡིས། །དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་བཤད། །གཟུགས་ལ་སྟོགས་པར་མི་ཤེས་ཕྱིར། །དེ་ནི་བསམ་མི་བྱུང་བར་འདོད། །ཅིས་གསུངས་ཤིང་། །འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་སྒྲིན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས། བྱང་

བཟུལ་ལམ་གྱི་སྟོན་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བགྱི་བ་འདི་ཅི་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་བ། རིགས་ཀྱི་ཁུ་ཚོས་འདི་ནི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་ཡིན་
ཏེ། འདི་ནི་ཡི་གེ་དང་དག་གིས་གདམས་པར་མི་རུས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚོས་འདི་ནི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། ཚེག་གི་སྟོད་ལུལ་ཐམས་ཅད་
ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། དག་གི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། སྤང་བ་དང་དོར་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། བྱེ་བ་དང་བཅུ་མས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། རྟོག་གི་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། རྟོག་གའི་སྟོད་ལུལ་མ་ཡིན་པ། རྟོག་གའི་སྟོད་ལུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། མཚན་མ་མེད་པ། མཚན་མ་དང་བྲལ་བ། མཚན་མའི་སྟོད་ལུལ་ལས་ཡང་དག་པར་
འདས་པ། བྱིས་པའི་སྟོད་ལུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། བདུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོད་ལུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། རྣམ་པར་གཤམ་པའི་སྟོད་ལུལ་ལས་
ཡང་དག་པར་འདས་པ། གནས་མ་ཡིན་པ། མི་གནས་པ། ཞི་བ། འཕགས་པའི་ཡེ་གེས་ཀྱི་སྟོད་ལུལ་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ། རྟོ་མ་མེད་པ། མ་གོས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ། ཁུ་ཚོམས་པ། མཚོག་

ལྷ། །དམ་པ། ལུལ། རྟག་པ། བརྟན་པ། ཐེར་ཟུག་ མི་འཛིག་པའི་ཚེས་ཅན་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་འདུག་པ་ཁོ་ནའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་
འདི་ལྟར་བྱུང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་དག་ཚེས་ཉིད་འདི་ཐོབ་ནས། མེས་ས་ཅན་དག་ཀྱང་ཚེས་ཉིད་འདི་ཁོ་ན་ལ་རབ་དུ་དགོད་དོ་སྟུང་ཏེ། དོན་གང་གི་ཕྱིར་འབད་ཅིང་རྩོལ་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། དགའ་བ་བརྒྱ་དག་
བྱེད་པ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་དབྱིངས་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་
སྒྲ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཞེས་བྱའོ། །བྱུང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སེལ་བས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚེས་འདི་རི་ལྟར་མཛོན་དུ་བགྱི། རི་ལྟར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་བ།
རིགས་ཀྱི་བྱ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གེས་རབ་ཀྱིས་མཛོན་དུ་བྱའོ། །རང་གིས་རིག་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལྟ་བུ་སྟེ། གང་མིང་དུ་འདོགས་པ་དང་ཐ་སྐད་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཀུན་
རྫོབ་ཀྱི་ཚེས་རྣམས་ལ་ནི་དོན་དམ་པ་མེད་མོད་ཀྱི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚེས་རྣམས་མེད་པར་ཡང་དོན་དམ་པ་བསྟན་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་དང་། དོན་དམ་པ་ནི་མི་སྟེའོ། །མི་འགག་གོ། །མི་འཛིག་གོ། །མི་ལེན་ཏོ། །མི་འདོར་རོ།

ཡི་གེ་དག་གིས་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྫོང་དོ། །སྒྲོས་བས་མི་རྟོགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་ཁུ་དོན་དམ་པ་ནི་བརྫོང་དུ་མེད་པ་སྟེ་ཞི་བའོ། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའོ། །ཞེས་དང་། ཚེས་
 ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ནི་སྒྲོས་པ་མེད་ལ། ཚེས་གཞན་ནི་སྒྲོས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་དེ། ཞེས་དང་། དམིགས་པ་ཅན་ནི་ཐ་ན་མུ་རན་ལས་འདས་པ་ལའང་དམིགས་གིང་། མདོན་པར་དགའ་བ་སྟེ་
 འདི་ནི་དམིགས་པ་ཅན་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱད་པའོ། །ཞེས་དང་། བཙུག་ལྷན་འདས་གཞན་ཡང་གང་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲོས་པ་དེ་དམ་པའི་ཚེས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་སོ། །དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྒྲོས་པ་མ་མཆིས་པའོ། །
 བཙུག་ལྷན་འདས་སྒྲོས་པ་ལ་དགའ་བ་ནི་དམ་པའི་ཚེས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་དགའ་བ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཇམ་དཔལ་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཚེས་
 གསན་པར་བཞེད་གྱི། བྱོད་སྒྲོབས་པར་གྱིས་གིག་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཅི་ལས་བརྩམས་སྟེ་སྒྲོབས་པར་བྱ་ཞེས་གསོལ་བ་ལ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། འཇམ་དཔལ་བྱོད་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ལས་བརྩམས་ཏེ་སྒྲོབས་པར་གྱིས་གིག། །གསོལ་པ། བཙུག་ལྷན་འདས་གང་བདག་གིས་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་མ་གཏོགས་པའི་ཚེས་དེ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ལགས་སོ། །བཀའ་སྤྱུལ་པ། མདོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་རྣམས་

མཁུ་
རྒྱ་
ཆེན་པོ་
ལཱ་

༡༢། །རབ་དུ་སྒྲུག་པར་འགྱུར་རོ། །གསོལ་པ། གལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་མཐར་སྒྲུག་ན་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་རྣམས་སྒྲུག་པར་འགྱུར། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་གཉིས་
གཅིག་ཅིང་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འཇགས་པ་སྒྲུལ་པ་གསུམ་བརྒྱན་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྒྱུར་མདོར་ན་དམིགས་པ་ནི་རྣམ་སེམས་སོ། །གང་དང་གང་དུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་ན་ཐ་ན་སྒྲིང་པ་ཉིད་དོ་སྒྲུལ་པ་དེ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་རྣམ་སེམས་ཏེ། དགོ་སྒྲིང་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། བུམ་ཟེར་བྱེད་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་སེམས་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་དང་། སྒྲོ་མཐའ་ཡས་པར་སྒྲིང་པའི་མདོ་ལས། གང་དག་དེ་བཞིན་
གསེགས་པ་ལ་ཆོས་ཉིད་དུ་རྟོག་ན་ཡང་དེ་དག་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་བརྗོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་ཟབ་པ་
དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཚད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གོ་ཆའི་བཀོད་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཡང་དག་དོན་ལ་སྒྱུར་ཡང་མེད། ཆོག་འབྲུལ་ཡི་གོ་ཡོད་མ་ཡིན། ཆོག་ལས་ཡང་དག་འདས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། །
ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། ཆོག་བྲལ་དག་གི་ལམ་གྱིས་མ་གོས་པ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་འདྲ། །སེམས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་བ་རབ་གྲོལ་བ། །མཆོག་རབ་དོ་མཚར་ཆེ་བ་དམ་པ་ཤེས། །ཞེས་དང་།

རྒྱ་
ཆེན་པོ་
ལཱ་

དགོངས་པ་དེས་འགོལ་ལས། ཟབ་མོ་བྱིས་པའི་སྒྲོན་ལུལ་མ་ཡིན་པ། །བརྗོད་མེད་གཉིས་མིན་རྒྱལ་བས་བསྟན་མཛད་ཀྱང་། །བྱིས་པ་གཏི་མུག་སྒྲོངས་པ་འདི་དག་ནི། །སྒྲོ་བའི་སྒྲོས་ལ་དགའ་ཞིང་གཉིས་ལ་གནས། །མ་རྟོགས་
 པའང་ལོག་པར་རྟོག་པ་དག །ལུག་དང་བ་ལང་དག་རྒྱ་ཡང་སྒྲེ་ཞིང་། །དེ་དག་གེས་པའི་སྒྲོ་བ་དེ་པོར་ནས། །གིན་རྒྱལ་མིན་རིང་ལེམ་བ་འདིར་ལེམ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སོ་སོ་རང་རིག་མཚན་ནིང་སྒྲོན་ལུལ་ཏེ། །བརྗོད་རྒྱུ་མེད་
 ཅིང་ཐ་སྒྲོན་ཡོང་ཆད་པ། །རྟོན་དང་བུལ་བ་དོན་དམ་ཆོས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་རྟོག་གི་ཀུན་ལས་འདས་མཚན་ནིང་། །ཅེས་དང་། ལང་ཀར་གསེགས་པ་ལས། །མགོན་པོ་རྣམས་ནི་གང་གསུངས་པའི། །སོ་སོར་རང་རིག་སྒྲོན་ལུལ་ནི། །
 རྟོག་པ་ཅན་གྱི་ལུལ་མ་ཡིན། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འདེད་བཞིན་མིན། །ཞེས་དང་། ལུང་ན་འདས་དང་ནམ་མཁའ་དང་། །འགོག་པ་གཉིས་པོ་ནིང་ཀྱང་སྒྲེ། །མ་བྱས་པར་ནི་བྱིས་པས་རྟོག །འཕགས་པས་ཡོད་མེད་སྒྲུང་བར་རོ། །
 ཞེས་དང་། ལུང་འདས་ལས། །རིགས་ཀྱི་བྱ་བ་དག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། །བདག་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པར་བྱོད་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་སུ་སྒྲུངས་ལ་སྒྲི་བོས་ཡོངས་གིག །ཅེས་དང་། །རིགས་ཀྱི་བྱ་བུ་མས་པ། །གང་ཞིག་
 ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། ཡོད་པའང་མ་ཡིན། མེད་པའང་མ་ཡིན་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་དཔག་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། །སྒྲོ་བྱིས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། །ཆོས་

ཨ། །འདི་དྲི་མེད་དག་དག་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཏེ། །ནམ་མཁའ་མཚུངས་གིང་མཉམ་ལ་གདོད་ནས་འབྱུང་བ་མེད། །མ་སྐྱེས་མ་བྱུང་གནས་པ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད། །འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་དྲི་མེད་གཡོ་བ་མེད། །ཅེས་དང་། གྲུང་པོའི་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སྒྲུ་མེད་པའི། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་འདོད་པས། །ཆོས་རྒྱམས་གང་ཡང་མི་གཟུང་ཞིང་། །ཆོས་རྒྱམས་གང་ཡང་མི་འདོར་རོ། །ཞེས་དང་། །གང་གིས་ཆོས་རྒྱམས་བསམ་ཡས་པ། །ནམ་མཁའ་འདྲ་བར་མཐོང་བ་དང་། །མ་བཅིང་བ་དང་མ་གོ་ལ་བ། །དེ་ཡི་ཤེས་རབ་སྒྲུ་ན་མེད། །ཅེས་དང་། །དྲིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་བསམ་མི་བྱུང་། །འཛིན་པ་ལ་ནི་གང་གནས་པ། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མི་འགྱུར། །རྩོད་པ་དག་ལ་གང་སྒྲིད་ཅིང་། །འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་མི་ཐར། །ཞེས་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས། །རྟོག་དང་རྒྱམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོས་པ་འདི། །གཉིས་ཀ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ན་ཆོས་འཛིན་ཡིན། །ཞེས་དང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲིད་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། །སྒྲིད་དང་སྒྲི་མེད་གཉིས་ནི་སྒྲོས་པ་སྒྲེ། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ས་དང་བདུད་ཀྱི་སྒྲིད་ཡུལ་ཡིན། །ལུས་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་འཛིན་རྒྱུ་སེམས་འདོད་པ་ཡིས། །ལྟ་དང་ལྟ་མིན་འགོ་བརྒྱམས་ནི་འདིར་བརྟག་གོ། །ཞེས་དང་། །སྒྲིབ་པ་བྱུག་མེད་གོ་ཡི། །བསྟན་པ་ལ་ནི་སྒྲོས་མེད་པའི། །སེམས་ཀྱིས་རྒྱམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་རྟོག་ །ཅེས་

དང་། འཇམ་དཔལ་ལ་རིན་ཆེན་བྱེད་གྱིས་སྒྲུས་པ། འཇམ་དཔལ་ཆོས་ཉིད་ནི་བསམ་དུ་མེད་པ་ཡིན་ན། དེ་གདག་གིས་རི་ལྟར་བསམ་སྟེ་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་དང་། བྱིས་པ་དེ་དག་ནི་སྟེ་པའི་ཆོས་སུ་ལུང་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །
 མི་སྟེ་པའི་ཆོས་སུ་ལུང་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འདི་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་པོ་ཞེས་དེ་ལྟར་གདམས་ན།
 གལ་ཏེ་མི་སྒྲུག་མི་དངངས་གིང་། དངངས་པར་མི་འགྱུར་ན། ཀྱི་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི་བྱིར་མི་རྟོག་པ་སྟེ། བྱིར་མི་རྟོག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་དུ་གེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་གང་གིས་བསྒྲུབ་པ་འབྱུང་གྱི་བར་དུ་ཐབས་ལ་མ་ཁས་པ་མེད་པར་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་དུག་ལ་སྤྱད་པ་བས། གང་གི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་སོམ་ཉི་དང་བཅས་པས་ཐོས་ན། འདི་ནི་དེ་བས་ཆེས་བསོད་ནམས་མང་དུ་
 བསྐྱེད་ན། གང་གིས་སོམ་ཉི་མེད་པར་ཐོས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོ་དེ་ལས། ཆོས་ཐབས་མོ་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལ་མ་མོས་པའི་དགོ་སྟོང་བརྒྱད་ཀྱིས་སྒྲུགས་ཏེ་གིན་ས་དམུལ་བ་དུ་འཕོད་དུ་སྒྱེས་པ་ལ། སངས་རྒྱུས་
 ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོ་སྟོང་དེ་དག་ཆོས་འདི་མ་ཐོས་ན་བསྒྲུབ་པ་ས་ཡའི་བར་དུ་ནམ་ཡང་བཟང་འགོར་མི་སྟེ་ཡང་། འདི་སོམ་ཉི་དང་བཅས་པར་ཐོས་པས་དམུལ་བ་ནས་འཕོས་ཏེ་དགའ་ལྡན་དུ་སྒྱེ་བོང་། དེ་ནས་བསྒྲུབ་པ་

ལྟ། །དུག་ཅུ་ཅུ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱས་སྐྱེས་ལོ་ཐོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ག་སྟག་དུ་སྐྱེས་ནས་བསྐྱལ་བ་གཅིག་ལ་འཆང་བྱ་བར་ལུང་བསྟན་དོ། །ཕྱམས་པ་འཇུག་པ་
 ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས། ཕྱམས་པ་ཅི་ཅམ་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དེ་ཅམ་དུ་ཆགས་པ་ཡོད་ལ། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟོན་འདས་རྒྱམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ནི་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ལ་
 མི་མཉམ་པར་བཏགས་ནས་མེད་བཞིན་སྒྲོ་འདོགས་པས་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་དང་། ལྟའི་ཕྱ་རབ་ཅུ་ལ་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ལྟའི་ཕྱ་གང་གི་ཆེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྒྱམས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟོན་ལྟའི་ཕྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྒྱམས་ཐོས་པས་དོན་ལ་རྟོན་པ་རྒྱམས་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། ལྟའི་ཕྱ་གལ་ཏེ་རྒྱང་ཟད་རྗེས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ནི་
 སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྟའི་ཕྱ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ནི་རྒྱམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། རྩོལ་བ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། ལྟའི་ཕྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་མ་ཞུགས་པའི་རྒྱ་ལ་ནི་ཐ་
 ནད་དུ་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱི། རྒྱ་མཆོར་ཆེན་པོར་ཞུགས་པའི་རྒྱ་ལ་ནི་ཐ་ནད་དུ་བྱ་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལྟའི་ཕྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་ནད་དུ་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་

ལྟོ་མེད་ཀྱི་ལྟོ་མེད་

ལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་མེད་དེ། ལྟོ་མེད་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ནི་མཆོན་མ་དང་དམིགས་པ་དང་འདུ་ཤེས་དང་སྒྲིམ་པ་ལས་རབ་རྒྱ་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྟགས་དང་། ལུ་མོ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འདི་ལ་ཆོས་
དབྱེངས་སེམས་ཅན་ཐམས་། ཡང་དག་ཉིད་གྱིས་མཉམ་རྟོགས་ནས། གཉིས་མེད་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་མི་ལྟོག་ཡུག་རྒྱ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཆངས་པ་བྱུང་པར་སེམས་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རི་ལྟར་ན་དད་པ་ལ་
གནས་པ་རྣམས་ལགས། དག་འཇུག་པ། རྣམ་ཆོས་རྣམས་པམོད་དུ་མེད་པར་མོས་པའོ། ཞེས་དང་། དམུན་པ་ལམ་ཡང་ན་བདེན་པ་ཞིག བཟུན་པ་ལ་ནི་རྟེན་གྱུར་ན། མཐར་འཇིག་པར་ནི་དེ་འགྱུར་ཏེ། ལུ་སྟོགས་ཅན་དང་
བྱུང་པར་མེད། གང་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་མེད། བདེན་པ་དང་ནི་ཐུན་པ་མེད། དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཆོས། འདས་འདི་གཉིས་སུ་མེད་པར་བཤད། ཅིས་དང་། སངས་རྒྱས་ལུ་ངན་འདས་ནས་གུང་། གང་
རྣམས་པམོད་པ་འདིར་མོས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་གྱི་སྒྲ། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་བཞུགས། གང་གིས་རྒྱལ་འདི་ཤེས་པ་ན། དེས་ནི་ང་ཡི་ཆོས་པལ་ལྟེ། དེ་ཡིས་ང་ལ་རྟག་རྒྱུ་མཆོད། དེ་དག་འཇིག་རྟེན་
ལྟོན་པའོ། ཞེས་དང་། ཆངས་པ་བྱུང་པར་སེམས་གྱིས་འཇམ་དཔལ་ལ་དྲིས་པ། འཇམ་དཔལ་ལ་རི་ལྟར་ན་དག་སྒྲོང་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན། ལྟོགས་པ། གང་མཉམ་པ་ཉིད་ལས་འགལ་བར་མི་བྱེད་ཅིང་ཆོས་གྱི་

༡༡། །དབྱིངས་རྣམ་པར་འབྱུགས་པར་མི་བྱེད་པ། དེ་ལྟར་ན་དམ་པའི་ཚེས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་མ་མཐོང་བས་བདེན་པ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་གང་གིས་ཚེས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་མཐོང་བ་ནི། དེ་ལྟར་ན་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚེས་རྣམས་ལ་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྣང་ངོ་། །ཚེས་ཉིད་ལ་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་མེད་ངོ་། །ཞེས་དང་། ཡི་གེ་རྣམ་པར་རིག་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ཚེས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་མོས་པར་འགྱུར་ངོ་། །ཚེས་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ངེས་པར་བྱས་ན་ཚེས་བསྟན་དུ་མེད་ངོ་། །ཞེས་དང་། ཚིག་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་འདོགས་པ། ཚིག་ཐམས་ཅད་ཚིག་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚིག་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའོ། །ཞེས་དང་། ཚེས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་རི་ལྟ་བུར། །དེ་དག་ཚེས་རྣམས་སྒྲུལ་མོད་ཀྱི། །དུན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མིན། །དེ་ཕྱིར་མཉམ་པར་བཞག་ཅེས་གསུངས། །ཞེས་དང་། རྣམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ལྷས་པའི་མདོ་ལས། ཚེས་ཐམས་ཅད་ནི་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་། གང་དག་གཉིན་པོས་སྐྱེད་ན་ལས་འདས་པ་འཚོལ་བ་དེ་དག་ནི། ལྷ་བར་དང་འཇིག་པར་ལྷ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚེས་འདི་དག་ནི་སྐྱེད་པར་བྱ། ཚེས་འདི་དག་ནི་དགག་པར་བྱ། ཞེས། དེ་དག་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ལ་སྐྱོད་པས། དེ་དག་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་མི་

སེམ་སྟོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲུངས་ལས་འདས་པ་སྟོས་པ་ཉི་ཤེས་ཞི་བའི་གནས་ལུགས་དཔལ་བཅོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེར་འདས་པའི་ནམ་མཁའ་མཛོད་སྟགས་
 བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་སྟོན་སྟོན་སྟེ་ལུལ་ལས་འདའ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲོ་བ་མེད་པ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། དམིགས་པའི་ལུལ་ལས་གིན་དུ་འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བཅོད་གྱི་ལུལ་ལས་འདའ་བར་
 གསུངས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་བདུད་གྱི་ལུལ་ཏེ། གང་ཞིག་གང་ལའང་མི་དམིགས་པ་དེ་ལ་བདུད་གྱིས་ཅི་བྱར་ཡོད་ཅིས་དང་། ཡང་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་བུག་པ་མེད་པའི་སེམས་དང་། བདུད་གྱི་ལས་
 དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཐར་སྟོན་གསུམ་དང་སྟོས་པ་མེད་པ་སྟགས་སུ་མཆོངས་པའི་རོ་གཅིག་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་བདུད་གྱི་ལུལ་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོར་བཤའ་པ་ལ། འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྒྲུས་
 པ། སྟེས་བྱུངས་པ་བྱེད་རྣམས་གྱིས་རི་སྐད་བཤའ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདུད་གྱི་ལས་དང་བདུད་གྱི་ལུལ་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡི་གེར་བྱས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ནི་ཡི་གེ་མེད་པའོ། །
 ཆོག་རི་སྟེད་པར་བདུད་གྱི་ལས་ཀྱང་དེ་སྟེད་དེ། ཆོག་མེད་པ་ལ་བདུད་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱར་ཡོད། གང་ཆོག་མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་སྟེ། བདག་དང་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ། །བདག་མེད་ཅིང་པོ་ལ་

མེད་པས་ཚེས་གང་ལ་ཡང་མཉམ་འདོགས་པ་འཇམ། གཞོན་པར་བྱེད་པ་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་རྟོག་པ་ནི་བདུན་གྱི་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདེམ་བཤེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལང་ཀར་གསེགས་པ་ལས། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དོན་དམ་པ་ནི་འཕགས་པས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡོ་གེས་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆེག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱི་ལྟུང་ཡུལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆེག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱི་ལྟུང་མར་མེས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་ཆེག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་གོ། །ཞེས་དང་། རི་བཞིན་སྐྱེ་ལ་རྣམ་པར་རྟགས་ནས། ཚེས་ཉིད་ལ་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་ཏེ། །དེ་དག་དེ་ལ་སྒྲོ་བརྟགས་པས། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་གནས་སུ་ལྷུང་། །ཞེས་དང་། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དོན་ལ་རྟོན་པར་བྱའི་ཡི་གེ་ལ་རྟོན་པར་མི་བྱའོ། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡི་གེའི་ཕྱིར་འབྲངས་བའི་རིགས་གྱི་ཕུ་མོ་ནི་བདག་གྱུང་དོན་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་། གཞན་ལ་ཡང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་། ལང་ཀར་གསེགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། ཡོད་དང་མེད་པ་མཐའ་གཉིས་ཏེ། ཅི་ཅམ་སེམས་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམས། །སྤྱོད་ཡུལ་དེ་དག་རབ་སྤངས་ན། །སེམས་མཉམ་རབ་དཔེན་ནི་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རིགས་

མཛེད་ཀྱི་གྲྭ།

གྱི་བྱུང་མ་རིགས་གྱི་བྱ་མོ་རྣམས་གྱིས་སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་བཟུང་ཞིང་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་མིང་དང་ཡི་གེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ་རི་ལྟར་མི་སྐྱུན་པོ་ལ་ཅིག་ལ་སོར་མོའི་རྩེ་མོས་དངོས་པོ་
བསྟན་ན་སྐྱུན་པོ་དེ་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་ལ་བལྟ་བས་ཡང་དག་པའི་དོན་མི་འཐོབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱ་རི་བཞིན་པའི་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་འཛིན་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ་འཆི་བ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་
མི་གཏོང་བས། སྐྱ་རི་བཞིན་གྱི་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་སྤངས་པ་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཐོབ་པར་མི་རུས། ཞེས་དང་། སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ་རི་ཅམ་དུ་ཆོག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཇུག་པ་དེ་ཅམ་དུ་རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པའི་ཞེས་པར་
འགྱུར་གྱི། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སློབ་ཐད་པར་གྱུར་ན་ནི། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གྱིས་རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པར་ལྟ་བར་བ་དུ་མ་ཞི་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་འགྱུར་བས། ཞེས་སྟགས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་
འཇུག་པའི་གཟུངས་གྱི་མདོ་ལས། དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཆོན་མའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་ན། དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་ལ་
གིན་དུ་བརྩོན་པ་ཡིན་ཏེ། རེ་ཞིག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་ལ་ནི་མ་རེག་མོད་གྱི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་ལ་རེག་པར་འགྱུར་བའི་རྩལ་བཞིན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་

༡༡། །པའི་དབྱིངས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དབྱུང་པའི་རྣམ་པར་བརྟག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གིན་ཏུ་འདས་པ་དང་། བསྟན་པ་དང་དཔེར་རྣམ་པར་བརྟག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གིན་ཏུ་འདས་པ་དང་།
ཞེས་སྟགས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཅིང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་གཟུགས་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། རྟེན་མེད་པ། སྤང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མ་ཡིན་པ། གནས་མེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པས་ནི་སྟེས་བྱ་དང་བྱུང་པར་མེད་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་སྟེས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་དང་མཆུངས་པར་མཐོང་ངོ་། རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་སྟེས་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་དང་། ཁྲི་ལམ་དང་། མིག་ཡོར་དང་། དུག་ཆ་དང་། གཟུགས་བརྒྱན་དང་། རྒྱ་བྱེད་དང་། སྤྱུལ་བ་དང་མཆུངས་པར་མཐོང་ངོ་། །བདེ་བ་
ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་གིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཡང་འཐོབ་པོ་ཞེས་སྟགས་ལན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །དཀོན་མཆོག་ཏུ་ལ་ལའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་འབྱུང་བ་མེད་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་བསམ་
ཀྱིས་མི་བྱུང་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་དང་། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་

མདོ་ལས། གང་དམིགས་པ་ཅན་གྱིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་གནས་མེད་དོ་ཞེས་དང་། དགོན་མཆོག་བརྟེན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེ་མོན་ལས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི། འཛིན་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཇི་སྟེན་པ་དང་། ཡི་གེ་དང་སྒྲ་དང་བརྟན་པ་སྟེ། དེ་ནི་འཛིན་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེན། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་ན་ཡི་གེ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འོ། །དེ་ལ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཆོན་ཉིད་གཅིག་ལ། མཆོན་ཉིད་གཅིག་པ་ནི་མཆོན་ཉིད་མེད་པ་འོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་འཆད་པས་མི་སྟོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མདོན་དུ་མི་བྱེད་པར་མི་ལྟར། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་པ་འོ། །གཞན་ཡང་བདེན་པ་ནི་གཅིག་ལུ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འགོག་པའི་བདེན་པ་འོ། །དེ་ལ་བདེན་པ་གཅིག་ལུ་ལའང་སྟོ་མི་འདོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྟོ་འདོགས་པར་ལྟར་བ་རྣམས་བདེན་པར་སྟོར་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་འདི་དང་ཆུ་ལ་འདྲ་བར་གསུངས་གིང་། དོན་དམ་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྟན་པའི་སངས་རྒྱས་

༡། །གྱི་ཡི་སྤེས་གྱི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་འདས་པར་གསུངས་པ་སྟགས་ཟབ་མོའི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཞལ་འཆམ་པར་གསུངས་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པས་ཆོག་གི་རྒྱས་པར་མ་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་འདི་དག་།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་རབ་རྒྱ་སྟོམ་པའི་མདོ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲ་མི་བཞིན་རྒྱ་ཆུལ་མ་ཡིན་པར་འབྱེད་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་ལ་དད་པ་སྒྲི་བའི་གནས་མིན་ལ། དེས་མཆོན་མར་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་ལ་ལྟ་བ་མིན་པར་ལྟ་བ་སྟགས་ལར་
 དག་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་ཉེར་བརྒྱད་འབྱུང་བར་གསུངས་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ལྟ་བའི་རྩ་བ་ཅན་རྒྱ་བསྟན་ནས། དེགས་གྱི་ལུང་དེ་ལྟར་རབ་རྒྱ་དབེན་པའི་རྩལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྒྱལ་ས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས། གང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་གསང་བ་སྟོས་མི་རྒྱུད་པ་དེ་ལ་སྟོན་པ་ཉིད་ཆོད་མར་བྱེད་དོ། །སྟོན་པ་ཉིད་ཆོད་མར་བྱས་ནས་ཆོས་དེ་དག་ལ་མོས་སོ། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་
 ལྟར་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་ལས། །སྤེས་རབ་རྒྱུད་དུས་ཆོས་འདི་དག་ །ཀུན་ནས་སྤེས་པར་མི་རུས་ཏེ། །ཡི་སྤེས་མིག་ནི་རྒྱལ་སྟངས་སྟེ། །འདི་ཡི་རྒྱལ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གཞན་དུ་གང་
 རྒྱལ་ས་སྟེ་རྒྱ་སེམས་བརྟན་ཞིང་། །དགོ་བའི་བསྤེས་གྱིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དག་ །སངས་རྒྱས་ཡི་སྤེས་འདི་ལ་རབ་རྒྱ་འཇུག་ །ཅིས་དང་། གནས་མེད་པ་ཡི་ཆོས་རྒྱལ་ལ། །

— ۱۱۰ —

གནས་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ན། །དེ་ཕྱིར་སྤྱིད་པའི་བཅོམ་ར་ན། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་རབ་རྒྱུ་ལོའོ། །བརྗོད་པས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་ཆོས། །སློབ་ཞན་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྟགས། །དེས་ནི་ཡོངས་སུ་བསྐྱིབ་བྱས་ནས། །བདག་གི་
སེམས་ཀྱང་རབ་སྒོངས་བྱས། །སེས་རབ་རྒྱང་ལ་ལམ་ནོར་ཞིང་། །བདག་གི་སེམས་ལ་མི་མཁས་པ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློང་ག་གིས། །མི་ཟད་ལུས་ནི་འཕྲེལ་བར་བྱེད། །ཅིས་དང་། །འཕགས་པ་དག་པའི་རུ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་
པའི་མདོ་ལས། །ཤུར་དུ་ཉིའི་ལུ། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་ཆོག་འབྱུང་ཆེས་སུ་འབྱང་བ་ཡིན་གྱི། །མཁས་པ་རྣམས་ནི་དོན་གྱི་ཆེས་སུ་འབྱང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། །ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། །གང་དག་སྐྱ་ཡིས་བསྟན་པ་ཡི། །ཆོས་
རྣམས་མང་པོ་བསམ་མི་བྱུང། །སྤྱོད་དག་ལ་གང་ཆགས་པ། །དགོངས་པས་བཤད་པ་མི་ཤེས་ཏེ། །ཅི་ལ་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཡི། །དགོངས་པ་དག་ནི་མི་ཤེས་པར། །ཆོས་ཉིད་ལ་ནི་མ་བསྐྱབ་པས། །ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཆོས་སུ་
འཆད། །འཕྲིག་ཏེན་ཐམས་ནི་སྒྲོང་དག་རྒྱ། །ངས་ནི་མདོ་སྟེགས་བཤད་པ། །ཆོག་འབྱུང་ཐ་དད་དོན་གཅིག་སྟེ། །ཐམས་ཅད་བརྗོད་པར་རུས་མ་ཡིན། །ཆོག་གཅིག་རྣམ་པར་བསྒྲོམ་ན་ནི། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྒྲོམ་པར་འགྱུར། །
སངས་རྒྱས་ཇི་སྟོང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ཆོས་རྣམས་མང་པོ་རབ་བཤད་པ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བ་ཉིད། །མི་གང་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། །ཆོག་འདི་བསྐྱབ་པར་གྱུར་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དགོན་མ་ཡིན།

༡༡། །ཞེས་དང་། ལྷའི་བྱ་སྤོ་གྲོས་རབ་གནས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་གྱིས། སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་རྣམ་ཐར་གསུམ་དང་བྱང་ཕྱོགས་རྣམས་མི་སྒྲིམ་མདོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། གང་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད་པ་དང་། གང་ལ་ཡང་སྒྲིམ་སེམས་མེད་པ་དང་། དམིགས་སུ་མེད་པར་བསྟན་པས། འཕོར་དེའི་དགོ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཕྱག་མང་བོས། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་རྣམ་ཐར་སྒྲིག་གསུམ་རྟོགས་པས་སྤྱང་འདས་ཐོབ་པ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་རུ་རུ་བརྟན་བསྒྲིམ་པས་སྤྱང་ན་ལས་འདྲའ་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ན་ཡང་། སྟོན་པ་བཞུགས་བཞིན་དུ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་དེ་བཞག་པར་གྱུར་ན། འདྲིའི་བསྟན་པ་དེ་འགལ་བའམ་གཅིག་དུ་མ་གྱུར་གྱང་རྣམ་པའི་རྟོག་པ་དེ་འཇམ་དཔལ་གཞིན་རུར་གྱུར་པས་མཁྱེན་ནས། ལྷའི་བྱ་ལ་བྱེད་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་རྣམས་མདོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ། བདེན་བཞི་དང་རྣམ་ཐར་གསུམ་དང་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དམིགས་པའམ་མདོན་དུ་བྱས་པའམ་བསྒྲིམ་པ་ཡོད་དམ། ཞེས་དྲིས་པ་ལ་ལྷའི་བྱས། འཇམ་དཔལ་དེ་ནི་མེད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྒྲིམ་པ། སྤྱང་དུ་མེད་པ། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས། སྤྱོད་པས་སྤྱོད་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་ཐོས་ནས་དགོ་སྤྱོད་སུམ་སྤྱོད་ཡོན་པ་མེད་པར་ཟག་པ་རྣམས་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ། །ཞེས་དང་། ཡང་ཁོ་བོ་ནི་འཇིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཟུངས་ཐོབ་པ་མ་ལགས་ཏེ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོད་

རོ་བདག་དང་ཚེས་སྐྱ་ཚོགས་སུ་འཛིན་པ་རྣམས་ནི་གཟུངས་ཐོབ་པ་ལགས་ཏེ། དེས་ན་ཁོ་བོ་ནི་རྟོགས་པ་བྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་བྱུང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་མི་མཁྱེན་པ་དེ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་བྱལ་ལ། གྱིས་པ་རྣམས་ནི་མཛོན་
 དར་ཆགས་གིང་རྟོག་པས་རྟོགས་པ་བྱལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁོ་བོས་ནི་གང་གཟུང་བར་བྱ་བ་རྒྱུང་བྱང་གྲུང་མ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དགོངས་ཏེ་གཟུངས་པའི་སྒོ་ནས་དམིགས་མེད་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་བསྟན་པ་ན།
 དགོ་སྟོང་ལྟ་བུ་བརྒྱས་ཚེས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་མ་རྟོགས་ཏེ། སྤངས་གིང་འགལ་བར་བྱས་ནས་རང་གི་ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་ལྷུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཤུ་རེའི་ལུང་དགོ་སྟོང་ལྟ་བུ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ཚེས་ཀྱི་
 རྣམ་གྲངས་འདི་མ་རྟོགས་ནས་སྤངས་ཏེ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་ལྷུང་བར་གྱུར་གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཟབ་མོ་དག་མ་སྟོན་པར་རྟོག་སྟེ་སྟོན་ཅིག་ཅིས་འཇམ་དཔལ་ལ་སྐྱས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྐྱས་པ།
 རྟོང་མ་རྟོག་ཅིག །གང་དཔྱལ་བར་འགོ་བའི་ཚེས་དེ་ལྟ་བུ་འགའ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་དེ་ཚེས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་སྟེ་སྟོན་ཅིག་ཟེར་བ་ནི། རོགས་ཀྱི་ལུང་མ་ལུ་མོ་གང་དག་བདག་དང་
 སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བ་བརྟེན་པ་གང་གིས་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དགོ་སྟོང་གི་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་གསྒྲེལ་གྱི་ཕྱི་མ་སྟེད་ཅིག་ལ། རི་སྟོང་འཚོའི་བར་དུ་བདེ་བའི་ཡོ་བྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ་དང་། གང་

༩༩། །གིས་ཚོས་ཟབ་མོ་གིས་པར་དགའ་བ། །འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོས་གིང་ཚོས་སྟོང་པ་དང་མཚན་མེད་སྟོན་པ་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོས་ནས་སྤངས་དེ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བརྒྱམས་
 ལྟ་བུར་བར་ལྟར་བ་ནི་ཆོས་སྤྱར་བར་གནས་དེ་ལས་ལྟར་བར་འགྱུར་གྱི། དམིགས་པ་ཅན་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་བཤད་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཇམ་དཔལ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་རི་
 སྒྲུང་སྒྲུལ་པ་དེ་བཞིན་དེ། ཐོས་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་འཕྱུར་བ་དང་འདྲའོ་ཞེས་སོགས་བསྐྱགས་པ་མཛད་ཅིང་། གཞན་ཡང་གྲུ་རིའི་བྱ། དག་སྟོང་དེ་དག་ཆོས་སྤྱར་བར་ལྟར་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ལས་འདྲའ་བར་འགྱུར་གྱི། མི་
 གཏི་སྤྱག་ཅན་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པ་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པ་གང་དག་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མཚོན་པ་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་མོ། །དེ་ནི་དེའི་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ལས་འདྲའ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་གྱི་རྒྱར་དུ་རྒྱམ་པར་ཐར་བར་ནི་
 མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཆོས་ཟབ་མོ་དག་མ་ཐོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཀའ་རྒྱལ་པ་ལྟར། ཟབ་མོ་འཁུ་འབྲིགས་ཅན་འཛིགས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་འདིས་བྱིས་བརྒྱམས་སྤྱག་པར་འགྱུར་ན་ཡང་
 རི་ལྟར་སྒྲུན་རྒྱལ་མོ་མ་བྱིན་པར་ནད་མི་འབྱིན་པ་ལྟར་བསྐྱགས་དགོས་པར་འཇམ་དཔལ་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་ནའང་ཆངས་པས་བྱིན་གྱིས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས། ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་པ་ན། རྟེན་

2014

པའི་སྒྲིང་ཡུལ་ཅན་དེ་མི་འབྲང་འཛིན། །དད་མེད་ཆོས་ལ་སོམ་ནི་བསྐྱེད་ནས་ནི། །བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་མང་པོར་སྒྲིང་བར་འགྱུར། །མ་དད་པ་ཡི་བསམ་བས་སྒྲིག་ཅན་འགྱུར། །སྒྲིང་གང་གི་ཡིད་ཀྱང་བསྐྱེད་མི་བྱེད། །སྒྲིང་པོ་ཅན་
ཀུན་རྣམ་པར་སྤངས་ནས་ནི། །དད་པ་མེད་པས་སྒྲིགས་མ་འཛིན་པར་བྱེད། །འགྱེད་བར་བྱེད་ཅིང་རྟག་རྒྱ་ཁེངས་པ་སྟེ། །མ་དད་དེ་ནི་གཞན་ལ་འདུད་མི་བྱེད། །ཅིས་དང་། དེ་དག་དད་མེད་རབ་རྒྱ་བྱུང་ནས་ནི། །འདྲེན་པའི་
བསྐྱེད་ལ་དེ་དག་སུན་ཡང་འབྱེན། །མ་སུན་པ་གང་གིས་དགོ་འདུན་མཛེས་གྱུར་ཏེ། །དེ་དག་ཆོས་མིན་ཆོག་གིས་འགལ་བར་བྱེད། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་ལ་དྲི་མ་དེས། །མུ་སྟེགས་བྱེད་ལྟར་སོམ་ནི་ཐེ་ཆོམ་བཅས། །དེས་ནི་
ཆོས་ལ་གྲགས་གཏོང་འགལ་བུས་ནས། །དད་མེད་དེས་ནི་ཆོས་ཀྱང་སྒྲོང་བར་བྱེད། །ཅིས་དང་། འཕགས་པ་སྟོམ་པ་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས། དམ་ཆོས་མཐུ་རུང་བུས་ནས་སུ། །སྒྲིག་པ་ཅན་དག་དཔུང་སྒྲིས་ནས། །ང་སྤྱུ་
ཐུགས་ལས་སྒྲིས་པ་ཡི། །དགོ་སྒྲོང་དེ་དག་འདོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས། སྒྲོང་ནི་དེ་ཆོས་དག་ཡོངས་སུ་བརྗོད་བྱེད་ཅིང་། །ཁྱོད་ལ་དག་འཁོར་འབྲེལ་བས་སྤང་བའི་
སེམས། །སྟོམ་མེད་ངན་སེམས་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་བྱང་རྒྱལ་གཤམ་ཡོད། །ཅིས་དང་། དགོངས་པ་དེས་པར་འགྲེལ་པའི་མདོ་ལས། ཐེག་པ་ཆེ་དང་ཐེག་པ་དམན་པ་ལ། །རང་བཞིན་སྤྱོ་ཆོག་ས་ཆོས་རྣམས་

༡༩། །གང་བསྟན་པ། དེ་དག་ཉིད་ནི་རྒྱལ་གཅིག་ཡང་བསྟན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཐ་དང་ང་མི་སྤྱ། །དོན་ལ་སྤྱོད་པ་ཞིན་རྣམ་པར་རྟོག་བྱེད་པ། །སྤྱོད་པ་ལས་བྱས་ཤིང་སྤྱར་པ་བཏང་བྱས་ནས། །དེ་དག་འགལ་བ་
སྤྱར་དུ་སེམས་པ་ན། །རྣམ་པར་སྤོངས་ནས་སྤྱོད་གྲོས་སྤྱོད་ཆོག་ས་འགྲུལ། །ཞེས་དང་། ལུ་མོ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། །སྤྱོད་པ་འཛིན་རྣམས་མང་བ་དེ་སྤྱོད་སྤྱ། །སྤྱོད་ཉིད་དེ་བཞིན་དེ་ལ་གནས་པ་མིན། །ཆོས་ཉིད་ལས་ནི་གང་
གིས་འགལ་བྱས་པ། །དེ་ནི་ཟབ་མོའི་རྒྱལ་ལ་བཟོད་པ་མིན། །ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་ང་རྒྱལ་སྤངས་ཤིང་བོར་ནས་ནི། །རྒྱལ་མིན་སྤངས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་པར་གྱིས། །གང་ཞིག་བདག་ཉིད་བརྒྱུག་པར་མི་འདོད་པ། །དེས་ནི་མི་ཤེས་
ཆོག་རྣམས་སྤངས་ནས་ཀུང་། །མེ་ཡི་ཕུང་པོ་བཞིན་དུ་ཕྱག་དོག་སྤྱོད་ས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བཀའ་འདི་དག་དངོས་སུ་བཞུགས་པ་ཞིན་པ་དཔང་པོར་གྱུར་པའི་ཕུང་དང་། །འཁོར་ལོ་སྤྲོམ་པ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་
ཀུང་གི་རྒྱལ་པོ་ལས། །རང་རིག་རྟོག་གི་སྒྲུལ་པོ་དང་། །མཐར་ཕུང་དཔུ་མར་ལས་ལེན་པ། །དེ་ནི་སེམས་ཉིད་རང་རིག་དང་། །བརྗོད་མེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི། །མི་མཐུན་པ་ཡི་སྤྱོད་ས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་བསམ་གྱིས་མི་
བྱལ་བའི། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་། །རྒྱལ་འཆལ་ཆར་གཙོད་པའི་མདོ་ལས། །དགེ་སྤྱོད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཆོས་སུ་སྤྱོད་པ་ན་ལྷ་རྣམས་གྱིས་བསྟན་པ་རྒྱལ་ཅེས་མི་དགའ་བར་བྱེད་ལ།

མཛེད་གྲུབ།

དམིགས་པ་མེད་པའི་ཆོས་བསྟན་ན་དག་འཛུངས་ད་དུང་བསྟན་པ་གནས་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མགོན་པོ་གྲུ་ཐུབ་ཀྱི་ཞལ་སྟུངས། དབུ་མ་རྩ་བར། གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་རུང་ཟད་ཡོད། །སྟོང་པའང་
རུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། །མི་སྟོང་རུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྟོང་པའང་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། །ལྟ་གུན་ངེས་པར་འབྱིན་པར་གསུངས། །གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བུ། །དེ་དག་བསྟུན་ཏུ་མེད་
པར་གསུངས། །ཞེས་དང་། གང་དག་རང་དངོས་གཞན་དངོས་དང་། །དངོས་དང་དངོས་མེད་ཉིད་ལྟ་བུ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ། །དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མ་ཁྱེན་པས་
ཀ་ཏ་ཡ་ན་ཡི། །གང་མས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀ་དགག་པར་མཛད། །ཅིས་དང་། །ཡོད་ཅིས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། །མེད་ཅིས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། །མ་ཁས་པས་གནས་པར་
མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །དེ་དག་སྟོས་ལས་སྟོས་པ་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པ་སྟེ། །མེས་ཀྱི་
སྟོང་ཡུལ་ལྟོག་པས་སོ། །མ་སྟེས་པ་དང་མ་འགག་པ། །ཆོས་ཉིད་ལྟ་རན་འདས་དང་མ་ཆུངས། །ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཉིད། །ཡང་དག་མིན་མིན་ཡང་དག་མིན། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་

གཡང་།

ལྷ། །བསྟན་པའོ། །གཞན་ལས་སེས་མིན་ནི་བ་དང་། །སྟོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྟོས་པ། །རྣམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐ་དད་མེད། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། །སྟོང་དོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྟོད་དེ། །མི་སྟོང་ཞེས་
 ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང་། །གཉིས་དང་གཉིས་མིན་མི་བྱ་སྟེ། །གདགས་པའི་དོན་དུ་བརྟོད་པར་བྱ། །རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སྟགས་བཞི། །ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། །མཐའ་དང་མཐའ་མེད་ལ་སྟགས་བཞི། །ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་
 དང་། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་དེ་ལ། །སངས་རྒྱས་ལྷ་ངན་འདས་ནས་ནི། །ཡོད་དམ་ཞེ་ཡམ་མེད་དོ་ཞེས། །བསམ་པ་འཐད་པ་ཉིད་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །གང་དག་སངས་རྒྱས་སྟོས་འདས་སེད། །ཐད་པ་མེད་ལ་སྟོས་བྱེད་
 པ། །སྟོས་པས་རྣམས་པ་དེ་ཀྱན་གྱིས། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མཐོང་མི་འགྱུར། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རང་བཞིན་གང་། །དེ་ནི་འགྲོ་འདྲིའི་རང་བཞིན་ཡིན། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རང་བཞིན་མེད། །འགྲོ་བ་འདི་ཡང་རང་
 བཞིན་མེད། །ཅེས་དང་། །དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེར་ནི་ཞིང་། །སྟོས་པ་ཉེར་ནི་ནི་བ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གང་དུ་ཡང་། །སུ་ལ་ཚོས་འགའ་མ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་དང་། །གང་གིས་ཐུགས་བརྩེས་ཉེར་བཟུང་ནས། །ལྷ་
 པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་བྱེད། །དམ་པའི་ཚོས་ནི་སྟོན་མཛད་པ། །ག་རྟེ་དེ་ལ་ཐུག་འཚལ་ཡོ། །ཞེས་དང་། །རིན་པོ་ཆེའི་བྲེད་པ་ལས་ཀྱང་། །དེ་བྱིར་བདག་དང་བདག་མེད་པར། །ཡང་དག་དེ་བཞིན་དམིགས་སུ་མེད། །བདག་

དང་བདག་མེད་ལྷ་བ་དག་། དེ་ཕྱིར་ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱོད་། མཐོང་དང་ཐོས་སྟོན་ཐུབ་པ་ཡིས། བདེན་མིན་རྒྱུན་པ་མིན་པར་གསུངས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཕྱོགས་ཐུར་ན། དེ་ནི་གཉིས་ཀ་དོན་དུ་མིན། དེ་ལྷས་དམ་
 པའི་དོན་དུ་ན། འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་བདེན་རྒྱུན་འདས། དེ་ནི་དེ་ཕྱིར་ན་ཡང་དག་ཏུ། ཡོད་ཅེས་མེད་ཅེས་ཞལ་མི་བཞེས། གང་ཞེག་དེ་ལྷར་རྣམ་ཀུན་དུ། ཡོད་མིན་དེ་ནི་ཀུན་མཁུན་གྱིས། མཐའ་ཡོད་མཐའ་མེད་གཉིས་ཀ་
 དང་། གཉིས་མ་ཡིན་ཞེས་ངེ་སྐད་བཏུན། ཞེས་དང་། ལྷ་ལྷུང་ཞབས་གྱིས་སྐྱེ་མེད་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས། གཞི་ལམ་འབྲས་ལུ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི། གཞི་ཅུ་དུན་མེད་སྟོ་ལས་འདས། སེམས་མེད་སེམས་ལས་ཐུང་བའང་མེད། ལུ་
 བྲལ་རེ་དོགས་རྒྱུན་ཐག་ཆད། ཅེས་དང་། ཅི་ཡང་མི་རྟོག་སྟོང་པ་སྟེ། ཡོད་ལ་མི་བྱེད་སྟེ་འཆི་མེད། ཅེས་དང་། ཐུབ་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། གཉིས་དང་གསུམ་སྟོན་གསལ་ལ་གྲིད། ལྷང་སེམས་ལས་ལོན་སྟོན་དང་བྲལ། འ
 ཆོས་ནི་དེ་སྟོ་འདས་སྟོ་མ་དུ་མེད། ཅེས་དང་། ཐུག་རྒྱ་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལས། ཀུན་རྟོག་པས་མ་བཏུག་པ། རབ་རྟུ་མི་གནས་པ་ཡི་ཡིད། དུན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་བྱེད་མིན། དམིགས་པ་མེད་ལ་ཐུག་འཆམ་འདུད། འ
 ཅེས་གསུངས་མེད། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་ཆོག་གསལ་དུ། ཅི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་རིགས་པ་མི་མངའ་འམ་ཞེན། ཡོད་པའམ་མེད་པ་འདི་ལྷས་སྐྱུས། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི་ཅང་མི་གསུང་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་

༡༡། །གང་ལ་འཐད་པ་དང་འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་མི་མངའ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་སྒྲིམ་པ་མངའ་བར་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་དང་། གང་དག་སྟོང་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེའི་དངོས་པོར་མངོན་
 ཞེན་གང་གིས་སྟོང་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། རྟོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པར་འདོད་པས། དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་མི་རུས་
 པས་ཉན་པར་འདོད་པའི་སེམས་ལ་རང་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་དེའི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དཔེ་བཤད་པ། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྒྲ་ཤད་ལ་སྟགས་པའི། ཞེས་སྟགས་གསུངས་ནས་ལྟའི་ཁུག་ལ་ཏེ་རྟོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
 བེ་སྟགས་ཀྱི་ལུང་དྲངས་ནས། རབ་དུ་མ་སྒྲིམ་པའི་རྟོན་བཤད་མི་རུས་སྟེ་ཞེས་ཀྱེ་ཆེར་གསུངས་སོ། །ཡང་གཞུང་དེར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དངོས་དངོས་མེད་སྟོང་མི་སྟོང་། རང་དང་གཞན། རྟག་པ་དང་ཆད་པ། བདེན་མི་བདེན།
 རྟག་མི་རྟག། བདེ་སྟག། གཙང་མི་གཙང་། བདག་བདག་མེད། སྟོང་མི་སྟོང་། མཚན་ཉིད་མཚན་བྱ། གཅིག་ཐ་དང་། སྒྲི་འགག་ལ་སྟགས་པའི་བྱེད་པར་དག་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་པ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཆད་མ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟགས་ཀྱེ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ཆེག་གསལ་ལས། མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་

ཐད་ཀྱི་འགྲུ་ལ་པར། གཉེན་པོ་སྟོན་པ་དང་བྲལ་བས། རྣམ་མཁའི་མེ་ཉྱལ་གི་སྤེང་བ་ལྟར་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟགས་དང་། དེ་ལ་གང་དག་འགྲོ་བའི་སྟོན་མེ་སངས་རྒྱས་པཅོམ་ལྟན་
 འདས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་མུ་སྟེགས་པའི་གཞུང་དང་བྱན་མོང་མིན་པ་དག་ཡིན་ན། བྱོང་བདེ་བར་གསེགས་པའི་གསུང་རབ་འཆད་པའི་སྒྲ་ཐབས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བར་རྩོམ་པ་ཡིན་པས་མཐོ་ངེས་
 དང་བྱང་གོ་ལ་གྱི་ལམ་རྒྱན་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཞིག་གོ་ཞེས་སྟུས་ན། ཀུ་ཡེ་བྱོང་ནི་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས། སྤང་འདས་ཀྱི་ལམ་དྲང་པོ་བོར་ནས་དངོས་ཞེན་ཅན་བྱོང་དམ་པ་དག་གིས་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཞེན་མངོན་པའི་ང་
 རྒྱལ་གྱིས་ཞེན་པས་བཟུང་ནས། དེ་དག་ཉིད་ལ་སྟོང་བར་བྱེད་པ་ཞིག་སྟེ། ཀུ་ཡེ་ཉོན་མོངས་པའི་ནང་ཀུན་གསོ་བར་མཛད་པ་སྟོན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ནི། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད། ལྟ་ཀུན་ངེས་པར་འབྱེན་པར་
 གསུངས། གང་དག་སྟོང་བ་ཉིད་ལྟ་བ། དེ་དག་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། སྟོང་ཉིད་ནི་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་ཞེན་ངེས་པར་བྱུང་བ་འམ་ལོག་པ་ཡིན་ལ། ལྟ་བར་གྱུར་པ་རྣམས་ལོག་པ་ཅམ་ནི་
 དངོས་པོ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྟགས་དང་། འོད་སྤང་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་བའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ན། འོད་སྤང་གང་སྟོང་བ་ཉིད་ཁོ་ནར་ལྟ་བ་དེ་ནི་གསོར་མི་རུང་ངོ་། ཞེས་སྟགས་ལུང་དྲངས་ནས་སྐྱབ་པར་

༡༡། །མཛད་དོ། །ཡང་གང་ཞིག་འདི་ལྟར་བྱེད་ལ་བོད་ཅི་ཡང་མི་སྟེར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། གྱེ་བདག་ལ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བོད་དེ་ཉིད་བྱིན་ཅིག་སྒྲུས་ན། དེ་ལ་བོད་མེད་པར་འཛིན་དུ་གཞུག་པར་
 ཐབས་གང་གིས་རྒྱས། དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འང་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དེའི་དངོས་པོར་ཞེན་པ་དེ་གང་གིས་འགོག་པར་འགྱུར་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩོམ་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་
 མ་བྱེན་པ་དེ་ལ། ཅི་ལས་འདིས་ནི་ཆོས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་དམ་མེད་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་གིང་། དཔུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། དངོས་རྒྱུ་མས་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་སྟོ། །དོན་བཞིན་ཡིན་པར་མི་འདོད་
 དོ། །རྟོག་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཐོ་ཡོར་ལ་ནི་མི་སྟོ་བཞིན། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་གྱི་འགྲེལ་པ་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། དངོས་ཡོད་བཀག་པའི་མེད་དགག་གྱུང་གནས་ལུགས་སུ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསལ་པ་བར་བཤད་
 ལ། དཔུ་མར་སྒྲུབ་པའི་པར་གྱུ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་སྟེ་གང་མས་དག་ཕྱོགས་གཅིག་བརྒྱས་པར་གྲགས་པ་སྟོན་དཔོན་གྱི་བྱའི་དཔུ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོན་མེར། ཐབས་དེར་གེས་པ་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག། ཅིར་ཡང་
 སེམས་པ་མེད་པ། མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གནས་པ། གེས་པ་ཅིའི་ངོ་པོར་ཡང་མ་སྒྲུས་པ། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པར་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དཔུ་མ་བདེན་གཉིས་ལས། རྟེན་ལ་སྟོགས་པ་བཀག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་པ་དང་།

ལྟོན་པ་གྲུ་།

མཐུན་ཉིད་འདོད། །དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་དུ་ན་བཀག་མེད་གསལ། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་གཉིས་མེད་དེ། །དེ་ནི་སྒྲོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །འཇམ་དཔལ་གྱིས་ནི་ཡང་དག་དེས། །རྒྱལ་བའི་སྤུང་པོ་མི་གསུང་
བཞུག། ཞེས་དང་། མི་གསུངས་པ་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་བཤད། ཅེས། ཡི་ཙ་མི་དེ་མེད་གྲགས་པ་ལ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་དེས་པ་ན། དེ་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་གསུང་བར་བཞུགས་པས་དོན་གྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཆོག་གིས་སྒྲོས་
པས་ངེ་བཞིན་གཏན་ལ་འབེབས་མི་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ། འཇམ་དཔལ་གྱིས་ལེགས་སོ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་བདེན་མེད་དོ་ཞེས་དེ་མེད་གྲགས་པས་བརྗོད་མི་དགོངས་པ་ག་ལ་ཡིན། དཔུ་མ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་
དུ་ན་སྒྲོས་པ་ཡི། ཆོགས་རྣམས་ཀུན་ལས་དེ་གོ་ལ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཀ་མ་ལ་གྱི་ལའི་དཔུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས། དེ་ལྟར་སྒྲུ་བ་མེད་པ་འདི་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱའི་དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་
སུ་ནི་དོན་དམ་པ་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ལོ། ཞེས་དང་། བཀའ་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལོ་ལོ་རྒྱུ་དང་མཐུན་དགོས་ན། རོ་བོ་རྒྱའི་བདེན་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་ཉིད་དེ། །
གཞན་དག་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། ཅིར་ཡང་མི་ཤུ་བ་ཆོས་ཉིད་དེ། །གཉིས་དང་གསུམ་སྟགས་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་སྒྲོས་བྱལ་ཉག་གཅིག་དོན་དམ་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་། བསྟན་པའི་ཆོག་གི་སྒྲུར་བ་ཡིས། སྒྲུ་མེད་

ལྷ། །འགག་མེད་སྟགས་པས་མཆོན། །དོན་དམ་ཐ་དད་མེད་ཚུལ་གྱིས། །ཆོས་ཅན་མེད་ཅིང་ཆོས་ཉིད་མེད། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཐ་དད་ནི། །ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྟོགས་མེད་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ལ། །
 སྟོང་ཉིད་མཐོང་ཞེས་ཐ་སྐྱད་བཏགས། །ཞེས་དང་། ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་ཞི་བ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་རྣམ་པར་སྤང་། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་དམིགས་པ་བྱལ། །ཞེས་དང་། མདོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་། །མངས་རྒྱས་པ་ཡིས་
 དེ་གཉིས་གསུང་། །གཉིས་པོས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སྟེ་ཞེས། །ཚུ་རྟོལ་མཐོང་པའི་རྣོངས་པས་སྒྲ། །ཞེས་སྟགས་ནས། མདོན་སུམ་རྗེས་དཔག་དགོས་པ་མེད། །ལུ་སྟེགས་ཀྱི་ལ་བ་བསྟོག་པའི་ཕྱིར། །མཐས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་
 ཡིན། །ལུང་ལས་ཀྱང་ནི་གསལ་པོ་སྤྱ །རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡི། །ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་ཞེས། །སྟོབ་དཔོན་མཐས་པས་སྒྲ་བྱ་གསུངས། །སྟོང་ཉིད་གང་གིས་རྟོགས་ཤིང་། །དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ལུང་བསྟུན་
 བཞིན། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་གཞིགས་པ་ཡི། །བྱུ་སྒྲུབ་སྟོབ་མ་སྒྲ་གསལ་ཡིན། །དེ་ལས་བསྐྱུད་པའི་མན་ངག་གིས། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་རྩོད་ཡིག་དུ། ཤེར་མདོ་
 དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ། དཔུ་མ་རིགས་པའི་ཆོགས་རྣམས་སུ་འདྲ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་བསྟུན་ཅིང་ཞེས་སྒྲས་པ་ལྟར། དེ་ལྟར་བསྟུན་པ་ནི་སྟོས་མ་དགོས་ཀྱང་། ལུང་དེ་དག་རྣམས་སུ་སྟོས་བྱལ་ཉིད་བསྟོན་འདིར་དུ་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

མེད་ཅིང་འཕྲིགས་པ་ཤད་ཀྱིས་བསྐྱར་དུ་མེད་པར་བསྐྱར་བ་འདི་བཞིན་ལགས་ན། བཟོད་མེད་དང་སྒྲོམ་བྱལ་ཟེར་བ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དུས་ནས་ཡོད་ཀྱི་ཞིག་ཡིན་པར་འདུག་སྟེ། ཏ་གང་གིས་གསར་དུ་བསྐྱར་བ་མི་འདུལ་
ཀྱི་ཐོད་ཀྱི་པར་གྱུ་བ་ཟམ་མ་ཆད་པའི་མན་ངག་ཡོད་པའི་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་ཡིན་པ་དང་། བཙུག་ལོ་ཙུ་བ་སྟགས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་བརྒྱད་པ་འཛིན་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་། རང་རང་གི་བླ་མ་པཎྜི་
ཏར་ལ་གཏུགས་ནས་ཞུས་དུས། ཅི་མ་དགོངས་ཀྱང་དུ་མའི་སྒྲོམ་སྒྲོམ་བྱལ་དང་སྒྲོམ་བཅས་ཀྱི་འཛིན་མཆོམས་གང་ཡིན་ཅམ་མི་དགོངས་མི་སྟོན་པས། སྒྲོམ་བྱལ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐན་དུ་ལྟ་ཆེས་ན། སྟོན་པ་སུ་ཡིན་ཡང་
བརྟག་དགོས་པར་མཛོན་ནོ། །རྗེ་ཅོང་ཁ་པས་རེད་མདའ་བར་སུལ་བའི་ཤོག་དྲིལ་དུ། ཐལ་འགྱུར་བའི་འཕགས་པ་རྣམས་མ་ཉམ་བཞག་ན་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ལ་མ་ཉམ་པར་བཞག་
ནས། རྗེས་ཐོབ་དུ་རྟོན་འབྲེལ་གཟུགས་བརྒྱན་ལྟ་སུ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་འགོག་མེད་དུ་འཆར་བར་གསུངས་པས་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་སྒྲོམ་བྱལ་མཆོན་ཉིད་པ་འཕགས་པའི་སྟོན་ལུལ་དུ་གསུངས་པས་
སྒྲོམ་བྱལ་ཉིད་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དུ་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །ཡང་ཁོང་གིས་རྒྱད་ཉེ་འོག་མ་གསུམ་དུ་ཡང་མཆོན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཆོག་དུ་གསུངས་ཞེས་སྒྲུས་པ་བདེན་ཏེ། རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་ལྟ་

༡། །པ་ལས། གསང་བ་བའི་བདག་པོ་བྱང་ཆུབ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི། རང་གི་སེམས་ལས་ཡོངས་སུ་བཅལ་བར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། སེམས་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ནི་ནང་ན་མེད། ཕྱི་རོལ་ན་མེད། གཉིས་གྱི་བར་ན་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་དང་། སེམས་དེ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་གྱིས་མ་གཟིགས་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྫོན་པོར་མ་ཡིན། སེར་པོ་མ་ཡིན་སྟགས་རྒྱ་
 ཆེར་གསུངས་ཤིང་། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་སྤྱང་བའི་སྒྲོ་སྒྲེ། གང་ལ་གནས་ན་ཆོག་སྤྱང་ཁུས་སྒྲིབ་པ་ཀུན་སྒྲོང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་སྟེ་སངས་རྒྱལ་དང་འགྲོགས་པ་སྟགས་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པ་འཕྲོབ་པར་
 གསུངས། ཡང་། གང་དག་སྒྲོང་ཉིད་མི་ཤེས་པ། དེ་དག་སྤྱང་ན་འདས་མི་ཤེས། དེ་ཕྱིར་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། འཛིག་པས་སྒྲོང་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་དང་། འདི་ནི་སྤང་པོ་ཅམ་ཉིད་དེ། །བདག་ནི་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་
 ཡིན། །ཞེས་སྟགས་དང་། གང་ཏུ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་བའི། རྫོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བ་དང་། རྒྱལ་པར་རྫོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི། རྫོགས་པ་ཐམས་ཅད་འགག་འགྱུར་བའི། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་།
 བྱང་ཆུབ་ནམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་དེ། རྫོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱང་བ་ཡིན། །གང་གིས་དེ་རྫོགས་འདོད་པ་དེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཕ་བའི་རྫོགས་པ་ལས། ཆོས་གཅིག་ལ་

ཡང་དག་པར་བསམ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སྤྲལ་སྤྲལ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་པོ་གང་ཞིན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བའོ། །ཞེས་དང་། རྩོམ་
 ལས། ཡོད་པའང་མ་ཡིན་མེད་པའང་མིན། །དངོས་པོ་མ་ཡིན་དངོས་མེད་མིན། །བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་རྗོད་བྱེད་མིན། །དག་པ་མུ་ངན་འདས་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་སྤྲལ་སྤྲལ་མདོར་ན་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་ན་སྟོས་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
 འབའ་ཞིག་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འབྲི་བར་མ་ཡོངས་ཀྱང་འདིས་མཆོན་ནས་གེས་པར་བྱ་ལ། ཡང་ཁོང་གིས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་འདུས་པ་དང་། བདེ་མཆོག་སྤྲལ་སྤྲལ་ལས་བསྟན་ཞེས་སྟོས་པ་ཡང་གིན་ཏེ་བདེན་ཏེ།
 གསང་བ་འདུས་པ་ལས། དངོས་པོ་མེད་ལ་སྟོས་པ་མེད། །བསྟོས་པ་བསྟོས་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་དེ། །བསྟོས་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། །ཞེས་དང་། བདེ་མཆོག་ཁྱེད་ཁྱེད་རྒྱུད་དུ། །མོས་པ་དུ་མའི་
 སེམས་ཅན་ལ། །སྟོད་པ་སྟེ་ཆོག་སྟེ་སྟོན་མཛད་དེ། །སྟེ་ཆོག་སྟེ་སྟོན་པ་ཡིན། །ཐབས་ནི་སྟེ་ཆོག་སྟེ་སྟོན་པ་ལ། །གལ་ཏེ་མོས་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །སྟོད་པ་དག་ཏུ་མི་བྱ་སྟེ། །ཆོས་ཉིད་
 བསམ་མི་བྱལ་དུན་བྱ། །གང་གིས་འདི་བདག་ཡུལ་མིན་པ། །གང་གིས་ཆོས་ཉིད་མི་གེས་ཡིན། །རྟོགས་སངས་རྒྱལ་དང་དེའི་སྤྲལ་ནི། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་མ་བྱེན། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་བྱང་གྱུར་ཏམ། །མ་བྱང་

༡༡། ཁ་ཡང་རྒྱུ་ཀུན་དུ། བསམ་མི་བྱེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི། འཕྲུལ་འགྲིག་སྤངས་བསམ་གནས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའང་དུང་པར་བྱ་ཞིང་། བདེ་མཆོག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལས། བཅས་པོ་མིན་ཕྱིར་
བདག་ཉིད་རིག་མི་གེས་རྒྱུ་པར་མི་མཐོང་བས། གཟུགས་མེད་གང་དུ་མི་གནས་གིང་། འཁྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་བརྟན་པའོ། ཞེས་དང་། སྒྲིམ་པ་བྱང་རྒྱུ་བདེ་མཆོག་སྟེ། བལྟར་མེད་བརྗོད་དུ་མེད་པའོ། ཞེས་དང་། སྒྲིམ་
པ་དངོས་མེད་རང་བཞིན་དེ། དངོས་མེད་སྒྲིམ་དང་བྲལ་བའོ། རང་རིག་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ལས། སྒྲིམ་པའང་བསྒྲིམ་དུ་མེད་པའོ། ཞེས་དང་། བག་མོ་མདོན་འབྱུང་ལས། གཟུང་བ་ཡུལ་མེད་བསྒྲིམ་པའི་མཆོག་ ཆོས་གྱི་
བདག་མེད་རྟོགས་པར་བྱ། འཛིན་པའི་སེམས་མེད་བསྒྲིམ་པའི་མཆོག་ གང་ཟག་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བྱ། ཞེས་དང་། སམ་ཁ་ལས། སྟོང་མིན་སྟོང་པ་མིན་པའང་མིན། དབུ་མར་དམིགས་པར་མི་འཁྱུར་དེ། ཤེས་རབ་
པ་རོལ་ཕྱིན་སྟོར་ན། ཐབས་ནི་སྟོང་རྗེའི་བདག་ཉིད་དེ། ཞེས་དང་། རྒྱུ་རྟོག་གཏི་མུག་ཆེན་པོ་སྟེ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བྱེད་ཡིན། མི་རྟོག་དྲིང་འཛིན་ལ་གནས་པ། མཁའ་བཞིན་དྲི་མ་མེད་པར་འཁྱུར། ཞེས་དང་།
དོན་དམ་སེམས་གྱི་སྟོང་ཡུལ་མིན། ཞེས་དང་། དཔལ་ཡེ་ཤེས་སྟོང་བའི་རྒྱུ་ལས། དངོས་པོ་སྒྲིམ་པ་བསྒྲིམ་པ་མིན། དངོས་མེད་སྒྲིམ་པ་བསྒྲིམ་པ་མིན། དངོས་དང་དངོས་མེད་པོ་མཉམ་ན། མ་སྒྲིམ་ན་ཡང་བསྒྲིམ་པ་ཉིད། །

ཅེས་དང་། དཔལ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་ལས། རང་རིག་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ། །གཞན་རིག་གཉིས་སུ་འཛིན་པས་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། མཁའ་འགོ་མ་གསང་པ་འབར་བའི་རྒྱུད་ལས། །མེས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོང་པའི་རོ། དེ་
 ཉིད་མཁའ་འགོ་བཞི་པ་སྟེ། །ཤེས་བརྗོད་རྒྱུ་གི་ཡུལ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟགས་ཚད་མེད་ཀྱང་སྟགས་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་རྣམས་བརྗོད་པའི་སྐབས་མིན་མོད། མཚན་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་འབྱོར་བསྟན་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་སྟོས་པ་
 འདིས་མཚན་ནས་སྟགས་ཀྱི་ནང་གི་རྒྱུད་སྟེ་མཁའ་དག་ན་མཚན་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་འབྱོར་བསྟན་ཚད་མི་རྟོག་པ་དང་སྟོས་པ་མེད་པ་འབར་ཞིག་བསྟན་གྱི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་སྟོས་པ་ཙམ་གྱི་མཚན་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་འབྱོར་བསྟན་པའི་
 ཚེག་གཅིག་ཀྱང་གསུངས་པ་མེད་པས་བྱེད་གྱི་འདོད་པ་སྟབས་བྱེད་དང་གནོད་བྱེད་གང་དུ་འགྱུར་ཆ་མེད་པར་སྟེ། བརྟེན་བསྟེན་དེ་རྣམས་གང་མ་ཁ་པོ་ཆེ་བསྟགས་པ་རྣམས་མེད་གྱི་རང་མཚངས་ལྟ་བུར་སོང་འདུག་གི་སྟོན་བརྗོད་
 འདོད་གྱིས་ཚེག་དོན་ཙམ་སྟོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་དོན་གཞིགས་པའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུངས་ལས་ཀྱང་འདི་སྐད་དུ། རྟོ་རྟེ་སྟེང་འགྲེལ་ལས། ཀོཏ་པ་ཡེ་ས་པོན་ལས། །སྤ་ལུའི་འབྱུ་ནི་འབྱུང་བ་མེད། །རྣམ་རྟོག་
 ས་པོན་ལས་བྱུང་བའི། །འབྲས་བུ་རྣམ་རྟོག་པ་ཙམ་པར་འགྱུར། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ལས་སྟོས་པའི། །འབྲས་བུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དཔལ་ས་ར་ཏའི་སྤུའི་མཛོད་འཆི་མེད་རྟོ་རྟེའི་བྱ་ལས། ཡིད་ལ་བྱ་དང་མི་བྱ་

༡༡། །སྒྲུང་འདོགས་གྲང་། །སྒྲོ་འདས་འདི་ལ་བཅལ་དུ་ཡོད་རེ་ཀན། །ཞེས་དང་། རྩོམ་ལྷ་ལུ་རྩོགས་དགའ་ཁོ་ན་ཉིད། །མ་གཤམ་ཅོལ་བས་སྒྲུ་ཕྱིར་འབྲངས་སེམས་གྱིས། །བྱ་བ་མེད་པའི་དོན་དང་འབྲང་བར་
 དགའ་། །ཞེས་དང་། དཔལ་ས་ར་རྩའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མན་དག་ཅེས་པའི་དོ་རྩ་མཛོད་ལས། རི་ལྷ་ར་ནགས་ན་སེང་གའི་ང་རོ་ཡིས། །རི་དྲགས་ཕྱ་མོ་ཐམས་ཅད་སྒྲུག་གྱུར་གྲང་། །སེང་ཕྱག་རྒྱམས་ནི་དགའ་བས་རྒྱག་པ་ལྷར། །
 གདོང་ནས་མ་སྒྲེས་བདེ་ཆེན་འདི་བསྐྱར་པོས། །སྒྲོངས་པ་ལོག་རྩོག་ཅན་རྒྱམས་སྒྲུག་གྱུར་གྲང་། །སྒྲལ་ལྷན་རབ་རྩ་དགའ་བས་སྒྲུ་ཐེང་བྱེད། །ཅེས་དང་། བིརྒྱ་པའི་དོ་རྩ་ལས། སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་སྒྲེ་མེད་སྒྲོ་ལས་འདས་པ་དང་། །
 མཐའ་བྲལ་ལ་སོགས་གང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན། །གནས་ལུགས་དོན་ལ་མི་གནས་གིན་རྩ་ཡོངས་པའོ། །སྒྲོང་དང་མི་སྒྲོང་རྩེས་མེད་ལྷག་པའི་ངང་ལ་ཞོག །ཅེས་དང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་སྒྲིག་པའི་རྩོམ་ལོ་སྒྲགས་དོན་རབ་འབྱེད་
 ལས། དེ་ཕྱིར་ཆོས་རྒྱམས་སྒྲུ་ཆོགས་སྒྲུང་བ་ཀྱན། །རྒྱམ་པར་བཞག་རྩ་རུང་བ་གང་མ་མཐོང་། །གང་མ་མཐོང་བས་གང་ཡང་མི་ཞེན་ཅིང་། །མི་སྒྲུབ་མི་འདོར་སྒྲོ་ཡི་ཆོས་དང་བྲལ། །མཉམ་ཉིད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཞེས་དེ་ལ་
 བཛོད། །ཅེས་དང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་གཉིས་མེད་རྩོམ་ལོ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྩུ་བ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གཤམ་འདོད་པས། །རྒྱམ་བཅས་མ་ཡིན་རྒྱམ་མེད་མིན། །སྒྲུ་མའི་དག་གིས་མ་བརྒྱན་པའི། །དབུ་མའང་འབྲིང་པོ་ཅམ་ཉིད་དོ།

五、

ཞེས་གསུངས་པས་འཇགས་ལུང་པའི་རིག་འཛིན་གྱི་པ་རྣམས་ཀྱི་དོ་རྗེའི་གསུང་རྣམས་གྲང་དཔང་པོར་བཞུགས་བཞིན་པ་ལགས་པས། གོང་དུ་གསུང་རྣམས་ལུང་དྲངས་པའི་པའ་གྱི་དེ་སྟེང་དང་པོ་དང་སྐར་པ་པས་པའི་མཁས་
 གྱི་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ལུགས་དང་མ་མཐུན་ན། རྒྱ་མིན་པོ་དང་མིན་པའི་སྤྱི་ཅེའི་གདམས་ངག་ལོངས་ལ་སྒྱུ་པ་པ་སྟེང་པོར་མཛོད་ཅེས་ཉིད་ཀྱིས་གདམས་པ་དེ་ལྟར་འགྱུར་དོགས་སོ། །ཁོ་ཀར། སྒྱར་མེད་པ་ཉིད་གནས་ལུགས་མཐར་
 སྟག་དུ་མི་བཞེད་དེ་ཞེས་དཔུ་མ་རྒྱན་གྱི་ལུང་གིས་སྒྱུ་པ་པ་ལྟར་ལུང་དེས་མཐར་བཞི་བྱལ་བ་སྟོན་དགོས་པས། དེ་ལྟ་ན་རང་རྒྱད་པའི་གཞུང་དུ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཉིད་སྟོན་ཆེར་བ་སྟན་ལྟར་དོ་བེར་བ་ནི། ཐལ་རང་གི་
 གཞུང་དུ་དོན་དམ་གཉིས་པོ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་སྟོས་བྱལ་གྱི་དོན་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་འཆད་རྩིས་ཅམ་ལས་མཐར་སྟག་སྟོས་བྱལ་ཉིད་དུ་དགོངས་པ་གཅིག་པར་འདོད་པས་སྟོན་འདི་མི་འདུག་སྟེ། རྩལ་གསུམ་གྱི་གཏན་
 རིམ་མཐར་རྒྱད་དུ་འགོད་མི་འགོད་གྱི་སྟོན་ས་རྩ་ཤེས་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་རྩལ་ལ། རིམ་གསལ་ལས་སྟག་སྟོས་སྐར་བཀོད་པ་དང་ལན་བསྟན་པས་ཤེས་ཏེ། གཞུང་དེ་ལས་དཔུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱད་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་
 རིགས་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། སྟག་སྟག་གཞན་པས་བྱངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས། ང་ལ་པས་ལེན་མེད་པས་ན། ཞེས་སྟག་སྟག་ལུང་དྲངས་པ་འདི་ཉིད་སྟོས་བྱལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་སྒྱུ་པ་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གྲངས་པའི་

3

༡༡། །བདེན་མེད་ཅམ་སྒྲུབ་པའི་ལས་ལེན་ཡོད་ན་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་གཏན་ཆེགས་རང་རྒྱུད་པའི་རྗེས་དཔག་མི་རིགས་པའི་སྒྲོན་ཅི་ཡང་མི་འཇུག་གོ། །ཡང་ཁྱེད་ཅག་གིས་བདག་མེད་པར་བཟུང་ན་མེད་མཐའ་དང་།
 ཡོད་པར་བཟུང་ན་ཡོད་མཐར་ལྷུང་བར་བཤད་པས་དེ་ལྟ་ན་གཉིས་ཀ་མིན་པར་བཟུང་ན་གཉིས་མིན་མཐར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་གང་དུ་འཛིན་པ་མེད་པ་ཏ་གང་མ་དུ་ཡ་ནའི་རྗེས་སུ་སོང་བ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་དེ། ལྷམ་ལུས་
 པ་བཀོ་སྒྲལ་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ལེ་ལན་བདུན་པའི་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཤེར་འབྱུང་གིས། དེ་ལྟ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དངོས་པོ་རྒྱམས་གྱི་གཏུག་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 སྟགས་ཀྱི་ཆེར་གསུངས་སོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ཡང་མཐའ་ཁེགས་རྒྱལ་ལ་ཐུ་རགས་དུ་མར་སྒྲུང་སྟེ། འདུས་བྱས་རྒྱམས་སྒྲིད་ཅིག་གིས་འགགས་པས་རྟག་པ་མིན་པ་དང་། རྒྱལ་ས་འབྲས་སུ་སྒྱེ་བས་ཆད་པ་མིན་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
 རྒྱལ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་པས་འདོད་པའི་རྟག་ཆད་རགས་པ་འགོག་རྒྱལ་ཞིག་དང་། ཡང་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འདོད་ན། དཔུས་མཐའ་རྒྱམ་འབྱེད་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། །དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །
 སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། །དེ་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ། །སྟོང་པ་མ་ཡིན་མི་སྟོང་མིན། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཐམས་ཅད་བཤད། ཡོད་པས་མེད་པས་ཡོད་པས་ན། །དེ་ནི་དཔུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་དབང་

རྒྱལ་ལྷ་ཡོད་པས་མེད་པ་མིན་པ་དང་། དེ་ལ་གསུང་འཛིན་གཉིས་པོ་མེད་པས་ཡོད་པ་མིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཡོད་མེད་དང་སྟོང་མི་སྟོང་གི་མཐར་མ་ལྟར་བས་དབུ་མའི་ལམ་དུ་བཞེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། བདེན་གྲུབ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་དབུ་མར་བཞེད་པ་རྣམས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལྷ་བ་འགོག་ཚུལ་ལ་རྩེ་ཐབ་དུ་སྤོང་བས་ལྷགས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་དེས་སོ་སོའི་དོས་
 སྒྲལ་གྱི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་མི་སེལ་ཞེས་རྣམ་པ་གྲུན་དུ་མི་བརྟོད་མོད། དོན་གྲུང་བདེན་མེད་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྟོང་བ་ལྟར་དུ་སྦྱར་བས་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་འདི་རྩེས་ཐོབ་སེས་བྱ་འབྱེད་པའི་སེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུད་ནས་ལས་
 ཡོན་དང་བཅས་པས། སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དོར་བདག་ཡོད་པ་མིན་མེད་པ་མིན་ཞེས་རྣམ་པ་གྲུན་དུ་མི་སྦྱ་སྟེ་བདག་མེད་པ་འབའ་ཞིག་དུ་སྦྱོའོ། །དེ་ལྟར་སྦྱས་གྲུང་བདག་མེད་ཅེས་པ་དེ་ཡང་དག་པའི་གྲུན་
 རྟོག་དུ་གཏོགས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་དུ་སྦྱར་བ་ཅུ་མོ། །གནས་ལྷགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པ་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་སེས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་
 མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་སེས་ཀྱིས་དབྱུད་ན། བདག་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཅུ་ལས་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མགོ་མཉམ་དུ་དམིགས་སུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མགོན་

༡༡། །པོ་བྱམས་པས། བདག་དང་བདག་མེད་སྒྲོས་པ་དག །ཉེ་བར་ཞི་ཕྱིར་དམ་པའི་བདག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲོས་པ་ཞི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁས་ལེན་གང་ཡང་མེད་པས་ལུགས་དེས་
 གཉིས་ཀ་མིན་པར་བཟུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྒྱུད་དུ་མེད་དེ་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ། མཐའ་བཞིའི་འཛིན་སྐྱངས་གང་ཡང་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་དེས་མཐར་འཛིན་ཐུབ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་གཙོད་ནུས་སོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་འཕགས་པ་ལྟས། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་མིན་པས། །མཐའ་བཞི་ལས་གྲོལ་དཔུ་མ་པ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་བཞིན་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་
 རྣམས་སུ་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལ་རང་ག་ཞན་སུས་ཀྱང་འཆད་ཚུལ་གཤེས་དགོས་པས། །ཁས་ལེན་ཅན་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། །ཁྱད་པར་སྒྱུར་ཉེ་བདེན་གྱུ་བ་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཐ་སྐྱད་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་འདོད་དགོས་ལ།
 བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཀྱི་ཡོད་མེད་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱི་གཉིས་ཀ་མིན་པར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་གཤིང་། གཉིས་ཀ་མིན་པ་མ་ཡིན་པའང་ཁས་ལེན་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མཐའ་བཞིའི་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་
 ཐུལ་བའི་ཁས་ལེན་ནམ་ཡང་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཉེ་བདེན་ཡོད་དང་ཐ་སྐྱད་དུ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས་སྒྲ་མའི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་མི་སྒྲིགས་པ་བབ་ཅོལ་དུ་བཤད་ན་དོན་སྒྲ་མ་དང་སྒྲོས་པ་ལས་གོ་རྒྱ་ཅི་ཡང་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

མེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་གཉིས་ཀ་མིན་པ་མིན་ཞེས་དེ་ལྟར་སྒྱུར། ལུ་བཞིའི་ལྷ་མ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་སྒྱུར་ནས་བྱི་མ་གཉིས་ལ་མི་སྒྱུར་བར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མིན་གྱང་མིན་ཞེས་གཞི་གཅིག་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་མེད་
གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མི་སྤྱིད་ལ། གཉིས་ཀ་མིན་པ་འང་ཐ་སྐད་དུ་མེད་པའི་བྱིར་དེ་ལྟར་འདོད་ན། འདིར་ཡོད་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཀུན་ཚེ་བ་རྟུ་ཡོད་མེད་དང་། དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་གང་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་འང་
ཡིན་ལ་མེད་པ་འང་ཡིན་པའི་གཉིས་ཡིན་གྱི་སྒྱུ་མི་སྤྱིད་མོད། ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཡིན་ན། ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། ཐ་སྐད་དུ་མེད་པ་མིན་པ་གཉིས་ཀ་མིན་དགོས་པས་བྱུང་ན། གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས་དགག་སྒྱུ་
བརྩེགས་པས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་སྒྱུ་བ་པར་མོང་བས་དེ་འདྲའི་ཁས་ལེན་ནི་ནམ་ཡང་མི་སྤྱིད་དོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་ཀ་མིན་པ་མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཞིག་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་འདྲུ་བསྒྲུན་ཏེ་མེད་དགག་གི་དོན་དུ་བཤད་
པས་ཆོག་གོ་སྒྲུ་མ་ན། བྱེད་ཅག་བསྒྲུས་གྱའི་ཡིན་ལོག་མིན་ལོག་གི་འཆད་ཚུལ་ཁོ་ནས། ཐ་སྐད་ཀུན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཉིད་གྱང་འཇལ་དགོས་ཞེས་གཞན་ལ་སྒྲུན་འབྱེན་གྱི་ངོ་རྒྱུགས་པ་བོ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་དེའི་ལམ་
ལས་འདས་ཏེ་སྒྱུ་བ་བཞད་གང་གྱི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་སྒྱུ་བྱི་མ་འདི་གཉིས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་ན། དོན་དམ་དུ་མེད་པར་སྒྱུ་དང་པོར་བཤད་ཟེན་པའི་བྱིར་སྒྱུར་ཡང་དེའི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་

ལྟོན་པ་

མ
ཏྲ
པ་ཏྲུལ་ལམ་

ལྷ། །མིན་པར་སྐྱབ་མི་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་བསྐྱབ་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པའང་མིན་ཞེས་ཁས་ལེན་སྟེ་མ་སུན་བྱུང་བའི་ཆོག་སུ་ཞིག་གིས་སྐྱབ་པར་དེགས། གཞན་ཡང་ཆོས་གཅིག་ལ་ཆོས་གཞན་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྟེན་པུད་ན་ཁུད་གཞི་དེ་ལ་ཁུད་ཆོས་སུ་བསྐྱབ་པར་རུང་བ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་བསྐྱབ་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཐ་སྐད་རུང་བས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་མེད་གཉིས་ཡིན་དུ་ཁས་ལེན་པ་སྟགས་ཆོག་གི་སྟོས་པ་དེ་འདྲ་བས་ཐབ་དོན་དཔྱེད་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་ཡན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁས་ལེན་མེད་ཅིང་སྟོས་པ་ཏེ་བར་ཞི་བ་ལ། ཡོད་མེད་དང་གཉིས་ཡིན་གཉིས་མིན་གྱི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྐད་བཞི་པོའི་ཁས་ལེན་དང་དམིགས་པ་མེད་པར་བཤད་ན་གིན་ཏུ་བདེ་ཞིང་། དེ་བཞི་མེད་ན་ཐ་སྐད་ཀྱི་སྟོས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་གཤམ་ཏེ། དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྐད་བཞི་པོ་དེའི་ཁོངས་སུ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབྱའི་ཐ་སྐད་བྱ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སྟོས་མ་ཐའ་གཉིས་དང་བརྒྱད་ལའང་གཤམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཅོད་བསྟོག་ལས། ང་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྟོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སྟགས་པའི། །དོན་གྱིས་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་ནི། །བསྐྱབ་པའང་མ་བསྟོག་པར་བྱ་ན་དེ། །མེད་ཕྱིར་ང་ལ་ཁས་ལེན་མེད། །ཅེས་སྟགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟོས་བྲལ་འདི་བཤད་པའི་ཆོ་གཅིག་མི་མོས་པ་སྟུར་ཡང་བྱུང་ན་དེང་སང་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ།

བཞུགས་པ་མཁན་གྱི་སྟོན་

འཇམ་དཔལ་གནས་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པས་གསུངས་པ། གྱིས་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་དམིགས། གྱིས་པའི་ཆོས་དང་དག་བཅོམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་མི་དམིགས་སོ། །ནམ་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཆོ་ན་མི་
 རྟོག་གོ། །ཀུན་རྩེ་མི་སྤྱོད་དོ། །དེ་སྤྱོད་པ་མེད་ལ། སྤྱོས་པ་མེད་ཅིང་ཉེ་བར་ཞི་བ་སྟེ། ཡོད་དོ་ཞེས་ཁས་མི་ལེན་མེད་དོ་ཞེས་ཁས་མི་ལེན། ཡོད་ཀྱང་ཡོད་ལ་མེད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་ཁས་མི་ལེན། ཡོད་པའང་མ་ཡིན་མེད་པའང་
 མ་ཡིན་ཞེས་དེ་སྐད་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ཏོ། །ནམ་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ་ནི་དམིགས་པ་མེད་དོ། །དེ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་སེམས་མེད་ཅིང་སེམས་དང་བྲལ་ཏེ་གནས་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དགོ་སྤྱོད་གི་ཆོས་ལ་གནས་པ་
 ཞེས་བུའོ། །ཚུལ་འདི་བཤད་པ་ན་འཁོར་དེའི་དགོ་སྤྱོད་ལྷ་བརྒྱ་སྟོན་ལས་ལངས་ཏེ་འདི་སྐད་ཅིས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་མི་བལྟའོ། །མི་མ་ཉན་ཏོ། །འཇམ་དཔལ་གང་དུ་གནས་པའི་སྤྱོགས་དྲ་ཡང་སྤྱང་བར་བུའོ། །
 དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པས་སྟོན་པ་མཛོན་སུམ་དུ་གྱུར་བཞིན་དུ་ཀུན་ནས་ཉན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མཆོན་ཉིད་གཅིག་དུ་སྟོན་པས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་ཞེས་བརྗོད་ནས། བདག་
 ཅག་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་ཆོངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་དོ་སྟུམ་ནས་དོང་དོ། །དེ་ནས་གྱུ་རིའི་བུས། འཇམ་དཔལ་ལ་སྤྱས་པ། དགོ་སྤྱོད་ལྷ་བརྒྱ་པོ་སྟོན་ལས་ལངས་ཏེ་མི་སྟོན་པ་ཟེར་ཞིང་སོང་དོ་

༡༡། །ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། །འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྒྲུས་པ། །དགེ་སློང་ལྟ་བུ་པ་འདི་སྒྲིབ་ཅེས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་རྒྱུ་ལྟར་པ་ལ་མི་བལྟའོ། །མི་མཉམ་ཏེ། །འཇམ་དཔལ་གཞོན་རྒྱུ་ལྟར་པ་གང་དུ་གནས་པའི་
 རྩོགས་དེ་ཡང་སྒྲུང་བར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ཤུ་རིའི་ལྷ། །དེ་དག་གིས་ཆོག་དེ་ལེགས་པར་སྒྲུས་པ་སྟེ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་འདི་ལྟར་འཇམ་དཔལ་གཞོན་རྒྱུ་ལྟར་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དམིགས་སུ་མེད་
 ཏོ། །གང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅིང་དམིགས་སུ་མེད་པ་དེ་ལ་བལྟ་བའོ་མཉམ་པ་ཉམ་པར་མི་རུས་སོ། །འཇམ་དཔལ་གཞོན་རྒྱུ་ལྟར་པ་རྩོགས་གང་ན་གནས་པའི་རྩོགས་དེ་ཡང་སྒྲུང་བར་བྱ་ཞེས་པ་ཡང་། །འཇམ་དཔལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 །དམིགས་སུ་མེད་ན། །གང་དེའི་གནས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དམིགས་སུ་མེད་ཏོ། །དགེ་སློང་དེ་དག་འཇམ་དཔལ་གྱིས་བསྟན་པ་དེ་ཐོས་ནས་སྒྲུང་ཡང་དེར་ཕྱིར་ལོག་སྟེ། །འཇམ་དཔལ་ཁྱོད་གྱིས་བསྟན་པ་བདག་ཅག་གིས་མི་
 བཤེས་སོ། །འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྒྲུས་པ། །དགེ་སློང་དག་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྟོན་པའི་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་བྱ་བ་སྟེ། །དགེ་སློང་དག་འདི་ལ་ནི་ཀུན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་མེད། །རྒྱུ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མེད་ཏོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། །འདི་ལྟར་
 །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་མི་གནས་པའི་རྩྱལ་གྱིས་གནས་པ་ཉིད་ཏོ། །དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དམིགས་སུ་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད་ལ་འཆི་འཕོ་བ་མེད་ཏོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས། །དགེ་སློང་བཞི་བརྒྱ་ནི་ལེན་པ་མེད་པར་ཟག་པ་

五

རྒྱལ་ལས་སེམས་རྒྱལ་པར་གྲོལ་ལོ། །བརྒྱ་ནི་སེམས་ཆེར་འབྱུགས་ནས། ལུས་དེས་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་ཆེན་པོ་དུ་འབོད་དུ་སྒྲིམ་གྱང་། ཆོས་འདི་ཐོས་པས་སྦྱར་དུ་དེ་ལས་ལྡང་ནས། དག་འཕྲུན་པའི་ལྷ་རྒྱལ་ས་དང་སྐལ་པ་
 མཉམ་པར་སྒྲིམ་ནས་བུམས་པའི་འདུས་པ་དང་པོར་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་སྒྲོས་མཐའ་གཉིས་དང་བཞི་དང་བརྒྱད་དང་སྟོ་འདོགས་སོ་གཉིས་རྒྱལ་ལ་དེ་དང་དེའི་སྒྲོས་པའམ་དམིགས་པ་མཉམ་
 བཞག་དུ་མི་འགོག་པར། དེ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་སྟོང་གི་བདེན་གྲུབ་ཁོ་ན་འགོག་ན། བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཁོ་ནས་མཐའ་ཐམས་ཅད་སེལ་དགོས་པར་རིགས་ན་ཡང་། དེ་རིགས་པས་མི་འབྱུང་ལ་བྱེད་ཅག་གིས་ཁས་གྱུར་མ་བྱུངས་
 མོད། །དེ་ལྟར་དེས་བདེན་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་རྟོག་ཁོ་ན་ཁེགས་ཀྱི། དེ་ལ་སྒྲོས་པ་དང་རྒྱལ་རྟོག་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་གེས་སྟོང་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་རྒྱལ་རྟོག་
 ལས་མ་འདས་ལ་རྒྱལ་རྟོག་དེ་དང་བྲལ་ན་གནས་ལུགས་མི་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་བྱིར། དེར་མ་ཟད་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྟོང་བ་བསྒྲུ་མེད་འདི་ལ་དོན་དམ་དཔུང་པའི་རིགས་པས་དཔུང་ན་དཔུང་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་རུལ་ཅམ་མེད་པ་ལ་
 བདེན་མེད་ཅེས་བརྟ་སྦྱར་བ་ལ་མ་བཟུང་བར། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་རྒྱལ་ས་དོན་དམ་པར་མ་བཀག་པར་དེའི་སྟོང་གི་བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་འགོག་པ་ལྷ་བུའི་རྩལ་དུ་གོ་ན། བདེན་མེད་དང་བདེན་མེད་ཀྱི་བྱེད་པར་དུ་བུས་པའི་

63

ལྷ། །སྤང་བ་གཉིས་ཡོད་རྒྱ་མེད་རྒྱ་ཐང་དང་དུ་སྤང་བ་དེ་འདྲའི་བདེན་མེད་ཤེས་ཀྱང་དེས་ཆགས་སྟགས་རུང་ཟད་ཀྱང་ལྷོག་མི་རུས་ཏེ། སྤང་ཉིད་དེ་འདྲ་བ་ཇི་ལྟར་གོམས་ཀྱང་ཐ་སྤྱད་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་ལ་དེར་
 འཛིན་པའི་འདྲ་ཤེས་ཞིག་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་མ་ཞིག་ན་དེ་ལ་ཆགས་སྤང་སྟགས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་འཇིག་སྟེ། བ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་གྲོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ཀྱིས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་དུ། རང་རྒྱུད་འོག་མའི་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་
 དཔོན་དཔལ་སྤྱོད་སྟགས་སྤང་སྤྱོད་ཐང་དང་དུ་འདོད་པ་དག་གི་ལུགས་བཀག་པའི་སྐབས་སུ། སྤང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤང་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་མི་སྤྱིད་པ་དང་། རྟོགས་བྱར་མི་རུང་བ་དང་། ཐང་དང་དུ་གྱུར་ན་སྤང་གཉིན་དུ་མི་
 འཐད་དེ། དག་ལ་ཞེ་སྤང་སྤྱོད་པ་ལ་ན་མ་མཐའ་སྤང་བར་ཤེས་པས་མི་ཡན་པ་ལྟར། གཞི་རྒྱན་སྤང་ལ་ཞེན་ནས་ལོགས་སུ་སྤང་བར་ཤེས་པས་ཅི་ཡང་མི་ཡན་པའི་དེ་འདྲའི་སྤང་བ་དེ་རྟོགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་
 བའི་རིགས་པ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཉིད་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། སྤང་ག་ལུང་མེད་འདྲ་ཤེས་གནས། །དེ་དག་འདོད་ཆགས་རབ་དུ་འཕེལ། །འདྲ་ཤེས་དག་ནི་རྣམ་བཤེགས་ན། །འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི་གོས་མི་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདྲ་ཤེས་མེད་ན་བུམས་སྟགས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་བསྒྲོམ་སྟེ། དེ་དག་བདེན་གྱུ་བ་ཀྱི་འདྲ་ཤེས་མེད་པ་ལ་བཤད་དགོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དང་དེའི་འདྲ་ཤེས་མེད་པ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན། དེ་ལྟར་ལས་

དང་པོ་པ་ལ་གོ་བདེ་བའི་ཕྱིར་བཤད་དགོས་ཀྱང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དེས་ལུལ་དེ་དང་དེར་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་མི་འགོག་པར་བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་ཞེས་པའི་གོ་ཚུལ་ལྟར་བྱས་ན་སྒྲིན་གོང་ལྟར་འདུག་ལ།
 ཡང་དག་པར་ན་ཚེས་གང་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པ་གཉིས་འགལ་མེད་ཀྱི་གོ་ཚུལ་ཟབ་མོ་བརྒྱད་ལྟར་གྱི་སྐབས་དང་། རྟོང་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་ཀ་དགུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར་གསུངས་པའི་ཚུལ་མ་
 ཤེས་ན། དགུ་མ་པ་ལ། དངོས་སྐྱབས་ལོག་སྐྱབ་བྱས་པ་ལྟར། དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་ལོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོངས་དོན་ཐམས་ཅད་འགལ་འདུར་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དམིགས་མེད་ཀྱི་བྱམས་པ་དེ་ལའང་བདེན་
 པར་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཞེས་བྱུང་བར་སྐྱར་དགོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ལྟར་སྒྲིས་པ་ཐམས་ཅད་ཞེས་པའི་དམིགས་མེད་དུ་མི་བཤད་དོ་སྐྱམ་ན་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་སྒྲིས་བྱལ་
 མཉམ་པ་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་གཟིགས་པར་རྟག་དུ་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་། ལམོར་འདས་ཐ་དད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལོགས་འདུ་ཤེས་སྐྱ་ཚོགས་མི་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། འཇམ་དབལ་ལ་ལོགས་པ་ཚེས་
 ཐམས་ཅད་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ཚེས་ཅན་བྱམས་པ་མི་མངའ་བར་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ་ཏེ། རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་སྒྲིས་བྱལ་མཐོན་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བརྟན་པ་

༡༩། །འདི་ལ་གྲུས་པ་དག་ལ་དེ་ལས་སྒྲིམ་ཆེ་བའི་ཁས་ལེན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་བསམ་པ་དང་སྒྲུབ་ཅུང་ཡང་སྒྲུབ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་གོང་དུ་ལུང་དང་དེའི་དོན་བཞིན་རིགས་པའི་ལམ་ནས་གོ་བར་བཤད་པ་
འདི་དག་གིས་མཐའ་བྲལ་དཔུ་མ་ཆེན་པོ་ཞེས་གང་སྒྲུས་པ་དེ་དག་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་སྤྱན་མེད་བར་གྱུ་བ་པས་ན། །འདི་འཛིན་པ་པོ་ཐམས་ཅད་རྟ་གདགོ་ལྷ་མ་ལུས་པའི་བགོ་སྐལ་ལེན་པ་གསུག་མ་ཡིན་ཏེ། རྟ་གདགོ་མ་ལུང་
བའི་སྒྲིམ་དུ་རྒྱལ་བ་གྲུ་སེང་གའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པ་བའི་མདོ་རྒྱད་རྣམས་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་སྒྲིམ་གྱི་རྒྱལ་སྒྲིམ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གངས་ཅན་པས་ལོངས་སྤྱད་བྱར་དྲངས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདུད་རྩི་
དྲི་མ་མེད་པའི་བགོ་སྐལ་ཉིད་རང་གིས་རང་ལ་བཅད་བར་མ་གྱུར་བར་རྒྱལ་བཞིན་ལེན་པ་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཅན་འབའ་ཞིག་རྟ་དེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚུད་ཡིག་རྟ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་ཞེས་རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་རིགས་
པའང་ཁས་ལེན་ཆོད། རང་གསོད་པའི་མཆོན་ཆ་རང་གིས་བརྒྱར་བ་སྟེ། བདེན་མེད་དུ་མེད་ན་བདེན་གྱུ་བ་དང་། བདེན་གྱུ་བ་མ་ཡིན་པ་མིན་ན་བདེན་གྱུ་བ་རྟ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་གསར་ལུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ལེན་ལོག་
མིན་ལོག་གི་བསྐྱས་ཆོན་ལ་ཡང་རྒྱས་མེད་པའི་རང་ཆོས་ཏེ་གྱུ་བ་མཐའི་ཁ་འཛིན་ནི་ཆོག་ས་ཆེ་བར་སྒྱུར་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་རྟོགས་མེད་རྟོགས་བྱུ་བ་པ་སྒྲོ་བ་རྒྱུད་དང་སྒྲོ་བཞི་ལས་དོན་གཅིག་མི་གཅིག་ །ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་

ལོག་ཆོས་ལོག་ །ལྷོག་པ་འཕེན་མི་འཕེན། རྗེས་ཁྱབ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གསུམ་སྟོགས་ལ་རེ་བ་མེད་ཀྱི། ཡིད་ལ་ཉལ་བའི་ལུས་མེད་ཀྱི་གདོན་ཆེན་པོས་ནི་རྟག་རྟག་ཅེས་པར་ངེས་སོ། །འཕགས་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་
 ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་རྟུ་རབ་གྲུབ་འགྲུམ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་འགོག་རྩལ། ཤེས་བྱ་ལྡེའི་རྣམ་པ་ཞག་མི་འགལ་བ་སྟོགས་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་ལོངས་སྟོང་བའི་སྐལ་བ་ནི་ཆེས་དམན་པའོ། །
 དེ་ཡང་ཡུལ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་རྟུ་ཡོད་པ་འདྲ་འབྲལ་མེད་པ་ནི། འཕེལ་འབྱི་སྤངས་པའི་གནས་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། རྒྱན་དང་རྒྱད་བྲུར། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཅེས་
 དང་། འདྲག་པར་སྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་རྟུ་སྟེ་བར་འགྲུམ། ཞེས་སྟོགས་མདོ་རྒྱད་རྟུ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་གྱང་ཅེས་ཟེར་བ་ལ། ལན་སྟུས་པ། ཚད་མའི་གཞུང་རྣམས་སུ་ལོག་ལྷོག་གི་རྣམ་པ་ཞག་གསུངས་པ་ལས་སྟོས་ནས་
 བསྟུས་གྲུ་རྣམས་སུ་ཡིན་ལ་ཡིན་ལོག་སྟོགས་བརྟེན་ནས་བརྗོད་པ་སྟོ་གསར་བྱ་བ་དག་གི་ཐལ་ངག་ཁ་བྱང་གི་ཆེད་ཅུ་བསྟན་པ་ནི་བདེན་ན་ཡང་། དེ་ཅུ་ཞིག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟུ་གེ་དང་སྟུ་བརྗོད་ཀྱི་ལུལ་ལས་འདས་
 པ་བདེ་བྲག་རྟུ་གཞལ་རུས་ན། རི་སྐད་རྟུ། བདག་གིས་བསྟན་གྱང་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པས། ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་ཞན་པས་ཆོས་འདི་ཡི། །གཏིང་རྟོགས་དགའ་བར་མཁྱེན་གྱུར་ནས། །ཁུབ་པའི་ཁྱགས་ནི་ཆོས་བསྟན་ལས།

༡༩། །རབ་ཏུ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཟབ་མོ་གྱིས་པའི་སྒྲོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ལ་དེར་མ་ཟད། གཅིག་ཏུ་བྱལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱུང་པས་པ་དེ་ནི་
 མེད་ཙམ་ཞིག་སོ་སྒྲོ་རྒྱམས་ཀྱིས་གོ་རྒྱུ་འདྲེ་འཕགས་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་གཟིགས་རྒྱུ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་སྒྲོང་ཉིད་མཐར་ཐུག་ཡིན་ན། །འདི་ཕྱ་པའི་མི་རྟག་པ་སོགས་རིགས་པས་པསྒྱུ་བ་པ་ལས་ལྷག་པོར་དཀར་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་པ་རང་
 གཞན་སྒྱུས་ཀྱང་གིས་རྒྱས་ན། །དེ་འདྲའི་ཟབ་པསྒྱགས་ཙམ་གྱིས་པསྒྱན་མི་རྒྱས་པ་ཅི་ཡང་མི་འདྲག་པས་འདི་སྒྲོ་རྟག་གི་ཡུལ་ཡིན་ལ་པསྒྱན་དུ་ཡོད། །རྒྱམ་པར་རིག་པར་བྱུར་ཡོད་པ་ཞིན་དུ་གོང་དུ་པསྒྱན་པའི་ལུང་རྒྱམས་ལུང་
 ཡང་དག་མིན་པར་པསྒྱས་ཆེན་པ་བྱུང་གི་རིགས་པ་དེས་སྒྱུ་བས་གིག། །དེའི་ཕྱིར་མཐའ་བྱལ་གྱི་སྒྲོང་ཉིད་དགག་སྒྱུ་བ་ཀུན་ལས་འདས་པ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་པས་མ་ན་ལུང་གིས་རི་སྒྲོང་པསྒྱན་པ་ལྷུར་ཡིད་
 ཆེས་པར་རྒྱས་གིང་དེས་པསྒྱན་དོན་ལ་ཡང་དེས་གིས་སྒྲོ་བ་ཡོད་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤངས་མ་དགོས་པ་འདྲེ་ཡང་སྒྲལ་བ་པ་ཟད་སྒྱམ་དུ་སེམས་སོ། །ཡོད་པ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ན་མེད་པ་དང་། ཡོད་པ་མིན་པ་ལས་ལོག་
 པ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ན་ཡོད་པར་ལོག་པ་སོགས་ཆོག་ཙམ་གྱི་སྒྲུ་བས་མི་ཆེ་འཕུལ་བྱེད་དེ་ཙམ་ཞིག་མཐུན་པ་ལ་ང་རྒྱལ་མཛད་རིན་མི་ཆོག་མོད། །འོན་ཀྱང་ཐ་སྒྲོང་གཞུག་པའི་སྒྲུ་བས་སུ་ཡོད་པ་འང་མིན་མེད་པ་འང་མིན་ཞེས་པ་

ལྷ་ལྷ་ལས་ལེན་ཐམས་ཅད་བྱལ་བ་སྤྱོད་ན་མེད་དོ། །ཐ་སྤྱོད་གྱི་ཆོས་ལ་ཡོད་པ་འཇམ་མེད་པ་རྟག་མི་རྟག་སྟགས་གང་རུང་དུ་ལས་ལེན་པ་ལས། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་དུ་སྤྱོད་བ་མི་རུང་དོ། །ཐ་སྤྱོད་ལས་འདས་པ་སྤྱོས་བ་ནི་
 བར་ནི་བའི་གནས་ལུགས་ལ་མཐའ་བཞིའི་ལས་ལེན་མེད་པར་བརྗོད་ཆོ། བསྐྱུས་ཚན་གྱི་གཞུང་གིས་སངས་རྒྱུས་གྱི་བཀའ་ལྟར་འབྲིན་དགོས་པ་ནི་ཉ་ཅང་ཡང་ཐལ་མ་ཆོས་སམ། དེ་ལྟ་ན་འད་གོང་དུ་མཐའ་བཞིའི་སྤྱོས་པ་མེད་
 པས་ལས་བྱུངས་མེད་པ་དང་། ལས་ལེན་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐའ་བཞི་འགོག་ཚུལ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དེས་བསྐྱུས་ཚན་ལ་བྱང་ཡང་བསྐྱུས་ཚན་ལས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འགལ་བ་བྱེད་ཅག་གི་ལུགས་ལ་
 ཐལ་བར་བཤད་པ་དེས་བསྐྱུས་ཚན་ལ་རྒྱས་ཡོད་མེད་གསལ་བར་སྟོང་དོ། །གཞན་ཡང་ཆོད་མའི་གཞུང་དུ་རྗེས་བྱུང་དང་ལྷོག་བྱུང་ནི་རྟགས་དང་བསྐྱུབ་བྱ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྱུང་པ་དེས་བའི་ཆེད་དུ་བསྟན་ལ། དེ་ལས་
 བརྒྱམ་སྟེ་ཐལ་ངག་བཀོད་པ་ལ། རྗེས་ལྷོག་གཉིས་དང་དེ་སྟེང་གསལ་བ་དེ་ཡིན་ན་རྟགས་དེ་ཡིན་པའི་ཐུར་བྱུང་དང་། རྟགས་དེ་ཡིན་ན་གསལ་བ་དེ་མ་ཡིན་པའི་འགལ་བྱུང་གཉིས་བསྟན་ནས་བཞི་དང་། དེ་བཞིར་རྣལ་མ་
 དང་། བྱིན་ཅི་ལོག་སྤྱར་བའི་བྱུང་པ་སྟོ་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ་ལུ་བ་སྟགས་གྱིས་བཀོད་པ་འདི་འདྲ་བས་མཆོན་ནས། ཡིན་གྱུར་མིན་གྱུར། ཡོད་རྟགས་མེད་རྟགས། ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ལོག་ཆོས་ལོག །ལྷོག་པ་འཕེན་མི་འཕེན།

མཁུ་
རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ལས་

༡༡། །རང་རིག་དང་གཞན་རིག་འཕྲེན་པ་སྟགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འདི་དག་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་སྤྲུལ་བར་འདུག་ཀྱང་། བལ་ཆེ་བ་མཆར་མཆར་ཉི་མེད་འཕུལ་བྱེད་ཙམ་གྱི་ཆེད་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་སེས་སེད་
བྱུང་བར་བུས་ཀྱང་གཞུང་དོན་ལ་ཡན་དེས་ཀྱི་ཆ་ཡང་ཆེན་པོ་མེད་པར་མ་ཟད། ཆོག་ལ་རྟོན་པ་དེ་འདྲིའི་འཆད་རྒྱལ་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་ཞེན་ན་རང་གི་ཁས་ལེན་ལ་ཡང་ཅི་བུས་རྩོམ་མི་སྟགས་པ་འབྱུང་བ་མཆོན་བྱེད་ཙམ་ཞིག་
འོག་དུ་འཆད་པར་འབྱུང་ལ། དེས་ན་དེ་འདྲིའི་རྒྱལ་ལུགས་ལ་ཅི་ཙམ་སྤྲུངས་སེད་མ་ཁས་ན་ཡང་། གཞན་ལ་ངོ་མཐོན་དུ་སྤྲུལ་བའི་མཆོན་ཅི་ཡང་མི་སྤྲུང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་ལུས་མེད་ཀྱི་གཏོན་སྤྱིང་ལ་ཉལ་བ་སྟགས་ཀྱི་ཆོག་སྤྲུས་
ན་ཡང་། མདོ་ལས། མི་སེས་དེ་དག་གཞན་གྱིས་བཀྟལ་བ་ན། །བྱོས་པས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་ཅིང་ཆོག་རྩལ་སྤྲུ། །ཞེས་བ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་བདག་གིས་ནི་འདི་སྒྲུང་དུ། ཆོག་ལ་ཆོག་ལན་སྤྱོད་ཞེས་གྲགས་ཀྱང་། རིགས་པའི་ལན་
ལས་ཆོག་རྩལ་ལན་མི་སྤྲུ། ཆོག་མཆོན་འདེབས་པ་མི་སྤྲུན་རྣམས་ཀྱི་ཚྭ་ལ། །དགོ་སྤྱོད་ཆོས་འདི་རྒྱལ་བས་རྗེས་སུ་གདམས། །སུན་འབྱེན་གང་སྤྲུས་གཞན་ལ་པར་འཕྲོར་ན། ཆོག་རྩལ་མེད་ཀྱང་བཞིན་རས་སྤྲུར་ལས་ངན། །
རིགས་པའི་ལམ་གྱིས་བཤུད་པ་རྣམས་ལ་ནི། །རང་གཞན་སུ་དག་བྱོ་ཡང་རང་མཆོང་ཡིན། །ཞེས་ཀྱང་སྤྲུས་སོ། །སྒྲུབས་དོན། འཕགས་པས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་བཞིན། རྩོམ་བྲལ་ཁས་

བཀྟལ་ལན་གྱི་སྤྱོད་

ཡུལ་གྱི་ལྷ་མོ་

བྱངས་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལོག་ནས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བྱུང་བའི་སྒྲིལ་ཅི་ཞིག་རིགས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་གཟེགས། རང་བཞིན་ཡོད་པར་ཁས་བྱུང་བར་འདུག་གམ། དངོས་དངོས་མེད་སྒྲིལ་མི་སྒྲིལ་སྟགས་ཀྱི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་ནས་སྒྲིལ་པ་ཉི་ཆོ་བ་གང་ཡང་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་མ་ལོག་པར་མ་ཟད་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོག་ཙམ་ལ་སྒྲུབ་ཅི་བཞིན་དུ་ཞེན་པ་ཙམ་ཡང་མེད་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་
ཞེས་པའི་སྒྲུབ་པོ་ཆེ་དེའི་དོན་འདི་ན་ཡོངས་སུ་སྒྲིལ་བར་ཟད་དོ། །དེ་དག་ཅི་ཡང་ཁས་བྱུང་བ་མེད་པའི་ངན་གཡོའི་ལྷ་བ་ལྷ་ལུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིལ་པ་རྣམས་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་སུ་མེད་པ་ལ་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཅིར་ཡང་
ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས། ཀུན་པོ་ཡིན་པ་ཞིག་གིས་ཀུན་པོ་ཡིན་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། མ་བརྒྱས་པ་ཞིག་གིས་དེར་ཁས་མི་ལེན་པའི་དཔེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་དང་ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་བརྗོད་མེད་གཉིས་མགོ་མཉམ་པར་གཟེགས་པ་དེ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མ་ཁས་པའི་དགའ་སྒྲོན་ལ་ཡོངས་སྒྲིལ་པའི་ཆོས་སྒྲིལ་པ་འདྲའོ། །བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་ཡོད་མེད་དང་
རྟག་མི་རྟག་སྟགས་སུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་ལ། ཡོད་ན་ལུང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་བརྟག་པས་དེ་འདྲའི་བདག་དངོས་པོ་ཡོད་པར་མི་རིགས་པར་སྒྲུབ་མོད། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དམིགས་སུ་མེད་པར་

མཁུ་
པའ་
འབྲུག་
ལཱ་

༡༥༥། །བསྐྱེད་གྱི་དངོས་པོ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཞིག་གིས་ཁས་བླང་། དེས་ན་དེ་འདྲའི་སྐྱེ་འབྱེད་ནི་རང་གིས་རང་ལ་ཅོ་འདྲི་བར་གྱུར་ཏོ། །དམིགས་སུ་མེད་ན་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་ཇི་ལྟར་གཤམ་པར་རུང་སྐྱེ་ན་
འོག་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཤམ་བྱ་ལྟའི་རྒྱུ་བཞག་མི་འགལ་བ་སྟགས་ཞེས་པ་འདི་ཅི་ཞིག་སྟེ། མདོ་ལས། ཆོས་ལུ་རང་བཞིན་གསུམ་དང་ནི། རྒྱུ་པར་གཤམ་པའི་ཆོགས་བརྒྱད་དང་། །བདག་མེད་དོན་ནི་རྒྱུ་གཉིས་
པོར། །ཐོག་ཆེན་མཐའ་དག་བསྐྱེས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་རྒྱུ་སྟོན་གྱི་ལུགས་ལ་འགལ་མེད་དུ་འཆད་མི་རུས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་དོན་མེད་དེ། བདག་མེད་གཉིས་དང་། རྒྱུ་གཤམ་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱང་
ཆོས་ལྟའི་ནང་དུ་འདུ་ལ། དེ་ལྟ་ཡང་རང་བཞིན་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་གིང་གཤམ་བྱ་གཉི་ལྟས་བསྐྱེས་པའི་ཆོས་རྒྱུ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ། མཆོན་པ་རྒྱལ་འཕྱོར་གྱིས། གཞི་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་།
སྐྱེ་བ་དང་། ཉེན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་རྒྱལ་བཤད་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པས་རིམ་བཞིན་གྱུན་བརྟགས་མེད་པར་གཤམ་པ་དང་། གཞན་དབང་ཡོད་པར་གཤམ་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་རང་གིས་དོ་བོ་ཉིད་
རྟོགས་དགོས་པ་ཅི་ཡང་བརྟོད་དུ་མེད་ཅེས་པས་ཆོས་ཉིད་མདོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་བདག་ཅག་གིས་འདོད་གྱི་འགལ་བར་སྐྱེས་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། ཡོངས་གྲུབ་ཞེས་པ་མ་ཡིན་དགག་གི་སྟོང་ཉིད་

འགལ་ལན་གྱི་སྒྲུབ་

ཅམ་ལ་མི་འདོད་པར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བའི་གཞན་དབང་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོས་བྲལ་ལ། ཐོས་བསམ་སྟོམ་པས་འདུག་ཅིང་། དེའི་ཆོ་དྲོད་སྒྲུང་བ་ཐོབ་པ། ཅེ་མོ་སྒྲུང་བ་མཆོད་པ། བཟོད་
 པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན། ཆོས་མཆོག་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བཞི་པོ་རིམ་གྱིས་འབྲུང་ཞིང་། གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་འདྲ་ཡང་རྒྱལ་འཕྲོར་
 པའི་ཉམས་སྟོང་སྟེ་རྒྱལ་ལས། གཟུང་བ་མེད་ཅིང་འཛིན་སྒྲུང་གས་ཆེ་བ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་སྟོང་བ་སྟེས་ནས་མ་ཐོང་ལམ་ཐོབ་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་རྒྱམས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་མོད་ཀྱི། དེ་དག་ལ་
 བདེན་མེད་ཁས་ལེན་པའི་དམིགས་པ་ཅན་གྱིས་མི་འགལ་བ་དང་། དམིགས་མེད་སྟོས་བྲལ་ཁས་ལེན་པ་རྒྱམས་འགལ་བ་སྐྱུ་བ་མི་རུས་སོ། །གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། འདི་ཡི་ཡོངས་སུ་སྟེས་པ་ལྟ། སྟེས་
 སྟེས་བྱ་ཡང་ཡིན་ལ་གྲངས་ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན་པ་དུ་མ་ཡོད་པས་སྟེས་བྱ་ལྟའི་རྒྱུ་གཞན་མི་འགལ་བ་ཞེས་ཅི་ཡིན་ཀྱང་བརྟག་གཞིར་སོང་ངོ་། །ཡང་ཡལ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། ཐ་སྟོང་དུ་ཡོད་པ་འདྲ་འབྲལ་མེད་པ་ནི།
 འཕྲེལ་འབྲེ་སྒྲུངས་པའི་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྒྱན་དང་རྒྱུད་བྱར། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཅེས་དང་། འདུག་པར། སྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་རྩ་སྟེ་བར་འབྱུར། །ཞེས་སྟགས་

༡༡། །མདོ་རྒྱུད་རྩ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལྟ་ནའང་ཞེས་ཀྱང་འང་བརྟེན་པ་མ་ཅན་བརྟེན་པ་ནི། མདོ་རྒྱུད་རྩ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་བདག་ཅག་གིས་གིན་རྩ་ཡང་འདོད་དེ། བདག་ཅག་གིས་སྟོང་རྟེན་
 རྒྱུད་ལུང་འཇུག་རོ་པོ་དབྱེར་མེད་རྩ་འདོད་ཀྱིས། རི་བོང་གི་རྩ་མེད་པ་དང་། སྤང་གི་རྩ་མེད་པ་གཉིས་སྤང་འཇུག་རྩ་བྱེད་པ་ལྟ་བུར་ནི་མི་འདོད་པས་ཚོས་ཉིད་ཚོས་ཀྱི་དབྱེངས་རང་གི་རོ་པོ་འཕེལ་འབྲི་མེད་པར་གནས་པར་
 འདོད་ལ། དེ་ཉིད་མདོན་རྩ་བྱས་པའི་རྩ་ན་བསལ་བཞག་གམ་དགག་སྐྱབ་མེད་པར་ཡང་འདོད། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེངས་ལས་མ་གཡོས་པའི་ཕྱིར་ན། དོན་རྩ་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྐྱང་བ་
 འགལ་མེད་རྩ་འདོད་དོ། །གཞན་ཁས་ལེན་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་འཕེལ་འབྲི་མེད་པ་དང་། བསལ་བཞག་མེད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་བསྐྱབ་པར་དཀའ་མོད་ཀྱི་དེའི་རྒྱུ་རེ་ཞིག་སྟོ་བར་མ་བྱས་སོ། །ཡང་རྩོད་ཡིག་རྩ།
 དེ་ལྟ་ནའང་བྱིད་ཅག་དཔུ་མ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔུ་མ་ལ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་གནས་ན་གཉིས་མིན་གྱི་མཐའ་ལ་གནས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་ནའང་མེད་མཐའ་ལ་གནས་པར་
 འགྱུར་ཏེ། བདེན་གྱུ་བ་དང་བྲལ་བ་ལ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་མེད་ལ་གནས་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཡོད་ཟེར་ཚད་ཡོད་མཐའ་དང་། མེད་ཟེར་ཚད་མེད་མཐའ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོར། ཡོད་དང་མེད་པ་འདི་གཉིས་

20

མཁའ་འགྲུ་ལྟ་བུ་ལས་

༡༩། །མ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དབུས་ལ་གནས་པ་མེད་པའི་བྱིར། དེར་གནས་ན་གཉིས་མིན་གྱི་མཐའ་ལ་གནས་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་པ་དོན་མེད་དེ། རྒྱུ་གངས་པའི་དོན་དམ་གྱི་སྐབས་སུ་མཐའ་གཉིས་
སེལ་རྒྱུ་པ་དེ་འདྲ་རང་ག་ཞན་གཉིས་ཀས་འདོད་མོད། ཁྱོད་གྱིས་དེ་ཙམ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་ལ། རེད་ཅག་གིས་དེ་ཙམ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་གྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་རྒྱུ་གངས་མིན་པའི་
དོན་དམ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ཅིང་། རྒྱུ་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་འདིར་རྩོད་པ་ཡིན་ན། མཐའ་བཞི་སྟོས་བྲལ་ལ་ལ་གནས་ན་གནས་མིན་གྱི་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ་
བ་དང་། མེད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཐལ་བ་ཅུང་ཟད་མི་འཇུག་སྟེ། མཐའ་བཞི་གང་ལ་ཡང་གནས་པར་མི་འདོད་པར་དངོས་སུ་སྐྱུས་པས་མཐའ་བཞི་མིན་པའི་གནས་ས་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །འོ་ན་ཅི་ལའང་མི་གནས་པ་ཡིན་
ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་ལྟར་འདས་གྱིས་ཇི་ལྟར་འདྲེན་པ་འདྲས་མ་བྱས་པམས་མི་གནས་གིང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཅི་ལའང་མི་གནས་པ་ལ་གནས་པའི་ཐ་སྐྱད་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ། གང་ཆེ་སྟེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྟོ་
ཡང་སྟེ་བ་དང་བྲལ་བ་སོགས་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཅི་ལའང་མི་གནས་ན་སྟོ་དེའི་སྟོད་ཡུལ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེས་འདྲི་ན། སྟོད་ཡུལ་འདི་ལྟའོ་ཞེས་བརྗོད་དུ་ཡོད་ན་བརྗོད་མེད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྟོད་ཡུལ་ནི་མཐའ་བཞི་དང་

འགྲུ་ལྟ་བུ་ལས་

བྱུང་བ་མོ་མོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཚིག་གི་ལམ་གྱིས་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་བསྟན་དུ་མེད་དེ། ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པར་འདོད་པས་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པའི་
 ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། དངོས་སུ་བསྟན་པར་མི་རྒྱས་པས། ཉན་པར་འདོད་པའི་སེམས་ལ་རང་གིས་སྤྱོད་བའི་ཉིད་དུ་དེའི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དཔེ་བཤད་པ་ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་པ་ལ་
 འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པས་བདག་ཅག་སོ་སྟེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བས། དེ་གཏན་ལ་
 དབབ་པའི་ཕྱིར། ལུང་དང་རིགས་པ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དོ་སྟུང་ན་གིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཟབ་མོའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་དོན་བཞིན་མཐར་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་རིགས་པས་སུན་ལུངས་ཏེ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་
 བྱུང་བའི་གནས་ལུགས་སྟོས་བྱུང་བའི་དོན་ལ་ངས་ཤེས་སོ་སྟེ་ལེན་སྟེ་བ་ཡོད་གྱི། དེ་མེད་ན་མཐའ་བྱུང་གང་དུ་མི་གནས་པའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅས་འདི་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོར་སོ་སྟེ་ལ་སྟོང་
 ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གིས་མཛོན་དུ་མཛད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཚིག་དེས་གསུང་དུ་བསྟན་མི་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་ད་ལྟ་སོ་སོའི་སྟེ་བའི་ས་ན་གནས་ལུགས་བརྗོད་བྱུང་ཡོད་པའི་སྐབས་ཕྱིད་མི་

ཨ
པ
རྩེ་གཅིག་
ཨ

༡༡། གྲིད་ན། དེ་འཕགས་པའི་སྒྲ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའང་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། ཁས་ལེན་པ་པོ་སྟེ་དག་གིས་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཞིན་འཕགས་པའི་སྒྲ་ཡོད་པའི་འཕད་བཀའ་ཡང་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྟོན་སྟོས་བྲལ་ཏོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དཔེར་ན་མཛུབ་མོས་སྒྲ་བ་བསྟན་པས་སྒྲ་བ་མཐོང་བར་ནི་གྱུར་ན་ཡང་སྒྲ་བ་དང་མཛུབ་མོ་འདྲ་དགོས་པ་མིན་པ་ལྟར། ལུང་དང་རིགས་པ་དེ་
དག་གིས་ལམ་ནས་སྟོས་བརྗོད་དང་བྲལ་བ་ཏོགས་ཀྱི། ལུང་དང་རིགས་པ་རྒྱུ་སྟོན་ནི་དེ་ལྟར་ཀྱང་སྟོས་པ་ལས་འདས་པ་ནི་མི་སྤིད་དོ། །དོན་དེའི་དབང་གིས་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྒྱམས་སུ་ཆོས་ཉིད་སྟོས་པ་
དང་བྲལ་བའི་དོན་ནི། དཔེ་དང་གཏན་ཆེགས་དང་། སྒྲ་དང་སྟོན་ལུལ་མིན་པར་གསུངས་པ་དང་། དཔེ་དང་གཏན་ཆེགས་དང་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྟོན་སྟོས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་གསུངས་པ་གཉིས། སོ་སོའི་དགོངས་ཚུལ་འགལ་
མེད་ཏུ་འཆད་མ་གཤམ་པར་སྟོགས་གཅིག་པའི་སྟོ་གོས་ཅན་ཏུ་སོང་བ་དག་གིས་དགོངས་དོན་གྱི་སྟོགས་གཅིག་བཟུང་ན་སྟོགས་གཅིག་ངེས་པར་སྤང་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲ་དང་ཏོག་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་ཁོ་
ན་ལས། དེ་ལས་འདས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་གཞན་མེད་ངེས་སུ་ཁས་སྤང་ན་གཤམ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱུ་གིས་ཏོག་གི་ཀུན་གྱི་ལུལ་མིན་པའི་ཆོས་ཉིད་མ་

བཀའ་ལན་གྱི་སྟོན་

མཁུན་པས་ཕྱི་རོལ་པ་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པར་མི་རུས་ཏེ། མདོ་རྒྱན་ལས། རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གསུམ་ལ་གནོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཟབ་མོ་མདོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་དང་། མཁུན་པས་ཕྱི་རོལ་པ་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པར་མདོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་གསུམ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་གོང་དུ་ཟབ་མོ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་རྫོགས་གའི་ཡུལ་མ་ཡིན། མོགས་དྲངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དོན་དམ་པ་
པས་མ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱོད་ག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་ཀྱང་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་ཕྱིད་ཀྱི་སྤྱོད་ག་རྒྱུ་པ་ཀུན་ཏུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་ན་དེ་སུས་ཀྱང་ཤེས་པར་མི་རུང་ཞིང་ཕྱི་རོལ་པས་པས་མ་མིན་གྱི་བྱེད་པོ་འདོད་
པ་དང་འདྲ་བར་དེ་སྤྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དང་། མདོ་རྒྱན་བརྟན་བཅོས་དང་བཅས་པས་དེ་གཏན་ལ་དབབ་པ་རྒྱུས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བས། ཕྱོགས་པའི་མིག་ཅན་གྱི་བློ་གྲོས་ཁབ་མིག་ལྟ་བུས། རྒྱལ་པ་དང་རྒྱལ་སྤྱུས་
ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྒྱུས་ཀྱི་གཞུང་ཟབ་ཅིང་དཔག་པར་དགའ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་བདེ་བ་རོལ་མི་རུས་པས། ཁྱེད་རང་གིས། མདོ་རྒྱན་དྲང་རེས་རྒྱ་གཉེར་རྒྱབས་ཕྱིར་གིས། ཁྱེས་མོགས་ཆོགས་བཅད་སྤྱུས་པ་དང་། ལྷར་རྒྱལ་
སྤྱུས་སྤྱོད་པ་གཉིད་ཟབ་ཡངས་པའི་མཚོར། ཁྱེས་རྒྱུང་བློ་གྲོས་རྒྱལ་གྱིས་གཞུང་པ་ལས། ཟབ་དོན་རིན་ཆེན་གྱིང་དུ་མ་ཕྱིན་པར། ཆོག་དོན་འབྱི་ཤིང་གར་གྱིས་འབྱུགས་པ་མཐོང་། ཁྱེས་བརྗོད་པ་འདི་སུ་ལ་འོས་ཤིང་སུ་ལ་

༡༡། །མི་འོས་ཞེས་དབྱུང་ག་ཞིར་སོང་ངོ་། །ག་ཞན་ཡང་ཁོང་ན་རེ། མཐའ་བཞི་བྲལ་བ་ལ་གནས་ན་མཐའ་བཞི་རྣམ་བཅད་དུ་ཁེགས་པའི་མཐའ་བྲལ་ཡོངས་གཙོད་དུ་གྱུ་བ་པ་དེ་ལ་གནས་ཞེས་ཁས་མི་ལེན་ན་
 རང་ཚིག་རང་གིས་སུན་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་གནས་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་མཐའ་གང་དུ་འང་མི་གནས་པ་ལ་གནས་ཞེས་བརྗོད་གྱི་དངོས་སུ་ན་གནས་པ་གང་ཡང་མེད་པ་དང་དོན་བྱུང་མེད་པར་སོང་སྟེ། དགོངས་
 འགྲོལ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཛིན་ན། ངོ་བོ་ཉིད་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅི་འཇིགས་སྤྱད་དུ་མི་འཛིན་ལགས། བཀའ་སྤྱལ་པ། སྤྱན་རས་གཟིགས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་འཛིན་པར་མི་སྦྱ་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་ཡི་གས་བསྟན་པ་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཡི་གེ་མེད་པ་སོ་སོ་རང་རིག་པ་བསྟན་པར་མི་རྣམས་པས། དེའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཛིན་ན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་འཛིན་ཞེས་པ་དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་འཕྱིན་པ་ཡི་གེ་མེད་པའི་དོན་བསྟན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་མངོན་རྟགས་སུ་མི་འཛིན་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་གེར་མདོའི་
 དགོངས་པའི་ངེས་དོན་རྟོགས་གྱི། ག་ཞན་དུ་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་འབྱུལ་པའི་རྒྱལ་པོས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས། མདོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་གྱི་བརྗོད་དོན་ཉིད་མཐར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་དུ་འབབ་པར་གེས་ན་ཐམས་

2000

ཅད་ཀྱང་ངེས་དོན་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་ནས། རྣམ་པར་འཕྱུལ་པའི་རྒྱལ་པོ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་འདི་ལ་དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་འདི་ལ་ཉོན་ན་མདོ་མེ་ཐམས་ཅད་ངེས་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མི་རྟོན་ན། མདོ་མེ་ཐམས་ཅད་དྲང་
 པའི་དོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། མདོ་མེ་ཟབ་མོའི་བསྟན་དོན་གྱི་ངེས་དོན་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པ་དང་རྟོག་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་ན་དེ་དྲང་དོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུབ་ཡང་སྒྲུས་དྲང་དགོས་པར་
 གསུངས་པ་ལྟར་འགྱུར་ཞིང་། ལང་ག་སེགས་ལས། དེ་ཡི་རྒྱལ་ནི་རྣམ་གཉིས་ཏེ། གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་བསྟན་པའོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་བརྗོད་པ་བཞད། །རྣམ་འཁྱོམ་ཅན་ལ་གྲུབ་མཐའ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བསྟན་པ་འཇམ་
 བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་བཞིན་དུ་མདོ་མེ་སྟོ་ཆོག་ས་ཀྱི་ཆོག་དང་ཡི་གས་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་གསུངས་གིང་། དེ་དག་གི་བསྟན་དོན་གྲུབ་མཐའ་ནི། གཅིག་ཐ་དད་གཉིས་གཉིས་མིན་སྟགས་ཀྱི་མཐའ་
 དང་བྲལ་བ་སེམས་དང་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་སེས་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་སྟོང་ཡུལ་ལ་སྟེགས་སྟགས་ཀྱིས་སྐྱེད་བར་མི་རྣམས་པ་དེ་ལ་གསུངས་པས་ན། མདོ་མེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་
 གི་སྒྲུ་བྱིར་འབྱུངས་ནས་དོན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྟོང་པར་བྱས་ན་མདོ་རྒྱད་ཀྱི་ངེས་དོན་ཅི་ལྟར་འཆད་དེ། མདོ་མེ་ཐམས་ཅད་ནི་ལུང་གི་ཆོག་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་སྟོན་ས་ནི་ལྟར་བསམ་གུང་སྟོས་མེད་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡུལ་གཏན་

10

ཨ། །ལ་འབེབས་མི་རྣམས་པར་དྲུང་དོན་དུ་འགྱུར་བས་ཏུ་ཅང་ཐལ་ལོ། །དེ་ཕྱིར་མཐའ་བྲལ་དང་། ལྷོས་མེད་དང་། བརྗོད་མེད་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་འཛིན་སྐྱབས་
 ཅན་དེ་ནི་མཐའ་བྲལ་དུ་འཛིན་པ། ལྷོས་བྲལ་དུ་འཛིན་པ་ཅན་ཡིན་པས་མཛུབ་མོས་སྒྲ་བ་བསྟན་པ་ན་མཛུབ་མོ་རང་ལ་བལྟ་བ་ལྟར་སོང་ནས་འཛིན་པ་ཕྱ་མོར་གྱུར་པ་སྟེ། མདོ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ།
 བུམས་པ་མཚན་མ་ཕྱ་མོ་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་མཚན་མའམ། ཚོས་ལ་བདག་མེད་པའི་མཚན་མའམ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་མཚན་མ་ཕྱ་མོ་དག་འབྱུང་བ་ལའང་རེ་ཞིག་སེམས་བྱང་
 ལྷོས་སུ་འཛིན་ན་རགས་པ་ལྟ་ཅི་ལྷོས། ཞེས་དང་། ཚངས་པ་བྱུང་པར་སེམས་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ལྟའི་བྱ་ཅི་ཅམ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཅམ་དུ་སེམས་རྣོགས་པ་ཅན་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཡང་གསེགས་ལས་ཚིག་དུ་བདགས་པའི་སྒྲའི་མར་མེས་ཚིག་གི་ཡུལ་མིན་པ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་རྫོད་ཡུལ་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་གསེས་པར་བུས་ནས་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་གསེས་ལ་རྗེས་མཐུན་ཅམ་དུ་སོ་སྒྲའི་ས་ནས་ཀྱང་འཇུག་དགོས་ཀྱི་དེ་ལྟ་མིན་ན་དོ་རྗེ་སྒྲིང་འབྲེལ་གྱི་ལུང་གོ་ན་པ་སོགས་སྐར་དྲངས་པ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་འདྲའི་ཟབ་དོན་ལ་འཇུག་རྣམས་

ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

ནུས་དུ་མ་ཡོད་པ་ནི་དགག་དུ་མེད་དེ། རྩོན་གྱི་ཚོགས་པས་གས་པ་རྒྱ་ཆེ་རུང་། སྤངས་པ་རྩོན་དུ་སོང་མ་སོང་། རང་གི་དབང་པོ་འོ་རྩོ་རྩལ། དགོ་བའི་བསེས་གཉེན་གྱི་གདམས་པས་ཟིན་མ་ཟིན་ལས་དེ་ལྟར་འགྱུར་དེ། མདོ་
ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དོན་དམ་པ་རོ་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་དགོ་སྤོང་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་དགའ་བ་ལགས་
ན། འདི་ལས་སྤང་རོལ་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་འཆོལ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དམིགས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ཞུགས་ན། རི་སྐད་དུ།
ཆོངས་པ་བྱུང་པར་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རི་ལྟར་ན་གེས་རབ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལགས། བཀའ་རྒྱལ་པ། རྣམ་ཆོས་རྣམས་སྟོས་པར་མི་བྱེད་པའོ། །རི་ལྟར་ན། དད་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལགས། བཀའ་རྒྱལ་པ།
རྣམ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མོས་པའོ། །ཞེས་དང་། ལྟའི་ཁུ་གའ་གི་ཆེ་བྱང་རུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས། ལྟ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟེན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ལྟར། ལྟའི་ཁུ་བྱང་རུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སྟོ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་སྟོ་བསམ་བརྗོད་མེད་གེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡོ་

མཚུངས་པར་བལ་བ་དང་། མདོ་རྒྱན་ལས། མེད་པ་གང་ཡིན་སྟེ་གསུམ་གྱི་ཆོག་ས་བཅད་དུངས་ཏེ། གཞུང་གུན་ཏུ། དམིགས་པ་བསྒྲོམ་པ་འབྲས་བུ་མ་བཀག་པའི་བྱིར་དང་། བྱིད་གྱིས་གུང་ཚས་དབྱིངས་སྒྲོ་འདྲེགས་སྟེ་གཉིས་
 དང་བལ་བ་ཞེས་བཤད་མོད། ཅེས་ཟེར་བ་ལ། ལན་སྒྲུས་པ། བདག་ཅག་གིས་ནི་བདེན་གཉིས་གྱི་ཁས་ལེན་སྟེ་སྟེ་དཔང་དུ་མ་བྱས་པར་ཡོད་ཟེར་ཚད་ཡོད་མཐའ་དང་། མེད་ཟེར་ཚད་མེད་མཐའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱུ་པ་གུན་ཏུ་
 མ་སྒྲུས་ཏེ། ཐ་སྙད་དབྱེད་པའི་སྒྲུབས་སུ། བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་མཐའ་མ་ཡིན་གྱི་རང་གི་དོས་སྒྲུབ་གྱི་མཐའ་སྟེ་ཡོད་ཡིན་མོད་གྱི། དེ་ཁོ་ནས་རྒྱུ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་མར་འཛིན་པའི་མཐའ་ཐམས་
 ཅད་སྟེ་མི་རྒྱུས་པས། རྒྱུ་པ་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་སྒྲོས་བལ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབས་སུ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་བྱ་བའང་སྟོང་དགོས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་འདི་གཉིས་ཞེས་
 སྟེ་གསུམ་གསུངས་པའི་མདོ་ཡི་དོན་སྒྲོས་པ་མེད་པ་ལ་བཤད་པ་ནི་རྒྱལ་བ་ཞིན་ལེགས་པར་སྒྲུས་པ་སྟེ། གང་ལ་མཐའ་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་དབྱས་གུང་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་གྱི་འཆད་རྒྱལ་ལྟར་ན། མཐས་པ་
 དབྱས་ལ་གནས་པར་ཡོངས་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཆོག་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཏེ། མཐས་པ་དབྱས་ལ་ཡོངས་སུ་གནས་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་དེགས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དབྱས་ལ་ཡང་བདེན་ཞིན་གྱིས་མི་གནས་

༡༡། །པར་བཤད་པས་ཆོག་གོ་སྒྲུལ་ན། མདོའི་ཡུང་སྒྲོལ་བྲལ་སྒྲོན་པའི་ཆོག་ལ་རང་འདོད་ཀྱིས་བཤད་པ་མང་པོས་སྒྲོལ་བྲལ་སྒྲོལ་པའི་ལམ་དུ་འདྲེན་པའི་རལ་བ་ཆེན་པོ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་གནས་ལུགས་སྒྲོལ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་ད་མཐའ་དང་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་གང་གི་ཚུགས་སུ་མ་ལྟོང་བ་ལ་གཞི་དབུ་མ་འཇུག་ལ་དབབ་བྱའི་གཞི་དང་། དེ་ལྟར་ཚུགས་པ་ལ་ལམ་དབུ་མ་ཞེས་བརྗོད་པ་གིན་དུ་འཐད་ཀྱི། ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་ཚུགས་གཉིས་སུ་ཆད་ཅིང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་ཚུགས་ཆ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ལ་དབུ་མ་ཞེས་ཟེ་ལྟར་བརྗོད་རིགས་ཏེ། ཚུགས་གཉིས་པོ་དེ་ནི་དེར་མད་ལ། གཉིས་པོ་གཅིག་དུ་བསྒྲུལ་ས་པ་ལ་དབུ་མ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་ཀྱི། མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྟོང་བའི་དབུ་མ་ཞེས་པ་སྤང་གསུམ་པ་སྒྲོ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞིག་ཐ་སྐྱད་དུ་འང་མི་རྟེན་དེ། གྲུང་གི་རྒྱ་ཡོད་དང་། རི་བོང་རྒྱ་མེད་ཀྱི་དབུ་མ་སུ་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱན་ལས། རྟོད་འབྲིང་གི་དམིགས་རྣམ་བཤད་པའི་སྒྲུབས་སུ་གནས་བྲལ་དང་། གནས་དང་ཞེས་གསུངས་པ། གཟུགས་སོགས་འདྲ་འགོད་ཀྱི་གནས་བྲལ་དམིགས་པ། དེ་ལ་གནས་པ་མེད་པ་རྣམ་པ་ཡིན་པར་འགྲེལ་བས་བཤད་ལ། གནས་པ་མེད་དགོས་ན་གནས་མེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསུངས་པས་སྒྲོབས་མཚུངས་སོ་ཞེས་པ། ཐ་སྐྱད་ཀྱིས་གནས་པ་ཁས་མི་ལེན་ན། གནས་མེད་པ་འང་མེད་པར་མཚུངས་སོ་ཞེས་བརྗོད་རྒྱ་ཡིན་

འདུག་གུང་ཐ་སྐྱད་དུ་གནས་པ་ཁས་སྤང་བའི་ཆེ་མི་གནས་པ་ཁས་མི་ཡིན་ལ། དེ་དང་དོན་དམ་མཐའ་གང་ལ་མི་གནས་པ་ཁས་ཡིན་ཚུལ་ག་ལ་འདྲ། སྤྱད་པར་གནས་མེད་གནས་ཡིན་ཞེས་པ་ཡང་དོན་དམ་གྱི་ངོ་བོ་གནས་མེད་
 ལ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒྲོས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་ཐ་སྐྱད་དུ་གནས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། མདོ་རྒྱན་ལས། མེད་པ་གང་ཡིན་ཡོད་པའི་དམ་པར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུ་པ་གུན་དུ་མི་དམིགས་པ་ཉིད། དམིགས་
 པའི་མཆོག་རྒྱ་བསྐྱར་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། དོན་དམ་པར་གང་ཡང་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད། ཐ་སྐྱད་དུ་དམིགས་པའི་མཆོག་ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞུང་གུན་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་དམིགས་བསྒྲེལ་འབྲས་སུ་རྒྱུ་མས་མ་བཀག་ཅེས་
 པ། ཐ་སྐྱད་དུ་མ་བཀག་པ་ལ་བཟེར་རམ། དོན་དམ་པར་མ་བཀག་པར་ཡོད་པ་དང་དམིགས་པ་སྟགས་ཡོད་པར་བཤད་ཅེས་ཅི་ལ་བསམ་ནས་དེ་སྐད་སྟེ། དང་པོ་ལྟར་ན་འདོད་དེ། གུན་རྗོབ་རྒྱ་ཡོད་པ་མེད། དམིགས་པ་མེད།
 སྒྲེལ་པ་མེད། འབྲས་སུ་མེད་ཅེས་སུས་གུང་ཁས་སྤངས་པས་གཞོན་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སྟགས་དཔུ་མ་པ་སུས་གུང་ཁས་སྤངས་མི་རིགས་པས་སྒྱུར་བ་རྗོད་དེ་འདྲ་ཡིག་ཆོག་གྱིང་ལ་བ་ཅམ་དུ་བད་དོ། །
 ཚིན་གྱིས་གུང་ཆོས་དབྱིངས་སྒྲོ་འདོགས་སྟག་ཉིས་དང་བྲལ་བ་མདོན་དུ་མ་བྱས་པར་གེར་བྱིན་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བཤད་མོད་ཅེས་པ། དེ་ལྟར་ཡིན་གུང་། རྒྱུ་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་

མུ་
རྒྱ་
དྲུག་
ལྟར་

༡༢༥། །འགྲུ་པ་ཡིན་པས་ཆེན་དེས་གཞོན་པ་ཕྱུང་བྱུང་གྱུར་མི་རྒྱས་སོ། །འཛོད་བྱལ་ཁ་བྱུང་སྒྲོམ་ངན་བྱོད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་བྱུགས་ཤིན་ཏུ་མང་པར་སྒྲུང་སྟེ། །ཁོ་བོ་འཛོད་བྱལ་ལས་གྱུར་བདེན་མེད་ཁ་བྱུང་གི་
སྒྲོམ་ངན་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྒྲུ་མཚན་དམིགས་མེད་འཛོད་བྱལ་དང་། སྒྲོས་བྱལ་ཞེས་པའི་ལྷ་བ་མཐོ་ཞིང་ཟབ་པ་སྒྲོ་ལ་བདེ་བྱུག་ཏུ་འཆར་དགའ་ཞིང་། གཅིག་ཏུ་བྱལ་སྟགས་ཀྱི་དེགས་པས་དཔྱོད་པའི་བདེན་སྟོང་ཙམ་སྒྲོ་བྱལ་
ཏུ་འཆར་བདེ་བས། རང་སྒྲོའི་རྒྱས་པ་དང་འཆོམས་པར་དོན་དེ་ཉིད་ཕྱུང་བྱུང་རེ་བས་མ་ཁུལ་བྱས་གྱུར་། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་ལས་ཉོན་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཚན་ཆེ་བས་སྒྲུར་ཡང་གནད་ཏུ་ཁེལ་བ་མ་བྱུང་ལ། ལྷིས་
སྤྱི་ནི་ནད་ཀྱི་སྒྲུག་རྒྱུག་པོས་བར་ཆད་པ་མེད་པར་མནར་བ་དང་ལྷན་ཅིག །ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཀྱིས་གྱུར་སེམས་ལས་སྤྱུང་བར་མི་བྱེད་པའི་ཆེན་། རང་མནར་བ་འདི་ལས་ཕྱུང་བྱུང་དཔྱུགས་
འབྱིན་པའི་སྤྱད་ཏུ་འཇིགས་སྒྲོབ་ཀྱི་བསམ་པས། ནད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཆགས་སྤང་གི་ཡུལ་དེགས་པས་དཔྱད་དེ་བདེན་མེད་ཏུ་བསམ་པའི་ཆེན་བདེན་པ་མེད་གྱུར་ཐ་སྤྱད་ཏུ་ཡོད་སྒྲུམ་པའི་སྒྲོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་དེའི་ངོ་རྒྱུ་
ཐ་སྤྱད་ཏུ་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་ཆོད་ལ། དོན་དམ་པར་མེད་པས་མེད་གོ་མཚོད་པ་ལྷ་བྱུང་སོང་ནས། སྒྲུག་བསྐལ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ། དེ་ཕན་འདི་ཕན་གྱི་ལག་རྩིས་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་ཐ་མལ་པ་དང་བྱུང་མེད་པའི་སྒྲོམ་ངན་

བཅའ་ལ་ལན་གྱི་སྒྲོམ་

2017

ཞིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཚོད་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་སྤུན་གྱིས་གཟིགས་ནས་གདམས་པའི་མཚོག་ནི་མཚངས་ལ་རྟོལ་བའོ་ཞེས་པ་དེ་གནང་བ་ལ་གུས་པ་དེ་དེ་ལྟར་ལགས་སོ་ཞེས་པ་ལས་སྤུན་འབྲེན་པའི་བསམ་བས་སྒྲུབ་གནང་ཡང་མི་རྩོམ་
 མོ། །དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ནི་རང་ཉིད་ཞན་པར་གྱུར་གྱི། གཞན་གང་ཟག་སྒྲེས་བུ་དམ་པ་སྒྲུབ་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་མལ་ན་བཞུགས་ཤིང་། མཉམ་ཆེས་སྒྲིལ་བའི་བྱམ་གསེང་དོན་ལྡན་དུ་འགྱུར་ཕྱིར། མཉམ་བཞག་གི་ཤོགས་
 འདོན་མན་རག་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིད་པའི་ནད་བརྒྱ་དུང་འབྲེན་གེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་དོན་ལ་སྒྲོམ་པའི་ཉམས་མྱོང་བསྐྱེད་པས་ནི། བྱམ་རེ་རེས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཚད་པའི་ནད་ལ་ག་
 བུར་བཏང་བ་ལྟར་སེལ་གིན་ལོས་ཡོད་སྒྲུམ་པའང་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཞུང་བཤད་རྣམས་ནི་སྟོན་གྱི་མཁས་གྲུབ་དག་གི་ཆེས་སུ་འབྲངས་ནས་བཟོད་པས་གེ་ཏ་གའི་མིང་བྲལ་བའི་གནོད་པ་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་སྟེ། དེའི་ཚུལ་
 སྒྲུབ་ཞིན་པའི་སྐབས་ཉིད་ཀྱིས་གེས་སོ། །ཕྱིད་གྱི་པར་སྒྲུབས་གྱི་ཚིགས་བཅད་ནི་ཉམས་འགྱུར་ལོགས་ཀྱང་ཡིད་གྱི་བཟོ་ཞེས་པ་རང་གི་སྟོ་བཟོ་རྟོག་བཟོ་འདི་གོ་ཞེས་པར་སོང་ངོ་། །ལོགས་པར་བསམ་ན་རྒྱལ་བའི་གསུངས་
 རྣམས་ལ། །ངེད་དང་ཕྱིད་གྱི་ལུགས་ཞེས་བཅད་པ་མེད། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་དགོངས་པ་བཞིན། །བདེན་པ་མཐོང་བས་མཁས་གྲུབ་མཚོག་རྣམས་ཀྱིས། །ལོགས་པར་བཤད་པའི་བགོ་སྐལ་མི་དམན་པ། །བདག་ཅག་

3

༡༡། །རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་འད་མཆིས་མོད་ཀྱི། །གང་ཞིག་གསུ་བོར་གནས་པའི་སྒོས་དཔྱོད་ལ། །ཡང་དག་གུར་པ་དེ་ནི་གསུང་བར་རིགས། །རྣམ་གྲོལ་སྤྱིར་དུ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ལ། །རྣམ་པར་སྤང་བའི་འདུ་
ཤེས་དེས་ཅི་ཏུ། །རྒྱལ་བས་གསུངས་པར་ཤེས་ཀྱང་སུན་འབྱིན་ན། །རྒྱལ་བའི་བརྒྱད་འཛིན་དུ་ཡང་རི་ལྟར་འགྱུར། །དེ་སྤྱིར་ཟབ་མོའི་དོན་གྱི་གནས་རྣམས་ལ། །སྤྱི་བྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེ་རྣམས་དགོངས་མཐུན་དུ། །བརྒྱབ་པར་
རྒྱས་ན་གངས་ཅན་བསྟན་འཛིན་རྣམས། །ཚུད་པ་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་ཐོབ། །ཅེས་པར་སྒྲུབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །སྤྱིར་ཡང་ཚུད་ཡིག་ཏུ། །ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པར་བཟུང་ན་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྷུང་བར་འདོད་པར་བལ་བ་དང་། །རྣམ་རིག་པས་མདོ་རྒྱད་ཟབ་མོ་མཐའ་ཡས་པའི་དགོངས་དོན་འགྲེལ་ཞིང་། །དགོངས་འགྲེལ་དུ་ལམ་འདི་ནི་དང་སྤྱིར་བལ་བ་འདི་ནི་དེ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་སྤྱི་
ན་མེད་པའི་མུང་འདས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས། །སྟོང་པ་ནི་དང་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ལམ་མཆོག་དུ་གསུངས་གིང་། །འོད་སྤྱང་གི་ལེའུར། །མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དཔུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཔུ་མའི་ལམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་དཔུ་
སེམས་ཀུན་གྱིས་སོར་བཞག་དུ་བྱེད་ཀྱང་བྱེད་ཅག་གིས་ད་དུང་དེ་ལས་འདའ་བར་སྤྱི་བ་ནི། །མཐའ་ལྟ་བུའི་གཡང་དུ་མཆོང་བར་འདོད་པ་སྟེ། །མཐའ་གཉིས་ཀྱི་དཔུས་ལ་གནས་པར་མི་རུང་ན། །དཔུས་དེ་གཉིས་ཀ་དང་།

གཉིས་མིན་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་མཐའ་གང་ཡིན། དབུ་མ་ཞེས་པའི་དབུ་མ་མེད་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་མཐར། སྟོང་པ་མ་ཡིན་མི་སྟོང་མིན། །ཡོད་པས་མེད་པས་ཡོད་པས་ན། །ཞེས་སྟགས་ཀྱི་ཤེར་མདོའི་དགོངས་
 པ་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་ཀུན་མཁུན་གཉིས་པས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལྟར་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་སུ་འགྲེལ་དགོས་ཤིང་། མདོ་རྒྱན་དུ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་དེ་བཞིན་མིན་གཞན་མིན། །ཞེས་དང་། མདོ་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དེ་ལ་རྟག་
 ལ་སྟགས་ཚུལ་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པས་རྣམ་རིག་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་མཐའ་ཀུན་དང་བྱལ་པའི་སྟོས་བྱལ་སྟོང་པ་ཉིད་རང་རང་གི་གཞུང་རྣམས་སུ་བཤད་པར་འདོད་དགོས་ཤིང་། ལས་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོད་ཀྱིས་
 རང་རྒྱུད་པས་རྣམ་གྲངས་ཅུ་དང་། ཐལ་འགྲུར་པས་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པ་ཅུ་འདོད་ཟེར་བས་དེ་ལྟར་དོན་དམ་སྟེ་མ་ཕྱི་མར་འཇུག་པའི་སྟོ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བྲིས་པས། དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཞིང་སྟེ་མ་སྟོར་འདོད་པ་སྟུང་མ་
 སྟུང་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལྟ་བུ་ལྟོད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ནམ། རང་རྒྱུད་པས་ཕྱི་མ་འདོད་པས་ལྟོད་ཀྱིས་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་སྟེ་བ་མེད་ལ་སྟགས་མི་སྟོད་ཞེས་པའི་ལུང་དུངས་པས་ཀྱང་ལས་སྟངས་མོད། རིགས་པས་བརྟམ་སྟངས་ན། རང་རྒྱུད་
 པའི་ལུགས་ལ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཡོད་མཐའ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། མཐའ་བཞི་དང་བྱལ་པའི་སྟོང་ཉིད་གང་མི་འདོད་ཅེས་བརྟགས་པས་ཤེས་ཤིང་། ཐལ་འགྲུར་པས་དོན་དམ་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་ཅེས་གསལ་བར་སྟུང་པ་

༡༩། །དེ་ལྟར། དེས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་མཐའ་བཞི་དང་བུལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཆེན་པོར་འདོད་པར་བལ། རྒྱུ་གངས་པར་མི་འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ་སྤར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཞེས་སྤར་ཏེ་ཀར་
དངས་པ་དེའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ལན་བརྗོད་པ། ཉན་ཐོས་སྟེ་པས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཛིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་རྒྱུ་མས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དེ་དུས་མ་པས་དབྱེད་
ན་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྟར་བ་མ་ཡིན་གྱང་། དེ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐའ་བུལ་ལ་འཇུག་མི་རུས་པས་རང་ལམ་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། བདག་དེས་ཆོས་རྒྱུ་མས་སྟོང་པ་དང་། མི་རྟག་སྟག་བསྐལ་སྟགས་བདེན་
བཞི་རྒྱུ་པ་བརྟུ་དུག་གི་འཛིན་པ་དང་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་པར་བདག་ཅག་གིས་འདོད་ལ་བྱེད་ཅག་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དག་གྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དུས་ལ་གནས་པའི་དུས་
མ་པར་ཡང་འདོད་རིགས་ལ། ཉན་ཐོས་པ་དག་གིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་ནི་དུས་མ་པར་སྟོས་མ་དགོས་སོ། །རྒྱུ་རིག་པས་སྟོང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་དེས་གྲུབ་པ་དང་། བདེ་བ་བྱ་ན་མེད་
པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་འདྲའི་སྟོང་བདག་མེད་འོད་སྤང་གི་ལེའུ་ལས། མཐའ་གཉིས་ཀྱི་དུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་སེམས་ཀྱན་གྱིས་སོར་བཞག་བྱེད་པ་དང་། མཐའ་པ་

पञ्चमः अक्षरः

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷན་པ་ལྟར་དེ་དུས་མཐའི་གཞུང་ལས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་རྒྱུན་ལས། ཡོད་མེད་སྟོན་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། གཞུང་དེ་དག་གིས་བྱེད་ཅན་ལྟར་དུས་ཞེས་པ་ཀ་བ་གཉིས་
 བསྒྲིག་གི་བར་མཆོམས་ལྟ་བུ་དམིགས་པ་ཅན་ཞིག་ལ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་ངོས་མ་བཟུང་སྟེ། དུས་མི་དམིགས་པར་གསུངས་པ་ནི། དགོན་བརྒྱུན་གསུང་ལོ་ལྟུང་ལས། འོད་ལྷན་རྒྱུ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། །
 མི་རྒྱུ་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དབྱུང་དུ་མེད་པ། བསྐྱེད་དུ་མེད་པ། རྟེན་མ་ཡིན་པ། ལྷན་བ་མེད་པ། རྒྱུ་པར་རིག་པ་མེད་པ། གནས་མེད་པ་སྟེ། འོད་ལྷན་འདི་ནི་
 དུས་མའི་ལམ་ཆོས་རྒྱུ་ལ་ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། །བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱུང་
 དུ་མེད་པ་སྟོན་གསུང་ལྟར་འགྲེམ་སྤྱད་ཏེ། འཕྲོར་བ་ལྷན་འདས། ཡོད་པ་མེད་པ་སྟོན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་དོན། རྒྱལ་ཚབ་ས་བཙུའི་དབང་ལྷན་གིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པར། གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་
 བརྗོད་མེད་པའི། ཆོས་ཉིད་རབ་དུ་གནས་ཕྱིར་ལོ། །སྤྱང་བ་མེད་ལས་གཉིས་དང་ནི། རི་ལྟར་མདོན་པར་བརྗོད་པ་དང་། དབང་པོ་ཡུལ་དང་རྒྱུ་པར་རིག་དང་། རྗོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྤྱང་མེད་ཕྱིར། དེས་ན་འདིས་ནི་བརྒྱུ་མེད་

༡༡། །པ། །བསྐྱེད་དུ་མེད་པ་གནས་མེད་པ། །སྒྲིང་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། །གནས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡོ་གེས་ཀྱི། །མཚན་ཉིད་མདོ་བཞེན་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ན། །འདི་ནི་གཟུང་འཛིན་མེད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡོ་གེས་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཡུལ་བསྐྱེད་པ་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དང་མཐུན་གྱི། །བྱེད་ཅག་གི་དབུས་ངོས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབུས་དང་མེད་དགག་དེ་ལ་གཞོན་བྱེད་གྱི་གཉིན་པོ་ཡིན་ཏེ། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཚེས་ཉིད་རང་གི་ངོ་པོ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ལས་སྒྲིང་མེད་དབུ་མའི་ལམ་ཐོབ་ཚུལ་ནི། །བདག་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་མཐར་བྱས་ན་དེ་གཉིས་སུ་མ་ལྟར་བའི་དབུས་ནི། །རྟོག་མེད་དབང་གེས་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲིང་བ་མེད་པས་བརྟག་པའི་མ་དབྱེད་དུ་མེད་པ། །གཉིས་སྒྲིང་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་ནས་ཡིད་རྟོག་བཅས་གྱིས་བརྗོད་པ་མེད་པ་ནི་ནང་ཡིད་གྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། །གེས་པ་སྟེ་བའི་གནས་སམ་རྟེན་མིག་སྟགས་དབང་པོ་མེད་པ། །གཟུགས་སྟགས་སྟེ་ཡི་ཡུལ་སྒྲིང་བ་མེད་པ། །མིག་གི་རྣམ་པར་གེས་པ་སྟགས་རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ། །འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཐུན་མོང་སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྒྲིང་བ་མེད་པས་ན། །དེ་རྣམས་གང་གིས་གྱུར་བྱེད་པར་དུ་བྱུང་མེད་པའི་དེ་བཞེན་ཉིད་རོ་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་

2000

གཉིས་སྒྲུབ་རྒྱལ་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཟློན་གྱི་འདོད་པས་དཔུས་དེ་ལ་འདི་འདྲའི་བྱུང་པར་མེད་པར་མ་ཟད་འདི་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་གསུང་འཛིན་ཐམས་ཅད་བྱལ་བ་
 མི་རྟོག་ཡི་ཤེས་གྱི་སྟོང་ཡུལ་སྟོས་བྱལ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏྲན་ལ་ཕབ་ནས། དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་རྒྱུ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་རྒྱལ་པའི་དུས་ན་གོང་བཤད་ལྟར་འབྱུང་རུང་གི། ད་ལྟ་
 གཏྲན་ལ་ཕབ་རྒྱུའི་སྟོང་ཉིད་དང་། ཐུས་སུ་མངོན་སུམ་རྟོགས་ནས་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་གཉིས་སྒྲུབ་རྒྱལ་པའི་དུས་གྱི་སྟོང་ཉིད་གཉིས་ཐ་དད་ན། དེ་འདྲའི་གཏྲན་ལ་འབེབས་རྒྱལ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གོང་ན་
 མཐའ་གཉིས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་མེད་དགག་གི་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་རྒྱལ་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་གོང་བཤད་ལྟར་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྒྲུབ་ལ། མེད་དགག་འབའ་ཞིག་པ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་རྒྱལ་
 དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ཚེ་དགག་བྱ་བ་དེན་གྱུ་བ་བཀག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བདེན་མེད་ཡན་གར་བ་འཛིན་པའི་སྟོ་རིམ་ལྟར་སྒྲུ་རིགས་ཏེ། དགག་གཞི་ཡང་མ་སྒྲུབ་། དགག་བྱ་ཡང་མ་བསྐྱུང་བར། མེད་དགག་ཡན་གར་བ་
 རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པས་འཛིན་པ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་མི་རིགས་ན་དོན་དམ་པར་རིམ་ལྟར་རུང་། དགག་བྱ་བཀག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་མིན་པར། མི་ལྟོས་པར་རང་རྒྱུ་བའི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་ན་བདེན་མེད་ལ་བདེན་མེད་སྒྱུ་བ་

3

༡༡། །པའི་རིགས་པའི་འཐད་པ་ཡང་བསྟན་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྟག་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པ། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དབུས་ཞེས་པ་མཐའ་གང་ལའང་མི་
 དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་གྱི་དམིགས་པ་ཅན་གྱིས་གནས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་འཛིན་དགོས་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བསྟན་གྱང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་སྟོས་པ་ལས་འདས་པ་གཏན་མི་བྱིད་པས། ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་མ་མཐོང་
 བས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་མ་མཐོང་བས་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། འདོར་ལེན་གྱི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པས་སྟོན་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་བཤད་དགོས་པར་
 འགྱུར་བའི་བྱིར་ན། སྟེ་འཕགས་གཉིས་ཀས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་གང་ལ་བསམ་གྱང་དབུས་ངོས་འཛིན་ཚུལ་དེ་འདྲ་སྟབས་པར་དགའ་ལོ། །དེའི་བྱིར་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་དབུ་མེམས་གཉིས་ཀས་སོར་བཞག་བྱེད་པ་ནི་དེ་
 ལྟར་བདེན་ཏེ། མེམས་ཅམ་པས་གྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མདོ་ནས་ཇི་སྟངས་བཤད་པ་དེ་ལྟར་འདོད་ན། བྱེད་ཅག་དབུ་མའི་རྒྱལ་པོ་ཐལ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་དག་གིས་དེ་བས་འདས་ཏེ་སྟམ་ན་གྱུ་བ་མཐའ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་
 བཟུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཟླ་བའི་བཞེད་པ་ལྟར་གྱི་འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་མཉམ་བཞག་སྟངས་མེད་ལ་མེད་དགག་ཇི་ལྟར་སྟངས་པ་ཡང་བསྟབས་དགོས་སོ། །བདག་ཅག་གིས་ལུང་འདིའི་དོན་འདི་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་

ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་ཡུལ་བསྐྱབས་པས། སྤྱོད་མཐའ་ལྟ་པའི་གཡང་ལ་མཆོང་བར་འགྱུར་བའི་སྒྲིང་བརྒྱུད་པ་ནི་གིན་རྒྱ་གོ་རྟོག་རྒྱ་སྐྱེས་པར་མངོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། མཐས་པ་དབུས་ལ་གནས་པར་ཡོངས་མི་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་དེ་
 ལྟ་བུ་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡོད་མེད་གང་གི་མཐར་མ་ལྟར་བའི་མཐའ་བྱལ་གྱི་གནས་ལུགས་གཞི་དབུ་མ་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ལྷགས་པའི་སྒྲིང་མ་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ལམ་དབུ་མར་འདོད་ཅིང་། དེ་འདྲའི་གནིས་སུ་
 མེད་པའི་སྒྲིང་དེས་མཐའ་གནིས་ཀ་ཅིག་ཆར་སེལ་རྒྱས་པས་དེ་ལ་གོགས་གཞན་ཅི་ཡང་མི་དགོས་སོ། །སྒྲིང་ལྟར་ན་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་བདེན་མེད་ཡོན་པ་དེས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་ལ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་གོགས་སུ་དགོས་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་འཛིན་པའི་སྒྲིང་ལའང་ཡུལ་དེ་གནིས་ཀ་འཛིན་པའི་སྒྲིང་བསྐྱེད་པས་མཐའ་གནིས་སེལ་རྒྱལ་ལྟར་ན་སྒྲིང་གཅིག་གི་མཐའ་གནིས་སེལ་བ་ཞིག་མེད་པས་གནས་པར་བྱ་ཡུལ་དང་། གནས་བྱེད་གྱི་སྒྲིང་དབུ་མ་
 ཞེས་པའང་མིང་ཅི་མ་དུ་སོང་ལ། བདག་ཅག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་སྒྲིང་བྱུང་འདུག་སྒྲིང་མཐའ་བརྒྱད་བྱལ་དེ་ནི་ད་གཞི་དབུ་མ་དང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྒྲིང་དེ་དབུ་མའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པས། དབུ་མ་དང་
 དབུ་མ་ངོས་ཟེན་མ་ཟེན་དེ་དག་ལ་སྒྲིང་ལྟན་གཞན་དག་གིས་དབྱུད་པས་ཤེས་སོ། །བདེན་མེད་མེད་དགག་ཅི་མ་ཞིག་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡོན་ན། མཐའ་གནིས་དང་བཞི་དང་བརྒྱད་དང་སྒྲིང་འདོགས་སོ།

༡༡། །གཉིས་རྣམས་ཟུང་དུ་སྦྱར་དེ་དེ་དག་གི་འཛིན་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་བཀག་པ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་དེ་དག་གི་སྒྲིབ་གི་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་ཚུལ་དུ་གོ་དགོས་ན་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་དེ་གཅིག་ལུས་སྒྲིབ་མཐའ་དེ་ཐམས་ཅད་ཞིགས་ནས་དཔུས་ལ་གནས་པར་འབྱུང་དགོས་ན་ཡང་། བདེན་མེད་དང་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀས་མཐའ་གཉིས་ཅིག་ཆར་སེལ་མི་རུས་པས་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པ་གོགས་སུ་དགོས་པར་བྱེད་རང་གིས་མ་བཤད་དམ། དེས་ན་ཆོག་དེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དཔུས་ལ་གནས་དགོས་ཞེས་བསྟན་པས། དེ་གཉིས་མཐའ་ཡིན་པར་བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་སྐྱབས་ཏེ། མ་སྐྱབས་ན་དེ་དག་ཉིད་ལ་གནས་པས་ཆོག་གི། དེ་གཉིས་ཀྱི་དཔུས་ལ་གནས་པར་ཡང་ཅི་ཞིག་དགོས། དེའི་ཕྱིར་ན་བདེན་མེད་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་མེད་དགག་གི་སྒྲིབ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྐྱབས་རུབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་བྱེད་ཅག་རང་གི་ཁས་སྐྱབས་ལྟར་ན་ཡ་གྱལ་མ་ཆར་བའི་ཕྱིར་དཔུས་ལ་མི་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲིབ་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་དོ་དོན་དམ་དུ་མེད་དོ་སྐྱམ་པ་ནི་དཔུས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་ཡོ། །དོ་བོ་ཉིད་སྐྱབས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་གང་བཟོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་དེ་རེ་ཞིག་སྒྲིབ་པར་མ་བྱས་སོ། །མངོན་རྟོགས་ཀྱང་དུ། དེ་ལ་རྟག་ལ་སྟགས་ཚུལ་གྱིས། གནས་པ་བཀག་པས་ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་ནི་དཔུ་

མའི་ལུགས་ཡིན་ལ། གཞུང་དེས་དངོས་བསྟན་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལྟར་ཡིན་པར་ཁྱེད་འདོད་ན་གཤམ་མའོའི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་གནས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་ཆབ་ས་བརྩའི་དབང་ལྷན་གིས་གཤམ་མའོའི་དགོངས་པ་འི་ལྟར་གཞིགས་པ་དེ་གཤམ་མའོའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་མ་སོང་ན། དེ་ལས་གཞན་པ་སུས་ཀྱང་དེ་ལས་ལྷག་པར་རྟོགས་མཁན་དགོན་ལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གིས་ཐེ་ལྟར་བཀལ་བ་ལྟར་མངོ་རང་ན་ཡང་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་གསུང་དངོས་སུ་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །མགོན་པོ་ལྷ་སྐུ་བ་གིས་ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སྟེ་བའི་ཞབས་གིས་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དེས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྷ་སྐུ་བ་དང་སྟེ་བའི་ཞབས་གིས་ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་མ་གསུངས་པས་ལུགས་དེས་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་དུ་ཐལ་བའི་སྟོན་གང་ཡང་མེད་དེ། ཐལ་རང་སྟེ་ལུགས་ལའང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་བོད་སྡེ་རབས་པ་དག་འདོད་པས་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་ལ། གྲུབ་ན་དེར་སྟོན་བྲལ་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་གྲུབ་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ལྷག་དགོས་པའི་ཐལ་འགྱུར་པ་ནི་སྡེ་མ་ལས་གཞན་པའི་སྟོན་པ་རྟོགས་རེ་ཞིགས་པའི་སྟོང་ཉིད་ནན་ཏན་དུ་བསྐྱབ་པས་སྡེ་མ་ལས་འདགས་པར་ཐེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་དུ་འད་དེ་གྲུབ་ཐོན་ལ། རང་རྒྱུད་

༡༩། །པས་འདོད་པའི་སྒྲིམ་བྲལ་ནི་འདིས་ཁས་མི་ལེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཐའ་བྲལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དབུ་མར་བཤད་པའི་དབུས་དེ་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་གྱི་མཐའ་གང་
ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན་གང་ཡང་མིན་ཏེ། མཐའ་བཞི་ཀ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་མེད་དང་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པའི་དབུས་དེ་དེ་གཉིས་གང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བ་ལ་གཉིས་མིན་གྱི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་དེ་དག་འཛིན་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་
མཐའ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་དབུས་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་། འཇགས་པ་ལྟས་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་པར། དེ་ཕྱིར་དངོས་ཡོད་མི་བྱ་ཞིང་། །དངོས་པོ་མེད་པའི་
ཡོད་ཀྱང་སྤངས། །ཀུན་མཁྱེན་གོ་འཕང་འདོད་རྒྱམས་ཀྱི། །དེ་བཞིན་བར་དུ་འང་གནས་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་སྒྲིམ་བྲལ་གྱང་མཐའ་བཞི་གང་ཡང་མིན་པར་ཁས་སྤང་བས་མཐའ་ལྟ་བུ་པར་ཁས་སྤངས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མཐའ་བཞི་གང་དུ་ཡང་ཁས་མ་སྤངས་པས་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལྟོག་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་མཐའ་བཞི་གང་ཡང་མིན་པ་ཞེས་དམིགས་གིང་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་རྩུང་བད་མེད་པས། སྐྱ་ཕྱིར་འབྲངས་ཏེ་ཅི་ཡང་མེད་པ་
ཞེས་པའི་ཚབ་དེ་བྱིན་ཅིག་ཟེར་བ་ལྟར་བདག་ཅག་གིས་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་མི་འཛིན་ལ། ཆོག་ཙམ་དུ་མཐའ་བཞིའི་སྒྲིམ་བྲལ་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པ་ཞེས་སྒྲུས་གྱང་། ཆོག་དོན་ལ་མཁས་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་དུ་

འཆར་གྱི་འགལ་བ་མེད་པར་སེམ་ཏེ། མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་པ་གང་ཡང་ཁས་ལེན་པ་རྣམ་བཙན་ལ་ཁེགས་པས་མཐའ་བཞི་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡོངས་གཙོ་དུ་གྱུ་བ་པ་ཙམ་ཚིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགོ་ལུགས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ནི་སྐབས་འདིར་མ་བཟད། བདག་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་དུ་ཁས་མ་སྤངས་ཀྱང་དེ་བཞི་ཀ་མིན་པའི་གཞི་ལྷ་བར་ཁས་སྤངས་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་པས་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དང་ཐལ་འགྱུར་བས་རྣམ་གྲངས་མིན་པ་ཙམ་འདོད་ཟེར་བས་དེ་ལྷ་ན་དོན་དམ་སྒྲ་མ་ཕྱི་མར་འདུག་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་གྲེས་པས་དེ་ལྷར་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཞིང་སྟགས་གོང་དུ་སྒྲུབ་པ་དེ་ལ་ལན་བརྗོད་པ། ཐལ་རང་སུའི་ལུགས་ལའང་ཇི་ལྟར་སྤང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མཐའ་བཞི་སྒྲེ་འགོག་དང་གཙུག་དུ་བྱལ་ལ་སྟགས་པའི་རིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་པ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་འགོག་པ་ལ་སྒྲོས་བྱལ་གྱི་དོན་ཅིག་ཆར་སྒྱུབ་མ་རུས་པས་ཐད་ཀར་བལྟས་ན་ཡུལ་བཀག་ཚུལ་བྱུང་མེད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་ཡང་། མཐར་རང་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པ་ལ་ཁས་ལེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་འཇོག་མཚམས་འདི་ལ་གཏུགས་ནས་བྱུང་འབྱེད་དགོས་ཏེ། དགག་སྒྱུབ་གང་བརྗོད་ཀྱང་སྒྲ་རྟོག་གི་སྒྲོ་ལ་མ་བརྟེན་པ་མེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པའི་སྒྲོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐར་གྱིས་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་དོན་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་མཚུངས་ཏེ། བདག་ཅག་གིས་ལུགས་འདི་གཉིས་ཀ་

༡༡། །དུམ་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། །འཕགས་པ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། །བསམ་པའི་ས་ལ་གནས་ནས་ནི། །མཐར་གྱིས་རྣམ་པར་བསམ་བྱས་ཏེ། །བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་
སྐད་ས་ནས། །དེ་ནས་བསམ་དུ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐལ་རང་སྤྱིའི་གཞུང་ལྟར་དུམ་པའི་དོན་གཏན་ལ་པལ་གྱང་མཐར་སོ་སོ་རང་རིག་པ་ལམ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་སྤྱོད་པ་ནི་བར་ནི་བའི་ཚེས་ནིད་
གཏན་ལ་པེ་བས་ན་དགོངས་པ་གཅིག་དུ་འགྱུར་ཞིང་། མ་པེ་བས་ན་ཐལ་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་གྱང་ལང་ག་ཤེགས་ལས། །བསྟན་པ་དང་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་གསུངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོང་པའི་བརྗོད་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་རོ། །
དའི་ཕྱིར་རང་རྒྱད་པའི་གཞུང་རྣམས་སུ་རྣམ་གྱངས་པའི་དོན་དམ་སྒྲུབ་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། །རྣམ་གསུམ་ཚང་པའི་གཏན་ཚིགས་རང་རྒྱད་པ་འགོད་པའི་སྟོན་ནས། །བསྒྲུབ་བྱ་བདེན་མེད་རང་རྒྱད་པ་བསྒྲུབ་པ་ཅུ་ཤེས་ཀྱི་དགོངས་
པ་འགོལ་བའི་ལུགས་སུ་མཛད་ཅིང་དེ་འདྲའི་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། །ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་འདྲ་འབྲལ་མེད་པར་བཟུང་ནས་རྣམ་པ་གུན་དུ་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་ཅུལ་དུ་བཏོན་ནས་བསྒྲུབ་མེད་ཀྱི་རྣམ་གྱངས་པའི་
དོན་དམ་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་དེ་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་སུ་མ་བཟུང་བར་མཐར་ཐུག་སྤྱོད་མེད་དུ་བཞེད་གྱང་། །དོན་དམ་སྒྲུམ་ནིད་གཙོ་བོར་བསྒྲུབས་པས་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས་ལ། །དོན་དམ་གཉིས་པོ་གང་ཁས་མི་

ལེན་ཞེས་འདྲིན། གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་ཞེས་འདོད་དེ། ལྷ་མ་ལ་མཐུན་པའི་དོན་དམ་མམ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཞེས་བཞེད་ཅིང་། དང་པོ་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་མ་བསྐྱབས་པར། བྱི་མའི་དོན་ལ་འཇུག་མི་རུས་པར་འདོད་དེ།
 སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་བྱེད་ཀྱིས། ཡང་དག་ཀུན་རྫོང་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས། མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་ཆེན་གྱི། མེད་དུ་འགོ་བར་བྱ་བ་ནི། མཁའ་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔུ་མ་རྒྱན། བདེན་གཉིས། ལྷ་
 བརྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་བཤད་པ་གོང་དུ་བྱངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་གཞན་དུ་བཤད་དགོས་ན་རང་རྒྱུད་པའི་སློབ་དཔོན་དེ་དག་གིས་རང་རྒྱུད་པའི་འཆད་རྒྱལ་མ་མཁུན་ན་གཞན་སུ་ཞིག་གིས་ཤེས་
 པར་རིགས། བྱེད་ཀྱིས་འོག་དུ། མདོ་ལྷགས་གཉིས་ཀར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་དོན་དམ་གཉིས་རེ་བསྟན་ཅིང་། རྟོག་གོ་འབར་བ་དང་། དཔུ་མ་སྤང་བར་ཡང་དོན་དམ་གསུམ་རེ་བཤད་ཅིང་། ཡུལ་ཅན་ལ་གཉིས་སྤང་ལོག་མ་
 ལོག་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་མིན་གྱང་འཐད་དེ། རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་སྐྱེས་སུ་དམ་པ་གཉིས་བཤད་པ་དང་། རྣམ་བཤགས་ལ་སྐྱབས་དོན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བཤད་པ་དང་། ཀུན་བརྟུས་སུ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམས་སུ་
 ཡོད་པའོ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཤགས་པས་ཡོད་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། ཁབ་ཀྱི་མིག་ལྟར་དོག་པའི་སློབ་གཞུང་ཆེན་ནམ་མཁའ་འཇལ་བར་རེ་བ་ནི་ཆེས་ལུགས་ལོ་ཞེས་སྟོན་བརྗོད་པ་ལྟར་ཁབ་མིག་ལྟ་བུའི་

༡༡། །ཤོས་གཞུང་ཆེན་འཇལ་པར་མི་རྒྱས་པ་བདེན་ནོ། །ཞེས་བདག་གིས་སྒྲུ་སྒྲེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱལ་གྲངས་དང་རྒྱལ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་གཅིག་ཁས་སྤྲངས་ན་གཅིག་འདོར་དགོས་པའི་དེ་གཉིས་ལ་འགལ་འདྲ་ཅི་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ཤོད་། བདག་ཅག་གིས་དེ་གཉིས་འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད། སྒྲུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་རྟོགས་དགོས་པ་དེ་རང་རྒྱུད་པའི་བཞེད་པར་བཤད་ལ། དེ་སྒྲུར་གཞུང་དེ་དག་ན་དངོས་སྒྲུ་གསལ་པར་ཡོད་པའི་ཆེས་སྒྲུ་ཤོས་པ་ལ་དེ་འདྲ་སྒྲུར་མ་ལྟར་བའི་ལྷན་མཐའ་ལྟ་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷགས་ཡིན་ནམ་ཞེས་པ་ནི་གཞུང་དེ་དག་མ་མཐོང་བའོ། །མཐོང་ཀྱང་སྒྲུང་ལ་མ་དེས་པར་སོང་བའི་ཆེག་རང་ལ་རང་གིས་ཅོ་འདྲི་བར་སོང་ལ། རང་རྒྱུད་པས་ཕྱི་མ་འདོད་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱན་ཕྱི་ལྷན་དྲངས་པས་ཁས་སྤྲངས་མོད་ཅེས་པ་དང་། དེགས་པས་བརྟེན་ལྟར་ན། རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཡོད་མཐའ་བཀག་པའི་སྒྲོང་ཉིད་དང་། མཐའ་བཞི་བྱལ་བའི་སྒྲོང་ཉིད་གང་མི་འདོད་ཅེས་བརྟགས་པས་གེས་གེད་ཞེས་སྒྲུས་པ། དོན་དམ་དེ་གཉིས་འགལ་མེད་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་འདོད་པར་བྱས་པ་ལ་ཅིག་གོས་འདོད་མི་རུང་བའི་གནོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཁ་སྒྲུད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དམིགས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྒྲུ། །མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་རྒྱ་སྒྲེ། །ཞེས་དང་། སྒྲོང་ཉིད་བག་ཆགས་གོམས་པས་ནི། །དངོས་པའི་བག་ཆགས་སྒྲུང་འགྱུར་ཞིང་། །ཅི་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ཡང་མེད་ཅེས་གོ་མས་པས་ནི། །དེ་ཡང་ཕྱི་ནས་སྤྱོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་སྐབས་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཉིས་སྤྱང་ལོག་མ་ལོག་གི་སྒོ་ནས་རྣམ་གྲངས་མིན་པ་དང་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གྱི་ཐ་སྤྱད་
གྲང་འཐད་པར་བདག་ཅག་གིས་གྲང་འདོད་དེ་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྒོ་ས་པ་ནི་ཆེ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་བྲལ་བ་དང་། སྒོ་ས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་དེ་གཉིས་ལ་དོན་དམ་གཉིས་པའི་བྱད་པར་དུ་བཤད་ཅིང་།
ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྒོ་ས་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་དེ་རྗེ་ལྟ་བུར་གཟིགས་ནས་གཉིས་སྤྱང་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་གཉིས་སྤྱང་དང་བཅས་པ་ལ་རྣམ་གྲངས་པའི་
དོན་དམ་གྱི་བརྒྱ་མཛད་པ་ཡོད་དེ། གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བཤད་པའི་དང་པོ་གནས་ཚུལ་སྒྲི་མེད་ལ་དོན་དམ་དང་། སྤྱང་ཚུལ་ཐ་སྤྱད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མིང་གིས་བསྟན་པ་དེ་ཡིན་
ལ། གཉིས་པ་གནས་སྤྱང་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་དོན་དམ་དང་། མི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ནི་ཐ་སྤྱད་ནི་བར་བཟུང་བའི་དབང་དུ་
ཡིན་ལ། ལུགས་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མདོ་སྐྱེས་གང་ཡིན་གྲང་ཡུལ་ཅན་ལ་འདྲ་དོན་དམ་གྱི་མིང་འཇུག་པ་དང་། རྟོགས་པ་པོ་གང་ཟག་ལ་ཡང་རྣམ་གྲངས་ཡིན་མིན་གྱི་སྒྲིམ་སྤྱང་པར་གདགས་སུང་བར་འགྱུར་རོ།

༢༢༡

༡༥༡ ། ལུགས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ཞེས་མིང་མཐུན་ཡང་དོན་གྱི་རྒྱམ་བཞག་བྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བས་སོ་སོའི་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཕྱེས་ནས་འཆད་མ་ཤེས་ན་གཞུང་ཆེན་པོ་རྒྱམས་ཁབ་མིག་ལྟར་
 དོག་པའི་བློས་ནམ་མཁའ་གཞལ་བས་འཇལ་རེ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། ། དེས་ན་རྫུ་ལྟགས་ཞེས་པའང་དོན་བྱེད་རུས་པའི་རྫུ་ཡོད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟག་ཅིང་བརྟན་པ། རང་རྒྱ་བྱལ་པ། གཞི་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱི་རྫུ་ཡོད་
 སྟགས་འཛོག་ཚུལ་སྐྱ་ཆོགས་ཡོད་པ་དེའི་ལུགས་ཀྱིས་བྱུགས་ཡོད་ཀྱང་དེས་པས། ཀུན་བརྟུས་སུ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྫུ་ཡོད་དང་བྱུགས་ཡོད་དུ་འགྱུར་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། རྫུ་བྱུགས་ལ་འདོད་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་
 དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་གི་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་གཉིས་བཤད་པ་དེ་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བཤད་ཚུལ་སྐྱ་མ་ལྟར་ཡིན་པར་གཞུང་ཆེན་གིས་དངོས་སུ་
 གསལ་ན། གཉིས་སྐབས་ལོག་མ་ལོག་གི་དོན་དུ་བཤད་པའི་གོ་སྐབས་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཐལ་འགྱུར་པའི་གཞུང་དུ་ནི། འཇུག་པར་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོགས་པའི་རིགས་པ་གསུངས་པ་
 དེས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་བཀག་ནས་ཐ་སྐྱད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འདོད་ན་ཐལ་རང་གི་བྱེད་པར་ཕྱེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར། འཇུག་པར། དེ་ནི་ད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། །བདག་དང་

གཞན་ལས་སྒྲིབ་པ་རིགས་མིན་པ། རིགས་དེས་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་པས། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རང་འགྲེལ་དུ། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་
 ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་གདོན་མི་བཟ་བར་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། རང་སྐྱོད་པས། ཐ་སྐྱོད་དུ་སྒྲིབ་པ་ཞེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་
 པས་དཔྱད་ཀྱང་མ་བཀག་པར་ཁས་སྤང་བ་དེ། དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དཔྱད་ན་ཕྱང་བད་མེད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་མ་སྒྲིབ་པ་དེ་ལ་དོན་དམ་པར་སྒྲིབ་པ་མེད་ཅེས། བྱུང་པར་སྒྱུར་བ་དོན་མེད་
 པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདག་ལས་ཕྱུང་ཞེས་རབ་དུ་བརྟག་པ་འདི། དེ་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དུ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་དཔོན་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་མ་མཛད་
 པར་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྱིར་སྒྲིབ་པ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། མེས་མཆོན་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱ་
 པའི་བྱུང་པར་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསམ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། རེ་ལྟར་མཐའ་བཞིའི་ཚུལ་གྱིས་དཔྱད་ན་སྒྲིབ་པ་ནི་དོན་དམ་པར་མ་བད། ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡང་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་རིགས་པ་དེས་འདི་ལྟར་རྟེན་

༡། །འབྲུང་གི་སྐྱུང་བ་བསྐྱུ་མེད་དུ་ཡོད་པ་འདི་རྣམས་ཡེ་ནས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་གཏན་ལ་ཐེབ་པ་ཡིན་པས། རྣམ་གྲངས་པའི་བདེན་མེད་ཙམ་ལས་འདས་ཏེ་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་
 དམ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་སྒྲོས་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱེར་ས་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གཞུང་འདིར་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་སྒྲོན་པའི་གནད་ཀྱིས། ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱིས་མ་ཐེགས་པ་
 ཞིག་ཡོད་ན་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཐེགས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱུད་བཟོད་དུ་ཐལ་བ་དང་། འཕགས་པའི་མ་ཉམ་བཞག་དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ་བ་གསུམ་བསྟན་ཏེ། རིགས་པ་དེ་དག་གིས་
 གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་ན་ཐ་སྙད་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྐྱུམ་ན། རང་འབྲེལ་ལས། ཅི་སྟེ་གང་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བདོག་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱན་ནས་གཅོད་པ་ན། བྱེད་ཤ་ཐོན་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་འདི་གང་ཞིག་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་རྩམ་གྱི་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སྟུན། དེ་ལྟ་ན་
 ཡང་དེ་དག་ལ་ཆོག་ཙམ་ཞིག་ལྟག་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྐྱུབ་པར་མི་རུས་སོ། །ཡང་རང་འབྲེལ་ལས། འོ་ན་ནི་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་རང་

གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། དེའི་ཕྱིར་རི་ལྷ་ར་ན། དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིག་རྟེན་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་ཞིན། དཔལ་པ། དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་སྟགས་པ། ཚྲིགས་ལ་ལྷོས་རྒྱམས་མ་གཟུགས་
 པ་ཡང་མིན། རི་ལྷ་ར་དེ་ནི་གཟུགས་བརྒྱན་སྟགས་སྟོང་ལས། ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྒྱམ་པར་སྐྱེ་འགྱུར་ལྷ་ར། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང་། །སྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བདེན་པ་གཉིས་
 ལུང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་དག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པའང་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྷ་ར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྐྱུང་བ་ཡིན་ན། ཡེ་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་རྟེན་
 འབྱུང་དུ་གར་བའི་ལུགས་འདི་ལ་ཐ་སྐྱད་ལ་སྐྱུར་པ་བརྟུང་བའི་སྟོན་ལྷུང་ཟད་མེད་པར་མ་ཟད་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་རྒྱམ་བཞག་ཆེས་འཐད་ཅིང་། རི་མེད་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་སྐྱུང་བ་གཞན་གྱི་ལུགས་དེས་བདེན་གཉིས་དཔྱེར་མེད་འདི་
 ལྷ་ལུ་ཐད་ཀར་མ་རྟོགས་པས་དེ་གཉིས་འགལ་བར་བཟུང་ནས། གང་སྟོང་པ་དེ་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་མི་ཤེས་པ་ལྷ་ལུར་སོང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་གཞུང་འདིར། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་བྱུང་བས། ཚྲིག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་
 མི་རུས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྷ་ར་ན་དུ་བ་མ་ཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྷ་ར་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་སྐྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་འདི་ནི། གཟུགས་

༡༡། སྟོང་པ་འོ། སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། གཟུགས་ལས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྟོང་ཉིད་བཞི་སྟོར་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་སྟོང་སྟོང་མཉམ་
 པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་འདི་ལ། དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། བ་སྟོང་དུ་ཡོད་པའི་སྟོགས་སོ་སོའི་ལས་ལེན་ཅི་ལྟར་ཡོད་དེ། རང་འགྲེལ་དུ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་དགག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་།
 རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་དེ། རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་འབྲས་བུར་མ་ཁས་རྣམས་གསུངས། ཞེས་དང་། གང་ཕྱིར་སོ་སོའི་སྟེ་བོ་ཆོས་ཉིད་འདི་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པ་རྣམས་རྟོག་པ་ཁོ་ནས་བཅིངས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་
 འདི་དེ་ལྟར་ཐུགས་སུ་རྟུང་པ་ན་འཕགས་པ་རྣམས་གྲོལ་པར་འགྱུར་དེ། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་བཀག་པ་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དཔུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་འབྲས་བུར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་དང་།
 བསྟན་བཅོས་ལས་དབྱེད་པའི་འབྲས་བུ་རྟོག་པའི་དུ་བ་མ་ལུས་པ་བཀག་པས་དོན་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། མ་ཁས་པ་དག་ནི་སྟོང་ཉིད་ཁོང་དུ་རྟུང་ཅིང་གྲོལ་པར་འགྱུར་ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། དཔུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། སྟོ་རྟུང་གང་དག་དངོས་རྣམས་ལ། ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་ཉིད་དུ། ལྟ་བ་དེས་ནི་བལྟ་བུ་བ། ཉི་བར་ཞི་བ་ཞི་མི་མཐོང་། ཞེས་གསུངས་སོ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་གིས་དེ་

2000

ལྟར་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་བདེན་གཉིས་ཟུང་འདུག་སྟོས་བྱལ་ཉིད་དུ་གྱུ་བ་ན། བདེན་པ་གཉིས་སུ་སྟེ་བ་དོན་མེད་དོ་སྒྲམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ལྟར་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་ཚེས་ཐམས་ཅད་བདེན་གཉིས་ཟུང་འདུག་ཚེས་
ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་གྱུར། དེ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་རེ་ཞིག་རྟོགས་མ་རུས་པའི་དོར། དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་སྟེས་ནས་མཐར་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་
བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་སྟེ་བ་འདྲ་མེད་དེ། མདོ་ལས། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ཚད་མར་བྱས་ན་ཀུན་རྫོབ་གྱུར་མེད། དོན་དམ་པའདྲ་མེད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ན་
ཚེས་ཐམས་ཅད་སྟོས་བྱལ་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ཅམ་དུ་མ་ཉམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཚེས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས། གཞན་ཡང་བདེན་པ་ནི་
གཅིག་ལུ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འགོག་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རང་འགྲེལ་ལས་དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེས་པ་དགག་ལ་རག་མོད། གཟུགས་དང་ཚོར་
བ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་མདོན་སྒྲམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གིས་དམིགས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་གདོན་མི་བླ་བར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཞེས་ཅི་སྟེ་བ་རྫོང་དེ།

ཨ། བདེན་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འབྱུར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། གཞན་ལས་སྡེ་བ་མེད་པ་ཉིད་དོ། འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་བདེན་མོད་ཀྱི། རོན་དམ་པར་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་དག་
 བདེན་པ་དམ་པ་འདི་ནི་གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་འོ། འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་རྩལ་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ། ཞི་བ་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ། སྡེ་འགག་མེད་པ། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཉིད་ནི་བདེན་པ་གཅིག་ལུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་གཞན་མེད་དེ། དེ་སྐད་དུ།
 སྤྱང་ན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་ལུར། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ། རྟོ་ཆེ་ལྟག་མ་ལོག་པ་ཞེས། མཁས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་འདོད་མི་བྱེད། ཅིས་གསུངས་པ་བཞིན་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་རོན་དམ།
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་གསུམ་གསུངས་པ་དག་ཀྱང་མཐར་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་འདི་ལས་གཞན་མེད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་ལ་གཞི་ལ་བར་གསུངས་གིང་། འདྲུག་པར། གང་ཕྱིར་འདི་
 ན་དེ་ཉིད་གེས་ལས་སོགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། རྟོ་རྩལ་ན་ལུགས་འདིས་བདེན་པ་གཉིས་ཅི་ལྟར་འཇོག་སྒྲུལ་ན། རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རོན་དམ་པའི་

བདེན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མ་དཔུང་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དཔུང་ན། །དེ་ཅིང་བདག་ཅན་དངོས་ལས་རྒྱུ་རྣམས་སྟེ། །གཞན་སྐྱེད་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི། །ཐ་སྙད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དཔུང་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། རི་སྐད་དུ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དང་དང་ལྷན་ཅིག་ཅོད་གྱི། ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་ལྷན་ཅིག་མི་ཅོད་དེ། གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི། ང་ཡང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །གང་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ངས་ཀྱང་མེད་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞེན་དུ་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལུགས་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ངོ་ཅམ་དུ་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་ནས་འབྱུང་བའི་སྤྱང་བ་གང་ཞིག་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱེད་པ་དུ་སྤྱང་བ་དེ། རི་ལྟར་སྤྱང་བ་དེ་ཅམ་ཞིག་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་དུ་མ་དཔུང་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པོ། །དོན་དམ་པར་གྲུབ་པམ་མ་གྲུབ་དཔུང་ན་གང་དུ་འང་གྲུབ་པ་གཞན་མི་རྟོག་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་བ་ཅམ་གྱི་སྤྱང་བ་འདི་རྣམས་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔུང་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཞིའམ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱིས་བརྟག་ཅིང་དཔུང་པས་དེའི་རང་བཞིན་མཐའ་ཀྱང་དང་བུལ་བ་རྟོགས་པའི་སྟོས་པ་ཀྱན་གྱིས་དཔེན་པའི་

ལྷ། །ཐུང་འཇུག་རབ་རྩ་མི་གནས་པའི་དོན་མཐོང་བ་ནི་ཐབས་ཐུང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་འདོད་དེ། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་ཐུང་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་རྣམ་དཔྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པའི་ལམ་ངན་ཞུགས། །ཞེས་དང་། མོ་གཤམ་སུ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས། །སྟེ་བ་དེ་ཉིད་དུ་མེད་འཇིག་རྟེན་དུ་འང་། །ཡོད་མིན་དེ་བཞིན་དངོས་འདི་ཀུན་དོ་བོ། །ཉིད་གྱིས་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་དུ་མ་སྟེས། དེ་ཕྱིར་འདི་ལྟར་སྟོན་པས་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་སྟེ་བུ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས། །ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་འདས་པར་གསུངས་གྱུར་པ། དེ་ཕྱིར་རྟག་དུ་སྟེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ལུ་མོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་། །འཇིག་རྟེན་རབ་རྩ་གྲགས་པར་ཡོད་ཇི་བཞིན། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བས་ན། །མོ་གཤམ་སུ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་དེ། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་སྟོས་བུལ་མི་འདོད་པར་ད་དུང་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་སྟེ་མེད་འབའ་ཞིག་ཁས་ལེན་པའི་ཁས་ལེན་ཡོད་ན། ཐ་སྙད་དུ་སྟེ་བ་བཀག་པས་སྟོང་པ་ཐུང་ཆད་སྟེ་བ་དགོས་ན་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཤིང་། ཐལ་རང་གི་དགག་བུ་ལ་སྤྱ་རགས་སྟེས་པའང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་དེ། དོན་དམ་པར་མ་དཔྱད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོར་སྟེ་འགག་ལྟར་སྤྱང་བ་ཅུ་ནི་སུས་ཀྱང་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དགག་མི་ནུས་དེ། གལ་དེ་ཁྱོད་ལ་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

འཛིག་རྟེན་མི་གཞོན་ན། །འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལྷོ་ལྷོ་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐལ་རང་གཉིས་ཁྱད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། མི་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒྲེ་བ་འདི་རང་རྒྱད་པས་ཆད་
གྲུབ་ཏུ་འདོད་ཅིང་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དཔྱད་ཀྱང་དེ་ལ་གཞོན་པ་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་སྒྲེ་བ་འགོག་པའོ་ཞེས་བཟུང་ནས་ཐ་སྙད་ཏུ་སྒྲེ་བ་མེད་ན་ཐ་སྙད་བདེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲུལ་ཏུ་དགོངས་པའོ། །ཐལ་འགྱུར་པས་
དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དཔྱད་ན་དཔྱད་བཟོད་ཏུ་ཡོད་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་པས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ཏུ་སྒྲེ་བ་མེད་ཀྱང་དེ་འདྲའི་སྒྲེ་མེད་དང་འདྲ་འབྲལ་མེད་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་སྒྲུབ་པ་བསྒྲུ་མེད་ཉིད་
ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱལ་བཞག་གིན་ཏུ་ཡང་རུང་བར་མཐོང་བ་ནི། རི་སྐད་ཏུ། ཆོས་རྒྱལ་ས་སྟོང་པ་འདི་གེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་ལུ་རྟེན་པ་གང་། །རྒྱད་ལྷུང་བས་ཀྱང་འདི་རྒྱད་ལྷུང་། །དོ་མཆར་བས་ཀྱང་
འདི་དོ་མཆར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་དེ་འདྲའི་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་བསྟན་པ་མ་རྟོགས་ནས། ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒྲེ་བ་བཀག་པ་བྱ་གསལ་ཉིད་ཀྱི་ལྷགས་འདི་ལ་རིན་འབྱུང་ཞབས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུངས་ཀྱི་གར་བ་
འགའ་ཞིག་གིས་མེད་པའི་མཆན་མར་ཞེན་པའི་ལྟ་རན་ཉེར་བརྒྱད་འབྱུང་བར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་པར་བྱས་ནས་ཚོུད་པ་བཀོད་པ་དག་ཀྱང་བྱུང་རོ། །འོ་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་ཐ་སྙད་ཆད་གྲུབ་གཏན་མེད་པར་

༢༥

दक्षिण

སྤངས་ཀྱང་དེས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཉམས་པ་མེད་པར་མ་ཟད་ཆེས་མཛེས་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་ན་དོན་དམ་མཐའ་བུལ་ལྟར། ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཅིར་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་མི་རུང་སྟེ། དོན་དམ་པར་སྒྲིམ་པ་ནི་བར་
 ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་ལས་མ་འདས་བཞིན་ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་ཅན་སྒྲིམ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་ལྟར་སྒྲུང་བ་རྣམས་ལ་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་གྱི་རྗེས་སུ་ལུགས་ནས་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་གྱི་ཁས་ལེན་རང་ལུགས་ལ་འད་མེད་དུ་མི་རུང་བས། བོད་
 དུ་འཛིག་རྟེན་ན་གང་ཡོད་པ་དེ་ངས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཞིན་སྟགས་ལུང་དྲངས་པ་ལྟར་དང་། གཞུང་དུ་ཡང་དངོས་ཀྱན་ཡང་དག་བརྟན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། དངོས་རྟེན་དོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་
 བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྩོད་ཡིག་དུ་ཐལ་འགྱུར་བས་མཐའ་བཞི་དང་བུལ་བའི་སྒྲོང་ཉིད་ཆེན་པོ་འདོད་པར་ཁས་སྤངས་ནས། སྤྱིར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཞེས་སྤྱིར་དྲངས་པ་ལྟར་སྒྲིམ་པ་འགལ་ལོ་ཞེས་ཐེར་བ་ནི། སྒྲོང་འཇུག་གིར་ལོ་
 སྟགས་ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་རྣམས་སུ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཕྲོག་པའི་རིགས་པ་ནི་སྒྲོང་བརྟན་པ་དེ་དག་སྒྲིམ་པ་ལྟགས་རེ་ཁེགས་པའི་དོན་འབའ་ཞིག་དུ་མི་འཛིན་པར་མཐར་གྱིས་མཐའ་གཉིས་བསལ་བའི་སྒྲིམ་
 བུལ་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་གོ་བར་བྱ་ཞེས་བརྟན་པ་ཡིན་པས་མཐའ་བཞི་བུལ་བའི་སྒྲོང་ཉིད་འདོད་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལས་ཉམས་པ་མེད་དོ། །སྤྱིར་ཡང་རྩོད་ཡིག་དུ་འདི་ལྟར་སྒྲིམ་ཏེ། ཡང་ཁྱི་ཀར། ཐལ་རང་གི་གིང་རྩ་ཆེན་པོ་དེ་

4

ब
प
उ

24

༡༩། །དག་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པའི་གནད་ལ་ཁྱད་པར་ཅིའང་མེད་ཀྱང་། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་སྤྲུགས་གྲུང་དང་ཆོས་སྦྱང་སྤྲུགས་རྣམ་རིག་པ་རྣམས་དང་། ཕྱི་མདོ་སྤྲུགས་ལ་མཚུངས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་འཕགས་པས། མི་འདུ་ཉིད་དེ་དེ་ཡིན་ན། གཏན་ཆོགས་ཁྱད་པར་བཟོད་པར་གྱིས། ཞེས་པ་ལྟར་སྦྱང་གོས་ན་འང་ཁས་ལེན་མེད་པ་དང་། ལུགས་མེད་པ་ལས་རྟེན་གཞན་ཆད་མས་བསལ་ལོ། །ལེགས་ལྟ་དང་སྒྲ་བའི་ཚུང་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱིས་པ་འདྲིད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལྟར་གྱུར་ཅིང་། མཁས་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་མི་འདོད་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱས་པ་འང་དོན་མེད་དུ་ངལ་བར་བཟད་དོ། །མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ཀར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་དོན་དམ་གཉིས་རེ་བསྟན་ཅིང་སྤྲུགས་སྤྲུགས་པ་བཞིན་རྫོད་པར་བྱེད་དོ། །ལན་བཟོད་པ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏན་ཆོགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པར་འདུ་ཞིང་། མཐར་ཐུག་སྒྲོས་བྲལ་གྱང་འདོད་པར་འདུ་བས། དེ་གཉིས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་དགོངས་པ་གཅིག་པར་འདོད་དེ། ཞི་སྒྲོ་གཉིས་སུ་མེད་པ་རྟེན་འབྱུང་དང་སྦྱང་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲོས་བྲལ་མི་འདོད་པ་བྱེད་ལྟར་ན་ཡང་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀས་གཅིག་དུ་བྲལ་དང་མཐའ་བཞི་སྒྲུ་འགོག་སྤྲུགས་གྱི་རིགས་པས་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ལ་ཁྱད་མེད་ན་ཅི་ཞིག་གིས་རང་རྒྱུད་པ་དབུ་མ་

पञ्चमः सर्गः

五、

པ་ཡིན་པ་དང་། དངོས་སྐྱ་པ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་འཛོག་པར་བྱེད། རང་རྒྱུད་པས་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་ན་དེ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྦྱར་ནས། དགག་པ་འདོད་པ་གཞན་ལ་འད་
 ཇི་མིན་དུ་མ་ཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱོགས་གྲུང་ཆོས་སྦྱང་སྟོན་སྐྱེས་གཞན་དབང་གི་མཐར་ཐུག་པའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་སྟོང་བདེན་གྲུབ་འདོད་པ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་བཀག་ཅིང་། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀས་ཆ་
 མེད་གཉིས་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་རྣམ་ཤེས་པས་ཀྱང་བཀག་ན་དཔུ་མ་པས་ལྟ་ཅི་སྟོན། དེས་ན་དེ་འདྲའི་ཐལ་བ་འཕྲེན་པ་ནི་ལུགས་མེད་པའི་སྐྱ་བ་ཙམ་ལས་རྟེན་གཞན་ཆད་མས་དངོས་སུ་བསལ་ལོ། །གཞན་ཡང་གྲུབ་མཐའ་
 ཐམས་ཅད་ཐལ་འགྱུར་པའི་རྟོགས་རྒྱུའི་སྟོང་ཉིད་དེ་འདྲ་རྟོགས་པ་མེད་ན་ཐར་པ་ཡང་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་དེ་དག་ལ་ཐལ་བ་དེ་འདྲ་བཟོད་ཅིག །ལེགས་ལྡན་དང་སྒྲ་བའི་རྩོད་པ་ནི་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྦྱར་དགོས་
 མི་དགོས་ཀྱི་སྟོང་ནས་ཡིན་པ་ཆོག་གསལ་དང་འཇུག་པ་རུ་འགྲེལ་ལས་དངོས་སུ་གསལ་ན། བྱུང་པར་སྦྱར་དགོས་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་བྱིས་པ་འདྲིད་པ་ལ་ལུགས་པ་ལྟར་གྱུར་ཅིས་སྐྱ་རིགས་ཀྱིས། བདག་ཅག་གིས་བྱུང་
 ཡོད་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མ་སྟོན་སོ། །མཐས་པའི་རྗེས་སུ་སྟོན་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་མི་འདོད་བཤད་པ་ནི་མཐས་པ་སྒྲ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་གོང་དུ་སྟོན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།

4

생물 다양성

༡༢༡། རྟེ་ལྷར་བཤད་པ་དོན་མེད་གྱི་ངལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་རང་གི་རྩོད་གཞི་དེ་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་བས་མཐར་ཐུག་སྒྲོས་བྲལ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་། གནས་སྐབས་གྱི་བདེན་གཉིས་ཕྱིས་ནས་བཤད་པའི་ཁས་ལེན་དེ་ལ་གཞོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་འདོད་པའི་སྦྱིར་ནའོ། །མདོ་སྐགས་གཉིས་ཀར་སྐགས་སྐྱས་པའི་ལན་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཡང་རྩོད་ཡིག་དུ། བྱེད་ཅག་གིས་རང་གི་ཁེ་འདོད་ཀྱང་ལེགས་པར་བརྟེན་སྒྲོད་པར་མ་རུས་ཏེ། བདེན་མེད་ནི་ཡོད་མཐའ་དང་། ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་མེད་མཐའ་ཅམ་དང་བྲལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ཀྱང་ཡིན་པས། དཔུ་མ་ཆེན་པོ་སྒྲོས་བྲལ་ནི་མཐའ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་ནི་ཆེ་བར་མ་སོང་བས་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་བསམ་སྤང་ངོ་། །མདོར་ན་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་མཐའ་དང་བྲལ་རྒྱལ་ཡུལ་ཅན་སྒྲོས་མཐའ་ཤེགས་རྒྱལ་རྣམས་ལེགས་པར་བྱེད་དགོས་པས། འདི་ལྷར་སྒྲོད་ནི་ཆད་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཡང་དེ་བཀག་ཅམ་མ་ཡིན། ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་ཡོད་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཡང་དེ་བཀག་ཅམ་མ་ཡིན། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་སྒྲོས་ཐ་སྐད་དུ་མེད་པའི་ཆད་མཐའ་མ་ཤེགས། ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོས་ཆད་མཐའ་དངོས་དང་། རྟག་མཐའ་སྐགས་ལ་ཤེགས་པའི་རྣམ་པའི་གཞི་བྱེད་དགོས་ལ། ལུང་རིགས་གྱི་རྣམ་འགྲུར་མི་འདུ་བ་དུ་མ་མཐོང་ངོ་། །ཆོས་ཀུན་གཤོད་མ་ནས་སྒྲོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་དང་། བདེན་གྲུབ་གྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་

म
५२६
८७९
५५५
५५५
५५५

བ་དང་། མཐའ་བཞི་དང་ཕྱལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཚེས་ཀྱན་གཞི་དཔུ་མར་གྲུབ་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་འདི་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ་ལན་བརྗོད་པ། ཁྱེད་ཅག་རང་གི་ཞེ་འདོད་ལེགས་པར་བརྟའ་
 བྱོད་པར་མ་རྟུལ་ཏེ། བདེན་གཉིས་བྱས་ཏེ་མཐའ་བཞི་ཕྱལ་བ་མཐའ་ཕྱལ་ཙམ་དང་། དཔུ་མ་ཆེན་པོ་སྟོས་ཕྱལ་ནི་མཐའ་ཕྱལ་རྣམ་གྲངས་མིན་པར་བསམ་ནས་སྐྱབ་པར་སྐྱར་དོ་ཞེས་བ་དོན་མེད་དེ། བདེན་གཉིས་བྱས་ཏེ་མཐའ་
 འགོག་རྒྱུ་འདིས་སྟོས་པ་མཐའ་དག་འགོག་མི་རྟུལ་ལ། མ་ལེགས་ན་སྟོས་པ་ནི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་སྟུས་པ་འདི་ནི་འགོག་རྒྱའི་སྟོས་པ་ལྷུ་གི་སྟེང་ནས་ཡིན་པས་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་གང་ཞིག་ཡོད་མེད་ཀྱི་མུ་བཞི་
 དང་ཕྱལ་བ་དེ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་རྟགས་པའི་བྱོ་དང་ལྷུ་གཉིས་ཀ་ལ་སྟོས་མེད་དང་། དཔུ་མའི་མིང་འདྲག་སྟེ། ལྷུ་གི་དོས་ནས་བཤད་ན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ལྷུ་ཅན་གྱི་དོས་ནས་བཤད་ན་བློ་ཡི་རྣམ་པ་ཞེས་སུ་འགྱུར་
 བས་ལྷུ་གིས་ལྷུ་ཅན་མཆོན་པ་དང་། ལྷུ་ཅན་གྱིས་ལྷུ་མཆོན་གྱང་ཕན་ཚུན་གོ་རྟུལ་པ། ལྷུ་དང་རྒྱན་གྱི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་ཙམ་སྐྱ་སྐྱར་གྱང་རུང་མ་སྐྱར་གྱང་རུང་རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་གྲངས་མིན་
 པའི་དོན་དམ་གྱི་སྐབས་སུ་འགོག་རྒྱའི་མཐའ་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་རགས་ཡོད་ཅིང་། ལྷ་མ་རྣམ་རྟག་གི་ཕྱི་མ་མི་རྟག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ལྷུ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་གནམ་ས་ལྟར་ཆེ་བ་དེས་ཆོག་གོ། །ལྷུ་གི་དོས་ནས་སྟེང་ནི་ད་

༡༡། །ཆད་མཐའ་དང་བྱལ་བ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་རྟག་མཐའ་དང་བྱལ་བ་ཡིན་ཀྱང་ཞེས་སྟོས་མི་དགོས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟག་ཆད་དང་བྱལ་བ་ཡིན་པར་སྟེན་ཀྱང་འདོད་པའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་
 རེ་རེས་རྟག་ཆད་མི་ཤིགས་པར་ཁས་བླངས་པ་འདིས་ཆོག་འདུག་གོ། ཅུམ་སྒྲུ་རྒྱུར་རུང་མ་སྒྱུར་རུང་སྒྲུབས་དོན་དཔུང་བུ་ཤིགས་པར་གྲུབ་འདུག་གོ། །ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོའི་ངོས་ནས་བདེན་མེད་རྟགས་པའི་སྟོས་ཆད་མཐའ་མ་
 ཤིགས་པར་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཉིད་ཤིགས་པར་སྟེན་པ་སྟེ། ཁོ་པོ་ཅག་གིས་ཀྱང་དེས་ཆད་མཐའ་མི་ཤིགས་པས་དེ་ཅུམ་ཞིག་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་ཁོ་ནས་དཔུ་མའི་གོ་མི་ཆོད་པར་སྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་གོང་དུ་རྒྱས་པར་
 བཟོད་ཟེན་པ་འདིར་ཡང་སྟོས་མི་དགོས་ལ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཆད་མཐའ་དངོས་སུ་ཤིགས་ཤིང་། རྟག་མཐའ་ཤུགས་ལ་ཤིགས་པ་སྒྱུར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བདེན་ནས་འཕྲུང་བའི་ཆོས་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་སྒྲུ་མ་དང་གཟུགས་
 བརྒྱན་ལྟ་བུར་བྱང་འདུག་དུ་རྟགས་ན་དངོས་ཤུགས་སྒྱུར་ཀྱང་རུང་ལ་མ་སྒྱུར་ཀྱང་མི་རུང་བ་མེད་དེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ན་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱི་སྒྲོ་དེས་མཐའ་གཉིས་ཤིགས་ཀྱང་། ཁྱེད་ལྟར་ན་མཉམ་བཞག་དུ་མེད་
 དགག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྒྲོ་དེས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ཤིགས་མི་ཤིགས་ལ་དཔུང་བ་འདི་སྒྲུབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལ་དཔུང་བ་སྒྲུབས་སུ་བབ་ཅིང་། སྒྲེ་འཕགས་

ཡེ་ཤི་ཏ་ཤི་ཏ་ཤི་ཏ་

གཉིས་ཀའི་མཉམ་བཞག་དོན་དམ་བདེན་པའི་ལུལ་ཅན་འབའ་ཞིག་ཏུ་འདོད་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །ལུང་རིགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་ནི་སྒྲིམ་མ་དགོས་སོ། །ཡང་ཆོས་ཀྱན་གདོད་ནས་སྒྲིམ་མ་ཐའ་བརྒྱད་དང་
བྲལ་བ་དང་། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བའི་དོན་དེ་ཉིད། མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྒྲུབ་པ་དེ་གཞི་དཔུ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་བདེན་ཏེ། དེ་ལྟར་དབྱུད་ན་ཆོས་
ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་རང་རྒྱལ་ལས་མི་འདའ་བར་རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་དཔུ་མ་ཅུ་བའི་མཆོད་བརྗོད་དུ། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། ཞེས་པ་ནས། སྒྲིམ་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་
བསྟན་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲེ་འགག་མེད་པ་དང་། གཅིག་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་སོགས་རྗེ་བཞིན་རྟགས་ན་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལས་འོས་མེད་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བྱུང་བར་སྒྱུར་དགོས་ན་ཐ་སྐྱད་
དུ་རྟག་ཆད་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་པའི་སྒྲེ་འགག་དང་འགོ་འོང་མེད་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་རྟག་ཆད་ལའང་བདེན་མེད་ཀྱི་བྱུང་བར་སྒྱུར་དགོས་པར་མཆོངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་ཡོད་
མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སོགས་སྒྲིམ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འདུག་ནི་གཞི་དཔུ་མ་ཡིན་ཅིང་། དེ་རྗེ་བཞིན་རྟགས་པ་མཐའ་གང་དུ་འང་མི་གནས་པའི་ཡི་ཤེས་དངོས་སམ་རྗེས་མ་ཐུན་པ་ལམ་དཔུ་མ།

༡༩། །དེས་འབྲས་ཐུའི་དབུ་མ་གིན་དུ་རྒྱུ་པར་དག་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐྱ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཅོ། །ཡང་རྩོད་ཡིག་ཏུ། ཟླ་བས། རྩོད་
 གྱི་རྒྱལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། །གཟུགས་སྟགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་མེད་མཐོང་བས་ཀྱང་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བྱུངས་ཏེ། རྟེན་ཀར། དཔོན་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་ཤེས་ན་གནས་ལུགས་མཐའ་བུལ་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མེད་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཙམ་ཁོ་ན་གནས་ལུགས་མ་ཡིན། ཞེས་
 བའི་ཕྱིད་སྐྱ་མ་སྐྱར་རྟོག་ལ་བཤད་པ་དང་མཐུན་པས་ཐལ་འགྱུར་བས་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་པ་འགལ་ལ། ཕྱི་མར་ཉིད་དང་ཙམ་དང་། ཁོ་ན་སུ་མ་སྐྱོར་དུ་བརྟེན་པའི་འཇུག་གི་བཞི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་
 གཞུང་ལམ་ལས་འབྱོགས་པའི་གཞོན་ཆེ་བའི་ནང་ཉམས་ཐོན་པ་དང་། ཆོག་སྐྱོང་ལ་མཁས་པས་སྒྲིག་པའི་ཉམས་ཀྱི་རོལ་པའང་ཡིན་མཆོ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་བདེན་མེད་གནས་ལུགས་མིན་ཅོ་ཞེས་གསུངས་མེད་པར་ཁ་དམར་
 གདགས་པར་ངེ་ལྟར་དོགས། མཁས་པའི་ཐོབ་ཀྱི་ནང་ཆ་སྟོན་པའི་ཆོག་གི་པོ་ཉ་འདི་ཅི་ཕྱིར་མངགས། མཇུག་མོ་ནང་དུ་ཁྱེད་ལ་རང་བཞིན་གསལ་བའི་མི་ལོང་འདིར་ཡང་ཡང་ལྟོས་ཤིག་ཅེས་སྐྱས་པ་ལ། ལན་བརྗོད་པ། ཟླ་

མཛེས་པ་གྲགས།

པས་ཉན་རང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཐོང་བ་དེས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟོན་ལྟར་ན་དཔུམ་རང་གི་བདག་མེད་མཐོང་བས་ཀྱང་དེ་ཉིད་མི་རྟོགས་པར་
ལས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྟོན་བརྟོན་པ་དོན་མེད་དེ། རི་ལྟར་ལས་སྒྲུངས་ཞེས་དྲིས་པ་ལ། དེ་ཀར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་སེས་ན་གནས་ལུགས་མཐའ་བྲལ་ལ་ངེས་པ་སྟེ་བའི་སྐབས་མེད་པས་སོ། །ཞེས་པ་
འདིས་ལས་སྒྲུངས་སོ་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་འཇམ་ཚལ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་སེས་ན་མཐའ་བྲལ་ལ་ངེས་པ་མི་སྟེ་ཡང་དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་མཐའ་བྲལ་ལ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅི་
ཞིག་ལས་སྒྲུང་བར་འདུག རྟོག་དེས་དཔུམ་པ་རང་གི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་རི་ལྟར་ལས་སྒྲུང་སྟེ། མ་ལས་པའི་ཐོབ་ཀྱི་ནང་ཆ་སྟོན་པའི་ཆོག་གི་པོ་ཉ་འདི་ཡང་མངགས་མི་རྟོགས་སོ། །རང་
བཞིན་མེད་པར་མ་སེས་ན་མཐའ་བྲལ་ལ་མི་འགྱུར་བས་གོ་རིམ་ངེས་སོ་སྟུང་ན། དཔེར་ན་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་རྟོགས་སོ་ཞེས་པའི་གོ་རིམ་དང་འདྲའོ། །དེར་མ་ཟད་མཐའ་བཞིའི་སྟེ་བ་རིམ་ཅན་དུ་ཆོག་གི་
ལམ་ནས་བཀག་ཀྱང་མཐའ་བཞིའི་སྟེ་བེད་ཀྱུ་བ་པ་དང་། ཚེས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་བཀག་ནས་བདག་མེད་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱང་། དེ་དང་དེའི་སྐབས་སུ་མེད་དགག་གི་རྒྱུ་དུ་བསྟན་པས་མཐར་ཐུག་མེད་

༡༩། །དགག་ཁོན་ཁས་ལོན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་གུངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ཉིད་དེ་དག་གིས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ཞེས་སྟགས་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །
 རྟོག་ཕྱི་མ་ཉིད་དང་། ཅུ་དང་། ཁོན་ལུ་མ་བརྟེན་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་གོ་བ་ཞེས་པ་ནི། ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་ནི་མིང་གང་ལ་གྱུར་གྱུང་དངོས་པོའི་རྟོན་ཅུ་མེ་རེས་བཟུང་ཡིན་ལ། དེ་ཅུ་ཁོན་ཞེས་པ་བརྟོན་འདོད་ཀྱིས་བརྟན་ཏེ་གཉིས་
 བརྟོན་པ་ནི་དོ་མཚར་བ་དང་། བརྟོན་ཏེ་ཕྱི་དོན་ལ་སྒྲོས་སྒྲུ་འབྲས་པར་བརྟོན་ཏེ་གཉིས་ལས་གཤམ་པ་ལྟར་བརྟོན་པ་འདི་ནི་རང་ཉིད་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལས་འབྲེགས་པའི་གནོད་གིས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་གིས་
 དམིགས་མེད་ཀྱི་དོན་དམིགས་པ་ཅན་དུ་འབྲེགས་པོར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ནས་ཀྱིས་དམིགས་སྒྲུ་པའི་དོན་དུ་བརྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་མེད་གནས་ལུགས་མིན་ནོ་ཞེས་མི་བརྟོན་དེ། བདེན་མེད་དང་། མེ་མེད་དང་།
 བདག་མེད་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། མེད་པ་ཉིད་སྟགས་ཀྱི་མིང་གིས་བརྟན་པ་དེ་དག་ལ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ཆ་གཉིས་སུ་སྒྲུ་ཡོད་པ་ནི། བདེན་མེད་མེད་དགག་དང་། བདེན་མེད་སྟོས་བྲལ་ཞེས་པ་ལྟར་གོ་རྒྱུ་ལ་གཉིས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་མེད་པས་ན་གནས་ལུགས་དམིགས་སུ་མེད་པར་གོ་བ་དང་། མེད་དགག་ལ་དམིགས་པ་ཅན་དུ་གོ་བ་གཉིས་ཡོད་པས་ཕྱི་མ་འདི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མིན་ཞེས་བརྟོན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཀའ་ལན་གྱི་སྒྲུང་

ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བཟོད་ཅི་ན། ལུ་ལ་གང་དང་གང་ལ་བདག་གམ་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པར་མཐོང་ན་དེ་དང་དེར་ཞེན་པ་ལྷོག་གམ་མི་ལྷོག། ལྷོག་ན་བདེན་མེད་ལའང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་དེར་ཞེན་ལྷོག་རིགས་ལ། མི་ལྷོག་
 ན། ཆོས་རྒྱལ་ས་གང་ལའང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་དུ་ཞིན་གྱང་དེར་ཞེན་གཅིག་གྱང་མི་ལོག་པས་ལམ་དེས་ཆགས་སོགས་ནི་ལྟར་ལྷོག། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིར་ན་བདེན་གྱི་བ་ཡན་གར་བ་འགོག་པའི་རྒྱུ་ལ་དུ་གོ་ནས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དང་དེར་དམིགས་པ་ཅམ་སྤྱིར་ཉིད་བསྒྲུལ་པའི་སྒྲ་བས་སུ་འགོག་མི་རུང་ན། དེ་འདྲའི་བདེན་གྱི་བ་གུན་བརྟགས་འགོག་པའི་ལམ་དེ་ནི་ལྟར་གོ་མས་གྱང་། ཆོས་དང་གང་ཟག་དང་བདག་དང་གཞན་དུ་དམིགས་
 པ་ལྟན་སྒྲིལ་ནི་ནམ་ཡང་མི་ཤིགས་པས་ཉོན་མོངས་པ་དག་མགོ་ཚོན་པའི་གཉེན་པོར་ཡང་མི་འགྱུར་ན། འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པའི་སེམས་སྒྲིལ་ལྷོག་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིལ། དེའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ལས་བྱང་རྒྱུ་བ་གསུམ་པོ་གང་
 ཡང་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་ནི་ཐར་འདོད་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ཡིན་པས་དེར་ཡང་ཡང་ལྟ་བུ་ནི་གལ་ཆེའོ་ཞེས་སྒྲུབ། ཡང་རྩོད་ཡིག་དུ། ཟླ་བས། རང་དབང་བའི་རྟག་བདག་དེས་རང་འཛིན་གྱི་
 དམིགས་པའི་གཏད་སོ་མི་བྱེད་པས་དེ་མེད་པར་མཐོང་བས་བདག་ལྟ་ཅུ་བ་ནས་འབྱིན་པ་མཚར་ཞེས། བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྤྱིར་ཞིང་། འདི་ནི་རང་འཛིན་རྟོན་དུ་འང་མི་འདོད་པ། དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་སེམས་

༡༡། །པས་བདག་ལྟ་བུ། །དེའི་ཀྱང་འབྱོན་ཞེས་སྒྲ་བ་ཤིན་དུ་མཆོར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། །ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་པར་འགལ་འདུ་སྒྲ་བའི་བྱམ་པོ་ལ་མཆོན་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཕྱོགས་སྒྲར་འཆོང་ག་མ་བུས་སམ།
 དཔེ་དང་ཡང་འགལ་དེ་སྒྲ་ལ་གྱི་འཛིགས་པ་སེལ་ཕྱིར་སྒྲ་ལ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཉིད་ལོགས་གྱི། །སྒྲ་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་གང་ཡང་མིན་ཞེས་སྒྲ་སྤྲོད། །ཀྱི་མ་གཉིད་ནས་སྒྲ་ལངས་པ་དྲག་པོ་ཞིག་དང་ཡང་
 བྱད་སྒྲ་མས་ནས་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་ཕྱིར་ཞིང་འཛིགས་པས་འཛིགས་པ་ལ་བོགས་འདོན་པའི་བརྟེན་སྒྲོད་མ་ཐན་པོ་ཁྱོད་ཅག་གི་མན་ངག་དེ་ནི། །ཁྱོད་ཆེན་གྱི་བླ་མ་གསང་ཆེན་དུ་འདུག་ཅིང་དཔལ་ལྡན་བླ་བས་ཀྱང་མ་དགོངས་
 པས་གཏོར་དུ་སྒྲས་པ་གྲུབ་དབང་བདུ་སམ་བྱ་མའི་མན་ངག་ལྟར་འདོན་པའི་སྒྲོར་བའང་མ་བྱེད་དང་སྒྲར་ལྟར་འཛིགས་སྒྲོད་གསུངས། །གལ་ཏེ་དང་པོ་མེད་པ་བསྟན་ནས་རྗེས་སུ་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྟོན་ཟེར་ན། །སྒྲ་མེད་པར་
 བག་མཐའ་པ་ལ་སྒྲར་ཡང་སྒྲ་ལ་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་ཆོག་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་ཞིག་སྒྲས་ཏེ་བགས་གྱིས་འཛིགས་པ་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་ཁྱོད་ནི་བརྟེན་སྒྲོད་པའི་གོང་ནས་བཏོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཏ་ཤང་གི་ལྟ་པར་སྒྲད་ཁུལ་གྱི་ཐོབ་ཆེན་
 ཡང་། དེས་རྒྱལ་བཏོན་དུ་བྱངས་པའི་ལུང་རྣམས་སེམས་གྱི་གཏད་སོར་འཆོང་ཞིང་། ཡོད་མེད་དང་བྱང་དོར་གེས་དང་གེས་བྱ་གང་ཡིད་ལ་བྱེད་ཀྱང་བདག་འཛིན་དང་ལམ་ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། །ཁྱོད་

མཛེད་གཞི།

ཀུན་གྱི་ནམ་དུ་ལྟ་རབ་བྱུང་གི་གཟུགས་ཀྱིས་ཕྱོན་པ་གོར་མ་ཆག་གོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ། ལན་བརྗོད་པ། ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྟོང་ཞིང་། ཞེས་སྟགས་ཆེགས་བཅད་གཉིས་དོན་དང་དཔེར་
བཅས་ཏེ་གསུངས་པ་འདྲིའི་ཕྱོགས་སྒྲར་འཆང་ག་བྱས་པར་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་བརྗོད་པ་འདྲི་ནི་མཆོན་མོ་ལུན་ནག་གི་ནང་དུ་ཕྱོགས་བསྐྱུད་པའི་མིས་ཅ་ཅོ་འདོན་པ་ལྟར་རང་མཆོངས་སྟོན་པའི་ཆེག་རྩ་སོང་སྟེ། བྱིད་ཅག་རྟག་རྩ་
འདྲི་འདྲ་པའི་གནས་ལས་འབྱུང་པར་སྒྲུང་ཞིང་། མཉམ་བཞག་སྟོས་བྲལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྟོང་ཡུལ་ག་རྟན་ལ་འབེབས་པ་དང་རྗེས་ཐོབ་སེམ་བུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སེམ་རབ་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ཆ་མ་བྱེད་པར་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་
འགལ་བར་བཟུང་ནས་ཐབ་མོའི་གནས་ཐམས་ཅད་མཐའ་གཅིག་རྩ་སྒྲུངས་ཏེ་རྣམ་སེམ་ལ་མི་རྟོན་ཡོ་སེམ་ལ་རྟོན་པ་སྟགས་གོ་ཕྱོག་རྩ་གྱུར་བཞིན་ད་དུང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གསུང་རབ་འཆང་པ་ལ་མཆོག་རྩ་རྣམ་པའི་
ཁེངས་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྒྲུབ་ནི་ཀྱི་མ་གཏིང་ནས་སྟོ་ལངས་པ་དྲག་པོ་སྟགས་ཁྱོད་ཀྱི་དཔེ་བཤད་པ་དང་འདྲ་བར་སེམ་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་གནས་ལུགས་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བར་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་དེས། གོང་གི་ཆེགས་
བཅད་དག་གིས་དཔེ་དོན་གཉིས་ཆར་ཀྱི་ཐད་ནས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ནི་ཡ་མཆོན་ཆེ་སྟེ། གནས་ལུགས་མཐའ་བཞི་བྲལ་བར་འདོད་པ་དེ་ཞུ་དཔེ་ལྟམ་ལ་བཀའ་པ་ལྟར་ཐ་སྐྱད་དུ་ཁས་ལེན་རྩལ་ཐམས་ཅད་

༡༢༡། །ལ་སྐྱུར་དགོས་པ་སུ་ཞིག་གིས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཅག་གིས་ནི་ཐ་སྐྱོད་དུ་བདག་མེད་དང་བདེན་མེད་འབའ་ཞིག་དུ་ཁས་ལེན་གྱི་སྤྱུ་གཞན་གསུམ་ནམ་ཡང་མི་སྐྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐ་སྐྱོད་དོན་མ་ཐུན་གྱི་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་ལའང་སྤྱུ་གཞན་སྐྱུར་དོན་མེད་དོ། །དེར་མ་ཐུང་རྒྱུ་གངས་པའི་དོན་དམ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་གྱི་སྤྱུ་གཞན་མི་སྐྱུར་གྱི་དེ་དག་གུན་རྫོབ་དུ་ཁས་ལེན་ཚུལ་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ཀྱང་དང་མེད་ཀྱི་ཚེས་དེའི་བྱད་པར་སྐྱུར་ནས་འཆད་གྱི་བྱད་པར་གང་ཡང་མ་སྐྱུར་བར་སྐྱིར་ཡོད་མེད་གྱི་དམིགས་པ་མ་ཐུང་དག་མི་འགོག་གོ། །ཤེས་བརྗོད་གྱི་ཐ་སྐྱོད་ལས་འདས་པ་གནས་ལུགས་རྒྱུ་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཚེས་གང་ཡང་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་དམིགས་སུ་མེད་པར་སྐྱོན་ཏེ་སྐྱོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བའི་རང་བཞིན་དེ་ཐ་སྐྱོད་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་གྱི་ཐ་སྐྱོད་ལ་བདེན་ནས་ཏོགས་པ་མི་འགལ་བར་འདོད་དོ། །དེ་སྐྱུར་དམིགས་པ་མ་ཐུང་དག་ཞི་བ་སྟོ་སྟོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱོད་ཡུལ་དུ་སྐྱུར་པའི་གནས་ལུགས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱད་པར་མི་སྐྱུར་བ་ཡོད་མེད་གང་ཡང་མིན་ཞེས་སྐྱིར་བཀག་གྱི་མེད་པར་ཡང་མི་དམིགས་པ་དེས་བདག་མེད་པར་མི་དམིགས་པ་བསྐྱས་གྱི་བདག་ཡོད་དུ་མི་སྐྱོག་སྟེ། བདག་བདག་མེད་གཉིས་ཀའི་མ་ཐུང་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་དེར་ཡང་བདག་མེད་པར་དམིགས་པ་

བཀག་ན་བདག་ཡོད་དུ་ཕྱོག་པས་བདག་མེད་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་མི་འགོག་པ་ཡིན་དགོས་ན་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྱུ་བ་དུ་ཁས་ལེན་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །སྐལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དཔེ་ནི། བ་སྟུང་དུ་ཡོད་མེད་དཔུང་པ་ཡིན་པས།
 ཕྱོགས་གང་དུ་སྐལ་ཆད་མས་དམིགས་ན་ཡོད་ཅེས་དང་། མ་དམིགས་ན་མེད་ཅེས་མཐའ་གཅིག་དུ་བརྟེན་རིགས་ཀྱི་མུ་གཞན་སྟུར་དོན་མེད་དོ། །རེ་ཞིག་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དོན་དམ་པར་སྐལ་ཡོད་
 དམ་ཞེ་ན། མེད་ཅེས་བརྟེན་གྱི་མུ་གཞན་སྟུར་དོན་མེད་དོ། །འོན་སྐལ་མེད་པ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་དེ་ཡང་མེད་ཅེས་བརྟེན་གྱི་མུ་གཞན་མི་སྟུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཆོད་དོན་དམ་པར་སྐལ་མེད་པའང་
 མེད་ན། སྐལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཇིགས་པ་སྟེ་མ་ཐན་དེ་ནི་བྱེད་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་འགལ་འདྲ་སྟེ་བའི་བྱན་པོ་ཡ་མཚན་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བདེན་མེད་དང་སྐལ་མེད་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་
 པར་ཡོད་དགོས་ཏེ་བརྟེན་མི་རིགས་ཞེས་སྟེ་བ་ནི་རི་སྟངས་དུ། གང་ན་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་རོ། །འདི་ལ་ལྷག་མར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེན་གྱུ་བ་རྣམ་བཅད་ལ་མཇུག་པས་བདེན་མེད་
 ཡོངས་གཅོད་དུ་གྱུ་བ་པ་ཅམ་གྱི་བ་སྟུང་དེས་མཆོག་པར། དོན་དམ་པར་གྱུ་བ་དགོས་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་མི་འདོད་པ་ཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྱུ་བ་ཀྱི་གྱུ་བ་མཐའ་སྟེ་བའི་གལ་དུ་སྟོང་ནས། ཟུ་བའི་ཞབས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྟུར་འཆང་ག་

མ

ཏ

ག་པ་རྒྱུད་ལམ་

༡༡། །ཕུས་པར་དངོས་སུ་གསལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ལྷའི་ཁུ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཞེས་བྱུང་པར་དངོས་སུ་སྒྱུར་བ་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གྱི་
 དབང་དུ་ཕུས་པར་གསལ་ལོ། །དེས་ན་རེ་ཞིག་བདག་མེད་ཀྱང་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིས་བ་རྣམས་གྱི་དོར་བདག་འཛིན་དེ་བསྒྲོག་པའི་ཆེད་དུ་བདག་མེད་བསྟན་པའི་ཆོཅ། དེའི་དོར་བདག་མེད་པ་ནི་གནས་ལུགས་ཡིན་པས་
 རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་དོ་སྟུམ་དུ་སེམས་མོད་གྱི། གནས་ལུགས་ལ་བདག་མེད་པ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པར་སྟོན་པའི་འབྲང་པ་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་ན་བདག་མེད་བདེན་གྱུ་བ་དུ་འགྱུར་དགོས་ནའང་། དེ་ཡང་མི་བདེན་པ་རྣུན་པ་ཉིད་དུ་
 བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡོད་པས་ན། དཔེར་ན་རྗེ་ལམ་སུ་ཤི་ལ། དེ་མེད་སྟུམ་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི། །དེ་ཡོད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡི། །གོགས་ཡིན་དེ་ཡང་བརྟུན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཤེས་པར་བྱ་རྟེ། དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ལྷོ་
 དབང་བཅན་དུ་མ་ཕུས་པར་གནས་ལུགས་དོན་གྱི་དབང་དུ་ཕུས་ནས་གཞལ་ན་བདེན་གྱུ་བ་རྩུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན། དེ་ལས་ལོག་པའི་བདེན་མེད་ཀྱང་རྩུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། བདེན་གྱུ་བ་རྩུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་
 མ་སྟོང་ན། བདེན་སྟོང་དེ་ཡང་སྟོས་པར་སྟོ་བཏགས་པ་ལས་ཡོད་གྱི་དངོས་པོའི་གཤིས་ལ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས། །གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་རྩུང་ཟད་ཡོད། །སྟོང་པའང་རྩུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། །མི་

བཟུལ་ལམ་གྱི་སྟོར

五、

རྩོད་རྩུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། རྩོད་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། རྒྱལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྩོད་པ་ཉིད། ལྟ་ཀྱན་ངེས་པར་འབྱིན་པར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དམིགས་པ་མཐའ་དག་གྲལ་བའི་དོན་བསྟན་པ་ན་
 དམིགས་པ་ཅན་དག་འཛིགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་གནས་ལུགས་སྟོས་གྲལ་མ་གྱུ་བ་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཏན་ནས་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་མ་བྱུང་ན་རྣམ་རྟོག་གི་སྟོང་ཡུལ་འབའ་ཞིག་ལ་གནས་པ་སེམས་ཅན་
 ཀྱི་ས་ལས་མི་འཕགས་པས་ན་སངས་རྒྱས་འགྱུ་བ་ཐབས་མེད་པས་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་པ་ལས་དང་བཅས་པའི་བཤོད་པ་གཅིག་ཤུའི་ལམ་ལ་བརྟུང་གིས་བསྟན་པ་དང་ཉ་ཤང་གི་ལུགས་ཞེས་བརྗོད་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་མུང་
 འདས་དང་མུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོང་སྟོང་མདོ་སྡེ་དུ་མར། རིགས་ཀྱི་ཤུ་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་དཔེ་ཉེ་གནས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་འཆད་པ་ནི་ལྟར། ལོག་པར་འཆད་པ་ནི་མང། བདེན་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ནི་ལྟར། ལོག་
 པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ནི་མང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་འཛིན་པ་ནི་ལྟར། བརྟུང་གི་ཆོག་འཛིན་པ་ནི་མང་ངོ། ཞེས་དང་། དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་དགེ་སྟོང་སྟོང་གིས་ཕན་དག་གིས་མདོ་སྡེ་འདི་ལ་མདོ་སྡེ་བརྟུས་ནས་སྟོགས་ཆ་རྣམ་པ་
 མང་དུ་བྱེད་དེ། དེས་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མདོ་ག་དང་བསྟུང་དང་སྟོ་བའི་རོ་མེད་པར་བྱེད་དོ། རྟོག་པ་ཅན་དག་དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་འདི་སྟོག་གམ་འདོན་མོད་ཀྱི། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་དོན་ཐབས་མོ་འདི་

༡༩། །མེད་པར་བྱས་ཀྱི། །འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲུན་ཚིག་དོན་མེད་པ་བརྟགས་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་ཚིག་གིས་བསྒྲུན་ཏེ་ཚོར་པར་གཏན་ལ་ཐབས་ནས། །ཞེས་མོགས་ཀྱི་ཆེར་གསུངས་པ་འདི་དག་དུས་སྟེགས་མར་
སྒྲུས་པ་རང་གཞན་སུས་ཀྱང་དུན་པར་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོ་སྡེ་ལས་འགལ་པར་སྒྲུ་མི་རུང་ངོ་། །གོང་དུ་རི་སྒྲུང་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཐབས་ཚུལ་རིགས་པ་སྒྲུ་ཚིགས་སུ་གསུངས་པའི་ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནམ་
ཞིག་བདག་བདག་མེད་ཀྱི་དམིགས་པའི་སྒྲུས་པ་ཏེ་པར་ཞི་བའི་ཚིག་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཆེན་བདག་མེད་དུ་མ་དམིགས་ཀྱང་བདག་ཏུ་དམིགས་པར་འགྱུར་དགོས་པའི་སྒྲུན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། བདག་
མེད་དུ་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་བདག་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་འདྲ་ཡོདས་སུ་ཞི་བའི་བྱིར་རོ། །སྤྱལ་ཐ་སྒྲུང་དུ་མེད་པ་ལ་སྤྱུར་ཡང་མེད་པ་འདྲ་མིན་ཞེས་ནམ་ཡང་སྒྲུན་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱལ་མེད་པ་དེ་ནམ་ཡང་མེད་པ་མིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །
བདག་མེད་པ་འདྲ་དེ་དང་མཆུངས་ཏེ་ནམ་ཡང་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཐ་སྒྲུང་ལ་བསམ་ན་དེ་ལྟར་འདོད་ཀྱང་། ཐ་སྒྲུང་དེ་ལྟ་བུའི་བརྟགས་དོན་བདག་མེད་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་ཐ་སྒྲུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཅམ་སྟེ་གནས་
ལུགས་ལ་ཡོད་པར་དམིགས་དགོས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། བདག་མེད་པ་ཞེས་པ་རྟོག་པས་ཐར་སྒྲོ་བརྟགས་པ་ཞིག་མིན་ན་བདེན་གྱུ་བ་དུ་འགྱུར་ལ། ཡིན་ན་དེའི་ངོ་ཤོ་དམིགས་སུ་མེད་པར་འགྱུར་པ་ཚིག་གཞན་དང་མཆུངས་པས་

2020

གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཉི་པར་ཞི་བའི་སྒྲོད་ལུང་དུ་དམིགས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ངོར་མ་དམིགས་པས་གོ་མ་ཆོད་ལ། གཟུང་འཛིན་ཅན་གྱིས་དམིགས་པས་གོ་ཆོད་ནས་བདག་
མེད་པ་ཞེས་པའི་དམིགས་པ་ནམ་ཡང་བསྒྲུག་མི་རིགས་ན། ལྷ་བས། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྒྲུ་གད་ལ་སྟོགས་པའི། །དངོས་པོ་ལྷག་པ་གང་ཞིག་རྒྱུ་བརྟགས་པས། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་གང་དུ་མིག་དག་པས། །མཐོང་སྟེ་དེ་ཉིད་
དེ་བཞིན་འདིར་གེས་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་གོ་བསྒྲུག་ནས། སྒྲིམ་བུལ་ཅིར་ཡང་མ་དམིགས་པ་དེ་མཐོང་བ་ལྷག་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བ་ལས་ལེན་དང་བཅས་པ་དེ་མཐོང་བ་ཡང་དག་པར་འདོད་དགོས་ན།
ལྷ་བའི་ཞབས་གྱིས་མ་དགོངས་པའི་དོན་འགལ་བར་སྒྲིམ་པ་ལ་ཐར་འདོད་དག་འཛིགས་པའི་གནས་སུ་སོང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ཆོད་མ་ཡིན་ན་ནི། འཛིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་གཞན་གྱིས། ཅི་
དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །སྒྲུན་པོ་ཆོད་མར་རིགས་པ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་སྒྲུབས་སུ་འཛིག་རྟེན་གཞོན་པ་མེད། ཅེས་དང་། མད་པར་གྱུར་ན་གསུམ་ཆར་ཡོད་མིན་ལྟར། །གཏི་མུག་གཉིད་
ལས་སད་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྟོགས་སྒྲུ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་ལོཾ་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་དབྱིངས་སུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་གེས་ཐོབ་པ་རྒྱུ་མ་ལ་ཡོད་མེད་གྱི་དམིགས་པ་འམ་སྒྲིམ་པ་ཇི་ལྟར་

3
4
5

༡༩། །མངའ་སྡེ། དེ་དག་ལ་བདག་མེད་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོས་པ་མེད་ན། བདག་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོས་པ་ཡོད་པར་རྒྱལ་གང་གིས་བསྐྱབ་པར་རུས། དེ་དག་རྣམས་གསུང་འཛིན་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ན་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པར་ཡང་སྤྲོ་ཞིག་གིས་བསྐྱབ་རུས་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་དཔྱོད་ན་དེ་དག་ལ་འཛིན་པ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་རྟོགས་པར་བསྐྱབ་པའི་ཆོད་མ་ཡོད་པར་ཅི་ལ་འགལ། དེ་ལྟ་
 ལུང་ཕྱིར་ན་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབྲེལ་བའི་སྐབས་སུ་བདག་མེད་ཁས་བླང་བ། དོན་དམ་ཕྱི་མའི་སྐབས་སུ་ཁས་མ་བླང་བས་སྤྲོ་མའི་ཁས་ལེན་པ་བརྒྱུག་ནས་བདག་ཡོད་དུ་སྟོག་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ།
 བདག་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་མགོ་མཉམ་དུ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གནས་ལུགས་མཐའ་བྲལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྲོ་བཞི་བྲལ་རྒྱལ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་སྤྲོ་བའོད་མེད་དཔྱད་པ་ལ་སྦྱར་དགོས་ངེས་སུ་གོ་བ་ཅིང་ཀྱི་འདོད་
 པ་འདི་ལྟར་ན། ཕྱོགས་འདིར་རྒྱ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ལ་འང་སྦྱར་དགོས་ངེས་དེ་འདྲའི་སྤྲོ་བ་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་ཏེ་རྒྱ་ཡོད་མེད་དང་སྤྲོ་བའོད་མེད་དཔྱད་པ་ཅི་མ་ཞིག་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ལ་དཔྱད་པ་མ་ཡིན་པར་སྤྲོ་བ་ཀྱང་གོ་
 བཞིན་དེ་འདྲའི་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ནི་སྤྲོ་བ་མ་གྲགས་པའི་མཁས་པའི་བྱད་ཆོས་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྤྲོ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོ་བ་གསང་ཆོད་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་གྱི་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཀྱང་

རོན་དམ་པར་མེད་པར་བརྟེན་དུ་མི་རུང་ཞིང་རོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བསྐྱབ་དགོས་པར་འགྱུར་བས། སེས་བུ་རྒྱུ་འབྱེད་ཀྱི་སེས་རབ་དང་། མི་རྟོག་ཡེ་སེས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་འགལ་མེད་དུ་གར་བ་རྒྱུ་ས་ཀྱིས་ནི་ཡོད་མེད་དང་སྟུང་
 དོར་སེས་དང་སེས་བུ་གང་ཡིད་ལ་བུས་ཀྱང་བདག་འཛིན་དང་ལམ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པར་མི་འདོད་པར་མ་ཟད། ལམ་གྱི་གོགས་དང་གོགས་མ་ཡིན་པ་སྟགས་སྟུང་དོར་དང་ཡོད་མེད་ཀྱི་སེས་བུ་བཅས་ཅད་ཤིན་ཏུ་གན་
 འབྱེད་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་སྟོས་པ་སྟོ་ཚེགས་ཀྱི་དོན་མ་འདྲེས་པར་གསལ་བར་མཐོང་བ་དང་། གནས་ལུགས་སྟོས་བྲལ་གཉིས་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་འཆད་སེས་ཀྱི། སྟོས་པའི་སྟོགས་བཟུང་ནས་སྟོས་མེད་སྟོང་བ་དང་།
 སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོགས་བཟུང་ནས་སྟོས་པའི་རྒྱུ་པའི་ལང་འཆད་མི་སེས་པའི་སྟོགས་རེ་བའི་སྟོ་གོས་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་དོན་ལ་འགལ་མེད་ཀྱི་སྟོ་གོས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོན་ཀྱི་རྒྱ་ནག་དགོ་སྟོང་
 གོས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱལ་བརྟེན་དུ་མ་དོ་མེ་བརྒྱད་ཏུ་ཁུངས་སུ་བུས་ཞེས་གསལ་པའི་གཏམ་རྒྱུན་ཅུ་ཙམ་ལས། མདོ་མེའི་ལུང་དྲངས་བ་དང་། དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་བབ་པའི་ཡིག་ཆ་གང་ཡང་དེང་སང་མི་སྟང་བས།
 དེ་དང་གཞན་འདྲ་མི་འདྲ་ཡང་ཇི་ལྟར་སེས་ཀུས་ཏེ། འདྲ་གཞི་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེས་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་སེས་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྒྱུ་ས་ནས་ཇི་སྟེད་གསུངས་པ་ལྟར་ལ་ཡེ་བས་ཡོད་ན། སྟོན་

མ
པོ
པལྱི
གཅིག
ལམ

༡༡། །སྟགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་བཀག་པ་འབའ་ཞིག་རྟུ་བསྟན་པ་སྒྲུང་རྟུ་དེང་སང་བཤད་པའི་རྒྱ་ཐོས་གཏམ་རྒྱུན་འདི་ཡང་མི་བདེན་པར་ངེས་ཏེ། ཐབས་ཚུལ་རྟགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
བསྟེན་པའི་སྟོ་དང་། རྒྱམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐེན་པས་སྟེན་སྟགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་ལུན་པའི་རྒྱམ་རྒྱུན་མཆོག་ལུན་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྒྱལ་བ་སྟགས་དང་བཅས་པས་བཤོད་གཅིག་ལམ་ཇི་བཞིན་གཏན་ལ་ཐེབ་ཡོད་ན་དེ་ལ་
དེ་འདྲའི་ལུགས་ངན་པ་འཇོན་པའི་སྟུ་བ་འབྱུང་མི་རྟགས་ལ། ཀ་མ་ལ་སྟེ་ལ་སྟགས་ཀྱིས་དགག་པར་ཡང་མི་རྟགས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་ལམ་ཡང་དག་པ་འགོག་པའི་ནང་པའི་མཁས་པ་སུ་ཡང་མི་སྟོང་དོ། །གལ་ཏེ་མདོ་སྟེ་ཁུངས་སུ་
དྲངས་ཀྱང་མདོ་སྟེ་ཁུངས་ཇི་བཞིན་མ་ཤེས་པར་ལོག་པར་བཤད་ན་དེས་རྒྱལ་བ་རྟོན་རྟུ་དྲངས་པ་ཙམ་གྱིས་ལུང་དེ་དག་ལ་ད་ལྟ་གཏད་སྟེ་འཆའ་བ་ཐམས་ཅད་དེའི་ལུགས་སུ་ག་ལ་འབྱུང་ཏེ། དེས་རང་སྟོའི་དྲི་མས་སངས་རྒྱལ་
གྱི་བཀའི་དོན་བསྒྲུང་གྱང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ན་བཀའ་མ་ཡིན་པར་མི་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་སྟུ་བ་དེ་དག་གིས་ཏ་ཤང་གིས་རྒྱལ་བ་རྟོན་རྟུ་དྲངས་པའི་ལུང་དེ་དག་ཏ་ཤང་གི་ལུགས་ཡིན་པར་བསམ་སྟངས་ལས་འདི་འདྲའི་སྟུ་བ་ཁ་
ནས་འབྱེན་པ་དེ་དག་རང་གི་ཆོག་དེས་ཆོག་གིས་བརྟུང་སྟོང་རྒྱལ་དང་། དོན་གྱི་དགོངས་པ་ལོན་རྒྱལ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་ཡང་དག་པར་བརྟུང་སྟུང་པའི་གྲལ་ནས་རང་གིས་རང་ཉིད་བརྟོན་པར་སྟངས་གིས། གཞན་སུས་གྱང་

བཀྲལ་ལན་གྱི་སྟོང་

བརྟན་པ་མིན་ནོ་ཞེས་སྐྱེ་ལ་རིགས་ཀྱི་ལུགས་སྤར་ཆོག་གིས་སྐྱོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཅིང་ཡང་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ཆད་ཏེ་གང་གི་ལུགས་སྤར་བྱེད་པ་དེ་དག་གིས་རང་ཉིད་ལ་སྐྱོས་ཐུག་གི་གོ་ཕྱོགས་ཅམ་ཡང་མ་གར་བར་
 ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སྐྱེ་གིས་ཕྱོགས་པའི་རང་མཆངས་སྟོན་པའི་ཆོག་གི་ཕོ་ཉ་ཕྱོགས་སྤར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ལ་དཔྱེད་པ་ཡང་དག་པའི་རིགས་ལམ་ནས་དངས་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་
 པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པའི་སྐབས་དོན་གན་མ་ཐེད་པར་ཏེ་གང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཅིར་ཡང་ཡིད་ལ་ཐུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་མངོན་རྟགས་སྤར་འཛིན་པ་དང་། མངས་སྐྱེ་གིས་དམིགས་པའི་སྐྱོས་པ་གང་ཡང་མ་དམིགས་པའི་
 རྒྱུ་གིས་ཡིད་ལ་མི་ཐེད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་དོན་ལ་གན་མ་ས་བཞིན་དུ་བྱེད་ཆེ་ཡང་དེ་འདྲའི་དོན་ལ་ཕྱོགས་སྤར་ཡང་མ་ཐུན་པར་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་དུ་འཛིན་པ་བྱེད་ནི། རྒྱ་གར་ནག་མོགས་ཕྱོགས་གང་ནས་ཕྱོན་པ་རྗེས་
 དཔག་གིས་མ་ཤེས་ཀྱང་། བརྟོན་པ་དེ་རྣམས་དགོངས་པ་ཅན་མིན་ན་མངས་སྐྱེ་གི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་ཟབ་དོན་མཐར་ཐུག་རྣམས་ལ་སྐྱོགས་འགོ་སྐྱེ་ལ་དམན་རྣམས་སོམ་ནི་བསྐྱེད་ནས་མི་འདུག་པར་བྱ་བའི་སྤྱད་དུ་རབ་དུ་
 ཐུང་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཕྱོན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ནི་རྗེས་དཔག་གིས་ཤེས་སོ། །ཁྱུ་དབང་པདྨ་ལྷ་སྟེ་བའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་རང་ཅག་བོད་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་མང་ལ་ཞིང་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་

༡༢། །སྐལ་པ་འདི་ལྷུང་གི། གཞན་པ་སྤྲུལ་པ་རང་མགོ་ཚེད་པས་དེ་ལྟར་ལྷུང་པ་མ་ཡིན་པར་གཤམ་ནས་བདག་ཅག་རྣམས་དམ་པ་མཆོག་དེའི་བཀའ་བྱིན་གྱིས་འཆོ་བ་ལ་བྱས་པ་གཞོ་བའི་འདུ་གཤམ་ཡོད་ཅིང་།
གསར་དུ་གཏེར་གྱི་ཆོས་སྐལ་ལ་རེ་བའང་མེད་དེ། མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་འདི་དག་གིས་མཆོག་པ་རྒྱལ་ཙམ་མེད་པར་གཤམ་པ་ལགས་གྱང་། བདག་ཅག་རྣམ་ཐང་གྱུ་བ་དབང་དམ་པ་དེ་ལ་བཀའ་བྱིན་བྱན་ནས་
བྱས་པ་གཞོ་བའི་འདུ་གཤམ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལས་སྤྲེལ་བ་ལྟས་གྱིས་ཟུར་ཟ་བོད་གངས་ཅན་པ་སྤྲུལ་གྱང་སྤྱོད་མི་འོས་སམ་སྤྱོད་མོ། །ཡང་ཅུང་ཡིག་རྒྱ། ཁོ་རེ། བདག་མེད་དོ། །ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་དོ་སྤྱམ་དུ་ཞེན་པ་འང་མི་
བསྐྱོག་གམ་ཞེན། བྱིད་ཅག་འདི་འདུ་ལས་འབྱུལ་པར་སྤྱང་སྟེ། ཚད་མ་མདོར། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྟོར་བ་ཡི། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་མདོན་སྤྱམ་མོ། །ཞེན་རིག་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་གསར་ཁུ་བ་རྣམས་ལ་འང་གྲགས་པ་
ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྟོག་པའི་དུ་བ་རྣམ་བསལ་བས། །གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྤྱང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོན་སྤྱམ་དུ་རྟོགས་ཆེ་དེ་དང་བྲལ་ཡང་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ཅི་ལ་འགལ། བྱིད་གྱིས་སྤྱད་པའི་ལུང་། ལུང་འདི་
སྟོང་ཞེས་རྟོགས་ན་འང་ཞེས་ཡང་འདུག་གིས་མོད། དེ་འདྲའི་འབྱུལ་པ་མཐའ་ལས་པའི་ཕྱིར་དགག་པར་མི་སྟོའོ། །འདུག་པར། ལྷོ་མེས་ཡན་ལག་ཅན་བསྐྱེད་ཡན་ལག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས་བསྐྱེད་བྱ་སྤྲེལ་བྱེད་སོ་སོར་གསལ་

མ་རྒྱུ་ལྟ་བུ།

པའི་ཕྱིར། རང་གིས་རང་བསྐྱེད་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་གཉིས་འདྲུད་པ་ལས་མེ་ལྷུང་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་དཔེ་ཡང་བྱ་བྱེད་ཐ་དང་པ་ཁོ་ན་སྟེ་གང་ལས་ལྷུང་བའི་གཞི་དང་། དེ་ལས་ལྷུང་བའི་མེ་གཅིག་རྩ་ཇི་ལྟར་རིགས།
དའི་ཕྱིར། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། འདི་ན་དང་པོར་ཐོས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འཕྱུང་། རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གོ་མས་ལས་ཡང་དག་དོན་ལྷལ་ཡེ་གེས་འཕྱུང་། ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས། ཡང་དང་ཡང་རྩ་སེམས་
པ་དང་། །འདྲལ་དང་དེས་རྟོགས་སྒྲོམ་པའི་ལམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་རྟོག་པ་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་དེ་དེ་ཉིད་མདོན་སྒྲུབ་རྩ་རྟོགས་པའི་ལྗོངས་ལྷུང་བའི་མདོ་སྟེ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་མཐུན་པ་སྟེ། ལྟར་
དངས་པ་དང་། བཅོས་མ་བཅོས་གྱི་རྒྱལ་འཕྱོར་རིམ་གཉིས་གྱིས་གེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། ལན་བརྟོད་པ། བྱོད་གྱིས་སྒྲུས་པ་དེ་དག་དོན་བསྐྱེད་ན་བདག་མེད་དོ། །ཐ་སྟོན་རྩ་ཡོད་དོ་སྒྲུབ་པའི་ལྗོངས་དེ་དང་བྲལ་ན་གནས་
ལྷགས་རྟོགས་པའི་ལྗོངས་ཁོན་མི་ཤིང་པར་ཁས་ལྷུངས་ནས། བྱོད་ཉིད་མདོན་སྒྲུབ་རྟོགས་པའི་ཆེ་མིང་དང་རིགས་སོགས་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་དོན་འདྲེས་འཛིན་ནམ་ཞེན་རིག་གི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཏེ་མདོན་སྒྲུབ་རྟོགས་རྩ་དེ་གཉིས་སྒྲུབ་
འཛིན་པ་མེད་ཅེས་ཡིད་ལ་ཡོད་བཞིན་གསལ་པོར་ཁ་དམར་མ་གདགས་པར་བཤད་ཡམ་ཙམ་བྱས་ནས་ཆོད་མས་རྟོགས་པ་ཅི་ལ་འགལ་བེད་ཀྱང་། ཆོད་མས་རྟོགས་པ་ཅི་ལ་འགལ་བེད་ རྒྱལ་འཕྱོར་མདོན་སྒྲུབ་ཆོད་མས་རྟོགས་

མཁུ་
པུ་
པུ་
གཞུང་
ལུ་

༡༡། །པ་ལ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་འགལ་ཞེས་སྒྲུ་པའི་སྟོགས་སྒྲུ་པ་སྒྲུ་པ་ལ་མི་འདུག་མོད། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་ཆེ་ཞེན་རིག་དང་བྲལ་བ་ཅམ་འདིའི་བྱད་ཆོས་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་
དེ་འདྲའི་རྟོག་བྲལ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་ཆེ། བདེན་གཉིས་ལས། མེམས་དང་མེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསྐྱེས་པའི་གཟུང་འཛིན་གང་ཡང་མེད་པ་ལ་
བཤད་དགོས་གྱུར། བྱེད་ཅག་ལྟར་ན་བདག་མེད་དོ། །ཐ་སྟོང་དུ་ཡོད་དོ་སྒྲུ་པའི་སྟོ་གཉིས་ཀ་ཆོགས་ནས་དབུས་ལ་གནས་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། འཇགས་པ་སྟོབ་པའི་མཉམ་བཞག་སྒྲུང་མེད་དུ་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་པའི་ཆེན་
སྟོ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་རུང་མ་ཚད་ན་དབུས་ལ་མི་གནས་པར་འགྱུར་ཤོ། །དེ་ལྟར་དེ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་འཛིན་པ་ཡོད་དམ་རིམ་ཅན་དུ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན་མཉམ་བཞག་སྒྲུང་མེད་དེས་བདེན་གཉིས་
ཅིག་ཆར་མི་དམིགས་པར་འདོད་པ་དང་། དེའི་ཆེ་སྒྲུ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པས་བདག་མེད་དང་ཐ་སྟོང་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་སུ་འཛིན་པའང་མེད་ལ། སྟོར་ཞེན་རིག་གི་རྟོག་པ་གཉིས་ཆར་འདུག་པ་ཡང་མི་སྟོན་པས་
ཞེགས་སོ། །རིམ་ཅན་དུ་འཛིན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་པའི་སྟོར་ཤོ། །དེས་ན་རྟོག་བཅས་གྱི་སྟོ་ནི་དབུས་ལ་གནས་པའི་དབུ་པར་རུང་ལ། རྟོག་མེད་གྱིས་མངོན་སུམ་རྟོགས་ཆེ་

བཀྲ་ལ་ཡན་ཆུ་སྟོར་

མཛེན་གྱི་ལྟ་སྟེན།

མི་རུང་བར་སྒྲུབ་དགོས་ན་ཏུ་ཅང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་བདེན་མེད་མེད་དགག་ཁོ་ན་གཉིས་སྒྲུབ་རྒྱུ་ལ་བའི་མཉམ་བཞག་རྟོག་མེད་གྱི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་ཐེན་ཏེ། །བདེན་མེད་མེད་དགག་མཐོང་བའི་སྒྲོ་
ཞིག་ཡོད་ཅིང་དེ་ཞེན་རིག་དང་བྲལ་དུ་རྒྱག་མོད། །ཡུལ་སྒྲོན་པོ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་བཞིན་གཟུང་འཛིན་མེད་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། །བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་མེད་ན་བདེན་མེད་མི་རྟོགས་པར་ཁས་སྤངས་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
ཡུལ་བདེན་པ་མེད་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། །སེས་བྱ་མེད་ན་ཅི་ཞིག་རིག་ །ཅིས་དང་། གང་ལ་སྒྲུབ་པ། གང་སྒྲུབ་པ། རི་ལྟར་སྒྲུབ་བའི་རྣམ་བཞག་བྱེད་དགོས་པར་བྱེད་
རང་གིས་འོག་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲོ་རང་ངོ་ན་གཟུང་འཛིན་མེད་ཀྱང་རྗེས་སེས་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱེད་པ་མི་འགལ་བེར་ན། ལྟར་བས་པའི་དམིགས་མེད་དུ་བཤད་པ་ལ་འང་དེ་ལྟར་བྱེད་དོ། །བདེན་མེད་སྒྲོས་བྲལ་མངོན་
སུམ་རྟོགས་བའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒྲོའམ་ཡེ་སེས་དེ་ལ་ཞེན་རིག་གི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་མ་བྱད། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུང་འཛིན་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། དཔུ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣལ་འབྱེད་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་རྒྱུ་ཏེ། ཐོས་བསམ་གྱིས་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་འང་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་དེ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་པ་དང་། གོ་དོན་རྟོགས་དོན་མཚུངས་

[illegible]

पञ्चमः अङ्कः

མཁའ་འགྲུ་ལྟ་བུ།

ཉོན་མོངས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཡ་མཚན་པ་ཞིག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་རྒྱན་དང་རྒྱན་སྟགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་རྟོག་པ་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་དེ་དེ་ཉིད་མདོན་སུམ་རྟོགས་པ་མདོ་སྟགས་དགོངས་པ་མཐུན་པར་སུས་
ཀྱང་ཤུབ་ཐིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བཅོས་མ་བཅོས་གི་རྣལ་འབྱོར་རིམ་གཉིས་སྟགས་གི་ལུང་དྲངས་མི་དགོས་སོ། །ཡང་རྩོད་ཡིག་རྒྱ། ཁོ་ན་རེ། གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །སྟོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །ཞིས་
གསུངས་པས་དངོས་མེད་ཀྱང་སྟོ་ཡི་ལུང་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞིན། འོ་ན་སྟར་མདུན་དུ་གནས་པ། ཕྱིས་མི་གནས་པ་ཞིག་རྒྱ་བཤམ། གང་ཆེ་ཞིས་དུས་ངོས་བཟུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ལྟར་སྟར་ཐོས་བསམ་གི་དུས་ན་ལུང་
ལུང་ཅན་རྒྱང་ཆད་འབྲེལ་མེད་པ་ལྟར་སྟར། དེ་ནས་ཞི་ལྷག་གིས་རིམ་གྱིས་གཉིས་སྟར་སྟར་ས་ཏེ་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྟར་བ་འབྱུང་སྟེ། དང་པོ་ཕྱི་རོལ་གི་གཟུང་སྟར་ཤས་ཆེ་བས་ཀྱན་
བཏགས་ལ་འཇུག་པ་དང་། བར་དུ་ནང་འཛིན་པ་སེམས་གི་སྟར་བ་ཤས་ཆེ་བས་གཞན་དབང་ལ་འཇུག་ཅིང་འཛིན་པ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སེམས་ཅམ་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གིས་སྟར། ཐ་མའི་ཆེ་གཉིས་
སྟར་ཕྱ་མོ་འང་ལོག་སྟེ་ཡོངས་ཤུབ་ལ་འཇུག་ཅིང་སྟར་མེད་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གིས་ཐོབ་པར་གསུངས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་གི་ས་ལྟ་དང་། གསུམ་གྱིས་མཐོང་ཐོས་མེད་པའི་རྫོངས་པ་དག་ལ་ཅི་ཆ་ཡོད། བྱོད་ལྟར་ན་འགལ་བར་

༡༤༡

༡༡། །མཐོང་སྟེ། མདུན་ལྷ་ལུང་ཡུལ་མི་གནས་པའི་སྒོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་མེད་པ་ཅན་དུ་བལ། དམིགས་པ་མེད་པ་རབ་དུ་ཞི། ཞེས་པའི་དགོངས་པར་འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན་འོག་དུ་སེས་བྱ་མེད་ན་ཅི་ཞིག་
རིག། གང་གིས་སེས་པ་ཞེས་བཟོད་བྱེད། ཅེས་པས་གནོད་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྒོ་ཡང་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་མེད་པས་གང་ཞིག་གང་གི་མདུན་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་བྱེད་པར་འབྱེད། མོ་གཤམ་ལུང་མདུན་
དུ་དེའི་ནུ་བོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབྱེད་པ་དེ་ནི་མ་ལས་གཏམ་སྟོན་མེད་པ་ཞིག་གོ། །བྱེད་ལྷར་ན་ཡུལ་སེས་ཀུན་མཐའ་བུལ་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེའི་བྱགས་ཀར་ཐིམ་པར་གསལ་ཏེ། ཆོད་མས་མ་དམིགས་སེང་ཆོད་མ་ཡང་
བཀག་པའི་བྱིར། དེས་ན་འདི་དག་གིས་བཤད་པ་ཇི་སྟོང་པ་བམས་ཅད་ཐར་འདོད་འོག་ལམ་དུ་འབྱེད་པ་ག་སྟག་སྟེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་དང་མཐོང་པ་མཛོན་གྱུར་གྱང་མེད་པ་འཇིག་རྟེན་རྒྱངས་འཕེན་ལས་ཀྱང་ཐ་ཆད་
པ་སྟེ། མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དོར་ཏེ། ས་གོང་མར་ཡོན་ཏན་གྲངས་འཕེལ་བ་ལྷར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་རྒྱ་བ་ཉ་གང་བ་བཞིན་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཆོན་དོན་དང་མཐུན་པར་བྱ་ཞིང་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་
འཆད་པ་དང་ལྷན་གྱིས་གྱུབ་པའི་རྒྱལ་དཔེ་དུག་དང་དགུས་མདོ་དང་བུམས་པས་གཏན་ལ་ཡབ་ཅིང་། རང་བཞིན་དོན་ནི་གྲུབ་དོན་དུ། ཞེས་པ་ལྷར་དྲི་མ་མེད་པའི་དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་སྟོན་ས་བསྐྱབ་པ་དང་། རིགས་པའི་

དཔང་ལྷག་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱིས་སྡེ་བརྒྱུན་མཛོད་དང་བཅས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལ་གཏིང་ནས་ངེས་པ་དྲངས་ཏེ་བསྟན་ནམས་རྒྱབས་ཆེན་པོ་ལྟར་དུ་བསྟུང་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཆེན་སྡེང་བར། དཔག་རྒྱ་མེད་པ་རྒྱལ་བཞི་ལོས། །
 རྩོགས་ཀྱིས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར། །ཁི་ལྷ་ལྟར་ནི་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ལྷ་བས། ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐར་ཐུག་མཆོངས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་བརྟེས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་མོ། །ཞེས་སྒྲུལ་སོ། །དེ་ལ་ལན་
 ལྷ་བར་བྱ་སྟེ། ཀུ་ལེ་དགོ་ལྟོང་བསྟེས་པོ་དལ་གཅིག་ལྟོང་པོར་བཞགས་དང་རིམ་གྱིས་བཤོ་བར་བྱའོ། །གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་སོགས་གསུངས་པའི་གང་ཆེ་ཞེས་རུས་ངོས་བཟུང་བ་ལྷ་བུའི་ཚུལ་རྒྱ་མི་འཆད་ན། ཁྱེད་ཀྱིས་
 རྩོམ་པར་འཆད། ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྟངས་པ་ལྷོ་ལེ་མདུན་དུ་སྟར་གནས་ལ། ཕྱིས་མི་སྟངས་པར་འདོད་པ་དང་། སྟར་བདེན་འཛིན་ཅན་གྱི་བློའི་མདུན་ན་བདེན་གྲུབ་དམིགས་ལུལ་དུ་གནས་ལ། ཕྱིས་བདེན་མེད་
 རྩོགས་ཆེ་མི་གནས་པར་ཁས་མི་ལེན་ནམ། རང་གི་ཆོག་ལ་ཐལ་བ་མཆོངས་པའི་ལྷག་ཆོད་ཀྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་མཁས་གཏམ་སྟོན་མེད་པའོ། །ཡང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཞི་ལྷག་གིས་གཟུང་འཛིན་བྱང་ཆད་དུ་
 ལྟར་བ་རིམ་གྱིས་སྟངས་མཆོན་ཏེ་དགསུམ་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་དེ། གཞན་དཔང་རྣམས་སུ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་དཔུ་སེམས་སུས་ཀྱང་གོ་རིམ་དེ་འདྲའི་ཁྱེད་པ་སྟེ་ཚུལ་ཅམ་གྱི་རྒྱལ་བཞག་བྱ་རུང་མོད།

ཕྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལམ་

ལྷོ། །རྒྱལ་རིག་སྤྱོད་ལྟར་ན་བདག་གཉིས་སྤྱོད་འདྲེན་པའི་ཀུན་བདག་སྤྱོད་པའི་གཞན་དབང་ཉིད་མཛོན་སྤྱོད་མཐོང་ཆོ། ལྷོག་སྤྱོད་ལྟར་ལྟར་གཞིར་སྤྱོད་མཐོང་མཐོང་བ་ལྟར་ཡོངས་སྤྱོད་མཐོང་བ་ཡོང་དེ་རང་རིག་ཀྱང་འདྲོད་པས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་མོད། ལྷོད་ཀྱིས་ཟེར་བ་འདི་ལྟར་ན་སྤྱོད་འདྲོད་ཅིང་རང་རིག་ཀྱང་མཐོང་ལ་སྤྱོད་ཉིད་མཐོང་དགག་ཏུ་འདྲོད་པས། གཞུང་འཛིན་གཉིས་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷོད་ཀྱི་སྤྱོད་མཐོང་ཏུ་ཟད་ཀྱང་མི་སྤྱོད་དེ། གཞུང་འཛིན་གཉིས་དོན་ལ་ཐ་དད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཐ་དད་ལ་ཐ་མི་དད་ཏུ་སྤྱོད་བ་ལོག་གེས་སྤྱོད་ལྟར་པའི་སྤྱོད་རོ། །གཞན་ཡང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་དོན་པོ་དང་། ཡུལ་མཐོང་དགག་དོན་མཐོང་གཉིས་རྒྱལ་ཡང་ཐ་མི་དད་མ་ཡིན་ལ། རྟོག་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་དོན་མཐོང་ཏུ་འཛིན་པ་འདི་ཅུམ་ལས་སྤྱོད་པའི་གཉིས་སྤྱོད་མཐོང་པས་རྟོག་སྤྱོད་གཞན་མི་སྤྱོད་དེ། གཉིས་སྤྱོད་སྤྱོད་ལོག་པའི་ཆོ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་ཏུ་མི་སྤྱོད་དགོས་ན། ཡང་ན་སྤྱོད་པའི་ཏུ་མཐོང་དགག་ཀྱང་དོན་པོར་སྤྱོད་བའོ། །ཡང་ན་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐོང་དགག་སྤྱོད་ཀྱང་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀར་ཐིམ་ནས་ཅི་ཡང་མི་སྤྱོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་ཡང་མཐོང་པས་མཆིལ་མཐོང་ཐལ་བ་བཞིན་ཏུ་འདྲོད་དགོས་པ་དང་། ཐར་འདྲོད་ལོག་ལམ་ལ་འཕྱེད་པའི་སྤྱོད། ཆོས་ཀུན་དང་མཐོང་བ་མཛོན་གྱི་མཐོང་པར་འདྲོད་པས་ཀྱང་འཕེན་ལས་ཀྱང་ཐ་ཆད་པ་ཞེས་གཞན་ལ་བཟོད་པ་དེ་ལྷོད་རང་ལ་འཕོར་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྤྱོད་

བཟོལ་ལམ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་

མདུན་ན་དངོས་དངོས་མེད་གང་ཡང་མི་གནས་པར་མི་འདོད་ན། དངོས་པོ་འཕ་དངོས་མེད་གང་རུང་ངམ། གཉིས་ཀ་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་ཞེས་ཁྱེད་ལ་འདྲི་ན་ནི་ལྟར་ཁས་ལེན། དེའི་ཚེ་སྒྲོ་དེའི་རང་མི་རིག་ལ། ཐ་སྒྲུང་གི་ཚེས་
གཞན་གང་ཡང་དེ་ལ་སྒྲུང་བ་མེད་པས་ཡུལ་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་རིག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་རིག་ན་གེས་བྱ་མེད་ན་ཅི་ཞིག་རིག་ཅེས་སྟགས་གསུངས་པའི་སྒྲོན་དང་། རིག་ན་དགག་གཞི་དང་དགག་བྱ་སྒྲུང་བ་ལ་མི་སྒྲོས་པའི་
མེད་དགག་ཡན་གར་བ་རིག་ཅིང་དེ་ཡང་གཉིས་སྒྲུང་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཛོན་སུམ་མཐོང་བ་འདི་ནི་མོ་གསལ་གྱི་བུ་མཐོང་པའི་གཉིས་སྒྲུང་རུབ་ཚུལ་ཐར་འདོད་ལེགས་པའི་ལམ་དུ་འབྲིང་པའི་མཁས་གཉེས་སྒྲོན་མེད་ཡིན་
པར་འདུག་པས། འདི་ལས་གཞན་དུ་ཚེས་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་བཤད་པའི་ལེགས་བཤད་ཐམས་ཅད་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དོར་ཏེ་འདི་ཉིད་བཟུང་ན་ས་ནས་སར་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་སྒྲུབ་པ་ཉ་གང་
བ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་མཚུངས་མེད་ཐོབ་པར་གོར་མ་ཆག་པར་འདུག་གོ། །དེས་དངོས་དངོས་མེད་དུ་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ཚེས་ཉིད་མཛོན་སུམ་མཐོང་བ་པར་ཞོག །ཐེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཅུང་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་ཡུམ་ལས་
གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་པས་གྲུབ་ཀྱང་ཉ་ཅད་སྒྲོས་ན་དུས་དབང་གིས་གཞན་དག་གི་དོར་སྒྲུང་ཞུགས་གྱིས་སུན་འབྲིན་སྒྲུབ་པར་གོ་བ་ལས་དངོས་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དཔུང་པར་མི་འཛིན་པས་མ་སྒྲོས་སོ། །གལ་ཏེ་ཞིག་ནས་གྱི་

མཁུ་
པ་
པུ་
པུ་
པུ་
པུ་

༡༡། །མཁུ་གཉིད་ཐམ་ཐམ་པའི་སྐབས་པའིན་གཉིས་སྒྲུང་ངོས་མ་ཟེན་པ་ཙམ་གྱིས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་ཞིག་སྒྲུང་སྤྱད་ན་ཡང་དེས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་མི་ཕྱིན་པ་ནི་སྒྲོས་མ་དགོས་སོ། །དེས་ན་
ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་མཐའ་གང་དུ་འང་མ་ལྟར་པའི་ཆོས་དབྱིངས་སྒྲོས་བྲལ་དུ་གཏན་ལ་པལ་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་ཞིག་ནས་སྒྲུང་དུ་འཇུག་པའི་ལམ་དེ་གོམས་པས་གཉིས་སྒྲུང་སྒྲུང་རུས་ཏེ། གཉིས་སྒྲུང་ཡང་
གཉིས་སྒྲུང་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། གཉིས་སྒྲུང་མེད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་མཛོན་སུ་མ་རྟོགས་པའི་ཆོན་གནས་སྒྲུང་མཐུན་པར་གྱུར་ནས་གཉིས་སྒྲུང་ཕྱ་མོ་ཡང་མི་མངའ་བར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འབའ་ཞིག་དུ་སྒྲུང་བ་ལས་གཞན་མེད་ཀྱང་། མོ་
སྒྲོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སམ་གཉིས་སྒྲུང་མེད་པའི་སྒྲོ་མེད་པ་ནི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་དམིགས་པ་མེད་པར་ཞི་བའང་སུ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་སྤྱད་མིགས་པ་མེད་པར་རབ་དུ་ཞི་བའི་མཉམ་བཞག་ལ་གནས་
ཐེར་བ་དང་འདྲ་བས་དེ་འདྲིའི་ལས་ཡིན་ཕྱིད་མ་ཐན་སུ་ཡང་མེད་པས་ན། ཕྱིད་གྱིས་འདིར་ཕྱོགས་སུ་བཀོད་ནས་དེ་ལ་ལན་བརྗོད་པ་ནི་རྒྱུ་འགྲེལ་དུ། ལྟར་སྒྲུང་བཅས་སོགས་བཀོད་པ་དང་། །ལན་ནི་འབྲེལ་མེད་བཞད་གང་
དེ། །ཞེས་འགྲེལ་ཕྱིད་ཁ་ཅིག་གིས་དོགས་པ་འབྲེལ་མེད་རང་གིས་བཀོད་ནས་ལན་འབྲེལ་མེད་རང་གིས་འདེབས་པ་བཞད་གང་གྱི་གནས་སུ་བསྟན་པ་དང་འདྲ་བར། འདིར་ཡང་ཕྱོགས་སུ་འདོད་པ་ཕྱོགས་ཙམ་ཡང་མ་གོ་

འགྲེལ་ལན་གྱི་སྒྲོ་རྒྱུ་

བར་པ་རོལ་ལ་གཞོན་པ་ཅུད་ཟད་ཀྱང་མི་རྣམས་པའི་སྐྱོན་འབྱེན་བཟོན་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བཟོན་བྱས་སྟོང་པ་བཟོན་རྣམས་ཀྱི། །འདི་དེ་མི་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁྱོད་རང་གི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་རྣམས་པ་
 བསྐྱེན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཅིང་། ལྷ་ཉལ་མི་གཙང་ཐོས་པའི་མཆོ། །ས་གཙང་དག་ལ་འབད་དེ་ཕྱི། །ཞེས་པའི་དཔེ་དང་ཡང་མཆོངས་པར་གྱུར་ཏེ། །དེས་ན་སྐྱོན་འབྱེན་དེ་ལ་ལན་ཅུང་ཟད་བསྐྱེན་མ་དགོས་པར་རྣམས་མེད་དུ་སྤང་ངོ་། །
 དེའི་ཕྱིར་གནས་ལུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པའི་ཡུལ་ཅན་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ནི་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་གཅིག་ལུ་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པས་མཐར་ཐུག་གི་
 ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་ཞིང་། རྒྱལ་དེ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པས་རིམ་པར་ཞུགས་པ་ལས་གནས་སྐབས་ས་དང་སའི་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕྱེལ་ནས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
 གླེང་བ་ཉ་གང་པ་བཞིན་དུ་པ་མཐས་དཔེན་པའི་ཡོན་ཏན་མཆོངས་པ་མེད་པ་ལ་མངའ་བརྟེན་ཏེ། རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་གྲུས་པར་གསང་པ་གསུམ་གྱི་རོལ་
 པ་སྐྱོ་ཆོག་སྐྱེ་འཆར་བ། རྟག་པ་དང་ཁྱབ་པ་དང་ལྷན་གྱིས་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིན་ལས་ཆེན་པོ་འཇུག་པ་ནི། རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལམ་དུ་བྱས་པའི་མཐུས། མིན་ནི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་གྱུར་ཐོབ་

མ
ཅ
ཆ
ཇ
ཉ
ཏ

༦༩། །པས་ཡིན་གྱིས། སེམས་ཅན་ཉི་མོ་པའི་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱས་པའི་བ་མལ་པའི་ལུང་པོ་ལྟའི་རྒྱུན་བུམས་སྟོགས་དམིགས་པ་ཅན་གྱིས་བཤོས་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱུད་པ་མང་ཐོས་དག་སྤྱང་ཞིག་ལས་རྒྱུད་དུག་
ཅམ་ཞིག་ཕྱོགས་དུས་རེས་འགའ་པ་ན་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་འདྲ་ཞིག་འདོད་པ་རྣམས་གྱིས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་ཏན་མཆོངས་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་གྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྟོགས་འབྲས་ཆོས་
རྣམས་ཁ་ནས་བརྗོད་ཀྱང་དེའི་དོན་རི་བཞིན་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཐར་འདོད་དག་གིས་ཟབ་མོ་མ་ཐར་ཐུག་གི་དོན་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་སྤངས་ནས་རྟོག་གའི་ལམ་ལ་སྤྱིང་པོར་བྱེད་པ་ནི། མདོ་ལས། སྤྱིང་
པོ་ཅན་ཀུན་རྣམ་པར་སྤངས་ནས་ནི། །དད་པ་མེད་པས་སྤྱིགས་མ་འཛིན་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར་དུས་དབང་གིས་བྱུང་བ་ལ་སྤྱི་ཞིག་གིས་དགག་པར་སྤྱོད། དེའི་ཕྱིར་བུམས་ཆོས་དང་རིགས་ཆོགས། ཆད་མ་སྡེ་བདུན་སྟོགས་
དཤོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་དོན་བཞིན་རྒྱལ་པའི་དཤོངས་པ་བདེ་སྤྱག་དུ་རྟོད་ནས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གང་མས་པར་གར་བ་སྟོགས་གྱི་བསྐྱུགས་པ་རི་སྐད་གསུངས་པ་དེ་དག་སྤྱི་ལུགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་
ཐར་འདོད་དག་གི་འཇུག་དོགས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དོན་གཉེར་གཙོ་པོར་བྱ་དགོས་གྱི་ཞེན་ལྷས་ནི་ཅེར་ཡང་མི་འགྱུར་བས་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་གྱིས་རྒྱལ་བཞིན་བསམ་དགོས་སོ། །

བཀའ་ལན་གྱི་སྒྲོལ་

མཁུ་ཏུ་གྱུ་

ལུན་འབྱེན་རབ་ནི་ལན་གྱིས་བསྒྲོག་མི་རུས། །མ་བསྒྲོག་དོགས་པ་སྒྱེད་རུས་དེ་ཡང་འབྱིང་། །ལན་མི་དགོས་པ་ལུན་འབྱེན་ཐ་ཆད་ཡིན། །པ་རོལ་སྒོ་རུས་བསྟན་ནས་རང་སར་ཡལ། །ཆོས་ཀུན་མ་སྒྱེས་ཀུ་སྒྲུ་ལུ་བུ་དང་། །ཆིག་
རྒྱལ་ས་ཕྱག་ཆ་འདྲའོ་ཞེས་གསུངས་བཞིན། །བརྗོད་བུས་སྒྲོང་པ་ཕྱག་ཆའི་སྒྲུ་འདི་ཡང་། །ལན་གཞོན་མེད་པ་རང་སར་རང་གོལ་གྱུར། །ཞེས་ཀུང་སྒྲུས་སོ། །སྒྲུར་ཡང་རྩོད་ཡིག་ཏུ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་ལྷག་མེད་ནས་བཅའ་རིག་
རྒྱན་ཆད་པར་འདོད་པ་རྒྱན་སྒྲུང་སོགས་སུ་རིགས་པ་ལྷས་བཀག་མོད། བྱིད་ཅག་གིས་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་བཅའ་ས་རིག་ཕྱལ་ཏེ། མི་དམིགས་པའི་དབྱིངས་སུ་འཕོ་བ་ཐེབས་ཟེར་བ་ལྟར་ན། བརྩོན་པ་དྲག་པོས་ཉན་མཆོན་ཀུན་
ཏུ་འབད་པར་རིགས་ཏེ། ཀུན་གཞི་སོགས་རྒྱལ་སྒྲུན་བརྟན་པ་མེ་ལོང་ཡེ་སྒྲེས་སོགས་སུ་གྱུར་ན་མ་ལོགས་པས། བྱིད་ཅག་གིས་རྒྱལ་རྩོག་འཕུལ་གྱི་གྲུབ་མཐའི་རྒྱ་སྒྲུར་ལོགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་འཛིག་པར་དོགས་སོ། །
འདི་སྒྲུང་ཏུ་བརྟན་པ་རྒྱལ་སྒྲུང་པོ་དང་ཕྱལ་བའི། །ལྷག་མར་ལུས་པའི་མིང་དེ་ཅི་ཞེས་སྒྲོས། །ཡེ་སྒྲེས་རང་མདངས་མཆོན་དཔེའི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ། །ཡིད་འཕྲོག་པར་བལྟ་བས་ཆོག་མི་སེས། །སྒོ་རུང་སྒོ་ཡི་འབད་པ་བརྒྱ་
ཕྱག་གིས། །ཞོར་འཕུལ་ཞོར་ལུ་འཆིང་ལུར་ཆགས་ན་ཡང་། །ཀུན་གསལ་ཀུན་ནས་སྒྲུང་དོར་བྱིད་པའི་མིག་ །སྒྲུང་དོར་སྒྲུང་པ་འགལ་བའི་དེ་ཉིད་རིག་ །ཅེས་སྒྲུས་སོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ལན་བརྗོད་པ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་ལྷག་མེད་

[illegible]

བརྒྱུག་ཏུ། མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་དབྱིངས་རིག་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་བདག་ཅིང་གསུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དང་བྲལ་ཡང་མཉམ་པ་ཅིང་གྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ཤེས་པུ་མ་འདེས་པར་གསལ་བ་རྟོག་གི་ལྷ་ལ་
 ལས་འདས་པ་ཏེ། རྟོག་ཆས་ཕྱིན་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ལྟེན་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཟུར་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་མེས་མེས་ས་ཡུང་གི་རྒྱ་བ་རྟོག་པར་འདོད་དེ། འཇུག་པ་རང་
 འབྱེལ་དུ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་བྱིར། མེས་ས་དང་མེས་ས་ལས་ཡུང་པའི་རྒྱ་བ་གཏན་ལོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མེས་ས་མེས་ས་ཡུང་
 ལོག་པས་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པས་མེས་ས་མེས་ས་ཡུང་རྟོག་པ་གཉིས་འགལ་མེད་དུ་གོ་རྒྱས་གྱི། མེས་ས་མེས་ས་ཡུང་ཐ་མལ་པ་མ་ལོག་ན་བདག་དང་གཞན་དང་ཤིང་དང་ནི་བ་ལོགས་པ་
 ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆོར་བ་ལོགས་ཏེ་བཅི་ཞིག་གིས་འགོག་ཏེ། རྒྱུན་བཞི་ཆར་བས་འབྲས་སུ་རྟོག་བྱེད་མེད་ལ། དེ་འདྲའི་སྒོ་ནི་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་ཤེས་པུ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ལ་གཞལ་རྒྱས་པ་དང་། དེ་ལ་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། དེ་ཅིང་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ལས་མི་གཡོ་བར་རྟག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དག་ཀྱང་རི་ལྟར་ཤིང་དེ་རྒྱལ་བྱེད་མནའ་རྒྱ་བ་དུང་བ་ཅུ་ལྟར་ལྟར་དོ། །ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་རྟག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་མ་

༡༢། །གཡོས་བཞིན་དུ་སེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་སེས་ཐ་མལ་པའི་སེམས་དང་ཆ་བསྟན་དུ་མི་རུང་པའི་བདག་ཉིད། དུས་ལོའང་དུ། སེས་དང་སེས་བྱ་གཅིག་པའི་སྒྲ། །ཞེས་དང་། སེས་དང་སེས་བྱ་རྟོག་ཅིག་པ། །མཁའ་བྱུང་མཁའ་ཡི་རྩོམ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་རྣམས་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་ཡེ་སེས་ཀྱི་སྒྲ་དང་། རྩོམ་ཅན་དང་། བསམ་བྱིས་མི་བྱུང་པའི་སྒྲ་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འོན་ཟག་མེད་ཀྱི་རྩོམ་ཅན་སྟགས་བཤད་པའི་སྒྲ་བསམ་སྒྲ། དུན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་ལ་སྟགས་པ་སེམས་སེམས་ལྟར་གི་མིང་གིས་བསྟན་པ་འདྲི་སྟེད་སངས་རྒྱལ་ལ་མི་མངའ་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། དེ་དག་སེམས་སེམས་ལྟར་གི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ལྟར་ཐ་སྟོད་འདྲི་གས་དགོས་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་ཅིར་ཡང་ས་ལེར་མཁྱེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡེ་སེས་ཀྱིས་མཁྱེན་ཚུལ་བྱན་མོང་མིན་པ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་སྟོབ་པ་དག་གི་མཁྱེན་ཚུལ་དང་ཡང་མི་འདྲ་ན། སོ་སོའི་སྟེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱིས་སེས་ཚུལ་དང་ག་ལ་འདྲ། དེས་ན་རྟོག་བཅས་ཀྱི་སེམས་སམ་སེམས་རགས་པ་ལྟོག་ཅེས་པ་ཅུ་གྱིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་སེས་ཉིད་ངོས་མི་ཐེན་ཏེ། སེམས་མ་ལོག་ན་རྟོག་བཅས་ཀྱང་ཡོད་པར་འཐད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་འདྲ་ན་ཆོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སྟོང་དུ་དེ་མེད་མི་རུང་བ་དང་། སེམས་རགས་པ་ཞེས་པའང་ཅི་ལ་བརྟོད་ཀྱང་དེ་འཐད་ལུན་དུ་གོ་

ཨ་ཁོ་རྩ་གཞི།

མི་རྒྱལ་ལོ། །དེས་ན་ཀུན་གཞི་དང་རྒྱལ་ཤེས་པ་ཞི་པོ་གནས་ལྟར་པ་དེ་ཡོ་ཤེས་ལྟ་འདོད་དགོས་པར་ཐོག་ཆེན་གྱི་གཞུང་མདོ་ལྷགས་ཀུན་མཐུན་ལ། དེ་ལྟར་སེམས་དེ་དག་གནས་ལྟར་པ་དེ་ཆོ་རྒྱུན་བརྟན་མི་བརྟན་ཞེས་བྱུང་བར་
བྱུང་མི་དགོས་ཏེ། ལྟར་བརྟན་པ་ཀུན་གཞི་དེ་རྒྱལ་ཤེས་མེ་ཡོང་ཡོ་ཤེས་དང་། གཞན་ཉོན་ཡིད་མཉམ་ཉིད། ཡིད་སྲོར་རྟོག་མེ་ལྟ་བུ་བྱུང་། ཀུན་གཞི་ཆོས་དབྱིངས་ཡོ་ཤེས་ལྟ་འཕྱར་བར་གསུངས་པ། བདག་ཅག་གི་ལྷགས་ལ་
ལ་ཡོགས་པ་མེད་པར་མ་བཟད་ཡོགས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །སེམས་མི་རྟོག་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྷགས་ལ་ནི་ལ་ཡོགས་ཏེ་ད་དུང་སེམས་གནས་མ་ལྟར་པར་འདོད་རིགས་པ་དེ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ས་པོན་ལྟ་བུར་གནས་ལྟར་
པ་ཞེས་བ་སྟོང་དུ་བརྟོད་པ་དེ་ཆོ་རྒྱུན་ལྟར་པ་དེ་དུས་ན་ས་པོན་འགག་ཅེས་བརྟོད་པ་འབའ་ལ། ས་པོན་མ་འགག་པར་ཡོད་ཅེས་བ་སྟོང་དུ་ཡང་པས་ཡོན་མི་རིགས་པ་དང་། གསེར་འཕྱར་གྱི་ཆོས་ལྷགས་གསེར་དུ་ལྟར་པ་དེ་
ཆོ་རྒྱུན་གསེར་འབའ་ཞིག་དུ་སྟེང་གི་ད་དུང་ལྷགས་ཡོད་ན་གསེར་དུ་མ་ལྟར་དགོས་པ་པའིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་འདྲའི་ཡོ་ཤེས་ཆེན་པོ་རྒྱལ་མཐའ་རི་མེད་དུ་རྟག་ཅིང་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཡིན་གྱི། དེམས་རིག་བྱལ་ཏེ་མི་དམིགས་པ་དེ་
དབྱིངས་ལྟ་འཕྱོ་བ་ཐོབས་ཐོབ་པ་ལྟར་མ་སོང་སྟེ། བདག་ཅག་གི་ལྷགས་ལ་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ཀྱང་རྒྱལ་མཆོག་ལྟ་བུ་སྟོང་ཉིད་དུས་གསུམ་དུ་འཕྲེལ་འབྱེ་མེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་དང་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ལྟར་པ་དེ་ཡོ་ཤེས་དེ་

ཨ་ཁོ་

༡༡། །ཡང་རིག་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཡིན་པས། གཉིས་སྟང་གི་བཀ་ཆགས་ཟད་ཆེ་སོ་སོ་མ་ཡིན་ཐ་མི་དད་པའི་དག་པ་གཉིས་ལྔ་གྱི་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཁྱེད་ལྟར་ན་ཟག་མེད་གྱི་དབྱིངས་
 བྱི་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེའི་དབྱིངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་རྣམས་ནི་མི་དམིགས་པའི་དབྱིངས་སུ་འཕོ་བ་ཐེབས་ཟེར་བ་ལྟར་སོང་བས། རྣམ་རྟོག་གི་ཐུབ་མཐའི་རྒྱ་རྒྱར་ལེགས་བཤད་ནི་འོད་གྱིས་འཛིག་པར་
 རོགས་པ་སྟེ་བ་ནི་བདེན་ནོ། །ཁྱེད་གྱི་ཆོགས་བཅད་དེར་ཡང་། རྣམ་སྟེན་རང་མདངས་མཆོན་དཔའི་གདོས་བཅས་སྟུ། །ཞེས་བསྒྲུར་ན་ཁྱེད་ཅག་གི་ལུགས་ལ་བདེ་བར་སྒྲུང་རོ། །གཟུང་འཛིན་ཀུན་རྟོག་དབྱིངས་སུ་རྒྱབ་པ་ལས། །
 གཉིས་མེད་ཡེ་སྟེན་ཆེན་པོའི་རང་མདངས་ནི། །ཡིད་འཕྲོག་གཟུགས་སྟུ་ནི་མ་བརྒྱ་པའི་དཔལ། །མཐའ་ཡས་སྟེ་དགའི་སྒྲུང་རོར་འབད་མེད་སྟོན། །དག་པའི་སྤྱལ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་གཞལ་དགའ་བའི། །བསམ་མེད་མཉམ་མེད་
 ཡོན་ཏན་མཆོག་མདའ་བ། །རྒྱལ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་དད་པ་ནི། །ཟབ་མོའི་སྟོ་ལྔ་རྣམས་གྱི་ནོར་མཆོག་ནིད། །ཐོག་མེད་གོ་མས་པ་སྤྱིད་པའི་སྒྲག་ཆེན་པོ། །ཟབ་དོན་མན་རག་སྟང་བས་རབ་བསལ་ན། །ཐོག་མཆོག་ཆོས་
 གྱི་ཡ་མཆོན་སྟང་བ་བརྒྱ། །འགལ་མེད་མཐོང་བའི་དགའ་སྟོན་ཅིར་ཡང་ཕྱེན། །བདག་དང་གཞན་གྱི་ལུགས་ཞེས་ཐ་སྟོང་ཅུ། །ཆགས་དང་སྟང་བའི་འདྲ་སྟེན་དེས་ཅི་བྱ། །ཐོག་མཆོག་དམ་པའི་ཆོས་དང་འཕྲད་དགའ་བས། །

ཚུལ་བཞིན་ནམ་ཉན་སྒྲིང་པོར་བྱས་ན་ལེགས་ཤིས་སྒྲིས་སོ། །ཡང་ཚུང་ཡིག་དུ། ཡོད་དགོས་པ་བདེན་གཉིས་མེད་ཅིང་། མེད་དགོས་པ་ཀུན་གཞི་དང་རང་རིག་ཡོད་ཟེར་བ་ལ། འོ་ན་ཉན་ཐོས་སྒྲིང་པས་ཀུང་ཀུན་གཞི་འདོད་པར་
 ཐལ། དེར་གཤམ་པའི་ལུང་དུ། སྒྲིང་གུ་ཀུན་གཞི་ལ་དགའ་བ་ཤིས་སྒྲིས་སྒྲིས་སྒྲིང་པའི་སྒྲིང་། རྒྱུ་ཤིས་གུང་ས་མང་ཉུང་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་འདོད་པའི་སྒྲིང་། དེ་ལྟ་ན་གིར་དྲ་ཆེན་པོ་
 ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སྒྲིང་། ཀུན་གཞི་འདོད་ན་གཟུགས་མེད་དུ་འགོག་སྒྲིམས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། མི་འདོད་ན་མི་བྱེད་པར་འདོད་པའི་རྒྱུ་མཛོན་མེད་པར་ཐལ། མི་འདོད་པ་མེད་པའི་སྒྲིང་། དོན་
 གསལ་དུ་ཉེན་ཉེར་ལུང་དང་ཉེར་དུག་གི་ཞིབ་ཆ་མཛོན་པའི་རྒྱུ་མཛོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲུག་འགོལ་ལས་ཀུང་ཐོག་མར་ཀུན་གཞི་ལ་སྒྲིས་པས་སྒྲིང་གསལ་པས་སྒྲིང་གསལ་ལ་ནས་དེ་དག་གི་དོན་ཆེན་པོ་འདྲེན་པར་འགྱུར་ཞིང་།
 སྒྲིན་སྒྲིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་སྒྲིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རིག་པ་རྒྱུ་མཛོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་སྒྲིང་པར་འགྱུར་པས་ཡོན་ཏན་ལོན་འབྱུང་གི་སྒྲིན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཤིས་དང་། ཀུན་གཞི་དང་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་བདག་སྒྲིན་པ་ལུང་པོ་ལྟ་ནི་ལུང་
 རོ་སྒྲིས་ཀྱི་མདོ་དྲངས་ནས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་སྒྲིང་། དགོངས་པ་བཤད་པ། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་ཤིས་ཅུ་བ་དྲངས་པས། བྱེད་ཅག་ལྟར་ན་མདོ་སྒྲིང་པའི་རྒྱུ་མཛོན་མེད་པས་ཐམས་ཅད་པས་པས་

༡༩། །ལེན་པར་འགྱུར་ན་དེ་གཞུག་པ་ལྷམ་དགོངས་སུ་བཤད་པར་འགལ་ལོ། །རང་རིག་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་དུ། དེ་ལྟར་སྒྲོ་ལ་སྒྲོ་འདོད་ན། །ཞེས་གསུངས་གིང། འདུག་
 འགྲེལ་དུ། མྱོང་རྒྱལ་ལ་ལུགས་གསུམ་ཡོད་པ་ལྟར་དབུ་མ་རྒྱན་དུ་འད་གསུངས་ལ། གཞན་མྱོང་འདོད་པ་དང་། རང་མྱོང་འདོད་པའི་རྒྱལ་ཡང་གཉིས་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་སུ་བའི་དཀྱིལ་ལ་ཁོར་དུ་
 གྲགས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱུད་རྒྱུད་དབྱིངས་ཀྱི་ར་རོ་ཐབ་མོ་སྟེ། དཔེན་པའི་རི་སུལ་ཀྱན་དུ་གྲགས་པའི་གཏམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ་ལན་བརྒྱུད་པ། ཡོད་དགོས་པ་བདེན་གཉིས་མེད་ཅེས་སྒྲུས་སྒྲུས། མཐར་
 སྟུག་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་མ་གྱུ་བ་ན་གནས་ལུགས་རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྟར་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་སེས་མི་རྣམས་པས་དེ་ལྟར་རྒྱལ་པ་བརྒྱུད་པར་བཅས་པས་གསུངས། མེད་དགོས་པའི་ཀྱན་གཞི་ཐེར་ཀྱང་། མདོ་དང་སྒྲགས་པ་ལ་མོ་ཆེར་
 ལྟར་བ་སེམས་སུ་བསྒྲུབ་ན་ཀྱན་གཞི་དགོས་གིང་མྱོང་གིས་ཀྱང་རྒྱན་བརྒྱན་པ་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་སེས་མེ་ཡོང་ཡེ་སེས་སུ་གནས་གྱུར་པ་ལེགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཁས་མ་བླངས་སམ། དེ་བཞིན་དུ་ཐ་སྟོན་དུ་རང་རིག་མེད་མི་རུང་
 བར་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲུབ་པ་ལྟར་ཡིན་ནིང་། དེའི་ཕྱིར་གྱུ་བ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱན་གཞི་དང་རང་རིག་འདོད་ཅེས་མ་སྒྲུས་ཏེ། དེ་གཉིས་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་གྱུ་བ་མཐའ་ཐ་དད་ཡོད་པ་སྒྲོས་མ་དགོས་

མོ། །འོན་ཀྱང་ལྷ་ལ་མཐའ་སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་རུང་མ་འདོད་རུང་། དེ་གཉིས་དོན་དམ་པར་མ་ལྷ་ལ་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་སྒྲ་བ་མི་རྣམས་ཞེས་སྒྲ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་གྲགས་པའི་སྒྲི་དག་གུན་གཞི་ལ་དགའ་བ་སོགས་ཀྱི་ལུང་མང་པོས་དེ་དང་དེ་དག་གི་གཞུང་དུ་ཡང་གུན་གཞི་མ་བསྟན་པ་མིན་ཞེས་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས་ཐེག་བསྟུན་སྒྲ་གསུངས་པ་དག་ནི་གུན་གཞི་ཁས་མི་ཡིན་པ་ལ། མོ་མོའི་ལུང་ལས་ཀྱང་། གུན་གཞི་བསྟན་པའི་ལུང་ལུངས་སྒྲ་དངས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་པའི་གུན་གཞི་ཁས་ཡིན་པའི་ལུང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁས་ཡིན་ན་ལུང་གིས་བསྟུངས་ཀྱང་མ་དགོས་སོ། །མིད་ཅེར་འགོག་སྟོམས་མདོན་དུ་བྱེད་མི་བྱེད་གུན་གཞི་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་གསུངས་པའང་དེ་ལྟར་ཏེ་གུན་གཞི་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ལྷ་ལ་མཐའ་སྒྲ་བ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ནི་ལྷ་ལ་ཐེན་བསྟུངས་མ་དགོས་སོ། །དོན་གསར་ལས་ཞིབ་ཆ་མཛད་པའང་དེ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་གུན་གཞི་དང་རང་རིག་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ལྷ་ལ་མཐའ་ཐ་དད་ཡོད་པ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོར་གྱུ་བས་སྒྲ་བ་དེ་ལ་དོན་མེད་དོ། །རང་རིག་འདོད་མི་འདོད་ཡོད་ཀྱང་། རྣམ་འགྲེལ་ནི་རང་རིག་འདོད་པའི་གཞུང་ཁོན་ཡིན་པས་དེར། དེ་ལྟར་སྒྲོ་ལ་སྒྲོ་འདོད་ན། །སྒྲོ་ནི་རང་ཉིད་རིག་པར་གྱུ་བ། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པས་རང་རིག་མི་འདོད་པའི་ལུང་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །རང་སྤྱོད་གཞན་སྤྱོད་སོགས་དབྱེ་སྒྲོ་ཅམ་ཡོད་པ་དེར་

ཡོད་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་འདྲ་བར་བཟོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་འི་དབང་གིས་འཛིན་མཚམས་ཀྱི་གོ་ཚུལ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དེ། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེའི་བདག་འཛིན་དུ་བྱས་ནས། དེ་མ་ཡིན་པ་འི་ཚེས་གཞན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཚེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བཟོད་པ་སྐབས་འདིའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བདག་འཛིན་དང་པོ་དེ་ཕྱི་མའི་ཕྱེ་བྲག་ཡིན་པར་འདོད་མི་རིགས་པ་ནི་བདེན་གྲང་། སྒྱིར་གང་ཟག་གྲང་ཚེས་ཀྱི་ཕྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པ་མི་རུང་བས་ན། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་གང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་གྲང་། ཕྱི་མའི་ཕྱེ་བྲག་ཡིན་པ་ལས་གྲང་འདའ་མ་དགོས་ཏེ། སྒྱིར་གྱི་ཕྱེ་བྲག་ལྷག་པ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ནས་དེ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་འི་སྒྱིར་འཛིན་ཞེས་བཟོད་འདོད་ཀྱིས་གཉིས་སུ་བྱེས་པ་འི་འཛིན་པ་སྐྱེ་མའི་ཕྱེ་བྲག་མིན་གྲང་། སྒྱིར་ལྷག་འཛིན་སྒྱིར་འཛིན་གྱི་ཕྱེ་བྲག་ཡིན་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གང་ཟག་ཞེས་པ་འི་སྐྱེ་དེ་ཡང་གང་ཟག་ཅུ་མ་དང་། གང་ཟག་གཞན་དང་། ར་ཞེས་དམིགས་ནས་དེ་དག་བདེན་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་གསུམ་ཀར་གོ་རུང་བས། འཛིན་ལྷན་ཞེན་ཡུལ་དེ་རང་བཞིན་གྱི་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཁོ་ན་བདག་འཛིན་སྐྱེ་མ་ཡིན་ན། གཞན་གཉིས་ཕྱི་མའི་ཕྱེ་བྲག་དུ་ཡང་འགོ་ལ། འཛིན་ལྷན་ཞེན་ཡུལ་བདེན་འཛིན་གྲང་སྒྱིར་ཕྱི་མའི་ཕྱེ་བྲག་དུ་རུང་བ་སྐྱར་བཞིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་ལྟུལ་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་དེ་སེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་

༡༡། །མིན་པར་མ་སོང་བ་དེ་མིན་དུ་བུམ་སྒྲུབ་འབྱེད་གི་མདུང་བུང་གི་དཔེ་ལྟར་སོང་བས་རིགས་པ་གང་བསྟན་གྱིང་དེ་ལྟར་ལན་སྟོན་རྣམས་སོ། །དེས་ན་ས་པོན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཡང་། ལྷིར་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དང་རྒྱལ་མཚུངས་པས། དེ་ལྟར་བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་དམིགས་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཅམ་ལས་ཆོས་སྒྲུབ་མཚུངས་ཤིང་། དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་དབྱུང་བཟོད་དུ་མེད་པ་གོ་ན་དེར་འཛིན་ལྟོག་རྒྱལ་བསྟན་པས། བདག་འཛིན་ལྷི་མ་སྒྲུབ་མའི་གཞི་དང་རྒྱུར་མི་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་ལ་དགག་བྱ་ལྟ་རགས་གྱིང་མེད་པས། ལྟོགས་འདིར་ག་བ་མེད་པར་ཁེགས་གྱིང་ཤིང་མེད་པར་ཁེགས་མི་དགོས་པ་ལྟར་གོ་བས་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ལྷིར་ལྟོད་རང་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་པར་གོ་འམ་ཞེས་པ་གོ་དགོས་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་མི་འདུག་གྱིང་། བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་པན་རྒྱུ་མ་འདྲེས་པ་སོ་སོར་འདོད་དགོས་ན། ལྟོད་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་སྒྲུབ་ས་པས་པན་རྒྱུ་འཆོལ་བར་གྱུར་པ་དེ་ཅམ་ལ་བསམ་ནས་ཐལ་བ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པ་ནི་གཞོད་པ་འབབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་གོ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཐལ་བ་འབྲེལ་མེད་བརྟེན་པས་པ་ཅམ་ཞིག་སྟེ། བདག་འཛིན་གཉིས་པོའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་སྟེར་བདུང་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་ལྷིང་ལྷིང་ནས་བསམ་རྒྱལ་ཐ་དད་པས་སྟོན་དེ་དག་མི་འདུག་པར་མཐོང་ངོ་། །བདག་ཅག་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་མཚན་གཞིར་གྱུན་གཞི་

ལྷ་མོ་དང་ལྷ་མོ།

དང་ཡིད་གྱི་རྒྱལ་ཤེས་ལས་ལེན་པ་ཞིག་ན་དེ་ལྷ་ར་སྤྱི་རིགས་སོ། །རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་ཞེས་པ་བྱུང་གཞི་ལུ་པ་ལ་སྤྱི་ར་ན་དེ་ར་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་དང་། གང་ཟག་གམ་སྤྱི་ས་ལུ་ལ་སྤྱི་ར་ན་དེ་ལྷ་ར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་སུ་ཐལ་གྱང་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། དྲི་རོ་གཉིས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་དང་། མིག་སེས་ཡིད་སེས་སུ་སྤྱི་ར་པ་དང་། ཡིད་སེས་དབང་སེས་སུ་ཐལ་ཞེས་པ། བདག་འཛིན་གྱི་ཕྱེ་བྲག་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀ་པན་རྒྱུན་འཆོལ་ན། ཕྱེ་བྲག་གི་རིགས་ཐམས་ཅད་ནང་ནང་པན་རྒྱུན་འཆོལ་བར་ཐལ་ཞེས་འཕྲེན་པ་ཅམ་ལས་ཅི་ཡང་གོ་རྒྱུ་མི་སྤྱི་ར་ལ། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀ་པན་རྒྱུན་འཆོལ་བར་ལས་སྤྱི་ར་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བ་སེད་དུ་ལས་སྤྱི་ར་ཀྱང་སེད་ཐམས་ཅད་ས་བར་ལས་མ་སྤྱི་ར་པ་བཞིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་ཡིན་བྱུང་མཉམ་གྱི་ཆོས་དུ་མ་ལས་སྤྱི་ར་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་པན་རྒྱུན་ཡིན་བྱུང་མཉམ་དུ་མི་འགྱུར་པ་ཡིན་ན། འདི་འདྲའི་ཐལ་པ་འདི་ལ་ཐལ་པ་འདྲུག་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡང་མེད་པ་འདི་ཅམ་ཡིན་ན་ནི་སྤྱི་ར་རྒྱུ་རྒྱུ་དཔེ་ཁ་ལྟལ་ཅམ་ལས་སུས་བལྟས་གྱང་གོ་རྒྱུ་གཞན་མི་འདྲུག་ལ། རྒྱ་མཆོན་གཞན་ཡོད་ན། དེ་ཉིད་བྱུང་བར་བརྗོད་པར་གྱིས་ཞེས་པ་ལྷ་ར་བརྗོད་དགོས་ན་འང་དེ་ལྷ་ར་བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། ཉན་ཐོས་བྱང་སེམས་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་ར་བྱའི་གཙོ་བོ་གོ་ལྟལ་དུ་ལས་ཡོངས་ལ་ཞེས་པ་འང་། གོང་གི་

ལྷོ། །རྒྱ་མཚན་མ་ངེས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ལས་ཅི་ཡང་མི་སྤྲད་ངོ་། །སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་འདྲེས་པའི་རིམ་བུ་བཅས་རྒྱུ་མ་དག་ཀྱིས་མཐའི་འོ་མ་ཚོར་ལོག་རྟོག་བྲག་ཐེགས་འཕྲུང་བའི་སྒྲིབ་ཁམ་དེ་འདྲ་ན་
 ཅད་ཐལ་ཆེས་སོ་ཞེས་པ་དོན་མེད་དེ། བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་དམིགས་ཡུལ་དང་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རིམ་བུས་གྱང་མ་འདྲེས་པར་ངོས་ཟེན་གྱི་འདྲེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་འཛིན་སྒྲུ་མ་སྒྲིབ་བཏང་གི་དབང་
 ཏུ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱི་བྲག་ཏུ་གཏོགས་སུང་བར་བཤད་པས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་གི་སྒྲིབ་གཉིས་སྒྲིབ་རྒྱུ་ལ་གོ་སྒྲིག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ན། བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པ་ལྟར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཕྱི་
 བྲག་ཏུ་མ་སོང་བར་གང་ཟག་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་རྩ་བར་རིམ་བུས་ལེན། དེས་ན་སྒྲུར་ནས་བསུབ་ཟེན་པས་སྒྲིབ་བཟོད་རིམ་བུ་དཀྱིལ་བཤད་པ་འདི་ལྷགས་དེ་དག་ལ་བཟོད་ཅིག །འདི་འདྲ་བསམ་པའི་དབང་གིས་དོན་ལ་མི་
 འགལ་བའི་ཁས་ལེན་ཅམ་ཡིན་ཏེ། ཏུས་གསུམ་རྩལ་གྱིས་ཏུ་འདོད་པ་སོགས་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ན། དེས་རང་གཞན་སྤང་བའི་སྒྲིབ་ཅི་ཡང་མི་བསྒྲིབ་ཀྱི། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གནད་ལས་ཉམས་པ་དང་། ལྟ་བའི་དོན་ལས་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྒྲུར་བ་བཏང་བ་དང་། རྒྱུ་མཐའ་དང་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་རང་ལམ་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཐར་བ་མི་ཐོབ་པར་སྒྲུར་འདེབས་ལྟ་བུའི་སྤང་བྱེད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཚབ་ཆེ་བའི་སྒྲུབ་ཅི་ཡང་མེད་

ཅིང་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་བསྐྱུད་པའི་སྒྲིང་ཁམ་ཆེས་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་ཞིང་བདག་མེད་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་གང་ཟག་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་བཤད་པ་ལ་སྒྲིང་ཁམ་
 ཆེ་མདགོས་ཀྱང་། དེ་བས་སྒྲིང་ཁམ་གིན་རྟེན་ཆེ་བ་དག་མཐོང་བ་གསོན་ཅིག །གངས་ཅན་འདི་ན་རྒྱིང་མ་པའི་རྫོགས་ཆེན། བཀའ་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན། ས་སྐྱ་པའི་ལམ་འབྲས། རོ་ནང་པའི་རྩོམ་རྩལ་འཕྱོར་སྟོན་སྟེན་སྐྱབ་བརྒྱུད་
 ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཟབ་མོ་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་དག་རྩོམ་རྩལ་འཕྲུལ་གྱི་པར་གྱུ་བཟང་ལུ་རྒྱུ་མཐོང་དང་བོད་ཀྱི་དམ་པ་དག་ལས་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་དེང་སང་གི་བར་དུ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་དང་མན་དག་མ་འཁུགས་པས་
 ལམ་གྱི་དྲོད་རྟགས་དང་ཉམས་སྒྲིང་སྒྲིས་པ་ཡོད་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཞལ་འཆམས་པར་སྒྲིས་པ་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིམ་པའི་ཕྱགས་སུ་བྱེད་ཅིང་མི་རྟོག་ལེ་གེས་བསྒྲིམ་པ་ག་སྟེན་ཡིན་པ་ལ་བསྒྲིན་འདིང་དུ་མེད་བཞིན།
 དེ་ཐམས་ཅད་རྟ་ཤང་གི་ལྟ་བ་དང་། ཆད་ལྟ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མིན་པ་དང་། བདུད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཞེས་སྐྱ་བར་སྒྲོབས་པའི་སྒྲིང་ཁམ་ཅན་དུ་མ་ཞིག་མཐོང་དོ། །རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཅིག་
 དུ་བྲལ་སྟོན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་བྱ་བདེན་གྱུ་བཞགས་པའི་དགག་རྟོག་ཅམ་མི་མཁུཅན་པ་ཅང་ཨེ་མྱོད་ན་སྟེ། རོན་ཀྱང་སྒྲིང་ཁམ་ཅན་དག་གིས་གོང་ལྟར་སྐྱས་པ་ན། སྒྲི་བོ་པ་ལ་མོ་ཆེ་དག་འདི་སྒྲིམ་དུ། ཅོད་མེད་ཀྱི་

ཆུ། །མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་གི་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་དགོངས་པའི་ལྷ་སྐྱེས་གསར་པ་རྣམས་ཏོག་ལས་མ་འདས་པ་འདི་ཡང་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཞེས་ཐེ་ཆོས་སྒྲེ་བ་ལས། དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ་རྣམ་
པའི་དད་པ་སྤྱ་རྣལ་ཏུ་འཕེལ་བར་མི་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་མཐོང་བ་རང་བཞིན་འཕྲོས་གཏམ་དུ་བསྒྱིས་པའོ། །ཡང་ཅུང་ཡིག་ཏུ། ཀུན་ཏོག་རྒྱུ་བ་ཅིང་སྤྱ་ཁམ་ཆེ་བས། རིམ་ལུ་ལས། སྤང་བ་དང་ནི་སྤྱང་བ་དག་ཅིས་སོགས་ཀྱིས་
སྤང་འདུག་དང་། མདོའི་བདེན་གཉིས་འདྲ་ཟེར། འོ་ན་བྱེད་རང་གིས་ཐབས་ཀྱིས་བཅོན་ཐབས་སུ་གར་བའི་བྱེད་པར་སྤྱས་པ་འགལ་ལོ། །ཁོ་པོ་ཅག་མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱང་ཉིད་ལ་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་སྤྱང་རྒྱལ་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་
ཅིས་འདོད་ལ། འདིར་སྤང་འདུག་ཉིད་གསུམ་གསུངས་པ་ལས་གཙོ་བོ་ལ་དང་། སྤྱས་དོན་དང་། མཐར་ཐུག་གི་བྱེད་པར་རྣམས་རྒྱ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་བྱངས་ཐུབ་དག་གི་དགོངས་པ་མཁས་གྲུབ་ཆོད་ལུ་
ཀྱིས་བྱེ་བ་ལྟར་སྤྱེ། འདིར་ཏོག་བཤད་ཀྱི་ཉིས་པར་དོགས་པས་མ་བྱིས་ལ། བྱེད་ལྟར་ན་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་དང་མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཟེར་ཆོད་འདྲ་ན་དེ་དག་གི་གཞི་ལས་འབྲས་གསུམ་ཀུན་འདྲ་བར་འགྱུར་ལ།
གཞན་གྱི་དོན་དམ་བུས་གང་ཡིན། །དེ་ནི་གཞན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་འདོད། ཅིས་གསུངས་གིང་། སྤྱ་བས་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོས་པ་མང་ལ། ཐོག་པ་ཆེ་རྒྱུད་ཐབས་ཀྱིས་མི་འབྱེད་ཟེར་བའང་། བརྒྱད་སྤྱང་པར། དེ་

དག་གི་ལམ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཡང་དེ་ལས་བྱུང་ཚུལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ལ་མ་ཐས་པ་མ་བསྟན་ཏོ། ། ཞེས་སྟགས་དང་། རིན་ཐུང་ཡང་དེ་འདྲ་བས་
 སྟོན་པ་དང་གཤམ་འབྱེད་པར་མི་སྟོའོ། ། བྱེད་རང་སྟུང་མི་བསྟན་པར་བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་གསར་པ་ཞིག་འཆར་ཁུལ་བྱེད་ཀྱང་། རང་ཚུགས་ཟེན་པའི་སྐབས་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་གེས་པར་བྱོས་ལ། འཇིག་རྟེན་དབང་ལྷག་
 འཁོར་བ་དབྱིངས་སྟོང་ལ་གྱི་སྟོང་པོར་བསྐྱས་ན་ལེགས་ཀྱི་སྐྱ་མའི་ལུས་ཀྱི་མགོན་ཁང་དུ་ཆགས་སྟངས་གི་སྟོས་འགྱུར་འབྱུང་སྟེ་ལུས་ངག་གིས་འཆལ་བར་སྟོན་པ་ནི་མ་ཐས་པ་རྣམ་དཔྱད་དང་ལྡན་པ་དག་རེས་འགར་སྟོ་ཁིང་ག་ཞན་
 དུ་ཆོད་པོ་བས་ཆེད་འཛའི་ལུལ་དུ་བྱེད་པ་ལས་མེད་དོ། ། ཞེས་སྟེ། དེ་ལ་ལན་བརྗོད་པ། མང་ཐོས་རིགས་པ་སྐྱ་བ་བྱོད་གནད་དུ་འགོ་བའི་ལུང་རིགས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པ་རྗོད་ཀྱི་ཉིག་བཤད་རྒྱུ་བཅུག་ན་སྟོ་ལྡན་
 ག་ཞན་གྱིས་མཐོང་ཆེ་ལེགས་ཀྱི་དེ་ལས་བསྐྱོག་ན་རྩུང་མི་མཛེས་སོ། ། མདོ་སྟགས་གཉིས་ཀའི་ལྷ་བ་ཡང་མཐར་ཐུག་བདེན་གཉིས་ལ་མ་བྲལ་བའི་བྱུང་འདུག་ཡིན་གྱི་ཡ་བྲལ་མི་རུང་བའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་ནི། རྣམ་གྲོལ་དོན་
 གཉེར་གྱིས་མི་གེས་སུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་འདིར་དེ་བརྗོད་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་ལས་དབྱུད་རྩྱུད་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། ། མ་མཛད་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པར་དམ་པ་གོང་མ་དག་

ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་སྟོན་བྱལ་དེ་སྟགས་ལམ་གྱིས་རྟོགས་ལ་མཛད་ལམ་ནས་མི་རྟོགས་པར་འདོད་ན། མཛད་སྟགས་གྱི་ཚེས་དབྱིངས་ལ་བྱུང་ཡོད་པར་བལ་ཞིང་དེ་ལྟ་ན་མཛད་ལམ་གྱི་གནས་
 ལུགས་རི་བཞིན་མ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་གིང་། མཛད་ལམ་གྱིས་ཚེས་ཉིད་བདེན་པ་མཛད་སྟུང་གཟིགས་པ་དེ་དང་སྟགས་ལམ་གྱིས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཛད་ནུ་བྱས་པ་གཉིས་ལ་ཚེས་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་མ་
 རྟོགས་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་མཛད་འཇུག་ལམ་གྱིས་ཚེས་ཉིད་བདེན་པ་གཟིགས་པའི་གོ་མ་ཚོད་པར་བལ་ཞིང་། མེད་ན་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་རྟོགས་པ་ལ་བྱུང་མེད་པར་འདོད་དགོས་སོ། །ཅུ་བ་འདི་གཅིག་
 དུ་ལ་བྱུག་པས་ན་སྟོང་རྒྱལ་སྟགས་བཤད་ལམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མི་ཡན་ནོ། །དེས་ན་རིམ་ལྡེ་ལས་ཟུང་འཇུག་ཉེར་གསུམ་གསུངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཟུང་འཇུག་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་ཀྱང་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་བདེན་གཉིས་
 ཟུང་འཇུག་གི་དོན་སྟོན་ཞིང་ཉམས་སུ་ལེན་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འདིར་སྟགས་གྱི་དོན་ཐབས་མོ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་མང་དུ་མི་སྒྲིལ། མཛད་ཅུང་བརྗོད་པའོ། །མཛད་སྟགས་གཉིས་ཀས་ཚེས་དབྱིངས་རྒྱུ་ཀྱན་
 མཚེག་ལྟར་གྱི་སྟོང་ཉིད་དུ་འདྲ་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲུ་ཁམ་ཆེས་པ་སྟགས་གཞན་གྱི་སྟོང་ལ་གཟན་པའི་ཆགས་སྟངས་གི་སྟོན་འགྱུར་འབྱུང་ནས་ལུས་ངག་གི་འཆལ་སྟོང་སྟོང་དགོད་བྱོ་བ་ནི་ཐིག་དྲུང་པོར་བདུབ་པས་ཡ་ཡོ་གཅོད་པ་མ་

༡༡། །བཞི་དཔར་ཟད་དོ། །ཡང་སྒྲིང་ཡིག་ཏུ། དེ་ནི་དོན་དམ་སྒྲིང་སྒྲིང་ཡིག་ཟེར་བ་ལ། རང་ཆོག་དང་ལུང་ཆོག་དང་འགལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ་རྟགས་པའི་སྒྲིང་ཡིག་པར་ཐལ།
 དེ་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱི་ཀར། དེ་ཁོ་ན་ནི་དེ་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་འབད་པས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཆོས་ཅན། འདས་མ་འདས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱི་ཀར། སྒྲིང་དང་སྒྲིང་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཀྱི་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲིང་མཚན་དུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་འདོད་ན་ཁྱི་ཀར། རྟགས་ཕུ་བདེན་གཉིས་རྟགས་
 པ་པོ་གང་ཟག་གི་རིམ་པ་ཞེས་ཟེར་བ་འགལ་ལོ། །ཞེས་སྒྲིང་པ་ལ་ལན་བསྟན་པ། དེ་ཡང་ལྷོད་ནི་དོན་དམ་པ་ནི་དམིགས་པའི་སྒྲིང་ཡུལ་ཅན་དུ་རྟགས་ཕུ་མིན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྟགས་པ་ཡོད་པའི་
 དོན་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལས་ལེན་ཚུལ་ཤེས་མ་སྒྲིང་པར་བཟུང་ཅོལ་དུ་སྒྲིང་པའི་ཆོག་གིས་རང་མཚན་སྒྲིང་པ་ལ་མ་ཐས་པ་ཞིག་སྟེ། ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལ་བྲེལ་བ་མི་འདུག་གི་ད་དུང་དབྱེད་པ་རྟགས་དགོས་པར་མཛོན་
 མོ། །དོན་དམ་བདེན་པ་རྟགས་པའི་སྒྲིང་ཡིག་པར་ཐལ་ཞེས་པ་ལ་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། ལས་སྒྲིང་རྟགས་སུ་འགོད་མི་དགོས་སོ། །འོན་སྒྲིང་སྒྲིང་ཡུལ་མིན་པར་བསྐྱེད་པ་འགལ་ཞེ་ན། སྒྲིང་སྒྲིང་ཡུལ་མིན་པར་

བསྐྱེད་པའི་སྒོ་དེ་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། རོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྒོ་འི་མིང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རོན་གྱི་གནད་མ་གོ་བ་ཆོག་གི་ཚུངས་པ་ཙམ་དུ་བྱུང་དོ། །གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་སྒོ་
དང་། གཟུང་འཛིན་ཅན་གྱི་སྒོ་འི་སྒོ་ད་ཡུལ་ཡིན་མིན་གྱི་བཤང་འདི་དང་རོན་ལ་བྱུང་མེད་དེ་ཆོག་གི་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་ཙམ་མོ། །དེའི་ཕྱིར། རོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། འདས་མ་འདས་གྱི་རྒྱལ་འབྱོར་པ་དེ་དག་གི་ཡུལ་
མ་ཡིན་པར་བྱལ། དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ལས་སྤངས་ཏེ། སྒོ་དང་སྒྲིའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་གྱི་རོན་དམ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས། འདི་སྐབས་སྒོ་དང་སྒྲིའི་ཀུན་རྫོབ་
ཡིན་གྱི་ཞེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དེ་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བཤད་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་གཤེས་ཞེས། སྒོས་དམིགས་པ་དང་སྒྲིས་བརྗོད་དུ་ཡོད་པའི་རོན་ལ་རི་མེད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་ཀུན་
རྫོབ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་གྱི་རོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ལ། རམ་ཞིག་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་རོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་གྱི་ཡུལ་གྱི་
ངོས་ནས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒོ་འི་གནས་སྤངས་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོན་དམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་འི་གནས་སྤངས་མི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཡུལ་

五、

པས། མདོ་ལས། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བའང་མེད་ན་ཡི་གོ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོན། ཞེས་དང་། བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ལྟའི་ཕུ་རོན་དམ་པར་ན་རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ལུས་དང་རག་
དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ན་ནི་དེ་རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་མི་འགོ་སྟེ། རོན་གྱང་ལྟའི་ཕུ་རོན་དམ་པར་ན་རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི། ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ། ཁྱེ་བྲག་མེད་པ། མ་
སྟེས་པ། མ་འགག་པ། སྒྱ་བར་བྱ་བ་དང་། སེས་པར་བྱ་བ་དང་། སེས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །ལྟའི་ཕུ་རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྟན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་སེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བར་ལས་འདས་
པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་རོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟན་ཏེ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་སོ། །ལྟའི་ཕུ་རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་བསྟན་པར་མི་རུས་སོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། གང་གིས་བསྟན་
པ་དང་། ཅི་སྟོན་པ་དང་། གང་ལ་སྟོན་པའི་ཆོས་དེ་དག་རབ་རྒྱུ་མ་སྟེས་པའོ། །རབ་རྒྱུ་མ་སྟེས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་རྒྱུ་མ་སྟེས་པའི་ཆོས་རྣམས་བཤད་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་སྐག་སྐུ་ཆེར་གསུངས་ཤིང་། འདུག་འགྲེལ་
དུ། དེ་ནི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་ཡིན་ཏེ། མདོན་པར་བརྗོད་པ་ནི་བཏགས་པའི་རྣམ་པ་འདྲིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རི་མེད་མདོན་པར་བརྗོད་པ་དེ་མེད་དུ་དཔོན་པོ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

ཨ
ཨ
ཨ
ཨ
ཨ

༡༡། །གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དམིགས་པའི་སྒྲིང་ཡུལ་གྱི་ལས་འདས་པའི་ཟབ་མོ་དཔག་པར་དགའ་བའི་དོན། སྒྲིང་རྒྱུ་གི་ལམ་བུ་ལ་བརྒྱུད་དུ་མེད། །ཅེས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲིང་གིས་ཇི་བཞིན་མཆོན་མི་རྒྱས་ཀྱང་སྒྲིང་གི་ལ་བརྒྱུད་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་མི་རྒྱས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་གནས་ལུགས་བརྒྱུད་བུལ་གྱི་དོན་ལ་དེས་པ་འདྲིན་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་མགོན་པོ་གྲུས། དོན་འདི་ལ་ནི་རྒྱལ་པ་ལས། །ལྷག་པའི་ཚད་མ་གཞན་སུ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་ནས། བདག་ཅག་གཏུལ་བྱ་རྒྱུ་ལ་བརྒྱུན་པ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དོན་དམ་སྟོན་རྒྱལ་མ་མཁུཅན་པར་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་གཤམ་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་མིན་པ་གཞན་སུ་ཞིག་གིས་སྒྲིང་བར་རྩོམ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་ནི་སྟོན་པའི་དུ་བ་གྱི་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་རྒྱུ་མཁུཅན་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་གསུངས་པ་འདི་ལ་གོ་རྒྱལ་དེ་ལྟར་མི་རུང་ན། བྱོད་ཀྱིས་འོག་དུ་བྱོད་ལྟར་ན་རང་གིས་ཀྱང་རྟོགས་རྒྱ་མེད་ཅེས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཐལ་བ་འཕྲོན་པ་དེས། སངས་རྒྱས་ལ་སུན་འབྱེན་སྒྲུས་པ་ཡིན་པས་སྟོན་པ་དང་གཤག་འབྱེད་པར་མི་སྟོན་པ་ནི་བདེན་ནོ། །དེ་བས་བག་རྟོན་ལ་སྒྲིང་བར་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །རྒྱལ་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲིང་གི་མིང་སྒྲིང་རྒྱུ་ལ་བརྒྱུད་ནས་དམིགས་པ་ཅན་དུ་ལྟར་བ་དེ་མིང་དུ་དོན་དམ་མི་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་དགོངས་

བཟླ་ལ་ལམ་གྱི་སྟོན་

ནས། ལྷ་དང་སྒྲོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོས་པ་མི་མངའ་བ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡོ་སེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་གཉིས་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་དུ་འཆར་པའི་གོ་ཚུལ་ཞིག་བྱ་མ་སེས་
 པར་རྒྱུ་པ་ཀུན་དུ་དོན་དམ་པ་ལྷ་སྒྲོའི་ཡུལ་ལས་མ་འདས་པར་རྟོག་གོའི་སྒྲོད་ཡུལ་འབའ་ཞིག་དུ་བསྟན་པ་འདི་ནི། ཚད་མ་མཛོད་། གང་ཞིག་རྟོག་གོའི་ལམ་ལས་ཆོས་ཉིད་དུ་བྱེད་ན། ལུང་པའི་བསྟན་ལས་ཆེར་བསྐྱེད་ཉམས་
 པར་བྱས་པ་ཡིན། ཞིས་དང་། རིགས་པའི་དབང་སྒྲུག་ཆོས་ཀྱི་གཤམ་པས་ཀྱང་། དོན་དམ་པ་རྟོག་གོའི་ཡུལ་མིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལས་བསྟོག་སྟེ་སྒྲོས་པ་ལ། མངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཟབ་མོའི་དོན་བསྟན་པ་ལས་དགོས་
 པ་ཅི་ཞིག་མཐོང་ནས་དེ་ལྟར་འབད་པ་ཚུམ། དོན་གྱང་བདེན་མེད་མེད་དགག་གི་སྒྲོས་པ་དང་བྱལ་ན་དམིགས་པའི་གནས་ཅི་ཡང་མི་རྟོན་པས་དེ་ལ་གིན་དུ་འཇིགས་ནས་བྱེད་ག་འཕོན་པའི་རྒྱུ་ལྟར་གྱིས་བདེན་མེད་སྒྲོས་
 བྱལ་གྱི་སྒྲོགས་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་ནས་སྟོང་ཉིད་དམིགས་པ་ཅན་དུ་ནན་དྲན་དུ་བསྟན་པར་འདོད་པའི་ཀུན་སྟོང་གིས་སྒྲོས་བྱལ་འདོད་པ་རྒྱུ་སྟེ་ལྷ་སྒྲོའི་ཡུལ་མིན་པའི་ལུང་དང་རིགས་པ་ལས་བྱང་གང་བཀོད་པ་ཚུགས་
 རུང་བྱས་ནས། ལྷ་སྒྲོའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ལུང་དང་རིགས་པ་དང་པ་རོལ་གྱི་ཁས་ལེན་གཞོན་བྱེད་དུ་བཀོད་ནས་འགལ་བ་རྟོག་བསྟན་པ་ལྷ་སྒྲོའི་ཡུལ་ཀྱང་སྟན་འཕྱིན་ལྟར་སྟན་ལས་རྒྱུ་པ་ཀུན་དུ་མི་འདའ་སྟེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་

༡༥། །དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་ཞིག་རྟེན་འབྲེལ་པ་མི་ཤིང་ལ། སྤྱོད་ལུལ་ལས་འདས་པ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་སྤྱོད་ལུལ་དུ་སྒྱུར་པའི་དམིགས་མེད་སྤྱོད་ལུལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་ཐ་སྐྱོད་དུ་དོན་དམ་
 བདེན་པ་རྟོགས་ཞེས་བྱེད་སྤྱོད་ལས་འདས་པ་རྣམས་གྱིས་འདོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་གྱི་དགོངས་དོན་སོ་སོར་བཤད་དུ་ཡོད་ཅིང་དོན་འགལ་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་གཉིས་འགལ་འདྲར་འཛིན་པ་རྣམས་
 གྱིས་གྲུན་ཀ་བརྩོད་པ་ལ་དོན་དམ་སྒྲོ་ཅན་དང་། ཀུན་རྩོད་སྒྲོ་ཅན་གྱི་ལན་འདེབས་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་འདི་ལ་འང་མ་ཚུངས་པའི་ཕྱིར། སུན་འབྱེན་དེ་དག་གིས་སྤྱོད་པས་པའི་ལུགས་ལ་བ་སྤྱོད་ཅེ་མོ་གཡོ་བ་ཅམ་དུ་དོན་གྱི་
 གཞོད་པ་བྱེད་མི་རུས་ལ། དེ་ལྟར་བརྩོད་པ་པོ་རང་ཉིད་གྱིས་གསུང་རབ་གྱི་དོན་འགལ་འདྲར་མ་ཐོང་པའི་སྤྱོད་ལུལ་འབྲས་རྟོགས་དམས་པ་ཅམ་དུ་འབྱུར་མོ། །དེའི་ཕྱིར་ལན་གཅིག་པོ་འདི་ཁོ་ནས་བྱོད་གྱིས་འོག་རྟེན་བཤད་པ་
 ཐམས་ཅད་ལ་དོན་གྱིས་ལན་བསྟན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སྤྱོད་མན་དག་གིས་རྟོགས་དགའ་པའི་ཕྱིར་སོ་སོའི་ཐད་དུ་ལན་ཅུང་ཟད་བརྩོད་པར་བྱའོ། །ཡང་རྩོད་ཡིག་རྟེན་སྤྱོད་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་རྟོག་མེད་པར་ཐལ། དེ་མིང་
 དང་རྟོག་པས་བརྟགས་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟེན་ཀར། རྒྱལ་པའི་མཐུ་དང་རང་གི་སྤོན་གོམས་ལས། །གཞན་དུ། ཞེས་དང་། དངོས་

རྩོམས་རིགས་པའི་སྒྲོན་སྐུ་མཛེས་པའི་ལམ། མཐོང་ཆེ་ཞེས་སྐུ་མཛེས་པ་བརྟེན་པའི་སྒྲོན་མཐོང་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་སྒྲུས་པ། གུ་གུའི་ལམ་གྱིས་བདེ་བར་འགོ་བའི་ཡིད། །ལོག་རྟོག་གཅོང་རོང་འདམ་ཐུབ་ལྷུ་བས་དལ། །
 འཁོར་འདས་རྟེན་འབྱུང་ཉམ་པའི་མཐར་གཟིགས་པའི། ཆོས་སྐུན་ཡངས་པའི་དུན་དབང་འདི་ལ་སྒྲོས། ཆེས་བསྐྱལ་ལོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། ལན་བརྗོད་པ། སྒྲུ་བ་འདི་དང་འོག་རྒྱ་སེམས་དང་དག་གི་སྒྲིད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་
 དེ་ནི་བརྟག་དབྱུད་མི་བཟོད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྒྲིད་ཉིད་ཀྱང་དེར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐུ་སྐུས་སྒྲུས་པ་འདི་གཉིས་རིགས་པའི་འགོ་ཡུལ་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་བསྐྱེས་ན་མིང་དང་རྟོགས་
 བས་བརྟགས་པ་ཅུམ་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་མཛེན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་དེས་སྒྲིད་ཉིད་མི་རྟོགས་པར་ཁས་བླངས་ན་སྒྲིད་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲུ་རྟོག་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཅུམ་དང་། རང་གི་མཛེན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། རྟོག་བརྟགས་དང་རང་མཛེན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་ཡུལ་ཅན་དེས་སྒྲིད་ཉིད་མི་རྟོགས་ཞེས་བཤད་པ་མ་
 ཡིན་ལ། ཡུལ་ལ་དབྱུད་ན་མི་སྤྱིད་དམིགས་པ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་དོན་དམ་དོས་མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་ན་སྒྲུས་བརྗོད་པ་དང་སྒྲོས་འདི་ཞེས་དམིགས་སུ་ཡོད་པ་མི་སྤྱིད་དུ་ཡུལ་དེ་ལ་བརྟག་ན་དབྱུད་བཟོད་མེད་

༡༡། །པས་སུན་ཕུང་རྒྱལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་དེར་བལ་ཏེ། དབྱུང་མི་བཟོད་པ་དང་རང་མཆོན་མ་གྲུབ་པ་དང་རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་
བདེན་མེད་མེད་དགག་གི་སྟོང་ཉིད་ལ་བསམ་ན་གིན་ཏུ་ཡང་འདོད་པ་གྲུབ་སྟེ་དེ་ལྟར་འདོད་ཅེས་ལན་འདེབས་ལ། ཏགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རིགས་པས་གྲུབ་པ་བཞིན་ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་ཁས་བླངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་
དམ་ཅི་སྟོང་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྟོང་ཉིད་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བཟོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་བས་འདིར་གསལ་བར་གྱུར་ཏོ། །བདེན་མེད་སྟོས་བྲལ་ལ་བསམ་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་དེར་བལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ།
སྟོས་བྲལ་དམིགས་མེད་གྱི་རང་མཆོན་ནམ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་རྒྱུའི་ཆོས་དང་དབྱུང་བཟོད་མི་བཟོད་དང་རྟོག་པས་གདགས་པར་བྱ་བའི་གཞི་གང་ཡང་མ་དམིགས་པ་ལ། རི་ལྟར་སྟོས་སྟོ་བཏགས་ནས་བཟོད་
རྒྱལ་ཏེ། བཟོད་རྒྱལ་པ་ལ་ནི་བཟོད་མེད་ཅེས་མི་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་པ་ཙམ་ཆོས་ཉིད་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་དང་། རྟོག་ཡུལ་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དག་ནི་བཙོམ་མིན་དང་། གཞན་ལ་སྟོས་
པ་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཤིས་ལུགས་ནི་སྟོས་མ་བཞག་གི་བར་དུ་མི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཕུང་ཡང་རུང་མ་ཕུང་ཡང་རུང་ཆོས་ཉིད་ནི་ཏག་ཏུ་གནས་པ་ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་

2000

པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གང་ཞིག་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དེའི་ཡུལ་ཅན། དངོས་དངོས་མེད། རང་དང་གཞན། བདེན་མི་བདེན། རྟག་མེ་རྟག། རྟག་པ་དང་
ཆད་པ། བདེ་བ་སྐྱུག་བསྐྱུལ། གཙང་མི་གཙང་། བདག་བདག་མེད། ལྟོང་མི་ལྟོང་། མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི། གཅིག་པ་དང་གཞན། སྒྲིབ་པ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་དག་སྤིང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་མ་
དམིགས་པའི་བྱིར། དེའི་བྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་པ་ལ། འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཆད་མ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡུལ་ཅན་ལས་དེའི་རང་བཞིན་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་
དབྱུང་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དེ་འདྲའི་སྒྲིམ་བྱལ་དོན་སྒྲིའི་རྒྱལ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཆེ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཞེས་སོགས་གྱི་མིང་དུ་བརྟགས་ནས་
བསྟན་པར་མཛད་དེ། མདོ་ལས། ཡི་གེ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །ཉན་པ་གང་དང་སྟོན་པ་དང་། །འགྱུར་བ་མེད་ལ་སྒྲོ་བརྟགས་ནས། །ཉན་ཅིང་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐབས་རྒྱལ་རིགས་པ་བརྒྱ་
དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་ལ་འདྲེན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་དག་གིས་བདེན་མེད་སྒྲིམ་བྱལ་ཉིད་དོན་དམ་པར་དམིགས་སུ་མེད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀའི་ངོས་ནས་

༡༥༥། །འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་སྒྲ་རྟོག་མེད་པས་སྒྲ་རྟོག་གིས་དངོས་སུ་ལ་མ་ཡིན་ལ། བསྟན་པ་དང་དབེར་བྱ་བ་སོགས་ལས་འདས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། བརྒྱད་ནས་
འཇུག་པའི་སྒྲ་རྟོག་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་སྟོས་བྲལ་གཏན་ལ་འབེབ་བྱེད་གྱི་ལུང་རིགས་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་གྱིས་བརྗོད་མེད་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་དྲངས་ནས་གོམས་པར་བྱས་པའི་མཐུས་དོན་དམ་པ་
མངོན་སུམ་རྟོགས་པར་འབྱད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་མཐུ་དང་སོགས་གྱི་དོན་བཞིན་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོས་མཐོང་བར་བཤད་པའང་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཁྱེད་གྱིས་འདི་སྐབས་དང་གོང་གི་ཚིགས་བཅད་བསྐྱེདས་ནས་
བདག་གིས་འདི་ལྟར་འདོན་པར་སྟོ་སྟོ། གང་ཞིག་རྟོག་གོ་ངན་པའི་བྱ་ལོན་གྱིས། །བསོད་ནམས་ཐོང་ལ་གཟན་པའི་བག་མེད་པ། །མཚུངས་མེད་སྟོན་པའི་རང་ལམ་བདེན་པ་གཉིས། །འག་ལ་འདུར་མཐོང་བའི་དུན་དབང་འདི་
ལ་ལྟོས། །ཞེས་སྟོའོ། །ཡང་རྩྱུད་ཡིག་རྒྱ། རྟེ་ཀར། མཐུན་གཉིས་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་ཞེས་ཇི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཅམ་གྱིས་རབ་རྟུ་ཕྱེ་བའི་སེམས་བྱང་ཤེས་རབ་ཅེས་དང་། ལམ་
གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ། ཀུན་རྫོབ་རྟུ་སྟེ་བ་ལྟར་སྒྲུང་བ་འགོག་མི་རུས། ཞེས་མི་སྟོབ་པའི་སྐབས་དེར་བཀག་པར་ཁས་བྱངས་པས་སྒྲུང་སྟོང་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད། གང་སྒྲུང་བ་གཟུགས་སོགས། གང་ལ་སྒྲུང་

2025

བ་སྟོ། རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་སྒྲུ་མ་ལྟར་ཞེས་མི་འཆད་ན་སྒྲུང་ཞེས་པ་དོན་མེད་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། སྟོང་ཞེས་པ་འང་བདེན་སྟོང་ལ་བྱེད་ན་སྒྲུར་མེད་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱང་འདྲ་ཟེར་བ་འགལ་ལ། སྒྲུང་སྟོང་སྒྲུང་འདྲུག་དེས་དགག་སྒྲུབ་མ་
 ཞིག་པས། ཞིག་པོར་འདོད་པ་ཅུ་ཟད་དོ། །ད་དུང་མ་ཞིག་པར་སྒྲུང་བས་ཁོ་བོས་རིགས་ལམ་གྱིས་བཤུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། ལན་བརྗོད་པ། མ་བྱེན་གཉིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ན་རི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་ཁོ་ནར་
 འགྱུར་བ་སུས་ཁས་སྤངས། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རྟག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཤེས་བྱ་རི་སྟོང་པ་དུས་གཅིག་དུ་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་མ་བྱེན་
 པ་ནི་གཞི་ཡི་དུས་སུ་འང་བདེན་གཉིས་སྒྲུང་འདྲུག་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ན་དེ་རི་ལྟ་བུ་མ་བྱེན་པ་ཁོ་ནར་གལ་ལ་འགྱུར། བདེན་མེད་མེད་དགག་རྟོགས་པའི་སྟོ་ནི་སེམས་སྤྱང་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་
 ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་པ་ནི་གསུང་འཛིན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། ཤེས་རབ་མི་ཟད་པའི་རྒྱ་ལས་ཡེ་ཤེས་མི་ཟད་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིང་ཅུ་མ་ནི་པན་རྒྱན་འདྲེ་མི་རུང་
 པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་སོ་སོར་འདོགས་རྒྱལ་སྒྲུ་ཆོགས་སུ་མཛད་ཀྱང་། དོན་ལ་གསུང་འཛིན་མེད་པའི་སྟོ་ནས་ཡེ་ཤེས་བྱད་པར་དུ་འབྱེད་དོ། །ལམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། ཀྱན་རྗོད་དུ་སྟེ་བ་

༡༩། ཡོད་པ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་སྒྲོ་ངོར་འགོག་མི་རྒྱས་པས་བདེན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཕྱིས་དེ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྒྲུར་ནས་གཙོ་བོར་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་ཅིས་རང་རྒྱུད་པའི་འདོད་ཚུལ་
 བཤད་པ་ཡིན་པས་མི་སྒྲོ་བ་པའི་སྒྲུབས་སུ་བཀག་པའི་དོན་གཏན་མིན་དེ། བྱོད་གྱིས་གོ་ཡོག་དུ་སོང་ངོ་། །དེས་ན་སྒྲུང་ཕྱོགས་བཀག་པས་སྒྲོང་རྒྱུད་འདྲ་མོ་ཞིག་དུ་བྱོད་རང་གིས་གོ་བས་གོ་ཡོག་དེས་གཞན་ལ་སྒྲུང་སྒྲོང་རྒྱུད་
 འདྲག་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། བདེན་མེད་མེད་དགག་ལས་ཀྱང་འདྲ་ཟེར་བས། དེ་འདྲའི་རྒྱུད་འདྲག་དེས་དགག་སྒྲུབ་མ་ཞིག་པས་ཞིག་བོར་འདོད་པ་ཙམ་དུ་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ནི་དེས་པར་བྱོད་རང་གིས་རང་ལ་བཤུར་བར་
 ཟད་དེ། གནས་ལུགས་ཉིད་མེད་དགག་རྒྱུད་པའི་ཆ་ལས་འདྲ་མོད་གྱི། བདེན་མེད་ཡིན་པ་ལས་འདྲ་མི་དགོས་མེད་། བདེན་མེད་དང་དེས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲུང་བ་འདྲ་འབྲལ་མེད་པའི་ཕྱིར་གནས་ལུགས་རྒྱུད་འདྲག་
 དུ་ཅིས་མི་འགྱུར། སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གང་སྒྲུང་བ་སྟོགས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ཡོད་མོད་གྱི་སྒྲུང་སྒྲོང་རྒྱུད་འདྲག་སྒྲུབ་ལ་ལུ་ཕྱོགས་པ་བྱུང་སེམས་རྒྱུས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་དུ་འཆར་བ་དང་། མཉམ་བཞག་དུ་རྒྱུད་འདྲག་གི་ངོ་བོ་བརྗོད་
 མེད་དོན་གྱི་གཉིས་ལ་གནས་པའི་ཆོན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡོད་མེད་གྱི་མཐར་མ་ལྟར་བ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པས། བདག་ཅག་གི་ལུགས་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཞེས་པ་མེད་དགག་བྱུང་ཆད་ཙམ་མིན་པར་སྒྲུང་སྒྲོང་རྒྱུད་འདྲག་གམ་

མཛེད་ཀྱི་ལྷོ་

རྒྱལ་ཀུན་མཆོག་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་ཉིད་ཡིན་པས། གཞི་ལམ་འབྲས་སྤྱི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀུན་ཏུ་ཡ་གྱལ་མེད་པའི་ཁ་ཡར་བ་ནམ་ཡང་མི་འདོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ལམ་དུས་སུ་མཉམ་བཞག་མེད་དགག་ནམ་མཁའ་ལྟ་སྟེ་ལ་གནས་པར་འདོད་ཅིང་
མེད་དགག་ལས་ནམ་ཡང་མི་འདའ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་ལ། གཞི་འབྲས་གྱི་དུས་སྤྱི་འདའ་དེ་ལྟར་འདྲ་བས་སྤྱོད་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་དེ་བརྟོན་ཅིག །ཡང་ཚུད་ཡིག་ཏུ། དོན་དམ་སྤྱོད་ལུ་ལ་དུ་ཁས་སྤྱོད་ས་པར་བཤལ། སྤྱོད་འཕགས་
གཉིས་ཀའི་སྤྱོད་ལུ་ལ་དུ་ཁས་སྤྱོད་ས་པའི་ཕྱིར། རི་ཀར། གནས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་སོ་སོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་འཕགས་གི་དོན་ལ་གོ་སྤྱོད་སྤྱོད་བར་མ་བྱས་ན་ནས་གྱི་ས་ཤོན་ལས་འབྲས་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་བཞིན་འཕགས་པའི་
ལོ་ཤེས་ཀྱང་རྒྱ་མེད་དུ་མི་སྤྱོད་པས་ཆོག་སྤྱོད་དུ་ཅི་སྤྱོད་བསྒྲུབ་པར་མི་བྱེད། ཅེས་བཤད་ལ། དཔེ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་དང་འགྲིག་ཅིང་། འདིར་མཐའ་ཀུན་དང་བྲལ་བས་སྤྱོད་ལུ་ལ་མ་ཡིན་ཟེར་བའང་རྒྱ་མཆོན་མ་དེས་ལ། རྒྱ་
འདོགས་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཤེར་ཕྱིན་ཟེར་བ་དང་། དོན་དམ་པའི་གནས་སྤྱོད་ལ་རྗེས་སུ་སོན་པའི་ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་ཀུན་བྲལ་ཞེས་དང་། འཕགས་བཞིའི་ལུ་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་ཟེར་བ་དང་། ཡང་དེ་སྤྱོད་ལུ་
ཡིན་པར་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། དེ་རྟོགས་པར་རྟོགས་པས་ཉོན་སྤྱོད་དང་ཤེས་སྤྱོད་སྤྱོད་བར་བཤད་ཅེས་ཟེར་བ་ལ། ལན་བརྟོན་པ། འདི་འདྲའི་ཐལ་བ་འདི་དག་གིས་རེས་སྤྱོད་འཕགས་གཉིས་ཀས་རྟོགས་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཁས་

མཛེས་པ་གྲུ་

བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྒྲུལ་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་ཐིན་པ་ལྟར་དམིགས་མེད་སྒྲོས་བྲལ་དེ་ཉིད་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོའི་ཡུལ་མིན་པའི་དོན་ཡིན་པས། དམིགས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སམ་རྗེས་མ་ཐུན་པའི་
ཡུལ་དུ་ཅིས་མི་འགྱུར། སྒྲོའི་སྒྲོད་ཡུལ་དང་རྟོགས་སྒྲུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡུལ་བདེན་མེད་མེད་དགག་ཁོན་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམ་རྟོག་ཁོན་ཡིན་དགོས་པར་བྱལ་མཐའ་འཆར་བ་ནི། ཡུལ་དམིགས་མེད་མཐའ་བྲལ་དང་། ཡུལ་
ཅན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱོགས་པའི་རང་རྟོགས་ངོམས་པར་གསལ་ལོ། །དེས་ན་འོག་གི་ཁས་ལེན་དུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལན་བཏབ་མ་དགོས་སོ། །ཡང་རྩོད་ཡིག་དུ། ཡེ་ཤེས་དེས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་
ཐབས་སྐྱེད་རྗེ་སྟགས་ལ་མི་བརྟེན་པར་བཤད་པ་ནི། ལོ་རྟོག་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱ་དང་ས་མི་དགོས་པར་སྒྲུ་བ་ཞིང་པ་རྣམས་གྱིས་འཕུ་བས་ཆོག་གོ། །སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཕྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ལམ་ཐམས་ཅད་
འབབ་ཅིང་གཞིལ་བེར་བ་ནི། སྒྲར་ཁོ་རང་གིས་དུངས་པའི་ཡབ་སྐས་མཇལ་བའི་མདོ་དེ་འགོག་པར་སྒྲུང་སྟེ། སྒྲོ་ཆབ་ཆེན་པོ་རིང་ནས་ཞེན་པས་རེ་ཞིག་སངས་པའི་ངོ་ཡང་མི་འཆར་རོ། །ཞེས་བེར། ལན་བརྗོད་པ། བྱེད་གྱིས་
བཙུན་པ་འདི་ནི་ཁོ་པོའི་ཤེར་འགྲེལ་དུ། ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་ལ་མ་བརྟེན་ན་ཡེ་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེ་མི་རུས་ལ། རྟོག་པ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་ན་དེ་ཁོ་ནས་སྒྲུང་བུ་སྒྲོང་རུས་ཏེ། ཉི་མ་གར་བས་ཐུན་པ་སེལ་བ་ལྟར་ཡིན་དགོས་གི།

པྱེད་

མ
རབ་བཏུ་ཉི་དག་
ལྟར་

༡༡། །དེས་སྤང་བུ་སྤོང་བ་ད་དུང་གྲོགས་གཞན་མེད་ན་སྤོང་མི་རྣམས་ཟེར་ན་ཉི་མས་མུན་པ་མི་སེལ་བ་ལྟར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལ་ཅུང་ཁྱོས་ནས་དངོས་ལན་མེད་པར་རྟུན་ལྟངས་བཏབ་པར་བྱད་དེ། ཡེ་ཤེས་དེས་
འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་པ་ཐབས་སྤྱིར་རྗེ་ཞོགས་ལ་མི་ལྟོས་ཞེས་སུ་ཞིག་གིས་གང་ན་ཁས་སྤངས་པ་འདྲག་ཐབས་ཤེས་ལན་རྟུན་རྟུང་རྟུན་དུ་ལྟན་པས་འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་རྟུ་
ཚོགས་གཉིས་རྟོན་སྤོང་ལས་ལྟར་བར་འདོད་དེ། མདོ་རྟུན་ལས། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་བསྐྱེད་བྱས། །བསྐྱེད་ན་མས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་བསྐྱེད་སྤྱོད། །ཚོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྤྱི་སྤྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །ཅིས་
གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་ཀྱི་དེ་འདྲའི་རྟུ་རྟོན་སྤོང་མེད་པའི་ཉན་ཐོས་པས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་མི་འདོད་ལ། བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པ་ཡོད་ན་བདག་འཛིན་གཉིས་པའི་རྟུ་ལས་ལྟར་བའི་སྤྱི་བ་པ་གཉིས་
ཀ་སེལ་བར་འདོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟུན་ཞུགས་ལ་ཞོགས་པའི་འབྲས་གནས་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་ཉན་སྤྱི་བ་རིམ་སྤོང་དང་། ལུང་རྟུ་བ་སེམས་དཔའི་ས་རྣམས་སུ་ས་དེ་དང་དེའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་དུས་དེ་དང་དེའི་དོས་སྐལ་གྱི་
སྤྱི་བ་པ་གཉིས་ཀ་སྤོང་བ་ལ་ནི་རང་དུས་ཀྱི་ཐབས་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྤོང་རྣམས་ཏེ། མི་སྤོང་ན་དེའི་གཉིན་པོ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་རུང་ལ། ད་དུང་གཉིན་པོ་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་རྟུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པས་ས་བོན་མ་སྤྱིན་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་

འགྲེལ་ལན་གྱི་སྤོང་

མཛེས་པ་ལྟར་

རོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཐལ་ས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་ཕྱིན་དང་ཚྲིག་ས་ནས་སྒྲུ་མ་ལས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁྱུང་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པས་ས་གོང་མ་གོང་མའི་ངོས་སྒྲུ་ལ་ཀྱི་སྒྲུང་ཕུ་སྒྲུང་པ་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་དེས་འབྲས་བུ་སྒྲུང་པ་ཐལ་ས་སྒྲུང་
ཆེ་སྟགས་ལ་མི་བརྟེན་པར་བདག་ཅག་གིས་ཁྱུང་ཟད་ཁས་སྒྲུང་པ་མེད་ཀྱང་། ཉན་རང་ལ་བསྒྲུ་ལ་པ་གྲངས་མེད་གཅིག་གི་ཚྲིག་ས་ཐལ་ས་པ་སྒྲོན་དུ་སྔོང་པ་མེད་ཀྱང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཚྲིག་ས་ཀྱན་ལ་རྒྱུ་མ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ། ཁྱུང་རང་ཞིང་པ་རྒྱུ་མ་དང་བཅས་པས་དེ་ལྟར་བརྟེན་ཅིག །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མ་མཁྱེན་དུ་ལམ་ཐམས་ཅད་གཞི་ལ་ཟེར་བས་ཡབ་སྐུ་མ་ཇལ་བའི་མདོ་རང་གིས་དྲངས་པ་བཀག་དོན་ཅི་
ཞིག་ཡོད་དེ། མཐར་ཐུག་ཐོག་གཅིག་འདོད་པ་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་སྒྲོས་མ་དགོས་ལ། མི་འདོད་ཀྱང་དུང་སྟེ་ལམ་འོག་མ་འོག་མའི་རྒྱལ་རྒྱུ་མ་སྒྲུ་ས་གདངས་ལྟར་བསྟན་པ་ཤེས་ནས་ཆེ་བཟང་དུ་སྔོང་སྟེ་མཐར་ཐོག་པ་ཆེན་
པོ་རྒྱུ་མ་མཁྱེན་གྱི་ལམ་དུ་གཞི་ལ་པར་རྒྱལ་བ་དང་བེད་རྟེན་པོ་རྒྱུ་མ་གྱིས་གསུངས་པ་དེས། ཀྱན་རྫོབ་བཀག་པར་གོ་བ་དེ་ནི་རིང་ནས་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཆབ་ཆེན་པོ་རེ་ཞིག་སངས་དོ་མི་འཆར་བ་ཞེས་གསུངས་པ་དེར་བྱིན་དུ་ངེས་
ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཁྱུང་པ་ཉིད་དམ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་རྒྱུ་མ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་གཞི་ལ་ཞེས་སྒྲུ་པས། ཁྱུང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་མཐར་ཐུག་རྒྱུ་མ་མཁྱེན་ཅམ་ལ་གཞི་ལ་ན་ཀྱན་རྫོབ་

པ་ལྟར་

༡༡། །བདེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲུལ་དུ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲུར་ནས་ཞིན་པའི་སྒྲོང་ཉིད་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་མཁའ་ཕྱེན་པའི་རྒྱལ་མཁའ་ཕྱེན་དུ་གོ་བར་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་
 རིགས་པ་ནི། སྒྲོལ་དཔོན་གྱུ་ལ། གཙོ་བོའི་ཐེག་དབྱེར་མ་མཆིས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཞིན། ལྷ་བས། གང་ཕྱིར་འདི་ན་དེ་ཉིད་མེས་ལས་ཞེས་སོགས་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པའི་དོན་བཞིན། བདེན་མེད་སྒྲོལ་བྲལ་ལམ་ཆོས་ཀྱི་དབྱེར་ས་
 རྒྱལ་གྱི་མཆོག་ལུན་གྱི་སྒྲོང་ཉིད་ནི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལོ་ན་ཉིད་དེ་ལ་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པས་བྱས་པའི་ཐ་དད་པའི་དབྱེ་བ་ཡང་མེད་དེ། ཆོས་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པ་དང་། སྒྲོལ་བ་དང་བྲལ་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་ལོ་ན་
 ཉིད་བཟང་ངན་དང་ཆེ་ཆུང་སོགས་མི་འདྲ་བ་མེད་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་དེ་མ་རྟོགས་བར་དུ་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྒྲོང་མི་རུས་ལ། དེ་རྟོགས་པའི་ལུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་མེད་དེ། དེ་རྟོགས་ན་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་གསུངས་པ་འདིས་ཉན་རང་ལ་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་། རྟོགས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་དང་གྲུ་སྐྱེད་ཡབ་སྐྱེས་དགོངས་
 པ་གཅིག་དུ་སྒྲུར་བས་པ་ལལ་ཆེ་བས་བཞིན་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྤེལ་དང་དཀར་ལས། འོད་སྐྱེད་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་སྐྱེད་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཅིག་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཉིས་དང་། གསུམ་ནི་

མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདྲུག་འགྲེལ་དུ་ཡང་དྲངས་པར་མཛད་དོ། །དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མདོན་དུ་གཟིགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་དུ་གཞིལ་ན་ཡང་
 གསུངས་པའི་མདོ་ཡི་ཡུང་དོན་བཀག་ནས་ཆད་སྟོང་དུ་སོང་བ་ཅད་འདྲུག་གམ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་གནད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་འཐད་པ་ཡིན་ལ། དེས་དོན་
 དམ་གཟིགས་པའི་ཆ་ནས་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་གཟིགས་པའི་ཆ་ནས་ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་པར་འཇོག་སྟེ་དོ་བོ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་དོ། །ཡང་ཚུད་ཡིག་རྒྱུ། རྟེ་ཀར། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཇེ་བཟང་དུ་སོང་ཞེས་
 དང་། འོག་དུ་གནས་རྒྱལ་ལ་སྟོང་ལུགས་པར་བྱས་ན་ཞེས་དང་། གོང་དུ་སེམས་དང་དག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དེ་ནི་བརྟག་ན་རྣམ་པར་དབེན་པ་སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི་དབྱུང་བཟོད་པ་ནམ་ཡང་མི་སྟོང་དོ། །ཞེས་པ་
 ལྟར་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ་སྐྱེ་དང་སྟོས་བརྟག་ན་ཞེས་སྐྱས་གིང་། སྟོང་ཉིད་དེ་དག་གི་ཡུལ་མིན་ཟེར་བ་མ་ཆོར་རམ་ཞེས་བཞིན་རས་སྐྱར་ལས་ངན་མོད། སེམས་ཁོང་
 ནས་འཛུགས་པས་སྒྲུབ་གཟེང་བསྟེད་དེ་སྒྲུབོ། །སྟོང་ཡུལ་དུ་ཁས་མ་བྱངས་པའི་འགལ་ཁུར་མ་བཟོད་པའི་སྟེང་དུ། སྐྱར་ཡང་སྐྱེའི་ཡུལ་དུ་ཁས་མ་བྱངས་པའི་འགལ་འདུ་སྟོས་ཀྱི་གྲུང་པོས་ཐེག་ཆད་གཅིག་ཀྱང་འགོལ་ཏེ། ཀྱེ་མ་

ཆེ་རལ་བཞི་ཉིས་བཞི་ལན་

༡༩། །ཆན་ལུ་ལུ་པའི་ལམ་དུ་བཏང་ན་དགོས་པའི་ཆུ་ལ་འཛིན་མོད། ད་རེས་འཛམ་གླིང་གི་མ་ཐས་མི་མ་ཐས་འབྲང་ཡས་པས་སྤྲིག་ཆེན་ཁུར་དུ་འཕྱེར་བའི་གྲོགས་དན་ཕྱིད་པར་འདུག་པས་མི་སྒྲོན་སྒྲུལ་ནས་
སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་དེ་སྒྲུལ་པ། ཕྱིད་ཀྱིས་སྒྲོང་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲུ་དེ་གང་གི་མིང་ཡིན་པ་སྒྲུས་དང་། ཕྱིད་ཀྱི་འདོད་ལུག་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ལུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཞི་བ་ལྷ་སྐྱེས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཆུ་ལ་དུ་འདོན་ཟེར་བ་
གང་དུ་སོང་། ཆུ་པར། གནོད་པའི་ཆོགས་རབ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་གཅིག་ལ། །བདག་གི་སྒྲིང་ལ་དེས་པར་གནས་འཆའ་ན། །ཞེས་བ་དེས་མོད། ཕྱིད་ལ་དེ་བས་ཀྱང་ལྷག་པས་འདི་ལྟར་འདོན་ཏེ། གནོད་ཕྱིད་རིགས་པའི་ཆོགས་
འཕེལ་མོ་འདྲེ་ཞིག །ཀྱི་རྒྱུད་སྒྲིང་ལ་ནམ་ཞུགས་ཆ་ཡང་མེད། །དེ་ཉི་ཆེ་མཐར་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་ཅི། །ཞེས་སེམས་ཤིག །ཅིས་སྒྲུས་པ་ལ། །ལན་བསྟན་པ། འོ་འོ་རྒྱུད་བརྗོད་པ་དེ་ནི་བདག་ཅག་གིས་ཐོས་ན་དགའ་བ་དེ་
ལྟར་ལྟས་དཔུར་རྒྱ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར་སྒྲོ་གནས་ཆུ་ལ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། དེ་རྒྱུ་བཟང་དུ་འགྱུར་བ་སྒྲུས་ཀྱང་འདོད་དགོས་ལ། འདིར་སྒྲོ་འདུག་ལུ་ཕྱི་སྒྲོང་ཉིད་དེ་བཏག་ན་དཔེན་ཞེས་སྒྲུས་པས། ཉིད་
ཉིད་ཀྱང་དེར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པའི་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུས་བརྗོད་ལྟ་དེ་ནི་བདེན་མེད་མེད་དགག་ལ་གོ་ནས་དེ་བཏག་ན་དཔེན་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་རི་སྤྱིད་དུ་དམིགས་པ་དང་། བས་

བཀའ་ལན་གྱི་སྒྲོང་

ཡེན་པ་དང་སྒྲོལ་པ་དེ་མིད་དུ་རྒྱུ་པར་རྟོག་པའི་ས་ལས་ས་འདས་པར་མདོ་སྡེ་རྒྱུ་ས་ཀྱིས་བསྟན་དོན་ལྟར་སྒྲོལ་བུ་ལ་བསྟུང་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ངེས་པར་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བརྟག་ན་ཞེས་དང་། སྒྲོང་ཉིད་དེ་དག་གི་ལུང་
 མིན་ཞེས་པ་བརྟག་མ་བརྟག་གི་ཁྱད་པར་སྟགས་དོན་མེད་གི་དག་ཁྱོད་རང་གིས་བཀོད་ལ། སེམས་འཛུགས་ཤིང་བཞིན་རས་སྒྲར་ལས་ངན་ཞེས་རང་སྤྱོད་རྒྱུ་རྟོག་གིས་བརྟགས་པ་འབྲེལ་མེད་དེ། དགའ་བའི་བཞིན་རས་སྒྲར་
 བས་རྒྱས་པ་ལས་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་གོང་དུ་ལེགས་པར་བསྟན་ཟིན་པ་ལྟར། སྒྲོལ་བུ་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པ་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ལུང་ལ་སྟུང་དང་ཆེག་གིས་སྒྲོ་བརྟགས་ནས་ཡོད་མེད་སྟགས་སུ་དབྱུང་པའི་ལུང་མ་ཡིན་ཏེ།
 མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྒྲུ་ནས། བརྟོད་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུང་ལྟོག་པས་སོ། །ཞེས་སྟགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་གོང་དུ་དངས་ཟིན་པ་ལྟར་དམིགས་མེད་སྒྲོལ་བུ་གི་དོན་ལ་སྤྱོད་དམིགས་པ་དང་སྒྲུ་
 བརྟོད་དུ་མེད་པར་འདོད་ཟིན་པ་ལ། སྤྱོད་ལུང་མིན་པའི་སྡེ་དུ་སྒྲུར་ཡང་སྒྲུས་ལུང་མིན་པའི་འགལ་འདུ་སྒྲོལ་གི་གྲང་པོས་ཐོག་ཆོད་ཅི་ཞིག་འགོལ་ཏེ། རྒྱུ་མ་མཁའ་མཆོན་གིས་མི་ཆོད་པ་ལྟར་སོང་བས་རྒྱུ་མ་པར་རྟོག་པས་སྒྲོ་
 བརྟགས་ནས་བཀལ་བའི་ཁྱར་དེ་དག་ཅི་ཅུ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲུར་བསྟུམས་པར་མཛོད་ཅིག །གནས་ལུགས་བརྟོད་བུ་ལ་སྒྲོང་མི་སྒྲོང་སྟགས་ཐ་སྟོད་གིས་སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར། ང་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྤྱོད་

མཛེད་གྲུ་།

གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ཁྱོད་ལྟ་བུ་སྟོ་ཐ་མལ་པས་དེ་ལྟ་བུ་ཁོད་དུ་རྒྱུད་པ་ལའང་སྟེ་ཞིག་གིས་ཡིད་རྟོན་སྒྲུལ་ན། དེ་བདེན་མོད་དེ་སྒྲ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་སྟོ་མེད་གྱི་གནས་ལུགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་འབགས་པ་
རྒྱལ་སྟེ་མཛེད་སྒྲུལ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་རིགས་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་སྟེ་འབྲངས་ནས་དེའི་རྒྱལ་རྗེས་སྟེ་དཔག་པར་གསུངས་པ་ལྟར། ལུང་དང་བླ་མའི་མན་ངག་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་རྗེས་སྟེ་དཔག་
པའི་སྟོ་ནས་ངེས་པ་རྒྱུད་ཐང་སྟེ་ས་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱིས། བསམ་མིན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཁས་བླངས་པ་དང་། བརྗོད་མེད་གྱི་བདག་འདོད་པ་ལྟར་བྲག་ཆའི་རྗེས་སྟེ་ས་ཅམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གེར་མདོ་སྟགས་བརྗོད་བྱལ་སྟོན་
པའི་བཀའ་དང་། བསྟན་བཅོས་རྒྱལ་ས་དང་། བླ་མའི་མན་ངག་དང་། རང་གི་རིགས་པས་རྒྱལ་བཞིན་བསམ་པའི་རྒྱལ་ཆེན་ཅན་གྱི་སྟོས་སྟོང་ཉིད་སྟོས་བྱལ་དོན་སྟོའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པ་སོ་སོའི་སྟོ་བའི་ས་ན་ཡོད་ཅེས་འདོད་དོ། །
སྟོ་དང་སྟོའི་ཡུལ་མིན་པ་ནི་དམིགས་པ་ཅན་མིན་པར་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་པས་སྒྲུར་སྟོས་མ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ཀྱང་མི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རེད་མདའ་བར་སྟལ་བའི་སྟག་དྲིལ་དུ། རྒྱལ་གྲངས་མིན་པ་ལ་སོ་
སྟེ་ས་དང་པོ་ནས་འཇུག་མི་རྒྱས་པས། དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སྟེ་རྟོན་འབྲེལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟགས་རྒྱལ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་གནས་ལུགས་སྟེ་ཞེན་ནས། དཔུང་སྟོས་གྱིས་ཞུགས་པས་རྒྱལ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་མཛེད་

ཐུག་

ལྷ་མོ་དུ་བློ་

བཞིན་མེད་པ་དང་། རྟེན་འབྱུང་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་འཆར་ཚུལ་གསུངས་པས་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་ལེགས་པར་བཤད་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ལ་ཡིད་ཆེས་སྒྲེས་པ་ཡིན་གྱི། ཚུལ་དེས་གནས་
ལུགས་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་ཏུ་གོ་བ་གཏན་ནས་ལེགས་པར་སོང་ངོ་། །དེ་འདྲའི་སྟོང་རྟེན་འབྱུང་ཟུང་འཇུག་འདྲ་འབྲལ་མེད་པར་གོ་ན། དེ་ལ་གོམས་པས་སྒྲེས་བྲལ་ལ་ངེས་པ་རང་ལུགས་ཀྱིས་སྒྲེ་བ་འོང་ཞིང་། མེད་དགག་
འབའ་ཞིག་ལ་མཉམ་བཞག་ཅི་ཙམ་གོམས་ཀྱང་སྒྲེས་བྲལ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ཉུས་པར་མཐོང་སྟེ། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སྟུང་སྟོང་ཡ་མ་བྲལ་བ་ཡིན་པ་ལ། ཡ་གུལ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བས་ནམ་ཡང་མེད་དགག་གི་སྒྲེས་པ་མི་
ཞིག་པར་མཐོང་ངོ་། །དེས་ན་ལྷ་མགུར་དུ། འཇམ་དཔལ་སྟོང་པོ་ཡིས་བྱ་ཞིག་བཏང་བས་ཞེས་པ་ལྟར་ལེགས་པར་བསམ་ན་སྟེ་ཕྱིའི་མཐའ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ལུག་གི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འཆར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་
དོན་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པར་མཐོང་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ལུག་གི་དོན་ཆེ་བ་ཡོད་པར་སེམས་ཀྱང་གཞན་དག་ལ་ཅི་ཆ། འདི་ན་སུ་ཞིག་གན་སུ་ལྷ་ལ་མ་ཏུ་བཏང་བ་པར་ཞིག་མི་དགའ་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་
མ་ཟད། ལྷ་མོ་ལ་དོན་གཉིར་ཅན་དག་གིས་དེ་པོ་ན་ཉིད་ཆོལ་པའི་འབེལ་གཏམ་མཛད་པ་ནི། ཉིད་ཀྱི་སྟུར། འཇམ་དབྱངས་མཁུན་པའི་གཟི་འོད་རྟག་འབར་ཞིང་། །ཕྱ་ཞིབ་རིགས་པའི་རར་ལྷན་སྒྲས་པའི་མཆོན། །བལྷ་བར་

ལྷ་མོ་

༡༡། །བསྐྱལ་བ་གནས་ཚུལ་གསལ་བའི་མིག །ཕྱོངས་པའི་སྐལ་པར་རིངས་པའི་སྤྱོད་བ་བསྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐུ་དེ་གང་གི་མིང་
ཡིན་པ་སྟོན་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་ལྷན་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྐུས་པ་ལ། མི་ཆེ་རིལ་པོར་སྤྱོད་ཉིད་ལ་སྟོ་སྐྱུངས་ཀྱང་སྤྱོད་ཉིད་ཆེན་པོ་སྟོགས་གར་ཡོད་མ་འཆོལ་བར། དེད་ཀྱིས་སྐུ་གོས་པ་མི་སྤྱིད་མོད་ཀྱི། འདོད་
ལྷན་ཐག་ཆོད་ཀྱི་ཡོད་ན་འདི་ལྟར་སྐུ་སྟེ། འདིར་གཅིག་དུ་བྲལ་སྟགས་ཀྱི་རིགས་པས་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་དབྱུད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་རུལ་ཙམ་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ། དབྱུད་བཟོད་དུ་མེད་པ་དེ་ཉིད་བདེན་སྤྱོད་དུ་གོ་ནས། དེ་
འདྲའི་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཐ་དང་ལ་བྲལ་དུ་མ་སོང་བར་སྤྱོད་པ་ཉིད་སྤྱོད་བ། སྤྱོད་པ་ཉིད་སྤྱོད་བ་སྟེ། སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷན་འཇུག་དུ་གོ་བ་དེའི་ཆོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་རྟེན་འབྱུང་དུ་གར་བ་སྟགས་ཐ་སྤྱོད་ཅི་བ་དྲགས་ཀྱང་དོན་ལ་སྤྱོད་
ཉིད་བཞི་སྤྱོད་ཀྱི་དགོངས་པར་གོ་ཞིང་། དེ་འདྲའི་ལྷན་འཇུག་དེ་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སུ་བྱས་ན། དེའི་དོན་ལ་གོ་མས་པའི་ཆོན། སྤྱོད་ཞེས་དེ་འཛིན་པའི་སྟོ་གཅིག་དང་། སྤྱོད་ཞེས་དེ་འཛིན་པའི་སྟོ་རེས་འཛིག་གཉིས་ཀྱིས་
སོ་སོར་འཛིན་མ་དགོས་པར་སྤྱོད་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་ངེས་པ་སྟེས་ཏེ། དེའི་ངང་དུ་གོ་མས་པའི་མཐུས། སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་པ་སྟགས་སྟོགས་རེ་བའི་དམིགས་པ་དང་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ། ཁས་ལེན་མེད་ཀྱང་།

五、

དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འདུག་གོ་སྒྲུབ་པའི་ངེས་ཤེས་ཁུང་པར་ཅན་སྒྲེ་རྒྱ་ཡོད་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་མྱོང་བ་དེ་ཆོག་གི་ལམ་ནས་མཆོན་ནུས་ཀྱི། སྒྲུབ་བྱལ་རྗེས་མཐུན་པ་མྱོང་རྒྱལ་ནི་ཆོག་གིས་མཆོན་ནས་
 བསྟན་མི་ནུས་ཏེ། གཞན་གྱིས་བརྗོད་མིན་ལྟར་ཅིག་སྒྲེས་ཞེས་སྐད་སྐད་ལ་ལྟར། རྗོགས་ཆེན་སྐད་སྐད་སྐད་ཀྱི་མན་ངག་ཐེབས་པ་དང་། ཐབས་གྱིས་དཔེ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ས་པ་རྒྱམས་ལས་བདག་ལྟ་བུ་ཆོག་གི་ལམ་
 ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་གིས་དབྱུད་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་རྒྱམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་བདེན་གཉིས་ཟུང་འདུག་གོང་ན་མདོ་ཙམ་སྒྲུབ་པ་དེས་སྒྲུབ་བྱལ་གྱི་འདུག་དཔག་ཙམ་མཆོན་ནུས་ལ། དེ་འདྲིའི་གོ་མྱོང་ཕྱ་མོ་
 ཙམ་སྒྲེས་པའི་དུས་ན་ཡང་བདེན་གཉིས་ཐ་དད་པའི་རྒྱལ་དུ་དབྱུད་པའི་གོ་ཡུལ་ཙམ་ལས་ཆེས་ལྟག་པའི་བདེན་མེད་ལ་ངེས་པ་སྒྲེ་རྒྱལ་ཁུང་པར་ཅན་འབྱུང་པར་མཐོང་གི་བདེན་མེད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཁོ་ན་ཆེད་དུ་བྱ་མི་དགོས་
 པར་མཐོང་ངོ། །བདག་ཅག་གིས་ནི་རྒྱལ་འདི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་དུ་གོ་སྟེ། སྤང་བ་རྟེན་འབྱུང་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་དང་། །སྟོང་པ་ཁས་ལེན་བྱལ་བའི་གོ་བ་གཉིས། །ཇི་སྟོན་སོ་སོར་སྤང་བ་དེ་སྟོན་དུ། །ད་
 དུང་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་མེད། །ནམ་ཞིག་ངེས་འཛོག་མེད་པར་ཅིག་ཆར་དུ། །རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱར་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས། །ངེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀུན་ཞིག་ན། །དེ་ཆེ་ལྟ་བུའི་དབྱུད་པ་རྗོགས་པ་ལགས།

✓
✓
✓

མཁའ་འགྲུ་བཞུགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལུང་།

༡༡། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་ཞིག་སྤྱང་སྤྱང་རེས་འཛོག་གི་རྒྱལ་དུ་འཛིན་མ་དགོས་པར། བདེན་གཉིས་ཡོ་ནས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས། རྟེན་འབྲུང་བསྐྱུ་མེད་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཡིན་པར་མཐོང་བ་ཙམ་
ནས། སྤྱང་འཇུག་མཐའ་བྲལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་རེས་སེས་སྒྲིམ་དེ། སྤྱང་མི་སྤྱང་སྒྲིམ་གས་དམིགས་པའི་གནད་སྟེའི་ལུང་གྱི་འཛིན་སྤྱངས་ཐམས་ཅད་ཞིག་པའི་སྒྲིམ་བྲལ་རྗེས་མཐུན་པ་དེ་ལྟ་བུ་གོ་ན་ལྟ་བའི་དབྱུང་བ་རྗེས་པ་
ཡིན་གྱི། དེ་བས་ལྟག་པོར་དབྱུང་དུ་མེད་དེ་གནས་ལུགས་སྤྱང་འཇུག་གི་དོན་གོ་བ་ཡིན་པས། དེའི་རང་དུ་གོ་མས་པས་འཕགས་པའི་ཡོ་སེས་འདྲེན་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་གོར་མ་ཆག་སྒྲིམ་དུ་སེམས་གྱུར། དེ་ལྟར་
བཤད་པ་ལ་དེར་སང་རྗེའི་བརྒྱུད་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་འཕྲོགས་བཤད་ཀྱིས་རྗེའི་དགོངས་པ་བསྐྱུད་པ་ཡིན་ཞེས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་དགག་པ་མང་དུ་བྱུང་བས་རྗེའི་བརྒྱུད་འཛིན་དག་གིས་རྗེ་སྤྱང་མའི་དགོངས་པ་མི་
མཐུན་པར་གཞན་ཞིག་གིས་སེས་སོ་ཞེས་སྒྲིམ་པར་མི་རིགས་པས་འོན་ཏེ་ལྟར་མཐོང་ཅིག་ཅིས་ཁྱ་བ་ལས་ཅི་ཡོད། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་རྒྱལ་བ་སྤྱང་བཅས་ཀྱི་རིང་ལུགས་དང་རྗེ་སྤྱང་མའི་བཞེད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་དེ་ནི། རྗེ་
ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་གསང་མཐོང་བསྐྱུང་བ་དང་། གཞན་དག་ཕྱིའི་གཉེར་ཁ་བ་ཙམ་དུ་སྟོང་གྱུར་དེ་ལྟར་སེས་མཐུན་སྒྲིམ་ཞིག་ཡོད། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། རང་བཞིན་མེད་པའི་རྟེན་འབྲུང་གསུགས་བརྒྱན་ལྟ་བུ་ལ་གནས་ལུགས་

བཤམ་པ་ལན་གྱི་སྒྲིམ་

ལུ་ཞེན་ནས་བསྐྱེམ་པས་སྒྲིལ་བུལ་རྒྱུ་ཡིན་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འདྲེན་པར་གསུངས་པ་དང་། རེ་ཞིག་ཅེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་གུངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གྱི་རང་མཚན་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་
 དུལ་དུ་གསུངས་པ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཤེས་ནས་མོད་གུང་དམ་པ་མཚོག་དེའི་གསུང་གི་ལུང་རྒྱུ་མ་མང་དུ་མ་སྒྲིལ་ཏེ། ཁབ་མགར་གྱི་ཁྱིམ་དུ་ཁབ་བཙོང་པའི་དཔེ་ལྟར་སྒྲིལ་མི་དགོས་པའི་ཁྱིམ་རོ། །འོ་ན་རྗེའི་ཕྱིས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་སྒྲིལ་མཛེས་
 རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་སྒྲིལ་གྱི་དོན་ཅུ་ལ་འདེམ་པ་མ་སྒྲིལ་པར་དང་པོ་ནས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་མི་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་ཅུ་གྱི་རང་དུ་འབྱུངས་གུང་དེས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་གོ་མི་ཚོད་པས།
 བདེན་མོད་གྱི་འཛིན་སྐྱེས་དགོས་པར་མ་གསུངས་སམ་ཞེན། གསུངས་མོད་དེ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཅག་གིས་གུང་འདོད་དེ། མདོ་ལམ་གྱི་སྒྲིང་ཉིད་ལ་འདེམ་སྒྲིལ་བ་ལ་དབྱུང་བ་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་མཐའ་བྲལ་བ་རྟོད་བྲལ་
 གྱི་ཚིག་ཅུ་ལ་སྒྲིལ་རྟོད་ཅེན་བཙས་ནས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་དེ་དག་མཐའ་བཞི་བྲལ་རྒྱུ་གྱི་དེས་ཤེས་མ་སྒྲིལ་པར་མཐའ་བཞི་བཀག་པའི་དགག་རྟོག་ཅུ་ལ་གནས་པའི་ཁྱིམ་ གནས་ལུགས་ནི་ཤེས་ཀྱི་ཞིག་མ་ཡིན་ཞེས་པ་
 ཅུ་ལས། གནས་ལུགས་གྱི་དོན་ལ་འདེམ་སྒྲིལ་རྒྱུ་དགའ་བས་དེ་ཅུ་གྱིས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་གོ་ཅི་ཡང་མི་ཚོད་དེ། རྒྱུ་དབང་གྲོང་ཆེན་རབ་འབྱུངས་གྱི་ཞལ་སྐྱེན་པ་གུང་། རྒྱུ་འདོམ་མི་ཤེས་སྒྲིང་བ་བྱུང་།

༡༩༡ །ཆད་པ། །ཆིག་རུ་ཡོད་མེད་མཐའ་བུལ་ཞེས་སྒྲ་ཡང་། །བུལ་གཞི་མི་ཤེས་སྤིང་ཕྱི་ལྟ་བུ་ཅན། །བསྟན་པ་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་པ་འདི་ཕྱིར། །ནམ་མཁའི་ཡིད་ཅན་ཐལ་བས་བྱུགས་པར་རུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐའ་བུལ་བ་སྒྲ་དྲུང་མཐར་འཛིན་ལ་གནས་པ་དེ་ལས། །རིགས་པས་དབྱུད་པས་བདེན་མེད་རུ་བཟུང་ནས་དེ་དང་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་སྒྲ་བ་བཟུང་འཇུག་རུ་གོ་ན། །གནས་ལུགས་སྒྲོས་བུལ་ལ་ངེས་པ་འདྲིན་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ཆད་ཏེ་ཤིང་གི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཐུན་ག་དགོ་སྒྲོང་དེས་སྒྲིན་དཀར་ནག་གང་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲིབ་པ་ལྟར་རྒྱུ་ཤིག་གང་ཡང་མི་བྱ་བར་ཅོམ་མེར་བཞག་པ་དེ་ཁོ་ན་ལས་ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་མི་དགོས་པའི་དཀར་པོ་གཅིག་ཐུབ་རུ་བཤད་ཅིས་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་རྒྱུ་སྒྲུབ་པས། །དེ་འདྲའི་ལམ་དེས་གནས་ལུགས་ལ་ངེས་ཤིང་སྒྲི་མི་རུས་ཏེ། །འཛིག་རྟེན་པ་དག་སྒྲོང་ཉིད་བསྒྲོམ་ན་ཡང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་བཞིན། ཏེ་ཤིང་གི་ལུགས་དེ་ཀ་མ་ལ་སྤི་ལས་བཀག་ནས། །རང་ལུགས་ལ་དབྱུད་པས་བྱངས་པའི་ངེས་ཤིང་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཐར་སྒྲོས་བུལ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་ཚུལ་སྒྲོམ་རིམ་གསུམ་རུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །དེར་མ་ཟད་འཕགས་ལུལ་པར་གྱུ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་མའི་སྒྲོམ་རིམ་ཆད་ལྟར་འདི་སྒྲིང་ཅིག་པོད་རུ་བཞགས་པ་འདི་དག་དབྱུ་མའི་སྒྲོམ་ཚུལ་མ་ཕྱེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡང་དག་དང་དམ་པའི་མན་ངག་

ཉིད་ཏུ་འདོད་དགོས་པར་མཛོན་ནོ། །དེར་སང་ནི་སྒྲོས་ཅིར་ཡང་མ་བཟུང་པམ་ཆོད་ཏེ་ཤར་གི་ལུགས་ཡིན་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཆད་ལྟེ་ཞེས་ཟེར་གྱིང་། ཏེ་ཤར་གིས་ཅིར་ཡང་འཛིན་པར་མི་བྱེད་སྐྱུ་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་འཛིན་པ་
 ལས་མ་འདས་པས་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་ཕྱིན་གྱིང་ཆད་ལྟེ་ཞེས་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དེ། ཆད་ལྟེ་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷོ་མོ་སྐྱོགས་ཡོད་པའི་དོན་ལ་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱུངས་ཅན་ཏུ་དེས་ལ། ཅིར་ཡང་མ་བཟུང་བ་
 ལ་ཅི་ཞེས་ཆད་པར་ལྟ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ་ཤར་གི་ལུགས་དེ་ལ་ཆད་ལྟེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། ལྟེ་བའི་ཐད་ནས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ཡང་མི་འཛིན་པ་དེ་ལས་གཞན་སྐྱོན་སྐྱོགས་ལམ་གྱི་རྒྱུ་པ་གཏུག་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དེའི་ཆ་ནས་
 ཆད་ལྟེ་པ་བྱུགས་པ་ཡིན་གྱིང་དེར་སང་འཛིན་མེད་ལ་ཆད་ལྟེ་པ་བརྗོད་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཆད་ལྟེ་པ་རང་ཡང་དོས་ཟེན་མི་སྐྱུང་ན། ཆད་ལྟེ་ཡིན་མིན་ག་ལ་ཤེས། ཕྱིས་ཀྱི་མ་ཐས་པ་དག་གིས་བདེན་མེད་འབའ་ཞེས་ཏུ་འཛིན་པ་
 ལ་ཆད་ལྟེ་ཞེས་ཆོལ་གྱིང་། བདེན་མེད་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་ཆད་ལྟེ་སྐྱོན་རྒྱུ་བཟད་མེད་གྱིང་། ཐ་སྐྱོད་དཔུང་བཟོད་མེད་པ་ལ་བདེན་སྐྱོད་ཏུ་མ་གོ་བར་དགག་བྱ་ཡན་གར་པ་བཀག་པའི་བདེན་མེད་དང་དེ་ལ་གནས་ལུགས་མཐར་
 ཐུག་ཏུ་བཟུང་ན་གནས་ལུགས་ནི་སྐྱོད་རྒྱུ་འབའ་ཞེས་ཏུ་སོང་བས་གཏུག་རྗོད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བའི་ཆད་ལྟེ་པ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རིགས་པའི་དཔུང་པས་དྲངས་པའི་མཐའ་བྲལ་གྱི་གནས་ལུགས་གོ་ནས་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་

མཁུ་
པེ་
ཡུ་
ཡུ་
ཡུ་
ཡུ་

༡༡། །སེས་དྲུང་ས་ཏེ་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་ལ་ཏ་ཤང་གི་ལྟ་བ་དང་ཆད་ལྟའི་དྲི་ཙམ་ག་ལ་ཕྱོ་སྟེ། ལྟ་བ་དན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དམིགས་པ་ཅི་ཡང་མི་འཛིན་ཆད་
ཏ་ཤང་གི་ལྟ་བ་ཡིན་ན། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གཟུང་འཛིན་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་གནས་སྤྲོད་གི་བཀ་ཆགས་ཕྱ་བ་ཡང་མེད་པའི་གཉིས་མེད་ཡེ་སེས་ཆེན་པོ་འང་དེར་ཐལ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་
ན་སོ་སྟེའི་གནས་སྐབས་སུ་ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཐབ་ཅིང་སྒྲིམ་པའི་གྲུབ་འབྲས་སུ་དབུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ཏ་ཤང་གི་ལྟ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་སྤྲོ་ན་དེ་ལས་འགལ་འདུ་ཆེ་བའི་ཁས་ལེན་ཅི་ཞིག་ཡོད། སྤྲོས་ཀྱི་མན་ངག་
རྣམས་སུ་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པར་འཛོག་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་བཞག་ཐབས་ཙམ་ཡིན་གྱི་ལྟ་བ་དང་ཡེ་སེས་གང་ཡང་མིན་ལ། བཞག་ཐབས་དེའི་རྣལ་གྱིས་སྤྲོ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ན་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་སེས་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ།
དཔལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་སྤྲོག་སར་ཏའི་དོ་ཏ་སྟེང་པོ་རྩོ་རྩོའི་གྲུ་ལས། བསམ་དང་བསམ་བྱ་རབ་ཏུ་སྤངས་ནས་སུ། །བསམ་མེད་བྱ་ཆུང་རྣལ་དུ་གནས་བྱ་ཞིང་། །སྤྲོ་མའི་ལུང་ལ་བསྒྲིམ་སྟེ་རབ་འབང་ན། །ལྟན་ཅིག་སྟེས་པ་
འབྱུང་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་སེས་ལ། འདུག་པ་རྣམ་པ་དུག་གི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། །དམིགས་པ་ཐེག་ཆེན་

བཀུ་ལ་ཡེན་ཏུ་སྒྲིམ་

ནས་བསྐྱེད་པའི་དོན་ལ་མོས་ཤིང་། ཚེགས་བསལས་པ། མཚན་མ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། གཉེན་པོ་དང་། ལུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ལུལ་ཅན་རྟོགས་པ་ལ་མཚན་མར་ཞེན་པ་སྤང་བ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མི་དམིགས་པ་
 ཡང་དག་པའི་སྒྲོར་བ་ཚེས་ཉིད་བརྗོད་མེད་ལ་གནས་པ། དེ་ལས་མཉམ་རྗེས་སྤང་མེད་དང་སྤང་བཅས་འཕྱུང་རྒྱལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་པན་ཡོན། གོང་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་ཚེས་སྤྱི་ཐོབ་ནས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
 གཟིགས་ཤིང་ཚེས་སྒྲོན་པར་གསུངས་ནས། དུག་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་འདུག་པ་ཡང་བཞིར་བཤད་དེ། དང་པོ་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ཚེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་དུ་འཛིན་པ་
 དང་། སྤྱི་བ་དང་འགག་པར་ཡོངས་སུ་གྱུར་པར་འཛིན་པ་དང་། ཚེས་ཅན་དང་ཚེས་ཉིད་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཐ་སྤྱད་དུ་མེད་པའི་སྤྱར་འདེབས་དང་རྣམ་པ་ལྡེའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་གསུངས་ཤིང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འང་རྣམ་པ་ལྡས་བསྐྱེད་ཏེ། དེ་ཡང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་རི་བཞིན་བསྐྱེད་དུ་མེད་པས། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དགག་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་པོ་དང་ལུལ་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པའི་རྒྱལ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཡང་དག་འདས། ཉེ་བར་ཞི་དང་ངོ་བོའི་དོན། མཛོན་རྟགས་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ལྟ། སྤངས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་

མཁུ་
ཏུ་
ལྟོ་
ལྟོ་
ལྟོ་
ལྟོ་

༡༩། །པ་ལྟར་དེའི་དོན་ནི། འཛིག་རྟེན་ཐ་སྟོན་གྱི་སྟོན་པ་སྟེ་སྟོན་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་སྟོན་ས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཙམ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ་བྱིས་པ་རྒྱུད་དུ་འེམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཕྱིང་ཞིབ་གྱི་རྣམ་པའི་རྟོག་
དཔྱེད་ལས་འདས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉི་བར་ཞིབ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། འགོག་སྟོམས་སྟོགས་སེམས་མེད་གྱི་གནས་སྐབས་བཞིན་ནོ། །
དོ་བོ་ཉིད་རྟོག་གམ་སེམས་གྱི་རྟོག་པ་གཏན་མེད་པའི་མི་རྟོག་པའི་དོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྱུར་པས་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་སྟོགས་དབང་པོ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོགས་པ་མི་བྱེད་སྟམ་དུ་མངོན་རྟགས་སུ་འཛིན་པ་འམ་བཀྲ་བར་འཛིན་
པ་ཙམ་ཞིག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་རྟགས་སུ་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་མཆོན་མར་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞིས་ཀྱན་མཁྱེན་གཉིས་པས་འགྲེལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་
པ་ཡིན་མོད་གྱི་བཤད་མ་ཐག་པའི་ལུ་པོས་མི་རྟོག་པ་དང་མི་མཆོངས་པར་གསུངས་པ་འདི་དག་གིས་རྒྱལ་ཆ་བཞེན་པོས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བསྟན་གྱི། དེ་མིན་པར་འཛིན་
པ་ཙན་ལ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལུ་དང་མི་འདུ་བའི་བྱེད་པར་གསུངས་མི་དགོས་ཏེ། དེ་འདྲའི་དོགས་པ་སྟེ་པ་ཙམ་ཡང་མེད་དེ། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེའི་བྱེད་པར་ནི། །འཁོར་འདས་ལ་སྒྲུང་དོར་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། །སྤངས་

རྟོགས་ཉི་ཚེ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། མིང་ཞིང་མི་གནས་པ་དང་། གཞན་དོན་རྟུ་རྟུ་པ་ཞུགས་པ་དང་། འདིའི་གོང་ན་གཞན་མིང་པའི་བྱུང་པར་རྒྱུ་པ་ལྟར་གསུངས་སོ། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེའི་བྱུང་པས་ལྟ་ནི། རྒྱུ་རྟུ་མིང་རྟུ་བྱུང་པ་དང་། ལྷན་མིང་པའི་ཐག་མིང་གི་བདེ་བ་སྟེར་པ་དང་། ལྷིབ་པ་གཉིས་བྲལ་བར་བྱུང་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་དང་། མངས་རྒྱས་གི་ཞིང་རྟུ་ཞིང་ཞིང་མཐས་ཅན་སྒྲིམ་པར་བྱུང་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིང་གཏོང་པར་བྱུང་པ་ལྟར་གསུངས་སོ། །དེ་འདྲའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་འཇུག་རྒྱུ་ལྟར། གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་རྟུ་ཞིན་ཀྱང་། དེ་སྟེར་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་ནས་ཆོས་ཉིང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་གཞུང་འཛིན་གི་སྒྲུང་བ་རིམ་པར་སྒྲུངས་དེ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དཔེ་གསུང་པ་དང་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པར་གསུངས་པས་ན། མི་དཔེ་གསུང་པ་དང་འཛིན་པ་མིང་པ་ཐམས་ཅད་རྟུ་གཤེན་གི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གི་སྟེར་པོ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྒྱུ་པ་གིས་བྱུགས་པས་ཆོས་སྒྲུང་གི་ལས་ཆོན་པོ་ཆེ་རེ་བསགས་མ་དགོས་ཅན་ལྟར་ན་ལོགས་པར་མཐོན་ནོ། །དེའི་བྱིར་འདུས་པ་རྟོག་ལས། བང་ནས་སྟེས་གིས། མིང་གའི་གཞུགས་ཅན་ལ་ཡི་ཆོག་གིས་དེད་གི་བློ་གྲོས་མ་བསྒྲུར་ཅིག །ཅིས་སྒྲུས་པ་དང་རྒྱུ་པ་འདྲ་བར་བླ་མ་གོང་མའི་གསུང་

མཛེས་པ་གྲུ་རྒྱུ།

རྩེ་ལྷོ་མཛེས་པ། །ཡན་ཚུན་འགྲན་པ་བཞིན་དུ་འཕེལ་གྱུར་བས། །ཟག་མེད་བདེ་བའི་ལང་ཆོ་བ་གཉིས་རྒྱུད་དང་། །བྱེད་བའི་གོ་འཕང་འགྲོ་འདིས་རྩེད་གྱུར་ཅིག །ཅིས་ཀྱང་སྒྲུས་སོ། །ཡང་རྩེད་ཡིག་རྒྱ། རོག་རྒྱ། བརྩོད་བྱ་རྩེད་ཉིད་
ལ་རྩེད་རྩོད་། རྩོད་བྱེད་ཐོག་ཆེན་ལ་རྩེད་སྤང་ཞེས་བྲིས་ལ། །ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་རྩོད་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་རྩེད་པ་ལ། །ཁྱོད་ཀྱི་རྩོད་ཉིད་མཐོང་བའི་བློ་གང་ན་ཡོད་པས་ལེན་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་མ་སྒྲུས་སམ། རྩོགས་སྒྲ་
ཁྱི་གཉིས་ཀས་བདེན་པ་ཅི་རིགས་མཐོང་ནས་གོ་ལ་བར་གསུངས་མོད། ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བའི་བློ་མེད་བར་གོ་ལ་ཟེར་བས་ཁྱོད་རང་གྲུབ་མཐའ་ལུང་གསུམ་པའི་བྲི་ལ་རིགས་ལམ་བདུད་ཅིས་རྒྱས་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་
ཁྱི་ཀར་ཤེར་མཛོར་རྩོད་ཉིད་བཤད་ཟེར་ཏེ་ཤེར་མཛོར་སྒྲ་མིན་བར་གསལ་ལ། །ཡང་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉིན་པོར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྩོད་པ་ཉིད་ནི་རྩོན་པར་གྱུར་ན་ཟེར་བ་རུ་བ་བསྐྱར་མ་རུས་བར་གསལ་ཏེ། འགལ་འབྱུལ་
མཐའ་ཡས་པ་སུ་ཞིག་གིས་འགོད་པར་རུས་ཏེ་དོར་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ལོ། །འདི་རྒྱད་དུ། དུངས་བྱེད་ནོར་ལུང་རང་བཞིན་རྣམ་རིག་པས། །རྫོགས་པའི་དྲི་མ་གཞན་དུ་ཆོལ་མ་གྱུར། །དོན་གསལ་ཆོག་གི་མེ་ཡོང་དག་པ་ལ། །རྣམ་
དཔྱོད་པེར་གྱིས་རྩོད་ས་འབྱུལ་རི་མོ་བྲིས། །ཡ་གྲུལ་པོར་པའི་བྱང་འཇུག་དཔུ་མ་ཆེ། །རིག་འཛིན་ཞིག་པོའི་བྱགས་དམ་རྩེན་གྱི་ལུལ། །སུན་འབྱེན་རིགས་པའི་སྐྱ་ཆོགས་བཟོ་བོ་ཡིས། །མོ་གཤམ་ལུ་ཡི་ལུ་མ་དུ་དེར་སྒྲེལ་ལོ།

འཕྲུལ་

༡༡། །ཞེས་སྐུས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ལན་བསྟན་པ། བརྗོད་བྱ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཚུད་སྟོང་སོགས་བསྟན་པའི་སྐབས་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས། སྟོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་བཀོད་པ་ལ། བདག་ཅག་གིས་སྟོང་
ཉིད་མཐོང་བའི་སྟོག་པ་ན་ཡོད་པའི་ཁུངས་མ་ཆོད་ནས་ལས་ལེན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁུངས་ཆོད་ནས་དམིགས་པ་མཐོང་དག་བྱལ་བའི་དོན་གྱི་དབྱིངས་ལ་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་པས་དེ་འདྲའི་དམིགས་
མེད་ཀྱི་དོན་ལ་ཉན་ཐོས་སྐུ་མ་ཟད་དེང་སང་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་དབུ་མར་ལས་འཆེ་བ་དག་ཀྱང་སྐྱག་རྒྱས་སྤངས་ཏེ་སྟོགས་གར་ཡོད་མི་ཤེས་པ་དག་ཀྱང་མཐོང་ལ། བདག་ཅག་གིས་སྟོང་ཉིད་ཅི་ཡིན་ཀྱང་མ་ཤེས་ན་དེ་ལ་སྟོན་
བརྗོད་པ་དང་ལན་འདེབས་པར་ཡང་ངེ་ལྟར་འགྱུར། དམིགས་པའི་མཐོང་ཐམས་ཅད་དང་བྱལ་ཞིང་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྟོའི་ཡུལ་མིན་ན། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་སྟོ་ཡི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཡང་། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་སྟོང་
ཡུལ་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོང་ལས། དོན་དམ་པར་ན་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མདུན་ན་ཆོས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། །སྤང་བའོ། བསྟོམ་པའོ། མདོན་དུ་བྱ་
བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མི་འདུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོས་པ་དང་བྱལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཡིན་གྱི་དམིགས་པ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་དམིགས་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་དོན་དམ་པ་མདོན་སྐུ་

ཉལ་ས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེས་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་ཚེས་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་བས། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་སྟོང་ཉིད་དམིགས་པའི་སྤྱིར་ན་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྱུ་བ་དུ། བས་སྒྲུངས་ཀྱང་སྟོན་མེད་པར་
 གཞན་སྟོང་མེད་གོའི་ར་རོ་སྟོགས་པའི་མཁས་གྲུབ་དག་གིས་བཞེད་པ་ལྟར་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་གྱིས་སྤྲིན། བྲེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀས་བདེན་པ་ཅི་རིགས་མཐོང་བས་གོ་ལ་བར་གསུངས་པ་བདེན་མོད་ཀྱི། བདག་ཅག་
 གི་ལུགས་ལ་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བའི་སྒོ་དམིགས་པ་ཅན་ཞིག་མེད་ཀྱང་དམིགས་མེད་དུ་མཐོང་བའི་སྒོ་མེད་ན་མི་གོ་ལ་བར་འདོད་པས་ངེད་ཅག་རིགས་ལམ་སྤང་སུམ་པར་བྱི་འདོན་མི་དགོས་ཀྱི། དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་
 བ་དེ་དག་གྱུ་བ་མཐོང་སྤང་གསུམ་པའི་བྱི་ལ་མངའ་གསོལ་མཛོད་ཅིག། ཤེར་མདོ་སྒྲ་ཡིན་ཀྱང་དེས་མི་དམིགས་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྟན་གྱི། དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་དུ་མ་ནས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་འགོག་པར་
 མཛོད་པས་དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟོའི་རྒྱ་ལ་པོར་འདོད་དོ། ཁྱ་པར། དམིགས་པས་སྤང་བར་གྱུར་རྣམས་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོན་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་བདག་ཅག་གི་ལུགས་ལ་བསྒྱུར་དགོས་པ་གང་ཡང་མི་འདུག་སྟེ། དམིགས་
 པས་སྤང་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་མེད་གྱི་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པས་རྣམ་པར་ཉལ་པ་མཐོང་དག་གོ་ལ་བར་བྱེད་གྱི་སྟོང་ཉིད་དམིགས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་ཞེས་ནི་མ་གསུངས་སོ། སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་ན། བདག་ཅག་གི་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

དུག་གསུམ་མེད་པའི་དགོ་ཅུ་བཟང་དང་ལྟོ་། ཅུ་བ་བཟང་པོ་ལས་སྐྱེས་མེ་རྟོག་གི། སྐྱེད་ཚལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལེགས་བསྟར་ན། དུས་ཀྱི་མཐར་ཡང་སྐལ་བཟང་སྐྱེ་བོ་ཡི། དགའ་སྟོན་ཉམས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཞེས་
ཀུང་སྐུས་སོ། །ཡང་རྩོད་ཡིག་དུ། གཉིས་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་ལུང་གིས་བསྟན་ཀུང་གོ་དགའ་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བར། བདུད་རྩི་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྤྱི་ལོ་བོས་རྟེན། ལུ་ལ་བསྟན་ཀུང་གོ་བར་མི་རུས། ཞེས་གསུངས་ལ། ཆངས་
པ་དང་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་བསྐུལ་བས་ངས་ནི་བདུད་རྩི་དེ་དེ་བྱིངས་ཀྱི་སྟོང་ཕྱེད། ཞེས་སྟོན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོན་བརྟེན་སྐུ། སངས་རྒྱས་པའི་རྣམ་མེ་ནས་སྐྱེད་ལས་འདས་པའི་བར་ཆོག་གཅིག་ཀུང་མ་གསུངས་ཞེས་
པ་སྐྱེ་བའི་བཞིན་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སེར་མ་དོར། སྟོང་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ལས་པས་བསྟན་ཕྱིར་མདོ་སྟེ་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་པོ་བཞད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ཞིང་། དུང་ངེས་ཀྱི་མདོ་སྟེ་ཀུན་ལ་
སྐར་འདེབས་སུ་འགྱུར་ཏེ། བདེན་གཉིས་སྟོན་པའི་མདོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བས། སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་སེས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། སེས་རྒྱ་མེད་དེ། ངེས་དོན་སྐུས་བརྟེན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྟེན་རིགས་
པར་འགྱུར་རོ། ཅུ་སེས་སུ། སྐྱུ་རྣམས་ཀྱི། དམ་པ་ཞེས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་ལེགས་པའི་ཕྱིར། མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་དུ། ལྷ་ཆོག་སྐུ་འདི་གསུངས་པ་ཞེས་པ་འང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དུང་ངེས་སུ་ཆོག་ས་མེད་པའི་ཕྱིར།

ལྟོ་

མ
པ
བ
མི
སྒྲི
ལྟ

ལྟ། །འཕགས་པ་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་གནས་མཆོག་ལ། །ཞེས་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡུལ་གྱུར་པ། །འདག་མེད་ཅེས་ནི་བྱ་བར་བཟོད། །ཅེས་དང་རྒྱད་བྱུང་། །ཟབ་མོ་ཕྱ་མོའི་རྒྱལ་བསྟན་པ། །ཞེས་
དང་། །སེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་ཁྱོད་པ་ཞེས། །གསུངས་ནས་ཡང་འདིར་རྒྱལ་རྒྱལ་སེམས་ཅན་ལ། །འདེག་སེགས་སྒྲིང་པོ་ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་གསུངས་ཞེས་དང་། །དཔུས་མཐུར། །དེ་བཞིན་བཟོད་པ་རགས་པ་ཡིན། །ཞེས་
དང་། །ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྒྱལ་བར་འབྱེད་པར། །རྒྱལ་པ་དུག་གིས་ཆོས་ཉིད་ལ། །འཕྱག་པ་བྱ་ན་མེད་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། །རྒྱལ་བར་མི་རྟོག་ཡོ་སེས་ལ། །འཕྱག་པ་རྒྱལ་པ་དུག་གིས་ཏེ། །ཞེས་དང་། །རྒྱལ་བར་མི་རྟོག་ཡོ་སེས་
ཀྱི། །མཆོན་ཉིད་མདོ་བཞིན་བཟོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞུང་དུ་མ་གྱུང་བསྒྲིགས་ཏེ་བཤད་པར་སྟོན་ཡང་རེ་ཞེས་མ་སྟོས། །མདོར་ན་རྒྱད་བྱུང་མ་དང་། །དཔུ་མ་རེགས་ཆོགས་སྟགས་གྱི་མིང་དོན་ཅུམ་ཡང་མ་སེས་
པར་ཟད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་འདི་ལ་ལན་ལེགས་པར་བཟོད་པ། །རྒྱ་ཆེར་རོལ་པར། །བདུད་རྩི་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཞན་ལ་ལུང་གིས་བསྟན་ཀྱང་གོ་དགའ་བར་གསུང་རྒྱུ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་བདེན་མེད་མེད་དགག་འདི་ལ་དགོངས་
ཏེ་གསུངས་པ་དང་། །ཆངས་དབང་གིས་བསྟུལ་ནས། །བདུད་རྩི་འདི་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོ་དབྱེའོ་ཞེས་གསུངས་པའང་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོང་ཉིད་འདི་ཡིན་ན་ལས་སྤྱ་བར་འཕྱག་ཀྱང་། །རྒྱ་ཆེར་རོལ་པར། །ཟབ་ཞི་རྒྱལ་བུལ་འོད་གསལ་

རྒྱ་ཆེར་རོལ་པར་ཟབ་ཞི་རྒྱལ་བུལ་འོད་གསལ་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

འདུལ་མ་བྱས། །འདུད་ཅིང་ཆོས་ནི་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བྱས། །ལུ་ལ་བསྟན་ཀྱང་གཞན་གྱིས་མི་སེམ་ཏེ། །མི་སྒྲུ་ནགས་འདབས་གནས་པར་བྱ་བ་སྟུང་། །ཆོག་བྲལ་དག་གི་ལམ་གྱིས་མ་གོས་པ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་རང་
བཞིན་ནམ་མཁའ་འདྲ། །སེམས་དང་ཡིད་གྱི་རྒྱ་བ་རབ་གོ་ལ་བ། །མཆོག་རབ་དོ་མཆར་ཆེ་བ་དམ་བ་སེམ། །དོན་རྒྱལ་འདི་ནི་ཡི་གེ་རྣམས་གྱིས་སུ། །སེམ་པར་མི་རུས་མཛངས་པས་རིག་བ་ཡིན། །སྟོན་གྱི་རྒྱལ་ལ་ལྷག་བྱས་
སེམས་ཅན་རྣམས། །དེ་དག་ཆོས་འདི་ཐོས་ན་ཡིད་ཆེས་འགྱུར། །འདི་ན་ཆོས་ནི་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཡོད་མེད་གང་ཡིན་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་གིས་རྒྱ་དང་བྱ་བ་བཟང་སེམ་པ། །དེ་ལ་ཡོད་པ་ལམ་མེད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །
ཞེས་གསུངས་པས། །སྟོན་གྱི་རྒྱལ་སྟོན་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་ཐུགས་རྗེ་དེ་མཁུ་ལས་བྱུང་བའི་སྟེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་བཀའ་འདི་དག་མིན་པའི་བཀའ་གཞན་པོད་ན་ཡོད་པར་མ་ཐོས་ཀྱང་། །ཁྱེད་གྱིས་རྒྱ་ཆེར་རོལ་
པ་གཞན་སྟོང་ཉིད་དམིགས་པ་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཞིག་གཟིགས་པ་ཡིན་ལས་ཆེ་སྟེ། །འདི་ན་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་དགོས་ན་བདེན་མེད་སྟོས་བྲལ་ཉིད་དུ་གསལ་གྱི་སྒྲ་ཡི་ལམ་དང་སྟོས་དམིགས་པ་ཅན་དུ་མ་གསུངས་པར་
བསྟོན་འདི་དུ་མེད་ལ། །འོན་ཏེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བཀའ་ཡང་རང་གི་ཞེ་འདོད་ལྟར་བཀྲོག་ན་རྗེ་ལྟར་བཀྲོག་རྒྱུ་འདུག །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཉིད་གྱི་དགོངས་པ་ཉིད་གྱིས་མཁུན་དགོས་ན། །འདི་དམིགས་པ་མེད་པའི་

འཕྲུལ་

ཆ
རབ་པའི་བཞི་བའི་ལྟ་བུ་

༡༡། །སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་འདུག་པ་སྒྲིང་ལྟ་བུ་དག་ལ་སོམ་ཉི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་འདྲའི་ཟབ་མོ་སྒྲིམ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་བདུན་ཅིའི་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཕྱེ་བར་བདག་ཅག་གིས་འདོད་དོ། །དེ་ལྟ་
བུ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི་གཉིས་ཏུ་ཟབ་པས་བྱིས་པས་སོང་དུ་ཆུད་དགའ་བ་ནི། ལྷན་པར། འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་འདི་ཟབ་སྟེ་མཐོང་བར་དགའ། ལུས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་ལན་
མཛད་བཅུ་ལྟ་བུ་དུང་ཆུབ་བརྟེས་ནས་འདི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལྟ་བུ་སེམས་སྒྲིམ་ཐུགས་བྱལ་ཆུང་བར་མཛད། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གནས་ལ་དགའ་ཞིང་ཡུལ་རྣམས་འདོད། །འཛིན་ལ་གནས་གིང་མི་མཁས་སྤུན་མོངས་སྤུན་
པ་བཞིན། །ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་གནས་མེད་འཛིན་མེད་དེ། །དེས་ན་འཛིན་རྟེན་དག་དང་རྩོད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་དམིགས་པ་ཅན་ཞིག་རྟོག་གོའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཟབ་མོ་དཔག་པར་དགའ་བ་ཞེས་ཅི་
ཡང་མི་འདུག་པས་རྟོག་གོ་ཀྱང་ལས་འདས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དམིགས་མེད་སྒྲིམ་བྲལ་ནི་ཟབ་པའི་ཕྱིར་ན་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ། དཔུ་མར་སྒྲིམ་པ་དག་ཀྱང་ད་ལྟ་མི་མཐུན་པར་སྒྲིམ་པ་འདིས་དངོས་སུ་མཆོད་པར་
བྱས་སོ། །མཛོད་རྟོགས་རྒྱན་ལས། མཐོང་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡིས། །དེ་ནི་རྟོགས་པར་དགའ་བར་བཤད། །གཟུགས་ལ་སོགས་པར་མི་སེས་ཕྱིར། །དེ་ནི་བསམ་མི་བྱུང་བར་འདོད། །ཅིས་དང་། ཆུད་བྲུ་མ་ལས། བྱ་ཕྱིར་

བཞུགས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་

ལྟེན་པ་གྲགས།

ཐོབ་པའི་ལུང་མིན་ཏེ། །དོན་དམ་ཡིན་ཕྱིར་བསམ་བྱའི་མིན། །ཆོས་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི། །བསྟོམ་པ་ལ་སོགས་ལུང་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་གོང་དོག་ཏུ་སྟོན་པའི་སྟུན་འབྲེན་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་
སྟུར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ན། རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་སྐས་ས་བརྩའི་དབང་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་གསུངས་ལས་རིང་ཏུ་བསྐྱལ་བས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེའི་བསྟུན་དོན་གང་ན་ཡོད་དམ་གཞིན་ཆོས་དགོས་པར་སྟུང་ན་དྲང་ངེས་ཇི་ལྟར་འབྱེད་རྒྱས།
དགོན་བརྟེན་སོགས་སྟུ། སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱལ་མོ་ནས་སྟུང་ན་ལས་འདས་ཀྱི་པར་ཏུ་ཆོག་གཅིག་མ་གསུངས་ཞེས་པ་སྟུ་ཇི་བཞིན་པར་བཤམ། སྟུང་ཉིད་སྟུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟུ་ཕྱིར་སྟེ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་དམིགས་པ་མེད་
པའི་སྟུང་ཉིད་བསྟུན་པ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱི། སྟུང་ཉིད་བསྟུན་པ་མེད་ཅེས་མ་སྟུས་སོ། །སྟུ་ཇི་བཞིན་ཞེས་པ་བ་སྟུད་ཏུ་ཆོག་གཅིག་མ་གསུངས་པ་ལ་གོ་ན། སྟུང་ཉིད་མ་བསྟུན་ཀྱང་ཀྱང་སྟུ་བ་བསྟུན་པ་ཡོད་ན་ཅི་ཞིག་འགལ།
དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་གསུམ་གསུངས་པ་ཡོད་ན་ཆོག་གཅིག་བ་སྟུད་ཏུ་མ་གསུངས་པ་ག་ལ་ཤིང། དེའི་དགོངས་པ་གང་ཞེ་ན། དམིགས་མེད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་སྟུ་སྟུན་པ་དང་། གང་སྟུན་པ་དང་།
ཇི་ལྟར་བསྟུན་པ་མི་དམིགས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པར་སྟུར་དྲངས་པའི་མདོ་ཡི་ལུང་གིས་གསལ་བར་བསྟུན་ལ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོག་གཅིག་མ་གསུངས་ཤེས་སྟུར་ན་སེམས་ཅན་བམས་ཅན་གྱི་ཡང་ཆོག་

ལྟེན་པ་གྲགས།

༡༡། །གཅིག་མ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་བ་སྐྱེས་སུ་བྱུང་ལོ། །ཤེར་མདོས་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒྲིང་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད་པས་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་འདོད་པ་སྒྲུར་ཡང་བཤད་ཟེན་དོ། །དྲང་ངེས་ཀྱི་མདོ་ཀུན་པ་སྐྱེས་འདེབས་སུ་བྱུང་བ་བདག་ཅག་གི་ལུགས་ལ་མེད་དེ། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིང་པ་དེ་དག་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཡིན་ལ། དམིགས་པ་ཅན་ཀུན་རྣམས་སྒྲིང་པ་དྲང་དོན་དུ་མདོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་བརྟེན་གྱིང་། རི་སྤྱིད་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་དེ་སྤྱིད་དྲང་དོན་དུ་འགྱུར་བར་གོང་གི་མདོ་ལུང་ན་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་གཉིས་སྒྲིང་པའི་མདོ་མེད་ཅེས་སྐྱེ་བ་སྐྱུ་ཡང་མེད་པས་འདིའི་སྐྱེས་སུ་གང་ན་ཡོད་ཀྱི་ཅུང་མ་ཆོད་པར་སྐྱེན་འབྱེན་སུ་ལ་བརྟོད། དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིང་པའི་མདོ་སྡེ་ངེས་དོན་ཡིན་ན། དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་པོ་བྱུང་བྱེད་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལས་གཞན་པའི་དམིགས་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བཀག་པ་ཐམས་ཅད་དྲང་དོན་ཅེས་དུ་མ་ཟད་ཏ་ཤར་གི་ལུགས་སུ་འགྱུར་དགོས་པས། དེ་སྐྱེན་དངོས་དངོས་མེད་ཐ་སྐྱད་དུ་སྤྱིད་ཆོད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་སྡེ་གཅིག་གྱིང་མི་འགོག་པར་བདེན་གྱུ་བ་ཁོ་ན་བཀག་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱ་ཆོགས་སུ་སྐྱུང་བའི་གཉིས་སྐྱུང་སྒྲིང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིང་ཉིད་ནི་རྒྱལ་པ་ཀུན་དུ་རྒྱལ་བས་གསུངས་པར་མ་གྱུར་ལ། གཟུང་འཛིན་ཡོད་པ་ཉིད་སྒྲིང་དོན་མ་ཐུན་དང་། གཟུང་འཛིན་

མེད་པ་ལོག་གེས་སུ་བལ་བས་དོན་དམ་ནི་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་སྒྲོན་ལུལ་ཡིན་ཞེས་པའང་ཆོག་ཙམ་དུ་སོང་བས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུབ་པ་བཅད་པ་པར་འགྱུར་རོ། ། ཟླ་བས་སྒྲོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་གེས་
 པར་གྱིས་ཞེས་གཟུངས་པ་ལ། གེས་སྒྲུ་མེད་ཅེས་སུ་སྒྲུང་མ་སྒྲུས་སོ། །གལ་ཏེ་ངེས་དོན་སྒྲོང་ཉིད་སྒྲུས་བརྗོད་མི་རུས་པའི་སྒྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲུ་ན། འདི་ནི་ངེས་དོན་སྒྲོང་ཉིད་ལ་མ་ཐས་པ་པར་ཞོག་ ཁྲོག་གའི་གཞུང་ལ་སྒྲོ་གསལ་
 བཅད་གེས་སྒྲུང་བརྗོད་མི་འོས་པ་སྒྲོ་སྒྲོང་པའི་རྒྱུ་འགྱུར་ཏེ་བརྗོད་མི་རུས་ཞེས་པའི་དོན་འདི་སྒྱི་མཆོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐ་སྒྲུད་དུ་མེད་པ་རི་བོང་གི་རྩ་ཡང་བརྗོད་འདོད་གྱིས་བརྗོད་རུས་ན། ཐ་སྒྲུད་དུ་ཡོད་པ་རྒྱམས་སྒྲུ་ཅི་
 གྲོ་སྡེ། རང་མཆོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ངེས་དོན་སྒྲོང་ཉིད་དུ་མ་ཐད་ལུ་སོགས་དངོས་པོ་རྒྱམས་སྒྲུང་སྒྲུས་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་རུས་ཏེ། རང་མཆོན་སྒྲུས་དངོས་གྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ལ། དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་རུས་པར། ཁྲོག་
 གའི་གཞུང་ལས་བཅད་དེ། ཆོད་མ་མདོར། རང་རང་རིག་གུ་ཐ་སྒྲུད་གྱིས། །བསྒྲུན་མིན་དོ་བོ་དབང་བོའི་ལུལ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་འགྲེལ་ལས། སྒྲའི་ལུལ་དང་ལུལ་མིན་གྱིར། །ཞེས་དང་། ཟུང་པར་རྒྱམས་ལ་སྒྲུ་དག་ནི། །
 འཇུག་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་དང་། སྒྲུ་ལ་ཁྲོག་པའི་རང་ཚུལ་ཅན། །མདོན་སུམ་དོན་ལ་འཇུག་མི་བྱེད། །ཅེས་སོགས་སྒྲུ་ཆེར་གཟུངས་པ་སྒྲུར། སྒྲུས་དོན་རང་མཆོན་དངོས་སུ་བརྗོད་ན་སྒྲུ་སྒྲའི་ལུལ་དུ་དོན་དེ་དག་མདོན་

མ་
རལ་
བཟུ་
ཞིག་
ཞུ་
ལུ་

༡། །སུམ་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་བས་དེ་ལྟ་ན་སྟོང་ཉིད་ཅིས་བརྗོད་པས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟགས་པ་སྟགས་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་མང་ཡང་མ་སྟོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་འགྲེལ་ལས། བརྟ་ལ་ལྟོས་པའི་རང་རྒྱལ་ཅན། །
མངོན་སུམ་དོན་ལ་འཛིན་མི་བྱེད། ཅིས་དང་། དབང་པོ་བྱ་བ་མེད་པ་ལ། །གཞན་དག་ཅམ་གྱིས་སྤྱང་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བརྟ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རྟགས་རྒྱལ་ལ་དབྱུང་ན་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ལ་དངོས་
དང་ཞེན་པའི་རྒྱལ་གཉིས་སྤྱར་ནས་སྤྱ་བཞིར་དབྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱང་བརྟག་གཅིག་དུ་བསྐྱེས་ནས་མིང་དང་ཆོས་གི་སྟོ་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཐམས་ཅད་བརྗོད་ཅིང་རྟགས་སྤྱ་རུང་བ་ཐ་སྤྱད་སྟེ་ཡི་འགྲོ་ལུགས་ཡིན་པ་མ་གཤིས་པར་
སྤྱས་དངོས་སྤྱ་བརྗོད་མི་རྣམས་པ་ལ་བསམ་ན། རང་མཚན་གྱི་ཆོས་གཅིག་ཀྱང་བརྗོད་མ་རྣམས་པར་བསམ་ལེན་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྤྱས་དངོས་སྤྱ་བརྗོད་མི་རྣམས་པ་ཅམ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྟེ་འཛིན་གྱི་སྤྱ་རྟག་
གི་ཡུལ་མིན་པ་ཅམ་ལ་བཤད་ན། དེ་ཐ་སྤྱད་དུ་རང་མཚན་ཡོད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་འགྲོ་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། རྟག་གིའི་གཞུང་ལས་གྲགས་པ་རྣམས་པར་རྟག་པའི་སྟོང་ཡུལ་ལས་མ་འདས་པས་ན། རྟག་གིའི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་
པའི་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་ངེ་ལྟར་འགྱུར། འོ་ན་ཅི་ཞེན། སུམ་སྟགས་དངོས་པོ་དང་། མཁའ་སྟགས་དངོས་མེད་དེ་དངོས་དངོས་མེད་གྱི་ཆོས་སྤྱ་གརྟགས་པའོམ། དགག་པ་དང་སྤྱབ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟགས་པར་བྱ་བའི་

བརྟ་ལ་ལུན་གྱི་སྟོང་

ཆོས་མཐུན་ཅན་ལ་རང་རང་གི་དོ་བོ་དེ་དང་དེར་དམིགས་གིང་བཟོད་ཀྱིས་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲིང་ལུ་ལུ་རྒྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ངེས་དོན་གནས་ལུགས་སྒྲིང་པ་ཉིད་ནི། དངོས་དངོས་མེད་དམ་དགག་སྒྲིང་གི་མཐུན་གང་རུང་རམ། གཉིས་ཡིན་གཉིས་མིན་གང་རུང་བརྟག་པ་དང་བཟོད་པར་མི་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་བཟོད་རྒྱུ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ལུ་ལུ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་རྒྱུ་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲིང་པ་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་དཔྱིད་སྒྲིང་གི་མིང་གི་སྒྲིང་སྒྲིང་དེའི་དོ་བོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐུན་དང་བུལ་བ་སྒྲིང་སྒྲིང་གང་རུང་རེའི་སྒྲིགས་སྒྲིང་ལུ་ལུ་བ་སྒྲིགས་མདོར་ན་དགག་པ་དང་སྒྲིང་པའི་སྒྲིང་སྒྲིང་དེའི་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་ལ་དཔྱིད་པའི་དགག་སྒྲིང་གི་རྣམ་པ་རེ་སྒྲིང་པ་ཁ་ནས་ཆོས་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ་བཟོད་པ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཞིན་དཔྱིད་པའི་རྟོག་པ་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེའི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིང་ཡིན་ཏེ། མདོར་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སྒྲིང་སྒྲིང་མཐོང་བཤད་པའི་སྒྲིང་སྒྲིང་སྒྲིང་རང་དང་དོ་བོ་དང་བྱུང་པར་ལ་དཔྱིད་པ་བཞིར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དཔྱིད་པས་གནས་ལུགས་དམིགས་མེད་བཟོད་བུལ་སྒྲིང་སྒྲིང་རང་རིག་པའི་སྒྲིང་ལུ་ལུ་རྒྱུར་པ་དེ་དོན་སྒྲིང་རྒྱུ་གིས་རྟོགས་གྱུར། བསྟན་པ་དང་བུལ་མཐུན་གཉིས་སྒྲིང་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་དེར་གཏོགས་པ་ཡིན་ཅིང་སྒྲིང་ཉིད་དོན་སྒྲིང་རྒྱུ་གིས་རྟོགས་པའི་ཐ་སྒྲིང་གྱུར་གྱུར་རུང་དོ། །མདོན་སྒྲིང་རྟོགས་པའི་ཆོན་དེ་འདྲི་བཟོད་བུལ་གྱི་རང་མཚན་དངོས་སྒྲིང་མཐོང་།

༡༡། །འཕམ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤང་དུ་ངེས་དོན་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་སྟགས་ལས་རི་སྐད་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲ་དང་ཚིག་གི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་སྟོང་ལྟུང་
 དུ་རྒྱུ་པར་རྟོག་པས་གཏན་ལ་ཕབས་པ་ཡིན་ཀྱང་། གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དམ་ལ་མཐའ་དང་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་དང་བརྟོན་པ་མེད་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་ཕྱིར་ན་བརྟོན་མེད་
 དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཞེས་བུའོ། །དེ་བས་ན་སྟོང་གིས་ཁ་ནས་ཚིག་དུ་བརྟོན་རྒྱ་ཡོད་མེད་དང་། དོན་དམ་ལ་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྟོང་ཡུམ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་བརྟོན་དུ་ཡོད་མེད་ནོར་ནས་གཞན་ལ་བརྒྱལ་བ་ནི་གཞན་
 ཡུགས་ལ་གནོད་པ་ཅུང་ཟད་མ་རུས་པའི་སྟོང་དུ་བྱེད་རང་གི་བྱོ་བྱོས་གྱི་རང་མཚངས་བསྟན་པ་དགོད་བྱོ་བའི་རྒྱལ་དུ་སོང་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བརྟོན་མེད་བསམ་མེད་རྟོག་མེད་སྟོས་མེད་ཅེས་བསྟན་པའི་ཆོ། བརྟོན་མེད་མ་ཡིན་ཏེ་
 བརྟོན་མེད་ཅེས་ཁ་ནས་བརྟོན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་མེད་དུ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོས་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོས་མེད་དུ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་
 བུར་གོ་ན། བརྟོན་མེད་སྟགས་གྱི་སྒྲས་རྒྱུ་པ་ཅན་དང་གཞན་སེལ་ལ་ཡང་གོ་བ་རྒྱལ་བ་ཞིན་མི་སྟོན། ཚིག་དེ་དག་གིས་བསྟན་དོན་གོ་བ་ག་ལ་སྟོང་དེ། མོར་མོའི་ཅེ་མོས་བླ་བ་བསྟན་པ་ན་བླ་བ་ལ་མི་ལྟ་བར་མོར་ཅེ་ལ་བསྟ་

བ་ལྟར་ལྟར་པའི་ཕྱིར་ན། ཟློན་རང་གིས་འོག་རྒྱ། ཟློན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་བཤད་ག་ལ་རྣམ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལྟར། དེས་དོན་སྟོང་ཉིད་མཐའ་བྲལ་དང་བརྟེན་བྲལ་སྟེགས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་གང་ན་ཡོད་མ་རྟོགས་པར་སྟོང་ཉིད་བཤད་
 ག་ལ་རྣམ་ཉེ་ཆོག་དེ་ནི་བདེན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་འདྲའི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲུ་བ་ལ། སྒྲུ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་སྒྲུ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་འཐད་ཅིང་། དེས་དོན་རྟོགས་ན་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པའི་
 དྲང་དོན་ཡང་ཤེས་ཤིང་། བརྟེན་བྲལ་ཐབས་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྣམ་པ་ཀུན་ལུན་རྟོན་ཕྱིད་སྒྲུ་ཆོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་རྩི་སྟེད་གསུངས་པ་དང་། མངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡུལ་དུ་ལྟར་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་དང་།
 སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་དཔྱིདས་སྒྲུ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་འདྲ་འབྲལ་མེད་པའི་བདེ་གསེགས་སྟོང་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་ཡོད་པར་བསྟན་པ་རིགས་ཤིང་། དེ་ལའང་སྒྱི་མཆོན་གྱི་སྟོ་ནས་བརྟེན་པ་རགས་པ་དང་།
 ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་དོ་བོ་མདོན་སུམ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་དམིགས་མེད་དང་། དེའི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འདྲུག་པ་དུག་གིས་བཤད་པ་རྣམས་གོང་དུ་སྟོས་པའི་དོན་དེ་དག་གི་སྒྲུབ་ཕྱིད་ཡང་
 དག་རྒྱ་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ན། ཟློན་ཡིག་གའོང་ལྟའི་སྒྲུ་དབྱངས་སུ་གཞན་ལ་སུན་འབྱེན་གྱི་ཆེད་དུ་དྲངས་པའི་ཡུང་། སྒྲུ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པ་ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། མཆོན་ཉིད་མདོ་བཞིན་བརྟེན་པ་ཡིན། ཞེས་

མ
པ
ལ
ལ
ལ
ལ
ལ

༡། །པའི་བར་རྒྱལ་ལ་སོ་སོར་ལན་རྒྱུ་ཟད་ཀྱང་བསྟན་མ་དགོས་པར་བདག་ཅག་གི་ལུགས་དག་ཕྱེད་དུ་སྤང་ནས་གཞུང་དེ་དག་གིས་ངེས་དོན་སྟོན་པའི་མདོས་བསྟན་དོན་བརྗོད་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་
བཀག་པའི་ཕྱིར་དེ། གཞུང་དེ་དག་ཚོས་གི་སྟོན་སྟེན་བརྗོད་དུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མཐའ་གང་དུའང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་གཏན་ལ་དབུ་བའི་ཕྱིར་ན། ཐ་སྙད་དུ་ཚོག་གིས་བརྗོད་པ་དང་རྟོག་པ་དང་མཐོང་བ་སོགས་
གང་ཡང་མ་བཀག་པར་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ་འགལ་མེད་དུ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞུང་དེ་དག་གིས་བསྟན་དོན་མཐར་ཐུག་མ་གཤམ་པར་གྱུང་བསྟེན་ནས་འཆད་དུ་མེད་དོ། །ཡང་ཕྱོད་ཀྱིས། མདོར་ན་
རྒྱུད་བླ་མ་དང་། དུམ་རིགས་ཚོགས་སོགས་ཀྱི་མིང་དོན་ཅུ་ཡང་མ་གཤམ་པར་ཟད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དེ་ལ་ངེ་ལྟར་མ་གཤམ་ཞེས་དྲིས་པ་ན། ཁོ་ན་རེ། རྒྱུད་བླ་མས། དོ་མེད་གནས་བདུན་བསྟན་པ་དང་། རིགས་ཚོགས་ཀྱིས་སྟོང་
པ་ཉིད་རིགས་པས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ཡིན་ན། ཕྱོད་ཀྱིས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ངེས་དོན་བསྟན་དུ་མེད་དོ་ཞེས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས། སྒྲུས་པ། ཁོ་པོ་ཅག་གིས་གཞུང་དེ་དག་གིས་བསྟན་ཕྱི་དོན་ངེས་དོན་བསྟན་དུ་མེད་དོ་
ཞེས་མ་བརྗོད་དེ། དེ་དག་གིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ངེས་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གང་ཞིག་དམིགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྱལ་བ་བསྟན་པར་འདོད་པས་ན་གཞུང་དེ་དག་གི་མིང་དོན་ལེགས་པར་གཤམ་གྱིང་།

བཀག་པ་ལན་གྱི་སྟེང་།

གཞན་ཚེས་དབྱིངས་དམིགས་པ་ཅན་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་ན། མེད་དགག་ཅུ་ལ། གང་ལས་དགོན་མཚོག་དགོ་བ་གསུམ་འབྱུང་བ། ཞེས་སྟགས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་རིགས་སམ་རྒྱད་ཀྱི་དོན་མི་རུང་བས་དེ་གིས་པར་ཡང་མི་
 རུང་ལ། རྒྱ་དང་ཡེ་གིས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱུ་དེ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུ་མའི་མིང་དོན་ཡང་མ་གཤིས་པར་སེམས་གིང་། དེ་བཞིན་དུ་རིགས་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དཔུ་མའི་དོན་ཡིན་ན། གནས་ལུགས་
 ལྟར་ཉིད་མེད་དགག་ལ་མཐའ་གཉིས་ཀ་ཞིགས་པའི་དཔུ་མའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་མིང་དོན་གྱི་ཡང་དག་པར་གཤིས་པར་དཀའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཡང་རྩོད་ཡིག་རིགས་པའི་གཟི་འབར་དུ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱུ་བཞག་དེ་གུན་གུན་
 རྩོད་ཏུ་ཡིན་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྱུ་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གུན་རྩོད་ཏུ་ཡོད་པས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་ཁྱེད་ཅག་གིས་སྒྲུས་པས། དེ་ལྟར་དེས་སྒྱུ་སྒྱུ་མི་རུས་སོ་ཞེས་ཁོ་པོ་ཅག་སྒྱུ་འོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་དེ་མ་མེད་པའི་
 རིགས་པའི་ལམ་ནས་ལན་བཏབ་པ་སྒྲུ་རབས་པ་ལལ་མོ་ཆེས་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་མི་ཆོད་ལ། དོན་དམ་པར་མེད་པས་མེད་གོ་ཆོད་ཅེས་འཇོར། ཕྱི་རབས་པ་ལལ་གྱིས་གུན་རྩོད་ཏུ་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་ཆོད་ལ། དོན་དམ་
 པར་མེད་པས་མེད་གོ་མི་ཆོད་ཟེར། བདག་ཅག་གིས་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ལྟར་མི་སྒྲུ་སྒྲེ། ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པས་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད། དོན་དམ་པར་མེད་པས་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་གོ་ཆོད་

མ
ཏ
ཏ
ཏ
ཏ
ཏ

༡༡། ལ་ཐ་སྒྲུང་དུ་མེད་པའི་གོ་མི་ཆོད། རོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་ཐ་སྒྲུང་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲེང་ན་འགལ་མེད་རོན་གཅིག་ཏུ་འཆར་པའི་གོ་ཚུལ་ཡོད་པར་སྒྲུབ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་
པས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་ནམ་ཡང་མ་སྒྲུས་པས་སྒྲོན་སྒྲུང་ཅི་སྒྲེ་མི་རུས། གཞན་ཡང་བསྐྱུས་ཚན་སོགས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཐ་སྒྲུང་གི་ཆོག་ཙམ་ལ་འཆེལ་ཆེས་ན། འདི་ལྟར་རི་བོང་རྩ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཏན་མེད་དུ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་བྱལ་སྟེ། གཞལ་བྱ་གཞི་བྱལ་ཡོད་པ་རྣམས་རོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཏན་མེད་དུ་གཞལ་བྱ་དེ་རི་བོང་གི་རྩ་མིན་ན་རི་བོང་རྩའི་
སྒྲ་རོན་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཏན་མེད་དུ་གཞལ་མི་རུང་ངོ་། །དེས་ན་དེ་འདྲའི་སྒྲོས་པ་གིན་ཏུ་མང་ཡང་དགོས་པ་རྒྱུད་པས་བཞག་ལ། ཚུལ་དེས་གཞལ་པས་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲུང་ན་ཐ་སྒྲུང་དུ་རི་བོང་རྩ་ཡང་ཡོད་དགོས་པས་མེད་
པའི་ཆོས་གེས་བྱ་ལ་མི་སྤིང་པར་འགྱུར་ངོ་། །དེས་ན་སྒྱིར་རང་ཤན་མ་ཕྱེད་པར་ཆོག་གི་འདོན་མཆོམས་ཙམ་གྱིས་གར་ཡང་མི་ཕྱིན་པས་ཆོག་གིས་བསྐྱར་རོན་ལ་གོ་བ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཆོག་ལ་རྟོན་པར་མི་བྱའོ། །ཡང་ཚུང་
ཡིག་ཏུ། རོན་ཀུང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རོན་དམ་བཤེན་པ་ཡོད་ན་དེ་མཐའ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མ་ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྒྲ་རྟོག་གིས་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐའ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱལ་ཁས། འདོད་ན་

བཞལ་ལན་གྱི་སྒྲོང་།

གུན་རྫོབ་རྩ་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཟེར་བ་འགལ་ལ། ཡུལ་མིན་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱེ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དཔྱེ་གཞི་དང་དཔྱེ་ངོ་གུན་རྫོབ་རྩ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་འགལ་ལོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་ན་མཐའ་བྲལ་དཔུ་མ་ཆེན་པོ་
 གུན་རྫོབ་རྩ་མེད། དོན་དམ་པར་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དེའི་རྣམ་བཞག་རྣམ་གྲངས་གང་གིས་ཀྱང་བཤད་རྩ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་དཔྱེད་གུན་གསལ་མེ་ལོང་དག་པའི་ངོར། ཡིད་འཕྲོག་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འབྱམས་གྲུས་
 ཀྱང་། ཡི་གའི་ལམ་རྩ་ལྟག་པ་ངལ་བ་ཡི། །དཀའ་བྲལ་བསྟེན་པའི་བརྩོན་པ་འདིར་སྤངས་སོ། །ཞེས་ཀྱང་བསྒྲགས་སོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ལན་ལྟགས་པར་སྒྲུས་པ། དོན་དམ་བདེན་པ་གུན་རྫོབ་རྩ་ཡོད་པ་དང་། དེ་མཐའ་གུན་
 དང་བྲལ་བའི་དཔུ་མ་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་ནོ། །འོ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ལྷ་རྟོག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐའ་བྲལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་རྟོག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་ལན་འདེབས་སོ། །ལྷ་རྟོག་གི་
 ཡུལ་མིན་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་མེད་པའི་དོན་རྩ་བཤད་པ་དང་། དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་བཅད་ལ་ཞེགས་པས་དམིགས་མེད་ཡོངས་གཅོད་རྩ་བྱལ་བའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒྲོས་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་
 ལྟར་བཤད་ཟེན་ཏོ། །དེས་ན་ཕྱིར་བྱོའི་ཡུལ་མིན་པར་ཁས་མ་སྤངས་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དཔྱེ་གཞི་དཔྱེ་ངོ་བཤད་པ་གུན་རྫོབ་རྩ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལ་འགལ་བར་ཐལ་བའི་སུན་འབྱེན་གྱི་ལན་བསྟན་མ་དགོས་སོ། །མཐའ་

ཕ
པ
བ
ཞི
ཏི
ལ

༡༡། །གང་དུ་འང་དམིགས་པ་མེད་པའི་མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡོད་པས་ན་མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་ཆེན་པོ་ཀུན་རྫོབ་དུ་མེད་པའི་
སྒྲོན་མེད་ཅིང་དེ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པ་ཞེས་ཐ་སྟད་ཉི་ཤར་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དམིགས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་རྟོག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དམིགས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་སྒྲོན་པའི་སྐྱེ་རྟོག་ནི་ཡོད་དེ། དམིགས་མེད་དང་སྒྲོན་
བྲལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །མིང་དེ་དག་གིས་བསྟན་དོན་ལ་དམིགས་པ་ཅན་གང་ཡང་བསྟན་པ་མེད་དེ། གཟུང་འཛིན་མེད་པ་ཞེས་པའི་སྐྱས་གཟུང་འཛིན་མ་བསྟན་པ་དང་། བདེན་མེད་ཅེས་པའི་སྐྱས་བདེན་གྱུ་པ་མ་བསྟན་
པ་བཞེན་ནོ། །དེའི་བསྟན་དོན་ནི་བཞེན་དུ་སོ་སོ་རང་རིག་པས། དམིགས་སུ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་ནི་སྐྱེ་རྟོག་གི་འཇུག་ལུལ་མེད་ལ། དམིགས་སུ་མེད་པ་ལ་སྐྱས་ཅི་ཞིག་བརྗོད་ཅིང་སྒྲོན་ཅི་ཞིག་རྟོག་ །བརྗོད་ཅིང་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་དེ་མྱིང་དུ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ལུལ་ནི་ཆོག་གིས་དངོས་སུ་མ་ཆོན་མི་རུས་པར་གསུངས་ཀྱང་། ལུང་བཞེན་ལེགས་པར་དབྱུང་པའི་སྐྱེ་རྟོག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གཤམ་པའམ་རྟོགས་སུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་སྟར་ཡང་བཤད་ཐེན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་དོན་ལྟར་རིགས་པས་ལེགས་པར་དབྱུང་པའི་སྐྱེ་རྟོག་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ལུགས་གཏན་

བཀལ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་

མཐོང་པོ་ལྟོ་ལྟོ་

ལ་འཕེབས་དགོས་ཀྱི། དམིགས་པའི་མཐའ་གང་རུང་ལ་ཞིན་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཇི་བཞིན་རྟོགས་མི་རུས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ལྷན་ཀྱའི་མདོ་ལས། མེད་པའི་ཆོས་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ན། བྱིས་པ་གང་ཡིན་གཡོ་བ་དེ་ཡིས་བཅིངས། །
 ཞེས་དང་སྟོང་ཉིད་མ་སྐྱེས་སུས་ཀྱང་བྱས་མ་ཡིན། མ་མཐོང་འོང་བ་མ་ཡིན་འཕོ་མིན་ན། །དམིགས་གནས་བདག་ཅག་སྟོང་ཉིད་ལེགས་བསྐྱབ་ཅེས། །འཛེར་བ་དེ་དག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་པོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་གིང། དམིགས་པ་
 མཐའ་དག་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་མཐའ་བྲལ་སྐྱོས་པ་རེད་པའི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུན་ན། མདོ་དེ་ལས། རྟོག་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྐྱོས་པ་དེ། །གཉིས་ཀ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ན་ཆོས་འཛིན་ཡིན། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ཉིད་དེ་འཛིན་ཀྱལ་
 པོའི་མདོ་ལས། ལྷ་རྒྱུ་འདས་པའི་ཆོས་ལ་ཆོས་མེད་དེ། །གང་ཕྱིར་འདི་མེད་ནམ་ཡང་ཡོད་མི་འགྱུར། །རྟོག་ཅན་དག་གིས་ཡོད་དང་མེད་ཅེས་བྱ། །དེ་ལྟར་དབྱེད་པས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཞི་མི་འགྱུར། །ཡོད་དང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་
 གཉིས་ཀ་མཐའ། །གཙང་དང་མི་གཙང་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ནི་རབ་སྤངས་ནས། །མཁས་པ་དབུས་ལ་འང་གནས་པར་ཡོངས་མི་བྱེད། །ཅེས་དང་། སྤྱ་དང་ཆོག་གི་ལམ་བྲལ་བཟོད་དུ་མེད། །
 རམ་མཁའི་ཇི་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། །འདི་ལྟ་བུ་ཡི་རྒྱལ་མཆོག་རྣམ་རིག་ན། །དེ་ཡི་སྐྱོབས་པ་དག་ཀྱང་མི་ཐད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ལྷོགས་ཞིན་དང་སྤང་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱ་བ་གཙོ་བོར་མི་བྱ་བར་རྣམ་པར་

༄༅། །གྲོལ་པའི་ལམ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ལུང་བཞིན་ལེགས་པར་སྟོང་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་པ་བྱས་ན། རྒྱལ་བ་ཤུག་མེད་གའི་བསྟན་པར་རིན་པོ་ཆའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་བ་ཞིན་ལེགས་པ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་དག་ལུང་དང་རིགས་པའི་འབྲུང་པ་ལ། །བརྟེན་ནས་ཞི་སྟོག་ཉིས་སུ་མེད་པའི་ལམ། །སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་བུང་འཇུག་མཐའ་བུལ་གྱི། །དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་རུང་ཟད་རྟེན་པ་ཡང་། །བླ་མ་མཆོག་དང་རྒྱལ་
བ་རྒྱལ་སྤྱས་གྱི། །ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་རྒྱལས་ཉིད་དུ་དེས་གྱུར་ཅིང་། །རང་རྫོམ་མེད་པར་ལེགས་པར་བརྟོན་པའི་གཏམ། །འདི་ཡང་སྒྲལ་བ་བཟང་སྟེ་པོའི་དཔལ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སྤྱས་སོ། །ཡང་བློ་བཟང་རབ་གསལ་ལ་ལགས་གྱི་ཞལ་
ནས། །འདི་སྒྲུང་དུ། །འདི་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། །རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། །སྟོག་གྱུར་ཡིན་པའི་བྱིར། །བྱལ་བ་རྒྱུངས་འཕེན་པས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ་རྗེས་དཔག་ཁས་མ་བླངས་སོ། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
པ་ཆོས་ཅན། །ཆོད་མས་མ་བསལ་བར་ཐལ། །བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། །རྒྱལ་འགྲེལ་དུ། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆའི་སྒྱུ་མངའ་བ། །དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྟར་ཆོད་ལ་ཉིད། །ཅིས་སྟགས་སྟེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་ལས་བརྒྱལ་ལོ། །
རྒྱན་དུ། །བརྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །ཞེས་སྟགས་དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གསུངས་པ་དང་། །དམིགས་པ་ཆོས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པས་བྱེད་ཅག་གི་སྟོང་ཉིད་དེ་ནི་བྱང་མེས་ས་

མཛེས་པ་ལྟར་ལྟོས་པར་

གྱིས་བསྐྱབ་པས་མ་བསྐྱོམ་པར་སངས་རྒྱ་བར་ངེས་སོ། །སྒྲོམ་པ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་དུ་བྱེད་ཅག་གི་དོན་དམ་པའི་རྣམ་པ་བསྐྱོམ་པ་མ་རྒྱུད་པར་གསལ་ལོ། །སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་
བརྒྱད་། ཉེས་དང་། དྲི་མ་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་བའི། ཞེས་དང་། ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། ཞེས་སྟགས་མཐའ་ཡས་ཤིང་། རྣམ་མ་བྱེན་སྟགས་སྐྱུས་ཀྱང་རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་སྟགས་ཀྱི་བྱུང་པར་གལ་ཤེས། རྣམ་པར་
དམིགས་པས་རྟོགས་ཚུལ་རྣམས་མ་བསམ་པར་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྐྱེ་བར་ངེས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ། དེ་ལ་ལན་ཁྱུང་རུར་བརྟེན་པ། སྟོང་ཉིད་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་
ཐེབས་པས་འདིར་ཡང་བཤད་མ་དགོས་ལ། གཞན་ལུགས་རྒྱུངས་འཕེན་པ་ལས་ཀྱང་ཐ་ཆད་དོ་ཞེས་སྟགས་གྱིས་འཕེན་པའི་བརྟེན་འདོད་དུག་པོས། བྱུང་པ་རྒྱུངས་འཕེན་པས་ཤེས་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཁས་མ་བྱུངས་སོ་ཞེས་
བཤད་པ་ལ་བརྟགས་ན། རྒྱུངས་འཕེན་པས་རྗེས་དཔག་ཁས་མ་བྱུངས་ཤིང་། མདོན་སུམ་གྱིས་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་གྲོག་གུར་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་པས། བྱུང་པ་ངེ་ལྟར་ཤེས་ཏེ། རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་ཀ་
ཁས་མི་ལེན་པ་ལ། རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གི་བྱུང་པ་ངེས་པ་ནི་མོ་གཤམ་བྱ་དང་དེའི་ལུ་མ་མོའི་བྱུང་པ་ཤེས་པ་ལྟར་སོང་བས་མཆོངས་དུག་པས་ཡན་ལག་ཆག་པའི་དཔེ་དང་མཚུངས་པར་སོང་ངོ་། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་

༡༥

ཆ
རབ་བརྒྱུ་ཞིབ་ཆེད་ལྟར་

༡༡། ཁོད་མས་མ་བསལ་བར་འདོད་དེ། དམིགས་མེད་མཐའ་བྲལ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། གནས་ལུགས་དབྱེད་པའི་ཁོད་མས་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་སྐྱ་མངའ་བ་ཞེས་པའི་ཟབ་མོ་རྫོགས་བྲལ་གྱི་དབྱིངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ནི། ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་སྐྱ་མངའ་བ། ཞེས་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་རྣམ་
གྲོལ་གྱི་ལམ་ཡང་དག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཐར་འདོད་རྣམས་ལ་མི་བསྐྱ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྟན་ཁོད་མ་ཉིད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་རིམ་བཞིན་འཆད་རྣམ་པས་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱལ་ལ་
གནས་བཞིན་པ་ཡིན་གྱི་རིང་དུ་མ་བརྒྱལ་ཏོ། །བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། ཞེས་སོགས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ལ་ཆོས་ཅན་སོ་སོའི་རྫོགས་དབྱེ་བ་བཅུ་གསུམ་བྱས་པའོ། །དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་བཤད་
ཀྱང་རུང་གང་ལྟར་ཀྱང་རྫོགས་བྲལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལས་མ་འདས་སོ། །དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། ཞེས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རྫོགས་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་བྱང་དོར་བཏང་སྒྲིམས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཐམས་ཅད་
དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ལ་དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་བ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ལུལ་ཅན་རྣམ་པར་མི་རྫོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པར་འདོད་དེ།

བསྐྱེད་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་

དཔ་ཆད་མེད་ཅེ་འི་སྐབས་སུ། འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་ཅག་གི་སྟོང་ཉིད་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པས་མ་བསྒྲེམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁོར་
 གསུམ་དུ་དམིགས་པ་མེད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འི་སེམས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལམ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གདམས་ངག་གི་སྐབས་སུ་སྒྲུབ་དང་ཞེས་པ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་དུ་སྒྲུབ་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོར་
 བ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་དུ་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་བསྒྲེམ་ཚུལ་མ་ཆུད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པ་འི་རྣམ་པ་ནས་མི་གཡོ་བ་འི་རྣམ་པ་འི་བར་གཞི་སེམ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིར་བདུན་དང་། ཆགས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པ་འི་དོ་
 པོ་ཉིད་སྟོང་པ་འི་བར་གྱི་ལམ་སེམ་གྱི་རྣམ་པ་སོ་དུག་དང་། ལུས་དྲན་པ་ཉིར་བཞག་གི་རྣམ་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འི་བར་གྱི་རྣམ་པ་མཆོན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་། བཅུ་ལྷེ། རྣམ་པ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཐམས་
 ཅད་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པ་འི་ཚུལ་དུ་བསྒྲེམ་པར་གསུངས་པས་ན་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་གཞིར་གནས་གིང་། དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་དམིགས་པ་
 མེད་པར་མ་སོང་བ་འི་ཕྱིར་གང་དུ་འདུལ་ཆུད་པར་གསལ་ལ་ལོ། །དེ་འི་ཕྱིར་རྣམ་པ་དེ་སྟོར་བས་སྒྲོམ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་ལུལ་གསུགས་སོགས་ལ་མི་གནས་པ་འི་སྟོར་བ། ལུལ་ཅན་དམིགས་ཞེན་གྱིས་མི་སྟོར་བ་འི་སྟོར་བ་གཉིས་

མཁ
པོ
ལྷོ
ལྷོ
ལྷོ

༡། །གསུངས་ཤིང་དེ་འདྲའི་སྒྲུང་པ་དེ་ལ་གཞི་ལམ་རྒྱུ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་ཐ་སྐྱོད་དུ་དམིགས་པ་འགལ་མེད་དུ་སོང་བའི་ཆ་ནས་ཟབ་པ་དང་གཉིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་།
ཆོད་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། ཟབ་མོ་སྒྲོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་ཟབ་པ་དེ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་དང་། སྒྲུང་བའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་མཐའ་བྲལ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་དག་
གིས་ཇི་སྐྱོད་བཤད་པ་དེ་དག་དེ་བཞིན་དུ་གིན་དུ་ཟབ་པོ་སྒྲུམ་དུ་གེས་ཤིང་། དམིགས་པ་ཅན་ལ་སྒྲོ་སྒྲུང་གི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ཟབ་མོ་དཔག་པར་དཀའ་བ་ཞེས་བྲོས་མི་དཔོགས་པ་ཅི་ཡང་མི་སྒྲུང་ངོ་། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་
རྒྱུ་པ་བརྒྱད། །སྒྲེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གེས་བྱ་དང་། །གེས་དང་སྒྲོད་དང་གཉིས་མེད་དང་། །ཐབས་མཐས་པ་ལ་ཟབ་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན། མཐའ་བྲལ་དཔུ་མ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པ་
རྒྱུས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཆོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། དོན་དམ་པར་སྒྲེ་བ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྐྱོད་དུ་སྒྲེ་བ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་ཅིག་གོས་ཡིན་མི་གེས་པ་ལྟར་བདེན་གཉིས་འགལ་འདྲུང་འཛིན་པ་རྒྱུས་ཀྱིས་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་
དུ་མ་རྟོགས་ཤིང་། དཔུ་མའི་དོན་རྟོགས་པ་རྒྱུས་ཀྱིས། གང་གིས་སྒྲོད་དང་རྟེན་འབྱུང་དག །དཔུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །གསུང་མཆོག་ཅེས་པ་ལྟར་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་མཐའ་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པ་ནི་

བཀའ་ལན་གྱི་སྒྲུང་

ཟབ་པ་དང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་འགག་པ་འགག་མེད་ལ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་ཀྱང་ཟབས་ཀྱི་དུས་མིན་མཐོན་དུ་མི་བྱེད་པ་ཟབས་ཤེས་བྱུང་འདུག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཟབ་པ།
 དོན་དམ་སྟོས་བྲལ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲིན་སྟོགས་སྒྲུབ་པ་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ཤེས་བྱུ་ལ་ཟབ་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཐོང་བའམ་དམིགས་པ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་དམ་
 པར་གསུངས་པ་དོན་གཅིག་དུ་རྟོགས་པ་ཤེས་པ་ལ་ཟབ་པ། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཡའང་དེའི་ཚུལ་གྱིས་ཟབ་པ་དང་། དོན་དམ་པར་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལམ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པ་
 གཉིས་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་གཉིས་མེད་ལ་ཟབ་པ། དོན་དམ་པར་ཐོབ་པ་དམིགས་སུ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཟབས་ལ་མ་ཐས་པས་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པ་གཉིས་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཟབས་མཐས་པ་ལ་ཟབ་པ་སྟེ། འདི་དག་མཐའ་བྲལ་དུ་མ་ཆེན་པོ་པ་དག་གིས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཞིང་གཞན་དག་གིས་ཚུངས་པའི་གནས་སུ་བྱས་ཀྱང་ཟབ་མོའི་སྟོ་ལྟར་དག་ལ་ཅི་ཡང་གནོད་མི་རུས་
 སོ། །དེ་མ་ཟད་དང་མི་སྟེ་ཞེས་དང་། ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ་ཚུལ་སྟོགས་ལུང་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །རྣམ་མཁྱེན་སྟོགས་སྒྲུབ་ཀྱང་གཞི་སྟོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ག་ལ་ཤེས་ཏེ། དམིགས་མེད་མ་

༡༡། །ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་གྱུར་དོ། །ཡུལ་ཅན་སྒོ་ཡི་རྣམ་པ་དམིགས་པས་རྫོགས་ཚུལ་གིན་དུ་བསམས་ནས་དམིགས་མེད་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་མཐའ་བུལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་གནས་ལུགས་དེ་
 ཉིད་གྱིས་དབང་གིས་རྫོགས་པར་ཤེས་སོ། །ཡང་རྩོད་ཡིག་དུ། དབུ་མ་འཇུག་པར། གཉིས་སུ་མེད་སྒོ་དང་། སྒོ་ཡང་ལྷག་ཅེས་དང་། དེ་ཉིད་ཉི་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་དེ་ཉི་པར་ཉི། ཞེས་དང་། མ་བཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བུ་
 མི་རུང་། །དེ་ཉིད་རྒྱས་པ་སངས་རྒྱས་བསྟན་ཅི་བཞིན། །ཞེས་དང་། མཐས་པ་དག་ནི་སྒོ་དེ་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་། །ཞེས་དང་། བདག་མེད་འདི་ནི་འགོ་བརྒྱ་བ་རྣམ་དགོལ་ཕྱིར། །ཞེས་སྟགས་སྒོ་དེ་ཉིད་གྱི་རབ་དགེ་རྒྱས་པར་བཤད་
 གྱུར་། །ཁྱོད་གྱི་སྒོ་དེ་ཉིད་བཤད་ག་ལ་རུས། །འདི་ནི་གསལ་རྒྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱི་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། །ཁྱོད་ལྟར་ན་རང་གི་ཐུགས་སུ་རང་རྒྱུ་མེད་ཟེར་དགོས་ལ། །འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་དེ་ཉིད་རྫོགས་
 བས་སངས་རྒྱས་སར་བགོད་ཤོག །ཅེས་ཐུགས་སྒྲོན་གནང་བ་ལ་སངས་རྒྱ་བར་ཐུགས་བྲེལ་མེད་པ་རེ་ཞིག་བརྗོད་འདོད་གྱུར། །རྫོགས་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་ན་རྫོགས་པར་སྒྲོན་ཞེས་གསུང་རིགས་པ་ཁོ་ན་འོ། །སྤྱི་པ། རྣམ་དག་གཞུང་
 ལུགས་གཞུང་མེད་ལྟ་ཡི་གནས། །སྤྱལ་བཟང་འཆི་མེད་རོལ་པའི་དགྱིལ་ལ་ཤོར་དུ། །ཚོལ་ངན་ད་ལྟའི་ལྟའི་སྒྱུར་བ་བརྒྱས། །གཞིག་པའི་ཀུན་རྫོགས་རི་མོ་དེང་འདིར་སྟུན། །རྣམ་དག་གཞིགས་པའི་སྤྱ་ཆོགས་ལུལ་གྱི་དངོས། །

མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྟོན་པ་དེ་ཡི་ཆོ། །མཁའ་གཏེར་འོད་ཟེར་སྒྲོང་གིས་གསལ་བྱས་པས། །དབྱིང་ལྷན་སྒྲོ་གྲོས་པསྒྲོ་འཛུམ་ཞིང་བཤད། །རབ་འབྱམས་གཞུང་མང་བརྟེན་པའི་གཞི་ལྷ་ག །རྒྱུ་དབྱིང་ཕྱིས་གཞི་བའི་
 འཕྲུག་བྱེད་དབང་། །རིགས་ལམ་འབྱུང་གིས་ཕྱིན་པའི་སྒྲོས་གར་གིས། །ཞོལ་ངན་རི་དྲགས་བསད་པའི་གཟན་ལ་རོལ། །རིས་མེད་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་མཁའ་ལྷིང་ཆོག་ས། །ཅི་བདེར་རོལ་པའི་དུས་སྟོན་འདི་ན་བསྟར། །ཕ་
 བྱིས་སྒྲོ་ཡི་རོ་འཛིན་འདིར་རྒྱུངས་ལ། །རྒྱུང་རིགས་དུས་སྟོན་དར་པའི་གྲུ་དབྱངས་སྒྲོག་ས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉམས་མཚར་གྱི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པའོ། །ཞེས་སྒྲུས་སོ། །གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་འདི་སྒྲུབ་ས་སུ་གང་བཤད་པ་དག་
 ལ་ལན་གྱི་རྒྱུ་པ་རྒྱལ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་མ་དགོས་པས་མཐའ་བྲལ་སྒྲོང་ཆོན་གྱི་དབྱིངས་སུ་རང་ཡལ་རང་གོལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་འབད་པ་ཅི་ཡང་བརྟེན་མ་དགོས་པ་ནི་ཡ་མཚན་ནོ། །ཉམས་མཚར་གྱི་ཆོག་ས་བཅད་ལ། ཉམས་
 མཚར་ཙམ་དུ་བརྟག་པ་རུང་ཟད་གཅིག་བརྟོད་ན། མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྟོན་ཞེས་པ་འདི་ཅི་ཞིག །ནམ་མཁའི་ཆར་ཀུ་ཤིང་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོང་དུ་བབ་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ། །ནམ་མཁའི་བད་མོར་སྟོན་ཟེར་བ་ཡིན་ན་མིང་མཐའི་ཡི་གེ་
 བྱིས་ནས་རྒྱུ་དབྱིང་གྱུར་པའི་ལྷགས་ཞིག་བྱ་མི་སྟོན་པའོ་གྱི་བད་སྒྲོང་མཁན་པོ་མཁས་པའི་ལྷགས་ལས་མ་མཐོང་སྟེ་འོན་ཀྱང་མ་མཐོང་ཕྱིར་ན་མེད་པ་མིན་པའི་རྒྱལ་ལྷ་གཏེར་བད་སྒྲོང་པ་ལ་གིན་དུ་མཁས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་

༡༩། །གཞན་ལའང་སྒྲུ་སྒྲུར་རྒྱལ་ཅམ་ལའང་རྟོག་ཆེན་མཛད་པ་ཞིག་ལགས་པས་དེ་འདྲའི་བོད་ཀྱི་བར་སྟོན་པའི་གཞུང་ཞིག་གཟེགས་པ་འདྲ་སྒྲུམ་མོ། །གཞན་ཆེགས་བཅད་དེ་དག་གི་དོན་དང་། ཐོག་མར། དྲི་
མེད་ཆོས་རྒྱལ་སྟོང་པོ་རིན་ཆེན་ལམས། །སྟོན་ན་མཛོན་མཐོ་བརྟན་བརྟེན་གངས་ཀྱི་རིར། །སྟོས་སྒྲུངས་རྒྱུ་དཔྱོད་ལུས་ཀྱི་རྩལ་རྟོགས་གིང་། །མང་ཐོས་གཡུ་མི་རལ་པ་སེལ་བུར་འཕུང་། །རིགས་པའི་མཆེ་བ་འབར་པའི་
མཆོན་ཆ་དཀྱིགས། །སུན་འབྱེན་སྒྲར་བྱིས་གཡོ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །ལོག་རྟོག་མ་མོ་བརྒྱལ་བའི་ཀླག་ཅོར་གྱིས། །འཛིགས་མེད་རར་སྒྲད་གདོང་ལཱའི་དབྱིངས་འདི་སྟོགས། །འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་པའི་གཟེ་འོད་རྟག་འབར་
ཞིང་། །ཕྱ་ཞིབ་རིགས་པའི་རར་ལྟན་སྒྲས་པའི་མཆོན། །བལྟ་བར་བསྒྱལ་བ་གནས་རྒྱལ་གསལ་བའི་མིག་ །ལྟོང་བའི་སྒྲལ་བར་རིངས་བའི་སྟོར་བ་བརྟེན། །གང་ཞིག་རྟོག་གི་རན་པའི་བུ་ལོན་གྱིས། །བསོད་ནམས་ཐོང་ལ་
གཟན་པའི་བག་མེད་པ། །མི་བཟད་ཉམ་ངའི་གཡང་སར་ཆས་པ་ལ། །ལས་མཐའ་གསལ་བ་རིགས་པའི་མི་ལོང་སྟོན། །ཕྱོགས་ལུང་གདོན་གྱིས་བརྒྱམས་པར་ཆ་མེད་ཀྱང་། །བྱང་དོར་རྒྱལ་བཞིན་ཕྱེད་པའི་སུན་ཡངས་གིང་། །
བརྟན་པའི་ཉམས་ལ་རྟོག་ཆེན་བཤེས་གཉེན་འབུམ། །བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པར་དབང་པོའི་དྲང་ཐིག་མཛོད། །ཅེས་སྟོས་པ་ལྟར། །ལན་དང་ལན་གྱི་བྱུང་པར་རྒྱམས་ལ་བློ་ལྟན་གཟུ་བོར་གནས་པ་དག་གིས་དབྱུང་ནས་གོང་སྟོས་

ཚེགས་བཅད་སྒྲིལ་བྱེད་དག་ནས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷོག་ཕྱོགས་སུ་ལ་ཡོད་པ་གཤམ་པར་མཛད་པ་ལས། ཚེགས་བཅད་ཅི་འདྲར་སྒྲིལ་པ་ལ་ལན་དེ་འདྲ་བྱུག་ཆ་ལྟ་བུ་རང་བཞུད་གཞན་སྟོན་གྱིས་བྱང་མེས་སྟོན་པའི་
 སྒྲིལ་གས་འགྲོལ་པ་ལ་ནི་རུང་བྱེད་འབད་པ་མི་ཚུམ་སྟེ། ཁོང་གིས་སྒྲིལ་མཛོལ་བྱུག་ལས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་མཛོལ་སུམ་སྟུན། །བསྐྱེད་པ་དག་གྱུང་སྒྱུང་བར་མཛད། །ཅེས་དང་། ཕྱོགས་གྲུང་གིས། དེ་ལྟ་འདྲ་དེ་བཞིན་
 གཤམ་གས་པའི་ཚེས་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས། །གལ་ཏེ་གཞན་དུ་འགྲོ་ན་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་རིགས། །ཞེས་དང་། འདུལ་བར་ཡང་། མཛོལ་པས་སྒྲིག་ལྟ་སྒྲུངས་པ་དང་། ལུན་མོང་གི་མང་ཐོས་དང་། གལ་གཟུང་བ་དང་། གཞུང་
 གཞུག་པ་ཡང་དོ། །ཞེས་སོགས་གྱི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་ཞེས་སོགས་དང་། ལུན་སྟུག་པོ་བཞོད་པར། ལེགས་པར་བརྟག་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །བྱང་བར་བྱ་ཡི་གས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་རྒྱལ་པས་གསུངས་པ་འདྲ་བརྟག་པར་
 ལུན་གཞན་ཅི་སྟོན། འཇམ་མགོན་ས་པར་གྱིས། དམ་ཚེས་ལྟུང་དང་མ་ལྟུང་བ། །སྟེ་བ་གཏན་གྱི་གོས་ཡིན་པས། །འདི་ཡི་ལེགས་ཉེས་དཔྱེད་པ་ལ། །སྒྲུང་ཞེས་སྒྲིལ་རང་སྟོན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས། སྟེང་སྟོན་ས་
 གཞིག་བྲལ་གྱི་གོ་ཆ་བརྟན་པོ་བཞོས་ཏེ། བས་ཚོལ་ལྟ་མིན་འཇམ་ས་པའི་ལུང་རིགས་དོ་རྩེའི་མཚན་ཆ་འཇམ་དུ་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཕྱོགས་རིའི་མིག་ཅན་གྱི་ཚེས་དུ་བཀའ་ཞིང་རིགས་ལམ་ལ་རྒྱས་མེད་པའི་

མཁུ་
པ་
པ་
པ་
པ་
པ་
པ་

༡༡། །རང་ཚིག་སྒྲ་ཕྱི་འགལ་པའི་ལྷོད་གྱིས་གཟིར་དེ་སྒྲ་ཕྱིའི་ལུགས་བསྐྱེས་པ་ལྟ་དེའི་ཕྱི་ལྟ་ལྟ་ལ་མངོན་རྫོང་གྱིས་གཞུང་བཟང་སྒྲིན་གྱི་དབྱངས་སྒྲ་སྒྲིགས་པའི་དུག་རྩལ་སྒྲིགས་པ་འདྲ་མི་ལམ་ཞེས་པའི་གེར་རྟེན་
ཞེས་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིང་པོ་མེད་ཅིང་སྒྲོན་མ་མང་པོའི་ཟེར་སྒྲིག་ཉོག་པོར་གྱིས་པ་དགག་འོས་སུ་མི་ཆེ་མོད་ཅེས་རྒྱན་སྒྱུག་པོ་བཀོད་པའི་ལུང་དྲངས་པ་ལྟར་བརྒྱལ་བ་དྲགས་མཛད་པ་ནི་དེ་ལྟར་ལགས་དེ། དེ་ལ་ལན་དུ་བཞུགས་པ་
འདིའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་རྒྱར་ཡང་སོང་ཞིང་། འདི་ཡི་ལེགས་ཉེས་དཔྱོད་པ་ལ། །ལྷང་ཞེས་སྒྲ་ན་རང་སྒྲོན་ཡིན། །ཞེས་དང་། གོང་དུ་དྲངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་འདིར་ཡང་ལེགས་པར་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་ཚུང་ཡིག་
དེའི་སྒྲ་མའི་འབྲོས་སུ། ཚང་མར་གྱུར་པའི་ལུང་མཐའ་ཡས་པས་ཟིན་པའི་དམ་པ་དེ་ཉིད། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཁོ་ནར་ངེས་དེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ལུང་བསྒྲན་དང་མཐུན་པའི་མཛད་པ་འདི་འདྲ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལུང་
པར་དུ་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྒྲིགས་དེ། གདམས་ངག་དུ་འབྱེར་བ་ནི་ཇོ་འབྲོམ་ཡབ་སྐུས་གྱི་དགོངས་པའི་མཐིལ་དུ་ངེས་གིང་ལྟ་སྒྲོམ་སྒྲོད་པ་གང་ནས་ཀྱང་བཀའ་གདམས་པར་མིང་
དོན་མཐུན་ཞིང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བར། ཆ་རེ་རེ་ནས་རྒྱ་མགོ་གངས་ལ་ཐུག་པ་ལྟར་རྒྱལ་བ་ཉིད་གྱི་མདོ་རྒྱད་དང་གཏུགས་གིང་མིང་བར་ཅུ་ཡང་དེ་ལས་མི་འདྲ་འབར་མཛད་ཅིང་། ཉིད་གྱི་རྟེན་གས་པ་དང་མི་

འགྲེལ་ལན་གྱི་སྒྲོམ་

བསྟན་པར་བསྟན་རྒྱན་དང་འགོ་བ་ལ་ཕན་པའི་དམིགས་སྟེན་ཁོ་ན་ལུང་གྲངས་པས་འདུལ་བྱིས་ས་གཙང་བའི་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་རུར་སྒྲིག་གི་རྒྱལ་མཚན་ཐོགས་པས་ས་སྡེར་བྱལ་ཅིང་དད་ལྡན་གྱིས་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་
 ཞིང་རུ་འོས་པ་འདི་མཛོན་སུམ་རུ་གྱལ་ལ། དེ་ལུང་མ་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་སྟོད་པ་མཉམ་པར་གྱུར་ན་གང་གིས་གང་ལ་བྱལ་བ། དེ་ལུང་དགོས་པའང་། སྟོན་པ་ཉིད་ནས་བྱིས་སྒྲངས་ཏེ་རབ་རུ་འབྱུང་བའི་རྟེན་དེ་ཁོ་ནས་སྒྱ་ཚེ་
 མཐར་ཐྱིན་པར་མཛད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་མི་དགོས་ཏེ། མགོན་པོ་གྲུ་སྒྲུབ་གྱིས། རྟོན་འདི་ལ་ནི་རྒྱལ་བ་ལས། །ལྷག་པའི་ཚད་མ་གཞན་སུ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་མཚུངས་པའི་བྱིར། །ཞེས་བརྗོད་ལ་ལན་ནི་དེ་དེ་
 བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་དེ། རོ་བོ་རྗེ་དང་པདྨ་ཀ་ར་མ་གཅིག་ལ་བ་སྟོན་སྟགས་གྱི་ལུང་གིས་བེན་པའི་འཇམ་མགོན་སྤྱ་མ་ཉིད་ནས་རོ་འབྲམ་ཡབ་སྐུས་གྱི་རིང་ལུགས་ཐུ་གཙང་ནང་གཙང་པདྨའི་སྒྱབས་ལྷ་བུའི་
 རྒྱུ་ཐར་འཆང་བ་བཀའ་གདམས་པའི་ལུགས་ཉིད་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་སྒྱི་ཡི་གཞི་དང་ཤོག་ལྷ་ལུང་ག་ཐོགས་ནས་གཙོ་བོར་སྡེ་སྟོད་གསུམ་གྱི་བཤད་སྒྱུབ་ལ་རུལ་རུ་བཏོན། རང་སྒྲགས་སྤྱ་མེད་གྱི་ཉམས་ལེན་གསང་ཆས་སུ་
 མཛད་པས་འཕགས་ཡུལ་བའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྒྱམས་གྱི་མཛད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པར་གྱུར་པས། ལྷག་པ་རྒྱལ་བྱིས་ས་གྱི་བསྒྲུབ་པས་རྒྱད་བསྐྱམས་པའི་གང་ཟག་རུར་སྒྲིག་འཆང་བ་ས་ཡི་སྡེར་བྱལ་ཅིང་ལྷ་དང་བཅས་པའི་

༡༡། །འཇིག་རྟེན་གྱི་མཆོད་ཅིང་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་ཞིང་དུ་གྱུར་པ་དང་། གཞུང་ཆེན་པོ་ལྟའི་དགོངས་དོན་བརྒྱལ་རྟགས་གྱི་རིགས་ལམ་ནས་དངས་ཏེ་ཆོས་གྱི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་གྱི་ཐ་གྱུར་ཆད་པ་མེད་པར་གྱུར་པས་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་དབང་ལྷན་ཆེན་པོ་བཀྲའ་ལས་འདས་པ་གྱུར་བའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་འཕེལ་བ་དང་། ཐ་ན་དགོན་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་ས་གཙང་ཞིང་སྤོང་ལུལ་བདེ་ལ་ཐོས་བསམ་པ་དག་ལ་དགའ་བའི་ལ་རབས་གྱི་སྤོང་པ་ཅན་མང་ཞིང་བཀྲའ་ལྷན་གྱི་གསོས་སྒོ་ཡང་བཟང་པའི་ཐིན་ལས་ལ་ཕྱོགས་གཞན་སྤྱི་ཀྱང་འགྲན་དུ་མེད་པ་འདི་ནི་རྒྱལ་སྤྱི་འཇམ་དཔལ་སྤྱིང་པོས་བཀྲའ་ལས་པའི་བསྐྱལ་པའི་སྤོན་ནས་ཆོས་འཇིན་པའི་སྤོན་ལམ་གྱི་མཐུ་གྱུ་བ་པར་མཛོན་སྤྱི་པ་དུ་བསྐྱར་ཡོད་པས་ཐེ་ཆོམ་དང་བྱལ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ད་དུང་ཡང་བསྐྱལ་པའི་མཐའི་བར་དུ་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བསྐྱར་པ་རིན་པོ་ཆེ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྤྱི་པ་དུ་སྤོན་པ་ནི་ངོ་བོ་སྤོང་དང་ཐོལ་ཆེག་མེད་པར་སྤྱིང་ནས་སྤོན་པ་སྟེ། མངས་རྒྱས་གྱི་བསྐྱར་པ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་ལ་སྤྱི་ཞིག་མི་དགའ་བ་དེ་ནི་ཕྱི་རྒྱལ་རི་ལྟར་གྱུར་གྱིང་ནག་པོའི་རྩ་ལག་དུ་དེས་པའི་ཕྱིར་སྡེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་འདྲ་བའི་སྤོང་ན་རང་རྒྱུད་ལ་མི་འཕྱུང་བ་དང་བསྐྱར་པ་ལ་དགའ་བའི་ཡིད་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་སྤོན་པ་ལགས་སོ། །ཡང་རྩོད་ཡིག་གི་གོང་གི་འཕྲོས་སུ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེང་དུས་སྤྱིགས་མའི་ཐུན་རྒྱལ་དག་

ཏུ་འཕྲིའམ་པས་ཚེས་ཀྱི་སྒྲུང་པ་གིན་ཏུ་ཕྱ་ཁིང་ཚུང་པའི་རྩ་བ་ཚེར་བ་དང་འདྲ་གེས་གོ་ལོག་ཏུ་ཡོད་པའི་དུས་སུ། ཟབ་རྒྱས་ཚེས་ཀྱི་འབེལ་གདམ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད་པ་བསྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་སུ་གྱུར་པ་གཟུར་གནས་རྒྱུ་
 དཔྱོད་ཅན་རྒྱུ་ཡི་རངས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་མོད། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ལྟ་བུས། སངས་རྒྱས་གཞན་ནས་རེ་བའི་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། རྟོང་བཤད་འདྲེ་གར་རྩལ་ཏུ་གྱུར་གཏོང་རྒྱལ། མཐོང་ཚེ་ཟག་བཅས་སུང་པོ་འོད་
 སྒྲུ་ལྟ་གྲོལ་པའི་གསང་ཆེན་རྟེན་མའི་བྱུང་པར་ཚེས། ཞེས་བསྟགས་པ་ལུ་ཏྲེའི་ཕྱེ་ལྟར་མ་སོང་བར་ཉམས་སུ་བཞེས་ན་ལོགས་པར་སེམས་ཏེ། ཡང་གསང་ལོ་རྒྱས་སུ། སྟགས་གསར་རྟེན་མཐའ་དག་སོ་སོའི་དགོངས་བཞེད་
 ལྟར་མ་འདྲེས་པར་ཉམས་སུ་བསྟར་བ་མཁས་པ་མགུ་བ་བསྐྱེད་པའི་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བསྟན་བྱ་དྲི་མ་མེད་པའི་ལུ་ཏྲེག་གི་ཕྱེད་བ་ཡིད་ཆེས་དད་པའི་མགུལ་རྒྱན་དུ་མཛེས་པ་ལགས་སོ། ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་ནི་བདག་
 གིས་དེ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ལོགས་སོ་ཞེས་ལན་སྟེན་ནས། འདི་ནི་དོན་རི་བཞིན་གཟིགས་པའི་མཁུན་རབ་དང་བཅུ་བ་དྲི་མ་མེད་པའི་རྒྱ་ལས་ཕུང་བའི་གདམས་པ་ཡིད་ཆེས་དད་པས་རྒྱན་དུ་འཆང་འོས་པས་ངེས་པར་དེ་ལྟར་ཡིན་
 པ་གེས་ཀྱང་། འདི་ཕྱོགས་པ་ཕལ་ཆེར་དུས་དབང་གིས་རང་ལུགས་ཀྱི་བླ་མ་གོང་མའི་མན་ངག་ལའང་ཡིད་མི་ཆེས་པ་འགའ་ཞིག་ཕུང་བས་རང་ལུགས་ཀྱི་འདོད་རྒྱལ་བརྗོད་པའི་ཡིག་ཆ་ལྟན་ལུ་རྒྱལ་སྟོགས་སྟོགས་སུ་རང་

༡༩། །ཤུགས་ཀྱིས་སོང་བས་ཤུགས་བཞིའི་དགོ་འདུན་གྱི་སྒེ་པལ་མོ་ཆེ་ཤུགས་རུང་ཟད་མ་རངས་པར་རྩོད་པའི་རྩལ་དུ་བཟུང་བར་སོང་བ་ལ། སྒྲིང་ཞུགས་ཀྱིས་མིན་པར་རིགས་པའི་ལམ་ནས་རང་གིས་ཇི་ལྟར་
མཐོང་ཆོད་གྱི་བརྒྱལ་ལན་ནི་སྒྲིང་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་སྒྲར་ནས་བྱིས་ཤིང་དེ་རྗེས་གྱི་རྩོད་ཡིག་ཤུང་བ་རྣམས་ལ་རྩོད་ཡིག་འདིར་བརྗོད་པའི་གནད་གྱི་ཤུགས་སུ་ནི་བར་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག་མོད། དེ་དག་ལ་རྩལ་བཞིན་ལན་བཏབ་
ན་ཤོ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པར་དོགས་པས་ལན་མ་ཐེབས་ཞེས་ཟེར་གྱང་དེ་ལ་པན་གཞོད་མེད་པར་ཤེས་ནས་བཏང་སྒྲོམས་སུ་བགྱི་བར་འདོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་གཞན་དག་གིས་བསྐྱལ་བའི་རྒྱུ་ལྟར་དེ། ཉིད་གྱིས་རིགས་པ་ལྟ་
ཞེས་གྱིས་རྒྱ་ཆེར་འབེལ་བའི་ཕྱིར་རིགས་པའི་ལམ་ནས་གནད་རྣམས་རུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱས་པ་འདིས་ཆོས་སྒྲན་དང་ལྡན་པ་དག་ཤོ་བའི་རྒྱུ་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཤེས་གྱང་། གཞན་དུ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་ཆོས་མཛོད་པར་
དོན་གྱི་གནས་བཏུ་གཉིས་མཐོང་བའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་དགོ་བའི་ཤུགས་ལ་བརྩོན་པས་གཞན་དང་བརྩུད་པར་མི་བྱ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བཞིན། སོ་སོའི་ལུགས་ཤེས་པར་འདོད་པས་སྐྱབས་པར་བགྱིས་གྱང་ཤུགས་ཀྱིས་
དེ་དང་མི་མཐུན་པ་བཀག་པ་ལྟར་འགོ་ཞིང་། དགག་སྐྱབས་བྱེད་རྩལ་ལ་ཡང་། སྒོ་གོས་གྱི་མཐུ་ཆེ་བ་དག་གིས་དགག་པའི་ཚོལ་གྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་། བསྐྱབས་པའི་ཚོལ་གྱིས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དང་མཐུན་པར་མི་བརྗོད་ག

पञ्चमः अङ्कः

མེད་ཀྱི་གནད་བརྗོད་པ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་མིན་ཀྱང་ཆགས་སྤང་གི་བསམ་པས་གང་ལྟར་སྤྱོད་པ་དང་། མཁས་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་གཞན་གྱི་གཞུང་བརྟམ་ནས་བརྩམ་མོ་ཞེས་པ་ཙམ་ལ་རེ་བ་དང་། ཡིན་རུང་མིན་རུང་ཞིན་ལྟས་
 འདུས་ནས་ལུ་ཚུགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་དང་། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚུལ་བཞིན་བརྗོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཆོག་ཙམ་མམ་རང་སྟོན་གཏིང་མ་དཔོགས་པའི་དོན་གྱི་ཆོམ་དུ་འཆད་པ་སོགས་མདོར་ན་གོ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་།
 དོན་ཡོད་མེད། རིགས་ལམ་དང་ལྟན་མི་ལྟན་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་དཀྲིས། མཁས་པས་ཡང་དག་རབ་སྦྱར་བའི། །དག་ནི་དག་གི་འདོད་འཇོམ་བཤད། །དེ་ཉིད་ཉེས་པར་སྦྱར་ན་སྦྱར། །སྟོར་པོ་བ་ཡང་
 ཉིད་རྗོད་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁས་པ་དག་གིས་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་རུས་གིང་། སྟེ་པོའི་སྟེའི་འཆར་སྟོ་སྟོ་ཆོགས་པ་ལ་རིགས་སམ་མི་རིགས་ཀྱང་ཁྱོ་བ་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་མི་གེས་གིང་དོན་གྱི་གནད་གང་དུ་
 སྟེགས་པ་ཙམ་ཡང་མི་མཐོང་བར་དགག་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོག་ཙམ་ཞིག་ཐོས་པས་སྟེགས་མའི་སྟེ་པོ་པལ་ཆེར་ཁྱོ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པས་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། བྱེད་པར་སྟེགས་དུས་སུ་ཆེ་བྱང་ཞིང་ནད་མང་བ་དང་། བྱེད་པར་
 སྟོས་ནས་ཀྱང་སྟེགས་སུ་ནད་ཆེན་པོས་མནར་བ་དུགས་པ་དང་། ཀུན་དང་ལུན་མོང་དུ་སྦྱར་པ་ཀ་བའི་ཆད་པ་ཉིན་བཞིན་འཕོག་ཅིང་། འཆི་བས་མདུན་ན་བསྐྱག་པ་སོགས་སྟོ་བ་ཆེར་བདོ་ཞིང་། རུལ་བསྟན་ཉི་མ་རུབ་ཀྱི་རི་རྩེར་

མ
ད
ལྡན
ཆེ
མོ

༄༅། །ཕྱོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ནག་ཕྱོགས་ཀྱ་གྲོས་སྐབས་དྲག་ཏུ་བཅལ་བ་སོགས་ཀྱི་དུས་འདི་ན། གསར་རྟེན་སོ་སོའི་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་གོང་མའི་གདམས་པ་བཞིན་ཅུང་ཟད་དེ་སེམས་རྒྱུད་ལ་འཁོལ་བ་བྱུང་
ན་དེ་ཙམ་སྟེང་པོར་འདུག་སྟུང་དུ་བསམ་པ་ནི་འཕྲོས་གཏམ་བཟ་ཞུས་དྲང་པོར་སྒྲིམ་པ་ལགས། དེ་ཕྱིར་བྱོང་གི་ཕྱ་ཞིབ་རིགས་པ་ཡིས། །མ་འོངས་སྟེ་བོའི་སྒོ་གྲོས་འཕེལ་སྤྱད་དུ། འབེལ་གཏམ་མཛད་པའང་ཐུགས་རྗེའི་ཐབས་
མཁས་ཕྱིར། །ཆོགས་ཐུགས་ཙམ་ལ་མི་དག་འཅུང་ཟད་མེད། །བཀག་པའི་ཆོག་རྣམས་བརྗོད་པ་རྩལ་ཆེལ་དུ། །སོང་ཡང་རྩལ་མོའི་འདུ་གེས་མེད་པའི་ཕྱིར། །རིགས་ལམ་ནམ་མཁའ་ཡངས་པའི་ཐུགས་དབུས་སུ། །ཀུན་རྟོག་
སྟོན་གྱི་འཆིང་བ་མེད་པར་འཆེལ། །སྤར་ཡང་ཚུང་ཡིག་ལས་གོང་གི་འཕྲོས་སུ། ཀུན་ཏུ་དག་པའི་བདེན་པ་བདར་བའི་སྟུན་ཆོག་གིས་སྟོ་བ་བསྟེན་ཅིང་དྲང་སྟོང་བདེན་པའི་བྱིན་གྱིས་གིས་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོགས་བཅད་རྣམས་ནི།
གཞན་དག་ཐུམས་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཏང་བ་དག་སྟོང་གི་རྩལ་དང་མཐུན་ཞིང་མང་པོས་བསྒྲུབ་ལྷན་དག་གི་སྟོན་པའང་འབྲས་བུར་བཅས་པའི་ཕྱིར་ལེགས་སོ། །དེའི་རྗེས་སུ་གིས་པ་བརྗོད་པའི་མེ་རྟོག་གི་བྱ་དེ་ཕྱོགས་ཀུན་
ཏུ་བྱེས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་རྣམས་ནི་ཆོག་དང་དོན་གྱི་ཉམས་འགྱུར་ཐུན་ཐུང་ཆོགས་པ་དང་ལྷན་པས་སྟོ་ལྷན་དག་འབེལ་བའི་ངང་རྩལ་ཅན་དུ་གྱུར་གྱང་། འདིར་ཡི་གེ་མང་དོགས་པས་མ་བྲིས་ལ་བལྟ་བར་འདོད་པ་

བཀལ་ལན་གྱི་སྟེང་།

དག་གིས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དགོངས་རྒྱུན་ཉིད་དུ་སེས་པར་བྱའོ། །འདིར་སྐྱུས་པ། བྱང་སྟོགས་མཁས་པའི་བྱ་མཆོག་རྣམ་མང་གི། །རལ་པའི་ཅོད་པར་རྩེ་མོར་ལེགས་མཆོད་པ། །འགྲན་མེད་སྐྱ་པའི་སེང་གི་ཆེན་པོ་ཞེས། །
 གྲགས་པའི་བ་དན་མངོན་པར་མཐོ་བ་ཁྱོད། །སྐྱེས་སྐྱུང་སྟོ་གོས་སེན་དུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། །བླ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ་ཡིས་རྗེས་བཟུང་བས། །རབ་འབྱམས་གཞུང་ལུགས་སྟོང་གི་རྒྱ་བོ་ཡང་། །རྣམ་དཔྱོད་དུམ་གྱིས་སྐྱད་ཅིག་དྲངས་ནས་སུ། །
 ཐོགས་མེད་འཆད་ཅོད་ཅོམ་པའི་མཐུ་ལྷན་ཞིང་། །ཆོས་བཞིན་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་བསྐྱབ་གསུམ་གྱི། །ཡོན་ཏན་འབྲས་བཟང་སྒྲིན་པ་ལྷ་སྤུ་ལ། །ཡི་རངས་སྟོ་པའི་མེ་དྲོག་ལེགས་འཐོར་ཞིང་། །སྟོ་བཟང་མཁུན་པའི་མེ་ལོང་གཙང་
 མ་སུ། །སྐྱུང་སྟོང་སྐྱ་མ་སེས་བྱའི་གཟུགས་བརྒན་འཁུམ། །མ་འདྲེས་རབ་གསལ་ཐབས་མཁས་བརྩེ་པའི་འཕྱུལ། །ཅིར་ཡང་བསྟན་པ་ཡོངས་ཀྱི་བསེས་གཉེན་ཁྱོད། །འིང་དུ་འཆོག་ཞེས་བདེ་པའི་དཔལ་འཕེལ་ཞིང་། །དོན་
 གཉིས་ལྷན་གྱུ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཤིང་ལ། །ཡོངས་སུ་དབང་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་གྱུ་བ་པར། །སྟོན་པའི་འབྲས་བུ་དོན་དང་ལྷན་གྱུར་ཅིག །འུ་ཅག་སྐྱེ་གྱུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞབས། །སྟེ་པོས་བསྟེན་བུས་རྒྱལ་པའི་རང་ལམ་
 ལ། །ལྷ་སྟོང་མཐུན་ཅིང་ཆོས་མཐུན་གྲོགས་གྱུར་ཏེ། །བསྟན་དང་འགོ་པའི་དོན་ཆེན་སྐྱབ་པར་སོག །ཅེས་པར་སྐབས་ཀྱི་སེས་པ་བརྗོད་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྐྱུས་ནས། །སྤྱིར་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྟེ་པའི་ཆོགས་

༡༩། །སྤྱུ་བཅུད་པ་ནི། དེང་སང་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱུང་བ་ཕྱ་བའི་སྐབས། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་གཞུང་གི་དཀའ་བའི་གནད། །རྒྱལ་བཞིན་རིགས་པས་དབྱུང་བ་སྒྲོས་རྒྱལ་ལ། །གྲུས་བཅས་འཕེལ་བའི་གདམ་གྱི་རྒྱལ་
 འདི་དག །སྤང་ཞུགས་ཀུན་རྟོག་ངན་པས་མ་བསྐྱུད་པར། །རིགས་པའི་ལམ་བཟང་འཕེལ་བྱིར་བྲིས་པ་འདི། །ཆགས་སྤང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་རྩུ་མི་འགྱུར་ཞིང། །སྒྲོ་གྲོས་སྤང་བ་འཕེལ་བའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག །རིས་མེད་རྒྱལ་བའི་
 བསྐྱེད་པ་དར་བ་དང། །བསྐྱེད་ལ་འཆོ་བའི་ནག་ཕྱོགས་ཀྱ་གྲོ་སྒྲོས་ལ། །མིང་ཅམ་མེད་པར་ཞི་ནས་འགོ་བ་ཀུན། །བདེ་སྦྱིད་ཆོས་ལུན་དཔལ་ལ་སྦྱོད་གྱུར་ཅིག །རྒྱལ་སྤྱུང་དཔའ་བོ་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱེད་གཅིག་ལམ། །དྲག་ཆད་
 མཐའ་བུལ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་དོན། །སྤྱུ་བའི་སེང་གེས་ས་ཆེན་ཡོངས་གང་ཞིང། །རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱུང་བ་མཐའ་བུལ་སྤྱེལ་གྱུར་ཅིག །དམར་སེར་ཉི་གཞོན་འཆར་ཀའི་ལང་ཆོ་ཅན། །སྦྱིང་ལ་མཆུངས་མེད་བདེ་སྦྱིར་གཞོན་རྩེ་
 གཞུགས། །དྲན་པས་ཡིད་གྱི་མུན་པ་རྒྱལ་སེལ་བ། །དེ་ཡིས་དག་ལོགས་ཉིན་མོར་བྱེད་པར་མཛོད། །རྒྱལ་བ་མཆོག་དང་རྒྱལ་སྤྱུང་ཆེ་རྒྱལ་སྤང་། །ལྷ་དང་དྲང་སྤྱོད་རིག་འཛིན་གྱུ་བའི་ཆོགས། །ཀུན་གྱིས་བདེན་གསུང་སེང་
 གའི་སྤྱུ་དབྱུངས་དང། །ལྷན་ཅིག་གིས་པའི་མེ་རྟོག་ཆར་འབེབས་མཛོད། །ཅེས་བཀལ་ལན་མདོར་བསྐྱུས་རིགས་ལམ་རབ་གསལ་ཟབ་མོའི་དོན་གྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་སྤང་བར་བྱེད་པ་འདི་ནི། །རྩྱུང་ལན་སྒྲོས་འདི་འདྲའི་རིགས་

བཏང་སྒྲིམས་སྤྱི་བུ་པར་འདོད་ཀྱང་། ཉེ་ཆར་ཀམ་མོ་ག་སི་ཏུ་སྤྱུལ་པའི་སྤྱི་རྒྱ་པོ་ཆེ་དང་། མགོ་ལོག་སྤྱི་བུ་སྤྱུལ་པའི་སྤྱི་རྒྱ་པོ་ཆེ་པ་གཉིས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དོན་གཉིས་ཅན་དུ་མས་རབ་ལན་འདི་ཉིད་ཕྱི་དགོས་ཞེས་ནན་དྲན་ཆེན་
 པོས་བསྤྱུལ་པ་ཕོག་དུ་མ་བཏུབ་ནས། འགྲུ་ཆུ་ཐམས་པའི་རུས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་འདྲ་ཞེས་སྤྱི་གཤམ་པའི་མི་ཡི་རིགས་སྤྱི་སྤྱོད་ཤིང་། གསལ་སྤྱུགས་ཆེར་མའི་ཆོས་ཀྱི་གྲུལ་མཐར་འཁོད་པའི་དོན་གོ་བ། མི་ཐམ་འཇམ་དབུངས་རྒྱུ་
 རྒྱལ་ལམ། རིག་ཕྱིད་ཀྱི་བཏགས་མིང་དུ་འཇམ་དབུངས་དབུས་པའི་རང་མདངས་མཆོ་བྱུང་བཞད་པའི་གོ་སར་ཞེས་བྱ་བས། རབ་བྱུང་བཙོ་བྲུ་པའི་ནང་ཆོན་མཛེས་ཕྱིད་ཆུ་མོ་ལོས་ཀྱི་གནམ་ལོ་གར་པའི་ས་ག་བྲུ་པའི་དམར་
 ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལུ་ནས་མགོ་བཟུང་སྟེ། འདྲུ་ལོང་དང་ལུས་ཐམས་ཆོགས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ཆ་དྲག་གིས་ཕྱི་བམ་བྱུང་ཡང་། ཞག་བཙོ་བྲུ་ཀྱི་བར་དུ་ཉིན་རེའི་ཐུན་ཆོད་ཀྱི་ཆ་ལ་ཅུང་ཟད་རེ་ནར་མར་བྱིས་ནས། ཐུན་ཕྱི་
 ཟུ་པའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་བཟུང་། རེས་གཟའ་ལྷ་ཡི་བྲུ་མ་དང་། རྒྱ་སྤྱར་ཉི་མའི་ལྷ་ལྷན་ཅེ་བ་བཀྲ་གིས་པའི་སྤྱི་རབ་བཟུང་པོ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱི་རྒྱའི་ཆ་ལ་ལོངས་སྤྱི་གྲུལ་པར་བཤྱིས་པའི་ཡི་གེ་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་དུ་མར་ལོ་
 ཤོས་ཀྱི་སྤྱི་རབ་བཟུངས་པའི་སྤྱི་རབ་བཟུང་སྟེ་སྤྱི་དཔེ་པ་ཀུན་བཟུང་དབུང་ལྷན་ཕྱིས་བཤྱིས་པ་འདི་ཉིད་བསྤྱན་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དགོ་ལོགས་ཀྱི་དབུང་དམ་པར་གྱུར་ཅིག །སྤྱི་མཉུ་ལོ། །

༡༡། །མཁའ་མཆོག་གྱི་བཟང་རབ་གསལ་ནས་སྤུལ་བའི་ཞུ་ཤོག་ །ཆོས་འཕྲོར་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འབྲེགས་པའི་གྲོང་། །ཁམས་ཞེས་གསལ་བའི་གསེར་ལྷན་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །གསལ་སྒྲིན་ལྷ་ཡི་ར་
 ཆེན་ལྷེར་བ་ཅན། །ངེས་དོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་ཡིད་རེ་དགའ། །ཀུན་རྟོག་རྩ་རྒྱུར་མཆོད་པའི་མེ་སྒྲག་གིས། །རིགས་པའི་ཉེས་ལུང་སྒྲིང་ནས་འཆག་པའི་བྱིར། །དྲི་མེད་ལྷ་རྩ་སྒྲིན་དཀར་སྒྱུ་རས་འདི། །གང་སྒྱུ་
 ས་འཛིན་ཡངས་པའི་མཁའ་ལ་བྲེས། །ཞེས་སྤུལ་བའི་ལན་དུ་སྒྱུ་ལ་ག། གང་འདྲིར་ཤེས་ལྷན་ཡིད་གྱི་གདུང་སེལ་དང་། །ཟུར་དུ་ཆོགས་བཅུད་ཟུང་ལྷ་གོས་བཅས་བྱིང་སྒྱུ་ལ་བྱ་ཆོས་ལ་ལེགས་འཕྲོར་སྒྲོ། །རྟོག་གོའི་
 རྒྱལ་འཛིན་རྟོག་གོ་ལས་འདས་པའི། །ཟབ་མོའི་ཆོས་སྒྲིན་ལྷན་པའི་བཤེས་གཉེན་དུང་། །རྒྱལ་རྟོག་རྩ་བས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པའི་རྟོག་གོ་ག། །གང་དེས་ཟོལ་མེད་ཞུ་མཆོད་འདི་ལྷ་ར་གསོལ། །མཆོན་རབ་འོད་ཟེར་དུ་
 བས་རབ་མཛེས་པ། །ཁྱེད་ཐུགས་དུངས་གསལ་ནས་མཁའ་རྟོགས་མེད་ལ། །བཟོད་པར་གསོལ་ཞེས་ཞུ་བ་མ་དགོས་ཀྱང་། །དུས་ཀྱི་མཐར་སྒྲིས་བྱིས་པ་བདག་ལྷ་ལུས། །མ་བརྟག་སྒྱུ་བ་གཞན་པ་མང་པོའི་རྒྱད། །

འཕྱགས་པ་ཅས་ལྟར་གང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། གླིང་མེད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་རྒྱུར་གྱུར་ཅས་། གློན་པ་དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱིས་མཐུན་འགྱུར་མཛོད་། །རང་རྒྱུད་ཉིས་པ་འི་དྲི་མ་སྤྱང་པ་འི་སྤྱད་། །རབ་དཀར་ལྷ་རྩམ་བ་དན་མཛོད་པ་དང་། །ཤེས་རབ་པར་ཐུན་མཛོད་དང་མཛོད་གཞན་པ་ཅས་། །ཤིང་སྤྱལ་བླ་ཆོས་དགེ་བར་ལུལ་བ་ལགས་། མཐས་མཆོག་གློ་བཟང་རབ་གསལ་མཛུན་ལུལ་རྒྱ་རྩེས་མཛོད་། །ན་མོ་མཛུ་གྱི་ཡེ། མཐས་དབང་གི་གསུང་ཡིད་ཀྱི་གདུང་མེལ་གནང་འབྱོར་བཀའ་དྲིན་ཆེ། གསུང་བཟང་དོན་བཟང་མཛལ་འདོད་སྤྱོད་ནས་ལན་གཉིས་ཞིབ་བལྟས་ཀྱི་དོན་དྲགས་མཚར་ཁུས་ཅམ་ལས་ལན་གཞན་མེད་ལགས་། རྩེ་སྤྱ་མར་བསྟོད་པ་ཡོན་ཏན་མཐུན་སྤྱང་དུ་གྱུབ་པ་། ཉིད་ཀྱི་རི་སྒྲོན་གསུངས་པ་ལྟར་དེས་སོ་ཞེས་སྤྱས་པ་མིས་ཁ་ཉེན་འགོག་ཆེད་ག་ལ་ཡིན། ལྟ་བུ་ནི་བོད་སྤྱ་རབས་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། བྱི་རབས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་སྤྱིར་ཆོས་སྤྱ་བཀའ་སྤྱལ་བ་གཉིས་མཐུན་སྤྱང་དུ་གྱུབ་པར་བསྟོན་མི་རྒྱས་པས། དེ་དེའི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་བརྒྱད་ཀྱང་རྩེ་སྤྱ་མ་བཀག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གྱུབ་མཐའ་སྤྱ་བ་བཞི་ནང་མི་མཐུན་པར་བརྒྱད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བཀག་པ་མིན་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དྲང་དེས་ནི་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པ་འི་རིགས་པས་འབྱེད་པ་ལས་ལུང་ཅམ་སྤྱབས་སུ་མི་འགྱུར་བ་བདེན་ནོ། །འདི་དྲང་པོ་ཆོལ་མེད་ཀྱི་དག་ཡིན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་དེས་དོན་གྱི་མཛོད་ལུང་རྒྱམས་ཏེ་ཤང་གི་དགོངས་པ་རྩོགས་བྱེད་དུ་གཟིགས་ནས་སྟོན་པ་

༡༡། །སངས་རྒྱལ་ཏ་ཤང་གི་ཕྱོགས་སུ་བརྒྱན་པ་ལྟ་ན་ཅི་མི་གསུངས། འོན་ཀྱང་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་གསུངས་མངའ་བ་ལ་སྤྱི་མཐོན། གངས་ཅན་ལུལ་དབུས་ནས་བྱང་ཆད་ལེགས་བཤད་ཆེ་ལ་གཞན་དེ་ལྟར་མིན་པ་དང་། མི་མང་བའི་གྲ་སའི་བྱོད་དུ་བསྐྱད་པ་གཤམ་རབ་ཆེ་ལ། གཞན་རྒྱུད་པ་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་ལུལ་དུས་རེ་འགར་ངེས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་མེད་མོད། ལྷགས་ཆབ་བྱན་པའི་གཏམ་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོདས་རྒྱས་པའི་དག་སྒྲུང་བྱའོ། །ཟབ་དོན་དང་མི་རྟག་པར་སྒྱུར་བ་ཐོན་པས་དགག་སྒྲུབ་གྱི་ཡིག་ཆ་མི་ཚུ་མ་པ་དམ་པ་གཞན་ལ་ཐལ་མ་ཆེས་ན་བདག་ལ་འོས་པའི་གསུངས་རེད། ཐམས་དང་བདག་འཛིན་རྒྱུན་པའི་ལས་སྒྲིལ་ཀྱང་། རྒྱུན་བཞེད་ནང་ན་ཐམས་མེད་པ་མི་སྤྱིད་པས་ཐམས་མེད་ཐམས་ཅན་སྟགས་མི་སྤྱིད་ལ། དེ་བཞིན་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་སྒྱིར་ཐོག་མེད་ནས་རྒྱན་གྱིས་འཇུག་ཀྱང་། བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་ལྟ་ན་ཅིག་ཐོག་མེད་ནས་རྒྱན་ཆགས་སུ་འཇུག་པ་མིན་པར། ལྟ་མའི་ཆེ་ཕྱི་མ་མེད་པ་སྤྱིད་ཀྱང་རུང་ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། ལུས་འཛིན་གྱི་དུས་སུ་སྒྲུམ་འཛིན་ངེས་པར་ཡོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཡང་། འདི་ཡི་སྒྲུན་འབྱེན་གྱི་ཆེར་མ་དུང་ནས་འབྱེན་པའི་འབད་པ་མི་ཚུ་མ་སྟེ་བྱ་མའི་ལྷགས་གྱི་ཐམས་འདུས་ནི་བའི་རྟེན་དུ་བཞག་གོ། །སྒྲོང་ཆེན་པའི་གསུངས་ཆེགས་བཅད་དེའི་དོན་ཕྱོགས་མགོ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་མི་འདུག་པས་དགག་པ་མཛད་ཅུང་སྟེ་སྟོང་ཡང་གཤམ་རབ་ལྟར་བའི་མཛོན་

རྟགས་ཅམ་ལས་སྒྲིན་ག་ལ་མངའ། ལྷ་བལྟ་རྩལ་འདིར། ཤེར་ཕྱིན་ལྷ་བུ་མིང་བལྟ་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་སྟོན་ལྷ་མོ་རྣམ་དཔེ་སྦྱར་བར་འགྲིགས། འམ་གཏོགས་པའི་རྗེས་འཇུག་གཞན་ལ་མ་འགྲིགས་ཏེ། མངས་རྒྱར་
 ལྷག་འཆལ། ཆོར་ལྷག་འཆལ། དགོ་འདུར་ལྷག་འཆལ་ཞེས་དང་། གྲུང་ལ་ཞོན་པ་ལ་གྲུར་ཞོན། གྲི་གྲག་གིས་བཅད་པ་ལ་གྲི་གྲར་བཅད་ཅེས་པ་ལ་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ། །དུས་ལོ་ཤར་བལྟས་རྒྱུད་དུ་སྒྲུ་ལ་ཞོན་པའི་ར་རྒྱལ་
 བཅག་ནས་དོན་ལ་རྟོན་ཕྱིར་རྣམ་དཔེ་སྟོན་ལ་ཏེ་སྒྲུ་ཉམས་པ་ལྟར་མཛད་པར་ཡིན་གྱུར་རུང་། རྣམ་མཁའི་པརྟོར་སོན་ཞེས་མི་གསུངས་པར་འོ་བརྒྱལ་མཛད་པ་ལ་དོན་གཞན་ཡོད་གྱུར་མཆོ། ཅམ་རང་བྱུང་ཡོད་དར་ན་
 འདི་ཡང་དེ་དང་ཆ་འདྲ་ཡིན་གྱུར་རུང་། ལ་གྱུར་དོན་གོ་ན་ཆོག་གི་བརྗོད་རྩལ་ཅམ་ལ་འཆལ་བས་ཅི་བྱ། ཅམ་སྒྲུ་ལས་འབྲེས་ནས་རྗོགས་ལྟན་གྱི་དུས་དེ་རྟགས་ཅམ་འཛིན་པའི་དུས་སུ་བལ་བ་འཕང་བའི་རག་འདིར་རྟགས་བྱལ་
 བྱལ་རྩལ་གསུངས་རུང་། ཞེ་འདོད་དང་བརྗོད་རྩལ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་གྱུར་ལྟག་ཆོད་ཉེར་བཞིའི་སྒྲར་སོང་། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་སྟོན་ལ་འགོག་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མ་བདེན་ཕྱིར་གསུངས་པའི་དོན་མ་འཆལ། སྟོན་ལ་
 རྟག་གི་བསམ་བྱལ་པ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ། ས་མཆོམས་དམན་པའི་རྟོག་གོ་དང་། བྱལ་མཐའི་རྟོག་གོ་སྟོན་གྱི་དཔེ་བ་མཁའ་པ་དག་གིས་མཛད་པ་ལྟར་ཆ་ཕྱེད་དགོས་པར་སྒྲུང་། ཏ་གང་གི་གཞུང་ཡོད་ཅེས་སྟོན་ཕྱིར་ལན་གཉིས་

༡། །དེའི་དགོངས་ཚོགས་ལྟ་བུར་མ་བསྐྱེལ་གྱིང་། དེ་དག་སྒྲུབ་ཡང་ཐོས། ད་ལྟ་གཞུང་དེ་དག་མཐོང་རྒྱ་མི་འདུག་ཅེས་སྒྲུས་པ་ལ། ཆོས་རྒྱལ་བཀའ་བཅན་པས་ཡིན་གསུངས། སྤ་རྒྱས་པའི་བཅུའི་གྲངས་
 འདྲེན་ནན་བསྐྱུགས་ཡིན་གསུངས་གྱིང་། བྱིས་བསྐྱུགས་གྱིང་སྒྲོར་མི་གདའ་བ་ཡིག་ཆོགས་སུ་འཆོལ་བ་སོགས་དགོས་པ་རྒྱུད་བས་གྲངས་བགྲང་བར་རྩོམ་ཐོགས་པ་ལུགས་དགེས་པའི་དྲེན་མཛོད། སྒྲིབ་བདག་ལྟ་དང་དེ་
 དང་ལྷན་ཅིག་པའི་མྱོངས་ཆགས་སོགས་ལའང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་གང་ཡན་རྒྱུན་འབྲས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་ཐོབ་ལ། དེར་མ་ཟད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་མཆོངས་ལྷན་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་
 ལ་དེ་ལྟར་སྒྱུར་དྲེ་ཐམས་དང་སྒྲུབ་བྱ་སོགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་དཔྱེ་བའི་སྤ་རྒྱས་མང་པོ་བཤད་རུང་མོད། དེ་འདྲའི་སྒྲོས་པ་ལ་དོན་ཆེན་པོ་མི་སྒྲུབ་། གཞན་ཡང་མདོ་རྒྱུད་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་
 པར་རྒྱལ་གྲངས་སྤ་ཆོགས་ཆོད་མེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་མེད་དུ་སྒྲུ་རྒྱས་པའི་ལྷག་ལྷས་རྩིས་གསུང་ཅན་ལྟ་བུར་གདོགས་སོ་སྒྲེ་པལ་གྱིས་དཀའ་བ་སྒྲོས་མ་དགོས། བདག་ནི་སོ་སྒྲེའི་ནང་ནས་གྱིང་ཆེས་ཞན་ལགས་པས།
 བེས་རྒྱ་གིན་དུ་ཁྱུང་ལ། མི་བེས་རྒྱ་ཆོད་མེད་པས། ཁྱུང་ཟད་བེས་པར་བྱུང་ན་ཐོ་རྒྱུལ་དང་། མི་བེས་པ་བྱུང་བར་དགེས་རྒྱུལ་མཛོད་པ་འདྲ་ཡང་། དཀའ་གདམས་པའི་བེས་གཉེན་ཆེན་པོས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དབང་བཟུང་

བ་ལོས་ཡིན། རོན་རྒྱུ་རྩེད་ལྷན་དེ་ཅམ་ལ། རོན་ཆེ་བ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རོན་དམ་མཐར་ཐུག་འདོད་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། དེ་གཟིགས་ངོར་བདེན་གཉིས་ཐ་དད་སྤྱད་སྤྱད་ཀར་ནག་བསྐྱེལ་བ་ལྟ་
 ཐུང་ཐུང་ཆོགས་སུ་རི་ལྟར་སྤྱང་། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་དབྱིངས་སྒྲོས་བྲལ་འབའ་ཞིག་དེ་གཟིགས་པ་ལ་རོན་དམ་གཟིགས་པའི་ཐ་སྤྱད་སྒྲོན་མེད་ཐོབ། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་བའི་སྤྱང་རྒྱུ་དེ་འབའ་ཞིག་
 རོན་དམ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ན། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་རོན་དམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། ཀུན་རྫོག་གྱུར་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡང་བདེན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་གཟིགས་དགོས་ཀྱི། བདེན་གཉིས་
 ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་དྲི་མ་སྤང་པས་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གཟིགས་ཞེས་ཞལ་བ་ཞེས་མཛད་པ་ལ་འཐད་པ་སྐྱབ་དུ་མེད་ཅིང་། སྤྱི་རབས་པའི་བདེན་གཉིས་ཐུང་འཇུག་གམ་དབྱེར་མེད་ལ་ལན་བརྫོད་པ་རྒྱམས་གྱུར་ཅི་
 རིགས་སྤྱར་ལྟོག་གོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་གཉིས་སྤྱང་གི་བག་ཆགས་ཕྱ་མོ་ཡང་མི་མངའ་བར་ཁས་སྤང་ནས། སྤྱིར་ཡང་ཀུན་རྫོག་གཉིས་སྤྱང་ཅན་དང་། རོན་དམ་གཉིས་སྤྱང་མེད་པ་ཐུང་ཆོགས་དང་། རྟོག་
 རྟོག་མེད་སྒྲོས་སྒྲོས་མེད་སོགས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཆལ་ཆོལ་སྤྱས་པ་དངོས་འགལ་མིན་ན་འགལ་བ་ཞེས་པ་གཞན་བཅའ་གྱུར་མི་རྟོག་པས་གཞན་ལ་འགལ་བ་རྫོད་རོན་མེད་དོ། །མང་ཉོན་མི་སྒྲོ་སྒྲེ་བདེན་མེད་མེད་དགག་སྤྱོད་

༡༩། །པ་མུང་ཆད་དང་། བདེན་མེད་སྒྲིམ་བྲལ་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་ཉིད་ཁྱད་ཕྱེས་ན་མོར་སོ་རུང་ཟད་མེད་དོ། །ཁོང་མཆོར་གཏམ་ལ་དགྱེས་ཚུལ་མཛད་པས། དོན་དུ་མེད་པའི་གྲལ་མགོར་བཞུགས་སྒྲིམ་གསུངས་པ་ལ་མཆོར་ཞུས། ཁྱེད་ནི་ཆོག་གི་རྟོག་ཆེན་མཛད་པ་འདི་འདྲའི་ཐུགས་དམ་ལ་སྒྲིམ་ཆེ་རིལ་པོར་བརྩོན་པ་མི་སྒྲིམ་པའི་གྲོག་པ་བ་ལ་མཆོན་ཅན་ཞིག་ལེགས་པས། དོན་དུ་མེད་པའི་ཆོག་སྒྲིམ་དུས་དེར་སྒྲུན་དུངས་ནས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་གྱུར་བའི་བྱི་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞིང་། མེད་དགག་སྒྲིམ་རྒྱུད་གི་ཆོས་ལོ་པོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲོར་བར་མཛད་པ་ལ། མེད་རྒྱུད་བཏགས་ཡོད་ཅམ་གྱི་སྒྲིམ་འབྲལ་བྱི་འབྲལ་ལུལ་བར་དགྱེས་པར་བཞེས་ཤིག །བརྗོད་མེད་གྱི་ཤེས་བྱ་སྒྲིམ་བྲལ་སྒྲིམ་ཉིད་ཡིན་གསུངས་པ། །པས་ལེན་འགའི་ཚུལ་ལྟར་ན། སྒྲིམ་ཉིད་སྒྲིམ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། དའི་མ་མོ་གཤམ་ཡིན་ཞེས་པ་མཚུངས་པར་རང་ཆོག་གིས་བསལ། སྒྲིམ་དེ་རྟོགས་ཚུལ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་བཤད་ན། གཉིས་སྒྲུང་རྣམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བཤད་པས་རྟོགས་ཚུལ་བརྗོད་དུ་ཡོད་པར་གྱུ་བ། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྗོད་མི་རུང་བར་འབྲིས་ན། ལུ་རམ་དང་ལན་ཀྱི་རོ་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་དེ་འདྲ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐལ་ཆེས། ཆོག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་ན་ནི་དེ་འདྲའི་བརྗོད་པ་རིགས་མཐུན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འགལ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྩོད་པ་ཆོས་གྱི་ཕྱོགས་སུ་རང་ཞིའོ། །འདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་

二、五、九、三、七

[illegible]

20

༡༡། ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་དེ་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ཡོད་གོ་ཆོད་པ་ལས། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཡོད་ཚུལ་ལུང་གསུམ་པའི་གོ་ཆོད་པ་ཞིག་བཅུ་ལ། དེ་བཞིན་དོན་དམ་མེད་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་རུ།
གཞན་དུ་གོ་མི་ཆོད་ཚུལ་བརྟག། ལུང་པར་མ་སྒྲུར་པའི་བརྗོད་པ་དེ་འདྲ་སྒྲིར་བ་སྒྲུད་དུ་གོ་ཚུལ་ལྟར་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་མེད་གོ་མ་ཆོད་ན་དེ་ལྟར་བྱ། དེ་བ་སྒྲུད་དུ་ཡང་མེད་པས་མེད་གོ་ཆོད་ན། དེ་ལས་
གཞན་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་མེད་གོ་ཆོད་པ་གྲུ་ས་ཆོད་པོ་རྒྱལ་ས་སུ་གང་དུ་གཞོན་བཅུ་ལ་བར་བྱ། ཐབ་ཀར་ཐོ་བས་བརྟུང་པའི་འོ་བརྒྱལ་མཛད་ཞོར་འདི་ལ་མཁུན་པའི་སྒྲུན་བྱར་ཅམ་གཞིགས་རྒྱ་བྱུང་ན་ལེགས། ཨ་མཆར་ལྷ་བ་
དེ་ཅམ་སྟེ། དོན་ལ་རྟོན་པའི་སྒྲོ་ནས་ལེགས་པར་བཤད་ན་ཆོག་ཅམ་ལ་འཆེལ་མི་དགོས་ཏེ་དོན་འདྲ་བར་འབབ་པོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། སྒྲུ་པའི་གྲུང་ཆོན་རིགས་པའི་ལུས་སྟོབས་རྒྱས། །མང་ཐོས་སྒྲུ་ཞག་རིང་དུ་རྒྱུང་བ་ལ། །
ཉམས་ཆུང་སྒྲོ་དམན་སྒྲེའུ་ལྟ་བུ་ཡིས། །རྒྱུད་པ་བྱས་པའི་ནོངས་པ་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །དགོས་མེད་སྒྲུ་འཆལ་མང་པོ་སྒྲིར་ཡང་བསྐྱུལ། །མཁུན་བཟང་ཁྱོད་གྱི་གསུངས་ཟེར་སྒྲོ་སྒྲུང་གསལ། །སྒྲུ་དབང་ཁྱོད་དང་འགྲོགས་རྒྱལ་ས་
སྒྲལ་པ་བཟང་། །སྒྲེ་གཞན་ཡང་དག་ཆོས་འགྲོས་ཆོས་འཛིན་ཤོག །སྒྲུང་པ་ཉིད་གྱི་གཏུན་ལུང་དུ། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཏུན་ལུ་ཡིས། །བདག་འཛིན་རྒྱལ་རྟོག་བརྟུང་བྱེད་པའི། །གཏུན་བརྟུང་མཆོག་དུ་ཁྱོད་ལྟར་ཅིག །ཆོས་གྱི་

2007

དབྱིངས་ཀྱི་ཐབ་ཁུང་དུ། ཀུན་མྱོངས་སྒྲིབ་པའི་ཁུད་གིང་ཀུན། ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་མེས་བསྐྱེད་པའི། ཤེས་བྱེད་མཆོག་ཏུ་ཁྱོད་གྱུར་ཅིག ཆགས་སྒྲུང་ཆ་གྲང་འཐབ་པ་ལ། ཐབས་ཤེས་སྒྲུན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཡིས། ཟུག་རྒྱུར་
 བས་འབྱེན་བྱེད་པའི། སྒྲུན་པ་མཆོག་ཏུ་ཁྱོད་གྱུར་ཅིག དཔེན་པ་བསྐྱེན་པ་དོན་ལུན་ཞིང་། རྒྱལ་གཡེངས་བདུད་གྱི་བསྐྱེད་མེད། ཞིག་ནས་ལྷག་མཐོང་ཁུང་དུ་འཇུག སྐྱབ་བརྩོན་མཆོག་ཏུ་ཁྱོད་གྱུར་ཅིག ཐ་སྐྱད་ཆོག་
 གི་བརྗོད་ཚུལ་སྒྲུ་ཆོགས་གྲང་། དོན་ལ་མཐུས་པས་དབྱུད་ན་འགལ་མེད་མཐོང་། དགོངས་པའི་ཁུ་བོ་ངེས་དོན་རྒྱ་མཆོ་ཡ། འདྲེས་པར་གྱུར་ན་རྩོད་མེད་ཐམས་ཅད་བདེ། བདེ་བའི་ལམ་ནས་བདེ་བའི་འབྲས་ལུ་ཐོབ། མཐུན་པའི་ངག་གིས་ཆོས་མཐུན་འཕེལ་གཏམ་གྱིང་། ཁྱོགས་པའི་རྒྱབས་ཞི་ཞིག་ནས་རྒྱ་མཆོ་དྲངས། མཁུན་གཉིས་འོད་གསལ་ཕྱོགས་རྒྱམས་གསལ་གྱུར་ཅིག ཅིས་པའང་ཀུ་ས་ལི་ཨ་ཇི་དྲམ་མིང་གཞན་སྒྲིཾ་སྒྱུ་ཀྱགས་
 པས་བྲིས་པ་དགོ་ལེགས་འཕེལ་རྒྱས་བཀྱ་གིས་པར་གྱུར་ཅིག །དགོའོ། ། ཇོ་སྒྲིཾ། དཀར་ཆོས་ཡོན་ཏན་དཔག་ལས་ཆངས་པ་ལྷས། བསིལ་ལྗོངས་དགོ་མཆོན་ཐོག་མའི་སྒྲོ་བྱེས་ཏེ། ཟུགས་བསྐྱེད་སྒྱུར་ངས་ཐོ་ནས་
 འགྲགས་པའི་མགོན། ཤུག་གྱུབ་ནམ་མཁའི་གྲང་པོས་ཕྱོགས་ཁུབ་པས། ཤིང་འགོའི་གདུང་བ་དུང་ནས་འབྱེན་པ་དང་། ལན་བདེའི་དུས་གྱི་རྒྱབས་སྤོང་གིས་མཛེས་གིང་། བྲལ་སྒྲིན་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ།

✓
✓
✓

29
29
29
29

༡༡། །ཡེགས་གསུངས་རིན་ཆེན་རྒྱ་གཉེར་མཆོག་ཏུ་སྒྲིན། །རྒྱལ་དག་རྒྱལ་བྱིས་སྐུ་འཛིན་མཆོག་ཏུ་འཛིན། །མང་ཐོས་ལུང་གི་གཟི་འོད་འབར་བ་དང་། །གཟུངས་སྒྲོ་བས་ཏིང་འཛིན་འཕྱོར་བའི་གདེང་ག་ཅན། །
གསར་རྟེན་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་དབང་རིམ་པར་བྱོན། །ཉན་བཤད་སུམ་རྩེན་དབང་པོའི་དགའ་ཚལ་ན། །བསྐྱབ་གསུམ་རྩ་བ་བརྟན་པའི་དཔག་བསམ་གཤིང་། །ཀུན་ལམ་འདོད་དག་སྒྲིན་དང་ཆབས་གཅིག་ཏུ། །བྱི་མེད་ལྷ་ལྷུབ་
མཐོན་པོའི་ཁོ་ལག་རྫོགས། །དེད་དུས་རྒྱལ་བརྟན་ཉི་མ་རྒྱབ་རིར་བྱེགས། །བརྟན་འཛིན་པལ་ཆེར་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་གཟིམས། །འཕྱུལ་རྟོག་མཆོན་མའི་སུན་པར་སྦྱོད་པ་ཡི། །འབྱུང་པོའི་བྱ་ཆོགས་འགལ་འདྲིའི་ཅ་ཅ་སྒྲིགས། །
དེ་སྦྱིར་སྐས་བཅས་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །སྒྱི་གཟུགས་གཉིས་པ་སྒྲོས་འདྲིའི་མི་ལམ་པ། །ཡེགས་བཤད་འཕྱུལ་གྱི་སུམ་བཟང་གེ་ཏུ་གར། །ཟབ་གནད་བདུད་རྩིའི་དག་བྱེད་སྦྱེལ་བ་ལ། །ལས་ཆོལ་གྲུང་པོའི་འདུ་བ་མང་གྲུང་
ལང་། །སྦྱོགས་འཐེན་གྱི་གྲུའི་བསྦྱོད་ལ་མི་དགྲེས་གཤིང་། །གཟུར་གནས་རིགས་ལམ་དུང་ཐིག་གཙོར་མཛད་པའི། །སྒྲོ་བཟང་རུབ་གསལ་མཆོག་ལ་སྦྱིང་བ་ཡི། །རྒྱལ་འདི་སྤང་བས་ཞུགས་མིན་ཆོས་ཀྱི་གཏམས། །དཔལ་ལྷན་
ལྷ་བའི་བཞིན་སྦྱོལ་གེ་ལ་ཤར། །ལུང་རིགས་རྒྱུད་པ་བརྒྱད་པའི་ང་འོ་ལ། །འཛིགས་མེད་སྦྱོགས་ཀྱི་གྲུང་པོའི་རྒྱལ་དབྱེད་ལུན། །སྦྱི་རབས་སྐལ་བཟང་འགྲོ་བའི་སྒྲོ་བྲོས་ཀྱི། །དགའ་སྦྱོན་འདབས་བརྒྱ་འབྱེད་པའི་ཁུར་འཛིན་

पञ्चसूक्तम्

ཅིང་། །འགྲོ་གྲུན་མོངས་ལུན་དབྱིས་འབྱིན་ཉི་མ་ལྟར། །ལེགས་བཤད་འདི་འདྲའི་ཡོན་ཏན་ལ་དགོངས་ནས། །ཀླུ་ཐུང་མང་དུང་ལྷུ་ལ། མཆན། ཆོས་ཀྱི་ཉིན་ཤེད་པ་ཀའ་བརྒྱད་ཀྱི། །རིང་ལུགས་འཛིན་བཟོད་རིག་པ་འཛིན་པའི་ལུལ། །
 བསྐྱུང་གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་ཡོངས་གཏོར་ལྷོན་མཆན། དགོ་ལྷུ་ལ་པའི་རྒྱ། །སྒྲིམ་མཆོག་ཐུང་དེས་ཆོས་སྒྲིན་མཆོག་བསྐྱུན་པའི། །རབ་དཀར་དགོ་བའི་སྒྲིན་ལས་ཐུང་བའི་ཆར། །རྒྱལ་བསྐྱུན་དབྱིད་ཀྱི་དཔལ་མོ་འཛིན་མའི་ཁྱོན། །
 ཏུག་ཏུ་མི་ཏུ་བ་ཆེས་བཀྲའི་གསོས་ལྟར་ཏེ། །ཐན་བདེའི་འཕྱོར་ཆོགས་འགྲོ་ལ་སྒྲིན་ལྟར་ཅིག །དེ་འཛིན་གྲུན་ཀྱང་བློ་གསལ་འདུལ་བྱིས་ས་གཙང་། །མི་མཐུན་མིང་ཡང་མི་རྟེན་བུམས་པའི་ཐུགས། །བཤད་སྐྱབ་ལ་ཐོར་ལོ་གཉིས་
 ལ་ཏུག་གཞི་ལ་ནས། །སྒྲིཛ་མི་འཕྱར་བསྐྱལ་བརྒྱར་བརྟན་ལྟར་ཅིག །འགྲོ་གྲུན་གནས་སྐབས་རྫོགས་ལྟར་འཕྱོར་པ་ཡིས། །ཉིང་འཆོ་ཆོགས་གཉིས་བསྐྱུང་ལ་མི་གཡེལ་བར། །བརྩུན་པས་སྐངས་རྫོགས་མཐར་ཕྱིན་རང་གཞན་
 གྱི། །དོན་གཉིས་ལྟན་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་སྟོན། །ཅེས་སྐར་བུང་འདི་ཉིད་སྒྲ་མ་ཞིང་སྒྲོང་གིས་བསྐྱལ་དོར་དགོ་རྒྱལ་ཀླུ་རྩམ་རྒྱལ་གྱིས་སུག་བྲིས་བཀྲིས་པ་དགོ་ལེགས་འཕེལ། །ཐན་མདྲ་ལོ། །

		༄༅། །ཆེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པའི་ལྷ་ལྷ་པ་གི་ལཱ་དང་འགའ་ཞིག་ལ་དྲི་བ་བྱུང་བའི་དྲགས་སེལ་བཞུགས་སོ། །		
--	--	--	--	--

གཉིས་པ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་སོ་སོའི་སྒྲི་ཡི་སྒྲོན་དང་གྲུབ་མཐའི་བྱད་པར་རམ། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་བྱད་པར་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་འཛོག་ཚུལ་མང་སྟེ། ལྟ་བུ་དགའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་
 དང་། གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟགས་པའི་ལྟ་བུ་དང་ཡོད་མེད་སོགས་མཐའ་བཞི་དང་། རྒྱུ་འགགས་སོགས་མཐའ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲིས་པ་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་སོགས་བཤད་ལ། རྟགས་བྱུང་ངོས་བོའི་གནས་
 ལྷགས་སྒྲིས་བྲལ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཛོད་སྟགས་གཉིས་བྱད་པར་མེད་ཅིང་། རྟགས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལ་བྱད་པར་ཡོད་དོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་པས་དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་ཅིང་སོ་སྟེའི་
 གནས་སྐབས་སུ་དོན་སྟེའི་ཚུལ་ལས་མི་རྟགས་ལ། སྟགས་ཀྱིས་ཡི་གེས་པ་པ་དང་དབང་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་མཚོན་བྱེད་དཔེ་ཡི་ཡི་གེས་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བེད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚོན་བྱུང་ན་གྱི་ཡི་གེས་ཀྱང་སྟེ་སྟེད་
 པས་སོ། །སྟེར་ལྟ་བུ་ལ་རྟགས་བྱུའི་ལུལ་ལ་ལྟ་བར་བྱས་པ་དང་། རྟགས་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེས་ལ་ལྟ་བར་བྱས་པ་གཉིས་ལས། སྒྲ་མ་ལ་མཛོད་སྟགས་གཉིས་བྱད་པར་མེད་ཅིང་དེ་ལ་དགོངས་ནས་རབ་དབྱེ་ལས། པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་
 སྒྲིས་བྲལ་ལས། ལྷག་པའི་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་ནི། ལྟ་དེ་སྒྲིས་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། བྱི་མ་རྟགས་བྱེད་ལུལ་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་བྱད་པར་ཆེ་ཞིང་གཞུང་རྒྱལ་ས་ནས་ལྟ་བུ་ལ་བྱད་པར་བཤད་པ་ནི། ལུལ་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་

༡༡། །ཁུད་པར་བུང་བ་ཡིན་ནོ། །དྲི་བ་གཉིས་པ་མདོ་སྒྲགས་གང་གི་ལྷགས་ལ་ལྟ་སྒྲོལ་གཉིས་མཐུན་དགོས་སམ་མི་དགོས། དེ་གཉིས་སོ་སོར་འབྲེད་བྱེད་གང་ཡིན་ཅེས་པའི་ལན་ནི་གཞུང་འགའ་ལས། ལྟ་བུ་སྒྲོལ་པ་བཅུད་ལ་བསྒྲོལ་བས་ཉམས་སུ་ཡོངས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་ལྷགས་ལ་ཚད་མེད་བཞི་བསྒྲོལ་པ་དང་། བུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒྲོལ་པ་དང་། བསམ་གཟུགས་སྒྲགས་བསྒྲོལ་པ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་གཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་བྱ་བྱིན་པས་ཅེས་ཐེན་དགོས་ཏེ། ཁུད་པ་ལས། རྒྱུན་པ་རྒྱུན་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་གཤེས་རབ་སྟེ། ཆུ་པ་བྲིམས་བཟོད་པ་བརྩེན་འགྲུས་བསམ་གཏན་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དམུས་ཡོང་དམིགས་སུ་མེད་པར་བྱེ་བ་ལྷག་བྲིག་རྒྱུས། །ལམ་ཡང་མི་གཤེས་གྲོང་ཁྱིམ་འཇུག་པར་ག་ལ་འགྱུར། །གཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་རོལ་བྱིན་ལྟ་འདི། །དམིག་སུ་མེད་པས་བུང་ཆུབ་རེག་པར་རྒྱས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་བསྒྲོལ་ཐམས་ཅད་གཉིས་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་བུ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་དེས་རྗེས་འདེབས་དགོས་པ་བཤད་ལ། བསྐྱབ་བཏུས་ལས། སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོང་རྗེའི་སྒྲོང་པོ་ཅན་གྱིས་བསྒྲེད་པའི་བསོད་ནམས་དག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ལམ་དཔུ་མ་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཅེས་སམ་ཐབས་གཤེས་ཟུང་འཇུག་ཅེས་པ་ཡང་ལྟ་སྒྲོལ་ཟུང་འབྲེལ་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །དོ་རྗེ་གྱུར་ལས། དང་པོར་སྒྲོང་ཉིད་བསམས་ནས་ནི། །ལུས་ཅན་རྒྱུས་ཀྱི་དྲི་མ་བཟུ། །ལུས་སྒྲགས་སྒྲོང་པའི་ཞིང་ས་

བཟུལ་ལན་གྱི་སྒྲོལ་

五、

[illegible]

༡༥། གཞན་སྟོང་པ་སྟགས་སྟོང་བཅུད་ལྟར་བཤད་པ་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་ལ་དགོངས་ཞེས་དང་། ཡང་མ་ཐས་པ་འགའ་ཞིག་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚུལ་ཉིད་ལ་དགོངས་ཞེས་བཞེད་པ་རྣམས་ལ་ལུང་
 རིགས་ཀྱིས་གཞོད་ཅིང་ཁས་མི་ལེན་ལ། ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་རྩེ་སྟགས་སྟོང་པ་ལོ་མ་ཐས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི་འདི་ལྟ་ཏེ། མ་བརྟགས་མ་དབུད་པའི་གནས་སྐབས། ཐ་སྟོང་དཔྱོད་པའི་གནས་སྐབས། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་
 གནས་སྐབས་ཏེ་གསུམ་ལས་སྟོང་བཅུད་དམ་སྟོང་གི་ལྟར་བཤད་པ་ནི་ཐ་སྟོང་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ཡིན་ལ། དེའང་གང་ཟག་དབང་པོ་རྣམ་པོ་སྟགས་སྟོང་གི་ལམ་དུ་ཞུགས་ཤིང་དབང་གིས་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་གསང་སྟགས་ཀྱི་
 ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ཞིག་གི་སྟོང་ལུལ་དུ་དེ་ལྟར་ཚད་མ་ཐས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། གྲི་བ་བཞི་པ་གསུང་རག་ལམ་འབྲས་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་དབང་གི་གྲུབ་མཐའ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་བཤད་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཐོག་པར་
 འཁོར་འདས་གཉིས་ཀ་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ལུལ་དུ་མཉམ་གསུངས་པ་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་ནམ་གཞན་ཞིག་བཤད་རྒྱ་ཡོད། ཡང་ལྟ་བུ་པོ་པོ་ཉིད་ལས་སྟོང་ཕྱོགས་ཀྱི་པོ་པོ་ཉིད་ཅེས་པའི་མཚན་གཞི་གང་ལ་ངོས་འཛིན་ཅེས་པའི་ལན་ནི་
 ལམ་འབྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་ལྟ་བུ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ནི། རྒྱ་དུས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ལུས་སེམས་གཉིས་ལས་སེམས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་ནས་བསྒྲུལ་པ་སྟེ་དཔུ་མའི་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་ཅིང་། བརྟག་གཉིས་ལས། འདི་

ཉིད་ལམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །འདི་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་པ་ཉིད། །ལམ་པ་སྤངས་ནས་གཞན་དུ་ཞི། །མྱ་ངན་འདས་པ་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ལམ་པ་གཟུགས་དང་སྤྱ་ལ་སྟགས། །ལམ་པ་ཆོར་པ་ལ་སྟགས་པ། །ལམ་པ་དབང་པོ་
 རྒྱལ་ཉིད་དེ། །ལམ་པ་ཞེས་པ་ལ་སྟགས་པ། །འདི་རྒྱལ་ཆོས་ནི་མྱ་ངན་འདས། །རྟོགས་ཕྱིར་ལམ་པ་འཇིག་ཟུགས་ཅན་ཉིད། །མྱོངས་མེད་ལམ་པ་དག་པས་ནི། །ལམ་པ་མྱ་ངན་འདས་པར་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མྱ་
 ངན་འདས། །ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་ཚུལ་ཅན་ནོ། །ཞེས་སྟགས་མདོར་བསྟན་རྒྱུས་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷག་གི་མན་དག་ཟབ་མོ་སྟེ་ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱིས་མདོར་བསྟན།
 ཉམས་སུ་བྱུང་བའི་གནད་གསུམ་གྱིས་རྒྱུས་པར་བཤད། རྒྱུད་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་ས་ཤིན་དུ་རྒྱུས་པར་བཤད་ཅིང་སྤྱ་མ་དམ་པའི་གདམས་དག་གིས་དབྱུད་འཛིག་སྟེ་ལ་མའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་བྱུངས་པས་རྟོགས་པ་ལྟར་དུ་འཆར་ཞིང་
 ཟུགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་དཀའ་བ་བཞེ་ལ་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་ལྷ་བ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་སོ། །པར་བྱིན་ཐེག་པར་ལམ་པ་འདས་མཉམ་ཉིད་སྟོས་བྱལ་དུ་བཤད་པ་ཡོད་ཅིང་དེ་དང་མདོན་
 དུ་རྟོགས་པ་ནི་དག་ས་གསུམ་གྱི་བྱུང་ཆོས་ཏེ། མིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟགས་དག་ས་གསུམ་གྱི་སྐབས་ན་བཤད་པས་སོ། །ལྷ་བ་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ནི་སྤྱང་སྟོང་བྱང་འཇུག་གསུམ་སོ་སོར་བཞག་པ་སྟེ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཆོས་ཅན། ཆོས་

༡༡། ཁྱིཾ རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་རྩལ་ཐ་དད་ཅེས་གསུམ་རེ་ཡོད་ལ་སྒྲུང་ཕྱོགས་ཀྱི་གསུམ་ནི་དཔེར་ན་ལྟ་གང་བསྒྲོམ་ཀྱང་སྒྲུན་དབུ་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ། རིག་པ་གསལ་བ་ཟེན་ན་སྒྲུན་དབུ་མ་རིག་ཅིང་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་མ་རིག་པ་ལས་ལོག་པའི་ཆོས་ཅན་དེའི་ཆོ་སྒྲུན་དབུ་མ་སྒྲུང་ཅུ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་རྟོག་འགགས་པས་ཡིད་ཀྱན་བརྟགས་དང་བུལ་བའི་ཆོས་ཅིད་དེ་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་རྩལ་ཐ་དད་པ་སྟེ་དེས་ན་སྒྲུང་ཕྱོགས་ཞེས་པ་འདི་ལ་སྒྲུན་དང་བར་སོགས་འགའ་ཞིག་དོགས་པ་ཞུགས་ཀྱང་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུང་སྟོང་གཉིས་འགོ་མཉམ་པར་སྒྲོ་སྒྲུར་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཉིང་འཛིན་སྒྲོན་ཅན་དུ་བཞེད་ལ་དེ་བྱུང་རྒྱལ་དུ་བསྐྱངས་པས་སྒྲོན་མེད་བྱུང་འདུག་གི་ཉིང་འཛིན་སྒྲོ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། རྩི་རྩེ་ཐེག་པ་མན་ངག་གི་ལམ་ཞེས་བྲམ་དམ་པ་བསྟེན་ཅིང་གདམས་ངག་ཞུ་བ་ལས་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི་དཔེ་མཐོང་ཅུ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་གི་འོ་ཤེས་འདོད་གྱིས། སྒྲོན་འཆོལ་བ་ནི་མཁས་པའི་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། རྩི་བ་ལྟ་པ་ཀྱུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་རིག་ཆོགས་དུག་གསུངས་པའི་དོན་བསྐྱབ་བྱ་བ་དེན་དངོས་སྒྲུབ་བྱེད་རྟོག་གི་འོ་ཤེས་དོན་བརྟུ་དུག་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ན་ཡོངས་གྲགས་ལ་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་གི་དགག་བྱར་གྱུར་པའི་ཆོག་དོན་བརྟུ་དུག་པོ་དེ་གཞུང་གང་གི་ཆོས་སྐད་ཡིན་ཅེས་པའི་ལན་ནོ་སྟེ་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིག་ཆོགས་དུག་འདོད་པ་དང་ལྟ་འདོད་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ལྟ་བཞེད་པ་

དོན་ལ་གནས་ཤིང་དེ་ལ་དགག་བྱ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་མཐའ་དགག་པ། རང་ལྷགས་དཔུ་མའི་ལུས་རྒྱུ་པར་བཞག་པ། དེ་ལས་འབྲེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྩོད་པ་སྤང་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་ཞིབ་མོར་རྒྱུ་འབྲེས་ལྟེ་དེ་ནི་ད་
 ལས་དྲུག་གི་ཤེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས། གང་ཞིག་རྩོད་པ་མངོན་འདོད་པ། དེ་ཡི་རྒྱལ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཞིབ་མོར་རྒྱུ་འབྲེས་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ནི་དྲུག་མཐའ་འགོག་པ་སྟེ། གཞུང་
 དུ་རིག་པ་ཅན་པའི་དྲུག་གི་ཆོག་དོན་བཅུ་དྲུག་ཅན་ཞིག་དགག་པ་སྤང་དོ་ཞེས་གཞན་མཐེན་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་དེ་ནི་དྲུག་པོར་ཡོངས་སེག། གཉིས་པ་རྩ་ཤིང་དང་རིག་པ་དྲུག་ཅུ་པ་གསུམ་པ་རྩོད་སྟོན་དང་སྟོད་ནི་ད་བདུན་ཅུ་པ་
 ཡིན་པའང་གོ་བར་གནད་དུ་ཆེད། དྲི་བ་དྲུག་པ་སངས་རྒྱལ་པ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་གསུམ་པོ་དེ་སོ་སོར་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འཛོག་པའི་གནད་ཐུན་མེན་དེ་གང་ཡིན་ཅེས་པའི་ལན་ནི་གདུལ་བྱ་རྒྱུ་མས་ཁམས་དང་པོ་གསུམ་
 རིགས་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཆོན་གྱིས། ཐེག་གསུམ་གྱི་ལམ་སོ་སོར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ལམ་གསུམ་ལས་འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དང་ལམ་གསུམ་ལས་འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དང་། ལམ་གསུམ་ལས་འབྲས་བུ་གསུམ་
 འདོད་པ་དང་། ལམ་གསུམ་ལས་འབྲས་བུ་གསུམ་འདོད་པ་སྟེ་འཕགས་ལུ་ལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་རྒྱུ་མས་བཞེད་རྒྱུ་པ་ཞི་ཡོད་ཀྱང་སྤྲུལ་གཉིས་དུང་དོན་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ངེས་དོན་དུ་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། གཞན་ཡང་མཐའ་ཐུག་ཐེག་

ཆ
མཐུན་དུག་དེ་ལོན་

༡༡། །གཅིག་དང་ཐོག་གསུམ་འདོད་པ་སོགས་འདི་སྒོར་ཞིབ་ཆ་ཤེས་པར་འདོད་ན་དབུ་སེམས་ཀྱི་གཞུང་བཟང་ལ་གོམ་པར་གྱིས་གིག་དང་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དྲི་བ་བདུན་པ་སངས་རྒྱུས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་
འབྲས་ལ་བྱང་དོར་བྱེད་པའི་སྒོར་པ་དེའི་སྒོན་དུ་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་འགྲོ་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཞེས་པའི་ལན་ནི། རྒྱ་འབྲས་ལ་བྱང་དོར་བྱེད་པའི་སྒོན་དུ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་འགྲོ་དགོས་ཏེ་འདུལ་བ་
ལུང་ལས། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་རྣམས་ནི། །བསྐྱལ་བར་བརྒྱ་ཡང་ཆུད་མི་ཟ། །ཆོག་ས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་ན། །འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྒྱ་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་ལས་སྐྱག་
བསྐྱལ་འབྱུང་བ་སོགས་གནས་དང་གནས་མིན་གྱི་རྣམ་པ་ཞག་དང་། གཞན་ཡང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འདོག་ཚུལ་ནི་སྒྲིང་བཤད་པ་རྣམས་ཤེས་ནས་བྱང་དོར་ལ་འཇུག་པར་བྱ་ཞིང་དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་ལྷས། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཡང་དག་
ལྷ། །ཆེན་པོ་གང་ལ་ཡོད་ལྟར་པ། །དེ་ནི་བསྐྱལ་བར་སྒྲིང་དུ་ཡང་། །ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་མི་ཤིང་དོ། །ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་ལས། རྒྱ་འབྲས་བསྐྱལ་བ་མེད་པར་ནི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བྱུང་ཆོས་ཏེ། །མ་བསྐྱབ་པ་ལ་གྱུན་
མཁྱེན་དུ། །འགྲོན་རྒྱ་འབྲས་ག་ལ་བདེན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དྲི་བ་བརྒྱད་པ། རིམ་ལྔ་རྒྱུ་སེམས་མི་ཆགས་པ་བཞིན། །ཉི་ཟླ་ནམ་མཁའ་ཐོག་ས་པ་མེད་ལྟར་སྤྱད། །ཅེས་བུང་སེམས་རྣམས་

བརྒྱལ་ལམ་གྱི་སྒོར་

ལའོར་བ་ལ་གནས་ཀྱང་ལའོར་བའི་སྒྲིན་གྱིས་མ་གོས་པ་སྒྲིན་རྒྱས་པའི་གནད་བྱམ་མིན་དེ་ཅི་ཡིན་ཅེས་པའི་ལན་ནི་སྒྲིར་བྱང་སེམས་ལ་མོས་སྒྲིན་ས་ལ་གནས་པ་དང་། མ་དག་ས་བདུན་ལ་གནས་པ་དང་། དག་ས་གསུམ་ལ་གནས་
 པ་སྒྲིག་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ལྷང་འདིའི་དོན་གཙོ་བོར་ཕྱི་མ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེའང་སྒྲིན་པ་ལས། འགྲོ་བ་འབྱུང་པ་རི་དྲགས་རྒྱར་རྒྱུད་འདྲར་གྱིས་ནས། སེས་རབ་ལྷན་པ་མ་ལའ་ལ་བྱ་བ་ཆེན་རྒྱལ་པར་རྒྱ་ཆེས་འདབ་ཆགས་གྱི་དཔེས་
 སེར་བྱིན་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ལའོར་བས་མི་འཆིངས་པར་བསྟན། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་དཔེར་ན་མ་ཉན་པ་མ་ལས་པ་ཡར་འགྲོ་རྒྱར་འགྲོ་ཡང་། མཐའ་གཉིས་མི་གནས་རྒྱ་མཚོར་གནས་པ་མེད་པ་བཞིན། ཆེས་མ་ཉན་པ་མ་ལས་
 པ་རྒྱ་མཚོ་དང་རྒྱ་བོ་ལ་སྒྲིན་གྱང་ལུས་སྒྲིག་ལ་མི་གནོད་ཅིང་སྒྲིགས་གཅིག་ལ་མི་གནས་པའི་དཔེས་བྱང་སེམས་རྒྱལ་སྒྲིན་གྱིས་མ་གོས་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པ་བསྟན། མ་དོན་རྒྱན་ལས་སེས་
 པས་སྤྱིད་ལ་མི་གནས་སེར་། སྒྲིར་རྗེས་ནི་ལ་མི་གནས་པ་ཆེས་པས་མཐའ་གཉིས་གང་ལ་མི་གནས་སེར་སྤྱིད་ནི་མ་ཉམ་པར་འཛོག་པ་ཐབས་སེས་གཉིས་གྱི་རྒྱས་མཐུ་ཡིན་པར་བསྟན། རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས། འཕགས་པས་འཆིང་རང་ན་
 པ་དང་། ས་པའི་རྒྱག་བསྟེན་ལ་རྒྱུད་ནས་སྤངས། ཆེས་པས་ས་དང་པོ་ཐོབ་བྱིན་ཆད་ལས་ཉན་གྱི་སྒྲི་འཆི་རྩ་བ་ནས་སྤངས་པར་བསྟན། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་བདག་སྤྱིད་མ་ལུས་སེས་རབ་གྱིས་བཅད་དེ། སེམས་ཅན་སྤྱིད་ཕྱིར་བཏུ་ལྷན་

༡༡། །ཞི་ཐོབ་མིན། དེ་ལྟར་སྒོ་བཅུ་བྱང་ཆུབ་ཐབས་བརྟེན་ནས། འཕགས་པ་འཁོར་བའི་མ་ཕྱེད་འདས་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཤམ་བྱ་མ་ལུས་པ་གཞིགས་པའི་མ་ཕྱེད་པ་དང་། སྒྲི་ཆུ་ཡོད་དོ་ཅིག་རྗེས་
སྒྲི་འཛིན་པའི་དམིགས་མེད་ཀྱི་བཅུ་བ་གཉིས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པས་རྫོགས་སྒྲིན་སྒྲིང་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་དུ་བསམ་བཞིན་གྱིད་པ་ཉི་ལེ་བར་བཟུང་བྱང་། ཆུ་སྒྲིས་འདམ་ལས་སྒྲིས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གོས་པ་དང་ཆུ་མེད་པའི་
འབྲས་བུ་བཞིན་ལས་ཉོན་གྱི་སྒྲིན་གྱིས་ནམ་ཡང་རེག་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིས་པ། མདོ་སྒྲགས་ཆུ་མཆོའི་ལུང་དོན་མ་ཁྱི་ཀམ། །མཐས་དབང་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཞིངས་ལ་བརྟེན་ནས། །ལུང་རིགས་ཀྱི་དོར་ཆུང་ཟད་
བཀྱིས་པའི་མཐུས། །མཐའ་ལས་གཤམ་བྱའི་གནས་ལུགས་གསལ་གྱུར་ཅིག །དྲིས་ལན་འདྲིའི་ཕྱོགས་སྒྲི་གནང་བ་པོ་ལ་མ་ཐན་ཆེན་སྒོ་བཟང་མདོ་ཆུད་ཡིན་ནམ་སྒྲི་མས་ཞིབ་བཅའ་མ་ངེས་ཤིང་། འདི་མཇུང་པ་པོ་མི་ཤམ་རེན་པོ་
ཆེའི་ཕྱག་བྱིས་འབྲུལ་མེད་རྗེ་མ་ཕྱེད་བཅུའི་ཕྱག་དཔེ་རྫོམ་གསུམ་རབ་དཔྱེའི་ལེགས་བཤད་གཅེས་བརྟེན་གྱི་པོད་ནང་བཞུགས་པ་འདི་ས་སྒྲི་བའི་ལྟ་བུ་གྱི་གནད་གསལ་བར་སྒྲིན་པའི་ལེགས་བཤད་བྱད་པར་འཕགས་པའོ། །
ཞེས་པའང་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གོས་པས་སོ། །

306

612